

per metum , & violentiam introductam , & alia plura circa ipsius validitatem , & quando probet , vel non , & quando juvet , vel non , vide per num. 2. leg. 6. tit. 25. part. 4.

Præscriptio longissimi temporis , an sufficiat ad hoc ut aliquis feudo privari possit , quando à feudatario fuit alteri venditum , sive feudum sit in personam alterius persona formatum , sive non , vide num. 3. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Et an idem sit dicendum in præscriptione centenaria , vide ibidem.

Et quid si dominus feudi alienationem feudi sciret , & contentaret , an tunc excludatur præscriptione longissima , vide ibidem.

Præscriptio dicta , an sicuti domino non nocet , ita neque noceat agnatis vocatis ad feudum antiquum , vide dict. num. 3. quest. 2.

Et an tali præscriptione non obstante detur agnatis utilis rei vindicatio ad illud habendum , vide ibid. in quest. 2. Præscriptio quadragenaria in rebus Ecclesiæ , vel aliter alienare prohibitis juncta titulo invalido , etiam errore juris , an pœnitentia securitatem , vide num. 3. quest. 4. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Præscriptio an videatur prohibita , eò quod aliquarum rerum fuit à lege , vel testatore prohibita alienatio , vide ibidem.

Præscriptio non potest plus operare , quam verus titulus cum voluntate domini tradentis , vide ibidem.

Præscriptio fundatur in negligentia , & tacito consensu illius contra quem prescribitur , vide num. 3. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Et quid si talis præscriptio fuerit immemorialis , vide ibid. Præscriptio centenaria non excusat quominus hereticus , etiam mortuus recusari possit , vide num. 5. leg. 7. tit. 1. part. 7.

Præscriptio an idem operetur , quod privilegium quantum ad hoc scilicet ut soli certi homines officium exercere possint , vel rem certo pretio vendant , vel quid simile , vide num. 2. leg. 2. tit. 7. part. 5.

Et illud quod privilegio acquiri potest , etiam præscriptione acquiritur , vide dict. num. 2. dict. leg. 2.

PRÆSCRIPTIO non habet , vel an habeat locum , vel an currit , vel non , vel non currit , vel an procedat , vel non procedit , &c.

Præscriptio non habet locum in Monachis volentibus prescribere obedientiam , vide num. 2. leg. 30. tit. 7. part. 1.

Præscriptio non habet locum in rebus Ecclesiæ , nisi quando res sunt in domicilio Ecclesiæ , vide num. 1. leg. 6. tit. 29. part. 3.

Præscriptio decimorum , an habeat locum in personis laicorum , vide ibidem.

Præscriptio an habeat locum in his quæ meri imperii sunt , vide num. 3. leg. 6. tit. 29. part. 3.

Et quot anni sufficiant cum tractatur de præscriptione jurisdictionis inter privatos inferiores dominos , vide dict. num. 3.

Præscriptio an habeat locum in redditibus regalibus , & tributis , & an isti rebus sacris æquiparentur , vide num. 4. leg. 6. tit. 29. part. 3.

Præscriptio non habet locum in rebus quæ omnibus sunt communia , latè per num. 1. 2. & 3. leg. 7. tit. 29. part. 3.

Et ad idem sit dicendum , si istæ res prescribantur tempore immemoriali , vide dict. num. 1. in princ.

Præscriptio immemorialis jam , quod ia viis , & plateis , & alia communia non habet locum , ut supradictum est , an idem sit dicendum in terminis Civitatis prescribendis , quæ non sunt exitus , vel fossæ , &c. vide ibidem.

Præscriptio an habeat locum in illis rebus in quibus cadit possessio , licet non dominium , vide ibidem.

Præscriptio an habeat locum in servitutibus rerum quæ sunt in usu publico , & quando , vide dict. num. 1.

Præscriptio an habeat locum in rebus Ecclesiæ , & quando , & per quantum tempus , vide num. 1. leg. 7. tit. 29. part. 3.

Præscriptio etiam statuaria , an habeat locum in filiis constitutis in patris potestate , vide num. 2. leg. 8. tit. 29. part. 3.

Præscriptio bene curret contra filium in patris potestate constitutum , quando patri ususfructus rei non quereretur , vide num. 4. dict. leg. 8.

Præscriptio triginta annorum an currat contra prodigum , cui bona interdicta sunt , vide num. 2. leg. 11. tit. 29. part. 3.

Præscriptio non habet locum , quando quis errat in facto proprio credendo rem cum titulo possidere , cum ita non sit , vide gloss. leg. 14. tit. 29. part. 3.

Præscriptio an habeat locum ubi erratur in jure , id est credendo possidere cum titulo , cum titulus nullus sit , vide num. 3. leg. 14. tit. 29. part. 3.

Et quantum tempus requiratur ad validitatem præscriptionis in supradicto casu , vide ibidem.

Præscriptio an habeat locum , quando quis emit rem Ecclesiæ sine solemnitate à jure requisita credens illam esse suam , vide num. 3. supradictum.

Præscriptio cum bona fide causata ab errore juris , etiam in contractu à jure reprobato , an procedat in præscriptione longissimi temporis , vide ibidem in dict. num. 3. in ejus fine.

Præscriptio an habeat locum in re alteri pro pignore data , & quando , vide num. 2. leg. 17. tit. 29. part. 3.

Præscriptio an procedat , etiam si prescribens ignorat titulus in initio possessionis dum tamen superveniat tituli scientia ante præscriptionem completam , vide num. 3. leg. 18. tit. 29. part. 3.

Præscriptio cum mala fide , an procedat in actionibus personalibus , vide num. 2. leg. 22. tit. 29. part. 3.

Præscriptio non habet locum in re locata , sive conducta , vide num. 3. dict. leg. 22.

Præscriptio libertatis jam mortui post quinquennium habet locum , etiam contra pupillum , vide num. 3. leg. 25. ibidem.

Præscriptio qualiter procedat contra Ecclesiam in quibuscumque actionibus , & pro quibuscumque rebus , vide num. 1. 2. 3. & 6. leg. 26. tit. 29. part. 3.

Præscriptio an habeat locum in emente rem alteri pro pignore obligatam , & quando non , vide num. 2. leg. 27. tit. 29. part. 3.

Præscriptio quadragesimalis , an habeat locum in hospitibus , seu in aliis locis piis sicuti in Ecclesia , vide num. 4. leg. 26. ibidem.

Præscriptio an procedat contra absentem ex causa probabili necessaria , vel probabili , vide num. 1. leg. 28. tit. 29. part. 3.

Præscriptio non currit in donatione propter nuptias , neque in arratum donatione , vide num. 4. in med. leg. 1. tit. 11. part. 4.

Præscriptio longissima , vel alia quælibet , an habeat locum in bonis majoriæ , vel in tota ipsa majoria , vide num. 2. in quest. 4. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Et quid si prescribens habeat titulum , etiam invalidum , vide ibidem in quest. 4. dict. leg. 3.

Et an præscriptione longissima requiratur titulus , & ex illo titulo corroboretur , vide dict. num. 3. in quest. 4. dict. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Præscriptio non currit agere non valenti , vide dict. num. 3.

Præscriptio feudi an procedat contra dominum , vel agnatos , qui ad illud fuerunt vocati , vide num. 3. in princ. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Et an talis præscriptio habeat locum contra ipsum vassalum , vide dict. num. 3. dict. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Præscriptio non habet locum , quando emptor fecit rem , quam emit esse alienam , vide num. 2. leg. 54. per text. ibi , tit. 5. part. 5.

Præscriptio effectualiter non currit impedito impedimentoo juris . & vel facti , vide num. 3. leg. 7. tit. 6. part. 6.

Præscriptio an habeat locum in bonis majoriæ , vide num. 4. in princ. & ubi se refert leg. 6. tit. 11. part. 6.

Et an petitioni hereditatis prescribatur decem annis , vide num. 1. leg. 7. per text. ibi , tit. 14. part. 6.

Præscriptio non procedit , nisi adsit prescribendi titulus , vide dict. num. 1.

K k k k k

Et

- Et an divisio præstet justam præscribendi causam, vide num. 2. leg. 1. tit. 15. part. 6.
- Et an, & quando minori restitutio detur contra præscriptionem contra eum perfectam, vide num. 1. cum aliis, leg. 9. per text. ibi, tit. 19. part. 6.
- Præscriptio an currat contra minorem, qui veniam etatis impetravit, vide dict. num. 1. dict. leg. 9.
- Et quid si talis præscriptio cœpta fuit cum defuncto, vide *ibidem* in num. 3.
- Et quid in præscriptionibus longissimi temporis, & à quo tempore incipiat currere quadriennium, vide num. 6. & 7. *ibidem*.
- Præscriptio an currat contra pupillum, vide num. 5. dict. leg. 9. per text. ibi.
- Et an contra Regem, Ecclesiam, universitatem, vel rem publicam posuit res præscribi, & qualiter ille personæ restituuntur, & an post quadriennium, & plura in ista materia, vide *per gloss.* leg. 10. per text. ibi, tit. 19. p. 6.
- Et res dicitur alienari per præscriptionem, vide num. 7. ad fin. dict. leg. 10. tit. 19. part. 6.
- Et quo tempore præscribantur actiones competentes Regi, vel filio, vide num. 8. in med. dict. leg. 10.
- Præscriptio non currit contra possidentem rem, vide num. 2. leg. 23. tit. 14. part. 7.
- Præscriptio triginta, vel quadraginta annorum, an locum habeat in arboribus, qui scindi petuntur, ed quod grave damnum ex eis vicinus datur, num. 17. ad fin. leg. 28. tit. 15. part. 7.
- PRÆSCRIPTIO INCHOATA, VEL COEPTA.**
- Præscriptio si in aliqua re fuerit inchoata, an per supervenientiam dotis interrumpatur quia data fuit in dotem, vide num. 5. leg. 8. tit. 29. part. 3.
- Et an idem sit dicendum in bonis paraphernalibus, vide *ibidem*.
- Præscriptio inchoata cum bona fide, an sufficiat, etiam si postea mala fides supervenerit, vide num. 1. leg. 12. tit. 29. part. 3.
- Et quid sit in hoc de jure canonico, & quid si superveniat mala fides post completam præscriptionem, vide *ibid.*
- Et an sit tutus in foro anime, ubi post completam præscriptionem supervenit scientia rei alienæ, vide *ibidem*.
- Et an idem sit in eo, qui bona fide ignorans præscriptio sit contra delictum, an sit tutus in foro conscientie, vide dict. num. 1. dict. leg. 12. tit. 29. part. 3.
- Præscriptio incepta in presentia illius, qui postea causa reipublicæ se absentavit, si impleta sit in ejus absentia, an valeat, vide num. 3. leg. 28. tit. 29. part. 3.
- Et quid si præscriptio quæ cœpta fuit in absentia compleatur in ejus præsentia, vide *ibidem*.
- Et quantum tempus ei detur ad istam restitutionem petendam, vide *ibidem*.
- PRÆSCRIPTIO INTERRUMPITUR, vel impeditur,**
- Præscriptio si in aliqua re fuerit inchoata, an per supervenientiam dotis interrumpatur quia data fuit in dotem, vide num. 5. leg. 8. tit. 29. part. 3.
- Et an idem sit dicendum in bonis paraphernalibus, vide *ibidem*.
- Præscriptio causata ex titulo nullo, an valeat, & quid si superveniat defectus tituli, an interrumpatur præscriptio, vide num. 3. leg. 18. tit. 29. part. 3.
- Et an sufficiat probare justissimam credulitatem tituli, vide dict. num. 1. dict. leg. 18.
- Præscriptio interrupta impedit præscriptionem, & in qua possessione istud procedat, vide num. 2. leg. 29. tit. 29. part. 3.
- Præscriptio an interrumpatur, si qualitas rei mutetur, vide *ibidem* in fin.
- Præscriptio an semper interrumpatur sola citatione, an vero cum litis contestatione, & quid in usucapione, vide num. 3. dict. leg. 29.
- Præscriptio interrumpitur per solam missionem executoris de jure canonico secundum Baldum, quem refert, vide dict. num. 3.
- Et ista civilis interruptio fit tantum super actione propria, & non super alia, & remissiones circa istam in-
- terruptionem præscriptionis, vide *ibidem*.
- Præscriptio qualiter interrumpatur, si debitor renovasset debitum, & quando, vide num. 4. *ibidem*.
- Præscriptione tamen completa agnitus debiti nihil operatur, vide dict. num. 4. dict. leg. 29. tit. 29. part. 3.
- Præscriptio an interrumpatur per litis contestationem factam coram arbitro, vel arbitratore, vide *ibid. num. 5.*
- Præscriptio qualiter interrumpatur, si præscribens sit potens, vel moriatur infante reliquo herede sine tutori, & an idem sit dicendum in actione personali, quod in reali, vide num. 1. leg. 30. tit. 29. part. 3.
- Et quid si præscribens sit vagabundus, vide num. 2. dict. leg. 30. tit. 29. part. 3.
- Præscriptio an interrumpatur apud Deum ex tacita popularum murmuratione, vide num. 2. leg. 6. tit. 25. p. 4.
- Præscriptio non impeditur, si non adsit ibi possessio civilis, vide num. 3. leg. 10. tit. 26. part. 4.
- PRÆSCRIPTIO RENUNTIARE:** Præscriptioni, an possint partes renuntiare per pactum, & an possit concedi per privilegium, quid non currat præscriptio contra aliquem, vide num. 1. leg. 1. tit. 29. part. 3.
- Præscriptioni an videatur renuntiari (in catu in quo præscriptio posset renuntiari) si pars promittit aliquid perpetuo observare, vel attendere, vide *ibid. in dict. num. 1.*
- Et an legi Tauri possint partes renuntiare qua disponitur quod juri execuendi præscribatur decennio, vide *ibid.*
- Præscriptio continuatur in tributis Regis, licet debitor tributi alio solvat, vel alius pro Rege colligat, vide num. 6. leg. 6. tit. 29. part. 3.
- Præscriptio an continuetur hereditate jacente, etiam sine possessione, vide num. 2. leg. 29. tit. 29. part. 3.
- PRÆSENTANS** semper intelligere presumitur nota protellitione dicente se præsente scilicet, & intelligente, num. 2. leg. 8. tit. 6. part. 3.
- Præsens quando dicatur esse dominus quantum ad præscriptionem decem, vel viginti annorum, vide num. 3. leg. 19. tit. 29. part. 3.
- Et quando dicatur præsens in Provincia, vide *ibidem*.
- Præsens intelligere præsumitur, & an audire sequatur intelligere, vide num. 3. leg. 5. tit. 9. part. 4.
- Præsens consentire videtur, si cum prohibere potuit illud non fecit, vide num. 1. per illam text. ibi, leg. 6. tit. 1. part. 5.
- Præsens quis dicitur, vide num. 1. leg. 9. tit. 12. part. 5.
- Præsens si taceat, an & quando contentire videatur, vide num. 1. leg. 23. tit. 34. part. 7.
- PRÆSENTARE** an debeat patronus ad Ecclesiam proprium illius loci, an vero extraneum, vide num. 9. leg. 1. tit. 15. part. 1.
- Præsentari an possit per patronum Religiosus de licentia sui Prelati, & an consanguineus, vel filius, vide *ibidem*.
- Præsentare an possit patronus illum, qui aliud habeat beneficium, vide *ibidem*.
- Præsentari possint duo, vel tres simul, etiam si patronus præsentans sit Clericus, vide num. 8. dict. leg. 6. tit. 15. part. 1.
- Præsentare potest patronus alium, quem primum sit laicus, si interim quod Episcopus primam præsentationem non confirmaverit, vide num. 1. leg. 7. *ibidem*.
- In Clerico vero patrono est secus, quia suam primam voluntatem mutare numquam poterit, vide num. 3. *ibid.*
- Hoc tamen est verum, si tale jus sibi tamquam Clerico competit, secus si ratione patrimonii, quia tunc sicut laicus poterit variare, vide num. 2. dict. leg. 7. tit. 15. part. 1.
- Præsentare seipsum ad beneficium non potest Clericus patronus, vide num. 5. *ibidem*.
- PRÆSENTATIO** Episcopi, seu alii sine patrono est ipso jure nulla, vide num. 2. leg. 5. tit. 15. part. 1.
- Præsentatio per patronum fieri debet de digno, alias non debet admitti, vide num. 3. *ibidem*.
- Et an quando Episcopus illum tamquam non idoneum repellit, debeat causam assignare, vide *ibidem*.
- Præsentatio facta lite jam mota super jure patronatus, an & quando valeat, vide num. final. leg. 9. tit. 15. part. 1.

Præsentatio intra quantum tempus fieri debeat, tam in patronis laicis, quam Ecclesiasticis, vide num. 1. leg. 11. tit. 15. part. 1.

PRÆSENTATOR an præsumatur scire conditionem præsentati, vide num. 2. leg. 25. tit. 5. part. 1. & num. 5. leg. 5. tit. 15. part. 1.

Præsentans indignum an privetur pro ea vice potestate præsentandi, vel non, & quid si scienter fecerit, vide num. 5. leg. 5. tit. 15. part. 1.

PRÆSENTATUS an de necessitate debeat esse Sacerdos, vide num. 3. in fin. leg. 5. tit. 15. part. 1.

Præsentati si sint æquè idonei, & unus sit de sanguine fundatoris, an Episcopus propter hoc illum debeat præferre, vide num. 4. leg. 6. ibidem.

Præsentatus si ab Episcopo malitiosè non admittatur, si præsentans pœnitentia habebit contra Episcopum recurrum, vide num. 5. dict. leg. 6.

PRÆSENTIA an præsumatur, an vero probari debeat, ut procedere possit præscriptio decem annorum, vide num. 5. leg. 18. tit. 29. part. 3.

Præsentia si adsit ibidem præsumitur esse intelligentia, vide num. 3. leg. 5. tit. 9. part. 4.

Præsentia donatarii an requiratur ad hoc, ut donatio illi facta valeat, vide num. 1. per totum, leg. 4. per text. ibi, tit. 4. part. 5.

Præsentia donatarii non præsumitur nisi dicatur, & probetur, quod nota pro instrumentis, vide dict. num. 1.

Præsentia Principis quid operetur, vide num. 2. leg. 5. tit. 1. part. 6.

PRÆSES, & præsides Provinciarum assessores habere non possunt, & est eis per leges Regni prohibitum, vide num. 4. leg. 2. tit. 21. part. 3.

Præsides ex redditibus publicis Civitatum debent habere talaria sua, vide num. 3. leg. 10. tit. 18. part. 3.

Præses Provincie quis dicatur, vide num. 1. leg. 5. tit. 5. p. 5.

Præses, qui de delicto militis cognoscit, quando illud ad tuum magistrum remittere teneatur, vel non, vide num. 5. cum aliis ibidem, leg. 3. tit. 29. part. 7.

PRÆSUMITUR quis baptizatus si inter christianos natus sit, secùs si apud infideles, vide num. penult. leg. 3. tit. 4. part. 1.

Præsumitur quis baptizatus nisi evidenter probationibus contrarium probetur, vide num. 2. in fin. leg. 9. tit. 4. part. 1.

PRÆSUMPTIO, & an plures præsumptiones faciant plenam probationem, vide num. 3. leg. 11. per text. ibi, tit. 4. part. 3.

Præsumptio quid sit, vide num. 2. leg. 8. tit. 14. part. 3. & num. 1. leg. 12. tit. 6. part. 6.

Præsumptio legis quæ est quemlibet vivere decem annis, an sufficiat quando quis se fundat in vita alicujus, vide num. 2. leg. 14. tit. 14. part. 3.

Præsumptio quelibet sufficit ad tollendam præsumptionem de spontanea voluntate, vide num. 1. leg. 42. tit. 18. p. 3.

Præsumptio est pro actu in quo authoritas judicis intervenit, quod sit debito modo factum, vide num. 8. leg. 60. tit. 18. part. 3.

Præsumptio recepit probationem in contrarium per aliam præsumptionem, vide num. 7. leg. 115. tit. 18. part. 3.

Præsumptio juris recepit semper probationem in contrarium, vide ibidem, & num. 2. leg. 6. tit. 25. part. 4.

Præsumptio mali est contra intrantes per locum non consuetum intrari, vide num. 3. leg. 15. tit. 28. part. 3.

Præsumptio una aliam excludit, etiam violentam, vide num. 3. leg. 46. tit. 5. part. 5.

Et an qui habet pro se præsumptionem, dicatur probare, vide per num. 2. leg. 15. tit. 8. part. 5.

Præsumptio an sit contra custodes, si res custoditæ non reperiuntur, vel si locus custodiæ sit fractus, & an torqueri possint, vide num. 4. leg. 25. tit. 8. part. 5.

Et quæ veniant in nobili præsumptione excusandi delictum, vide per num. 1. leg. 17. tit. 10. part. 5.

Et quando vera probatio haberi non potest, tunc oportet procedere per argumenta, & præsumptiones, vide num. 7. ad fin. leg. 2. tit. 11. part. 5.

Et ex quibus præsumatur contractum esse usurarium, vide num. 2. & 3. leg. 40. tit. 11. part. 5.

Et ex quibus præsumatur contractum esse simulatum, vel usurarium, vide ibidem in num. 6.

Et viginti lex præsumptiones simulationis, vide remissive per dict. num. 6.

Præsumptio fraudis, sive dolii an tollatur per protestationem præcedentem, vide num. 15. leg. 5. tit. 6. part. 6.

Præsumptio in bonam partem semper est pro Religiosis, vide num. 5. leg. 2. per illum text. ibi, tit. 10. part. 6.

Et quæ præsumptiones faciant indicium ad torturam, vide num. 6. & 7. leg. 26. per illum text. ibi, tit. 1. part. 7.

Præsumptiones quales præcederentur debeant, ut quis torque ri posuit, vide num. 2. leg. 2. per text. ibi, tit. 30. part. 7. & gloss. leg. 3. ibidem per illum text.

Et an parti danda sit præsumptionum, & indiciorum copia, & quando, vide ibidem.

PRÆSTIMONIA beneficia quæ dicantur, vide remissive per num. 6. leg. 3. tit. 16. part. 1.

PRÆVARICATOR quis dicatur, vide num. 3. leg. 16. tit. 7. part. 1.

Et quæ sit illorum pœna, vide num. 4. & 6. leg. 9. tit. 6. p. 3.

Prævaricatoris pœna, & an ab alio quam à parte lœla poterit accusari, vide num. 3. leg. 15. tit. 6. part. 3.

PRÆTERITIO filii cum adjectione cautæ, quæ justa erat ad ipsius exhortationem, an faciat testamentum valere, vel non, vide num. 7. leg. 10. tit. 7. part. 6.

Præteritio matris habetur pro exhortatione, & quando vero ex hoc rumpatur per querelam, vide num. 8. leg. 1. tit. 8. part. 6. & num. 16. post med. leg. 2. tit. 14. part. 6.

PRÆTERITUS filius rumpit patris testamentum, & quis dicatur præteritus, vide n. 2. & 3. leg. 10. tit. 7. p. 6.

Et an tamquam præteritus rumpat testamentum patris, quando habuit à patre legitimam in vita sua, vide ibi 1.

Præteritus, vide supra in verbo: FILIUS PRÆTERITUS.

PRÆTOR non potest dare alicui licentiam edificandi in loco publico, num. 4. leg. 9. tit. 32. part. 3.

PRIMA TONSURA est ordo, vide num. final. in proximo, tit. 6. part. 1.

Prima tonsura an faciat quem teneri ad recitandas Horas Canonicas, vide num. 1. ad fin. leg. 34. tit. 6. part. 1.

Prima tonsura in quibus casibus amittatur, vide num. 4. 5. & 6. leg. 49. tit. 6. part. 1.

Prima tonsura amittitur per contractum matrimonii, nisi duobus casibus, de quibus per num. 6. dict. leg. 46.

PRIMATUS quis dicatur, & quis illud sit in Hispania, vide num. 3. & num. fin. leg. 12. per text. ibi, & in leg. 9. tit. 5. part. 1.

Primatus, seu Patriarcha an possit convocare Archiepiscopos ad concilium quando velit, vide gloss. magn. leg. 10. tit. 5. part. 1.

PRIMITIA an sit in precepto, & quæ quantitas debeat solvi, vide num. 2. leg. 55. tit. 6. part. 1.

Primitia unde dicatur, & quod debetur ex precepto Dei, vide num. 1. leg. 1. tit. 19. part. 1.

Primitie in qua quantitate solvi debeat, vide num. 1. leg. 3. & 4. tit. 19. part. 1.

Primitie debent Sacerdotibus dari, vide num. 1. leg. 5. per text. ibi, tit. 19. part. 1.

PRIMIPILARIUS quare dicatur, & idem est, quod hodie Alterez, vide num. 7. leg. 25. tit. 15. part. 5.

PRIMO nominatus præsumitur magis dignus, & major, vide num. 4. post princip. leg. 9. tit. 5. part. 1.

PRIMOGENITUS an possit per patrem Regem à Regno excludi ex iusta causa, vide num. 2. leg. 9. tit. 7. part. 2.

Primogenitus an succedat in Regno de jure nature primogenito, vide ibidem.

Primogenitus natus anteaquam pater ejus sit adeptus Regnum, an in Regno succedat, vide num. 10. in princip. leg. 2. tit. 15. part. 2.

Primogenitus dici potest ille, qui succedit primogenito, vide num. 17. leg. 2. tit. 15. part. 2.

Primogenitus si factus sit Monachus, vel Canonicus regularis, an ad Regni administrationem admittatur, vide num. 19. leg. 2. tit. 15. part. 2.

- Primogenitus an possit majoriam acceptare, & repudiare hereditatem, vide num. 1. leg. 4. tit. 15. part. 2.
- Primogenitus Regis ante adeptum Regnum, an succedat in Regno, vide num. 1. in fin. leg. 2. tit. 13. part. 4.
- PRIMOGENITURA**, & in consideratione primogeniturae incepitur tempus mortis, & quare, vide num. 6. in princip. leg. 2. tit. 8. part. 5.
- PRIMUM DECRETUM**, & qualiter detur sententia primi decreti, vide gloss. per text. ibi, leg. 108. tit. 18. part. 3.
- PRIMUM** testamentum quando revocetur per secundum, vide num. 1. cum aliis ibi, leg. 21. per illum text. tit. 1. part. 6. & gloss. leg. 22. & 23. ibidem.
- Primum testamentum semper tollitur per secundum, quando judici hoc possit constare ex quibuscumque conjecturis, & quare, & ex quibus hoc perpendatur, vide num. 2. dict. leg. 22. tit. 1. part. 6.
- PRINCEPS** si presens sit, & in Civitate ejus authoritas semper requiritur in statutis, vide n. 1. leg. 12. tit. 11. p. 1.
- Principis authoritas, an & quando in statutis populorum requiratur, vide ibidem.
- Princeps debet obseruare leges, quas condidit, non vi coactionis, sed voluntate, & boni communis, vide num. 1. leg. 16. tit. 1. part. 1.
- Princeps an ligetur consuetudine, vide dict. num. 1. in fin. Principis scientia an requiratur in introducenda consuetudine, & quando, vide gloss. penult. in medio leg. 3. tit. 2. part. 1.
- Princeps an habeat superioritatem super bonis Clericorum sui patrimonii, vide num. 2. leg. 57. tit. 6. part. 1.
- Princeps an possit Clericos delinquentes de suo territorio expellere, vide dict. num. 2. in fin.
- Principi reservata que sint, vide remissive per num. 1. leg. 2. tit. 1. part. 2.
- Princeps debet esse humanus, non superbus, nec injustitiam alicui facere debet, vide num. 5. & 6. leg. 3. tit. 1. p. 2.
- Principes supremi sunt duo, scilicet, Imperator, & Papa, & quid velit dicere istud nomen in se, vide num. 1. leg. 11. tit. 1. part. 2. & ibi num. 3.
- Et an in alta dignitate succedatur jure hereditario, vide num. 1. leg. 12. tit. 1. part. 2.
- Principes Alemaniæ sunt quasi Reges, vide num. 4. in dict. leg. 11. tit. 1. part. 2.
- Princeps dicitur omnium pater, vide num. 4. leg. 2. tit. 10. part. 2.
- Princeps an possit alicui concedere supremam iurisdictiōnem, vide num. 12. leg. 22. tit. 13. part. 2.
- Princeps aliquid contra Deum, vel continentia jubens non est obediens, vide num. 3. leg. 25. tit. 13. part. 2.
- Princeps est cor, & anima populi, & ipse est pater omnium, vide num. 3. leg. 2. tit. 19. part. 2.
- Princeps an possit aliquem in militem creare, qui alias nullam habet nobilitatem, vide num. 6. leg. 2. tit. 21. p. 2.
- Princeps solus potest milites creare, & alios præter eum, & quando, vide num. 1. leg. 11. tit. 21. part. 2.
- Princeps poterit nobilitare quem voluerit, & quomodo voluerit, vide num. 12. leg. 12. tit. 21. part. 2.
- Princeps regalia minime concedere potest alicui, vide num. 3. leg. 4. tit. 26. part. 2.
- Princeps an possit sine causa aliquem creare nobilem, & generosum, & à muneribus facere immunem, vide num. 1. leg. 6. tit. 27. part. 2.
- Et onus istud sic exempti an incumbat aliis, & an Princeps cum continentia illud facere possit, ut sine causa unus unius alteri sustineant, vide ibidem.
- Princeps si declinat in perversum, dicitur minister diaboli, debetque velle omnes actus suos à iustitia regulari, tam populi, quam fori, vide ibidem.
- Princeps per contractum, vel alio modo non potest regalia concedere in prejudicium successorum, nec ea minuere, & quando possit, num. 1. leg. 28. tit. 11. part. 3. & num. 3. leg. 13. & num. 2. leg. 14. tit. 9. part. 6.
- Principis confirmatio facit actum inter partes valere, quod alias erat invalidum, & quando illud ita sit, vide num. 1. leg. 15. tit. 18. part. 3.
- Princeps quando dicatur aliquid ex certa scientia facere, vide dict. num. 1. dict. leg. 15. tit. 18. part. 3.
- Princeps cum sit pater communis privilegium suum semper concedere videtur, ut sit sine alterius præjudicio, vide num. 2. leg. 19. tit. 18. part. 3.
- Princeps presumitur in dubio omnia bene facere, vide num. 3. leg. 30. tit. 18. part. 3.
- Princeps tempore guerræ potest ponere homines in fortalizio meo, & sic alieno, vide num. 1. in fin. leg. 31. ibid.
- Princeps an possit alicui tollere dominium eius, & alteri dare, & an hoc sit contra jus naturale, vide num. 2. leg. 31. tit. 18. part. 3. & num. 2. in quæst. 28. leg. 3. tit. 13. p. 6.
- Princeps an possit alicui tollere actionem, sive ei competit de jure naturali, vel civili, & an defensionem, & quando, vide num. 1. leg. 32. tit. 18. part. 3.
- Et an cum Princeps supradicta facit debeat apponere clausulam, scilicet (non obstante aliqua lege, &c.) vide ibid.
- Princeps quando rescribit contra jus naturale in eo justa causa nunquam presumitur, vide dict. num. 1. dict. leg. 32.
- Princeps poterit rescribere contra sententiam, quæ transit in rem judicatam, ut causa iterum revideatur cum clausula ex certa scientia, vel non obstante, vide num. 6. in fin. leg. 35. tit. 18. part. 3.
- Princeps an possit revocare gratiam per eum factam convenientibus ad habitandum in aliquo loco, & quando, vide num. 1. leg. 49. tit. 18. part. 3.
- Princeps in remunerationem servitorum potest Civitatem, sive Villam alicui donare, vide num. 4. leg. 51. tit. 18. part. 3.
- Principi reservata in signum specialis privilegii, per quam consuetudinem preclribantur, vide num. 2. leg. 3. tit. 19. part. 3.
- Princeps solus potest loca aliqua, id est, Aldeas unire, alius non, vide num. 3. in princ. leg. 7. tit. 20. part. 3.
- Princeps an solus ipse causam committere possit cum clausula appellatione remota, vide num. 11. leg. 15. tit. 23. p. 3.
- Princeps an possit cognoscere in prima iniunctia in terris magnatum, & aliorum dominorum, vide num. 2. leg. 18. tit. 23. part. 3.
- Princeps cuiuscumque Provinciæ Regni sui preses est, vide dict. num. 2.
- Princeps de plenitudine potestatis an possit tertiam appellationem concedere, vide num. 1. leg. 25. tit. 23. part. 3.
- Princeps potest alicui dare privilegium, ut alius preter eum non possit in certa parte maris pescare, vide num. 4. leg. 11. tit. 28. part. 3.
- Princeps alicui jus aquæducendæ concedens ex aquæductu inter seruos magnates, vel alios ex aliqua causa, vide num. 5. leg. 1. tit. 5. part. 4.
- Princeps utrum prohibere possit matrimonium contrahi publico qualiter istud intelligi debeat, vide num. 1. leg. 5. tit. 31. part. 3.
- Princeps potest ex justa causa legitimare filium naturalem alicuius, etiam quoad succedendum in majoria, & qualis causa sit, vide num. 9. leg. 1. tit. 13. part. 4.
- Princeps est pater omnium subditorum, etiam Clericorum in rebus temporalibus, vide num. 6. ad fin. leg. 4. tit. 15. part. 4.
- Princeps secularis an in temporalibus Clericos, sive in majoribus, sive in minoribus ordinibus constitutos possit legitimare, vide ibidem.
- Princeps facit injuriam petenti legitimationem filii sui, si ipse illud non faciat, vide num. 6. per text. ibi, leg. 6. tit. 15. part. 4.
- Princeps si in infidelitate sua permanerit, & subditi ejus ad fidem Christi convertantur, an ipse amittat dominium ipsorum, & jurisdictionem, & quid si ipse simul cum eis fuerit ad fidem conversus, vide num. 1. & 3. leg. 8. per text. ibi. tit. 21. part. 4.
- Princeps an dicatur esse infidelis magnates, qui multos infideles sub se habent, & an occupans suum Principatum de Papæ autoritate tutus sit quoad Deum, vel non, vide dict. num. 3. dict. leg. 8. tit. 21. part. 4.
- Princeps si alicui vassallos donet de quibus vassallis intelligi debeat, vide num. 1. leg. 2. tit. 24. part. 4.

Princeps numquam presumitur aliquid facere de plenitude potestatis, sed decenter, & secundum jus, vide num. 2. leg. 6. tit. 25. part. 4.

Princeps an possit remittere pœnam, quæ applicatur parti, & an illud cum causa facere possit, vide num. 8. leg. 11. tit. 25. part. 4.

Princeps ex causa potest prohibere, nè aliquis de Regno suo ad aliud Regnum te transferat, vide num. 2. leg. 13. tit. 25. part. 4.

Princeps an possit magnatem Regni ex una parte Regni ad aliam ex causa transferre, & an bona ibi tibi assignata sint ejusdem naturæ, quæ erant bona à magnate possessa in loco à quo fuit ejectus, vide num. 1. quest. 23. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Princeps quando alicui facit donationem, quæ excedit quingentos solidos, vel si à privato Principi fiat talis donatione insinuationem non requirit, neque scripturam, vide num. 1. leg. 9. per text. ibi, tit. 4. part. 5.

Princeps si alicui locum donaverit, & donatarius in loco illo de novo populum ædificet, & illi pro territorio totum locum sibi donatum deputet, an taliter edificans ibidem jurisdictionem civilem, vel criminalē habeat, & quando, vide num. 4. leg. 9. tit. 4. part. 5.

Princeps si alicui Villam, sive Castrum donet cum omnibus iuribus, &c. quid donare videatur, vide num. 5. leg. 9. tit. 4. part. 5.

Princeps si donet, vel vendat rem alienam, an donatio, vel venditio teneat, sive credat illam esse suam, sive sciat illam esse alienam, & illud faciat de plenitudine potestatis, & quid presumetur in dubio, vide num. 2. cum aliis ibi, leg. 53. tit. 5. part. 5.

Et quid si ad illud faciendum moveatur ex aliqua causa, vide ibidem.

Et quid si Princeps aliquod jus habeat in re illa, quam donat, vel vendit, quid tunc donare, vel vendere videatur, vide ibidem.

Et quid si res, quæ donatur, vel venditur, sit minoris, vel Ecclesiæ, & quid si donetur Ecclesiæ, vide n. 3. ibid.

Et quid in rebus dotalibus si à Rege alicui donentur, an idem in eis quod in aliis dicendum sit, vide dict. num. 3.

Et quid si Princeps exprimat causam in alienatione ex qua dicit rem esse tuam, & illa causa vera non est, vide ibidem in num. 4.

Et quid si ille, cui Princeps donat, vel vendit, & ille, cuius res fuit antea, ambo prætendant titulum, & concessionem à Rege, vide num. 6. ibidem.

Princeps si suo subditu aliquid concedat, vel sola voluntate nulla subsistente causa potest sibi illud auferre, & alii dare, vide num. 6. leg. 53. tit. 5. part. 5.

Princeps an possit vendere, sive donare rem, quam habet communem cum alio, sive ex alio actu Princeps perciperet utilitatem, sive non, vide ibid. in num. 7. & 8.

Et an rem communem possit pignorare, & an idem sit, sive res sit dividua, sive individua, vide dict. n. 7. ad fin.

Princeps tenetur solvere premium partis suæ privato cum quo habet rem communem, si Princeps illam venderit, vel donaverit, vide ibi num. 9.

Princeps quando ex aliqua causa debet habere medietatem condemnationis, & alia medietas debet dari privato, an totum debeat solvi fisco, & fiscus dabit partem privato, vide num. 9. supradict. leg. 53. tit. 5. part. 5.

Princeps an possit per suum privilegium concedere, ut certi officiales aliquod officium exerceant, vel quod ipsi soli certo pretio vendant, vel quid simile, vide per num. 2. leg. 2. tit. 7. part. 5.

Et an idem fieri possit mediante consuetudine, vel temporis præscriptione, vide ibidem.

Princeps an per suam constitutionem possit habilitare spurius quoad succedendum, vide num. 6. leg. 28. tit. 8. p. 5.

Princeps si imponat subditis collectam, an ex hoc inducatur naturalis obligatio, vide num. 4. leg. 5. tit. 12. part. 5.

Princeps an possit confirmare testamentum imperfectum propter defectum testium, vide num. 4. in fin. leg. 1. tit. 1. part. 6.

Princeps si dederit licentia in testandi alicui impedito, qua-

liter ille tunc testare debeat, vide num. 1. leg. 5. per text. ibi, tit. 1. part. 6.

Princeps si sit ipse solus testis in testamento, an testamentum valeat, & quid in alio domino terræ, vide ibidem in num. 2. per illum text.

Principis præsencia quid operetur, vide num. 2. dict. leg. 5.

Princeps an possit dispensare cum muto, & surdo à nativitate, ut testamentum facere possit, vide num. 13. in fin. leg. 4. tit. 1. part. 6.

Princeps dicitur habere duplex patrimonium, vide num. 2. leg. 13. tit. 9. part. 6.

Et an ea quæ Principi accedunt jure confiscationis sua sint, & illa alienare possit, vide dict. num. 2.

Et ea quæ pendent ex sola voluntate Principis reputantur impossibilia, vide num. 13. dict. leg. 13. tit. 9. part. 6.

Princeps an possit patri licentiam dare ad faciendam majoriam in filium spurium, etiam stranibis legitimis, vide num. 3. in quest. 8. leg. 32. tit. 9. part. 6.

Princeps non est solutus, neque à dictamine rationis, neque à lege æterna, vel naturæ, vide dict. num. 3.

Princeps quia alicui inhabili ad testandum dedit licentiam ad faciendam majoriam, an videatur illum ad testandum habilitare, vide num. 3. quest. 12. leg. 32. tit. 9. part. 6.

Princeps quando non possit dare licentiam alienandi, vel obligandi bona majoria alicuius, vide dict. num. 3. q. 23.

Princeps si confirmet majoriam factam sine ejus licentia post mortem facientis, an majoria teneat, vide ibidem in quest. 24. & 47.

Princeps si tempore confirmationis majoria scit conditorem ipsius furiosum, an confirmatione teneat, vide ibi. dem quest. 25.

Princeps si bona delinquentis acceperit, an illa ut bona majoria habeat, vel ut libera, & quid si illa filio delinquentis dedit, vide num. 4. leg. 6. tit. 11. part. 6.

Princeps si post condemnationem alicuius, & bonorum suorum confiscationem illum restituat, an & quando bona majoria recuperet ipse, vel adhuc ea transirent in sequentem vocatum, & quid si jam in eum transierunt, vide dict. num. 4. quest. 2.

Princeps ex quibus moveri debet ad dandam facultatem alienandi res majoria per possessorum ipsius, vide d. n. 4.

Princeps si dederit licentiam alienandi res majoria ob causam doris, vel similem, an possit compellere alienantem, ut si ad pinguiorem fortunam devenerit aliam subroget loco ipsius in majoria, vide num. 4. quest. 6. leg. 6. tit. 11. part. 6.

Princeps an possit disponere contra contenta in testamento, vide num. 2. quest. 28. leg. 3. tit. 13. part. 6.

Princeps an possit sine causa auferre jus futuri fiduciocommissari, & aliquem à successione privare, vide in dict. quest. 28.

Princeps ipse solus perpetuam securitatem alicui concedit, & quando hoc judici pertineat, vide num. 15. leg. 1. tit. 2. part. 7.

Princeps si ab aliquo maledicatur, qualiter debeat illum punire, vide gloss. leg. 6. per text. ibi, tit. 2. part. 7.

Princeps indulgendo alicui crimen, an per hoc illum ab infamia liberet, vide num. 2. & 3. leg. 6. per text. ibi, tit. 6. part. 7.

Princeps ipse solus crimina remittere, & indulgere poterit, & quanto, qualiter, & quali, & an alius hoc facere possit, & quid si faciat, vide num. 5. & 6. leg. 1. per text. ibi, tit. 32. part. 7.

Princeps, vide infra in verbo : REX, & de Principe, quidedit licentiam ad faciendam majoriam, vide supra in verbo : LICENTIA, & verbo : MAJORIA.

PRINCIPES AGENTIUM in rebus quis dicatur, & de ipsius officio, vide leg. 12. tit. 18. p. 4. & leg. 7. tit. 9. p. 2.

PRINCIPALE non debet ab accessorio confirmari, vide num. 1. leg. 2. tit. 12. part. 6.

PRINCIPATUS, vel iurisdictione non est penes infideles, sed penes Vicarium Christi, qui istos Principatus cui voluerit poterit concedere, & an tutus sit ille, qui de Papæ autoritate iltos Principatus occupavit, vide num. 3. leg. 8. tit. 21. part. 4.

PRIOR an possit Monachum officialem de officio removere , si voluerit , vide num. 6. leg. 16. tit. 7. part. 1. Priores , & contules mercatorum an possint facere statuta pœnalia , vide gloss. in proœm. tit. 7. part. 5.

PRIOR IN TEMPORE in quibus obligationibus debat alii præferri , vide num. 3. leg. 71. tit. 18. part. 3.

PRIORITAS an inspicatur in obligationibus personalibus , vel facti , vide num. 3. leg. 75. tit. 18. part. 3.

PRIVATUS an & quando propria autoritate aliquem capere posset , vide num. 3. leg. 5. tit. 7. part. 7.

PRIVATORUM consuetudinem jus non inducit , vide num. 1. leg. 1. tit. 2. part. 1.

Privatorum consensus non dat jurisdictionem , vide num. 10. leg. 7. tit. 9. part. 1.

Privatus an possit petere quod retractetur sententia contra eum lata , quæ translyvit in rem judicatam , & quod de novo instrumenta repetit per restitutionem ex clausula generali ex justa causa , & impedimento , vide num. 9. leg. 19. tit. 22. part. 3.

Et intra quantum tempus istam restitutionem petere debat , vide ibidem in num. 11. & 12.

PRIVIGNUS si à vitrico suo alimentetur , an & quando expensas in hoc factas solvere teneatur , vide num. 1. leg. 37. per text. ibi , tit. 12. part. 5. & num. 3. leg. 25. tit. 14. part. 5.

PRIVILEGIATUS decedens tempore interdicti , an seculatur in Ecclesia specialiter interdicta , vide num. 2. leg. 16. tit. 9. part. 1.

Privilegiatus nè solvat decimas , in quibus casibus solvere eas teneatur , vide num. 4. & 5. leg. 6. tit. 20. part. 1.

Privilegiatus laicus super receptione decimarum , an illud in aliud laicum transferri posset , & quid si adhuc consuetudo , vide num. 2. leg. 22. tit. 20. part. 1.

Privilegiatus laicus super receptione decimarum de novalibus aliquid non habebit , nec petit , vide num. 3. leg. 23. ibidem.

Privilegiatus excusari non debet ad non contribuendum in hospicio faciendo in itinere , quod dicimus Venta , num. 5. leg. 1. tit. 11. part. 2.

Privilegiatus non debet se excusare à reparatione murorum , castrorum , vel in necessitate ibi propriis manibus laborare , vide num. 1. leg. 15. tit. 18. part. 2.

Privilegiatus si in curia Regis æquè privilegium convenierit , & reus voluerit in foro suo conveniri , quid sit agendum , vide num. 2. leg. 5. tit. 3. part. 3.

Et si duo privilegiati concurrerint vincit reus , vide ibidem.

Privilegiati pariter conquaſtatis eorum privilegii redditur ad jus commune , vide num. 5. leg. 25. tit. 22. part. 3.

Privilegiati ex quibus solvere debeant decimas , vide gloss. leg. 5. tit. 20. part. 1.

Privilegiatus à portagiis sine causa , an sit tutus in conscientia , vide num. 1. leg. 5. tit. 7. part. 5.

Privilegiatus super imponendis tributis de novo in aliquo loco , an privilegio mediante illud facere possit , vide num. 7. per text. ibi , leg. 9. tit. 7. part. 5.

Privilegiatus super sportulis non solvendis si scienter solverit , an solutum repetere possit , vide num. 1. leg. 30. tit. 14. part. 5.

Privilegiatus contra pariter privilegium , an gaudeat privilegio , vide num. 1. leg. 4. tit. 11. part. 6.

PRIVILEGIUM Clericale an perdatur , si Clericus portet arma , & quid si in illis , qui sunt in minoribus ordinibus constituti , vide num. 4. leg. 49. tit. 6. part. 1.

Privilegium nè quis solvat de cimas à Papa concilium , an valeat , vide num. 1. leg. 4. tit. 20. part. 1.

Privilegium an tollatur una contraventione , vide num. 3. leg. 5. tit. 20. part. 1.

Privilegium propriæ dicitur , quando in privato fuit concessum , & quid si esset inclusum in corpore juris , & an tunc veniat in generali revocatione privilegiorum , vide num. 1. leg. 2. tit. 18. part. 3.

Privilegium in sui principio debet habere nomen domini , & alia , vide num. 2. leg. 2. tit. 18. part. 3.

Et quæ sint de honestate , quæ vero de honestate ponit in instrumentis , vide gloss. dict. leg. 2.

Privilegium alicui concessum alicujus prædii , an de substantia requiratur , quod ibidem termini nominentur , vide num. 5. dict. leg. 2. tit. 18. part. 3.

Privilegium super immunitate alicui dato fieri debet cum deregatione legum , quando talis immunitas est fisco damnoſa , vide num. 6. ibidem.

Privilegium datum in confirmationem alterius , quid in se habere debat , vide num. 8. leg. 2. tit. 18. part. 3.

Privilegium , & charta plumbata in quo differant , & quando cognoscetur Principem illud nomine privilegii dare , vide num. 1. leg. 4. ibidem.

Privilegium immunitatis alicui concessum à tributis , an eum excusat à moneta foreria , vide num. 1. leg. 10. tit. 18. part. 3.

Privilegii verba semper inspici debent , & secundum eorum tenorem debent judicari , vide num. 1. leg. 11. tit. 18. part. 3.

Privilegium super portagio non solvendo , tantum extenditur ad portagia , quæ à concedente levantur , non vero si ab aliis , vide num. 2. leg. 11. tit. 18. part. 3.

Privilegium debet interpretari ut aut in se non includat plura specialia , vide num. 4. dict. leg. 11.

Privilegium , ut possit quis res prohibitas extrahere extra Regnum , an includat in se quod talis extrahens confutum solvi debeat , vide ibidem.

Privilegium alicui concessum securitatis pro pecoribus , & pastu quid operetur , vide num. 2. leg. 19. tit. 18. part. 3.

Privilegium debet interpretari ut in possibilibus jus tertii aliquo modo non lèdatur , vide dict. num. 2.

Et quid si in privilegio sit expressum ultra transitum possint pecora paſci , & lèdatur tertius , indigentque paſtu , quis tunc in paſtu præferendus sit , vide dict. num. 2. in fin.

Privilegium alicui datum , ut possit extra Regnum res vetitas portare , si de tempore nihil in eo dicatur , qualiter hoc intelligatur , vide num. 1. leg. 20. tit. 18. part. 3.

Privilegium quis illud declarare possit quomodo cumque circa eum legetur , vide num. 1. & 5. leg. 27. ibidem.

Privilegium , & confirmatio differunt inter se , & qualiter , vide num. 2. dict. leg. 27.

Privilegium secundum in ipsius impetracione debet de primo fieri mentio , etiam si primum privilegium contineat jus commune , vide num. 3. leg. 27. tit. 18. part. 3.

Quod procedit , sive primum privilegium sit generale , si ve speciale , vide dict. num. 3.

Et an sufficiat clausula generalis , scilicet (non obstantibus) apposita in secundo privilegio , vide ibidem.

Privilegium habet vim legis , & facit jus inter illas personas tantum , non autem facit jus generale , vide num. 1. leg. 28. tit. 18. part. 3.

Privilegium , quod debitor super debito respondere non teneatur , non valet , & an sit contra jus naturale , vel contra jus civile , vide num. 1. leg. 32. tit. 18. part. 3.

Privilegium per quod datur alicui prolongatio solutionis debiti ad decennium , vel ultra dari non debet , & quid si ad certam diem solvere juravit , an in tali prolongatione de juramento illo mentio fieri debeat , & an sit perjurus , vide num. 1. leg. 33. tit. 18. part. 3.

Et an domino sit præstanta fecunditas , & dari debeant fiduciarios , & quid si illos dare non possit , vide num. 2. ibidem.

Privilegia simul concurrentia se impediunt , & debent redi ad jus commune , vide num. 2. leg. 5. tit. 3. part. 3.

Privilegium alicui datum , si in tempore debito non ostendit , an illud perdat , vide num. 6. leg. 35. tit. 18. part. 3.

Privilegium primum non revocatur per clausulam secundi , scilicet , non obstanti , sed debet esse specifica , vide num. 2. leg. 39. tit. 18. part. 3.

Privilegium impetratum nulla facta mentione de compositione partium , sive de pactis , & conventionibus eorum non valet , vide num. 3. ibidem.

Privilegium à non procuratore impetratum quando valeat , vide num. 4. leg. 39. tit. 18. part. 3.

Privilegium an profit sociis de jure communi , & in quibus sit , vide num. 1. leg. 40. tit. 18. part. 3.

Privilegium super immunitatem alicui datum , an perdatur ,

- si aliquas fecerit solutiones , & quantum tempus duret, & cui incumbat onus probandi usum, vel non usum privilegii, vide num. 1. leg. 42. tit. 18. part. 3.
- Privilegium an & quando perdatur per unum actum contrarium privilegio, vide dict. num. 1.
- Privilegium super nundinis habendis in aliquo loco , amittitur , si per decem annos non utatur in sui principio, vide num. 2. dict. leg. 42. tit. 18. part. 3.
- Et quid si jus istud habendi nundinas acquiratur præscriptione , an perdatur per non usum decem annorum, vide ibidem.
- Privilegium suum extendens quis ad non concessa, illud perdit, etiam in concessis, vide num. 3. dict. leg. 42. & quando , vide ibidem in fin.
- Privilegium Religioni attributum propter arctitudinem Villæ perditur , si regula antiqua ibidem non servatur, vide num. 3.
- Privilegium Scholaribus concessum ad non studentes non extenditur , & quando hoc sit, vide dict. num. 3.
- Privilegio non ostento si quis personam fuerit damnatus ad tributi solutionem , an præjudicet sibi in aliis, vide num. 4. leg. 43. ibidem.
- Privilegium ex quibus suspectum reddatur , vide num. 1. leg. 44. tit. 18. part. 3.
- Privilegium prætentatum pro aliquo , an adversario copia totius privilegii dari debet , & an permittatur sibi legere totum ut videat, an aliqua clausula præcedens , vel sequens faciat pro eo , vide num. 2. leg. 113. tit. 18. part. 3.
- Privilegium Principis speciale requiritur ad hoc , ut quis possit tabelliones creare , vide num. 2 & 3. leg. 3. tit. 19. part. 3.
- Privilegium Regis an sit necessarium ad hoc , ut populus de povo contrui possit, vide num. 2. leg. 7. tit. 20. part. 3.
- Privilegium an possit aliquibus concedi , ut contra eos non possit currere præscriptio , & quando , vide num. 1. leg. 1. tit. 29. part. 3.
- Privilegia mariti , & tutellam filiorum amittit mulier eo ipso , quod in corpore suo peccavit, vide num. 6. leg. 3. tit. 12. part. 4.
- Privilegium à Principe spurio datum , ut aliis deficientibus succedat, an valeat, vide num. 2. leg. 3. tit. 15. part. 4.
- Privilegia , quæ lèdunt restringenda , limitandaque sunt juxta dispositionem juris communis , ut minus lèdant, vide num. 2. leg. 6. tit. 25. part. 4.
- Privilegium concessum minoribus habet locum in Rege, & quare , vide num. 3. leg. 8. tit. 1. part. 5.
- Privilegium hypothecæ præfertur omnibus aliis privilegiis personalibus, vide num. 3. leg. 9. tit. 3. part. 5.
- Privilegium militum an extendatur ad milites veteranos, vel existentes in domibus suis, vide num. 2. leg. 49. tit. 5. part. 5.
- Et quis propriè dicetur miles , ad hoc ut sibi competit militum privilegium , vide ibidem.
- Privilegium competens ratione ætatis , an potentius sit, quam competens ratione sexus muliebris , vide num. 3. leg. 53. tit. 5. part. 5.
- Privilegium Principis per quod coaceditur aliquibus , ut ipsi soli aliquod officium exerceant , vel certo præmio vendant , vel aliud simile , an valeat , & quid in consuetudine , vel præscriptione , vide num. 2. leg. 2. tit. 7. part. 5.
- Et quod privilegio acquiritur , etiam præscriptione acquiri potest , vide dict. num. 2. dict. leg. 2.
- Privilegium Principis an requiratur in faciendis feriis , seu mercatis de novo , & quando sic, vide num. 1. & 2. leg. 3. ibidem.
- Privilegium Principis per quod liberat aliquem à portagiis , five pedagiis solvendis sine cauta dari non debet, vide num. 1. leg. 5. tit. 7. part. 5.
- Privilegium militum , Ecclesiarum , & minorum quod fit quando fraudulenter portagia solvere nolunt , vide num. 16. leg. 5. ibidem.
- Privilegia concessa Civitatibus , aut locis , an sint regalia , & perpetua , vide num. 3. leg. 9. tit. 7. part. 5.
- Privilegium si non concedatur Civitati , vel civibus , an sit regulare , vel non , vide ibidem.
- Privilegium alicui concessum ad hoc , scilicet , ut de novo tributa in certis terminis imponere possit , an valeat, vide num. 7. dict. leg. 9.
- Et si res alicujus propter tempestatem jactæ sint , si alias possideat , etiam si super hoc habeat privilegium , alias teltiuere debet, vide num. 3. leg. 7. tit. 9. part. 5.
- Et an focii , five sunt loci omnium bonorum , five certæ negotiacionis habeant privilegium , ut non possint conveniri , nisi in quantum facere possint deducto , ne egeant , & an idem sit in scholaribus focii , vide num. 3. leg. 15. tit. 10. part. 5.
- Privilegia minorum habent etiam locum in prodigiis , vide num. 6. leg. 5. tit. 11. part. 5. & in mentecaptis , vide num. 8. leg. 4. tit. 14. part. 5.
- Privilegium concessum militibus , ut fidejussores esse non possint , an ab eis renuntiari possit , vide num. 1. leg. 2. tit. 12. part. 5.
- Privilegium prælationis an detur marito adversus cæteros credores in bonis uxoris suæ ratione dotis promissæ , vide num. 1. leg. 23. tit. 13. part. 5.
- Privilegium , quod habet pupillus in actione tutelle , an illud transmittat ad hæredem , etiam ex se delcendentem , vide num. 4. in fin. ibidem.
- Privilegium , quod habet mulier in recuperanda dote , an illud ad filios , vel etiam ad extraneos hæredes transferat , & an transferat ad credores suos , vel cessionarios suos , vide num. 6. leg. 33. tit. 13. part. 5.
- Privilegium alicui datum super sportulis non solvendis , si illo non obstante solverit , an solutum repetere possit , vide num. 1. leg. 30. tit. 14. part. 5.
- Privilegium militum in testando datur eis , quando ipsi vadunt ad bellum licitum , vide num. 5. leg. 4. per text. ibi , tit. 1. part. 6.
- Privilegium competens militibus in testando , an ad peregrinantes extendatur , vide num. 5. dict. leg. 4.
- Privilegia libertatis concessa sunt piis caulis , vide num. 7. leg. 7. tit. 4. part. 6.
- Et ubi concurrunt privilegium , & jus commune tunc potentius est jus commune , quam privilegium , vide num. 13. leg. 13. tit. 6. part. 6.
- Privilegium filiorum amittit filius , qui contra patrem aliquam ingratitudinis causam commisit , vide num. 2. leg. 4. tit. 7. part. 6.
- Privilegia Civitati concessa , vel Ecclesiæ censentur perpetua , vide num. 1. in fin. leg. 27. tit. 9. part. 6.
- Privilegium destruitur , destructa re per quam fuit concessum , & an si reditetur habebit idem privilegium , vide num. 3. quest. 19. leg. 32. tit. 9. part. 6.
- Privilegium Principis ita interpretari debet , ut minus jus tertii lèdat , etiam si generaliter concedatur , & reducitur ad jus commune , etiam in eo casu quo ita redatum nihil operaretur , vide num. 2. leg. 3. tit. 13. part. 6.
- Privilegia hæreditatis penes quem hæredem esse debeant, si plures hæredes sint instituti , vide gloss. leg. 7. per text. ibi , tit. 15. part. 6.
- Privilegium restitutioonis , quod datur minori , an ad patrem , vel ad ejus hæredes transeat , vide num. 6. leg. 8. tit. 19. part. 6.
- Privilegium competens pupillo , an transmittatur ad hæredes ejus , vide ibidem.
- Privilegia reipublicæ , an dentur Villis , Civitatibus , vel Cittatis , & quando , vide num. 3. leg. 10. tit. 19. part. 6.
- Privilegia personalia ad hæredes non transeunt , vide num. 1. leg. 27. per text. ibi , tit. 34. part. 7.
- Privilegia concessa Civitati potius præsumuntur regalia , quam personalia , vide ibidem.
- Privilegium , & verba privilegiorum latè sunt interpretanda , vide gloss. leg. 28. per text. ibi , tit. 34. part. 7.
- Et an nobilis possit privilegia nobilitatis renuntiare , vide num. 1. leg. 34. tit. 34. part. 7.
- PROBATIO usus non requiritur , ubi illud est notarium , vide gloss. magna post med. leg. 7. tit. 2. part. 1. Pro-

- Probatio sanctitatis quæ sit , vide num. 4. leg. 66. per text. ibi , tit. 4. part. 1.
- Probatio per juramentum , etiam in defectum probatio- nis non est propria probatio , sed extraordinaria , vi- de num. 7. in med. leg. 2. tit. 11. part. 3.
- Probatio ubi plenissima requiritur non sufficit unus testis , etiam cum juramento parti delato , vide num. 7. in med. leg. 2. tit. 11. part. 3.
- Probatio competit agenti , & afferenti pupillari substitu- tioni locum fore , vide num. 2. leg. 1. tit. 14. part. 3.
- Probatio ad hoc , ut relevet dominum servi contra ter- rum afferentem se liberum , debet ejus possesio justifi- cari , vide num. 3. leg. 5. tit. 14. part. 3.
- Et quid in diutina possessione , an ibi omnis violentia vi- deatur cessare , vide dict. num. 3. ad fin.
- Probatio cui competat , si dicat solutum solvi non debe- re , vide gloss. leg. 6. per text. ibi , tit. 14. part. 3.
- Probatio quæ colligitur ex dicto matris afferentis filium ex marito non fuisse genitum , quid operetur , vide num. 4. leg. 9. tit. 14. part. 3.
- Probatio in causa criminali , an fiat per indicia , & qua- lis esse debeat , & quando , vide num. 5. & 3. leg. 12. tit. 14. part. 3. & gloss. leg. 26. tit. 1. part. 7.
- Probatio mortis alicujus qualiter fieri debeat , & an con- sanguinei ejus in dubio ad ejus bona admittantur , vi- de num. 1. & 2. leg. 14. tit. 14. part. 3.
- Et an ad probandum aliquem vivere sufficiat præsumptio legis scilicet , quod vivet 100. annis , vide dict. num. 2.
- Probationes fieri possunt , etiam si terminus , & dilatio petita non sit , vide num. 1. leg. 1. tit. 15. part. 3.
- Et an possit quis condemnari ex probationibus factis ante litis contestationem , vide num. 1. leg. 2. tit. 6. part. 3.
- Probationes fieri possunt ante item contestatam super im- cidentibus , vide num. 1. leg. 7. tit. 16. part. 3.
- Probationes quæ pereant instantia perempta , vide num. 4. leg. 9. tit. 22. part. 3.
- Probationes si à partibus non producantur in terminis si- bi datis , an judex sententiare possit causam , vide num. 7. leg. 15. tit. 22. part. 3.
- Probatio an incumbat adversario neganti fuisse intra 5. dies appellatum , vide num. 5. leg. 22. tit. 23. part. 3.
- Probatio quando major est petitio , an judex supplicare posset , vide num. 1. leg. 16. ibidem.
- Probationes authoris , an profluit singulari successori , vel alia acta judicii , vide num. 5. leg. 19. tit. 23. part. 3.
- Probatio paupertatis cui incumbat , & de modis proban- di paupertatem , vide num. 2. leg. 20. tit. 23. part. 3.
- Probatio quod illud , quod invenitur est thesaurū , ne- que à nemine ibi fuisse depositum cui incumbat , vide num. 2. leg. 45. tit. 28. part. 3.
- Et si aliqua sit ita occultum , quod non possit probari in publicum deduci non debet , vide num. 16. in prolo- go quarta partiae.
- Probatio de interiori diffensu est ita difficilis , quod est impossibilis , vide num. 3. in princ. leg. 5. tit. 2. part. 4.
- Probatio per unum testem , & famam de aliquo titulo , vel simili excluditur per probationem plurimum te- stium , tamquam veriorem , & clariorem , vide num. 4. leg. 2. tit. 3. part. 4.
- Probatio plena non dicitur in causa matrimoniali , vel criminali , quæ fit per unum testem , & famam , vide dict. num. 4.
- Probatio sufficiens qualis esse debeat ad hoc , ut mulier certa reddatur de morte primi viri , ut cum secundo contrahere possit , vide num. 2. leg. 8. tit. 9. part. 4.
- Et an sufficiat probatio per famam , ut sine poena cum se- cundo contrahere possit matrimonium , vide ibidem in dict. num. 2.
- Probatio consanguinitatis per testes qualiter fieri debeat , vide num. 1. leg. 17. tit. 9. part. 4.
- Et qualiter fiat probatio quasi possessionis paternitatis , si- liationis , vel fraternitatis , vide ibidem.
- Probatio facta ad unum effectum , vel extra judicium , an faciat fidem ad alium effectum , tive extra judi- cium , vide num. 6. leg. 17. tit. 9. part. 4.
- Et an istud habeat locum in spiritualibus , ut tales pro- bationes ; &c. vide ibidem.
- Probatio consanguinitatis , vel affinitatis , an fieri possit per testes deponentes de auditu , vide num. 1. leg. 20. tit. 9. part. 4.
- Probatio nobilitatis alicujus non probatur hodie per testes de auditu , nisi testificant simul , & de fama , vi- de dict. num. 1. in fin.
- Probatio consuetudinis immemorialis non fit per testes de auditu , nisi testificant simul de fama , vide ibidem.
- Probatio in contrarium an admittatur contra assertio- nem patris dicentis in testamento aliquem esse filium suum , vide num. 7. in fin. leg. 7. tit. 15. part. 4.
- Probatio præsumptiva quod filius sit legitimus , an deducatur ex emancipatione sua de qua per scripturam constat , vide num. 4. leg. 17. tit. 18. part. 4.
- Probatio per indicia , quæ dicit servus contra occiso- rem domini sui ex qua fuit deventum ad torturam , an illum liberum faciat , quando ex tortura fuit orta con- fessio delicti , vide num. 4. leg. 3. tit. 22. part. 4.
- Probatio in contrarium bene admittitur per præsumptio- nem juris , & de jure , vide num. 2. leg. 6. tit. 25. part. 4.
- Probatio incumbit ei , qui dicit aliquem fuisse moni- tum , vel citatum , vide num. 2. leg. 9. tit. 25. part. 4.
- Probatio qualis esse debeat ad hoc , ut mutuum Ecclesiæ , minori , vel Civitati factum teneat , vide num. 2. 6. & 7. per text. ibi , leg. 3. tit. 1. part. 5.
- Et an eadem requiratur in aliis contractibus , vide dict. num. 2. in fin. & dict. num. 7. ad fin.
- Probatio de perditione rei per casum fortuitum , an per- tineat ad depositarium , vel ad quem , vide num. 2. leg. 4. tit. 3. part. 5.
- Probatio qualis delideretur in pastore dicente se non esse in culpa damni dati in pecoribus suis , vide num. 11. cum aliis ibi , leg. 15. tit. 8. part. 5.
- Probatio si non sit plena , tunc requiritur partis juramen- turn , alias non , vide num. 12. leg. 15. supradict.
- Probationes si sint directo contraria standum erit proba- tioni actoris , qui plenè probavit , vide num. 13. ibid.
- Probatio per testes requiritur , quando hospes dicit hos- pitatorem aliquid receperisse , vide num. 5. leg. 26. tit. 8. part. 5.
- Probatio incumbit ei , qui dicit non fuisse ex sua nego- tiatione lucratum , vide num. 2. leg. 13. tit. 10. part. 5.
- Probatio ubi plenè haberi non potest , tunc opportet per argumenta , & præsumptiones procedere , vide num. 7. ad fin. leg. 2. tit. 11. part. 5.
- Probatio incumbit ei , qui dicit contractum simulatum fore , vel usurarium , vide num. 6. leg. 40. tit. 11. part. 5.
- Probatio per quam extraneus possessor alicujus rei debeat à creditore expelli à possessione illius rei , tamquam prius creditori pignoratam , qualis esse debeat , vide num. 1. leg. 18. per text. ibi , tit. 13. part. 5.
- Probatio unius causæ tantum , quando sufficiat , si plu- ra requirantur , vel narrantur simul , vide num. 2. leg. 8. tit. 7. part. 6.
- Et an videatur quis se astringere ad probandum eodem modo , quo in libello narratur , vide ibidem.
- Et in dubio nemo videtur se astringere ad probandum , nisi quatenus agere debeat , vide ibidem.
- Et si quis se astringit ad probandum per hoc fundet inten- tionem adversarii agentis , vide ibidem.
- Probatio debet incontinenti offerri , quando opponitur adversus aliquem proprietatis exceptio , vide num. 12. leg. 2. tit. 14. part. 6.
- Probationes contra reum factæ , an elidentur si tortus in tortura negaverit , vide num. 8. leg. 26. tit. 1. part. 7.
- Probationes quales esse debeat , ut aliquis possit crimi- naliter puniri , vide num. 2. 3. & 4. dict. leg. 26. per textum ibi.
- Probatio per conjecturas admittitur in crimen falso , & ab auctore requiritur , vide gloss. in proœm. tit. 7. part. 7.
- Probatio adulterii per quos testes fieri possit , & quando , & qualiter sint examinandi , vide gloss. leg. 10. per text. ibi , tit. 17. part. 7.

Probatio semiplena an oriatur ex confessione rei in tormentis facta, ita ut licet postea perseveret in negando iterum, atque iterum torqueri possit, vide *num. 8. leg. 4. tit. 30. part. 7.*

Probatio semiplena, an inducatur ad dandam torturam, & qualis, vide *num. 1. 2. & 3. leg. 3. tit. 30. part. 7.*

Probatio sumptaria, vide infra in verbo: SUMMORIA, &c.

PROBARE dicitur crimen ille, qui indicia sufficientia monstravit quibus devenit ad torturam ex qua fuit sequuta confessio, vide *num. 4. leg. 3. tit. 22. part. 4.*

Probare non dicitur ille, qui habet presumptionem pro se, vide *num. 12. leg. 15. tit. 8. part. 5.*

PROCESSUS factus cum syndico alicujus universitatis, an valeat, & quando, ut ex eo possit fieri sententia, vide *num. 1. leg. 13. tit. 2. part. 3.*

Processus factus coram judice cœco, furioso, vel aliter naturaliter, vel accidentaliter impedito, an valeat si à parte non fuit opositum impedimentum, vide *num. 2. leg. 4. tit. 4. part. 3.*

Processus coram judice malæ famæ factus, si ei non opponatur de hoc bene valet, vide *num. 5. dict. leg. 4.*

Processus, etiamli completus sit, si non appetat citationem præcessisse non tenet, vide *gloss. in proœm. tit. 7. p. 3.*

Processus an irritetur eo ipso, quod citatio petita non fuerit, vide *num. 1. leg. 1. tit. 15. part. 3.*

Processus an teneat contra Ecclesiam, si legitimè citata defensorem non constituerit, & quid in minore, & republica, vide *num. 5. leg. 1. tit. 25. part. 3.*

Processus an teneat si non sit appellatum, & sit executio contra ordinem juris incipiendo ab immobilibus, vide *num. 1. leg. 3. tit. 27. part. 3.*

Processus an possit fundari contra mutum, & surdum à nativitate, vide *num. 13. in fin. leg. 13. tit. 1. part. 6.*

Processus an valeat si accusatus de delicto à pluribus non opposuit exceptionem de tali accusatorum pluralitate, vide *num. 2. leg. 13. tit. 1. part. 7.*

Processus an possit per dominium fundi in quo animal reperitur fieri contra ipsum animal, si dominus non cognoscatur, & an condemnatio valeat, vide *num. 7. leg. 24. tit. 15. part. 7.*

PROCLAMA debet fieri in Ecclesia, antequam aliqui contrahant matrimonium, vide supra in verbo: PUBLICATIO.

PROCURATOR Ad negotia. appellatum quis.

A quibus constitutur, vel constituitur. Mandatum. prosequi.

Cum libera. Suspectus. In criminalibus

Generalis. Minoris. Caver, vel satisfacta.

Specialis. Plures. Suspectus.

In rem suam. Substitutus. Jurat, vel juret.

Appellat, vel Revocatur.

PROCURATORES universitatum non possunt compromittere, sine speciali mandato, *num. 4. leg. 24. tit. 4. part. 3.*

Procurator, qui damnificavit dominum, an possit per eum objici exceptio compensationis de eo, in quo dominum melioravit, vide *num. 1. leg. 22. tit. 14. part. 5.*

Procuratores aliorum, quām Regum sunt infames, quod extendit ad doctores, vel licentiatos advocantes, vide *num. 5. leg. 5. tit. 5. part. 3.*

Procurator an admittatur pro carcerato, vide *num. 3. leg. 12. tit. 5. part. 3.*

Procurator non admittitur pro judice se excusante finito officio in illis 50. diebus in quibus respondere debet querelantibus, vide *num. 13. leg. 12. tit. 5. part. 3.*

Procurator quando admittendus sit in judicio per judicem, nisi datis fidejussoribus de rato, & ex quibus causis istud accidere poterit, vide *1. leg. 21. tit. 5. p. 3.*

Et an in procuratore constituendo requiratur scriptura, saltim de jure Regni, vide *dict. num. 1.*

Et si contra procuratorem fuerit opposita exceptio falli, tunc non admittitur cum cautione de rato, vide *ibi in fin.*

Procurator, & quando finiatur ejus officium, & quid in procuratore Prælati, & an hæres ejus admittatur,

& quid si tempore constitutionis dicat in talen, & ejus hæredem, &c. vide *gloss. leg. 23. tit. 5. part. 3.* Et domino moruo, an teratur lètentia in personam procuratoris, vide *num. 4.*

Procurator à reo constitutus nondim solvere illud in quo reus condemnatus fuit, *num. 2. leg. 27. tit. 5. part. 5.*

Procurator non potest sine causa procriptionem deserere, sed jam suscepit administravit, *num. 10. dict. leg. 24. tit. 5. part. 3.*

Procurator si veniens incidat in latrones, an dominus damnum retarciat ei, vide *num. 4. leg. 25. tit. 5. part. 3.*

Procurator quando repetit à domino expensas quas fecit in lite, & quales, & an valeat pactum inter dominum, & procuratorem, ut si ei restituuntur damna quæ sua culpa, vel contumacia obvenerunt, vide *num. 5. & 7. dict. leg. 25.*

Procurator tenetur ad damna si in lite fuit culpatus, etiam de culpa levissima, vide *num. 1. leg. 26. ibidem.*

Et allegans le procuratorem illud ostendere debet, alijs tenetur, *num. 2. leg. 27. tit. 5. part. 3.*

Procurator si male in causa fuerit veritus, an possit dici prævaricator, vide *num. 15. leg. 3. tit. 6. part. 3.*

Procurator cum litem contestatur eodem modo respondere debet, quod ipse principalis, vide *num. 4. leg. 3. tit. 10. part. 3.*

Procurator intra quantum tempus debeat errorem suum corriger, vide *num. 2. leg. 1. tit. 13. part. 3.*

Procurator utrum possit intervenire in creatione tabellonis, ita quod personaliter compare: e non debeat, vide *num. 1. leg. 9. tit. 19. part. 3.*

Procurator si non dimittatur ab aliquo, quando vadit ad aliquem locum, etiam in utilitatem reipublicæ, si causam jam incepta sit, an & tunc post multum tempus appellare possit, vide *num. 4. leg. 10. tit. 23. part. 3.*

Procurator vendens actionem, an possit habere de pretio, vide *num. 4. leg. 46. tit. 28. part. 3.*

Procurator alicujus ad matrimonium contrahendum pro eo, quæ verba, & qualiter proferre debeat, vide *num. 8. leg. 5. tit. 2. part. 4.*

Et an compatriotitas contrahat per procuratorem, vide *num. 1. in proœm. tit. 7. part. 4.*

Procurator an possit intervenire in petenda legitimatione alterius, vide *num. 3. leg. 4. tit. 15. part. 4.*

Procurator an possit intervenire infidelitatis juramento, quod à feudatario præstari debet, vide *num. 3. leg. 4. tit. 26. part. 4.*

Procurator qui statim, quod recepit litteras non contradixit, manuato consentire videtur, vide *num. 2. leg. 6. tit. 1. part. 5.*

Procurator alicujus licetè potest retinere instrumenta litis quoque dominus sibi satisfaciat, vide *num. 4. in med. leg. 9. tit. 2. part. 5.*

Procurator qualiter verba contractus concipere debeat cum aliquid emit nomine domini absens, vide *num. 1. leg. 48. tit. 5. part. 5.*

Procurator ad vendendum, sine assignatione pretii, an admittatur ad vendendum, vide *ibidem in num. 5.*

Et quid si vendat minus diuidia justi pretii, vide *ibid. in n. 6.*

Procurator alicujus si rem vendat, an possit intentare remedium, leg. 2. Codice de rescindenda venditione, si fuerit deceptus ultra diuidiam justi pretii, vide *num. 4. in med. leg. 56. tit. 5. part. 5.*

Procurator alicujus si in personam domini aliquid fuerit stipulatus, an dominus illud petere possit promittenti, & quando, vide *num. 4. & 5. leg. 5. tit. 11. part. 5.*

Et quando ex hac causa detur domino utilis actio, sine cessione, vide *dict. num. 5.*

Et an & quando solutio facta procuratori alicujus liberet solventem, vide *num. 2. leg. 24. tit. 14. part. 5.*

Procurator, an & quando admittatur ad compensationem, vide *num. 2. leg. 24. tit. 14. part. 5.*

Et an solvens procuratori alicujus revocato illud ipse sciens, an sibi donasse videatur, vide *num. 1. leg. 30. tit. 14. part. 5.*

Procurator alicujus potest facere inventarium nomine alicujus

- cujus, & quando, & an tunc debeat ibidem se subscribere, vide num. 16. leg. 5. tit. 6. part. 6.
- Procurator an excusatetur à quacumque poena, si compellatur patrocinare per judicem, vide num. 18. leg. 13. tit. 7. part. 6.
- Et an à matre tutor per procuratorem peti possit, vide num. 4. post princip. leg. 12. tit. 16. part. 6.
- Et an cum tutor accusatur de suspecto possit per procuratorem accusari, & an tunc ipse per procuratorem se defendere possit, vide num. 6. & 8. leg. 2. tit. 18. part. 6.
- Procurator si præsens sit, & taceat, an videatur consentire, vide num. 1. leg. 23. tit. 34. part. 7.
- PROCURATOR QUIS** sit, & an possit esse cœcus, vel aliquis reus criminis capitalis, seu infamis, vel consanguineus, seu Religiosus, sive Clericus, vide num. 5. leg. 11. tit. 5. part. 3.
- Procuratores non possunt esse personæ illustres, & pro quibus personis sic, num. 7. leg. 11. tit. 5. part. 3.
- Et facultas constituti procuratorem, sine causa non potest adiungi per judicem, num. 1. leg. 12. tit. 5. part. 3.
- Procurator an possit esse minor 25. annis, & quid si talis exceptio ei non opponatur, & quid si pro eo lata fuit sententia, vide num. 16. leg. 19. tit. 5. part. 3.
- Et quid si veniat ad defensionem patris, matris, vel avie, vide dict. num. 16. in fin.
- Procurator, quis possit intervenire in creatione tabellionis, ita quod personaliter comparere non debeat, num. 1. leg. 4. tit. 19. part. 3.
- Procurator esse potest filiusfamilias pro negotiis sui patris, vel alterius, num. 1. leg. 12. tit. 17. part. 4.
- PROCURATOR A QUIBUS, ET A MINORE.**
- Procurator constitui non potest, & an à filiofamilias, vel ab Episcopo, vel Abbatte, sive bona sint divisa inter ipsum, & Capitulum, sive non, vide num. 1. 5. & 9. leg. 2. tit. 5. part. 3.
- Procurator an à foliis Praelatis constitui possit sine consensu Capituli, & quando, vide num. 11. leg. 2. tit. 5. part. 3.
- Procurator an à solo magistro militiæ constitui possit consensu Conventus, vide *ibidem*.
- Procurator debet esse certus cùm constituitur, & an debeat exprimi lis ad quem illum constituit, vide num. 1. & 4. leg. 13. tit. 5. part. 3.
- Procurator an & quando possit constitui ad lites futuras, vide num. 4. dict. leg. 13.
- Procurator constitui potest per nuntium certum ad hoc deputatum, & qualiter, vide *ibidem*.
- Procurator constitutus apud acta, an possit revocari extra acta, vide num. 3. leg. 14. tit. 5. part. 5.
- Procurator ab aliquo constitutus si continet de mandato, an sit necessaria cautio de rato, & quod in instrumento exprimatur, num. 5. leg. 14. *ibidem*.
- Et quid si sit in isto casu constitutus apud acta, & quid in procuratore rei, an idem esse debeat, vide *ibidem* in num. 6.
- Et an idem, quod est in procuratore rei, sit in procuratore actoris in causa reconventionis, vide *ibi*.
- Procurator ad petendum restitucionem pro aliquo minore constitutus, an debeat habere speciale mandatum, & an generale sufficiat, vide num. 1. leg. 15. tit. 5. part. 3.
- Procuratores si sint plures constituti, quis eorum admittetur, & quid si concurrant, & per quem actum videatur quis præoccupare, vide num. 1. 2. 3. & 4. leg. 18. tit. 5. part. 3.
- Et si omnes sint constituti, omnes simul litem contestaverunt, omnes simul poltea admittentur, num. 6. *ibidem*.
- Procurator constitutus ad certum negotium nulla ei data forma, an possit, & tunc alium locum ipsius sublittuere, vide num. 13. leg. 19. tit. 5. part. 3.
- Et quam ætatem illi habere debeat, vide num. 14. dict. leg. 19.
- Procurator constitutus ad agendum etiam cum taxativa, tantum videtur constitutus ad defendantum in causa reconventionis, vide num. 5. leg. 21. tit. 6. part. 3.
- Procurator constitutus ab aliquo in rem suam, videtur ei dare omnimodam licentiam experiundi, nec alia est necessaria, vide num. 5. leg. 4. tit. 11. part. 3.
- Procurator à tutore constitutus ad petendas res pupilli in judicio, an talis constitutio valeat sine causa, vide num. 2. leg. 96. tit. 18. part. 3.
- Procurator à tutore constitutus ad unum actum tantum, an teneat talis constitutio, & quis si constituatur, an ea quæ sunt voluntariæ juri solutionis, vide num. 3. dict. leg. 96.
- Et an talis procurator constituatur periculo tutoris, vide *ibidem* in num. 4.
- Procurator ad omnia constitutus, an pro observantia contentorum in instrumentis possit bona domini obligare, vide num. 1. in fin. leg. 97. tit. 18 part. 3.
- Procurator an possit à patre constitui in filii sui emancipatione, vide num. 2. leg. 15. tit. 18. part. 4.
- Procurator an constitui possit à surdo, vel muto, vide num. 7. leg. 2. tit. 11. part. 5.
- Procurator constitutus ad petendum delictum, an solutionem recipere possit, & quando, vide num. 1. cum sequentib. leg. 7. tit. 14. part. 5.
- Procurator constitutus ad petendum debitum tantum, & non ad solutionem recipiendam, qualiter debeat formare libellum, vide *ibidem* in num. 3.
- Procurator constitutus ad adeundam hereditatem sub conditione, etiam si iple pure illam adeat, an aditio tenet, vide num. 4. leg. 15. tit. 6. part. 6.
- Procurator an & quando constitui possit ad adeundam hereditatem, vide num. 6. & 8. *ibidem*.
- Procurator an possit constitui ad agnoscendam, vel petendam bonorum possessionem, quæ juris est, vide num. 9. dict. leg. 15.
- Procurator quando possit constitui à minore, & quid profit, si aliquid legitimè fiat, num. 2. leg. 6. tit. 1. part. 7.
- PROCURATOR CUM LIBERA** ad quid ejus potestas extendatur propter illud verbum cum libera, vide num. 6. & 7. leg. 19. tit. 5. part. 3.
- Et quid si dicat quod habebit ratum nomen per eum gestum, vide *ibidem* in num. 8.
- Et libera potestas videtur data procuratori, si sit dictum quod faciat quidquid velit, vide dict. num. 8.
- Procurator cum libera an possit donare, vel jaçtare, sive dilapidare bona domini, & quid hæc clausula (cum libera) operetur, vide *ibidem*.
- Procurator omnium bonorum cum libera, licet ibi non dicatur ad agendum, vel defendantum potest agere, & rem in judicio deducere, vide *ibidem*.
- Procurator cum libera an possit facere liberationem, & quitationem debiti, & an possit donare, vide num. 4. leg. 7. tit. 14. part. 5.
- Procurator, cui data fuit plena potestas, si non diceretur cum libera, an omnia facere possit indistinctè, & quid si cum libera, vide num. 6. leg. 19. tit. 5. part. 3.
- PROCURATOR GENERALIS** ad negotia an ad causas constitutus esse videatur, vide num. 1. leg. 97. tit. 18. part. 3.
- Procurator generalis, an teneatur appellationem profungi, si ad prosecutionem ipsius deberet à sua Provincia exire, siveque negotia derelinquere, & ad quid; & tunc teneatur, vide num. 4. leg. 3. tit. 23. part. 3.
- Procurator generalis ad lites, an debeat habere speciale mandatum ad confitendum in judicio, alijs secūs confessio domino non præjudicet, vide num. 1. leg. 1. tit. 13. part. 3.
- Procurator etiam generalis admittitur ad allegandas causas absentia, vide num. 6. leg. 12. tit. 5. part. 3.
- Et an admittatur pro judice se excusante finito officio in illis quinquaginta diebus in quibus respondere debet querelantibus, vide num. 13. leg. 12. tit. 5. part. 3.
- PROCURATOR SPECIALIS, VEL HABENS** speciale mandatum, & procurator sine speciali mandato non potest in arbitrium, nec in arbitrarem compromittere, nec poterit protegare jurisdictionem judicis sine speciali mandato, vide num. 5. leg. 19. tit. 5. part. 5.

Procurator datus in causa speciali an teneatur, & possit appellationem suam prosequi, & quid in generali, vide num. 7. leg. 23. tit. 5. & num. 2. leg. 3. tit. 23. part. 3.
Procurator ad vendendum, an debeat habere speciale mandatum ad hoc faciendum, vide num. 1. leg. 61. tit. 18. part. 3.

PROCURATOR MANDATUM, & procurator non potest agere contra citra, vel prater mandatum sibi datum, num. 1. leg. 19. tit. 5. part. 3.

Procurator sine mandato, quando recuperet expensas in lite factas, vide num. 5. & 6. leg. 27. tit. 5. part. 3.

Procuratoris mandatum an finiatur per disfinitivam sententiam, & quando, vide num. 2. leg. 3. tit. 23. part. 3.

Procurator habens mandatum recipiendo solutionem, an possit juramentum in item in judicio adversario dare per quod lis finiatur, vide num. 1. leg. 4. tit. 11. part. 3.

Procurator sine mandato recte item contelatur, si opolitum non fuit ille, poltea vero non, vide num. 1. leg. 1. tit. 3. part. 3.

PROCURATOR IN REM SUAM, & an procuratori in rem suam possit fideicommissum restitui, quando est illius, scilicet, qui illud habere debet, vide num. 10. leg. 14. tit. 5. part. 6.

Procuratorem constituens in rem suam videtur ei dare omnitudinam licentiam experiri, nec alia est necessaria, vide num. 5. leg. 4. tit. 11. part. 3.

PROCURATOR AD NEGOTIA extra judicia, quam aetatem habere debeat, vide num. 14. leg. 19. tit. 5. part. 3.

Procurator ad negotia, vel ad judicia cujus aetatis esse debet, vide num. 11. leg. 1. tit. 22. part. 4.

Procurator generalis ad negotia, an ad causas constitutus esse videatur, vide num. 1. leg. 97. tit. 18. part. 3.

PROCURATOR SUSPECTUS si parti sit, propter quod dominus debet respondere, quibus sumptibus haec frant, vide num. 2. leg. 22. tit. 5. part. 3.

Procurator non redditur suspectus propter patris, scilicet, illum non esse legitimum procuratorem, &c. num. 2. leg. 21. tit. 5. part. 3.

PROCURATOR MINORIS, & a minore procurator non potest constitui, & an a filiofamilias, vel ab Episcopo, vel Abbe, sive bona sint divisa inter illum, & Capitulum, sive non, vide num. 1. 5. & 9. leg. 2. tit. 5. part. 3.

Procurator ad petendam restitutionem pro aliquo minore constitutus, an debeat habere speciale mandatum, & an generale sufficiat, vide num. 1. leg. 15. tit. 5. part. 3.

Procurator minoris, vel prodigi si malitiosè rem pupilli alicui vendat, vel det, an contra pupillum currat in hoc praescriptio, vide num. 4. leg. 11. tit. 29. part. 3.

Procurator constitui potest per minorem ad ea, quae ipse obligare possit sine curatore, vide num. 5. leg. 4. tit. 11. part. 5.

Procurator an possit constitui a minore, & quid si proposit, si legitimè hat, num. 2. in fin. leg. 6. tit. 1. part. 7.

PROCURATORES PLURES, & procuratores si plures sunt constituti, quis eorum admittetur, & quid si concurrant, & per quem actum videatur quis praecupasse, vide num. 1. 2. 3. & 4. leg. 18. tit. 5. part. 3.

Procuratores plures constituti si omnes simul item contestaverunt, omnes simul postea admittentur, vide ibidem in num. 6.

PROCURATOR SUBSTITUERE, & procurator constitutus ad certum negotium nulla ei data forma, an possit, & tunc alium loco ipsius substituere, vide num. 13. leg. 19. tit. 5. part. 3.

Procurator an possit alium substituere procuratorem ante, vel post litis contestationem, vide num. 10. leg. 10. tit. 5. part. 3.

Et quid si datus sit ad recuperandas pecunias, vel aliud extrajudiciale, vide ibidem in num. 13.

PROCURATOR REVOCUTUR, & an possit procurator constituendo alium dominus revocari, & quando per constitutionem primi revocetur secundus, vide num. 1. leg. 24. tit. 5. part. 3.

Procurator si idoneus non reperiatur, etiam lite non

contestata, poterit revocari, vide num. 7. dict. leg. 24. Et an procuratore mutato acta remaneant firma, nec in opus ratificatione, vide num. 8. ibidem.

Procurator revocatus a domino pro ut moris est, an teneatur procuratorem promittere de judicato solvendo, saltim nuda promissione, vide num. 3. leg. 27. tit. 5. p. 3.

Procurator constitutus apud acta, an possit revocari extra acta, num. 3. leg. 14. tit. 5. part. 3.

PROCURATOR APPELLAT, VEL APPELATIONEM proteguntur, & poterit procurator appellare a sententia, & appellationem prosequi, etiam si in instrumento ei non fuerit data potest appellandi, vide num. 7. leg. 23. tit. 5. part. 3. & num. 10. & 11. leg. 2. tit. 23. part. 3.

Et hoc debet intelligi in procuratore speciali ad certam causam, nam in generali est fecus, quia immo tenetur, vide ibidem.

Procurator si non appellavit, an & quando dominus ad appellandum admittatur, & in quibus casibus, vide num. 13. leg. 2. tit. 23. part. 3.

Procurator appellare non tenetur, nisi quando evidenter constat de injustitia sententiae, vide dict. num. 3. in med.

Procurator datus in causa speciali an teneatur, & possit appellationem suam prosequi, & quid in generali, vide num. 7. leg. 23. tit. 5. & num. 2. leg. 3. tit. 23. part. 3.

Procurator generalis an teneatur appellationem prosequi, si ad prosecutionem ipsius deberet a sua Provincia exire, siaque negotia derelinquere, & ad quid, & tunc teneatur, vide num. 4. leg. 3. tit. 23. part. 3.

Procurator ad appellationem prosequendam missus, si intra terminum non compareat, vel si comparuit fidem de mandato non fecit, an istud sufficiat, ne appellatio pro deserta habeatur, vide num. 1. leg. 23. tit. 23. part. 3.

PROCURATOR IN CRIMINALIBUS causis an possit intervenire saltim ubi venit imponenda pena corporis afflictiva, vide num. 2. leg. 12. tit. 5. part. 3.

Procurator an possit intervenire ubi pena relegationis venit imponenda, vide num. 3. ibidem.

Procurator intervenire potest ubicumque civiliter agitur de crimine etiam adulterii, vide num. 2. per text. ibi. leg. 1. tit. 9. part. 4. & num. 7. per text. ibi. leg. 12. ibid.

PROCURATOR CAVET, VEL SATISDAT, & procurator ab aliquo constitutus si constet de mandato, an sit necessaria cautio de rato, & quod in instrumento exprimatur, vide num. 5. leg. 14. tit. 5. part. 3.

Et quid si sit in isto casu constitutus apud acta, & quid in procuratore rei, an idem esse debeat, vide ibidem in num. 6.

Et an idem quod est in procuratore rei sit in procuratore actoris in causa reconventionis, vide ibidem.

Procurator actoris debet satisfare, si reus dicat velle illum reconvenire coram eodem judice in futurum, & quid si de praesenti reconveniat illum, vide num. 6. leg. 21. tit. 5. part. 3.

PROCURATOR JURAT, VEL JURET, & an possit procurator habens mandatum recipiendo solutionem juramentum in item in judicio adversario dare, per quod lis finiatur, vide num. 1. leg. 4. tit. 11. part. 3.

Procurator etiam si dominus instantiae, an possit in item jurare sine mandato speciali, vide num. 7. leg. 5. tit. 11. part. 3.

Procurator an juret de calunnia, & quando, vide num. 9. leg. 23. tit. 11. part. 3.

PROCURATOR CÆSARIS quis dicatur, vide num. 2. leg. 17. tit. 9. part. 2.

Procurator Cæsaris quis dicatur, & qui in ejus locum successerunt, vide num. 1. leg. 14. tit. 7. part. 6.

PRO DERELICTO, & licet titulus ille alsimiletur donationi, non tamen propriè dicitur donatio facta in occupantem, vide num. 1. leg. 49. tit. 28. part. 3.

Et sic leges loquentes de donatione intluanda non habent locum in re habita pro derelicto, vide dict. num. 1. dict. leg. 49.

Et quando videatur quis habere animum habendi rem pro derelicto, vide ibidem.

Index materiarum

Pro derelicto , & antitulus iste habeat locum in hereditate vacante , vide *dicit. num. 1. leg. 49. tit. 28. part. 3.*
 Et an possit quis agrum intrare quem vidi desertum , & iteritem propria autoritate , & illum laborare , vide *d. n. 1.*
 Pro derelicto habens rem an paenitere possit , & an quod judicio fortunae committitur videatur haberi pro derelicto , vide *num. 1. leg. 49. tit. 28. part. 3.*
 Pro derelicto an videatur rem desinere , qui illam non defendit , vel qui animalia in deserto dereliquit , vide *ibid.*
PRODIGALITAS noxoria an sufficiat ad hoc , scilicet , ut contractus prodigi non valeat ante interdictionem , & quid si curatorem habet , vide *num. 4. leg. 5. tit. 11. part. 5.*
PRODIGUS , & furiosus ita restitui possunt , sicuti minorcs aduersus suorum confessionem , vide *num. 5. leg. 1. tit. 13. part. 3.*
 Prodigii , & furiosi & aequiparantur pupillis , & istis omnino furiosi , vel mutis curatores dandi sunt , vide *num. 10. leg. 60. tit. 18. part. 3.*
 Et an contra prodigum , cui est bonis interdictum curat præscriptio triginta annorum , vide *num. 2. leg. 11. tit. 29. part. 3.*
 Prodigus , & quid si de pecunia prodigi , quæ est penes tertium , ipse tertius rem sibi emerit , an illam faciat suam , vide *num. 3. & 4. leg. 49. tit. 5. part. 5.*
 Prodigus quis dicatur , vide *num. 1. leg. 5. tit. 11. part. 5.*
 Et judex ex officio suo tenet curatores furiosis dare , vide *num. 3. dicit. leg. 5. tit. 11. part. 5.*
 Prodigus si sine curatoris autoritate stipulat , an stipulatio teneat , & an sufficiat dare sibi curatorem , leg. 3. & non sit interdicta bonorum administratio , vide *num. 4. dicit. leg. 5.*
 Et an detur restitutio in integrum prodigo , vel ejus curatori ad alienata ante interdictionem , vide *dicit. num. 4.*
 Prodigus si contractum juret , an obligetur per juramentum , vide *ibidem in num. 5.*
 Prodigus aequiparatur pupilio , & furioso , & gaudet beneficio minorum , vide *num. 6. dicit. leg. 5.*
 Prodigus contrahere , & stipulare potest faciendo conditionem suam meliorem , vide *dicit. num. 6.*
 Prodigus , cui sunt bona interdicta , testamentum facere non potest , neque ad pias causas , & quid si ante interdictionem testetur , vide *num. 7. leg. 33. tit. 1. part. 6.*
 Et quid si interdictione facta à lege , an tunc testamentum antea factum teneat , vide *ibidem in num. 8.*
 Et an prodigis possint parentes exemplariter substituere , vide *num. 3. cum aliis ibi, leg. 11. per text. ibi, tit. 5. part. 6.*
 Prodigus si sit unus heredum , qui divisionem hereditatis petat , an cum eo talis divisio fieri debeat , vide *num. 1. leg. 2. tit. 15. part. 6.*
 Et an pater possit filio prodigo privare , nè habeat administrationem , vide *num. 1. in fin. leg. 3. tit. 16. part. 6.*
 Prodigus non potest esse tutor alicuius minoris , vide *num. 3. leg. 4. per text. ibi, tit. 16. part. 6.*
 Prodigus si curatorem non petat , an sibi per judicem dari possit , vide *num. 7. in fin. leg. 12. tit. 16. part. 6. & num. 1. leg. 13. ibidem.*
PRODITIO , & proditionem committit transfuga , & vassalli , vel alii illum sequentes , vide *num. 1. leg. 13. per text. ibi, tit. 25. part. 4.*
 Prodito , & revelanti proditionem præmium debetur , vide *num. 2. leg. 14. tit. 7. part. 6.*
 Prodito non est , sed proditioni proximum dare arma , seu virtus hætitibus fidei , vide *num. 5. leg. 22. tit. 5. p. 5.*
 Prodito est crimen sceleratissimum , & inter omnia crimina excellit , vide *num. 1. in proœm. tit. 2. part. 7.*
 Prodito comparatur lepræ , & quare , vide *num. 3. 4. & 5. in proœm. tit. 2. part. 7.*
 Prodito committitur contra Regem , non contra alios dominos recognoscentes superiorem , vide *num. 1. leg. 1. tit. 2. part. 7.*
 Prodito quando dicitur , & ex quibus delictis inducatur , & quando , vide *num. 23. cum aliis ibi, dicit. leg. 1. per text. ibi, tit. 2. part. 7.*
 Prodito an committatur ex eo , scilicet , quod aliquis occidit magistratum populi , vide *num. 13.*

Et quando proditio patris noceat filii , vel nepotibus , & qualiter , & in quibus , & alia in hoc , vide *num. 5. leg. 2. per text. ibi, tit. 2. part. 7.*
 Prodito an per mulierem committi possit , & an tunc ejus filii veniant puniendi , vide *num. 5. in princ. & num. 6. dicit. leg. 2.*
 Prodito si jam à proditore sit commissa , an ipse possit res suas alienare , vel non , vide *num. 2. & 3. leg. 4. per illum text. tit. 2. part. 7.*
PRODITOR , & proditores sunt infames , & an hæc infamia extendatur ad descendentes , & ad fratres , vide *num. 3. leg. 6. tit. 13. part. 2.*
 Proditores debent mori crudeli morte , nec judex in dannata morte habebit arbitrium dandi bonam mortem , vide *num. 5. dicit. leg. 6.*
 Proditor dicitur ille , qui deserit custodiam castri , vide *num. 11. leg. 1. tit. 18. part. 2.*
 Proditor dicitur ille , qui unum monstrat publicè aliud gerit in animo , vide *num. 3. leg. 1. tit. 19. part. 2.*
 Proditor alienus esse debeat à facie dominorum , & principum , nec intrare poterit Regis curiam , vide *num. 6. leg. 4. tit. 24. part. 3.*
 Et qualiter fieri debeat , quando Princeps alevosiam remittit , & an illud motu proprio facere possit , vide *dicit. num. 6.*
 Proditor dicitur quis multipliciter largè verbum istud sumendo , & quid si strictè sumatur , vide *num. 1. in proœm. tit. 2. part. 7.*
 Proditor est alienus à facie dominorum , & Principum , nec potest stare in curia Principis , vide *num. 7. ibidem, & num. 1. leg. 1. tit. 5. part. 7.*
 Et ubicumque sunt arma proditoris debent destrui , vide *dicit. num. 7. in dicit. proœm. tit. 2. part. 7.*
 Proditor an dicatur ille , qui crimen aliquod contra suum dominum recognoscens superiore fecit , vide *num. 1. leg. 11. tit. 2. part. 7.*
 Et quæ sint signa , & mores proditoris , vide *num. 3. ibid.*
 Proditor Regis censetur proditor Dei , vide *num. 2. leg. 1. tit. 2. part. 7.*
 Proditor dicitur quis multis modis , & ex quibus delictis , vide *num. 23. dicit. leg. 1. tit. 2. part. 7. cum aliis ibi.*
 Proditor an dicatur ille , qui occidit magistratus populi , vel judices , vide *num. 13. ibidem per illum text.*
 Proditoris poena quæ sit , & quando bona debeant confisciari , & qualia non , vide *num. 1. 2. 3. & 5. cum aliis ibi, leg. 2. per text. ibi, tit. 2. part. 7.*
 Et an mulier contrahens matrimonium , cum proditore scienter amittat dotem , vide *num. 3. dicit. leg. 2. tit. 2. part. 7.*
 Proditor , qui res alienavit , quia crimen proditionis committere intendebat , an tunc alienatio teneat , vide *num. 4. ibidem.*
 Et quando filii , vel nepotes veniant ex patris proditione puniendi , & quando non , & alia in hoc , vide *per num. 5. dicit. leg. 2. per text. ibi, & num. 10. ibidem.*
 Proditor si bona sua alienavit titulo lucrative , vel oneroso , vel alio an alienatio teneat , & quando veniat revocanda , & ex quibus , & quando pretium empori restitui debeat , vide *num. 1. & 2. leg. 4. per text. ibi, tit. 2. part. 7.*
 Proditor committens proditionis crimen , an remaneat dominus rerum suarum donec sibi auferantur bona per sententiam , & infinita in hoc , vide *num. 2. & 3. ibid.*
 Proditor si detegat proditionem poenam non meretur , vide *num. 2. & 3. leg. 5. per illum text. tit. 2. part. 7.*
 Et qualiter puniatur nobilis , qui proditorè aliquem occidit , vide *num. 1. in fin. leg. 13. tit. 8. part. 7.*
 Proditor an dicatur diffidatus , qui nihil diffidatori respondendo illum aggreditur , vide *num. 2. leg. 1. tit. 11. p. 7.*
PRODITORIE occidens , an gaudeat immunitate Ecclesiæ si ibidem configuerit , vide *num. 8. leg. 4. tit. 11. part. 1.*
 Proditorie aliquem occidens , vel percutiens , an ad appellandum debeat admitti , vide *num. 6. leg. 16. tit. 23. p. 3.*
PRODUCENS instrumentum falsum qualiter puniatur , &

& quid si non constet plenè de falsitate , vide num. 2. leg. 28. tit. 1. part. 7.

PROPHETIA a iquando est de rebus præteritis , vide num. 3. in proœm. part.

PROFECTITIA L'OS quæ fit , vide num. 1. & 2. per text. ibi , leg. 2. tit. 11. part. 4. vide lupra in verbo: DOS. Protectitia bona , an dicantur quælita per filium cum pecunia patris sui , vide num. 2. leg. 5. tit. 17. part. 4. Protectitia bona dicuntur omnia bona , quæ habet filius occasione , seu contemplatione patris , num. 3. leg. 9. tit. 5. part. 6.

Et quid de lucris per filium quæsitis ex pecunia sui patris , vide num. 1. leg. 3. per text. ibi , tit. 15. part. 6.

PROFESSIONE facta non dicitur , si solummodo promittatur obedientia , nisi alia simul promittitur , vide num. 1. leg. 1. tit. 7. part. 1.

Professio in qua quis retinet sibi aliqua bona non valet , etiamli acceptetur per professionem recipientibus , & bona illa non habebit , num. 2. leg. 2. tit. 7. part. 1.

Professio potest tolli ex cedula per Papam quia non est Sacramentum Ecclesiæ , vide num. 3. leg. 2. tit. 7. part. 1.

Professio debet fieri per scripturam , & quare , vide num. 5. per text. ibi , dict. leg. 2.

Professio non est de necessitate , quod fiat in Monasterio quia ubicumque fieri potest , vide num. 7. dict. leg. 2. tit. 7. part. 1.

Professio ad hoc , ut teneat quid fieri debeat , vide ibidem in num. 7. supradict.

Professio tacite facta debet fieri expressè de mandato superioris , vide ibidem.

Professio an possit fieri per procuratorem , vide ibidem in fin. dict. num. 7.

Professio minoris quatuordecim annorum quantumcumque habeat usum rationis , & sit doli capax non valet , vide num. 3. leg. 4. tit. 7. part. 1.

Professio tacita quando dicatur , & ex quibus , vide num. 3. leg. 7. tit. 7. part. 1.

Professio tacita non dirimit matrimonium , sed tantum expresa , vide num. 1. leg. 8. tit. 7. part. 1.

Professio per Monachum facta non servata forma , per ipsos Monachos introducta , an valeat , vide num. 5. leg. 88. tit. 18. part. 3.

Professio servi si sit ornila , an si dominus illum postea manumittat talis manumissio teneat , vide num. 5. 6. & 7. leg. 6. tit. 7. part. 5.

PROFESSUS potest in Abbatem eligi , secùs si non sit professus , quia tunc solummodo postulari poterit , vide num. 2. & 3. leg. 23. tit. 5. part. 1.

Professus ante ætatem legitimam potest illud postea ratum habere , & valebit , quod ante ætatem gesit , vide num. 3. leg. 4. tit. 7. part. 1.

PROOEMIUM in privilegiis , seu in aliis instrumentis , an sit de substantia , vide num. 3. leg. 2. tit. 18. part. 3.

PROHIBENS aliquem testari qua poena puniatur , vide num. 1. leg. 26 per text. ibi , tit. 1. part. 6. & num. 1. leg. 29. ibidem.

Et quid si talis prohibitio facta sit in damnum alicujus tertii , quem testator instituere volebat , an tali laço succurratur , vide num. 5. leg. 27. tit. 1. part. 6.

Et quid si talis prohibens sit dominus servi instituti , vel sit alias terties , an illud noceat instituto , vide gloss. leg. 28. tit. 1. part. 6.

PROHIBITIONE fieri non debeat , nè liceat omnibus frumentum per Regnum portare , vide gloss. magn. in med. leg. 15. tit. 1. part. 1.

Prohiberi potest portatio frumenti extra locum ubi colligitur , quando necessarium est pro civibus illius loci , vide dict. gloss. magn. in fin.

Prohibitio Papæ irritat electionem postea factam contra ipsam , vide gloss. fin. leg. 23. tit. 5. part. 1.

Prohibita alienatione rerum , an videatur ex eo facta in illum majoria , vide num. 18. leg. 2. tit. 15. part. 2.

Prohibitio dominorum , nè in terris suis piscetur , seu venetur , an valeat , vide num. 4. leg. 6. tit. 28. part. 3.

Prohiberi an possit per Regem transitus per viam publi-

cam , & quando , vide num. 3. leg. 7. tit. 29. part. 3. Prohibitio ut aliqui non contrahant matrimonium fieri potest à Presbytero parochiali cognito impedimento , vide num. 8. leg. 1. tit. 3. part. 4.

Prohiberi utrum possint matrimonia fieri per adjectiōnem pœnarum Principis , quam ex causa facit , vide num. 5. leg. 1. tit. 5. part. 4.

Prohibitio ut quis adoptione durante matrimonium contrahere non possit est de jure civili , valet tamen , quia est de jure canonico approbata , vide num. 2. leg. 7. tit. 7. part. 4.

Prohibitio Regis , nè aliquis ejus subditus ad aliud Regnum se transferat ex causa tenet , vide num. 2. leg. 13. tit. 25. part. 4.

Prohibitio alienationis facta simpliciter , an alienatio necessaria prohibita videatur , vide num. 1. in princip. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Prohibitio venditionis castrorum extra familiam , an extra familiam castrum vendi possit , quando illi requisiti emere noluerunt , vide dict. num. 1. quest. 6.

Prohibitio alienationis rei majoriae sub pœna uni vocato facta an censeatur facta in aliis vocatis sequentibus vide dict. num. 1. quest. 27.

Prohibitio permutationis rei majoriae cum rebus Ecclesiæ à conditore majoriae facta , an valeat , vide ibidem quest. 28. in dict. num. 1.

Prohibitio alienationis rerum majoriae , an faciat idem dici posse in pignoratione , vide ibidem quest. 31.

Prohibitio alienationis rerum majoriae , vel ipsius majoriae non durat in ultimo possessore ipsius , & ideo bene licet ei alienare quomodo velit , vide num. 1. quest. 42. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Prohibitio alienationis rerum majoriae à conditore ipsius facta , an in successoribus ejus tantum locum habeat , non verò in ipso majoriam faciente , & an ipse alienare possit , vide ibidem in quest. 47.

Prohibitio alienationis , an excludat prescriptionem , vel usucaptionem , vide num. 3. quest. 4. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Prohibitio expressa fortioris potentiae est , quam tacita , vide dict. num. 3.

Prohibitio nova si adjiciatur prohibitioni veteri debet illam ampliare , vide ibidem.

Prohibitio , & si aliquis factum fieri non prohiberet , cum prohibere possit , consentire videtur , vide num. 1. per text. ibi , leg. 6. tit. 1. part. 5.

Et idem sit dicendum in litteris ab aliquo receptis , quia si statim illis non contradicat videtur eis consentire , vide num. 2. ibidem.

Prohibitio ut judices durante officio in loco illo , in quo jus dicunt non emant aliquid , qualiter intelligenda sit , vide num. 2. leg. 5. per text. ibi , tit. 5. part. 5.

Prohibitio facta principali , an extendatur ad domesticos , & familiares , vide num. 6. leg. 5. tit. 5. part. 5.

An juri prohibitivo quis renuntiare possit , vide num. 8. ad fin. lez. 5. tit. 5. part. 5.

Prohibitio simplicium an comprehendat mixtum , & quando non , vide num. 2. leg. 17. per text. ibi , tit. 5. part. 5.

Prohibitio de non alienando facta emptori , an transeat ad heredes ejus , si de eis nihil sit dictum , vide num. 1. leg. 43. tit. 5. part. 5.

Prohibitio de non alienando facta hæredibus , an extendatur ad omnes hæredes , vel intelligatur tantum de primis , vide dict. num. 1. dict. leg. 43.

Prohibitio de non alienando facta filiis , an & quando extendatur ad nepotes , vide ibidem.

Et an prohibita venditione videatur prohibita donatio , vel permutatio , & quando sic , vide ibidem in num. 2.

Prohibitio unius contractus non extendit se ad alium contractum alterius rationis , & speciei , dict. num. 2. in fin.

Prohibitio ne quis alienet rem , an se extendat , & locum habeat si rem alienare tentet , vel incipiat , si prohibitus , vide num. 3. dict. leg. 43. tit. 5. part. 5.

Prohibitio de non alienando , an faciat , ut quis verus dominus non dicatur , vide dict. num. 3.

Et qualiter fiat prohibitio , nè res alienetur , ita ut in Non non em-

Index materiarum

- emptorem propter pactum non transeat rei dominium, vide num. 4. & 5. *ibidem.*
- Prohibitio alienationis à patre facta cum facit majoriam de tertio bonorum, an impedit dominii translationem per talem prohibitionem, vide *ibidem.*
- Prohibitio alienationis facta sine causa, quando valeat, vel non, & quando causa habeatur pro expressa, vide num. 2. & 3. leg. 44. tit. 5. part. 5.
- Prohibitio ne vassalli alienent sine causa expressione vallet, & quare, vide *dicit. num. 2. in fin.*
- Prohibitio alienationis, si sit facta pluribus quibus à testatore res fuit relicta, an testator eo ipso videatur fidicommisum vicissim relinquere, si contingat alter eorem sine consensu alterius alienare, vide num. 3. leg. 44. *supradict. tit. 5. part. 5.*
- Prohibitio quando fit favore personæ prohibitæ tunc requiritur expressio causæ, secùs si fiat respectu certæ personæ, vide *dicit. num. 3.*
- Prohibitio alienationis cum causa facta, qualis esse debet illa causa, & an qualicumque sufficiat, vide num. 9. *ibidem.*
- Prohibitio alienationis facta sine alicuius voluntate, an duret illo mortuo, qui consentire debuerat, vide num. 3. leg. 45. tit. 5. part. 5.
- Prohibitio de equis non extrahendis, extra Regnum est multum antiqua, vide num. 17. leg. 5. tit. 7. part. 5.
- Prohibitio testatoris, nè bona sint tacite hypothecata pro legatis ab eo relictis, an valeat, vide num. 8. leg. 26. tit. 13. part. 5.
- Prohibitio expressa, an requiratur ultra litis contestationem, nè solutio adjecta facta valeat, vide num. 6. leg. 5. tit. 14. part. 5.
- Prohibitio facta alicui, nè testetur si sit in alterius damnum, an hic succurratur lèso, vide num. 5. leg. 27. tit. 1. in part. 6.
- Prohibitio testatoris hæredi in re certa facta, nè amplius caperet de bonis suis cuius effectus sit, si non sit huic datus cohæres universalis, vide num. 3. leg. 14. tit. 3. part. 6.
- Prohibitiones, & vincula apposita in prima substitutio ne majoriæ, an censeantur repetita in secunda, vide num. 4. *in fin. leg. 3. tit. 5. part. 6.*
- Prohibitio venditionis, an comprehendat omnem speciem alienationis, vide num. 1. leg. 3. tit. 6. part. 6.
- Prohibitio testatoris, nè leges in suo testamento locum habeant, an habeat vim clausulæ condicillaris, vide num. 2. leg. 32. tit. 9. part. 6.
- Prohibitio testatoris qualis esse debet, ut per eam hæres impediatur falcidiā detrahere, vide num. 3. *in princ. leg. 6. tit. 11. part. 6.*
- Prohibitio testatoris de non alienando res majoriæ, an extendatur ad filios, etiam quando legitima portio eis relicta non fuit, vel ex causa dotis filiæ, vide num. 4. *quæst. 5. leg. 6. tit. 11. part. 6.*
- Prohibitio alienationis in Ecclesiam, vel pium locum à testatore facta, an valeat, vide num. 4. *quæst. 5. leg. 6. tit. 11. part. 6.*
- Prohibitio alienationis, si fiat primo vocato ad majoriam, an ad cæteros succedentes in ea extendatur, vide num. 5. *dicit. leg. 6.*
- Prohibitio patris in favorem filii facta, nè teneatur rem cum fratribus communicare, quando valeat, vel non, vide num. 7. leg. 3. tit. 15. part. 6.
- PROHIBITUS** postulare, sive à lege, vel statuto, vel à judice pro consanguineis postulare non impeditur, vide num. 2. leg. 5. tit. 6. part. 3.
- Prohibitio postulare, si postulet judice forte ignorantem, an teneat processus, vide num. 4. *dicit. leg. 5.*
- Prohibitio coram uno judice advolare non videtur prohibitio coram alio, vel coram ejus successore, & quare, vide num. 11. leg. 7. tit. 6. part. 3.
- Prohibitio vendere extra familiam, si requisisti illi de familia emere noluerint, an extra familiam vendere possit, vide num. 1. *quæst. 6. leg. 10. tit. 26. part. 4.*
- Prohibitio alienare rem majoriæ, si illam in sequentem in gradu alienaverit, an in poenam incidat, vide *dicit. num. 1. quæst. 12.*
- Et quid si alienatio rei prohibita fuit nulla, quia caruit solemnitatibus requisitis, an tunc alienans in poenam incidat, vide *ibidem in quæst. 13.*
- Prohibitio alienare bona majoriæ, an videatur prohibitio pignorare, vide *ibidem in quæst. 31.*
- Prohibitio alienare, an possit permittare rem prohibitam, vel illam vendere, ut requirat illam meliorem, vide *ibidem in quæst. 32.*
- Prohibitio permittare, an videatur prohibitio alienare, vel rem diminuere, vide num. 11. *quæst. 34. leg. 10. tit. 26. part. 4.*
- Prohibitio alienare, an videatur prohibitio alienare, vel permittare, vide num. 2. leg. 43. tit. 5. part. 5.
- Prohibitio alienare per hoc omnes species alienationis comprehendantur, vide num. 3. *dicit. leg. 43.*
- Prohibitio alienare per pactum debet facere, & curare, nè alienentur res ex dispositione legali, vide *ibidem.*
- Prohibitio alienare an incidat in poenam, si tantum alienare tentet, vel incipiat, vide *ibidem.*
- Prohibitio rem alienare, an verus dominus dicatur, an res pleno jure sua esse dicatur, vide *ibidem.*
- Prohibitio alienare per pactum, ita ut in eum non transeat rei prohibitæ dominium, quis dicatur, & quibus verbis fiat talis prohibitio, vide *ibidem num. 4.*
- Prohibitio alienare majoriam in eum factam per patrem de tertio bonorum, an per talem prohibitionem impeditur dominii translatio, vide *dicit. num. 5. dicit. leg. 43. tit. 5. part. 5.*
- Prohibitio alienare sine expressione causæ, quando talis prohibitio valeat, vel non, & quando talis causa habeatur pro expresa, vide num. 2. leg. 44. tit. 5. part. 5. & *ibi num. 3.*
- Prohibitio alienare vassallos sine adjectione causæ, an talis prohibitio valeat, & quare, vide *dicit. num. 2. in fin.*
- Prohibitio alienare si alienet, quando alienatio valeat, vide num. 4. *dicit. leg. 44. tit. 5. part. 5.*
- Et qualis debeat esse causa ad hoc, ut prohibitio valeat, vide num. 9. *ibidem.*
- Prohibitio alienare sine alicuius voluntate, an prohibitio duret illo jam mortuo, vide num. 3. leg. 45. tit. 5. part. 5.
- Prohibitio alienare, si locat ad longum tempus, an incidat in poenam prohibitionis, vide num. 7. leg. 19. tit. 8. part. 5.
- Prohibitio testare potest prohibentem exhaeredare, & est justa causa exhaerationis, vide num. 2. leg. 26. tit. 1. part. 6.
- Et de poena istius prohibentis aliquem testare, vide *gloss. leg. 26. & 29. per text. ibi. tit. 1. part. 6.*
- Prohibitio si sit hæres in re certa, nè amplius de bonis testatoris caperet ad alia bona admittatur alio non dato cohærede, vide num. 3. leg. 14. tit. 3. part. 6.
- Prohibitio testare prohibetur, etiam legata relinquere, vide num. 2. leg. 1. tit. 9. part. 6.
- Prohibitio accusare, an ad denuntiandum admittatur, vide num. 2. leg. 5. tit. 1. part. 7.
- PROLES** propriæ ita non dicetur, nisi sit ex nuptiis natæ, vide num. 3. leg. 3. tit. 2. part. 4.
- Proles nata posteaquam conjuges perpetuum votum continentiae emiserunt, an sit legitima, vide num. 13. leg. 7. tit. 2. part. 4. & *gloss. fin. leg. 41. tit. 6. part. 1.*
- Proles nata ex illis, qui clandestinè contrixerunt matrimonium est legitima, quando ipsi fatentur matrimonium præcessile, licet adhuc publicatio, sive proclama facta non fuerit, vide num. 3. leg. 2. tit. 3. part. 4.
- PROMISSIO** sine causa an valeat, vide num. 4. *in med. leg. 7. tit. 13. part. 3.*
- Promissio dotis intra annum, qua die annus iste incipiat incurrire, vide num. 5. leg. 11. & num. 2. leg. 12. *per text. ibi. tit. 11. part. 4.*
- Promissio dandi impletur, quando promittens moritur, & ejus hæres dare tenetur, vide num. 3. leg. 45. tit. 5. part. 5.

Promissio nuda an inducat obligationem ex lege ordinamenti, vide num. 3. leg. 1. tit. 11. part. 5.

Promissio quando vitietur propter impersonalitatem, quando verò non, vide num. 7. leg. 3. tit. 11. part. 5.

Promissio an teneat, quando factum alicui fuit promissum simpliciter, & quid videtur esse promissum, vide num. 1. leg. 11. tit. 11. part. 5.

Promissio facti alieni, an firmetur juramento, & ad quid teneatur promittens, vide *ibidem in fin.*

Et quid de promittente dare librum scriptum manu alterius, an tunc valeat stipulatio, & ad quid teneatur, vide *ibidem*.

Et quid si fecit quantum potuit, ut ille tertius ficeret, ille tamen facere noluit, an liberetur à poena, vel interesse, vide num. 2. *ibidem*.

Promissio in diem quæ dicatur, & an ex tali promissione in diem itatim oritur civilis, & naturæ is obligatio, licet effectus exactionis suspendatur in diem scilicet mortis, vel aliam, vide num. 2. leg. 12. tit. 11. part. 5.

Promissio sub conditione quæ sit, & an transmutatur ad hæredes, si promittens moriantur antequam existat, vide num. 5. *ibidem*.

Et quid si conditio existat tempore quo non est persona verè, vel hæc in quo obligatio fundetur, vide *dist. num. 5.*

Et quid si fiat traditio ante eventum conditionis ex contractu conditionali, an transeat dominium, & usufruendi conditio, vide *ibidem in dist. num. 5.*

Promissio facta sine adjectione dicti prælenti die debetur, vide num. 1. leg. 13. tit. 11. part. 5.

Promissio de solvendo facta in quolibet anno, vel in omnibus annis qualiter debeat intelligi, vide num. 2. leg. 15. *ibidem*.

Promissio fructuum nascitorum, vel partus ancillæ an valeat, vide num. 2. *cum aliis ibi, leg. 20. per text. ibi, tit. 11. part. 5.*

Et quis tunc debeat colligere fructus cum nascantur, an creditor, vel debitor, & cuius expensis, vide num. 2.

Et an posit fructus immaturos dare, vel partus ancillæ, vel animalium statim quod nascuntur, vide num. 3. leg. 20. tit. 11. part. 5.

Et quid si illo primo anno fructus non nascantur, an promissor liberetur, & quando de fructibus alterius anni solvere teneatur, vide num. 4. *ibidem*.

Promissio ab aliquo facta de aliquo servo, quæra dixit nominari Titius, qualiter valeat, si promittens duos servos ejusdem nominis haberet, vide num. 23. leg. 23. tit. 11. part. 5.

Promissio de solvendo in certa Villa si sint duæ ejusdem nominis, ubi debeat solvi promissum, vide num. 2. leg. 25. *ibidem*.

Promissio an vitietur ex diversitate responsionis ad interrogationem, & quid hodie de jure Regni, vide num. 5. leg. 26. *ibidem*.

Promissio facta ab aliquo in plusquam recepit, an illud videatur promittere nomine usurarum, vide num. 2. leg. 31. tit. 11. part. 5.

Promissio facta sub poena, an promissio prima per stipulationem poenalem novetur, vide num. 1. leg. 34. tit. 11. part. 5.

Et quando utrumque peti possit, vide *ibidem in num. 2. & gloss. leg. 35. ibidem*.

Et ad quid videatur adjecta poena in dubio, vide *ibidem*.

Et an in stipulationibus judicialibus, vel conventionalibus difficultas impedit moræ, & poenæ commissionem, sive in obligatione speciei, sive generis, vel quantitatis, vide *per num. 4. leg. 37. per illum text. ibi, tit. 11. part. 5.*

Promissio inutilis licet fiat cum poena, tunc promittens licet illud non faciat, in poenam non incidet, vide *gloss. leg. 38. ibidem*.

Promissio facta meretrici ob meretricium, an ab ea exigi possit, vide num. 2. *dict. leg. 38.*

Promissio poenæ in matrimonii contrahendis an teneat, sive à conjunctis, vel extraneis fiat, vide num. 1. leg.

39. & num. 3. *ibidem, tit. 11. part. 5.*

Promissio absidis de non recedendo à certo loco, an teneat etiæ videatur suam arcere libertatem, vide num. 8. leg. 3. tit. 13. part. 5.

Promissio à patre filio benemerito facta, an valeat, vide num. 2. leg. 24. tit. 13. part. 5.

PROMISSOR, vide infra in verbo : PROMITTENS. **PROMISSUM** si recipiatur ab aliquo, & tunc poenam, & interesse non petierit, an illud postea petere possit, vide num. 6. leg. 13. tit. 11. part. 5.

Et quid si cum recepit promissum protestatus fuit, quod non remittebat damna, & interesse, vide *ibidem*.

Promissum, vel poena quod peti debeat, quando utrumque est in obligatione, & promissum non impletur, vide num. 1. leg. 34. tit. 11. part. 5.

Promissum, & quando utrumque peti possit, tam poena, quam promissum, vide *ibid. in num. 2. & num. 35. ibid.*

Promissum de praesentando aliquem in judicio ad certam diem sub certa poena, si non adimpleatur per promittentem, an ad solutionem poenæ teneatur, vide *gloss. leg. 36. tit. 11. part. 5.*

Et quid si post duos, vel quinque dies illum praesentaverit, vide *ibidem*.

Promissum propter delictum faciendum dari non debet, vide *gloss. leg. 38. per text. ibidem, tit. 11. part. 5.*

Promissum meretrici factum ob meretricium, an ab ea exigi possit, vide num. 2. *dict. leg. 38.*

Promissum an videatur impleri per compensationem debiti, quando sub juramento quis solvere promisit, vide num. 1. leg. 20. tit. 14. part. 5.

Promissum ob causam turpem an valeat, vel an repeti possit, sive adlit turpitudi ex parte dantis, sive ex parte recipientis, vide num. 1. leg. 47. tit. 14. part. 5.

Et quid si daret ob turpem causam de preterito, vide *ibidem in num. 2.*

Promissum meretrici libidinis causa, an ab ea peti possit, vide num. 4. leg. 53. tit. 14. part. 5.

PROMITTENS facere aliquid opus, seu ædificium per seipsum illud facere debet, & quando non, vide num. 1. leg. 16. tit. 18. part. 3.

Promittens sub poena non facere controversiam super aliquare alicui, si facit, etiam extra jus poenam incurrit, vide num. 9. leg. 56. tit. 18. part. 3.

Promittens scribere librum sua manu, an per alium illud facere possit, & quando, vide num. 2. leg. 75. tit. 18. part. 3.

Promittens scribere librum alicui statim, an prius debeat scribere alium librum, si primò illum promisit, vide *ibidem num. 3.*

Promittens filiam suam in matrimonium alicui dare sub poena, an liberetur faciendo quod in se est, & an à prætatione arrarum, vide num. 3. leg. 84. tit. 18. part. 3.

Promittens aliquid facere, an liberetur præstando interesse si contra eum lata sit sententia, vide num. 3. leg. 5. tit. 27. part. 3.

Promittens aliquid facere intra quantum tempus facere tenebitur, vide num. 4. *ibidem*.

Promittens quod cum ea se desponsabit, an ista dicantur sponsalia de futuro, vide num. 1. leg. 1. tit. 1. part. 4.

Promittens per stipulationem cum aliquo contrahere ad quid poterit ex tali promissione teneri, si non contrahat, vide num. 2. leg. 2. tit. 1. part. 4.

Promittens per verba de futuro cum duobus matrimonio contrahere, si pollea unam ex illis carnaliter cognoverit illa sponsalia transiunt in matrimonium de præsenti, quod limitatur duobus modis, vide num. 6. leg. 9. tit. 1. part. 4.

Promittens dotem solvere intra annum, à quo tempore annus debeat incipere computari, vide num. 5. leg. 11. & num. 2. leg. 12. tit. 11. part. 4.

Promittens mutuare si non mutuet, an in poenam incidat, & an possit compelli, vide num. 1. *in proem. tit. 1. part. 5.*

Promittens dare aliquid quando voluerit, illo mortuo debet adimpleri sic promissum, vide num. 3. leg. 45. tit. 5. part. 5.

Promittens aliquid facere stipulatione mediante, an sibi licet

liceat pœnitere , si ex parte sua jam adimplevit quod promilit , & quando , vide per num. 1. leg. 3. tit. 6. part. 5.

Promittens aliquando non promitteret , si sciret alterum acceptaturum , vide num. 5. in fin. leg. 1. tit. 11. part. 5.

Promittens factum alienum simpliciter , vel dare librum scriptum manu alterius , an promissio teneat , & quid promittere videatur , vide num. 1. leg. 11. tit. 11. part. 5.

Promittens factum alienum cum juramento ad quid teneatur , vide *ibidem*.

Et quid si fecit quantum potuit , ut ille tertius faceret , & ille facere noluit , an liberetur à pœna , vel interesse , vide num. 2. *ibidem*.

Promittens in die dare , an statim obligetur civiliter , & naturaliter , licet effectus exactio suspendatur , vide num. 2. leg. 12. tit. 11. part. 5.

Promittens sub conditione si ante moriatur , an transmitat , ad hæredes , vide num. 5. dict. leg. 12. tit. 11. part. 5.

Promittens solvere in certo loco , si nolit illuc ire à quo judice compelletur solvere , vide num. 4. leg. 13. *ibidem*.

Promittens si non habet domicilium in loco illo , ubi solvere promisit , an tunc inspiciatur quoad solutionem locus , ubi facta fuit promissio , vide *ibidem*.

Et quid si reus promisit solvere Hispani , & non solvit , an ejus fiducijs posse conveniri in loco domicilii rei principalis , vide *ibidem*.

Et si à promittente non fuit petita damna tempore quo debitum solvit , an postea peti possint , vide num. 6. dict. leg. 13. per text. *ibi*.

Et quid si recipiens promissum protestetur quod remaneat salva petitio damnorum , vide *ibidem*.

Promittens solvere quolibet anno , vel in omnibus annis quando solvere tenebitur , vide num. 2. leg. 1. per text. *ibi*, tit. 11. part. 5.

Et an tunc annus incipiat à die promissionis , vide n. 3. *ibid*.

Promittens solvere pretium fundi empti intra annum , an tunc computetur annus à die traditionis fundi , vide *ibid*.

Promittens dare centum alicui omnibus annis , vel quolibet anno , an in quolibet anno dare videatur , promittere vel semel in vita , vide num. 4. leg. 15. tit. 11. part. 5.

Et an quando semel debetur posse timul peti , vel minuatum , vide dict. num. 4.

Promittens solvere sub poena , an post moram teneatur , & qualiter constituantur in mora , & an sit necessaria litis contestatio , vide num. 2. dict. leg. 15.

Promittens dare sub conditione aliquid , & ad certam diem , an impleta conditione dies spectari debeat , vide num. 1. leg. 17. tit. 11. part. 5. per text. *ibi*.

Promittens aliquid sub impossibili conditione , an adimplere teneatur , & contractus valeat , vide num. 2. dict. leg. 17. per text. *ibi*.

Promittens sub conditione , quæ omnino extitura est , purè videtur promittere , vide num. 3. *ibidem*.

Promittens solvere aliquid in genere , vel in quantitate , vel in specie , quando species est in solutione , an à promissione liberetur et perempta , num. 1. leg. 18. tit. 11. p. 5.

Promissor an constituantur in mora , si in stipulatione sit dies expressa , vide num. 2. dict. leg. 18.

Promittentes solvere ad certam diem si non solverit , & potesta res pereat , an & quando ad extimationem teneantur , vide num. 3. cum aliis *ibidem*.

Promittens solvere partus ancillæ , vel fructus nascituros , an promissionem adimplere teneatur , vide num. 2. & 3. leg. 20. tit. 11. part. 5.

Et an creditor , vel debitor tunc fructus colligere debeat , & cujus expensis , vide dict. num. 2.

Promittens fructus nascituros , vel partus servæ , vel animalium quando dare teneatur , & an statim quod servulus , vel agnitus nascitur dare posse , & quot tempus servulus a matre lactari debeat , vide num. 3. leg. 20. tit. 11. part. 5.

Promissor iniquum est quod sit procurator creditoris , vide *ibidem*.

Promittens fructus fundi , vel partus servæ , vel animalium , an liberetur si in illo anno non nascantur , & quando non , vide num. 4. dict. leg. 20.

Promittens dare unum ex servis suis nominando illum , si ambo sint ejusdem nominis , cuius sit tunc electio , vide gloss. leg. 23. per text. *ibi*, tit. 11. part. 5.

Promittens dare unam rem de duobus , si una pereat non sui culpa , an ipse liberetur prætendo interesse pro ea , vide num. 3. dict. leg. 23.

Promittens solvere in aliqua Villa si sint duas ejusdem nominis , ubi solvere teneatur , vide gloss. leg. 25. per text. *ibi*, tit. 11. part. 5.

Promittens dare si ei non commodè respondeatur , an vietetur promissio ex diversitate responsonis , & quid hodie de jure Regni , vide num. 5. leg. 26. tit. 11. part. 5.

Promittens dare per juramentum , si per vim fuerit compulsus , vel si datio sit illicita , an teneatur adimplere propter juramentum , vide num. 4. leg. 28. tit. 11. part. 5.

Promittens dare plusquam recepit , an nomine uturarum promissione videatur , vide num. 2. leg. 31. tit. 11. part. 5.

Et an quando pecunia , vel aliud mutuatur possit aliquid plus nomine interesse peti , & quando , vide dict. num. 2.

Promittens aliquid sub pœna , an per talen stipulationem pœnalem prima obligatio videatur novata , vide num. 1. leg. 34. *ibidem*.

Et quando utrumque peti possit , vide *ibidem* , & gloss. leg. 35. *ibidem*.

Et quid videatur adjecta pœna in dubio , vide *ibidem*.

Promittens ad certam diem dare , vel facere , sive ex causa lucrativa , sive ex causa onerosa , si promissum non impletatur , ad quid teneatur , vide gloss. leg. 35. tit. 11. part. 5.

Promittens si ante litis contestationem velit impletere promissum , an à solvendis damnis excusat , etiam si multum tempus transiret ante litis contestationem , vide num. 8. dict. leg. 35. tit. 11. part. 5.

Et an promittens posse moram purgare ante litis contestationem , etiam non soluto interesse , vide n. 9. dict. leg. 35.

Promittens aliquem præsentare in judicio sub poena ad certam diem si non faciat , an ad pœnam tencatur , & quid si post tres , vel quinque dies præsentet , an à pœna liberetur , vide num. 3. leg. 9. tit. 11. part. 5.

Promittens aliquem in judicio ad diem filtere si non faciat , an admittatur volens purgare moram , si jus actoris sit factum deterius , vide num. 4. leg. 36. *ibid*. tit. 11. part. 5.

Promittens aliquod factum alterius , an si non fuit ipsi promittentes habeant inter se beneficium divisionis , vide num. 2. leg. 10. tit. 14. part. 5.

Promittens solvere cum juramento si compenset debitum , an promissum adimplere videatur , vide num. 1. leg. 20. tit. 14. part. 5.

Promittens sive in judicio , vel extra sub poena aliquid facere , an propter impedimentum , sive difficultatem supervenientem excusat à pœna , & moræ commissione , vide num. 4. leg. 37. per text. *ibi*, tit. 11. part. 5.

Et an idem sit , sive in obligatione sit datus speciei , generis , vel quantitatis , vide *ibidem*.

Promittens sub poena aliquid mali facere promissum adimplere non tenetur , neque propter hoc incidet in pœnam , vide gloss. leg. 38. tit. 11. part. 5.

Promittens aliquid meretrici ob meretricium , an illud à meretrice exigi posse , vide num. 2. dict. leg. 38.

Promittens contrahere matrimonium sub poena , an si non contrahat illam solvere teneatur , sive sit parens , conjunctus , vel aliquis extraneus , & quando sic , vide num. 1. & 3. leg. 39. per text. *ibi*, tit. 11. part. 5.

Promittens reddere pecuniam fibi mutuatam sub poena , an tunc pœna censeatur polita loco uturarum , vide num. 2. leg. 40. tit. 11. part. 5.

Et quid si poena adjiciatur dationi certæ speciei , vel facto , vide dict. num. 2. dict. leg. 40.

Et quando poena videatur adjecta in fraudem usurarum , & ex quibus hoc intelligatur ita esse , vide num. 3. *ibid*.

Promittens solvere , vel dare ob turpem causam , an si dederit , illud repetere posse , sive turpitudo adsit ex parte dantis , sive ex parte recipientis , vide num. 1. leg. 47. per text. *ibi*, tit. 14. part. 5.

Et quid si dederit ob turpem causam de præterito , vide *ibidem* in num. 2.

PROMOVERI ad sacros ordines , an possit maritus de uxoris licentia , vel Religionem intrare , vide num. 1. leg. 2. tit. 10. part. 4.

PRONEPOS an succedat suo proavo representando patris , vel avi sui personam simul cum patrui , vide num. 7. leg. 3. tit. 13. part. 6.

PROFINQUUS an possit impugnare occidere inventum in rebus venereis cum sua propinqua , vide num. 7. leg. 6. tit. 21. part. 4.

PROPORTIO finiti ad infinitum nulla est , vide num. 5. leg. 9. tit. 9. part. 6.

PROPOSITUM relinquendi seculum cum habitus susceptione matrimonium non dirimit , vide num. 1. leg. 8. tit. 7. part. 1.

PROPRIETARIUS , vide supra in verbo : DOMINUS proprietas.

PROPRIETAS , & dominium idem sunt , vide num. 2. leg. 27. tit. 2. part. 3.

Tamen proprietas solum capitur directo dominio , vide ibi. Proprietas rei licet penes esse non possit , bene tamen potest illa res à nobis possideri , vide num. 1. leg. 7. tit. 29. part. 3.

Proprietatis retentio an inducat traditionem in usufructu , & quid si illam habens concedat alicui usumfructum , & constituat se nomine ipsius possidere , vide num. 1. leg. 9. tit. 30. part. 3.

Proprietas ab uxore in dotem marito data , cum usufructus esset penes alium , si postea fiat consolidatio , an commodum , & lucrum istud ad solam uxorem pertineat , an vero tanquam commune inter conjuges dividi debeat , vide num. 5. leg. 18. tit. 11. part. 4.

Proprietas alicujus rei si à domino ipsius vendatur , an usufructarius tamquam habens partem in illa re possit illum retrahere , vide num. 2. quest. 1. leg. 55. tit. 5. part. 5.

Proprietas frui , an possit uni heredum dari , alteri usufructum , quando hereditas dividitur , vide num. 1. leg. 10. tit. 15. part. 6.

PROPRII CIVITATUM in quibus expendi debeant , vide num. 3. leg. 10. tit. 28. part. 3.

Et an ex his possit fieri eleemosyna , vide dict. num. 3.

Et an ex propriis Civitatum possit solvi servitium regium , à quo nobiles sunt exempti , vide dict. num. 3. in fin.

Propria Civitatum an debeant consumi in reparationem castelli , qui est juxta Civitatem , & quando , vide num. 7. leg. 20. tit. 32. part. 3.

Propria Civitatis , vendi possunt ab ipsa Civitate de licentia Praefidis , & aliorum dominorum , si non sunt in usu publico , vide num. 2. leg. 15. tit. 5. part. 5.

PROPRIUM non possunt habere Monachi , & quid si habeant administrationem rerum aliquarum de licentia Prælati , vide num. 2. leg. 14. tit. 7. part. 1.

Proprium habens Monachus , si post mortem ipsius illud inveniatur cum eo in stercolinio debet sepeliri , & an sufficiat cum parte , vide num. 3. ibi.

Proprium Regis , quod sit , vide gloss. leg. 11. tit. 28. part. 3. & vide infra verbo : REDDITUS.

PROPRIUS Sacerdos quis sit , vide num. 5. leg. 21. tit. 4. part. 1.

PROROGATIO Principis super debito ab aliquo ad tempus certum solvendo decennium excedere non debet , & quid si solvere juravit , an de illo juramento in prorogatione mentio fieri debeat , & an prorogatione non obstante sit perjurus , vide n. 1. leg. 33. tit. 18. p. 3. Et an tidejussores creditoris suo dare debeat , & quid si eos dare non possit , vide ibidem in num. 2.

Prorogatio de consensu partium , an fieri possit in personam delegati , de tempore ad tempus , de causa ad causam , vel de loco ad locum , vel de casu ad casum , vide num. 1. leg. 47. tit. 18. part. 3.

Et quid si judices cognoscere non possint nisi usque ad certam summam , vide ibidem.

Prorogatio jurisdictionis in delegatum facta , an juramento prorogata expiret , quando expirat juramento ipsius delegati in causa sibi commissa , vide ibidem.

Prorogatio jurisdictionis sit , quandoque invita parte ,

quando ibidem adfuit dolus , vide num. 8. dict. leg. 47. tit. 18. part. 3.

Prorogatio jurisdictionis , an habeat locum in criminalibus , & quando , & alia , vide num. 2. leg. 15. per text. ibi , tit. 1. part. 7.

Prorogatio an habeat locum in judicio inquisitionis , d. n. 2. Prorogatio de loco ad locum , an habeat locum in criminalibus , vide ibidem.

Prorogare jurisdictionem alicujus judicis , an videatur reus , qui accusatus non opponit exceptiones ad exclusionem judicij , vide num. 3. ibidem.

Et an & quando judex proprius teneatur habere ratam talam prorogationem jurisdictionis alterius judicis in criminalibus , vide num. 4. dict. leg. 15. tit. 1. part. 7.

PROROGATIO TERMINI dati arbitris quando , & qualiter fieri debeat , & si à principio compromissi non valuit , an reconvalescat per prorogationem ternaria , vide num. 1. leg. 27. tit. 4. part. 3.

Prorogatio data à judice , si fiat à partibus sine judicis consensu , an alteretur natura primæ dilatationis , & quid si ita prorogatio fiat post lapsum primi termini , vide num. 2. leg. 7. tit. 7. part. 3.

Prorogatio termini dati ad appellandum , an valeat de partium consensu , vide num. 5. leg. 22. tit. 23. part. 3.

PROTECTORES Principum debent esse fortes , &c.

vide num. 2. leg. 9. tit. 9. part. 2.

PROTESTATIO tutoris coram judice , quando nihil invenitur in bonis minoris , quid illi proficit , vide num. 3. leg. 99. tit. 18. part. 3.

Protestatio renuntiantis usui instrumenti , quod adversario de falso redarguit , an aliquid operetur , vide num. 2. leg. 116. tit. 18. part. 3.

Protestatio declarat crimen abesse in animo , vide dict. num. 2. in fin.

Protestatio tutoris apponentis plures res in scriptura , quam facit de bonis minoris , scilicet , quod illud non vult quod sibi præjudicet , an aliquid valeat , vide num. 1. leg. 120. tit. 18. part. 3.

Protestatio consentientis in matrimonio quid operetur , si verbo consentire videatur , vide num. 2. leg. 5. tit. 2. p. 4.

Protestatio facta ante copulam ab illo , qui sub conditione contraxit , scilicet , quod ob id non intendit à conditione recedere , an aliquid operetur , & quid si coram ipsa facta fuit , & quid in foro poenitentiali , vide num. 7. leg. 3. tit. 4. part. 4.

Protestationes confitæ , & dissimulatae nihil operantur , imò fraudem augent fictiones , vide num. 3. leg. 29. tit. 8. part. 5.

Protestatio non juvat in præjudicialibus , & an juvet emphyteotam videntem , & nolentem dominum damnificare , vide num. 3. leg. 29. tit. 8. part. 5.

Et quid si recipiens promissum fuerit protestatus , quod licet recipiat non intendit remittere interesse , quod causatum fuit ex eo , scilicet , quod sibi ad tempus non fuit solutum , vide num. 6. leg. 13. tit. 11. part. 5.

Protestatio repellit doli præsumptionem , vide num. 15. leg. 5. tit. 6. part. 6.

Protestatio an sit necessaria in herede , ut per aliqua non videatur hereditatem adire , si illud causa pietatis , vel alias fecerit , vide num. 7. leg. 11. per text. ibi , tit. 6. part. 6.

Protestatio filii præteriti si non præcedat acceptationem legati , vel similis rei , an tunc filius à querela non excluditur , vide num. 4. 5. & 6. leg. 5. tit. 8. part. 6.

PROTOCOLLOM , & cogitur tabellio exhibere protocollo , quando ei petitur , & quid si non appareat , an instrumentum inde sumptum suspectum sit , & quid in instrumentis antiquis , si tabellio jam est mortuus , & quid si probet amissionem protocollo , an instrumentum probet , vide num. 1. leg. 9. tit. 19. part. 3.

Et an tabellio torquendus sit , si dicat se amissile protocollo , ut veritas servetur , vide dict. num. 1.

Protocollo an debeat habere signum notarii , & quid hodie , vide dict. num. 1. in fin.

Protocollo an possit à tabellione cancellari , postquam

ex eo jam deduxit instrumentum, vide num. 6. dict. leg. 9. tit. 19. part. 3.

Quid si in margine protocolli invenitur cancellatio per erorem facta, vide *ibidem*.

Protocollo si non appareat, an debitor compelli possit, ut cautionem de novo faciat, vide num. 8. leg. 10. tit. 19. part. 3.

PROVINCIA qualiter accipiatur ad præscriptionem decem, vel viginti annorum, & qualis tunc esse debeat, vide num. 3. leg. 19. tit. 29. part. 3.

PROVISIO beneficiorum Ecclesiæ cathedralis, vel inferioris ad quem pertineat, vide num. 1. & 2. leg. 1. tit. 16. part. 1.

Provicio beneficiorum an debeat per Episcopum fieri cum consentiu Capituli, & in quibus, vide *ibid. num. 3. & 6.*

Provicio beneficiorum cum cura ad quem regulariter spectet, & an cum consensu Capituli debeat provicio fieri, vide *dict. num. 6.*

Provicio generalis non se extendit ad ea de quibus est specialiter provisum, vide num. 2. leg. 2. tit. 10. part. 6.

PROXENETA an compellatur ad testificandum de venditione ab eo facta, una tantum ex partibus nolente, vide num. 1. leg. 36. tit. 16. part. 3.

PROXIMIOR in gradu in quo tempore debeat considerari, vide num. 2. leg. 9. tit. 1. part. 2.

Proximior si fuerit vocatus à testatore ad fideicommissum debet intelligi de proximiori ultimo decedenti, non de proximiori ultimo decedentis, vide num. 18. ad fin. leg. 2. tit. 15. part. 2.

Proximior vocatus si ille, qui est in secundo gradu filium generuit post mortem testatoris, deinde mortuus tuus testatoris nullo decedente hærede, quis admittetur ad majoriam, si proximiiores sint in defectum filiorum vocati, num. 18. in fin. leg. 2. supradict.

Proximior quis dicatur quantum ad succedendum alicui apud hostes capto, an ille qui tempore captivitatis erat proximior, vel tempore mortis naturalis ipsius capti, & quid in majoriis, vide num. 2. leg. 8. tit. 29. part. 2.

Proximiiores an possint petere bona proximioris non comparentis, si de ejus vita dubitatur, vide num. 2. leg. 14. tit. 14. part. 3.

Proximior vocatus ad majoriam, si consentiat possessori majoriae, ut de ea possit testare, & quod illam reumat filio suo spurio, vel alio extraneo, an talis conatus, & renuntiatio aliquid sibi noceat, vide num. 1. quest. 25. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Proximior si alienationi majoriae consentiret, an ex hoc sibi præjudicet, vide quest. 29. *ibidem*.

Et quid si non sit proximior, sed remotior, qui ad succedendum habet alium ante te, an iithus contentus sit alicujus effectus, saltim ut ipse postea licet velit, non possit ad majoriam admitti, vide *ibidem quest. 39.*

Proximior, qui in majoria de proximo speratur succedere, si sciat alienationem ipsius, & non contradicat, an ex hoc visus sit consentire, nec ad eam admittatur potest, vide num. 1. quest. 40. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Proximior ad succedendum in majoria, si in alienatione rei majoriae factæ à possesso consentiret, an incidat in aliquam pœnam, quando ad sic alienandum licentia Regis impetrata fuit, vide *ibidem quest. 44.*

Proximior an teneatur solvere pretium, quod ejus successor dedit nomine transaktionis, ut ipse remaneret cum majoria, & an illud dans ab illo repetere possit, vel non, vide num. 1. quest. 46. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Proximior semper præsumitur venire ex tacita voluntate testatoris, vide num. 3. leg. 5. tit. 9. part. 6.

PROXIMIRES vide in verbo: **CONSANGUINEI**, & verbo: **Venientes ab intestato**.

PROXIMUS pubertati quis dicatur, vide num. 5. leg. 9. tit. 1. part. 7.

PRUDENTIA est propria virtus Principis, & quid sit prudentia, vide num. 1. leg. 8. tit. 5. part. 2.

Potestates, qui vadunt ad loca ubi sunt partialitates, non possunt salva conscientia pertransire, vide part. 3. pag. 1. num. 6.

Prudentia etiam ab aliquibus appellatur Princeps virtutum, vide part. 3. pag. 2. num. 6.

Principes miseri sunt à Deo in terram in pœnam malorum, & laudem bonorum, vide part. 3. pag. 3. num. 2.

Principes debent præmiare vassallos in meliorem officium, quando justitiam fecerunt in alio minori, vide part. 3. pag. 3. num. 2.

Pœna indirecte dirigit hominem ad virtutem, vide part. 3. pag. 3. num. 3.

Provocatus non semper parcitur, vide part. 3. pag. 3. num. 1.

Pars in totum non debet credere advocatis, vide part. 3. pag. 3. num. 2.

Pater si amittit administrationem bonorum filii propter dilapidationem, amittit quoque usumfructum, vide part. 3. pag. 5. num. 14.

Possessor majoratus debet exhibere titulum ad petitionem frattis, vide part. 3. pag. 13. num. 1.

Pœna contra extrahentes frumentum an comprehendat extrahentes farinam, vide part. 3. pag. 14. num. 1.

Proprietas, & dominium idem sunt, vide p. 3. pag. 18. n. 3.

Proprietas propria capitur pro detracto dominio, vide part. 3. pag. 18. num. 3.

QUADRAGESIMALE jejunium est decima totius anni, quæ Deo datur, vide num. 2. leg. 5. tit. 23. part. 1.

QUADRIENNIUM datur volenti petere restitutionem contra præscriptionem causatam propter ejus iuttam absentiam, vide num. 4. leg. 28. tit. 29. part. 3.

Quadriennium, quod datur post legitimam ætatem ad restitutionem petendam, quando incipiat currere, vide num. 6. & 7. leg. 9. tit. 19. part. 6.

Et quid in Ecclesia, & à qua die incipiat currere, & an à principio sit utile, vide num. 5. leg. 10. tit. 19. part. 6.

Et an contra lapsum iltius quadrienni detur in integrum restitutio, vide *dict. num. 5.*

Et an res publica, vel Ecclesia possint post quadriennium restituvi si enormissime lèdantur, vide n. 6. dict. leg. 10.

Et qualiter damnum iltud confiderari debeat in hac præscriptionis materia, vide num. 7. *ibidem*.

QUADRIGA si legatur alicui, an cum mulis, qui vehabant, dari debeat, & quid si unus mortuus fuit, vide num. 1. leg. 42. per text. *ibi*, tit. 9. part. 6.

QUADRUPLEX, & pœna quadrupli punitur, qui aliquid ex naufragio rapit, vide num. 3. leg. 11. per text. *ibi*, tit. 9. part. 5.

Et an poena civili applicanda fisco possit ultra quadruplex, vel similius quod datur parti puniri, & progredi non possit, vide num. 5. *ibidem*.

QUALITAS lege adjuncta simul cum facto debet probari, nam factum sine qualitate non sufficeret, num. 2. in fin. leg. 1. tit. 13. part. 2.

Qualitas spuriætatis an debeat in impetracione legitimatio exprimi, & quando, vide num. 1. leg. 9. tit. 18. part. 3.

Qualitas servitii inspici debet in impetracione facienda, vide num. 2. in fin. leg. 10. tit. 18. part. 3.

Qualitas rei si mutetur, an perimitatur possesso, ita quod interrupatur præscriptio, vide num. 2. ad fin. leg. 29. tit. 29. part. 3.

Qualitas adjuncta verbo debet intelligi secundum tempus verbi, vide num. 6. leg. 10. tit. 31. part. 3. & num. 7. leg. 8. tit. 4. part. 5.

Qualitas spuriætatis an sit exprimenda in impetracione legitimatio, vide num. 8. fin. leg. 4. tit. 15. part. 4.

Qualitas rei semper venit in estimatione ipsius rei, quando de ejus valore tractatur, vide num. 6. leg. 56. tit. 5. p. 5.

Qualitas si sit adjecta mandato, si tale mandatum in qualitate adimpleri non potest, tunc debet impleri in principali, vide num. 3. leg. 37. tit. 11. part. 5.

Qualitas, & ad qualitatem probandam numquam videtur quis se stringere, nisi quando qualitas mutat speciem actionis, vel exceptionis, vel aliam, vide num. 2. leg. 8. tit. 7. part. 6.

Qualitas adiuncta verbo intelligitur secundum tempus verbi, vide num. 6. leg. 7. tit. 13. part. 6.

Qualitas aliqua delicti si omissa sit in prima accusatione, an absolutus de crimine, iterum de eodem accusari possit, vide num. 4. leg. 12. tit. 1. part. 7.

Qualitas delicti an videatur remissa remillo delicto, vide num. 1. leg. 3. tit. 32. part. 3.

QUANTITAS quæ dicatur parva ratione dilationis jura-menti à judge facienda, vide num. 6. leg. 2. tit. 11. part. 3.

Quantitas missa à commodatario quomodo cumque perda-tur, semper est in periculo mutantis, secùs in specie, vide num. 1. leg. 4. tit. 2. part. 5.

Quantitas magna quæ sit illud judicis arbitrio committi-tur, vide num. 1. leg. 7. tit. 2. part. 5.

Et an difficultas excusat poenam, & moræ commissionem, & quando obligatio est in certa quantitate danda, vide num. 4. leg. 37. tit. 11. part. 5.

QUARTA PARTIS quæ datur arogato in bonis sui arogato-ris, an sibi debeatur, live pubes arogatus sit, live impubes, vide num. 2. leg. 9. tit. 5. part. 6.

Quarta quæ debetur uxori inopis in bonis mariti sui, an sibi debeatur etiam facto testamento per maritum suum, & quando sibi debeatur, & qualiter, vide num. 5. cum aliis ibi, leg. 7. per text. ibi, tit. 13. part. 6.

Et an istam quartam amittat si postea efficiatur dives, vide num. 6. ibidem.

Quarta an debeatur uxori inopis in bonis mariti, si ipsa patrem divitem habeat, vide ibidem.

Et quando uxor ilitam quartam ex lege, vel ex testamen-to habeat, & de effectu, vide num. 7. dict. leg. 7. tit. 13. part. 6.

Et an uxor ut possit suam quartam partem in bonis mariti habere, possit revocare donationes per maritum in vita sua factas, vide num. 8. dict. leg. 7. tit. 13. part. 6.

Quarta, & an ista uxori pauperi debeatur stantibus filiis, etiam hodie jure Regni, & quid si testator jam dispo-suit de quinta parte, vide num. 9. dict. leg. 7. tit. 13. part. 6.

Et an uxor, quæ luxuriosè vixit, post mortem viri amittat ilitam quartam, vide dict. num. 9. in fin.

Quarta funeralium an sit de lege jurisdictionis, an verò de lege dioecesana, vide num. 13. leg. 2. tit. 12. part. 1.

Quarta debetur Ecclesiæ parochiali, si defunctus alibi le-pelitur, vide num. 4. leg. 5. tit. 13. part. 5.

Quartam canoniam supradictam, an teneatur testator expreso suo iudicio relinquere, vide num. 7. ibidem.

Quarta parochialis an computetur in legato paroch. & re-licto, vide num. 8. leg. 5. tit. 13. part. 5.

Quarta parochialis an debeatur de relictis quibuscumque Ecclesiis, an verò de relictis Ecclesiæ sepulturæ tan-tum, vide num. 10. ibidem.

Quarta, quæ prius solvi debeat, an parochiæ, an Episco-po, vide num. 11. leg. 5. tit. 13. part. 1.

Quarta debetur Ecclesiæ parochiali, etiam si in contra-rium adit consuetudo, vide num. 12. ibidem.

Et quid si consuetudo faciat, ut omnes quartæ solvantur, an valeat, vide ibidem.

Quarta parochialis in quibus casibus non debeatur, vide per dict. num. 12.

Quarta parochialis ex quibus relictis non debeatur, vide per num. 6. cum aliis ibidem, leg. 6. per text. ibi, tit. 13. p. 1.

Quarta decimarum, & aliarum oblationum Ecclesiæ est de jure communi deputata pro fabrica Ecclesiæ, vide num. 4. leg. 24. tit. 32. part. 3.

Quarta quæ debetur filii arogatis solummodo debetur post mortem arogatoris, vide num. 1. leg. 8. tit. 16. part. 4.

Quarta quæ filii arogatis debetur an habeat locum stanti-bus filiis legitimis, & quid si tempore arogationis jam filios legitimos habeat, vide num. 2. dict. leg. 8.

Et an ista quarta hodie locum habeat stantibus legibus, Regni, vide ibidem.

Quarta, quæ debetur filio arogato, an hodie sit au-gmentata, vel non, vide num. 2. dict. leg. 8. tit. 16. part. 4.

Quarta, quæ filio arogato debetur, qualis esse debeat,

& ex quibus bonis arogatoris, vide ibidem. in num. 3.

QUARTA FALCIDIA debet penes hæredem remane-re quando plurcs sint creditores, & legatarii, & quando non, & quibus prius solvere debeat, vide num. 8. 9. & 10. leg. 7. per text. ibi, tit. 6. part. 6.

Quarta falcidia non detrahitur ab hærede, quando hære-ditas non est solvendo, vide ibidem in num. 11. & 13. per text. ibi.

Quarta falcidia non debetur hæredi, quando aliquid ipse subripuit ab hæreditate, vide num. 1. leg. 9. ibidem.

Quarta falcidia non debetur hæredi non conficieni inventarium, vide ibidem, & num. 1. 2. & 3. leg. 10. ibidem, & num. 2. leg. 7. tit. 11. part. 6.

Quarta falcidia ex quibus causis rationibus introducta fuit, vide gloss. in proxm. tit. 11. part. 6. per text. illum ibi.

Quarta falcidia an habeat locum, etiam favore hæredis, succendentis ab intestato, vide ibidem.

Quarta falcidia an habeat locum in legatario, ut eam de-trahere possit de suo legato alteri legatario relicto, vi-de ibidem.

Quarta falcidia an deducatur de legatis piis, vide num. 14. leg. 1. tit. 11. part. 6.

Quarta falcidia de quibus legatis, & an & quando, & qua-liter ab hærede deduci possit, vide num. 1. dict. leg. 1. per text. ibi, cum aliis ibidem.

Quarta falcidia qualiter per filium deduci possit, & pos-sint ab eo duas quartæ deduci, vel ab alio quolibet, & an quando posset duas quartas detrahere, possit adhiberi remedium, ut unam tantum detrahatur, vide num. 3. dict. leg. 1.

Quarta falcidia deduci potest non solum de legatis, & fi-deicommissis, sed de donationibus causa mortis, vel inter vivos, & causa mortis capionibus, vide num. 4. dict. leg. 1. per text. ibi, tit. 11. part. 6.

Et quæ prius solvi, & deduci possint antequam hæres de-trahat falcidiam, vide num. 4. cum aliis ibi, leg. 2. ibidem per illum text.

Et si testator jussit monumentum sumptuosum fieri, an expensæ ibidem factæ priusquam falcidia deduci pos-sint, vide ibidem in quest. 1.

Quarta falcidia non potest ab hærede detrahi in una tan-tum re, invitis legatariis, vide num. 10. dict. leg. 2. per textum ibi.

Et quid si post testatoris mortem damnum, vel augmen-tum datum fuit in rebus legatis, qua ter tunc hæres deducat suam falcidiam, vide gloss. leg. 3. per text. ibi, tit. 11. part. 6.

Quarta falcidia de quibus legatis relictis deduci non pos-sit, vide gloss. leg. 4. 5. & 6. tit. 11. part. 6.

Et an deducatur quando una Ecclesia fuit hæres instituta, & gravata alicui Ecclesiæ dare legatum, vide num. 1. in princip. dict. leg. 4.

Quarta falcidia pro quibus delictis hæredis ab ipso deduci non possit, vide gloss. leg. 5. & 6. per text. ibi, tit. 11. p. 6.

Quarta falcidia detrahi non poterit per hæredem, quan-do ilitud testator prohibuit expressè, vel quali, vide num. 3. leg. 6. ibidem per illum text.

Quarta falcidia an possit deduci, quando testator fecit rerum suarum majoriam, & alienationem prohibuit, vide num. 4. ibidem in princip.

QUARTA TREBELLIANICA an detrahatur per hæ-redem quando relituit hæreditatem per fideicomissum, si sit judicatus indignus per testatorem, vide num. 6. leg. 23. tit. 1. part. 6.

Quarta trebellianica an possit detrahi per hæredem, quan-do relituit hæreditatem propter poenam à testatore sibi positam, si aliquid fecisset, vide num. 1. in fin. leg. 15. tit. 3. part. 6.

Quarta trebellianica an possit deduci ex testamento militis etiam per matrem, quando substituto hæreditatem re-lituit, vide num. 12. leg. 12. tit. 5. part. 6.

Quarta trebellianica an veniam deducenda diversis tempo-ribus, & quando ilitud esse possit, & quid hodie, & pater qui tertiam relituit, vel filius quintam, hoc fa-cere possint, vide num. 23. ibidem.

- Quarta trebellianica à quo sit inducta, & de ea, vide num. 11. leg. 14. tit. 5. part. 6.
- Quarta trebellianica an debeatur hæredi, qui coactus hæreditatem adivit, vide num. 12. *ibidem*.
- Quarta trebellianica an debeatur hæredi non facienti inventarium, vide num. 3. leg. 10. tit. 6. part. 6.
- Quarta trebellianica an ab hærede deduci possit de reliquo ad pias causas, sive primus substitutus sit privilegiatus, sive ille cui restituere debet, sive ambo, vide num. 3. leg. 4. tit. 11. in part. 6.
- Quarta trebellianica an possit deduci per hæredem contra voluntatem testatoris, vide num. 3. leg. 6. *ibidem* in fin. per illum text.
- Quarta trebellianica an ab hærede deduci possit, quando testator fecit majoriam, & alienationem rerum prohibuit, vide num. 4. in princ. dict. leg. 6. per text. *ibi*, tit. 11. part. 6.
- Quarta trebellianica an deducatur habito respectu ad legata relicta, vel tantum de eo, quod superest hæredi, deductis legatis, vide num. 1. leg. 8. & num. 3. leg. 6. tit. 11. part. 6.
- Quarta trebellianica ab hærede deduci non potest in aliquibus casibus, vide dict. num. 1. cum aliis *ibidem*.
- Quarta trebellianica an possit in una re, vel in pluribus rebus per hæredem electis deduci, & quando, vide num. 6. *ibidem*.
- Et an hoc beneficium deducendi trebellianicam hæres possit ad suum hæredem transmittere, vide *ibidem*.
- Quarta trebellianica quando dederit ab hærede, quæ ipse *ibidem* computare teneatur, & an fructus, vide num. 2. cum aliis *ibidem*, dict. leg. 8. per text. *ibi*, tit. 11. p. 6.
- Et quid si gravatus restituere sit de liberis testatoris, vide *ibidem* in num. 7. & 8.
- Et an pater possit prohibere deductionem trebellianicæ filii primi gradus, vide dict. num. in fin. & num. 9. dict. leg. 8. tit. 11. part. 6.
- QUASI POSSESSIO** in incorporalibus interrupitur, sicuti possesio corporalium, vide num. 1. leg. 29. tit. 29. part. 3.
- Quasi possesio quæ dicatur, & an veniat appellatione possessionis, vide num. 4. leg. 1. tit. 30. part. 3.
- Et an sustentetur libellus in quo quis dicit se possidere aliquid incorporale, vide *ibidem*.
- Quasi possesio qualiter, & per quos actus acquiritur etiam quasi possesio juris patronatus, vide *ibidem*.
- Quasi possesio qualiter acquiratur in jurisdictionalibus, vide *ibidem*.
- Et qualiter in his probetur quasi possesio, vide *ibidem*.
- Quasi possessionis effectus in iuribus personarum officiorum, vel obligationum qualiter acquiratur, vide *ibidem*.
- Quasi possesio juris canonicalis, vel jurisdictionis qualiter probetur, vide num. 4. leg. 1. tit. 30. part. 3.
- Quasi possesio jurisdictionis jam formata, qualiter acquiratur, vide *ibidem*.
- Et an quasi possesio in jure corporali competit illi, qui vere nullum jus habeat in tali jure, vide *ibidem*.
- Quasi possesio juris incorporalis, an acquiratur per ingressum possessionis rei corporalis, vide *ibidem*.
- Et quando quasi possesio relevet ab onere probandi, vide *ibidem*.
- Quasi possesio juris incorporalis, an transeat per constitutum, vide num. 4. in fin. leg. 9. tit. 30. part. 3.
- Quasi possesio incorporalium non datur sine patientia adversarii, vide num. 3. leg. 15. tit. 31. part. 3.
- Et videtur quis constitutus in quasi possessione rei quæ de facili, & gratiæ solet concedi, si de ea utatur sciente, & consentiente eo ad quem pertinet, vide num. 5. *ibidem*.
- Quasi castrense peculium, quod esse dicatur, vide num. 7. cum aliis *ibidem*, leg. 7. tit. 17. part. 4.
- Et an scemina possit habere quasi castrense peculium ex donatione Principis, vide num. 9. dict. leg. 7.
- Quasi possesio an acquiratur per investituram factam per annulli immisionem, vide num. 6. leg. 4. tit. 26. part. 4.
- Et quid si talis investitura fiat in absentia rei, an per eam transferatur possesio, vide *ibidem*.
- QUATUOR TEMPORUM** jejunium quale sit, & in quibus mensibus, vide num. 3. leg. 5. tit. 23. part. 1.
- QUERELA** testamenti inofficioli, an habeat locum in personam filii legitimati, vide num. 3. leg. 9. tit. 18. p. 3.
- Querela inofficioli testamenti, an sit locus, quando pater filium exhæredat sine cause expressione, vel licet expresa non tamen ab hærede probata, vide num. 25. leg. 20. tit. 22. part. 3.
- Querela inofficioli testamenti, an habeat locum contra testamentum filii testantis in rebus castrenibus, vel quasi si patrem suum exhæredavit, & quid hodie per leg. 6. Tauri, vide num. 8. leg. 6. tit. 17. part. 4.
- Querela non numerata pecuniæ, an à reo proponi possit actore nihil potente, vide num. 3. leg. 9. tit. 1. part. 5.
- Querela non numerata pecuniæ, an coram judice, vel fôli creditor etiam sine scriptis proponi debeat, vide *ibidem* in num. 4.
- Querela inofficioli testamenti, an à patre invito filio intentari possit, vide num. 13. leg. 13. tit. 6. part. 6.
- Querela inofficioli testamenti datur, tam filio, quam filiæ, si prætereantur, vel injunctè exhæredentur, vide num. 2. leg. 1. tit. 7. part. 3.
- Querela an detur nepoti exhæredato, vel præterito, quando in successione non obtinebat primum locum, vide num. 4. *ibidem*.
- Querela an sit necessaria, ut rescindatur testamentum in quo filius, sine expressione cause fuit exhæredatus vide num. 5. leg. 10. tit. 7. part. 6.
- Querela, an & quando per fratrem intentari possit contra testamentum fratris, & an per eam rupto testamento legata in eo contenta debeantur, vide num. 4. leg. 12. *ibidem*.
- Et an tunc revocetur testamentum solummodo, quoad suam legitimam, vel etiam quoad omnia, vide num. 5. *ibidem*.
- Querela inofficioli testamenti quibus competit, & pro qua parte testamentum possit à præterito, vel injunctè exhæredato querelari, & an nepos admittatur, quando pater illa non præparata decepit, vide num. 1. leg. 1. per text. *ibi*, tit. 8. part. 6.
- Et an in querela inofficioli testamenti si locus succellorio edicto, & an tunc nepos admittatur, vide *ibidem*.
- Querela inofficioli testamenti potius dicitur effidit iudicis, quam actio, & an possit objici in modum exceptionis per viam reconventionis, & quid si filius illum non opposuit ante sententiam, vide *ibidem* in num. 2.
- Querela inofficioli testamenti aliquando intentatur contra alium, quam contra hæredem scriptum, vide num. 4. leg. 1. tit. 8. part. 6.
- An detur contra illum, qui erat successus ab intestato, & non habeat ultra quam sibi tangat ab intestato, vide *ibidem* in num. 6.
- Querela inofficioli testamenti est accusatio damnans mortem defuncti, & quare sic dicatur, vide ibi num. 7. per text. *ibi*.
- Querela inofficioli testamenti, quando per fratrem intentari possit, vel non, vide gloss. leg. 2. & 3. per text. *ibi*, tit. 8. part. 6.
- Querela inofficioli testamenti, an excludatur quinquenio, vide num. 2. leg. 4. per text. *ibi*, tit. 8. part. 6.
- Querela inofficioli testamenti, an nascatur ante aditionem hæreditatis, & quid hodie de jure Regni, vide num. 3. *ibidem*.
- Et an tunc cum hæres scriptus illud esse non possit, detur curator hæreditati, vel illum adeant venientes ab intestato, vide *ibidem*.
- Querela an possit intentari contra alium, quam contra hæredem scriptum, & an detur contra fideicommissarium universalem, vide dict. num. 3. leg. 4. tit. 8. part. 6.
- Querela an detur exhæredato injunctè contra præteritum, qui avocavit hæreditatem, & in ea succedit, dict. num. 3.
- Querela inofficioli testamenti an per filium intentari possit, quando à patre habuit suam legitimam, vide num. 1. 2. & 7. leg. 5. tit. 8. part. 6.
- Et quid si illum non habuit jure institutionis, vel si fuit sibi

sibi datus substitutus vulgaris, vide *ibidem*.
 Querela inofficiosi testamenti an detur filio, qui partem tibi in testamento relictam sine protestatione acceptavit, vide *num. 4. 5. & 6. ibidem*.
 Et an filius qui fuit relictus executor testamenti in quo fuit exhaeredatus, vel præteritus possit illud querelare si acceptavit fideicomissariam, vel esse executorem, vide *dicit. num. 4. dict. leg. 5. tit. 8. part. 6*.
 Et an in dubio videatur jure institutionis sibi relictum, vide *ibidem dict. num. 2. & num. 7. & 8*.
 Et quid si à patre minus legitima habuit, & prohibuit plus petere, an tunc possit querelare teltamentum, vel agere ad supplementum prohibitione non obstante, vide *num. 9. dict. leg. 5. tit. 8. part. 6*.
 Et quid si filius relictum minus legitima acceptavit, vide *ibidem*; & de hac materia, vice infra in verbo: SUPPLEMENTUM, &c.
 Querela quando non habet locum, sed jus agendi ad supplementum, vide *num. 9. supradict.*
 Et contra quem intentabitur istud jus agendi ad supplementum, vide *num. 10. dict. leg. 5. per text. ibi*.
 Querela inofficiosi testamenti non datur filio præterito, vel exhaeredato, qui agnovit testamentum sui patris, vide *gloss. leg. 6. per illum text. ibi, tit. 8. part. 6*.
 Et si teltamentum rescindatur per querelam, an legata, & libertates in eo relictae debeantur, & an filius qui fuerat hæres institutus debeat suam legitimam integrum habere, vide *gloss. leg. 7. per text. ibi, tit. 8. part. 6*.
 Et quid si non rescindatur teltamentum per querelam, sed per jus dicendi nullum, vide *ibidem in num. 7*.
 Et quid si pater filium præterit, & neminem hæredem instituit, an tunc legata debeantur, vide *ibidem*.
 Et an tunc institutio conservetur, saltim quoad quintam partem, quam testator cuilibet extraneo relinquere poterat, vide *dict. num. 7. ad fin.*
QUERELARI an possit filius teltamentum patris in quo fuit institutus hæres in re propria ipsius filiae, vel in re Sacra, Religiosa, vel simili, vide *num. 6. leg. 19. tit. 3. p. 6*.
 Querelari an possit teltamentum patris in quo filius fuit sub casuali, vel mixta conditione institutus, vel an illa rejecta valeat institutio, vel non, vide *num. 3. leg. 9. tit. 4. part. 6*.
 Querelari an possit testamentum, quando nepos, vel alius, qui vult querelare primum locum in successione non obtinet, vide *num. 4. leg. 1. tit. 7. part. 6*.
 Querelare intra quantum tempus teneatur hæres mortem testatoris occisi, vide *num. 7. leg. 13. tit. 7. part. 6*.
 Querelare, an & quando possit teltamentum fratris per fratrem, vide *gloss. leg. 2. per text. ibi, tit. 8. part. 6. & num. 3. leg. 3. ibidem, & num. 4. leg. 12. tit. 7. part. 6*.
 Querelari debet teltamentum intra quinquevnum, & an ante additionem hæreditatis, vide *gloss. leg. 4. ibidem*.
QUÆSTIO, vide infra in verbo: TORTURA.
QUÆSTIO STATUS licet differatur in bonis maternis, vel fraternis in tempus pubertatis, non tamen datui carboniana bonorum possessio, vide *num. 3. leg. 7. tit. 22. p. 3*.
 Quæstio dominii, an possit referri præscribenti rem aliquam cum mala fide per triginta annos, si ab invasore, vel commodatario, vel locatore illam recuperare velit, vide *num. 5. & 6. leg. 21. tit. 29. part. 3*.
 Quæstio feudalis quando per dominum feudi, quando verò per pares curie, & quando per judicem ordinarium judicari, & discerni debeat, vide *num. 1. 2. 3. 4. & 5. per text. ibi, leg. 11. tit. 26. part. 4*.
 Quæstor antiquitus quis dicitur, hodie eum appellamus Chanciller, vide *num. 1. leg. 4. tit. 7. part. 2. & de ejus officio, vide ibidem*.
 Quæstor an sit major chancellario, & quinque modis dicitur quæstor, vide *ibidem*.
QUILIBET de populo habet actionem super pascuis publicis, & videtur procurator in rem suam, vide *num. 1. in princip. & num. 1. leg. 10. tit. 11. part. 3*.
QUINTA pars bonorum ab ipso patre in vita, vel in morte donari potest, vide *num. 8. in princ. leg. 8. tit. 4. part. 5*.
 Et quid si pater in vita sua fecit alias modicas donatio-

nes, an tempore mortis illæ veniant in consideratione ad diminuendam quintam partem bonorum, quam legavit pro anima, vel alicui, vide *ibidem*.
 Et an fructus quos habent parentes ex rebus suis tempore mortis suæ, an illi possint ab eo legari ultra quartam partem bonorum, an verò illi in dicta quinta computari debeant, vide *dict. num. 12*.
 Quinta quam pater legare potest, an intelligatur esse de proprietate rerum, an vero etiam de fructibus, vide *ibid*.
 Quinta pars bonorum, si à testatore alicui extraneo legetur, si ipse fundum hæreditarium velit emere, an excludatur à consanguineis defuncti, qui habent jus retrahendi pro tanto, an verò ipse propter quintam, quam habet datur confors in hæreditate, vide *num. 2. quest. 3. leg. 55. tit. 5. part. 5*.
 Quinta pars bonorum patris non est legitima filiorum, sed potest cuicunque dari, vide *num. 10. leg. 17. tit. 1. part. 6*.
 Et an ita taxatio legitimæ teneat respectu Ecclesiistarum, & Clericorum, vide *ibidem*.
 Quinta pars quam hodie pater cuilibet legare potest, si filius illam restituerit alicui de voluntate patris, an ex ea filius trebellianicam deducere possit, & quid in patre restituente tertiam partem bonorum filii, vide *num. 23. leg. 12. tit. 5. part. 6*.
 Et an si teltamentum in quo aliquis extraneus fuit hæres institutus rumpatur, ex aliqua causa conservetur intitutio saltim in quinta parte, quam testator cui velit relinquere poterat, vide *num. 7. ad fin. leg. 7. tit. 8. part. 6*.
 Et impenœ funeris debent de quinto bonorum deduci, & quando, vide *num. 4. leg. 2. tit. 11. part. 6*.
 Quinta pars hæreditatis potest a patre filio spurio relinquiri, etiam si filius multum dives, vide *num. 3. cum aliis ibi, leg. 10. & gloss. leg. 11. tit. 13. & num. 11. & 12. leg. 4. tit. 3. part. 6*.
QUI PRIOR est tempore in quibus obligationibus sit alius omnibus præferendus, vide *num. 3. leg. 75. tit. 18. part. 3*.
QUITATIONE non obstante, si rationes legitimæ redditæ non sunt, iterum reddi debent, vide *num. 2. leg. 14. tit. 18. part. 3*.
 Quitatio, de hoc, vide supra in verbo: LIBERATIO.
QUOD à pluribus agitur, facilius cognoscitur, & declaratur, vide *num. 1. in fin. leg. 5. tit. 17. part. 3*.
 Quod quisque juris in alium statut iipse eo jure uti debet, vide *num. 3. per text. ibi, leg. 25. tit. 22. part. 3*.

R

RAPINA est unum genus malætria, vide *num. 1. leg. 11. tit. 25. part. 4*.
 Rapina si facta sit in aliquo termino, an Civitas, vel dominus terræ ad emendam damni teneatur, & quando, & quid in gubernatoribus, vel judicibus perpetuis, vel in temporalibus, qui prohibere potuerunt, vide *num. 7. & 8. leg. 4. tit. 7. part. 5*.
 Rapina an dicatur, quando exactor tributorum illud exigit sciens injustum, vide *num. 6. leg. 9. tit. 7. part. 5*.
 Rapina quid sit propriæ, & an pro ea detur actio vi bonorum raptorum, licet vis non intervenerit, vide *num. 1. in præm. tit. 13. part. 7. & gloss. leg. 1. ibidem*.
 Et quis admittatur ad accusandum aliquem de rapina, vel non, vide *gloss. leg. 2. ibidem per illum text*.
 Qualiter agatur pro rapina contra raptorem, & ad duplum, vel triplum, vide *num. 1. leg. 3. per text. ibi, tit. 13. part. 7*.
 Rapina servi qualiter punienda sit, & quid si dominus de ea conscient sit, vide *num. 1. 3. & 4. leg. 4. per text. ibi, tit. 13. part. 7*.
 Et an & quando domini teneantur pro rapina famulorum suorum, vel pro ipsorum delicto, vide *num. 5. dict. leg. 4. per text. ibi*.
RAPTORES manifesti, & qui judicialiter convinci possunt in loco sacro sepeliendi non sunt, vide *num. 2. leg. 10. tit. 13. part. 1*.

Ppppp

Ra-

Rapiens uxorem alicujus de publico lupanari non debet puniri per statutum dicens, si quis uxorem alicujus raperit, capite puniatur, vide num. 1. leg. 13. tit. 11. p. 2. Raptore ex naufragio, an sint excommunicati, vide num. 3. in fin. leg. 1. tit. 13. part. 7. Raptore, vel ejus hæredes qualiter teneantur pro rapina facta, vide num. 4. & 5. leg. 2. ibidem. Et de poena raptorum, & qualiter pro rapina contra eos agatur, vide gloss. leg. 3. per text. ibi, tit. 13. part. 7. Raptore si sint servi qualiter puniantur, & quid si dominus de rapina conscient, vide num. 1. 3. & 4. leg. 4. per text. ibi, tit. 13. part. 7. Et an & quando domini teneantur pro rapina famulorum suorum, vel pro ipsorum delicto, vide num. 5. dict. leg. 4. per text. ibi. Raptore an dicantur illi, qui sine vi suis persuasionibus, & blanditiis inducunt mulieres, ut secum immisceant, & qualiter isti puniantur, & quando voluntas mulieris sit in consideratione, vide num. 3. leg. 2. per text. ibi, tit. 19. part. 7. Raptore meretricum, quando veniant puniendi, vel non, vide num. 7. dict. leg. 2. per text. ibi. Raptore à quibuscumque accusari possunt, & quando, & qualiter, vide num. 1. leg. 2. per text. ibi, tit. 20. p. 7. Raptore virginum, vel aliarum per vim qualiter puniantur, & quando, & plura de hoc, vide gloss. leg. 3. ibidem per illum text. Et an solus raptus sine commixtione sufficiat, ut quis tamquam raptor puniri possit, vide ibidem in num. 2. Raptor si cum raptis matrimonium contraxerit, an à poena liberetur, vide num. 3. leg. 3. supradict. Et an tunc bona raptoris qualiter applicata fuerunt ipsa amittat, vel non, vide ibidem. Et an sponsus rapiens sponsam puniatur poena raptoris, & quando, vide num. 5. leg. 3. per illum text. tit. 20. p. 7. RAPTUS qualis sit punibilis, vel non, vide num. 3. 6. & 7. leg. 2. per text. ibi, tit. 19. part. 7. Raptus meretrician sit punibilis, & quando, vide num. 7. leg. 2. per illum text. tit. 19. part. 7. Raptus à quocumque accusari potest, & quando, & qualiter, vide num. 1. leg. 2. per text. ibi, tit. 20. part. 7. Raptus mulierum per vim qualiter puniatur, & quando, & plura de hoc, vide gloss. leg. 3. tit. 20. part. 7. Et an solus raptus sine commixtione sufficiat, ut quis tamquam raptor puniri possit, vide ibidem in num. 2. Raptus an committatur in sponsa de praesenti, vel in uxore, vide num. 5. dict. leg. 3. tit. 20. part. 7. RAPTA si cum raptore matrimonium contrahat amittit bona raptoris, qualiter sibi propter raptum fuerant applicata, vide num. 3. leg. 3. per text. ibi, tit. 20. part. 7. RASURA viciat privilegium, & quando in loco suspecto esse videatur, vide num. 6. leg. 44. & num. 8. leg. 111. tit. 18. part. 3. Et an credat notario dicenti se cancellasse, vel rasuram fecisse, & quando ita attestatio necessaria non sit, vide ibidem. Rasura, seu cancellatio qualis vitiet testamentum, vide num. 5. cum sequent. leg. 2. per illum text. tit. 14. part. 6. RATIHABITIO in legitimatione filii quia à principio in sua legitimatione non consensit quid operetur, vide num. 9. leg. 4. tit. 15. part. 4. Ratihabitio absentis, an aliquid operetur, quando negotiorum gestor emit nomine absentis non suo, vide num. 1. leg. 48. tit. 5. part. 5. Ratihabitio an habeat locum in facto falsi nuntii, vide dict. num. 1. dict. leg. 48. Ratihabitio retrotrahitur, & mandato comparatur, vide num. 2. ibidem. Ratificari an posset dominus, quod alius fecit nomine ipsius, & an possit agere ad pretium rei venditæ nomine suo, vel quod alius à debitore suo exegit, num. 4. & 6. leg. 54. tit. 5. part. 5. Ratihabitio constituit tuum negotium, quod ab initio tuum non erat, num. 1. leg. 32. tit. 12. part. 5. Ratihabitio domini, an sufficiat, quando servus, qui

ab aliquo fuit institutus hæres sine licentia domini hæreditatem adivit, vide num. 4. leg. 13. tit. 6. part. 6. Ratihabitio Prælati, vel Capituli de per se, an damnificet Ecclesiam, vide num. 4. leg. 17. tit. 10. part. 7. RATIO propter quam feltinandum est ad penitentiam, vide num. 3. leg. 22. tit. 4. part. 1. Ratio testis in dicto suo qualis esse debeat, & ratio quæ continet idem, quod dictum nihil valet, vide num. 8. leg. 26. tit. 16. part. 3. Ratio est tota virtus probationis, vide num. 9. dict. leg. 26. Ratio est optimus legis clypeus, vide num. 3. leg. 8. tit. 1. part. 1. Ratio, & an executores testamentarii teneantur reddere rationem de gestis, & quando, & quibus, vide num. 5. leg. 5. per text. ibi, tit. 10. part. 6. Et an Episcopus, qui fuit executor coram judice ordinario conveniri debeat, ut rationes reddat, vide ibidem num. 6. RATIONES ubi sufficienter, & legitimè redditæ non sunt quitatio à debito nihil operatur, num. 2. leg. 14. tit. 18. part. 3. Rationes reddituum Civitatum, & locorum quibus dandæ sint, vide num. 7. leg. 9. tit. 19. part. 3. Rationes si ab aliquo redditæ sint, & ipse à domino habeat liberationem, an talis liberatio se extendat ad species furto sublatis, vel ad ignorata, vel occulta, & quando, & quibus, & qualiter, vide num. 2. 3. 4. & 5. leg. 30. per text. ibi, tit. 11. part. 5. Rationes qualiter à fratre reddi debeat fratri cum venient ad divisionem, si ejus frater administravit res, & bona fratris sui, vide num. 3. leg. 26. tit. 12. part. 5. RATIO NATURALIS æquivallet legi, & lege deficiente allegari potest ratio naturalis, vide num. 3. leg. 8. tit. 1. part. 1. & num. 2. in fin. leg. 6. tit. 4. part. 3. REALIS CAPTURA, vide in verbo : CAPTURA REALIS. REACCUSARE quando possit accusatus de crimen maiori, & qualis causa prius finietur, vide num. 1. leg. 4. tit. 10. part. 3. Et quid si primò accusans suam, vel suorum injuriam prolequatur, vide num. 4. leg. 4. tit. 10. part. 3. Reaccusare an possit ille, qui de crimen accusatus fuit, pendente adhuc accusatione, vide num. 3. cum sequent. leg. 4. per text. ibi, tit. 1. part. 7. Et an ubi quis accusare non potest, possit officium judicis implorare, ut crimen puniatur, vide dict. n. 3. ad fin. Reaccusare an possit quis proficendo suam, vel suorum injuriam, num. 6. dict. leg. 4. per text. ibi, & an propter hoc superfedetur in accusatione prima, vide ibid. Reaccusare an possit accusatus suum accusatorem, vel extraneum, si jam fuit per sententiam damnatus, vide num. 8. dict. leg. 4. tit. 1. part. 7. Et an exceptam accusationem perficere possit per se, vel per procuratorem, & an interim superfedetur in executione poenæ, vide num. 9. ibidem. REBAPTIZATUS scienter ordinari non debet, vide num. 2. leg. 20. tit. 6. part. 1. & leg. 9. tit. 4. part. 1. Rebaptizati non possunt inservi hæredes ab aliquo, & quid in reordinatis, vide num. 5. leg. 4. tit. 3. part. 6. RECEDERE à forma per disponentem data bene licet, dummodo non recedatur ab ejus mente, vide num. 3. quest. 13. leg. 32. tit. 9. part. 6. Recedens sine judicis licentia, postquam legitimè citatus fuit pro contumace habetur, & quare, vide num. 3. leg. 18. tit. 1. part. 7. RECEPCIO testium in civilibus, sive in criminalibus, quibus sit permisla, vide num. 1. 3. & 4. leg. 27. tit. 16. part. 3. Receptio Monachorum an fieri debeat à Prælato simul cum Capitulo, vide num. 7. leg. 88. tit. 17. part. 3. RECEPCTORES testium, qualiter judici dicta testium mittere debeat, vide num. 8. leg. 9. tit. 17. part. 3. Receptatores hæreticorum testamentum facere non possunt, & quid si antea fecerint, vide num. 3. leg. 16. tit. 1. part. 6.

- Receptatores latronum qui dicantur, & de eorum poena, & quando, & ex quibus veniant puniendi, vel non, vide num. 14. & 15. leg. 18. tit. 14. part. 7.
- Receptatores fugitivorum terrorum qualiter puniantur, & quid in minore, vide gloss. leg. 24. & 25. tit. 14. part. 7. per text. ibi.
- Et quando nullo modo puniantur, vide gloss. leg. 26. ibidem per illum text.
- Receptatores haereticorum qualiter puniantur, vide num. 1. leg. 5. per text. ibi, tit. 26. part. 7. & n. 1. & 2. leg. 6. ibi.
- Et quid in filiis receptantibus patrem, vide n. 1. dict. leg. 6.
- RECEPTORIA** quæ datur in regalibus auditoriis ad capiendo maleductores, vide num. 1. leg. 24. tit. 18. p. 3.
- RECIPIENS** litteras alicujus, si statim non contradicat, consentire videtur, vide num. 2. per text. ibi, leg. 6. tit. 1. part. 5.
- Recipiens ut aliquid faciat si non fecerit, an sic receptum restituere teneatur, & quando, & qualiter, vide per gloss. leg. 42. 44. & 46. cum aliis leg. ibi, tit. 14. part. 5.
- Recipere Moniales, vel Monachos sub spe pretii et simoniacum, vide num. 3. leg. 13. tit. 17. part. 1. & ibi se refere.
- RECLAMATIO** qualiter fieri debeat, ne sententia arbitri emolegetur, vide num. 6. leg. 35. tit. 4. part. 3.
- RECONCILIATIO** Ecclesiae si poluta sit, prius fieri debet, quam in ea divina dicantur, vide num. 3. leg. 20. tit. 10. part. 1.
- Reconciliari debet Ecclesia, si in ea sanguis injuriosè effundatur, vel homo cognoscat mulierem, vide num. 1. & 2. ibidem.
- Et quid si maritus in Ecclesia uxorem cognoscat carnaliter, an tunc dicetur Ecclesia poluta, vide dict. num. 2.
- Reconciliatio an fieri debeat, si factum in casibus supradictis sit occultum, vide ibidem in num. 4.
- Reconcilianda est Ecclesia ubi excommunicatus fuit sepultus, vide num. 7. dict. leg. 20. tit. 10. part. 1.
- Reconciliatio patris cum filio, quem ex iusta causa exhaeredavit, an faciat exhaerationem nullam, vide num. 2. leg. 4. tit. 7. part. 6.
- RECONDUCERE** an videatur ille, qui in re conducta remansit per tres dies post finitum tempus conductionis, & quando, & quid si antea conduxerat ad decennium in scriptis, vel sine, & alia in hoc, vide num. 3. & 4. leg. 20. per text. ibi, tit. 8. part. 5.
- Et an idem sit dicendum in prædio urbano, quod in ruffico, vide ibidem in num. 6.
- RECONVENTIO** tangens causam spiritualem coram judice laico non debet terminari, vide num. 4. leg. 57. tit. 9. part. 1.
- Reconveniri potest Clericus coram judice, ibique responderet tenetur, vide ibidem.
- Reconventio an habeat locum in causa appellationis, vide num. 4. leg. 4. tit. 3. part. 3.
- Reconventio non habet locum contra agentem pro iuria, vel furto, etiam si ad illam ageretur civiliter, vide num. 5. ibidem.
- RECTOR SCHOLARIUM** an post ejus electionem indigeat confirmatione superioris, & an possit esse laicus, vide num. 3. leg. 6. tit. 31. part. 2.
- Rector reipublicæ an peccet mortaliter permittendo tauros, vide num. 2. leg. 57. tit. 5. part. 1.
- Rectores universitatis an possint pro debito universitatis capi, vide num. 4. leg. 13. tit. 2. part. 3. & num. 1. leg. 4. tit. 15. part. 5.
- Rectores an cum assensu decurionum possint aliquas festivitates de novo inducere, vide num. 1. leg. 36. tit. 2. part. 1.
- Rectores Civitatum repræsentant populum, & ab eis facta dicuntur factum à majori parte populi, vide num. 4. leg. 24. tit. 4. part. 3.
- Rectores Civitatum an possint de redditibus Civitatum eleemosynam facere, vide num. 3. leg. 10. tit. 28. part. 3.
- Rectores Provinciarum durante officio cum aliqua matrimonium contrahere non possunt, veterem tamen sponsum ducere bene eis licet, vide num. 12. leg. 2. tit. 14. p. 4.
- Et an si de novo matrimonium contraxerint præsumatur illud per metum fecisse mulier, & an tunc matrimonium tencat, & an hæc præsumptio alias probationes adjuvet, vide dict. num. 12. dict. leg. 2.
- Rectores perpetui an & quando ad aliquibus locis eligi possint, vide num. 8. leg. 3. tit. 25. part. 4.
- Rectores universitatis si delinquent, an tunc universitas delinquere videatur, vide num. 6. leg. 17. tit. 10. part. 7.
- Rectores Ecclesiarum possunt ministros ibi ponere ad suum beneplacitum, excluso patrono, vide num. 1. in fin. leg. 6. tit. 6. part. 1.
- Rector Ecclesiæ in qua non est Capitulum tantam habet potestatem in alienatione rei Ecclesiastice, quantum haberet Prælatus cum Capitulo, vide num. 5. leg. 63. tit. 18. part. 3.
- Sed an per hoc excludatur quod in venditione talis rei authoritas Episcopi non sit necessaria, vide ibidem.
- Rectores navium, vide de his supra in verbo: MAGISTRI NAVIUM, &c.
- RECUSATIO** de jure ordinamenti, an eadem in judicibus ordinariis sit, sicuti de jure partitarum erat in delegatis, vide num. 2. leg. 22. tit. 4. part. 3.
- Recusatio debet fieri ante litis contestationem, vel post quando de novo illam scivit pars, vide num. 3. ibidem, & num. 7. leg. 8. tit. 10. part. 3.
- Recusatio an habeat locum in judicibus ordinariis, & ex quibus causis, & quid tunc sit agendum, vide num. 9. leg. 22. tit. 4. part. 3.
- Recusatio an habeat locum, si causæ suspicionis procedat ex culpa patris, vide dict. num. 9.
- Et an reconventus possit in causa reconvocationis recusare judicem, vide ibidem.
- Recusatio notarii qualiter fieri debeat, vide ibid. post med.
- Recusatio omnium sapientium de Civitate, an fraudulenta videatur, vide ibidem ad fin.
- Recusatio an habeat locum post conclusionem in causa, vide dict. num. 9. in fin.
- Recusatio assessoris qualiter fiat, vide num. 6. leg. 2. tit. 21. part. 3.
- Recusatio judicis, quæ oritur ex eo, scilicet, quia est naturalis loci alterius litigatoris, an iusta sit nec ne, vide num. 4. leg. 4. tit. 27. part. 4.
- Recusatio an habeat locum prosequendo quis seam, vel suorum injuriam, & an propter hoc supersedeatur in prima accusatione, vide num. 6. leg. 4. tit. 1. part. 7.
- Recusatio an habeat locum quando accusatus jam fuit personam damnatus, vide num. 8. dict. leg. 4. per text. ibi.
- Et an coepit accusationem perfidere possit, & an interim supersedeatur in executione pœnæ, vide ibid. in num. 9.
- RECUSANS** an debeat jurare si non malitiosè, &c. si sibi non petatur, vide num. 4. leg. 22. tit. 4. part. 3.
- Recutans omnes sapientes de Civitate, an ejus recusatio fraudulenta videatur, vide num. 9. dict. leg. 22.
- REDEMPKTUS** ab hostibus, an per hoc fortioratur naturalitatem, & originem sui redemptoris, vide num. 7. per text. ibi, leg. 2. tit. 24. part. 4.
- REDDENS** depositum ad judicis mandatum, an & quando libetur, vide num. 1. leg. 3. tit. 3. part. 5.
- Reddere pretium intra quantum tempus teneatur vendor ad hoc, ut rem venditam possit recuperare quando inter ipsum, & emptorem fuit factum pactum, ut reddito pretio emptor rem restituere teneatur, vide num. 1. leg. 42. tit. 5. part. 5.
- Et an tale jus possit aliis credi, & an transeat ad hæredes, licet de hoc nihil fuerit dictum, vide ibid. in n. 2. & 3.
- Et an emptor in casu supradicto liberetur præstando interesse, & quando sic, vide ibidem in num. 4.
- Et an si in contractu fuit dictum quod teneatur reddere, non tamen quod teneatur revendere, an adhuc emptor reddere cogatur, vide dict. num. 4.
- Redditio pignoris an inducat debiti liberationem, si à creditore fiat, vide num. 2. leg. 40. tit. 13. part. 5. per textum ibi.
- REDIBITIO** non datur propter vitia animi, & an propter dolum vendoris, qui cum sciret vitium rei illud tacuit, & an detur pro parvis, vel pro libro corrupto, vel

- vel pro juribus , vide num. 3. leg. 64. & num. 1. & 2. leg. 65. tit. 5. part. 5.
- Recibitio pro quibus vitiis detur , vide num. 3. tam alius ibi , dict. leg. 65. & an debeat fieri cum fructibus , vide num. 6. ibidem.
- Et an facta redibitione fiscus teneatur reddere gabellam , vide ibidem in num. 6.
- REDIBITORIA** actio , vide in verbo : ACTIO redibitoria.
- REDIMENS** vexationem quid debeat probare , & quod dedit ob redimendam vexationem possit repetere , vide num. 11. leg. 3. tit. 17. part. 1.
- Redimere volens vexationem , si propter hoc aliquid dedit judici , an cum mala conscientia illud facere videntur , vide num. 6. leg. 26. tit. 22. part. 3.
- REDDITUS REGALES** quales sint , & quid de redditibus portuum , vide num. 1. cum sequentib. leg. 11. tit. 28. part. 3.
- Redditus regales ideo Regibus conceduntur , ut commerci vivere possint , & ut ad iniuriam manus non extendatur , vide num. 7. leg. 11. tit. 28. part. 3.
- Redditus regales praescribi ullo tempore non possunt , & an immemoriali , vide num. 4. leg. 6. tit. 29. part. 3.
- Et aequiparantur rebus facris , vide ibidem.
- Et quid si praesribens juvetur consuetudine , vide dict. num. 4. dict. leg. 6.
- Redditus regales qualiter quis emere videatur , vide num. 4. in med. leg. 34. tit. 5. part. 5.
- Redditus salinarum an possint acquiri præscriptione immemoriali , vide num. 5. leg. 6. tit. 29. part. 3.
- Et an ex redditibus Civitatis castellum refici , & reparari possit , vide num. 7. leg. 20. tit. 32. part. 3.
- Redditus beneficiorum vacantium infra decennium , si certo operi deputentur si beneficium vacet in fine decennii , an fructus talis beneficii illi operi debeantur , licet decennium sit elatum , vide num. 3. leg. 26. tit. 11. part. 4.
- Redditus , qui ex luponari percipitur an justus , vel injustus sit , vide num. 1. in proem. tit. 12. part. 4.
- Redditus Civitatum iuxta , vide in verbo : Proprii Civitatum.
- Redditus Villarum , & alia jura , an veniant in majoria , quando aliquis de licentia Regis illam facit in filium maiorem dando illis jurisdictionem tantum , & an tunc redditus etiam veniant , vide num. 4. leg. 9. tit. 4. part. 5.
- Redditus semper crescunt processu temporis , & ideo locatio ad longum tempus est damnata , vide num. 4. leg. 2. tit. 8. part. 5.
- Redditus Ecclesiarum voluptuosè consumens , an teneatur ad restitutionem , vide supra in verbo : Clerici , & verbo : Fructus.
- Redditus Ecclesie Monachis subjecti an ipsi in propriam possint convertire utilitatem , vide num. 6. leg. 5. tit. 12. part. 1.
- Redditus Ecclesiarum deputati ad fabricam non possunt expendi pro Ecclesie ornamentis , vide num. 4. leg. 24. tit. 32. part. 3.
- REDDITUS DE TERRA** qui dicantur , & quantum tempus durent , & an transeant ad filios , vide num. 1. leg. 2. per text. ibi , tit. 26. part. 4.
- REÆDIFICARE** , & an si redificetur res cui fuerat privilegium concessum duret , & tunc tale privilegium ibi , vide num. 3. quæst. 19. leg. 32. tit. 9. part. 6.
- Reædificare caltra vetera non est licitum sine Principis autoritate , vide in dict. quæst. 19.
- REEMPTIO** dicitur secunda venditio , vide num. 6. in med. leg. 29. tit. 8. part. 5.
- REFECTIO** instrumenti perditum petens aliquis quod fiat ei , quando , & qualiter fieri debeat , vide gloss. leg. 10. tit. 19. part. 3.
- Et an amissio instrumenti cuius refectionem petit , probetur per solum juramentum , & quando non , vide num. 7. ibidem.
- REFICERE** parietem an teneatur ille , qui servitutem tigni immittendi debeat , & an idem sit dicendum in debente servitutem oneris ferendi , vide num. 2. leg. 2. tit. 31. p. 3.
- Reficere rivos , sive canales an tenetur ille , cui tertius aqueductus debetur , vide num. 2. leg. 4. ibidem.
- Reficere domum qualiter usufructarius teneatur , vide num. 1. 2. & 5. leg. 4. tit. 31. part. 3. per text. ibi.
- Reficere pontem , vel illum de novo facere , qui viciniad hoc teneantur , vide num. 3. leg. 20. tit. 32. part. 3.
- Et quid si ad aliquam refectionem per statutum Civitatis tenetur ad unam partem , & districtus in duas , an si ex hoc pars gravetur possit reclamare , vide num. 8. dict. leg. 20. tit. 32. part. 3.
- Reficere caltra vetera an possit quis sine Principis autoritate , vide num. 3. quæst. 19. leg. 32. tit. 9. part. 6.
- Reficere & an , & quando ad refectionem teneatur renuntians ului aquæ fontis , vide num. 8. leg. 26. tit. 32. part. 3.
- Reticere parietem , vel totam Eccleiam an teneantur laici , & quando , vide num. 4. leg. 24. tit. 32. part. 3.
- Reficere an teneatur , & qualiter ille , qui non habet unde reficit , vide num. 1. leg. 25. tit. 32. part. 5.
- Reficere non tenetur dominus domum in totum destruttam , neque de novo reficere compellitur nisi in aliquibus casibus , vide num. 2. dict. leg. 25.
- Reficere an possit socius rem communem sine eo quod illud alii locis nuntiet , ut ab eis expensas possit recuperare , vide num. 2. leg. 26. tit. 32. part. 3.
- Et quid si hoc non fecit , sed sumus in dubio , an suo , vel communi nomine fecerit , vide ibidem.
- Et quid si faceret animo usurpandi totam illam rem sibi , vide ibidem in num. 5.
- REGALIA** in donatione generali non veniunt , nisi expressè dicatur , vide num. 16. leg. 5. tit. 15. part. 2. & num. 5. leg. 8. tit. 26. part. 2.
- Regalia Princeps nemini concedere potest , quia est in successorum præjudicio , vide num. 3. leg. 4. tit. 26. part. 2. & num. 1. leg. 28. tit. 11. part. 3.
- Regalia , & ea quæ sunt supremæ jurisdictionis non videntur in generali concessione , num. 2. in princip. leg. 6. tit. 25. part. 4.
- Regalia quæ sunt , vide num. 12. per text. ibi , leg. 2. tit. 1. & gloss. leg. 15. tit. 15. & gloss. leg. 9. per text. ibi , tit. 4. p. 5.
- Regalia an à Rege alicui concedi possint ad tempus , vel in perpetuum , vide num. 9. leg. 9. per text. ibi , tit. 4. part. 5.
- Regalia si ab aliquo possideantur , an possidens titulum ostendere debeat , & quando , & an si non ostendat compellatur restituere , vide num. 9. leg. 9. tit. 4. part. 5.
- REGES** Hispanæ principaliter , & alii omnes Reges defendere debent Ecclesiam , & quid si sine causa auxilium illi denegent , vide num. 2. in proem. tit. 14. part. 1.
- Reges ortum habuere pro administranda justitia , num. 4. leg. 2. tit. 1. part. 3.
- Reges dicuntur tot habere domicilia quot terras habent ad eorum mansionem paratas , & ita in pascuis communibus habentur ut cives , vide num. 9. leg. 9. tit. 28. part. 3.
- Reges ipsi soli milites creare possunt , alii vero non nisi de iporum mandato , vide num. 1. leg. 11. tit. 21. part. 2. & num. 2. leg. 1. tit. 25. part. 4.
- Reges osculantur in manu , Papa in pede , qui in hoc osculo temperandi sunt , vide num. 3. & 4. leg. 5. tit. 25. part. 4. & gloss. penult. leg. 4. tit. 5. part. 1.
- Reges an possint homines suos stipendiarios alterius facere , ita quod transeant in ejus dominio , vide num. 3. leg. 9. tit. 4. part. 5.
- Reges quando de facto rem tollunt emptori , an ipse emptor de evictione venditorem convenire possit , vide num. 2. & 5. leg. 37. per text. ibi , tit. 5. part. 5.
- Reges sine maxima causa nova vestigalia intitulere non debent , & an aliter faciendo peccent , vide num. 6. leg. 9. tit. 7. part. 5.
- Reges si de novo collectam imponant subditis , utrum ex hoc inducatur obligatio naturalis , vide num. 4. leg. 5. tit. 12. part. 3.
- Et vide alia in verbo : **REX** , &c. Princeps.
- REGINA** milites creare potest , vide num. 2. leg. 1. tit. 25. part. 4. & num. 1. leg. 11. tit. 11. part. 2.

Regina est domina Regni, & licet uno nubat, ipse Regnum non administrabit, nisi quantum ipsa promiserit, num. 9. in fin. leg. 1. tit. 1. pvt. 2. latius, vide per num. 4. leg. 9. ibidem.

Regina succedens in Regno jurisdictionem administrat, & omnia jura Regni, vide dict. num. 4.

Regina attentans fornicare an puniatur eo modo, ac si verè fornicaret, vide num. 1. leg. 1. tit. 14. part. 2.

Regina habet ea privilegia, quod & Rex, vide num. 8. per text. ibi, in leg. 1. tit. 14. part. 2.

Regina si sit furiola, an Regni sui administratio ad Regnum pertineat, an vero sint dandi curatores, ut per eos Regnum regatur, vide num. 5. leg. 3. tit. 15. part. 2.

Regina an possint in integrum restituiri, si laedantur, vide num. 2. in fin. leg. 10. tit. 19. part. 6.

REGIMENTUM melius exercetur per unum, quam per plures, vide num. 5. leg. 7. tit. 1. part. 2. per ilum text. ibi.

REGISTRATOR an teneatur edere regitrum ad mandatum judicis, & quid plus, vide num. 7. cum aliis ibi, leg. 8. tit. 19. part. 3.

REGISTRUM an sit de substantia, vide num. 1. leg. 3. tit. 18. part. 3. & de ipsius utilitatibus, vide num. 2. & 3. leg. 8. tit. 19. part. 3.

Et de autoritate regitri, vide num. 2. 3. & 4. dict. leg. 8.

Et an litteræ grotiolæ debeant registrari, vide dict. num. 2. dict. leg. 8.

REGNICOLÆ possunt Regem eligere, deficiente successore sanguinis hoc de jure gentium, vide num. 3. leg. 9. tit. 1. part. 2.

Regnicolæ, vide in verbo: Naturales Regni.

Regnum utrum possit in dotem dari, quod non, vide num. 9. in fin. leg. 1. tit. 1. part. 2.

Regnum utrum possit dividii per Regem inter suos filios, vide num. 10. leg. 2. tit. 15. part. 2.

Regnum cui debeatur ex consanguineis, si Reges sine filiis mortui sint in æquali gradu, vide num. 18. dict. leg. 2.

Regnum an debeatur dari inhabili, & dementi, & quid si ex accidenti effectus sit demens, vide num. 19. in priac. leg. 2. tit. 15. part. 2.

Regnum per quos debeat gubernari, si Rex minor sit, vide num. 1. per text. ibi, leg. 3. ibidem.

Regnum per quem gubernari debeat, si Regina sit furiosa, & habeat maritum, vide num. 5. leg. 3. tit. 15. p. 2.

Regnum non est feudum, neque regitur more feudi, sed ab ipso feuda proveniunt, vide num. 1. in princip. leg. 4. tit. 15. part. 3.

Regnum bene habet fundatam intentionem suam quoad dominium Civitatum, Villarum, & castrorum, vide num. 1. leg. 1. tit. 18. part. 2.

Regnum debet habere decem, vel undecim Civitates, saltem & unum metropolitanum, vide num. 1. leg. 3. tit. 19. part. 2.

Regnum si deseratur ab aliquo naturali, qui transtulit se in aliud Regnum ibidem constitudo domicilium, an in Regno illo deserto ipse beneficia habere possit, vel gaudeat privilegiis Regni deserti, vide num. 2. leg. 5. tit. 24. part. 4.

Regnum si alicui detur in feudum simul cum dignitate, & jurisdictione, an illud sit transmisibile ad heredes, vide num. 13. leg. 6. tit. 26. part. 4.

REGULA Monachorum ponens certam formam circa professionis actum, an debeat dici illam fore substantiam, vide num. 5. leg. 88. tit. 18. part. 3.

Regula qui prior est tempore, &c. an procedat in pignore praetorio, vide num. 1. in princ. leg. 9. tit. 15. part. 5.

Regula quid sit, & ab ea non est descendendum, nisi cum reperitur fallentia, vide num. 1. & 2. per text. ibi, in finima tit. 34. part. 7.

REINFEUDATIO quando ab Ecclesia fit, an debeat fieri inter venientibus eisdem solemnitatibus, quæ intervenire debent in alienatione rerum Ecclesiæ, & quid si reinfeudatio fiat in descendentes, vide num. 4. in princ. leg. 3. tit. 26. part. 4.

Et quid si Ecclesia rem incultam dedit in feudum, & potest culta ad eam redierit, vel quid si Ecclesia fuit ef-

fектa pauper, an cum illa re remanere possit, licet descendentes reinfeudationem petierint, vide ibidem.

REITERARI non debet Baptisimum, si de eo constat, vide num. 1. leg. 9. tit. 4. part. 1.

Reiterare, & plura de reiteratione actus, vide per num. 7. leg. 3. tit. 12. part. 5.

Et ex confessione geminata extrajudiciali possit quis puniri, ac si facta esset in judicio, sive facta sit in civilibus, sive in criminalibus, vide dict. num. 7. dict. leg. 3.

REI VINDICATIO an possit concurrere cum actione ad exhibendum, & an res possit vindicari antequam exhibeatur si est mobilis, vide num. 3. & 6. leg. 16. tit. 2. part. 3.

Rei vindicatio an detur præscribenti cum mala fide rem per triginta annos, & quando, vide num. 5. leg. 21. tit. 29. part. 3.

Rei vindicatio an detur agnatis pro feudo recuperando non obstante quacumque temporis longitudine, vide num. 3. quest. 2. leg. 10. tit. 26. in part. 4.

Rei vindicatio an detur commodatario, qui domino rei commodatae pretium pro re commodata, & perdita solvit, vide num. 1. leg. 8. tit. 2. part. 5.

Rei vindicatio an detur donanti aliquid alicui sub modo, quando modus non servatur, vide num. 3. leg. 6. tit. 4. part. 5.

Rei vindicatio an detur venditori contra secundum emptorem quando intervenit pactum, ut venditore effrente pretium, res tibi reddatur, vide num. 7. & 10. leg. 42. tit. 5. part. 5.

Et quia si emptor rem habuit à pluribus venditoribus, an uno effrente pretium totum, vel partis suæ cogatur emptor rem sibi restituere, vide dict. num. 7.

Rei vindicatio an detur domino pecuniae, ex qua res empta fuit cujuscumque sit pecunia, vide num. 8. & alios num. ibidem, in leg. 49. tit. 5. part. 5.

Rei vindicatio potentior est, quam actio publiciana, videlicet num. 8. leg. 50. tit. 5. part. 5.

Rei vindicatio an detur filio contra possessores suorum bonorum adventitiorum, quæ à patre vendita fuerunt nulla prius facta discussione in bonis patris sui, vide per num. 9. leg. 24. tit. 13. part. 5.

RELATIO quando ad Principem nulli debeat, & quando non, vide num. 4. leg. 27. tit. 18. part. 3.

Et qualiter ei debeat nulli ita relatio, & aliqua in hoc, vide num. 4. 5. & 6. leg. 11. tit. 22. part. 3.

Relatio quando fieri debet, debent tempore quo fit partes esse prælentes, qui si taceant consentire videntur, vide num. 5. leg. 11. tit. 22. part. 3.

Et quid si cum sit in actis partes differant in puncto formando, quid faciet judex, vide ibidem.

Et quid si facta Principi relatione antequam ipse respondeat, judex ferat sententiam an valeat, vide ibid. in n. 6.

Relatio clausulæ generalis in principio, vel in medio, vel in fine instrumenti posita, quando licet ad omnia fiat, vide num. 4. leg. 9. tit. 7. part. 6.

RELAPSUS Itatim siue aliqua audientia debet curia seculari tradi, vide num. 8. leg. 60. tit. 6. part. 1.

Relapli Itatim tradi debent judicibus secularibus siue aliqua audientia, etiam si continuo pœnitent, & ad fidem redant, & quando dicantur continuo, seu confessum redire, vide num. 3. leg. 2. tit. 26. part. 7.

RELAXATIO sub fidejussionibus an possit fieri carcero, quando pœna corporalis non venit imponenda, vide num. 5. leg. 26. tit. 23. part. 3.

RELAXARI sub fidejussionibus quando possit de crimine accusatus, vide num. 4. & 5. leg. 16. tit. 1. part. 7. & ibi, vide quid de capto de mandato Regis, vel ad litteras alterius judicis.

Relaxari non debet iniuste captus, si ex aliquibus postea captura iustificetur, vide num. 1. in fin. leg. 1. tit. 29. p. 7.

RELEGARE, & de triplici relegatione, vide remissio per num. 1. leg. 3. tit. 18. part. 4.

RELEGATIO debet esse perpetua, quando relegatus frangit exilium, & quando tantum debet duplicari, vide num. 4. leg. 10. per text. ibi, tit. 31. part. 7.

Et
Qqqqq

- Et quod tempus debeat duplicari an omne , vel tantum quod deficit , vide *ibidem in num. 5.*
- Et cui incumbat probatio , quod relegatus fregit confinia , vel relegationem , vide *ibidem in num. 7.*
- Et de iplius poena , vide *ibidem in num. 8. per text. ibi.*
- RELEGAT US** post mortem an possit duci in civitatem ad sepulturam , vide *num. 2. leg. 3. tit. 18. part. 4.*
- Relegatus an di catur habere domicilium quoad munera , & honores in loco , in quo sunt bona , vide *ibidem.*
- Relegatus non est ita incapax sicuti deportatus , vel damnatus in metallum , vide *num. 3. leg. 35. tit. 9. part. 6.*
- Relegatus quis dicatur , & an in relegatione perpetua veniat bonorum ademptio , vide *num. 10. leg. 4. tit. 31. p. 7.*
- Relegatus ad tempus , vel in perpetuum si exilium frangat , qua poena veniat puniendus , vide *gloss. leg. 10. per text. ibi, tit. 31. part. 7.*
- Et an iudex inferior possit tollere , vel indulgere exilium , vide *ibidem in num. 3.*
- Relegatus si cum esset in relegatione confinia rupit , vel aliter deliquit , an castigari possit , & ibidem possit exilium completere , vide *ibidem in num. 4.*
- Et quod tempus debeat frangenti exilium , seu relegationem duplicari , vide *ibidem in num. 5.*
- Et cui incumbat probatio , quod relegatus fuit confinia , vide *ibidem in num. 7.*
- RELICTUM** hospitali ab Episcopo non approbato sibi non acquiritur , sed Episcopus distribuit inter pauperes , *num. 2. leg. 1. tit. 12. part. 1.*
- Relictum Ecclesiae pro sepultura tacite videtur adeptum , si alibi eligat sepulturam , vide *num. 5. leg. 5. tit. 13. part. 1.*
- Relictum ab aliquo ut ibidem fiat hospitale , filius locum illum pro tua legitima sibi eligere non potest , si alibi sibi consuli possit , vide *num. 4. leg. 1. tit. 15. part. 1.*
- Relictum fratribus ut quotidie Missa dicatur , si cessaverint , an ab eis legatum removeatur , & cui applicetur , an heredi , vide *num. 4. leg. 6. tit. 16. part. 1.*
- Relictum alicui pro studio non debet dari excedenti vigesimum quintum annum , quando persona non fuit specialiter nominata , vide *num. 2. leg. 4. tit. 7. part. 2.*
- Relictum filio spurio cum capere possit , non valet , vide *num. 10. leg. 2. tit. 15. part. 2.*
- Relictum mulieri pro dote , an statim debeatur , an vero speretur tempus nuptiarum , vide *num. 2. leg. 12. tit. 11. part. 4.*
- Relictum civibus an intelligatur relictum Civitati , & quando , vide *num. 3. leg. 9. tit. 7. part. 5.*
- Relictum alicui tamquam pauperi , si in veritate dives sit , & hoc relinques ignorabat , an illud sibi debeatur , vide *num. 4. in fin. leg. 21. tit. 1. part. 6.*
- Relicta in testamento an debeantur quando in eo haeres institutus non fuit , & an requiratur quod venientes ab intestato adeant hereditatem , vide *num. 1. proem. tit. 3. part. 6.*
- Relictum sub conditione , vel modo impossibili de natura , vel de jure , an debeatur , & quando , vide *num. 2. cum aliis ibi, leg. 3. tit. 4. part. 6.*
- Et an illud quod relinquitur sub tali conditione , vel modo impossibili de jure debeat converti in aliud , quod sit nullum , & honestum , vide *num. 5. ibidem.*
- Relictum sub aliqua conditione casuali , potestativa , vel mixta quando debeatur impleta , vel non impleta conditione , vide *gloss. leg. 6. 7. 8. 9. 10. 11. & 14. tit. 4. part. 6.*
- Relictum sub casuali conditiore an debeatur , si cum haeres velit conditionem adimplere non potuit , vide *gloss. leg. 14. supradict.*
- Relictum sub modo an debeatur , si modus casu fortuito deficiat , & quid in relicto sub conditione si casu pereat , vide *num. 4. & 5. ibidem.*
- Relictum omnibus hominibus alicujus Civitatis , an ipsis , vel Civitati relictum videatur , & quid in limilibus , vide *num. 6. leg. 14. tit. 5. part. 6.*
- Relictum jure legitimæ , vel jure falcidij , an videatur relictum jure institutionis , vide *n. 2. in fin. leg. 5. tit. 8. p. 6.*
- Relictum alicui si alius ejusdem nominis reperiatur , & illud etiam prætendat , quis præferri debeat , vide *num. 1. leg. 9. tit. 9. part. 6.*
- Relictum alicui in genere , an & quando sibi debeatur , & cuja sit rei electio , vide *gloss. leg. 23. per text. ibi, tit. 9. part. 6.*
- Relictum ad pias causas quando aliquid dicetur , ut privilegio muniatur , vide *num. 2. leg. 4. tit. 11. part. 6.*
- Relictum filio spurio cum capere possit , an teneat , vide *num. 5. leg. 10. tit. 13. part. 6.*
- Relictum spurio , vel alias incapaci palam penes quem remanere debeat , vide *num. 7. leg. 10. tit. 13. & gloss. leg. 17. per text. ibi, tit. 7. part. 6.*
- RELIGIO** , & an Religionem servare debeat , qui ad præsentandum tantum abitum suscepit , vide *num. 1. leg. 36. tit. 6. part. 1.*
- RELIGIOSA LOCA** an gaudeant immunitate Ecclesiarum in præscriptionibus , vide *num. 4. leg. 26. tit. 29. p. 3.*
- RELIGIOSUS** obedientiam præscribere numquam potest , vide *num. 2. leg. 30. tit. 7. part. 1.*
- Religiosus cui data fuit cura animarum , illud quod ibi acquirit , cui acquirat , vide *num. 4. leg. 26. tit. 7. part. 1.*
- Religiosus factus Episcopus , an à Religione Monachali sit liberatus , & ab Abbatibus potest , vide *num. 7. leg. 26. tit. 7. part. 1.*
- Religiosus curam animarum habens an sit solitus à regula Monachali , & in quibus , & quid in eis carnium , vide *num. 1. 3. & 4. leg. 26. tit. 7. part. 1.*
- Religioli quando possint promoveri ad regimen alicujus Ecclesiæ , & quid si tunc superior nolit , vide *num. 2. leg. 25. tit. 7. part. 1.*
- Religiosus curam animarum habere non potest , & quando sic , & an tunc Abbas teneatur , sibi dare socium Monachum , vide *num. 1. leg. 24. tit. 7. part. 1.*
- Religioli proprium habere non possunt , & quid si habeant aliquam administrationem , & an de licentia Praeplati possint habere , vide *num. 2. leg. 14. tit. 6. part. 1.*
- Religiosus nec penitentiam ponit , nec baptizat , nec prædicat , nec aliud pertinens ad curam animarum exercet sine Episcopi licentia , vide *num. 2. leg. 21. tit. 4. part. 1.*
- Religiosi an & quando in eodem genere peccati plus peccent , quam laici . & quando minus , vide *num. 8. in med. leg. 25. ibidem.*
- Religioso non est injungenda penitentia jejunii in scandalum fratrum , licet puniri possit in abstinentia ciborum , vide *dict. num. 8.*
- Religiosorum excusus , vide *per dict. num. 8. in fin.*
- Religiosi dilaniando se , & faciem suam iolecando peccant mortaliter , vide *num. 1. leg. 43. tit. 4. part. 1.*
- Religioli consequuntur indulgentias , per eas tamen non minuit penitentia eis imposita in capitulo , vide *num. 1. leg. 46. ibidem.*
- Religiosi non debent claustrum exire pro indulgentiis , vide *ibidem.*
- Religiosi an compellantur ire ad synodus , vide *num. fin. leg. 16. tit. 5. part. 1.*
- Religiosi poli factam professionem , etiam si ordinati non sint , tenentur ad Horas Canonicas recitandas , vide *num. 1. ad fin. leg. 34. tit. 6. part. 1.*
- Religioli an dicantur , qui eo animo intraverunt , ne amplius inde exirent , etiam si professionem non fecerint , vide *num. 3. leg. 7. tit. 7. part. 1.*
- Religiosi quando possint de una Religionem ad aliam transire , vide *num. 2. 3. & 4. leg. 9. tit. 7. part. 1. & ibi, an de strictiori ad laxiorum.*
- Religiosus petit licentia , licet non obtenta ad strictorem Religionem trantire potest , vide *num. 4. dict. leg. 9. & quid debeat facere antequam licentiam petat , vide num. 5. ibidem.*
- Religiosi possunt in uno casu de strictiori ad laxiorem trantire Religionem , vide *per num. 3. leg. 10. tit. 7. part. 1.*
- Religiosi an gaudeant privilegio Ecclesiarum , si ibidem confugerint propter delictum , vide *num. 1. leg. 4. tit. 11. part. 1.*

Religiosus locus , & locus sacer idem sunt , & an convertantur , vide num. 1. leg. 1. tit. 12. part. 1.

Religiosi an teneantur ad exequias mortuorum , & Episcopo mandante ire teneantur illuc , vide num. 9. per text. ibi , leg. 2. tit. 12. part. 1.

Et an possint compelli ad faciendam processionem , & quando , vide ibidem.

Religiosi quæ jura habeant in Ecclesiis per ipsos de novo construtis , vide num. 2. cum aliis ibid. leg. 5. tit. 12. p. 1.

Religiosi , quibus de novo conceditur Ecclesia , & illis subjicitur , non possunt ad libitum ejus antiquum itatum alterare , nec possessiones mutare , vide num. 5. dict. leg. 5. tit. 12. part. 1.

Et an redditus talis Ecclesiaz sibi subjectæ possint Monachi convertere in suam utilitatem , vide ibidem in num. 6.

Religiosus an possit sibi eligere sepulturam , vide num. 5. leg. 5. tit. 13. part. 1.

Religioli an possit presentari per patronum de licentia sui Praetati ad beneficium curatum , vide num. 3. ad fin. leg. 5. tit. 15. part. 1.

Religiosi privilegiati , seu non ex quibus debeat praestare decimas , vel non , & an ex hortis , vide gloss. leg. 4. tit. 26. part. 1. & gloss. leg. 5. ibidem.

Religioli an & quando elemosynas facere debeat , vide num. 2. 3. & 6. leg. 11. tit. 23. part. 1.

Religiosi an possit esse judices arbitri si ante Religionem suceptam fuerunt electi , vide num. 4. leg. 28. tit. 4. part. 3.

Religiosi an in feudis possint succedere , vide num. 11. leg. 6. tit. 26. part. 4.

Et quid si feudatarius exeat infra annum possessionis , vide ibidem.

Religiosus an possit esse depositarius , & qualiter contra eum agatur , vide num. 4. leg. 3. tit. 3. part. 5.

Et an Abbas teneatur si viderit res penes Monachum depositas subtrahi , vel perire , si illud obviare potest , & non facit , vide ibidem.

Religioli si non habent locum ad habitandum congruentem an possint compellere vicinos , ut vendant sibi loca eis condecorantia , vide num. 1. leg. 3. tit. 5. part. 5.

Religiosus non debet fidejubere , & quid si illud fecerit , vide num. 1. leg. 2. tit. 12. part. 5.

Religiosus an & quando , & qualiter , & de quibus testamentum facere possit , vide gloss. leg. 17. per text. ibi , tit. 1. part. 6.

Religioli si intra annum probationis deceaserit , an bona sua applicentur Monasterio , vel consanguineis successentibus ab intellecto , vide num. 1. ibidem.

Religiosus si post ingressum Religionis inde recedat , an bona sua applicentur Monasterio , vide ibidem in num. 5.

Et an Monasterium in quo filius alicujus deceperit excludat ascendentis legitimos in bonis Religiosi , vide num. 6. ibidem.

Religiosus an possit esse executor testamentarius cum licentia superioris , vel sine ea , & quando , vide num. 4. leg. 2. per text. ibi , tit. 10. part. 6.

Et pro Religiosis semper est presumptio ad bonum , vide ibidem num. 5. per text. ibi.

Religiosus an possit esse curator alicujus minoris , vide num. 1. leg. 14. per text. ibi , tit. 16. part. 6.

Religiosus si ab aliquo injurietur quis actionem injuriarum intentare possit , vide num. 4. leg. 9. tit. 9. part. 7.

RELINQUENS animalia languentia in deserto , an videatur ea habere , velle pro derelicto , vide num. 1. leg. 49. tit. 28. part. 3.

Relinquens aliquid ut inde fiat Ecclesia , an possit apponere conditionem , quod talis sit rector , num. 6. in fin. leg. penult. tit. 15. part. 1.

RELIQUIÆ Sanctorum , &c. vide gloss. per tex. ibi , in leg. 65. tit. 4. part. 1.

Reliquiae an in Altari consecrato immitti debeant , vide num. 8. leg. 12. tit. 10. part. 1.

REMEDIUM attentati quale sit , & de prærogativis hujus remedii , & quod sit magis utile illud intentare quam interdictum , unde vi , vide n. 8. leg. 27. tit. 23. p. 3.

Remedium attentati an habeat locum contra tertium

possessorem , & quando , vide num. 8. leg. 27. tit. 23. p. 3.

Remedium attentati an competit , quando petenti obstat notorius defectus proprietatis , vide num. 8. leg. 27. tit. 23. part. 3.

Remedium attentati an cessebatur ubi causa fuit commissa appellatione remota , vide dict. num. 8. in fin.

Remedium leg. 2. C. de rescindenda venditione in quibus contractibus locum habeat , & quando , vide num. 4. leg. 56. tit. 5. part. 5.

Et an habeat locum in permutatione beneficiorum , vel quando res venditur à procuratore , vide ibidem.

Remedium dictæ leg. 2. quando neque intentari , neque allegari possit , vide dict. num. 4. post med. cum aliis num. ibidem.

Et quot tempus inspici debeat ad hoc , ut remedium dictæ leg. 2. competit , an tempus contractus , vel præfens , vide ibidem num. 5.

Et an cum res ita restituatur , debeat cum fructibus restituiri , vide num. 8. dict. leg. 66. tit. 5. part. 5.

Remedium dict. leg. 2. quod datur venditori ad supplementum veri pretii , an ipsi , vel emptori comeditat , quando res fuit mortua , vel multum deteriorata , vide num. 10. dict. leg. 56.

Et quid si sit ab emptore , vel venditore factum juramentum de non vendiendo adverius contractum venditionis , & quid si jurans sit minor quatuordecim annis , & quid in majore viginti quinque annorum , & si læsio sit enormous , vide ibidem in num. 12.

Remedium leg. 2. C. de rescindenda venditione an possit à contrahentibus renuntiari , vide n. 12. in med. d. leg. 56.

Remedium , quod debitori datur , ut unum solvat pro alio , quando quod debet solvere non potest , an ab ipso renuntiari possit , vide num. 3. leg. 3. tit. 14. part. 5.

Remedium leg. 2. C. de rescindenda venditione , an detur quando quis fuit in transactione enormissime læsus , & quid in muliere , vel rusticō , vide num. 2. leg. 34. tit. 14. part. 5.

Remedium leg. final. Codice de edito Divi Adriani tollendo quibus , quando , & qualiter detur , vide num. 1. cum aliis ibi , leg. 2. tit. 14. part. 6. ubi plura de hoc.

Remedium carbonianum cui , & quando detur de hoc , vide in verbo : CARBONIANA bonorum possesio.

Remedium leg. 2. Codice de rescindenda venditione , an excludatur per juramentum minoris , vide num. 8. leg. 6. tit. 19. part. 6.

REMISSIO criminis ut valeat causa , & quælibet facti qualitas ibi exprimenda est , vide n. 5. leg. 38. tit. 18. p. 3.

Remissio pœnæ quæ parti applicari debet , an valeat si à Principe fiat , vide num. 8. leg. 11. tit. 25. part. 4.

Remissio mercedis an fieri debet inquilino pro rata temporis , quod sibi deficit quando dominus illum ex justa causa expellit ante tempus , vide num. 7. leg. 6. tit. 8. part. 5.

Remissio quomodo fiet propter sterilitatem in urbanis agris , & quomodo sterilitas hæc pervenire possit , vide num. 1. leg. 22. tit. 8. part. 5.

Remissio an habeat locum , quando conductio fuit facta ad longum tempus , vel si merces solvatur in pecunia , vide ibi num. 2.

Et an quando merces solvitur in pecunia dicatur propriæ locatio , vel contractus innominatus , vide ibidem.

Et an pro omnibus calibus fortuitis locus sit remissioni propter sterilitatem , vide ibidem in num. 3.

Et quid si casus fortuitus precedat locationem , ant tunc excusat à præstatione pensionis , vide ibidem in num. 4.

Remissio mercedis propter sterilitatem ad hoc , ut habeat locum requiritur , quod colonus colligat dimidiam partem fructuum eorum scilicet , qui soliti erant colligi , vide num. 8. dict. leg. 22. tit. 8. part. 5.

Et quid si fructus consistebant in frumento , & oleo , & unum perdatur , aliud verò non , vide dict. num. 8.

Et qualis esse debeat ista sterilitas , vide num. 9. ibidem.

Remissio mercedis non habet locum propter sterilitatem , quando colonus non erat solitus decimas solvere , quia creditur venisse propter illam causam , & ideo tam-

- quam culposus non liberatur, vide *ibidem in num. 10.*
 Remitsio an habeat locum, quando fructus ipsius de per le fuerunt consumpti, vide *num. 12. dict. leg. 22. tit. 8. part. 5. per text. ibi.*
- Et an sterilitas unius anni debeat compensari cum ubertate alterius, vide *num. 2. leg. 23. per text. ibi, tit. 8. p. 5.*
- Et an idem sit, sive sit annus ubertatis immediate sequens, sive veniat interpollatus, vide *ibidem in num. 3.*
- Et an colonus teneatur ad maiorem pensionem, quando res sibi conducta aliquo fortuito casu fuit augmentata, vide *ibidem in num. 6.*
- Remissio pensionis an habeat locum, quando res ex qua census debetur fuit combusta, vel aliter destruta, & quid si remansit area, vel si talis res à flumine, vel à mari mundetur, vel ab hostibus occupetur, ita ut nulli fructus percipi possint, vide *num. 9. & 11. leg. 28. tit. 8. part. 5.*
- Remissio pœnae, vel damni, an inducatur ex ea scilicet, quod quis recepit promissum sibi factum, & de dannis, & interesse tunc nihil dixit, vide *num. 6. leg. 13. tit. 11. p. 5.*
- Et an in generali remissione veniat dolus, vide *num. 5. leg. 30. tit. 11. part. 5.*
- Remissio pignoris per creditorem facta, an inducat debiti liberationem, vide *num. 2. leg. 40. per text. ibi, tit. 13. part. 5.*
- Remissio delinquentis non solum fieri debet, si ausugiat ad judicem loci delicti, sed etiam ad judicem domicilii, vel prorogatæ jurisdictionis, vide *num. 1. 2. 3. & 4. leg. 18. per text. illum ibi, tit. 1. part. 7.*
- Et istæ remissiones delinquentium locum habent in judicibus, qui sublunt uni superiori non in aliis, qui non sublunt, vide *num. 4. dict. leg. 18. tit. 1. part. 7. & num. 2. leg. 1. tit. 29. part. 7.*
- Remissio injuriae ex quibus presumatur, vide *num. 1. 3. & 4. leg. 22. per text. ibi, tit. 9. part. 7.*
- Remissio an habeat locum in hereticis in uno loco delinquentibus, si alibi reperiantur, vide *num. 2. leg. 2. tit. 26. part. 7.*
- Sed quid si judex originis, vel domicilii prævenit in citando, judex vero delicti prævenit in sententiando, quis eorum erit potior, vide *num. 2. dict. leg. 1. tit. 29. part. 7.*
- Et an remissio locus sit postquam sententia condemnatoria lata fuit per judicem loci domicilii, vel alterius, vide *dict. num. 2.*
- Remissio delinquentis cuius expensis fieri debet, vide *dict. num. 2. quest. 2.*
- Remissio in levibus delictis fieri non debet, *dict. n. 2. ad fin.*
- Et præsens non tenetur militem delinquentem suo magistro remittere, & quando sic, vide *num. 5. cum aliis ibi, leg. 3. tit. 29. part. 7.*
- Remissio delictorum, vide in verbo : **ABOLITIO**, & in verbo : **INDULGENTIA**.
- REMOTIOR** si alienationi majorie consentiret cum aliis esset ante eum, an ex hoc in aliquo præjudicetur si in illa majoria postea succedere velit, & quid in proximiori, vide *num. 1. quest. 25. 29. & 39. leg. 10. tit. 26. part. 4.*
- REMOVERI** an posset judex propter enorme delictum, & quando de eo acculari posset, vide *num. 11. per text. ibi, & num. 5. leg. 2. tit. 1. part. 7.*
- Removere, & an damnatus ex actione famosa descendente ex contractu sit ab officio removendus, vel an teneant gelta per eum, *num. 4. leg. 8. tit. 3. part. 5.*
- REMOVENDUS** est Prælatus quem persequitur populus dato sibi à superiori æquivalenti in alio loco, vide *num. 14. in proæmio partitarum.*
- Remotus ab officio propter turpitudinem suam ad alios honores in loco sui originis admitti non debet, vide *num. 3. leg. 5. tit. 24. part. 4.*
- Removendus an sit ab officio damnatus ex actione famosa descendente ex contractu, vel an teneant gelta per eum, vide *num. 4. leg. 8. tit. 3. part. 5.*
- REMUNERARE** debet quis servitia sibi facta, & quare ad hoc homines teneantur, vide *num. 4. leg. 2. per text. ibi, tit. 27. part. 2.*
- Remuneratio fieri debet secundum qualitatem facti præcedentis, vide *num. 4. per text. ibi, leg. 4. tit. 27. part. 2.*
- Remuneratio servitorum est quid pulchrum, & talis gratia est latissime interpretanda, & an in dubio presumatur realis, vel personalis, vide *num. 1. leg. 51. tit. 18. part. 3.*
- Remuneratio non habet locum, quando ex ea pater illum faciens gravat legitimas filiorum, vide *num. 13. leg. 8. tit. 4. part. 5.*
- Et si remunerando aliquis alicui donationem fecerit illam numquam revocare poterit, vide *num. 1. leg. 10. tit. 4. part. 5.*
- Et an donator cum rem donat in remunerationem servitii ibi aliquam sentiat utilitatem, vide *num. 7. leg. 53. tit. 5. part. 5.*
- RENOVATIO** debiti debet sponte fieri per debitorem ad hoc, ut præscriptio per ipsum inchoata interrupatur, *num. 4. leg. 29. tit. 29. part. 3.*
- Renovatio, quando non valeat si non sit facta in scriptis, & quando, vide *num. 4. leg. 20. tit. 8. part. 5.*
- RENUNTIARE**, vel renuntiari potest aliqua defensio, & quando, vide *num. 3. leg. 11. tit. 17. part. 3.*
- Renuntiari videtur viam, qui aliam elegit, *num. 1. ad fin. leg. 2. tit. 1. part. 6.*
- Renuntiari non potest aliquis juri, quod ignorat sibi competere, *num. 2. leg. 14. tit. 6. part. 6.*
- Renuntiari non videtur quis juri, quod ignorat sibi competere, vide *num. 3. leg. 19. per text. ibi, tit. 6. part. 6.*
- Renuntiari non potest quis hæreditati nondum sibi delatae, & an possit illud facere per pactum, vide *num. 4. dict. leg. 19. tit. 6. part. 6.*
- Renuntiari an teneatur mulier Vellejano sub exhereditationis poena, quando pro patre in carcere detento non fidejubet, vide *num. 18. leg. 4. tit. 7. part. 6.*
- Renuntiari an possit aliqui juri accrescendi, vide *num. 6. ad fin. leg. 33. tit. 9. part. 6.*
- Renuntiari non potest filius alimentis quæ pater sibi debet, vide *num. 1. leg. 34. tit. 34. part. 7.*
- Renuntiari an possit nobilis privilegia sibi competentia ratione nobilitatis, vide *ibidem.*
- Renuntiari an possit aliquis jus prohibitivum, vide *num. 8. ad fin. leg. 5. tit. 5. part. 5.*
- Renuntiari an possit quis juri prohibenti pactum legis commissoriæ apponi in pignoribus, vide *num. 4. leg. 41. tit. 5. part. 5.*
- Et quid si illud sit juramento firmatum, vide *ibi dem.*
- Renuntiari an possint contrahentes remedio, leg. 2. Codice de rescindenda venditione, vide *per num. 2. in med. leg. 56. tit. 5. part. 5.*
- Renuntiari potest quis sententia pro eo latæ non solùm per actum verbi, sed etiam per actum facti, vide *num. 12. leg. 9. tit. 10. part. 4.*
- Renuntiari an possit per pactum contrahentium, ut præscriptio in aliquo casu locum non habeat, vide *num. 1. leg. 1. tit. 29. part. 3.*
- Et an idem sit itante lege Tauri qua disponitur, quod juri exequendi præscribatur decennio, quod illud partes renuntiari possint, vide *ibidem.*
- Renuntiari sententia, an videatur ille qui de novo petit illud de quo habebat per sententiam, vide *dict. num. 2. dict. leg. 6. tit. 10. part. 4.*
- Renuntiari an possit uxori constante matrimonio lucris querendis pro sua parte, & an talis renuntiatio valeat, sicut facta ante contractum matrimonii, vide *num. 3. leg. 5. tit. 11. part. 4. & num. 7. leg. 26. ibidem.*
- Renuntiari potest quis juri, & immunitati, quam quis haber ex origine in quantum facit pro se, seu in suum præjudicium, non tamen illud facere poterit in quantum est in præjudicium suæ Civitatis originis, vide *ibid. ad fin.*
- Renuntiari an possit quilibet debitor remedio sibi concesso, ut unum solvat pro alio, quando illud quod debet solvere non poterat, vide *num. 3. leg. 2. tit. 14. p. 5.*
- RENUNTIANS** actiones suas amplius regressum non habet, & quid si per industria adversarii renuntia-

ret, vide num. 5. leg. 65. tit. 18. part. 3.

Renuntians omnes exceptiones sibi competentes quas renuntiasse videatur, vide num. 5. leg. 70. tit. 18. part. 3.

Renuntians seculo totam regulam Monachationis proferri videtur, vide num. 6. leg. 88. tit. 18. part. 3.

Renuntians usui instrumenti, quod pars dixit falso, an in alio judicio fidem faciat, & quid si renuntiet cum protestatione, quod non intendit fateri instrumentum falso, an haec protestatio aliquid valet, vide num. 2. leg. 116. tit. 18. part. 3.

Renuntians usui aquae fontis, an si in ea aliquid reparare necesse sit, an ad collectam teneatur, vide num. 8. leg. 20. tit. 30. part. 3.

Renuntians beneficio suo fructibus jam maturis qualiter fructus ad illum pertineant, & qualiter dividentur, vide num. 3. leg. 26. tit. 11. part. 4.

Renuntians exceptioni non numeratae pecuniae, an intra biennium posset eo non obstante eam opponere, vide num. 8. leg. 9. tit. 1. part. 5.

Renuntians exceptioni non numeratae pecuniae post biennium, an postea admittatur ad probandum contrarium, si aslumat in se onus probandi, & quid si renuntiet in eadem charta, vide num. 9. ibidem.

Renuntians hereditati, an videatur renuntiasse, tam ex testamento, quam ab intestato, vide num. 1. leg. 18. tit. 6. part. 6.

Et quid si foror diu stetit, quod partem suam non petuit a fratre suo, an illum in illum renuntiasse videatur, vide num. 2. ibidem.

Et quid si renuntiavit suam partem in unum ex fratribus an illud illi tantum, vel omnibus fratribus proposit, vide num. 4. ibidem.

Renuntians hereditati si postea poeniteat, an illam revocare posset, & quando, vide num. 2. & 3. leg. 20. tit. 6. part. 6. & ibidem num. 4. & 5.

Et quid si iste, qui renuntiavit habet substitutum, vel coheredem, vel res non est integra, vide ibid. in dict. n. 5.

Renuntians instrumento debiti quid tunc renuntiasse videatur, & an debitum, vide num. 1. leg. 47. tit. 9. p. 6.

RENUNTIATIO beneficij sub spe, ut aliud detur si non deducatur in pactum non est simonia, num. 1. leg. 11. tit. 17. part. 1.

Renuntiatio testium non præcludit viam productioni antequam fiat testium publicatio, vide num. 1. leg. 34. tit. 16. part. 1.

Renuntiations Episcoporum recipit Papa solus, & ex causa, num. 4. leg. 5. tit. 5. part. 1.

Renuntiatio mulieris juri hypothecæ, quod habet in bonis mariti, quando talis renuntiatio valeat, vide num. 3. leg. 58. tit. 18. part. 3.

Renuntiatio exceptionis in emptione rei facta scilicet, quod non dicit pretium non fuisse numeratum, an valeat, & an eadem charta apponi posset, & intra quod tempus ista exceptio pretii non numerati posset apponi, vide num. 4. leg. 65. tit. 18. part. 3.

Renuntiatio proprii domicilii in solutione facienda fieri potest a debente, vide num. 7. leg. 70. tit. 18. part. 3.

Renuntiatio appellationis per partes facta, an teneat sicut pactum, & quando de hoc, vide num. 6. leg. 13. tit. 23. part. 3.

Renuntiatio de non lucranda doce, quam maritus lucrare potest per statum, vel aliter, an ipse illum facere possit, vide num. 3. leg. 5. tit. 11. part. 4. & num. 4. leg. 4. ibidem.

Renuntiatio spei certæ donatio dicitur, vide dict. num. 3.

Renuntiatio lucrorum, an habeat locum in marito, ut ipse illa valeat renuntiare, vide ibidem.

Renuntiatio, & cives qui transiit domicilium suum in aliud regnum videatur propter hoc renuntiare privilegiis, & favoribus concessis naturalibus illius regni, neque ibidem beneficia habere poterit, secus si in eodem regno domicilium mutet, num. 2. leg. 5. tit. 24. part. 4.

Renuntiatio feudi facta a vasallo, quando valeat, vel non, & an illud sibi semper licitum sit, vide num. 5. leg. 7. tit. 25. part. 4.

Renuntiatio hypothecæ constituta ad securitatem dotis, an similis sit alienationi, ita ut taliter renuntians puniatur pena alienationis rei majoriae, ac si vera alienasset, vide num. 1. quest. 21. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Renuntiatio successoris majoriae in possesso, ut illam cui velit transferat, an sibi damnificet, vel aliis legitimis majoriae successoribus, vide ibidem in quest. 25.

Renuntiatio successoris de majoria, quam sperat habere, an teneat, vide ibidem in quest. 26.

Renuntiatio exceptionis non numeratae pecuniae, an excludat debitorem, ut non admittatur, licet velit probare contrarium, & an valeat si fiat in eadem charta, qua obligatur, & quid si fiat post biennium, vide num. 8. & 9. leg. 9. tit. 1. part. 5.

Renuntiatio generalis casuum fortuitorum, an teneat in contractibus, & iudiciis, ut renuntianti non prolinetur quin teneantur, vide num. 10. ibidem, & num. 1. leg. 23. tit. 8. part. 5.

Et quid in recipiente depositum; & casus renuntiante, vide num. 4. leg. 4. tit. 3. part. 5.

Renuntiatio majoriae in fratrem secundum per fratrem maiorem, an teneat in damnum filiorum filii majoris, vide num. 3. in fin. leg. 8. tit. 4. part. 5.

Renuntiatio juris prohibitivi an teneat, vide num. 8. ad fin. leg. 5. tit. 5. part. 5.

Renuntiatio intemperativa societatis, an valeat, & quando, vide num. 3. & 4. leg. 11. per text. ibi, tit. 10. part. 5.

Renuntiatio numquam trahitur ad incogitata, vide num. 4. leg. 3. tit. 12. part. 5.

Renuntiatio Vellejani per mulierem volentem fidejuberet facta, an teneat si prius de beneficio sibi competenti non fuerit certiorata, & quid si illud asserat notarius, vel juramentum intervenit, vide num. 4. leg. 3. tit. 12. p. 5.

Renuntiatio Vellejani nulla est, quando mulier fidejubetur pro marito, vide num. 6. ibidem.

Et quid si renuntiet coram tellibus instrumento non interveniente, an tunc renuntiatio aliquid operetur, vide ibidem.

Et an fidejussores possint renuntiare beneficio divisionis de quo in authentica, hoc ita Codice de fidejussoribus, vide num. 4. in fin. leg. 10. tit. 12. part. 5.

Renuntiatio hereditatis tacita ex quibus perpendatur, vide num. 3. leg. 2. & num. 1. 2. & 4. cum aliis ibi, leg. 18. tit. 6. part. 6.

Renuntiatio hereditatis à descenditibus, vel ascendentibus facta, quando illis postea poenitentibus non noceat, vide num. 2. 3. 4. & 3. leg. 20. tit. 6. part. 6.

Et quid in filio qui majoriam sibi delatam renuntiavit, an postea in damnum vocati post eum poenitere possit, vel in quovis alio habenti substitutum, vel coheredem, vel ubi res integra non est, vide num. 5. dict. leg. 20.

Renuntiatio majoriae in vita possessoris ipsius facta in prejudicium vocatorum ad eam, an valeat, vide num. 2. in quest. 17. leg. 3. tit. 13. part. 6.

Renuntiatio matris quæ vult suscipere tutelam filii qualis esse debeat, & an sit necessaria solemnitas, vide num. 11. 12. & 13. leg. 4. tit. 16. part. 6.

REORDINATUS an possit institui heres ab aliquo, vide num. 6. leg. 4. tit. 3. part. 6.

REPARARE, & eadem solemnitas requiritur in actu reparando, quæ in faciendo, vide num. 3. quest. 21. leg. 32. tit. 9. part. 6.

Repellere an possit quis cavillationes, & malitias adversarii per alias similes, vide num. 8. leg. 28. tit. 21. part. 3.

REPETENS mutuum, an possit ei objici, quod non erat dominus rei mutuatae, vide num. 2. leg. 1. tit. 1. p. 5.

Et cui tunc incumbat probatio, vide ibidem.

REPETERE an possit, quod errore saltim facti solvit quis post sententiam absolucionis, vide num. 8. leg. 16. tit. 11. part. 3.

Repeteret an possit solvens pro carcerato, vide num. 2. leg. 6. tit. 14. part. 3.

Repeteret utrum possit aliquis qui judici aliquid dedit, ut sententiam ferat, & quando, vide num. 4. leg. 27. tit. 22. p. 3.

Repe-

- Repere an possit quis dotem, quam pro muliere dedit, si nuptiae non sequantur, vide num. 3. leg. 11. tit. 11. p. 4.
- Repere mutuum intra quantum tempus possit mutuans, si nihil à principio dictum fuit, vide num. 6. per text. ibi, leg. 2. tit. 1. part. 5.
- Repere an possit aliquis mutuum factum Ecclesie, si non probet versum in ipsius utilitatem, & quando, vide num. 2. leg. 3. tit. 1. part. 5.
- Repere qualiter, & qua actione possit commodatarius rem sibi commodatam pro qua pretium solvit, vide num. 1. leg. 8. tit. 2. part. 5.
- Repere potest indebet solutum solvens, & quando, & quibus modis probetur aliquid fuisse per errorem solutum, vide gloss. leg. 28. & gloss. leg. 30. cum aliis ibi, tit. 14. part. 5. per illa jura ibi.
- Repere an possit solvens scienter indebitum, & an donare videatur, vide num. 1. leg. 30. per text. ibi, tit. 14. part. 5.
- Repere an possit ille, qui habebat privilegium super portulis non solvendis, si scienter solverit, dict. num. 1.
- Et an in dubio credatur solvisse indebitum scienter, vel per errorem, ut repere non possit, vide ibidem.
- Repere an possit solvens legatario legatum ibi in testamento invalido relictum, & quando, vide num. 1. leg. 31. tit. 14. part. 5.
- Et an quod solvit ex minus solemni voluntate dicatur haberri ex testamento, & alia in hoc, vide per dict. num. 1.
- Repere an possit solvens debitum conditionale ante conditionis eventum, & quando, vide num. 1. & 3. leg. 32. per text. ibi, tit. 14. part. 5.
- Repere an possit solvens indebitum, si per sententiam fuit condemnatus, & quando sic, vide gloss. leg. 33. per text. ibi, tit. 14. part. 5.
- Et an datum cedula transactio debitori reo ab ipso tamquam indebitum repeti possit, vide num. 1. leg. 34. idem.
- Repere an possit rem cum fructibus ille, qui indebitum solvit alicui, vide num. 1. leg. 37. per text. ibi, tit. 14. p. 5.
- Repere an possit quis datum ob aliquam causam si non fiat, & interesse damni dati propter non factum, vel unum ex ipsis tantum, vide num. 2. leg. 43. tit. 14. part. 5.
- Repere an possit quis ab eo datum causa aliquid facienda, si illud non hat, & quando, vide gloss. leg. 46. cum gloss. aliar. legum ibi, tit. 12. part. 5.
- Et quid si causa sit in mente retenta, vide num. 4. dict. l. 46.
- Repere an possit quis ab eo datum ob augmentum amicitiae, si cedula cellet, vide num. 5. dict. leg. 46.
- Repere an possit quis à se datum alicui, ut à captivitate liberaretur, & quando, vide gloss. leg. 48. ibidem per illum text.
- Repere an possit quis illud, quod solvit cum antea ob turpem causam illud promiserat, & an per talen solutionem purgetur vis metus, vel dolus praecdens, vide num. 1. & 2. leg. 49. per illum text. ibi, tit. 14. part. 5.
- Repere an possit mulier dotem, quam dedit marito, si cum eo contraxit sciens inter eos matrimonium esse non posse, & an tunc dos cedat lucro viri, vel applicetur fisco, vide num. 2. leg. 50. per text. ibi, tit. 14. part. 5.
- Et quid si ambo ciebant impedimentum, & eo non obstante contrixerunt, an dos, arra, & donatio propter nuptias applicentur fisco, & quid si adhuc non sit copula carnalis subsequuta, vide num. 1. cum aliis ibi, leg. 51. ibidem.
- Et quid si erraverint in jure, an evitent poenam, vide num. 5. dict. leg. 51.
- Repere an possit quis meretrici datum, vel alteri mulieri libidinis causa, & quando, & quam partem in taliter datum habeat fiscus, & an in foro animae retinuerit teneatur, & an de talibus testari possit, vide num. 2. 3. & 4. dict. leg. 53. per text. ibi, tit. 14. part. 5.
- Repere an possit quis à te datum alicui, ne maleficium ab ipso commissum detegatur, vide num. 1. leg. 54. tit. 14. part. 5.
- REPETITIO dati an detur illi, qui judici, ut sententiet, aliquid dedit, vide num. 4. leg. 27. tit. 22. part. 3.
- REPREHENSIO debet sine diffamatione fieri, vide num. 2. per text. ibi, leg. 55. tit. 5. part. 1.
- Reprehendi non debet ille, qui venit ab aliis reprehendens, vide num. fin. leg. 58. tit. 5. part. 1.
- Reprehensio est triplex; imperialis, specialis, & temeraria, vide num. 1. leg. 30. tit. 9. part. 2.
- Reprehensio fieri debet tribus consideratis, de quibus per num. 2. dict. leg. 30.
- REPRÆSALIAE contra omnes conceduntur propter justitiam denegatam, vel neglectam, vide num. 5. leg. 10. tit. 25. part. 4.
- Repræsaliae non debent concedi propter factum unius subdit, qui alio modo potest concedi, vide num. 2. leg. 15. tit. 10. part. 7.
- Repræsaliae possunt concedi, non solum propter justitiam denegatam expresse, sed etiam propter moram non exhibendæ justitiae, vide num. 2. in quest. 1. & 2. dict. leg. 15. tit. 10. part. 7. & per totam illum num..
- Repræsaliae, & tunc ad repræsalias licet pervenire, quando omnia civilia remedia tentata fuerint, vide num. 2. quest. 2. dict. leg. 15.
- REPRÆSENTATIO filiorum ut cum patruis succedant avo, qualis sit, & cuius effectus, & pro qua parte admittatur, & quando, & in quibus non, & quibus concurrentibus, & alia in hoc, vide per num. 4. 7. & 9. leg. 3. per text. ibi, tit. 13. part. 6.
- Et an ita repræsentatio habeat locum in omnibus descendentibus, vel non extendatur ultra pronepotem, vide dict. num. 7. in princip.
- Repræsentatio an habeat locum in successione collaterali ultra filios fratris, vide num. 4. leg. 6. tit. 13. part. 6.
- REPRÆSENTANTES populum, ut sunt decuriones, & rectores, bene sufficiunt ipsis ad inducendam consuetudinem, vide num. 3. leg. 5. tit. 2. part. 1.
- Repræsentantes publicè sunt infames, secùs si secretè, neque assidue, & quid in minoribus, & an illi possint ad ordines promoveri, & est inhumane illis aliquid donare, & alia in hoc, vide per num. 1. leg. 5. tit. 7. part. 6.
- REPTARE quis possit, vel non, vide gloss. leg. 2. per text. ibi, tit. 3. part. 7.
- Reptari quis possit, vel reptari, vide gloss. leg. 3. per text. ibi, tit. 3. part. 7.
- Et quæ præcedere debeant ad hoc, ut aliquis reptari possit, vide num. 1. cum aliis ibi, leg. 4. per text. ibi, tit. 3. part. 7.
- Et quid si aliis velit alio modo reptatorem satisfacere, an ad hoc compellatur, vide ibidem num. 3. & 4. dict. leg. 4.
- Reptare an possit alius, postquam reptator vinctus fuit per reptatum, & quando sic, vide num. 2. leg. 7. per text. ibi, tit. 3. part. 7.
- REPTATOR si non probet quibus verbis, qualiter, & quando te dedicere debet, vide gloss. leg. 8. tit. 3. part. 7.
- Reptator, & reptatus an de communi consensu poenitere possint, vide num. 2. leg. 2. tit. 4. part. 7.
- Reptator si noluerit reptatum aggredi, liberatur reptatus, vide num. 3. dict. leg. 2.
- Reptator parem, vel championem pro se dare non potest, vide num. 4. leg. 3. tit. 4. part. 7.
- REPTATUS si sit in curia Regis, vel extra quem terminum debet tunc reptatori dare, vide num. 4. per text. ibi, leg. 4. tit. 3. part. 7.
- Reptatus qualiter reptatori respondere teneatur, vide num. 5. leg. 4. per text. ibi, tit. 3. part. 7.
- Et quis pro absentia reptato respondere possit, vel non, vide gloss. leg. 5. per text. ibi, tit. 3. part. 7.
- Reptatus si postquam dixit reptatorem mentiri exceptiōnem delatoriam opponere velit, an admittatur, vide num. 1. leg. 6. ibidem.
- Reptatus an contra reptatorem opponere possit, quod ad aliud rieptum fieri pertinet, vide num. 2. leg. 7. per text. ibi, tit. 3. part. 7.
- Reptatus ab aliquo arma eligere non potest, sed à Principe nominari debent, vide num. 1. leg. 2. tit. 4. part. 7.
- Reptatus, & reptator an possint de communi consensu poenitere, & quando, vide num. 2. dict. leg. 2.
- Reptatus liber erit si reptator in campo illum aggredi non lue-

Iuerit , vide num. 3. dict. leg. 2.

Reptatus quando per se , & quando per alium se defendere posuit , & qualiter plura de hoc , vide per gloss. leg. 3. tit. 4. part. 7.

REPUDIANS hæreditatem simpliciter videtur illam repudiare , tam ex testamento , quam ab intestato , vide num. 1. leg. 18. tit. 7. part. 6.

Repudians hæreditatem si sit filius tuus , vel emancipatus , vel alius descendens intra quantum tempus isti tuam abstentionem revocare possint , vide num. 2. 3. & 4. leg. 20. per text. ibi , tit. 6. part. 6.

Et quid in filiis vocatis ad aliquam majoriam si illi renuntient , vel si habent substitutum , vel cohæredem , vel si res non est integra , vide num. 5. dict. leg. 20. tit. 6. part. 6.

Repudians hæreditatem , & acceptans legatum an justè faciat , & ei licitum sit , vide num. 1. leg. 2. tit. 9. part. 6.

REPUDIARE hæreditatem an posuit hæres , & legatum acceptare , vide num. 1. leg. 2. tit. 9. part. 6.

Repudiare hæreditatem , an posuit adultus non habens curatorem , vide num. 5. leg. 4. tit. 11. part. 5.

REPUDIATIO an inducatur ex eo , scilicet , quod hæres dixit credo hæreditatem esse reipuendam , si cum his verbis transeat cursus trium mensium , vide num. 3. leg. 2. tit. 6. part. 6.

Repudiatio hæreditatis ex quibus colligitur , & quid si repudians minor sit , & quid si sunt duo hæredes instituti , & unus ex eis repudiatur , vel ambo , vide gloss. leg. 18. tit. 6. part. 6. per text. ibi.

Repudiatio quando descendantibus , vel ascendentibus non oblitet si pœnitere velint , & abstentionem suam revocare , vide num. 2. 3. 4. & 5. leg. 20. ibidem.

REQUISITUS , sive monitus nemo præsumitur , & ideo dicens illud probare debet , vide num. 2. leg. 9. tit. 25. part. 4.

RERUM defensio aliquem non excusat , si aliquem occidat propter rerum defensionem , vide num. 1. leg. 16. tit. 6. part. 4.

RES	feudalis.	Communis.
empta , vel vendita.	Depositæ.	Dotalis.
Commodata.	Mobilis.	Legata.
Minoris.	Immobilis.	Furtivæ.
Majoriæ , vel Aliena.	Sacra.	Ecclesiæ.

RES quælibet præsumitur libera , nisi contrarium probetur , vide num. 3. in fin. leg. 28. tit. 2. part. 3.

Res quæ tempore legum partitarum extrahi à Regno vegetabantur , vide num. 1. per text. ibi , leg. 10. tit. 20. part. 3.

Res ut afficiatur vitio violentiæ per expulsionem , an lufciat expellere , si post professionem non intret , vide num. 2. leg. 4. tit. 29. part. 3. ad fin.

Res an efficiatur vitio violentiæ , si expulsus erat prædo , vide ibidem.

Res si subripiatur gratia , usus tantum an cadat in vitium furtivitatis , vide ibidem.

Res si vendatur per metum , sive per vim compulsivam , an afficiatur vitio reali , vide num. 2. leg. 4. tit. 29. part. 3.

Res an afficiatur vitio violentiæ , si possessor iupiciatus sit se repellere posse , licet non sit violentiæ expulus , vide dict. num. 2. dict. leg. 4. tit. 29. part. 3.

Res an afficiatur vitio violentiæ , si dominus per vim occupaverit rem suam , vide dict. num. 2.

Et an per vitium clandestinitatis , vide ibidem.

Res si redeat in potestatem tutoris , an ex hoc vitium purgetur , vide num. 2. ad fin. leg. 4. tit. 29. part. 3.

Res si revertatur ad procuratorem meum , an ex hoc vitium purgetur , vide dict. num. 2. ad fin.

Res alicui pignorata , si à domino creditori subrepta alteri vendatur , an & quando emptor illam præscribere possit , vide num. 2. & 3. leg. 27. tit. 29. part. 3.

Res sub conditione alicui promissa , si ea pendente tradatur , an transferatur dominium , vide num. 7. in fin. leg. 3. tit. 4. part. 4.

Res de facili revertitur ad suam naturam , vide num. 3. post princip. leg. 3. tit. 11. part. 4.

Res an possint præscribi , quando in eis simpliciter alienatio prohibita fuit , vide num. 3. quest. 4. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Res detinendi an possit retineri pro expensis factis in curando illo , vel in funere suo , vide num. 4. leg. 9. tit. 2. part. 5.

Res , & quales res judex in loco illo , ubi jurisdictionem habet , vendere poterit , vide num. 9. leg. 5. per text. ibi , tit. 5. part. 5.

Res proprias alicujus ipse ipsimet vendere minimè potest , & qua ratione , vide num. 1. leg. 18. tit. 5. part. 5.

Res , istud verbum est generale , & omnia comprehendit , vide num. 1. leg. 55. tit. 5. part. 5.

Res debet æstimari cum qualitatibus suis , vide num. 6. leg. 56. tit. 5. part. 5.

Res , quæ locatur , in dubio videtur locata ad suum usum consuetum , num. 1. leg. 3. tit. 8. part. 5.

Res illatae in domo conducta , an sint pro pensione dominus tacite hypothecatae , & quando , & in quibus rebus ibidem illatis hoc locum habeat , & quid in rebus illatis per secundum conductorem , vide num. 2. & 4. leg. 5. per text. ibi , tit. 8. part. 5.

Et quid in rebus minoris illatis in domo ab ipso conducta , vide dict. num. 4. dict. leg. 5.

Res non possunt vendi cariori pretio curialibus , quam incolæ locorum inter se vendunt , vide num. 1. leg. 27. tit. 8. part. 5.

Res super qua imponitur census si casu pereat , an etiam census pereat , vide num. 9. leg. 28. tit. 8. part. 5.

Res soluta si casu , vel alijs pereat , an solutio integrè facta videatur , vide num. 1. leg. 2. tit. 1. part. 5.

Res hæredis an & quando legari possunt , vel obligari per testatorem , vide num. 2. leg. 10. tit. 9. part. 6.

Et an de rebus hæredis possit testator majoriam facere , quando habuit licentiam faciendi sub gravaminibus , & vinculis tibi placitis , vide dict. num. 2. ad fin.

Res testatoris alicui pignorata , si à testatore alicui legatur , an & quando hæres redimere teneatur , & legatario dare , quando vero teneatur ipse legatarius , vide gloss. leg. 11. tit. 9. part. 6.

Res quales à testatore legari possunt , vel non , vide gloss. leg. 13. per text. illum ibidem.

Et an tunc debeatur earum æstimatio , vide n. 5. 8. & 10.

Res cui privilegium fuit concessum si destruatur , an ibidem adhuc duret privilegium , & quid si redificetur , an habeat idem privilegium , vide num. 3. quest. 19. leg. 19. tit. 9. part. 6.

Res una si per testatorem pluribus conjunctim , vel disjunctim legetur , qualiter inter eos dividetur , & an valeat relictum , vide gloss. leg. 33. per text. ibi , tit. 9. p. 6.

Res si contra prohibitionem testatoris alienetur , dominium transfertur in sequentem in gradu , vide num. 3. leg. 34. tit. 9. part. 6.

Res prohibitæ alienari per testatorem , an alienari possint ex causa dotis , quando legitima portio filii relata non fuit , vide num. 4. quest. 5. leg. 6. tit. 11. part. 6.

Res si prohibeatur alienari in Ecclesiam , vel pium locum , an prohibitio teneat , vide ibidem.

Res si malitiæ efficiatur litigiosa , ut alienatio ipsius impediatur , qualiter ita faciens teneatur , & puniatur , vide num. 1. leg. 11. per text. ibi , tit. 16. part. 7.

Res si alienari prohibeatur à testatore sine causa expressione , an prohibitio valeat , vel non , & quando talis causa , licet talis causa expressa non sit à testatore pro expressa habeatur , vide num. 1. leg. 44. tit. 5. part. 5.

Res prohibitæ alienari extra familiam , licet ita alienentur , valet alienatio , quando illi , qui sunt de familia , fuerunt requisiti , & emere noluerunt , vide num. 1. quest. 6. leg. 10. tit. 16. part. 4.

Et circa rerum divisionem , in verbo : DIVISIO.

RES EMPTA , VEL VENDITA , & res vendita alicui , quando periculum illius rei pertineat ad emptorem , & quando ad venditorem , vide gloss. leg. 24. & 28. tit. 5. part. 5.

Et quando poterit vendor rem venditam effundere , & perdere emptore non veniente , vide n. 6. & 8. dict. leg. 24. Res

Index materiarum

- Res vendita an coli débeat per venditorem, & quando ad talem culturam teneatur, vide num. 1. leg. 28. tit. 5. part. 5.
- Res empta ab extraneo, vel curatore minoris cum pecunia minoris, cuja sit, vide num. 4. leg. 49. per text. ibi, tit. 5. part. 5.
- Et quid si res ematur à Prælato, vel alio cum pecunia Ecclesiæ, vide ibidem in num. 5. & 6. per text. ibi.
- Res empta cum pecunia Prælati, & Ecclesiæ, an illis communis sit, vide ibidem in fin.
- Res empta cum pecunia dotali an sit uxorii, vel mariti, & alia in hoc, vide num. 8. dict. leg. 49. tit. 5. part. 5.
- Res si ematur cum pecunia minoris an sit ementis, vel minoris, & quod jus minor in ea habeat, vide num. 2. leg. 30. tit. 13. part. 5.
- Et an in re alteri pignorata possit fieri executio ex sententia judicis, & quando, vide num. 5. leg. 38. tit. 13. p. 5.
- RES COMMODATA** si à commodatario commodati mittatur per nuntium, quem fidelem esse creditit illa, quæ perdatur, cuius periculo pereat, vide num. 1. per text. ibi, leg. 4. tit. 2. part. 5.
- Res commodata duobus si perdatur, qualiter ipsi teneantur, vide num. 4. per text. ibi, leg. 5. tit. 2. part. 5.
- Res commodata si commodatario perdatur, & pro ea domino pretium solverit, & postea illa res appareat, quam actionem ipse intentare posset, vide num. 1. leg. 8. tit. 2. part. 5.
- Res commodata alicui ad certum usum, an ante expletum usum revocari possit, vide num. 1. leg. 9. tit. 2. part. 5.
- Et an idem sit in precario, & si concedatur ad certum usum, & quid si ex revocatione precarii magnum præjudicium recipienti veniat, vide ibidem.
- Res commodata an possit retineri pro expensis in ipsa refactis, & quando, vide num. 4. ibidem per illum text.
- Res commodata si post moram penes commodatarium pereat, an pereat ipsius periculo, etiam eodem modo esset peritura penes commodantem, & quid in foro conscientiæ, & quid in actione reali, vide num. 6. leg. 9. tit. 2. part. 5.
- RES MINORIS.** infructifera vendi potest per tutorem, ut alia magis utilis ematur, vide num. 6. leg. 60. tit. 18. part. 3.
- Res minorum non possunt alienari sine solemnitate, scilicet, quod prius à mobilibus incipiatur, vide num. 2. leg. 2. tit. 14. part. 1.
- Res minoris, sive mobilis, sive immobilis, an à tutore alienari posset, vide num. 3. leg. 4. tit. 5. part. 5.
- Res minoris ex quibus causis à tutore vendi possint, & vide num. 4. & 5. dict. leg. 4. & gloss. penult. leg. 60. tit. 18. part. 3. & gloss. leg. 18. tit. 16. part. 6.
- Et an vendi possit res immobilis minoris pro utilitate magna minoris, vel pro debito solvendo tantum, vide num. 5. ibidem, dict. leg. 4. tit. 5. part. 5.
- Res minorum debent vendi cum autoritate judicis, & causa cognitione, vide num. 6. & 7. dict. leg. 4.
- Res minorum an possit à tutoribus, vel curatoribus publicè, sive clam emi, & quid si ematur cum judicis autoritate, vel alterius contutoris, an teneat emptio, vide num. 9. leg. 4. per text. ibi, tit. 5. part. 5.
- Res cum pecunia minoris empta ab ejus tute, vel ab extraneo, cuja sit, vide num. 4. leg. 49. per text. ibi, tit. 5. part. 5.
- Et quid si ematur à Prælato, vel alio cum pecunia Ecclesiæ, vide ibidem in num. 5. & 6. per illum text.
- Res empta cum pecunia minoris, an sit ementis, vel minoris, & quod jus minor in ea habeat, vide num. 2. leg. 30. tit. 13. part. 5.
- Res minoris illata in domo conducta ab ipso, an sint tacite hypothecata pro pensione domus, vide num. 4. leg. 5. tit. 8. part. 5.
- Res minorum qualiter, & quales, & quando, & ex quibus causis alienari possunt per tutorem, vel curatorem, vide num. 18. per text. ibi, tit. 16. part. 6.
- RES MAJORIAE** an vendi possint pro aliendo possesso re ipsius, vel ut redimeretur ab hostibus, vide num.
1. quest. 10. leg. 10. tit. 26. part. 4.
- Res majoria si vendantur ut debita testatoris solvantur, an vendens in poenam alienantium res alienari prohibitas incidat, vide ibidem in quest. 11.
- Et an successor rem sic alienatam per judicem ad petitionem creditoris, vindicare possit, vide ibidem.
- Et quid si res majoria vendatur per ipsius possessorem illi, scilicet, qui in majoria erat de proximo successore, an tunc alienans in poenam incidat, vide ibid. q. 12.
- Et quid si alienatio non teneat ex aliqua causa, an alienans talem rem prohibitam in poenam incidat, vide ibidem in quest. 13.
- Res majoria alienari prohibitæ sub poena, an talis poena liget filium primæ tonsuræ, & quare, vide ibidem in quest. 15.
- Res majoria alienari prohibitæ sub poena, an talis poena liget filium primæ tonsuræ, & quare, vide ibidem in quest. 15.
- Res majoria an videatur alienare ille, qui aliquem magnatem, & potentem in possessione majoria consentit esse cum eo, dissimulans, & nolens illum inde ejicere, vide ibidem in quest. 16.
- Res majoria si à possesso ipsius alienentur, & successor legitimus, & sequens in gradu non vult vindicare, vel petere, an alias successor admittatur, & qualiter, vide num. 1. quest. 18. leg. 10. tit. 26. part. 4.
- Res majoria an possint dividi, vel vendi ad aliquod legatum consequendum, quando fuit possessori majoriae reliquit sub ea conditione, scilicet, ut cum aliquo dividat, vel simili, vide ibidem in quest. 19.
- Res majoria si per patrem possesse majoria in fraudem filii alienentur, & iste filius decebat, an ejus filius major ager revocatoria contra fraudem alienantis, licet fraus ejus respectu facta non fuisset, vide ibid. in quest. 20.
- Res minima majoria si alienetur à possesso ipsius, an per hoc in poenam incidat, vide ibidem in quest. 22.
- Res majoria an in alium, quam in legitimum successorem transferri possint etiam successore consentiente, ut si extraneo, vel filio spurio relinquantur in testamento, vel aliter, vide ibidem in quest. 25.
- Res majoria si à successore renuntientur antequam majoria ad eum perveniat, an talis renuntiatio teneat, vide ibidem in quest. 26.
- Res majoria si pro expensis à possesso ipsius in ea factis retineatur, quid talis retentio operetur, vide num. 2. quest. 10. leg. 7. tit. 4. part. 5.
- Res majoria si alienari prohibeantur uni, & ceteris sequentibus prohibitum esse videtur, vide num. 1. quest. 27. leg. 10. tit. 26. part. 4.
- Res majoria si permittari cum rebus Ecclesiæ possint, si illud conditor majoria inpedierit fieri, vide ibidem in quest. 28.
- Res majoria si vendantur de consensu illius, qui in succedendo in ea proximior est, an propter hoc ipse in poenam contra alienantes impositam incidat, & an huic poenæ locus sit ante rei traditionem, vide ibidem in quest. 29.
- Res majoria an possint alienari propter famem, vide ibidem in quest. 30.
- Res majoria an possint pignorari, vide ibid. in quest. 31.
- Res majoria alienari prohibitæ, an cum melioribus permittari possint, vel vendi in meliorem causam, vide ibidem in quest. 32.
- Res majoria si alicui legentur per testatorem, & possessorum majoria, & successor in ea tale legatum solverit, an per hoc talis solvens alienari videatur, & sic poena puniatur, vide ibidem in quest. 33.
- Res majoria si permittari prohibeantur, an & tune diminutio, vel alia qualibet permittatio prohibita videatur, vide ibidem in quest. 34.
- Res de quibus facta fuit majoria, si evincantur quia erant aliena, vel ex alia causa, an pretium, quod datur pro re sic evicta, pertineat ad omnes hæredes, vel solum ad eum cui majoria relincta fuit, vide ibidem q. 35. & 36.
- Et an pretium pro re evicta habebitur loco rei evictæ, ut quod ex illo emitur habeatur loco rei evictæ, quæ erat majoria, vide num. 1. quest. 38. leg. 10. tit. 26. part. 4.
- Res majoria si vendantur de consensu remotioris, qui habet

habet alium antese, an talis consensus in aliquo sibi præjudiceret, vide *ibidem in quest. 39.*

Res majoriæ si vendantur proximiōri sciente, & non contradicente, an ex hoc alienationi consentire videatur, vide *ibidem in quest. 40.*

Res majoriæ licet vendi possunt ab ultimo possessori illius, quia in illo non durat prohibitio, vide *ibidem in quest. 42.*

Et an contentiens venditioni rei majoriæ pretium petere possit, vel non, vide *ibidem in quest. 42.*

Res majoriæ si de licentia Regis vendantur, ut ex eis familia dotetur, an pater pretium illarum rerum in majoriæ debeat reponere, si postea pervenerit ad pinguorem fortunam, vide *num. 1. quest. 43. leg. 10. tit. 26. p. 4.*

Et quid si filius, qui erat proximior in successione, consenserit alienationi rei majoriæ, etiam ubi ad hoc fuit imperata licentia Regis, an per talem consensum in peccatum omissionis rei majoriæ incidat, vide *ibidem in quest. 44.*

Et an in rebus majoriæ locus sit transactioni, & quando sic, vel non, vide *ibidem in quest. 45.*

Et quid si possessor majoriæ nomine transactionis pretium dedit, ut ipse remaneret cum tota majoriæ, an possit tale pretium à proximo successore repetere, vel non, & quando sic, vide *ibidem in quest. 46.*

Res majoriæ alienari prohibitæ intelliguntur, scilicet, à successoribus, non verò ita erit in conditore majoriæ, quia ipse bene poterit alienare, vide *ibidem in quest. 47.*

Res majoriæ an possint per facientem, & constituentem majoriam alienari, quando in Regis facultate cavetur, quod majoria non possit per facientem revocari, vide *num. 1. quest. 47. leg. 10. tit. 26. part. 4.*

Res ex quibus facta sunt majoria si à conditore alienentur, quando visus sit, vel non revocare majoriam, vide *ibidem in dict. quest. 47.*

Res majoriæ, vel Ecclesiæ, vel alienari prohibitæ, an in eis præscriptio aliqua locum habeat, licet *ibidem* admisceatur titulus etiam invalidus, vide *num. 3. quest. 4. leg. 10. tit. 26. part. 4.*

Et quid si præscriptio sit immemorialis, vide *ibidem.*

Res majoriæ si per testatorem legentur, an debeatur eorum rerum æstimatio, & quando, vide *num. 3. leg. 10. tit. 9. part. 6.*

Res majoriæ an & quando vendi possunt pro alimentando filio, vel servo testatoris, vel alio cui à testatore alienata relicta fuerunt, vide *num. 4. leg. 24. tit. 9. part. 6.*

Res majoriæ obligari possunt de licentia Principis pro dote, vel arris, vel simili, vide *num. 3. quest. 23. leg. 32. tit. 9. part. 6.*

Et an possit fieri ut Princeps ex nulla causa hanc licentiam obligandi res majoriæ dare non possit, vide *in dict. q. 23.*

Res majoriæ prohibitæ alienari, an ex causa dotes, vel alia alienari possint, vide *num. 4. quest. 5. leg. 6. tit. 11. part. 6.*

Res majoriæ, vel dotalis, furtivæ, vel feudalis, vel cuius ususfructus finitur morte testatoris, an legari possit, saltim ut hæres ad æstimationem ipsius teneatur, vide *dict. num. 3. dict. leg. 10.*

Res infeudari consuetæ quantum tempus ad hoc præcessisse requiratur, & qui actus, vide *num. 4. leg. 3. tit. 26. part. 4.*

Res feudales, vel majoriæ an pro anima donari possint, vide *num. 1. quest. 5. leg. 10. tit. 26. part. 4.*

Et vide supra in verbo: **BONA MAJORIÆ.**

RES DEPOSITÆ si perdantur casu, quando ille casus depositarium non excusat, vide *num. 8. leg. 4. tit. 3. p. 5.*

Et in re propria non cadit depositum, vide *num. 4. per text. illum ibi, leg. 6. tit. 3. part. 5.*

RES MOBILIS, VEL IMMOBILIS, & res mobiles Ecclesiæ an possit Episcopus sine consensu Capituli alienare, vide *num. 1. in fin. leg. 2. tit. 14. part. 1. Et ibi de immobilibus.*

Res minoris five mobilis, five immobilis an à tutele alienari possit, vide *num. 3. leg. 4. tit. 5. part. 5.*

Res minoris immobiles an possint vendi pro utilitate ma-

gnæ ipsius minoris, vel pro debito solvendo tantum, vide *num. 5. leg. 4. tit. 5. part. 5.*

Res mobiles existentes in feudo feudal, vel in castro, an feudales res esse dicantur, vide *num. 4. leg. 1. tit. 26. p. 4.*

Res mobiles an possint dari in emphyteosim, & quid si sint scriptæ solo, vide *num. 1. leg. 28. tit. 8. part. 5.*

Res mobiles possunt marito in dotem dari, & ipse illas vendere potest, & tenebitur tantum ad æstimationem, *num. 5. leg. 21. tit. 11. part. 4.*

Et an in rebus cadere possit culpa, saltim abusivæ, vide *num. 4. leg. 2. tit. 22. part. 4.*

RES SACRA, vide infra in verbo: **SACRA RES.**

RES ALIENA qualiter, & quando in pignus dari possit, ut & datio teneat, vide *gloss. leg. 8. tit. 13. part. 5.*

Res aliena si vendatur an teneat venditio inter scientes, & quando res aliena possit vendi sine vicio furti, vide *num. 1. leg. 19. tit. 5. part. 5.*

Res aliena si à Rege vendatur, vel alicui donetur, an ipse, vel emptor illam faciat suam, sive Rex sciat illam esse alienam, & illud faciat de plenitudine potestatis, sive credat esse suam, & quid presumetur in dubio, vide *num. 2. leg. 53. per text. ibi, tit. 5. part. 5.*

Et quid si res, quæ sic venditur sit Ecclesiæ, vel minoris, vel quid si donet Ecclesiæ, vide *ibidem in num. 3.*

Et quid si res, quæ à Rege donatur, sit res dotalis, an idem sit in eis dicendum, quod in rebus minoris, vide *dict. num. 3.*

Et quid si Rex vendat rem, quam habet communem cum alio, vel illam pignoraverit, an tale pactum teneat, vide *ibidem in num. 7.*

Res aliena si legetur alicui an hæres illam emere, vel ipsius æstimationem solvere teneatur, vide *num. 3. leg. 10. tit. 9. part. 6. Et gloss. leg. 38. per illum text. ibidem.*

Et an hoc idem procedat de jure canonico, quando res aliena legatur Ecclesiæ, vide *dict. num. 3.*

Res aliena si à testatore legetur illud sciens, vel ignorans, an & quando debeatur, vide *num. 4. 6. Et 7. cum aliis ibi, leg. 10. per text. ibi, tit. 9. part. 6.*

RES COMMUNES omnibus, & sic in publico commercio, an possint præscribi saltim tempore immemoriali, vide *num. 1. in princ. leg. 7. tit. 29. part. 3.*

Et quid in terminis Civitatis, quæ non sunt exitus, neque defesa publicæ, vide *num. 1. dict. leg. 7. tit. 29. part. 3.*

Res communes Civitatum quanto tempore præscribantur, vide *num. 6. leg. 7. tit. 29. part. 3.*

Res communes Civitatis, an ipsa Civitas alienare possit, vel quando, & an Regis, vel præsidis licentia sufficiat & in quibus, vide *num. 2. leg. 15. tit. 5. part. 5.*

Res communis potest cuilibet vendi, etiam extraneo, quod habet locum in re mobili, vel immobili, vel se moventi ut in pecoribus, & aliis, vide *num. 1. leg. 55. tit. 5. part. 5.*

Res communis si vendatur à consorte peti potest, sive illa res sit mobilis, sive immobilis, vide *dict. num. 1. Et 2. ibidem.*

Res communis si vendatur à consorte, an potius debeat vendi omnibus confortibus, quam unum tantum, & quare, vide *num. 5. dict. leg. 55.*

RES DOTALES æstimatae si per maritum vendantur, an & quando teneat venditio, vide *num. 4. leg. 7. tit. 11. part. 4.*

Res dotalis, majoriæ, feudalis, vel furtivæ, vel cuius ususfructus finitur morte testatoris an legari possit, saltim ut hæres ad æstimationem ipsius teneatur, vide *num. 3. leg. 10. tit. 9. part. 6.*

Res dotalis mulieris an & quando ab ea alienari possint in tempus soluti matrimonii, vide *num. 7. in fin. leg. 19. tit. 3. part. 6.*

Res dotalis si alicui legentur, an tunc æstimatio debeatur, sive à marito, sive ab alio fiat, vide *num. 3. quest. 5. leg. 10. tit. 9. part. 6.*

RES LEGATA perquiri debet sumptu hæredis, & legatario dari, & quando, vide *num. 2. leg. 12. per text. ibi, tit. 9. part. 6.*

Res legata si aufugiat cuius sumptibus persequi debet, &

Sssss quali-

Index materiarum

qualiter hæres cavere debeat de persequendo, vide *num.* 2. *leg.* 41. *tit.* 9. *part.* 6.

Res legata si pereat post mortem hæredis, cuius periculo pereat quomodocumque pereat, vide *num.* 4. *dict.* *leg.* 41.

RES FURTIVÆ usucapi non possunt, & quare, secùs tamen si vitium purgetur, & fuit priori domino restituta, vide *num.* 4. *leg.* 4. *tit.* 29. *part.* 3.

Res furtiva majoriz feudaliz, vel dotalis, vel cuius usus-fructus finitur morte testatoris, an legari possit saltim, ut hæres ad estimationem ipsius teneatur, vide *num.* 3. *leg.* 10. *tit.* 9. *part.* 6.

RES ECCLESIAE mobiles an possit Episcopus sine consensu Capituli alienare, vide *num.* 1. *in fin.* *leg.* 2. *tit.* 14. *part.* 1. & ibi de immobilibus.

Res Ecclesia an debeant vendi cum solemnitate, quod incipiat à mobilibus, & an ictus sit de substantia, vide *num.* 2. *leg.* 2. *tit.* 14. *part.* 1.

RES datas Ecclesia per Règes, sive Imperatores, & eorum uxores, an & quando possint ab Ecclesia alienari, vide *num.* *fin.* *dict.* *leg.* 2.

Res tradita Ecclesia cum pacto nè alienetur, an valeat alienari, vide *ibidem*.

RESPUBLICA restitui non debet contra sententiam adversus eam latam ipsa non defensa, quia restitutio ibi non est necessaria, vide *num.* 5. *leg.* 1. *tit.* 25. *part.* 3.

Et quid si reipublicæ fuit mandatum ut crearet defensionem, & ipsa in hoc contumax sit, an sententia ea indefensa teneat, vide *ibidem*.

Respublica si aliter defendi non potest, quām acceptatur re ab Ecclesia, vel ejus domus, an illud facere possit, vide *num.* 3. *leg.* 13. *tit.* 31. *part.* 3.

Respublica si mutuum receperit, quando obligetur ad restitutionem, & quando non, vide *num.* 7. *per text.* *ibi*, *leg.* 3. *tit.* 1. *part.* 5.

Respublica subhastante res suas, an utatur jure minoris, & adversus malam subhastationem restituatur, vide *num.* 3. *leg.* 5. *per text.* *ibi*, *tit.* 19. *part.* 6.

Respublica, & fiscus an sint idem, vide *num.* 2. *in med.* *leg.* 20. *tit.* 19. *part.* 6.

Respublica an possit se in integrum restitui, & in qua respublica locum habeat, vide *num.* 2. & 3. *dict.* *leg.* 10.

Et à qua die incipiat currere quadriennium quod datur ad petendam restitutionem, vide *ibi num.* 5.

Respublica juvatur in multis, ut pupillis, vide *d.n.3. in fin.*

Et an qualibet Civitas gaudet privilegiis reipublicæ, vide *dict. num.* 3.

Respublica si enormissimè lœsa sit, etiam post quadriennium restitutionem petere poterit, vide *num.* 6. *leg.* 10. *supradict.*

Et qualiter damnum istud considerari debeat in hac præscriptionis materia, vide *num.* 7. *dict.* *leg.* 10. *tit.* 19. *p.6.*

Et quando damnum est enormissimum, intra quantum tempus tunc restitutio petenda, vide *num.* 8. *ibidem per textum ibi*.

RESCRIPTUM concessum ad utilitatem privatam, an deroget concessio ad publicam, etiam si ex certa scientia, & motu proprio concedatur, vide *num.* 2. *leg.* 29. *tit.* 18. *part.* 3.

Rescriptum per quod prorogatur tempus solutioni in præfixum an valeat, & ad quod tempus dari debeat, & quid si antea solvere juravit, & an debeat de novo creditori suo dare fidejuslores, vide *num.* 1. & 2. *leg.* 33. *tit.* 18. *part.* 3.

Rescriptum elapso anno tenet, si secundum non fuit impetratum, vide *num.* 3. *ibidem in leg.* 35.

Rescriptum impetratum in causa appellationis per appellantem, an expiret anno, vide *ibidem in num.* 4.

Rescriptum si non ostendatur tempore debito, & in quo fuit pretium, an habens illud perdat, vide *num.* 6. *leg.* 35. *tit.* 18. *part.* 3.

Rescriptum secundum facere debet mentionem de primo, & quid si primum sit credibile per exceptionem, vide *num.* 2. *leg.* 36. *ibidem*.

Et etiam debet facere mentionem de qualibet articulo notabili primi rescripti, vide *dict. num.* 2.

Et in rescriptis ad lites semper debet fieri mentio de subreptione, vide *ibidem in num.* 3.

Rescriptum secundum valet etiam si in eo de primo non sit facta mentio, quando ictus non fuit contra secundum oppositum, vide *ibidem*.

Rescriptum an possit ab excommunicato impetrari, & quid si actor sit, & illud de consensu rei faciat, vide *num.* 1. *leg.* 38. *tit.* 18. *part.* 3.

Et quid si ignoret se excommunicatum existere, vide *ibid.*

Rescriptum an in eo debeat fieri mentio de processu coram ordinario, vel coram delegato factō, vide *num.* 2. *leg.* 38. *tit.* 18. *part.* 3.

Rescriptum primo datum non revocatur per clausulam generalem, scilicet, non obstante, vide *num.* 2. *leg.* 39. *tit.* 18. *part.* 3.

Et an vitium purgetur per illam clausulam, si Principi non constet de illo vitio, vide *ibidem*.

Rescriptum impetratum contra aliquorum compositionem de compositione nulla facta mentione, an teneat, vide *num.* 3. *dict.* *leg.* 39.

Rescriptum à non procuratore impetratum ad lites non valet, & quid ad gratiam, vide *num.* 4. *leg.* 39. *tit.* 18. *part.* 3.

Rescriptum super re communī impetratum ceteris consociis prodest, licet de illis nulla in impetratio fiat mentio, *num.* 1. *leg.* 40. *ibidem*.

Rescriptum an in eo locus sit, & dies ponit debet ad ejus validitatem, vide *num.* 1. *leg.* 44. *tit.* 18. *part.* 3.

Rescriptum generale dicitur quando contra plures impetratur, licet ibi specialitas cum generalitate involvatur, vide *num.* 1. *leg.* 45. *tit.* 18. *part.* 3.

Rescriptum datum contra Titium, & quosdam alios iudex arbitrabit contra quos fiat extensio, vide *num.* 2. *leg.* 46. *ibidem*.

Rescriptum in quo habetur quod Titius conqueritur, ed quod à Sempronio molestatur super fundo, an possit petere fructus per conditionem sine causa, vide *num.* 4. *leg.* 47. *tit.* 18. *part.* 3.

Rescripta animo vexandi adversarium impetrata expresso mendatio, vide *num.* 1. *per text.* *ibi*, *leg.* 53. *tit.* 18. *part.* 3.

Rescriptum Papæ an vitetur propter malam grammaticam, vide *num.* 1. *leg.* 2. *tit.* 19. *part.* 3.

Rescriptum per quod removetur appellatio de qua intelligi debeat, & an remota videatur, tam à definitiva, quam ab interlocutoria sententia, vide *num.* 9. & 10. *leg.* 13. *tit.* 23. *part.* 3.

Et quis hanc clausulam in rescriptis, seu commissionibus ponere possit, vide *num.* 11. *leg.* 13. *tit.* 23. *part.* 3.

Rescriptum Principis in quantum possibile est debet reduci ad jus commune, vide *num.* 1. *leg.* 5. *per text.* *ibi*, *tit.* 1. *part.* 6.

Et si in rescripto plura narrantur, & requirantur, an unum tantum probare sufficiat, vide *num.* 2. *leg.* 8. *tit.* 7. *part.* 6.

Rescripta contra publicam utilitatem, & in damnum aliorum conducenda non sunt, vide *num.* 4. *quest.* 5. *in fin.* *leg.* 6. *tit.* 11. *part.* 6.

Et qualiter puniatur producens rescriptum falsum, & quid si de fallitate non constet, aliquo modo tamen arguitur de falso, & quando, & alia in hoc, vide *per num.* 2. *leg.* 28. *tit.* 1. *part.* 7.

Rescriptum si impetretur à Rege ad imponendum vectigal de novo in aliqua Civitate, an sibi debeat fieri mentio de aliis vectigalibus, quibus ipsa Civitas est onerata sub poena subreptionis, vide *num.* 7. *leg.* 9. *tit.* 7. *part.* 5.

Rescriptum ambiguū debet intelligi secundū supplicationem, vide *num.* 1. *leg.* 26. *tit.* 11. *part.* 5.

RESIDERE in beneficiis est de jure communi, etiam in beneficiis simplicibus, vide *num.* 6. *in fin.* *leg.* 16. *tit.* 16. *part.* 1.

RESISTENTES solvere tributum an possint cogi ab exatore tributorum sine judice, vide *num.* 2. *leg.* 52. *tit.* 5. *part.* 5.

Resistentes scrutinio custodum, vel officialium querentes arma prohibita de nocte, acriter puniri debent,

bent, vide num. 4. leg. 17. tit. 6. part. 6.

RESOLUTIO pignoris ex causa necessaria, vel voluntaria quando faciat talem donationem non tenere, vide num. 1. leg. 67. tit. 5. part. 5.

RESERVATA Principi quæ dicantur, vide remissivè per num. 1. leg. 2. tit. 1. part. 2.

Et an per consuetudinem illa praescribantur, vide num. 2. leg. 3. tit. 19. part. 3.

RESPONDERE qualiter debeamus illis, qui simplicem votum continentiae emiserunt si interrogentur, an possint matrimonium contrahere, vide num. 2. leg. 2. tit. 7. part. 1.

Respondere debet quis positionibus certè, & simpliciter, vide num. 1. leg. 3. tit. 13. part. 3.

Respondere nolens pro contuso habetur in ejus damnum, vide num. 6. leg. 3. tit. 13. part. 3.

Respondere an sufficiat ad validitatem stipulationis movendo caput versus pectus, vel humeros stringendo, vel vibrando à dextris, & à sinistris, & quid hodie de jure Regni, vide num. 4. leg. 2. tit. 11. part. 5.

Respondere non debet quis per verbum credit, sed per veritatem, quando à suo judice super crimen interrogatur, vide num. 3. in princ. leg. 4. tit. 29. part. 7.

Respondere veritatem quando teneatur reus accusatus coram judice de aliquo crimen occulto, vel non, & quando tunc licet faciat, neque peccet mortaliter, vide num. 3. dict. leg. 4. tit. 29. part. 7.

RESPONDENTES tempore Baptismi simul cum patrino, an propter hoc efficiantur patrini, vide num. 1. leg. 7. tit. 4. part. 1.

Respondentes de facto alieno, possunt per verbum Credo respondere, vide num. 4. & 5. per text. ibi, leg. 3. tit. 10. part. 3.

Respondens positionibus an debeat habere terminum ad respondendum, vide num. 5. leg. 11. tit. 11. part. 3.

Respondens movendo caput, an respondisse dicatur, vide num. 4. leg. 2. per text. ibi, tit. 11. part. 5.

RESPONSIO Papæ quando sit expectanda, vide num. 30. leg. 5. tit. 5. part. 1.

Responso testis non debet fieri per verbum Credo, vel non Credo, vide num. 3. & 4. leg. 11. tit. 11. part. 3.

Responsio debet esse simplex, & pura, quando sit in iudicio, vide num. 1. per text. ibi, leg. 3. tit. 13. part. 3.

Responsio in stipulationibus quare debeat esse præcedente interrogatione, vide num. 5. leg. 1. tit. 11. part. 5.

Responsio si detur ex intervallo maximo, an ex eo vitetur stipulatio, & quid hodie de jure Regni, vide num. 1. leg. 2. ibidem.

Responsio debet fieri sine suspicione voluntatis ad hoc, scilicet, ut stipulatio valeat, vide num. 3. dict. leg. 1. tit. 11. part. 5.

Responsio in dubio declaratur ex interrogatione, & quid si interrogatio est certa, responsio autem ambigua, an responsio declaretur secundum interrogationem, vide num. 1. leg. 26. tit. 11. part. 5.

RESTITUENS rem, quam mala fide possidebat, antequam expensas necessarias recipiat, an postea actionem ad eas habeat, vide num. 2. leg. 44. tit. 28. part. 3.

RESTITUERE non gravatus, si alicujus contemplatione instituatur, an compellatur judicis officio adire, ut restituat, num. 2. leg. 23. tit. 3. part. 3.

Restituere an compellatur regalia illa possidens, si non ostendat titulum suæ possessionis, vide num. 9. leg. 9. tit. 4. part. 5.

Restituere fructus an compellatur vendor, quando illos percepit ex re alteri vendita ante ipsius traditionem, vide num. 2. leg. 28. tit. 5. part. 5.

Restituere fructus an teneatur emptor, quando ipse in emptione rei venditorem ultra dimidiā justi pretii decepit, & ipse potius rem restituere vult, quam dare supplementum, & quid in foro animæ, vide num. 8. leg. 56. tit. 5. part. 5.

Restituere istud verbum plenam habet significationem, etiam fructuum, & accessionum, vide num. 8. leg. 56. tit. 5. part. 5.

Restituere an teneatur quis illud, quod ob aliquid, scientium recepit, si illud non faciat, & quando, & qualiter, vide gloss. leg. 42. 44. & 46. cum alius ibi, tit. 14. part. 5.

Restituere an teneatur sicut in foro animæ meretrix illud quod causa libidinis recepit, vide num. 2. leg. 53. tit. 14. part. 5.

Restituere an teneatur fideicommissarius, fideicommissum ab eo relictum post mortem suam statim, scilicet quod sit Religionem ingressus, vide num. 4. leg. 14. tit. 5. part. 6.

Restituere tenetur hæres fideicommissarii, fideicommissum à gravato cui succedit relictum, vide ibid. in num. 8. Et an cum fideicommissarius restituit fideicommissum venient ibi prælegata, & quæ alia veniant, vide num. 9. ibidem.

Restituere an teneatur gravatus fideicommissum procuratori in rem suam illius, qui fideicommissum habere debet, vide num. 10. ibidem.

Restituere qualia bona teneatur hæres, quando hæreditatem repudiat habito tempore ad deliberandum, qualia vero non, vide num. 2. leg. 4. tit. 6. part. 6.

Et quæ teneatur restituere possessor hæreditatis, quando fuit hæredi restituere condemnatus, vide gloss. leg. 5. tit. 14. part. 6.

Restituere res per usuram testatoris quæ sita qualiter, & quibus hæres teneatur, vide num. 12. leg. 2. tit. 15. part. 6.

Restituere rem propriam, an teneatur in foro coniunctitæ ille, qui illam propria authoritate occupavit, vide num. 1. in princ. leg. 10. tit. 10. part. 7.

Restituere tenetur quis rem libi ad tempus datam adveniente tempore, alijs expectando sententiam punitur, & qualiter, vide gloss. leg. 12. per text. ibi, tit. 10. part. 7.

RESTITUTIO aduersus præscriptionem rerum captivorum debet intra quadriennium peti, vide num. 2. leg. 5. tit. 29. part. 2.

Restitutio minoris per procuratorem fieri non potest nisi ad hoc habeat speciale mandatum, & an generale sufficiat, vide num. 1. leg. 15. tit. 5. parts. 3.

Et quid si alijs restitutio incidenter petatur in aliquibus articulis, & quando dicetur fieri incidenter in illo casu, vide ibidem in num. 2.

Restitutio non admittitur ubi major ætas probatur, & cavere debet quis, nè litiget cum curatore illius quem credit majorem esse, vide num. 10. leg. 1. tit. 10. part. 3.

Restitutio qualiter peti debeat contra sententiam adversus minorem latam, vide num. 4. leg. 16. tit. 11. part. 3.

Restitutio in integrum, an detur illi, qui ex causa telles non produxit veluti quia erant in firmi, vel in peregrinatione, vide num. 2. leg. 34. tit. 16. part. 3.

Restitutio contra sententiam quæ translit in rem judicatum ob instrumenta quibus dari possit, vide num. 9. leg. 19. tit. 22. part. 3.

Et intra quantum tempus talis restitutio petenda sit, vide ibidem in num. 11. & 12.

Restitutio minoris contra sententiam à qua non fuit appellatum, an prolixi confocii, qui non appellaverunt, & quando, vide num. 6. leg. 5. tit. 23. part. 3.

Restitutio quando petitur ad appellandum intra quantum tempus peti debeat, vide num. 2. leg. 10. tit. 23. part. 3.

Et melius ibi per num. 7. & num. 3. leg. 11. ibidem.

Restitutio contra judicis sententiam necessaria non est, quando judex eam tulit certus die absentia alicujus re publicæ causa, vide num. 6. leg. 10. tit. 23. part. 3.

Restitutio an competat absentiibus ex iusta causa, qui ea jam cepta procuratorem non dimisserunt, vide num. 4. leg. 10. & num. 4. leg. 11. tit. 23. part. 3.

Restitutio competit impedito per adversarium, habetque contra sententiam exceptionem, vide num. 2. leg. 12. tit. 23. part. 3.

Et quid si impediatur ab extraneo, vide num. 3. ibidem.

Restitutio an debeat peti ab illo cui tempora ad appellandum fuerunt translatæ, & quando, vide num. 4. leg. 24. tit. 23. part. 3.

Restitutio an peti possit per minorem qui bis appellavit, &

- & succubuit , vide num. 1. leg. 25. tit. 23. part. 3.
- Restitutio per minorem peti potest , si ei in aliquo casu denegetur appellatio , vide num. 1. in proem. tit. 25. p. 3.
- Restitutio si petatur per minorem ad appellandum , vel ad totam causam in quo differat una petitio ab alia , vide num. 3. leg. 1. tit. 25. part. 3.
- Et ex tali differentia resultat cautela ad hoc , quod si minor noluerit , quod causa iterum per primum judicem sententietur , petat se restitui ad appellandum , vide ibidem.
- Restitutio ad appellandum si fuerit petita , an priusquam concedatur debeat doceri de laetione , vide ibidem.
- Restitutio non est necessaria , quando sententia fuit nulla , sive contra minorem , sive contra rem publicam , vide num. 5. leg. 1. tit. 25. part. 3.
- Et quid si ipsi sint contumaces in creando defensores , an si non defendantur tunc sententia valeat , sive contra minorem lata sit , sive contra rem publicam , vide ibidem.
- Restitutio minoribus concessa , an profit adversariis , vide num. 4. leg. 2. ibidem.
- Restitutio minori concessa non prodest adversario , quando minor noluerit , ut illo beneficio restitutionis , vide num. 5. leg. 2. tit. 25. part. 3.
- Restitutio si petatur , sive contra sententiam , sive ad appellandum à sententia potest peti , etiam coram iudice ad quem , vide num. 2. leg. 3. tit. 25. part. 3.
- Restitutio peti potest infra quadriennium , si laesio fuit causata ante 25. annum , & quadriennium computatur à prima die 26. anni , vide num. 3. ibidem.
- Restitutio an competat minori qui fecit totum , quod in se erat , ut probaret debitum , vel probavit , sed iudex fatuus illum condemnavit , vide num. 4. leg. 3. tit. 25. part. 3.
- Restitutio si petita sit contra sententiam consequitur quis rescissionem judicij , vide num. 8. leg. 3. tit. 25. part. 3.
- Et an iudex aliquis super prima causa debeat judicare , vel tantum rescindere sententiam , vide dict. num. 8.
- Et an officium judicis , & rescissoria actio possit intentari simul , vide dict. num. 8. in fin.
- Restitutio non habet locum contra sententiam pro libertate latam , etiam ex falsis probationibus , vel dolo advocati , vel procuratoris , & qualiter victo consularatur , vide num. 6. leg. 1. tit. 26. part. 3.
- Restitutio competens Civitati intra quadriennium contra præscriptionem rerum suarum à quo tempore currere incipiat , vide num. 7. leg. 7. tit. 29. part. 3.
- Restitutio competit Ecclesiæ adversus præscriptionem , vide ibidem. num. 8.
- Restitutio si non petatur intra quadriennium , an & post peti possit , si enormissima sit laesio , vide ibidem num. 9.
- Restitutio an detur contra quem præscribitur ex clausula generali , si inciderint dies feriati , & repentina , vide num. 4. leg. 18. tit. 29. part. 3.
- Restitutio quæ ab absente ex justa causa petitur intra quantum tempus peti debeat , vide num. 4. leg. 28. tit. 29. part. 3.
- Restitutio ab absente ex justa causa non potest peti , nisi præscriptione completa , & quid in Ecclesia , vide num. 5. dict. leg. 28.
- Restitutio an detur contra interruptionem temporis , quando ad implendam præscriptiōnem pauci dies restabant , vide num. 2. leg. 29. ibidem.
- Restitutio an habeat locum in personam infantis emancipati , si factus major dicat , & petat se redigi in patris potestate , vide num. 1. leg. 16. tit. 18. part. 4.
- Restitutio an habeat locum , si Ecclesia ex receptione mutui gravetur , vel non , vide num. 6. leg. 3. tit. 1. p. 5.
- Restitutio in integrum non dabitur Ecclesiæ , quando dolo delinqueret in re deposita , vide num. 5. leg. 7. tit. 3. part. 5.
- Restitutio an detur minori 25. annorum , qui fraudulenter portagia noluit solvere si in aliquam poenam incidit , vide num. 3. leg. 6. tit. 7. part. 5.
- Restitutio in integrum , an à minore , vel Ecclesia peti possit , quando per biennium cessavit à solutione ca-
- nonis , vide num. 13. leg. 28. tit. 8. part. 5.
- Restitutio in integrum , an detur furioso , vel ejus curatori ad alienata ante interdictionem , vide num. 4. leg. 5. tit. 11. part. 5.
- Restitutio an detur absenti ex justa , & probabili causa , si creditor illo absente pignus vendiderit , etiamsi pactum à principio factum sit hoc sibi concessum , vide num. 4. leg. 47. tit. 13. part. 5.
- Restitutio quando detur minori , quando sibi fuit solutum debitum , quod ipse lusit , vel perdit alias , vide gloss. leg. 4. tit. 14. part. 5.
- Et quid si solutum casu fortuito periit , vide ibid. in num. 6.
- Et non dicitur esse securus debitor contra quem potest peti in integrum restitutio , vide ibidem in num. 7.
- Restitutio an detur Ecclesiæ , quando aliquid dedit , si causa propter quam illud dedit fuit in mente retenta , & quid in aliis , vel quando causa fuit expressa , & non impleta , vide num. 1. cum aliis ibi , leg. 46. tit. 14. part. 5.
- Restitutio fideicommissi quando sit , an ibidem veniant prælegata testatoris , vide num. 9. leg. 14. tit. 5. part. 6.
- Restitutio fideicommissi , an possit fieri procuratori in rem suam illius , qui illud habere debet , vide ibidem in num. 10.
- Restitutio an detur minori qui hæreditatem adeundo laesus fuit , licet non ostendat in quo , & qualiter laesus fuerit , vide num. 24. leg. 13. tit. 6. part. 6.
- Restitutio bonorum an debeat fieri hæreticis revertentibus ad fidem , vide num. 5. leg. 7. tit. 7. part. 6. per text. ibi.
- Et quid de fructibus , vide ibidem in num. 6.
- Restitutio an detur minori hæredi instituto , vel Ecclesiæ , vel hospitali , ut non privetur hæreditate , etiamsi voluntatem defuncti non adimpleat , vide num. 3. leg. 8. tit. 10. part. 6.
- Restitutio bonorum si per Principem fiat ei , qui propter delictum bona majoria suæ fuerunt conficiatae cuius effectus sit , si jam sit condemnatus , & quid si transierint in sequentem vocatum , vide num. 4. quæst. 2. leg. 6. tit. 11. part. 6.
- Restitutio per hæredem de his quæ per usuras defunctus quæsivit quibus facienda sit , & quando pauperibus , vel Ecclesiæ , vide num. 12. leg. 2. per text. ibi , tit. 15. part. 6.
- Restitutio incertorum licet non fiat integrè , an Papa debenti sic restituere liberare possit , vide dict. num. 12. dict. leg. 2.
- Restitutio qualiter per minorem peti debeat adversus laesionem , vel sententiam , & quæ in libello exprimi debent , vide num. 1. leg. 1. tit. 19. part. 6.
- Restitutio minoris non impeditur , etiamsi fatui iudex , vel curator intervenerit , & quid si per procuratorem fecerit , vide num. 2. leg. 2. ibidem.
- Et an cum minor se restituit adversus tutorem teneatur ei beneficium restitutio cedere , vide dict. num. 2.
- Restitutio in integrum datur , etiam fisco , Ecclesiæ , & administratori reipublicæ , vide dict. num. 2. ad fin.
- Restitutio non datur minori cum sit usus jure communii , vide num. 3. dict. leg. 2. per text. ibi.
- Restitutio an detur minori contra confessionem suam in quacumque causa , vide num. 5. leg. 17. tit. 16. & num. 1. leg. 3. per text. ibi , tit. 19. part. 6.
- Et an i efficiatur si in iudicio aliquid contra se confessus fuit , vide gloss. leg. 4. per text. ibi , tit. 19. part. 6.
- Et quid atrocioribus delictis , vide ibidem in num. 1. in fin.
- Restitutio an detur minori adversus delictum prælumpsum de præterito , vide num. 2. dict. leg. 4.
- Restitutio an detur minori adversus delictum , & an ei detur quando petit se restitui adversus processum , vel sententiam , vide dict. num. 2. dict. leg. 4.
- Restitutio an detur minori adversus mutationem sui status , & quando , vel adversus suam malam electionem , vide num. 1. leg. 5. per text. ibi , tit. 19. part. 6. & num. 2. ibidem.
- Restitutio an detur minori adversus publicam subhastationem de re sua factam , quando alius plus offert , & quando sic , vide num. 3. dict. leg. 5. per text. ibi.

Septem Partitarum.

44 I

- Restitutio an detur minori , qui dolosè afferuit , & dixit se majorem , & quando , & quid si ambo fuerunt in dolo , vide num. 1. & 2. leg. 6. *ibidem per illum text.*
Et an tunc præsumatur dolus in minore , vel necessariò probari debeat , vide dict. num. 2. dict. leg. 6.
- Et an cum dolosè processit dicendo se majorem , an tunc adversus suum contractum possit opponere , ut alius quilibet major , vide num. 3. dict. leg. 6.
- Restitutio an detur majori 14. annorum , & minori , & doli capaci , quando juravit contractum servare , vide num. 5. dict. leg. 6. *per text. ibi, tit. 19. part. 6.*
- Et quale debet esse illud juramentum , ut illum obliget , & an tunc requiratur , quod minor jurans sit de beneficio restitutio certioratus , vide *ibidem in num. 6.*
- Et an juramentum debeat intervenire in ipso contractu , vel sufficiat quod ante , vel post prætetur , vide dict. num. 6. *circa fin.*
- Et in quibus contractibus supradicti locum habeant , vide num. 7. *ibidem.*
- Et quid si contractus est invalidus alia ratione , quam minoris ætatis , & simpliciter juraverit non contravenire , an ex alia causa contravenire possit , vide *ibidem in num. 8.*
- Restitutio an detur minori enormissimè lœso , quando juravit non contravenire , vide num. 9. dict. leg. 6. tit. 19. part. 6. & gloss. leg. 59. tit. 18. part. 3. & gloss. leg. 56. tit. 5. part. 5.
- Restitutio si fuit minori semel denegata , an iterum ab eo peti possit , & quando , vide num. 10. & 11. dict. leg. 6.
- Et an tunc ei restitutio detur ad opponendas alias exceptiones de novo , vide *ibidem in num. 12.***
- Restitutio an detur minori , quando contraxit ac si major esset , vide num. 15. dict. leg. 6. *per text. ibi, tit. 19. part. 6.*
- Restitutio si petatur à minori , qui hæreditatem adivit quid tunc ipse probare teneatur , & an & quando ei sit restitutio concedenda , vide num. 1. leg. 7. tit. 19. part. 6.
- Et qui tunc citari debeant , & an sufficiat generalis proclama , & quid tunc iudex facere debeat , vide num. 2. & 3. dict. leg. 7.
- Restitutio coram quo judice , & in quo loco peti possit , vide num. 1. *cum aliis ibi, leg. 8. per text. ibi, tit. 19. p. 6.*
- Restitutio in pristinum statum per Principem facta cuius effectus sit , & quid operetur , vide num. 6. leg. 2. *per text. ibi, tit. 32. part. 7.*
- Restitutio intra quantum tempus per minorem peti possit etiam , quando damnum est enormissimum , vide num. 5. leg. 8. tit. 19. part. 6.
- Et an privilegium hoc quod minoribus datur transeat ad patrem , vel ad ejus hæredes , vide num. 6. dict. leg. 8.
- Restitutio an , & quando sit minori danda adversus præscriptionem rerum suarum , vide num. 1. *cum aliis ibi, leg. 9. per text. ibi, tit. 19. part. 6.*
- Et quid si minor impetravit veniam ætatis , an contra eum currat præscriptio neque possit restitu. *dict. num. 1.*
- Et quid si talis præscriptio cœpta fuit cum defuncto , vide *ibidem num. 3.*
- Et quid in præscriptionibus longissimi temporis , & à quo tempore incipiat currere quadriennium , vide num. 6. & 7. dict. leg. 9.
- Restitutio an detur Ecclesiæ lœse sicuti minori , & quando , & quare , & coram quo judice peti possit , vide num. 1. *in princip. leg. 10. tit. 19. part. 6.*
- Restitutio an detur quando non lœditur Ecclesia , sed personæ Ecclesiasticæ ipsius , & quando , vide *ibidem.*
- Et quid si dignitates , & Ecclesiæ beneficia lœdantur , vide *ibidem.*
- Restitutio an detur Regibus in integrum , si certi minoribus , & alia in hoc , vide *per num. 2. dict. leg. 10.*
- Et an detur Reginæ ejus uxori , vide *ibidem in fin.*
- Restitutio an reipublicæ detur , & quali , vide num. 3. dict. leg. 10. *per text. ibi.*
- Restitutio potest peti per syndicum universitatis absque alio speciali mandato , vide num. 4. dict. leg. 10.
- Restitutio debet peti intra quadriennium à die completae præscriptionis ; & est istud quadriennium à principio utile , vide num. 5. dict. leg. 10.
- Restitutio in integrum an detur contra lapsum quadriennii , quod ad petendam restitucionem datur , vide dict. num. 5.
- Restitutio in integrum , an post quadriennium peti possit per Eccleiam , vel fiduciam , quando fuerunt enormousimè lœsi , vide num. 6. dict. leg. 10. tit. 19. part. 5.
- Et qualiter istud dampnum enorme debeat in hac materia restitutio considerari , vide num. 7. *ibi.*
- Restitutio intra quantum tempus peti debeat , quando dampnum fuit enormousimum , vide num. 8. dict. leg. 10. tit. 19. part. 6.
- Restitutio an detur hæredi , quando defunctus decepsit ante litis contestationem , si aliquem accusare volebar , vide num. 11. leg. 25. tit. 1. part. 7.
- Restitutio an detur minori invadenti rem propria auctoritate , & per vim , vide num. 5. leg. 10. tit. 10. part. 7.
- Restitutio si ab spoliato contra spoliantem petatur , an ipse rejici possit opposita per spoliatorem dominii exceptione , vide num. 2. & 3. leg. 18. tit. 10. part. 7. *per illum text. ibi.*
- RESTITUTUS à Principe , qui propter hæresim , vel commissum delictum , etiamli proximior esset ad majoriam non admittebatur , an vigore talis licentiae debet ad eam admitti aliqui eo excuso succedere debuerat non admisso , vide num. 19. leg. 2. tit. 15. part. 2.**
- Restitutus ad appellandum intra quantum tempus restitutio petere debeat , vide num. 3. leg. 10. tit. 23. part. 3.
- Restitutus à Principe simpliciter cum antea esset damnatus in metallum , an ad honores admitti debeat , si in restitutio nihil de hoc dicatur , vide num. 3. leg. 5. tit. 24. part. 4.
- Restitutio simpliciter à Principe cum fuerit propter ejus delictum privatus ab officio suo , an ad honores admisso videatur , si nihil dictum sit de hoc , *dict. num. 3.*
- Restitutus in pristinum statum , quæ recupereret , vel nou , & quando , vide num. 5. leg. 2. tit. 37. part. 7. ubi plura de hoc.
- RESURRECTIO corporum in ultimo judicio , quod sit , vide plura exempla de hoc *per num. 25. in proæm. tit. 13. part. 1.***
- RETENTIO rei habet locum in bonæ fidei possessore , quando debet expensas in re factas recuperare , vide num. 4. leg. 41. tit. 28. part. 3.**
- Retentio pro expensis habet locum etiam in beneficiis , vide *ibidem.*
- Retentioni an sit locus in bonis majoriæ pro recuperandis expensis in ea factis , vide *ibidem.*
- Retentioni rei an sit necessaria in malæ fidei possessore quantum ad hoc , ut possit expensas necessarias recuperare , & an si restituat rem alienam , actionem ad eas consequendas habeat , vide num. 2. leg. 44. tit. 28. part. 3.
- Retentioni proprietatis an inducat traditionem in usufructu , & quid si illam habens concedat alicui usufructum , & se constituat nomine ipsius possidere , vide num. 1. leg. 9. tit. 30. part. 3.
- Retentioni rei venditæ loco pignoris pro pretio , an ex hoc videatur translata possidio , vide *dict. num. 1. in fin. leg. 9. supradict.*
- Retentioni , & in materia retentionis , vide *remissivæ num. 3. in fin. leg. 9. tit. 2. part. 5.*
- Retentioni an habeat locum in re commodata pro expensis in tali re factis , & quid in re deposita , vide *ibid. num. 4.*
- Retentioni habet locum in pluribus casibus , de quibus per dict. num. 4. & per dict. *ibidem in ea allegatos.*
- Et an talis retentioni transeat in singularem successorem , & porrigitur ad fructus rei , & quando , vide *ibidem.*
- Retentioni an habeat locum in re deposita pro expensis in ea factis , vide num. 1. leg. 10. *per text. ibi, tit. 3. part. 5.*
- Retentioni quando habeat locum in bonis majoriæ propter expensis à possessore ipsius in ea factas , an talis retentioni impediat , ut possidio rei majoriæ ad alium non transeat , vide num. 2. quest. 10. leg. 7. tit. 4. part. 5.

Ke-

- Retentio pignoris per creditorem , quando locum habeat , vide num. 4. leg. 22. per text. ibi , tit. 13. part. 5.
- RETINERE** an possit commodatarius rem sibi commodatam prætextu debiti , & quando , vide num. 3. per text. ibi , leg. 9. tit. 2. part. 5.
- Et quid si pecunia commodatur ut species , an possit retineri pro debito , vide *ibidem*.
- Retinere an possit aliquis rem sibi commodatam pro expensis in ea factis , & quando sic , vide num. 4. leg. 9. tit. 2. part. 5.
- Retineri an possit res defuncti quoisque expensas factas in curando , vel in ejus funere sibi restituantur , vide *ibidem*.
- Retinere an possit malæ fidei possessor rem pro expensis factis in ea causa fructuum conservandorum , vide *ibid.*
- Retineri an possit res minoris nomine pignoris data sine judicis decreto , quando illud est in ejus utilitatem verum , vide *ibidem*.
- Retinere an possit uxor res mariti pro dote sua , vide num. 4. ad med. dict. leg. 9. tit. 2. part. 5.
- Retinere an possit dominus fundi bovem ibi intrantem usquedam ejus dominus satisfaciat de damno , vide *ibidem*.
- Retinere potest procurator instrumenta litis quoque sibi satisfaciat de sumptibus , vide *ibidem*.
- Retinere potest dominus fructus lecatos per colonum , adhuc ibi stantes loco pignoris pro mercede sibi debita , vide *ibidem*.
- Retinere an possit colonus rem propter expensas in ea factis , vide num. 4. post med. dict. leg. 9.
- Retinere quando possit aliquis rem pupilli , quando contra aliquem agit in contractu ultro , citroque obligatorio , vide *ibidem*.
- Retinere an possit emptor feudi ipsum feudum , quod vasallus ignoranter vendidit , donec sibi à venditore satisfaciat de interesse , vide *ibidem*.
- Et an jus retentionis transeat in singularem successorem , & an porrigitur etiam ad fructus rei , & quando , & in qua retentione , vide *ibidem in fin.*
- Retinere non potest depositarius rem sibi depositam propter expensas , vide dict. num. 4. in princ. & ibi num. 6. & num. 1. leg. 10. tit. 3. part. 5.
- Retinere an possit possessor majoriae res ipsas pro expensis in tali majoria factis , & an talis retentio impedit , ut possessio ad alium non transeat , vide num. 2. quest. 10. leg. 7. tit. 4. part. 5.
- Retinere an possit creditor pignus , quod recepit à debitor pro alio credito , quod sine pignore eidem mutuavit debitori , donec utrumque creditum sibi solvatur , & quando non , vide num. 4. leg. 22. per text. ibi , tit. 13. part. 5.
- Retinere an possit tutor bona minoris sui pro expensis cum eo factis , donec sibi solvantur , vide num. 4. in fin. leg. 23. *ibidem*.
- RETRACTUS** , & an super re mobili , quam vendit consors habeat locum retractus , & quando ipse extraneus præferatur , vide num. 1. leg. 55. tit. 5. part. 5.
- Et an idem sit dicendum in retractu ratione sanguinis quod in retractu ratione confortarii , vide *ibidem in fin.*
- Et an consanguineus præferatur domino in retractu rei emphyteotice , vide num. 2. dict. leg. 55. in princ.
- Et an usufructarius possit rem retrahere , si dominus proprietatis illam vendiderit , & quid in usuario , vel usufructario , si vendat suum usum , vel usumfructum , an consors illius juris admittatur ad retractum , & an idem sit in omnibus aliis servitutibus fundi , vel domus , vide dict. num. 2. quest. 1.
- Et quid in vendente actionem suam , vel in dominio utili , si dominus directi dominii illud vendiderit , vide dict. num. 2. quest. 1. in fin. & in quest. 2.
- Et quid in emphyteota si dominus proprietatis suam proprietatem vendiderit , an admittatur tanquam consors , & an domino requiri debeat , vide *ibidem*.
- Retractus an habeat locum , quando testator legavit alicui quintam partem bonorum , si legatarius velit emere fundum hæreditarium , & consanguinei illud volunt pro tanto , vide *ibi in dict. num. 2. in quest. 3. dict. leg. 55. tit. 5. part. 5.*
- Retractus , & consanguinei mariti nomine suæ uxoris , an habeant jus retrahendi quando maritus vendit extraneo fundum , quod emerat matrimonio conitante , vide *ibidem in quest. 4.*
- Et an consors admittatur ad retrahendum rem datam in solutum , sive detur ab ipso , sive à judge , vide num. 4. dict. leg. 55. tit. 5. part. 5.
- Et an locus sit retractu , quando res permittatur cum alia , vel pro re immobili daretur immobilis , vide *ibid.*
- Et quid in transactione si ex causa transactionis res dimittatur penes possessorem aliquo pretio recepto , vel dato à possidente , vide *ibidem*.
- Retractus bene habet locum etiam in consorte qui non habet in re nisi dimidiari partem , vide *ibidem in num. 5.*
- Et an & quando consors admittatur ad retractum , si res fuit conferti vendita , & ex qua causa hoc fieri possit , vide dict. num. 5.
- Et an consors qui vult rem retrahere , teneatur dare premium etiam si sit excessivum , & ultra justum valorem , vide *ibidem in num. 7.*
- Et quid si res vendatur certo pretio , & donetur , an consors , qui vulp rem illam retrahere , debeat reddere non tam premium conventum , sed & illud quod donatum est , & quando sic , vide num. 7. dict. leg. 55.
- Et an hoc quod consors præferatur si velit tantum dare , sit de æquitate , vel de stricto jure communi , vide *ibidem in num. 8. dict. leg. 55. tit. 5. part. 5.*
- Retractus an habeat locum , & detur ratione vicinitatis , ut convicinus possit rem aliis venditam retrahere , vide *ibidem*.
- Et in retractu jure communionis debet idem servari , quod in retractu jure sanguinis , vide *ibidem*.
- Et quid si extraneus , cui est res vendita , sit Clericus , vel Ecclesiæ , an consors adversus eum habeat jus retrahendi , vide *ibidem*.
- Retractus an habeat locum in solidum , vel pro parte , quando sunt plures consortes , & unus tantum petit reversionem , vide *ibidem*.
- Et an extrahens rem ratione communionis , vel proximitatis , teneatur refundere omnes expensas quas fecit in reis à quo talis res retrahitur , vide dict. num. 8. dict. leg. 55. in fine.
- REVELARE** non debet Sacerdos confessiones , etiam si excommunicetur , vel præcipiatur sibi Papa , vide num. 1. leg. 35. tit. 4. part. 1.
- Revelare peccata occulta quando liceat , vide num. 10. leg. 35. tit. 9. part. 2.
- Revelare confessionem non debet Sacerdos , etiam si sciat homicidia , seditiones , seu alia multa damna inde sequi posse , vide num. 4. leg. 35. tit. 4. part. 1.
- Revelare tenetur quis illud , quod ipse solus scit , & quando , vide num. 8. leg. 6. tit. 13. part. 2.
- Revelare an teneatur quis crimen læsa majestatis , quando ipse solus illud sciverit , vide num. 16. in proœm. 4. part.
- Revelare potest Sacerdos confessionem alicujus in genere , vide dict. num. 4. in fin. dict. leg. 35. tit. 4. part. 1.
- Revelare confessionem ex qua Sacerdos punitur est quando peccator , & penitens aliquis fuit confessus quærens animæ salutem , non tamen si simpliciter fuerit dictum , hoc tibi dico sub sigillo confessionis , ut quotidie fit , vide num. 5. dict. leg. 35.
- Revelans peccatum an incidat in eadem pena , qua incidet si revelasset peccatorem , vide n. fin. in fin. d. leg. 35.
- Revelans Regis secretum malefacit , vide num. 7. leg. 5. tit. 9. part. 2.
- Et de ejus pena , vide *ibidem in num. 8.*
- Revelare an teneatur quis crimen , etiam si sit crimen læsa majestatis , quando scit quod illud probare non poterit , vide num. 16. in fin. in proœm. 4. part. & num. 9. leg. 5. tit. 9. part. 4.
- Revelantes secreta Regis , qualiter puniantur , vide num. 1. & 2. leg. 2. per text. ibi , tit. 7. part. 7.
- Et quid in revelantibus secreta Inquisitionis factæ , sive judex ,

judex , sive notarius sit , vel alias , vide num. 3. cum sequentib. ibidem.

REVERENTIA quæ fit Papæ , ipsi Deo facta videtur , vide dict. num. 4. leg. 4. tit. 5. part. 1.

REVOCARE an possit populus per statutum eleemosynam solitam fieri , vide num. 2. leg. 15. tit. 17. part. 1.

Revocatio judicis delegati per ordinarium an valeat , si causam illam alteri velit committere , si non fuit in culpa , vide num. 1. leg. 21. tit. 4. part. 3.

Et quid de factis potest revocari nem , antequam revocatus illud sciverit , vide ibidem.

Revocatio liberti ad servitatem ex justa causa , an fiat officio judicis , & an in ea sententia requiratur , vide num. 7. leg. 9. tit. 22. part. 4.

Revocare majoriam an videatur ille qui res ex quibus majoriam fecit alienavit , & quando , vide num. 1. quest. 47. in fin. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Revocare non debet coimmodator commodatum nisi expletio usu ratione cuius rem commodavit , vide num. 1. leg. 9. tit. 2. part. 5.

Et an idem sit in precario , & si ad certum usum concedatur , vide ibidem.

Revocare donationem semel factam ab aliquo non præsumitur velle qui illam fecit , nisi hoc constet , vide num. 1. leg. 4. tit. 4. part. 5.

Revocare donationem an possit donator propter aliquam ingratitudinem , quando illa facta fuit propter benemertita donatarii , vide num. 1. leg. 10. tit. 4. part. 5.

Et quid si fiat à patre , vel ab extraneo nomine dotis , vide ibidem.

Revocare donationem poterit donator in pluribus casibus , de quibus per omnes gloss. leg. 10. per text. ibi, tit. 4. part. 5.

Et an illud facere possit si donatarius ignoranter , vel se defendendo percutiat , vide ibidem in num. 4.

Revocare donationem à donatario an possit donator , quando donatarius per alium illum percuti fecit , & si non manu , sed pede illum percuti fecit , vide ibidem.

Revocare donationem donatoris an possit ejus hæres , & in quibus casibus , vide num. 8. leg. 10. tit. 4. part. 5.

Revocare donationem an possit donator , quando illa jam pervenit ad hæredem donatarii ingratiti , vide dict. num. 8. ad fin.

Revocare potest Princeps quod sola voluntate suo subdito dedit , & alii cuicunque illud dare , vide num. 6. leg. 53. tit. 5. part. 5.

Revocare an possit aliquis quod alicui dedit , credens illum pretium , si poltea ejus imperitia fuerit detecta , & quando , vide num. 1. leg. 46. tit. 14. part. 5.

Revocare an possint credidores venditionem , vel aliam quemcumque alienationem debitoris sui , si in eorum fraudem fiat , & quid in donatione in vita , vel in tempore mortis debitoris facta alicui si sit , vel esse præsumatur in creditorum fraudem , vide gloss. leg. 7. per text. ibi, tit. 15. part. 5.

Et an & quando liberatio in fraudem creditoris facta revocetur , & quid in ejus fidejussore , vide gloss. leg. 12. per text. ibi, tit. 15. part. 5.

Revocatio generalis testamentorum , an per hoc revocetur primum testamentum in quo aderat clausula derogatoria , si in revocatione generali de ea mentio facta non sit , vide num. 4. leg. 3. tit. 7. part. 6.

Revocatio legati an inducatur ex eo , quod illud testator in vita sua alienavit , vide num. 1. & 2. leg. 17. tit. 9. p. 6.

Et quid si testator tantummodo alienavit usumfructum rei legatae , vide dict. num. 2. dict. leg. 17.

Et quid si illam rem tantummodo pignoraverit , vide ibid.

Revocatio legatorum potest fieri per testatorem , tam in testamento , quam in codicillis , vide num. 1. & 2. leg. 39. tit. 9. part. 6.

Revocatio confessionis factæ in tormentis , vide in verbo : CONFESSIONE , & in verbo : CONFESSUS , & in verbo : Tortus , tortura.

Revocans mandatum reintegra an evitet poenam quando delictum fieri mandavit , vide num. 8. leg. 2. tit. 2. part. 7.

Revocare , an & quando videtur quis primum testatum per secundum , vide gloss. leg. 21. 22. & 23. tit. 1. part. 6.

Revocare legatum an videatur testator si in vita sua illud alienavit , vide num. 1. & 2. leg. 17. per text. ibi, tit. 9. part. 6.

Et quid si testator tantummodo alienavit usumfructum rei legatae , vide dict. num. 2. dict. leg. 7. tit. 9. part. 6.

Revocare potest testator legata ab eo facta , sive in testamento , sive in codicillis , vide num. 1. & 2. leg. 39. tit. 9. part. 6.

Revocare majoriam , vide in verbo : MAJORIA , & in verbo : PATER , & in verbo : LICENTIA.

REVOCATIO attentatorum , vide de hoc in verbo : REMEDIUM , & in verbo : ATTENTATA.

REUS non debet torqueri si notoriè constet de crimine , num. 3. leg. 20. tit. 9. part. 2.

Reus si à principio rem non exhibuit cum justam causam haberet non exhibendi , & postea res pereat , an pereat periculo suo , vide num. 3. leg. 20. tit. 2. part. 3.

Reus habens plures foros debet conveniri ubi actor voluerit , vide num. 17. per text. ibi, leg. 32. tit. 2. part. 3.

Reus si immobilia possideat extra locum judicii , an excusatetur à præstatione fidejussorum , vide num. 3. leg. 41. tit. 2. part. 3.

Reus si fidejussorem non inveniat debet jurare de standi liti , & jurabit quod illos non invenit , num. 5. leg. 41. tit. 2. part. 3.

Quod juramentum præstabit ad judicis delationem , & cum eo obligavit bona quæ tunc possidet , vide ibidem.

Et an attentis legibus hujus Regni hoc procedat , an vero carcerandus veniat , vide ibidem.

Reus cui res fuit petita si cum non posideret contrarium respondit , an debeat condemnari , & quid si tantum tacuit , vide num. 1. leg. 2. tit. 3. part. 3.

Reus criminis capitalis an possit esse procurator , vide num. 5. leg. 5. tit. 5. part. 3.

Reus contra quem missio in possessionem facta fuit intra quantum tempus venire debeat , ut possit rem cum fructibus recuperare , vide num. 3. & 4. leg. 6. tit. 8. part. 3.

Et quid si recuperata possessione iterum sit centumax , & in fine anni iterum compareat volens possessionem recuperare , an sit audiendus , vide dict. num. 3.

Reus etiam post annum poterit judicium petitorum intantare , sed intra quantum tempus , & an actor missus possit petere , ut distinctivè pronuntietur , & declaretur rem esse suam , vide num. 8. leg. 6. tit. 8. part. 3.

Reus contra quem missio facta fuit in bonis suis propter debitum , intra quot tempus comparere debeat , ut rem non amittat , vide num. 9. leg. 6. tit. 8. part. 3.

Reus si post venditionem bonorum veniat , an aliquid sibi prolixi , & quid si antea , vide num. 16. per text. ibi, leg. 6. tit. 8. part. 3.

Reus contumax qualiter sit citandus , & in quo loco , vide num. 2. leg. 7. tit. 8. part. 3.

Et an in vocatione requiratur criminis specificatio , vide num. 3. ibidem.

Et qualis ei constituitur terminus ad comparendum , & quid in crimine laicæ majestatis , vide num. 4. dict. leg. 7.

Et qualiter fiat descriptio in ejus bonis si non comparuerit , & an ante annotationem bonorum debeat iterum citari voce præconia , & an in tali edicto debeat dici qualiter annotatio facta sit in ejus bonis , vide num. 6. 8. & 9. leg. 7. tit. 8. part. 3.

Et in quibus bonis fieri debeat annotatio , & quid si delictum sit leve , vide num. 14. dict. leg. 7.

Reus cui respondet in judicio si duo simul sibi rem petant , & qualiter sibi cavere debeat cum vietus uni reddat , vide num. 2. leg. 6. tit. 10. part. 3.

Reus an teneatur jurare ad petitionem actoris , quando actor nihil probavit , vide num. 4. leg. 8. tit. 11. part. 3.

Reus in dubio videtur absolutus eò quod actor non probavit , vide num. 3. leg. 24. tit. 2. part. 3. & num. 3. leg. 1. tit. 14. part. 3.

Reus debet absoluvi actore non probante , etiam si ex forma

- ma statuti reo denegetur defensio , vide dict. num. 3 . leg. 14. tit. 14. part. 3.
- Et aliquas fallentias ad supradictam regulam , vide ibidem.
- Reus qualiter excipere debeat , nè videatur crimen fateri , vide per num. 2. leg. 21. tit. 16. part. 3.
- Reus præsens habet quatuor remedia contra actorem absentem , vide num. 1. leg. 9. tit. 22. part. 3.
- Neque est necesse quod sit circa finem triennii , quando reus intare velit contra actorem absentem , vide dict. num. 1. dict. leg. 9. tit. 22. part. 3.
- Et an reo instante possint recipi testes , & sententia ferri litem adhuc non contestata contra actorem , vide ibid. in n. 2.
- Reus etiam si veniat condemnatus habet contra actorem contumacem , pro quo lata fuit sententia , recursum ad sumptus quos fecit in prosequitione litis , vide num. 5. leg. 9. tit. 22. part. 3.
- Et si condemnatio principalis sit in specie consuletur reo per retentionem , usquedum sumptus percipiatur , vide ibid.
- Reus contumax an audiatur si veniat intra annum , & velit possessionem actori traditam recuperare , vide num. 5. leg. 10. tit. 22. part. 3.
- Reus condemnatus ad estimationem quia rem amisit , si res ad dominum revertatur , an rem , vel estimationem petere possit , vide num. 4. leg. 9. tit. 22. part. 3.
- Et an eligere debet ante litis contestationem , vel post , vide ibidem.
- Et quid si ante sententiam , vel ante solutionem estimationis res ad dominum pervenerit , an ad solutionem estimationis tunc tenetur , vice num. 5. ibidem , & ibi , vide quid si dominus fecit expensas in re habenda , an illas recuperet.
- Reus contra quem lata fuit sententia , quæ transfivit in rem judicatam , si instrumenta de novo reperiat , an possit petere restituendum ex clausula generali propter jutum ignorantiam , vel jutum impedimentum , vide num. 9. leg. 19. tit. 22. part. 3.
- Et intra quantum tempus talis restitutio petenda sit , vide ibidem num. 11. & 12.
- Reus volens judicem corrumperem qualiter puniatur , & est perjurus , vide num. 1. 3. & 7. leg. 26. tit. 22. part. 3.
- Reus qui ad exhibendum præcisè compellitur , an & quando de hoc appellare possit , vide num. 6. leg. 9. tit. 23. part. 3.
- Reus , qui condemnatur in causa appellationis , an indistincte debet temper condemnari in expensis , vide num. 3. leg. 27. tit. 23. part. 3.
- Reus an possit exceptionem non numerata pecunia opposere , licet actor illi nihil petat , vide num. 3. leg. 9. tit. 1. part. 5.
- Reus non poterit opponere exceptionem non numerata pecunia contra actorem post lapsus biennium , licet velit probare non fuisse sibi numeratam , & quid de jure canonico , vide num. 6. ibidem.
- Et quid si renuntiavit huic exceptioni in eadem scriptura in qua se obligavit solvere , vel si renuntiavit lapsio biennio an tunc admittatur ad hanc exceptionem , etiam si assumat in se onus probandi , vide num. 8. & 9. leg. 5. tit. 1. part. 5.
- Reus si se filtere in judicio promisit ad certam diem , si non compareat nisi post duos , vel quinque dies post terminum , an poenam promissam incurrat , & quando , vide gloss. leg. 36. per text. ibi , tit. 11. part. 5.
- Reus naturaliter tantum obligatus , si dederit fidejussorum , an fidejussor utatur ejus exceptione , quid si dicatur se ignorantes huic naturali tantum obligationi accessisse , vide num. 7. leg. 5. tit. 12. part. 5.
- Reus principalis si est præsens prius debet conveniri , quam ejus fidejussor , & quando dicatur esse præsens , vide num. 1. leg. 9. tit. 12. part. 5.
- Reus principalis si non sit solvendo , an & quando tunc fidejussor conveniri possit , vide num. 2. dict. leg. 9.
- Et quid si reus dedit pignus creditori suo , an si postea creditor fidejussores convenerit illi objicere possint , quod vendat prius pignus debitoris principalis , vide num. 5. dict. leg. 9. tit. 12. part. 5.
- Reus principalis in quibus casibus non tenetur solvere , quod ejus fidejussor pro eo solvit , vide num. 1. & 2. leg. 12. per text. ibi , tit. 12. part. 5.
- Reus principalis si sit per tententiam liberatus , an illa fidejussori suo profit , & quando , vide num. 15. tit. 12. part. 5.
- Reus si nolit uti , vel non fuit usus exceptione , an fidejussor poterit ea uti , vide num. 5. ibidem.
- An fidejussor possit tali exceptione uti , quando obtulit se ad fidejussionem non rogatus , vide ibidem.
- Et an reo invito possit fidejussor exceptionem opponere , vide ibidem.
- Reus an teneatur fidejussori dari probationes ad exceptiones quas opponere velit , vide num. 5. dict. leg. 15.
- Et an fidejussor possit à reo petere , etiam pendente lite , ut reus det sibi expensas , vel pecuniam pro expensis , vide ibidem.
- Et quid si exceptio , quæ à principio competebat , tam reo , quam fidejussori postea cesset in reo , vide ibidem in fine.
- Et an fidejussor possit opponere de exceptione personali competenti personæ rei principalis tantum , vide ibi n. 9.
- Reus principalis si moriatur , an obligatio fidejussoris extinguatur , vel adhuc duret , vide num. 1. leg. 16. tit. 12. part. 5.
- Reus principalis an à fidejussore defendi possit in judicio in quocumque criminis , ut ipse reveletur à poena , vide num. 1. leg. 18. ibidem.
- Et an datum reo causa transactionis repeti possit ab eo , vide num. 1. cum aliis ibi , leg. 34. tit. 14. part. 5.
- Et an acceptatio facta reo profit fidejussori , vel è contra , vide num. 1. leg. 12. tit. 15. part. 2.
- Reus an pendente sua accusatione criminali alium accusare possit , & qualiter hoc intelligatur , vide gloss. leg. 4. & num. 5. leg. 13. tit. 1. part. 7.
- Reus si reaccusare non possit , an tunc possit judicis officium implorare , ut crimen puniatur , vide num. 3. ibidem.
- Et quid si proteguntur suam , vel suorum injuriam , an tunc propter hoc debet in prima accusatione supersederi , vide num. 4. ibidem.
- Reus an possit suum accusatorem , vel alium reaccusare , quando ipse fuit jam per sententiam condemnatus , vide num. 8. dict. leg. 4. tit. 1. part. 7.
- Et an possint accusationem jam inchoatam illam proseguiri per se , vel per procuratorem , & an interim supersederit in executione poenæ , vide ibidem.
- Et an expensæ per accusatum factæ sibi per denuntiationem solvi debeant , & quando , vide num. 4. & 5. leg. 5. tit. 1. part. 7.
- Reus an post mortem accusari , vel puniri possit , vide gloss. leg. 7. ibidem per illum text.
- Reus absolitus , vel condemnatus de crimine , an iterum accusari possit , & quando , vide num. 1. & 2. leg. 12. ibidem.
- Et quid si tantum fuit per suum juramentum absolutus , an iterum accusari possit , vide ibidem in nam. 2.
- Reus si de uno delicto à pluribus accusetur , an omnibus respondere teneatur , & quid si accusaretur coram pluribus judicibus , an accusatus reus judicem eligere possit , vide num. 2. leg. 13. per text. ibi , tit. 1. part. 7.
- Et an sit necessarium , quod accusatus excipiat de pluralitate accusatorum , & quid si non excipiat , an valeat processus , vide ibidem.
- Et an judex possit non recipere illam accusatorum plurimatatem , & quid si recipit , vide ibidem.
- Reus , vel alias quando de uno crimine dupli poena veniam puniendus , vide num. 5. leg. 13. tit. 1. part. 7.
- Reus de uno accusatus , an illa accusatione pendente de aliis criminibus accusari possit , vide ibidem per text. ibi.
- Et an respondebit secundæ accusationi priusquam prima accusatio terminata sit , num. 6. ibidem per illum text.
- Reus cum ab aliquo accusatur de delicto quæ , & qualia in tali accusatione poniri debeant , ut valeat , vide gloss. leg. 14. tit. 1. part. 7.
- Reus an possit petere , ut in accusatione criminali contra eum facta declaretur dies , vel hora , num. 5. ibidem.

- Reus an sit absolvendus , si libellus contra eum inepte propositus fuit , vel an defectus illius libelli purgetur ex liquidis probationibus potea factis , vide num. 6. quest. 2. leg. 14. tit. 1. part. 7.
- Reus coram quo jūice criminaliter accusari possit , ut ad respondendum arctetur , vide gloss. leg. 15. per text. ibi , tit. 1. part. 7.
- Reus an per suam confessionem factam coram jūice incompetenti , aliās habenti merum imperium , an videatur prologare ejus jurisdictionem in criminalibus , vide num. 2. leg. 15. tit. 1. part. 7.
- Reus de crimen accusatus si exceptiones quas habebat ad exclusionem judicij non opposuit , an per hoc videatur jurisdictionem judicis non sui prorogare , vide num. 3. dict. leg. 15. per text. ibi.
- Reus an in criminalibus litem contestare teneatur , & an sine litis contestatione damnari possit , vide num. 2. leg. 16. tit. 1. part. 7.
- Reus de crimen accusatus qualiter sub fidejussoribus relaxari debet , & quando , vide num. 4. & 5. dict. leg. 16. per text. ibi.
- Reus de mandato Regis captus sub fidejussoribus per judicem relaxari non debet , vide dict. num. 5. in fin.
- Et quid in capto ad litteras requilitorias alterius judicis , vide ibidem.
- Reus si citatus compareat , accusator vero non , qualiter ejus contumaciam increpare possit , & quando , & in quo veniat absolvendus , & quid iudex facere debeat tunc , & alia plura , vide per gloss. leg. 17. per text. ibi , tit. 1. part. 7.
- Reus priusquam absolvatur , eò quod accusator ejus non comparet , prius tamen ipse accusator citari dicitur , & qualiter , vide num. 4. dict. leg. 17. per text. ibi , & num. 5. ibidem.
- Reus fugiens non solum debet remitti ad judicem loci ubi delinquit , sed etiam ad judicem domicilii , vel prorogati jurisdictionis , vide num. 1. leg. 18. per text. ibi , tit. 1. part. 7.
- Reus si post accusationem aufugiat qualiter reduci debet , & capi possit , & alia in hoc , vide per gloss. leg. 18. supradict.
- Reus , an & quando sine judicis citatione ab eo capi possit , vide num. 2. ibidem.
- Reus an per judicem delicti , vel qui aliās justē cognoscit de accusatione capi posuit in alterius judicis territorio , & qualiter se in hoc habere debeat , vide num. 5. dict. leg. 18. tit. 1. part. 7.
- Et quando alter iudex , quam loci delicti ad punitionem admittitur , vel non , vide num. 1. 2. 3. & 4. dict. leg. 16. & num. 3. leg. 3. tit. 29. part. 7.
- Reus non traditur custodiendus ante litem contestatam , & qualiter hoc intelligatur , vide num. 4. leg. 19. tit. 1. part. 7. & num. 1. leg. 1. tit. 29. part. 7.
- Reus de crimen accusatus , si cum suo accusatore transfigat , an transactio teneat , & illum à poena liberet , & quando , & qualiter , & an & quando crimen per hoc fateri videatur , & puniri posuit , & quid si timeat accusari , non tamen adhuc fuit accusatus , vide gloss. leg. 22. per text. ibi , tit. 1. part. 7.
- Et in quibus criminibus talis transactio locum habeat , vel non , vide num. 3. 4. & 5. cum sequentib. ibidem.
- Et an transactio facta super vulneribus extendatur ad mortem , si postea subsequatur , vide num. 5. dict. leg. 22.
- Et an in tali transactione omnium hæredum assentus requiratur , vel non , vide ibidem num. 6.
- Et an talis transactio proposito accusato quominus de illo delicto amplius ab alio accusari non posuit , vide ibidem num. 11. quest. 2.
- Et an idem sit dicendum in pacto gratuito , vide ibidem num. 5. & 7. & num. 11. ibidem.
- Et quid si aliquis accusetur de crimen adulterii , vel de rapto , an tunc sit locus transactioni , vide ibidem in num. 12. & 13.
- Reus accusatus de crimen , si seipsum occidat an morte ejus causa finiatur , vel non , & cui bona ipsius ap-
- plicentur , vide gloss. leg. 24. tit. 1. part. 7.
- Et quando dicatur reum à metu criminis occidisse , & quae requirant , ut & tunc bona applicentur fisco , vide ibidem num. 2. 3. 4. 5. & 6.
- Et an hodie stante authentica bona damnatorum , & legibus hujus Regni , etiam in isto casu bona veniant fisco applicanda , vide num. 7. ibidem.
- Reus accusatus de crimen , si lite contestata decedat , an & quando , & in quibus delictis instantia ad hæredes ipius , vel accusatoris transfat , & in quibus actionibus , & pro qua parte , & qualiter , vide gloss. leg. 25. per text. ibi , tit. 1. part. 7.
- Et an hoc intelligatur in criminibus privatis in quibus agitur civiliter ad vindictam , & poena venit applicanda parti , vel si de talibus criminibus agatur criminaliter , & ad poenam applicandam fisco , vide num. 1. dict. leg. 25.
- Et quid si lis fuit copta per solam citationem , vel si reus fuit contumax non habens causam non veniendi , vide num. 2. ibidem.
- Et quid si lite contestata pacto contrahentium fuit aliter recessum , an tunc actio penalis sit transitoria ad hæredes , vide ibidem in fin.
- Et qualiter hæredes teneantur tunc , & pro qua parte , vide ibidem num. 7. per text. ibi.
- Reus de crimen accusatus sine veris , & justis probationibus puniri non debet , & an ex indicis , vide num. 2. 3. 4. & 5. cum aliis ibi , leg. 26. tit. 1. part. 7.
- Reus si postquam tortus fuit negat , an probationes factæ contra eum eliduntur , vide num. 8. dict. leg. 26.
- Reus si tortus fuit nihil contra eum fuerit provatum , an diffinitivè abolvi debeat , vide num. 9. dict. leg. 26.
- Reus si in simul proponat omnes exceptiones suas poterit hoc non obstante postea petere , quod pronuntiatur super exceptione quæ impedit litis ingressum , vide num. 1. leg. 6. tit. 3. part. 7.
- Reus accusatus de crimen capi non debet nisi facta informatione saltem in sun maria , & an debet citari , vide num. 1. leg. 1. tit. 29. part. 7.
- Reus non debet relaxari , si à principio injustè captus sit , & postea captura ex aliquibus justificetur , vide dict. num. 1. in fin.
- Reus quando remittitur ad judicem loci delicti cuius expensis ita remissio fieri debeat , vide num. 2. quest. 2. leg. 1. tit. 29. part. 7.
- Reus an ad judicem delicti remitti debeat in levibus delictis , vide ibidem.
- Reus si sit miles à quo jūice capi , & puniri possit , & quando , vide gloss. leg. 3. per text. ibi , tit. 29. part. 7.
- Reus peccat celando veritatem , vide num. 3. leg. 4. tit. 29. part. 7.
- Reus super occultis non tenetur respondere , dict. num. 3.
- Reus an itatim quod capitur debeat jurare de veritate dicenda , vel non , vide num. 3. in princ. leg. 4. tit. 29. p. 7.
- Et an & quando teneatur contra se jurare , si crimen sit occultum , vel non plenè probatum , & an licet neget , & quando interrogationi respondere non tencatur , neque delictum fateri debeat , neque iudicio obediens teneatur , vide dict. num. 3. usque ad fin.
- Reus non debet respondere per verbum credit , sed per veritatem , vide ibi in princ.
- Reus siue confiteatur debitum , siue non qualiter debeat carcerari , & ligari qualiscumque status , & conditionis sit , & quando , vide num. 4. 5. 6. & 8. dict. leg. 4. tit. 29. part. 7.
- Et an mulier quæ incarcatur cum hominibus ponit possit , vide num. 1. & 2. leg. 5. per text. ibi , tit. 29. part. 7.
- Reus carceratus cum amicis , & procuratoriibus aliqui poterit , & quando hoc sibi non permittatur , vide num. 5. leg. 6. per text. ibi , tit. 29. part. 7.
- Et qualiter reus carceratus per custodes carceris custodiari debeat , vide gloss. dict. leg. 6. per text. ibi.
- Reus incarcerus usque debeat in vinculis detineri , & quando , & qualiter , vide gloss. leg. 7. ibid. per illum text.
- Reus si aufugiat à carcere , an crimen fateri videatur , &

- qualiter contra ejus custodes procedatur, & quando, vide *gloss. leg. 12. per text. ibi, tit. 29. part. 7.*
- Reus carceratus si sivegerit carcerem qualiter puniatur, vide *gloss. leg. 13. ibidem per illum text.*
- Et an habeatur pro confessio, & quando, vide *num. 1. ibidem per illum textum.*
- Et quid si aufugiat cum scientia, vel negligentia custodis, an mitius puniatur, & quare, vide *ibidem num. 5.*
- Reus accusatus de crimine antequam torqueatur quæ praecedere debeant, vide in verbo: TORTURA, TORQUERI, & TORTUS.
- Reus debet torqueri judice ordinario praesente, neque causa ista legari possit, & quibus inditiis praecedentibus, vide *num. 2. leg. 2. & gloss. leg. 3. tit. 30. part. 7.*
- Reus tortus si confiteatur delictum, an sibi postea aliqua dilatio danda sit, vel non, vide *num. 5. leg. 4. tit. 30. part. 7.*
- Et quid si pottea appareat totum contrarium de eo, quod confessus fuit, vide *num. 6. & 7. ibidem.*
- Reus si in tormentis perseveret negando si tamen crimen per teltes tibi probetur damnari debet, vide *num. 8. leg. 4. tit. 30. part. 7.*
- Reus qui in tormentis semel confessus fuit, si postea neget an iterum, atque iterum torqueri debeat, & an ex sua confessione oriatur semiplena probatio, vide *dict. num. 8. dict. leg. 4.*
- Reus semel tortus, an & quando iterum, atque iterum torqueri debeat, vel non, vide *num. 11. dict. leg. 4. tit. 30. part. 7. per text. ibi.*
- Reus si injunctè ad torturam ponatur qualiter judex puniatur, vel non, sive illum occidat, vel feriat, sive ei aliquid mali non faciat, vide *n. 14. dict. leg. 4. per text. ibi.*
- Et quid si judex aliquem justè torfit, excessit tamen modum in torquendo, sive dolosè, sive culpabiliter qualiter tunc veniat puniendus, vide *dict. num. 14. ad fin.*
- Et quid si judex servavit modum in torquendo, sed tortus debilitate naturæ sustinere non potuit, & mortuus fuit, an & quando teneatur, & veniat puniendus, vide *dict. num. 14. in fin.*
- Reus reptatus, vide in verbo: REPTATUS.
- Reus ita torqueri debet, nè moriatur, vel debilitetur, vide *num. 3. leg. 5. tit. 30. part. 7.*
- Et quando plures sunt torquendi à quibus incipiendum sit, vide *num. 2. dict. leg. 5. per text. ibi.*
- REX** Ildefonsus conditor harum legum partitarum cuius filius fuerit, vide *num. 7. in proem. part.*
- Rex dicitur Christi Vicarius, vide *num. 9. in proem. part.*
- Rex administrans iustitiam debet facere opus suum, vide *num. 11. in dict. proem. partit.*
- Rex servare debet leges à le introductas, & qua de causa, & ratione, & quantiter, vide *num. 1. leg. 16. tit. 1. part. 1.*
- Rex licet antiquitus in capite ungebatur hodie non nisi in humeris, & de ratione, vide *num. 1. per text. ibi, leg. 13. tit. 4. part. 1.*
- Rex a quo ungi debeat, vide *ibidem.*
- Rex novus an petere posuit Papæ, ut illum ungap, vide *dict. num. 1. dict. leg. 13.*
- Rex tenetur suo proprio parocho peccata sua confiteri nisi ad hoc speciale habeat privilegium, vide *num. 5. in princip. leg. 21. tit. 4. part. 1.*
- Rex Hispanæ quo jure provideat Episcopatus, vide *num. 1. leg. 18. tit. 5. part. 1.*
- Reges Hispanæ habent majoriam in eligendis Episcopatis tribus rationibus, vide *gloss. fin. dict. leg. 18.*
- Rex non potest Episcopo dare licentiam, ut ambulet ultra Diocesim, vide *num. 1. leg. 29. tit. 5. part. 1.*
- Rex uniens Civitati castrum quid tunc illi date videatur, vide *num. 3. leg. 27. tit. 7. part. 1.*
- Rex Hispanæ an possit in Ecclesia vacante constituere Economum, si iitudo habeant ex consuetudine, vide *num. 4. leg. 11. tit. 15. part. 1.*
- Rex ex qua causa, & in qua quantitate, & qualiter exigere possit censum ab Ecclesiis, vide *num. 3. leg. 14. per text. ibi, tit. 22. part. 1.*
- Rex superiorem non recognoscens dicitur Monarcha in Regno suo, habetque omnimodam jurisdictionem, *num. 7. leg. 2. tit. 1. part. 2.*
- Rex fundat jurisdictionem suam in terris dominorum, & propter ipsorum negligentiam jurisdictionem ad ordinarium, & Regium revertitur, vide *n. 8. leg. 2. tit. 1. p. 2.*
- Rex solus potest credere monetam, & an valorem metalli aliquid possit mutare, & quando, & in qua moneta, vide *num. 11. leg. 2. tit. 1. part. 2.*
- Rex fundat jurisdictionem suam, & Imperator in jurisdictione, sed non quoad dominium rerum particularium, *num. 21. leg. 2. tit. 1. part. 2.*
- Et an non dato æquivalenti dominium transeat in Regem, vide *ibidem in num. 22.*
- Rex tyrannus à populis defrui potest, & refrænari, vide *num. 23. ad fin. dict. leg. 2.*
- Rex est Vicarius Christi, geritque in terris vicem Dei, et que Monarcha in Regno suo, & habet Papam pro capite, *num. 1. & 2. leg. 5. tit. 1. part. 2.*
- Rex in nova lege est Sacerdotibus subjectus, in veteri non, & quare, tam in una, quam in alia ita sit, vide *num. 2. leg. 6. tit. 1. part. 2.*
- Reges sunt de jure gentium, *num. 1. leg. 7. tit. 1. part. 2.*
- Rex debet esse pacificus, vide *num. 8. leg. 9. tit. 1. part. 2.*
- Rex an possit donare Villam, sive Castellum sola voluntate, etiam si non praecedant servitia, & quid in Imperatore, vide *num. 3. leg. 8. tit. 1. part. 2.*
- Rex ita tenet augere Regnum, sicuti Imperator Imperium, vide *ibidem.*
- Rex an possit imponere subditis suis aliquod super indicum propter suas necessitates, & an idem sit in Imperatore, vide *num. 7. leg. 8. tit. 1. part. 2.*
- Rex an possit imponere subditis aliquod charitativum subsidium pro captione alicujus caltri, & an possit ab ipso subsidio aliquem liberare, *num. 8. leg. 8. tit. 1. p. 2.*
- Rex potest eligi à Regnicolis deficiente successore sanguinis, vide *num. 3. leg. 9. tit. 1. part. 2.*
- Rex tò scilicet, quod contraxit matrimonium cum Regina, quam jurisdictionem, & administrationem habeat in Regno, & vide *num. 9. in fin. leg. 1. & num. 4. leg. 9. tit. 1. part. 2.*
- Rex si male gerat ejus officium, privatamque utilitatem publica utilitati præferat dicetur tyrannus, & an subditi possint illi denegare obedientiam, & an possint illum occidere, vide *num. 7. leg. 10. tit. 1. part. 2. & ibi in n. 8.*
- Rex si donet alicui Villam, seu Oppidum cum suo territorio faciendo eum Comitem, seu Ducem, an ex eo videatur facere majoriam, *num. 1. leg. 12. tit. 1. part. 2.*
- Rex concedendo alicui Villam sub titulo Ducatus, vel, &c. an videatur sibi dare jurisdictionem, si in privilegio non sit dictum, vide *num. 2. dict. leg. 12.*
- Rex an possit concedere Ducibus, vel Marquionibus, &c. ut credant monetam, vel alia regalia faciant, vide *gloss. dict. leg. 12.*
- Rex bene gerens officium Regis quomodo prænicetur, & calligetur si male in eo fuerit verfatus, vide *num. 6. & 7. leg. 2. tit. 2. part. 2. & num. 5. leg. 4. ibidem.*
- Rex debet colere iustitiam, pietatem, & veritatem, & Rex iustus erigit terram, vide *num. 7. leg. 3. tit. 2. p. 2.*
- Rex si fiat haereticus conceditur ejus Regnum catholico occupanti, & an Papa interrim exercet iura Regia, vide *ibidem num. 1. leg. 4. tit. 2. part. 2.*
- Rex debet thesaurizare ad Regni subventionem, & hoc est multum necessarium ex multis causis, vide *num. 1. leg. 4. tit. 3. part. 2.*
- Rex viciosus, & inutilis an possit privari, & an debeat sibi dari coadjutor, vide *num. 6. leg. 5. tit. 3. part. 2.*
- Rex qualis esse debeat in loquelis suis, vide *gloss. leg. 7. tit. 4. part. 2.*
- Rex ebriosus an possit privari Regno, vel saltim possit dari illi coadjutor, vide *num. 9. leg. 2. tit. 5. part. 2.*
- Rex cum mulieribus dissolutus, & effeminatus an possit removeri per Papam, vide *num. 2. leg. 6. tit. 5. part. 2.*
- Rex donare tenetur ubi debet, quia ejus proprium est, ejusque successores donatoines confirmare tenentur, vide *num. 1. leg. 14. tit. 5. part. 2.*

Rex

Rex debet scire legere, & alias scientias studere debet, vide num. 2. leg. 16. tit. 5. part. 2.

Rex opportet esse divinus, vel semideus, nec dici potest Rex si omnibus non superexcellat, vide num. 3. leg. 2. tit. 7. part. 2.

Rex an possit justa, & legitima causa subsistente filium suum privare à Regni successione, vide num. 2. leg. 9. tit. 7. part. 2.

Rex an succedat in Regno de jure naturæ, primævo, an verò alio jure, & an per electionem, vide dict. num. 2. dict. leg. 9.

Rex debet remunerare servitores, & officiales suos ultra conueta salario, vide num. 5. leg. 2. tit. 9. part. 2.

Rex ubi debeat solvere decimas personales, vide num. 4. leg. 3. tit. 9. part. 2. vide leg. 11. tit. 20. part. 1.

Rex an possit procedere contra suos Capellanos, qui male gesserunt officium, vide num. 7. leg. 3. tit. 9. part. 2.

Rex Hispaniæ, & alii omnes antiquitus impedimento cessante audiebant causas subditorum suorum, vide num. 1. per text. ibi, leg. 19. tit. 9. part. 2.

Rex tolus cognoscit de riepto, & alevolia, seu proditione inter generosos, vide num. 6. per text. ibi, leg. 12. tit. 9. part. 2.

Rex non debet esse nimis credulus, vide num. 1. leg. 8. tit. 13. part. 2.

Rex an possit cognoscere de violentiis etiam inter Ecclesiasticos, & quod bene hæc consuetudo Regni procerterit, vide num. 4. leg. 13. tit. 13. part. 2.

Rex necet Clericum non possit punire in sua persona, bene tamen potest in ejus patrimonio, vide num. 4. leg. 13. tit. 13. part. 2.

Rex si mandet alicui illud quod fieri non potest sine periculo pericloræ, vel est contra jus naturale, an fieri debeat, vide num. 4. leg. 16. tit. 13. part. 2.

Rex novus coronari non debet, neque assumi in Regem nisi post sepulturam mortui, vide num. 1. leg. 20. ibid.

Rege mortuo an expirent officia manu sua data, & quando, vide num. 2. leg. 20. tit. 13. part. 2.

Rex si plus solito graver dominis terrarum, an propter hoc ipsi possint gravare eorum subditis, vide num. 6. leg. 22. tit. 13. part. 2.

Rex potest facere monetam in Regno suo, vide num. 11. leg. 22. tit. 13. part. 2.

Rex habet jurisdictionem supremam in locis dominorum, & in omnibus castris, vide num. 12. leg. 22. tit. 13. part. 2.

Quod procedit etiam si in donatione ab eo fuerit dictum (cum sua jurisdictione, &c.) vide ibidem.

Et an supremam jurisdictionem, quam habet Rex in dictis locis, possit illam aliquibus concedere, vide ibid.

Rex donans alicui sub modo illo non servato donatarius privabitur donatione, sive causa sit finalis, sive non, vide num. 14. dict. leg. 22.

Rex aliquid contra Deum, vel conscientiam jubens non est obediens, vide num. 3. leg. 25. tit. 13. part. 2.

Rex dilapidans bona filii, & Regni sui, an primogenitus possit contra eum erigi, & illi tollere Regnum, vide num. 3. leg. 1. tit. 15. part. 2.

Rex ex quibus causis possit filium suum primogenitum exheredare, vide ibidem.

Rex donans alicui fortalitum eò, scilicet, quod contraxit cum domicella Palatii eo adhibito, ut illa sit majoria, vocavitque ad illam filium majorem ipsorum, utrum si ipsi filios non habuerint, admittatur ad talem majoriam filius major habitus ex secundo matrimonio cum alia contracto, an verò pro qualitate requiratur, ut filius sit ex tali domicella, vide num. 10. in leg. 2. tit. 15. part. 2.

Rex an possit Regnum dividere inter filios suos, vide num. 10. leg. 2. tit. 15. part. 2.

Rex in vita sua an possit filium suum Regem facere, & illi administrationem Regni concedere, vide num. 11. leg. 2. tit. 15. part. 2.

Rex decedens sine filiis, & descendenteribus relictis duobus consanguineis in æquali gradu, quis eorum Regnum habere debeat, vide num. 18. leg. 2. tit. 15. part. 2.

Rex an possit esse inhabilis, vel demens si illud à natura habeat, & quid si ex accidenti, vide num. 19. in princ. leg. 2. tit. 15. part. 2.

Et quid si Rex demens habeat filium non dementem, an ille in Regno debeat succedere, vide ibidem.

Rex factus Monachus ante professionem an dicetur habere dignitatem, & Regni administrationem, vide num. 19. leg. 2. tit. 15. part. 2.

Et quid si primogenitus ejus factus sit Monachus, vel Canonicus regularis, vide num. 19. ibidem.

Rex si frat Clericus an amittat dignitatem, & Regni administrationem, vide num. 19. leg. 2. tit. 15. part. 2.

Rex minor à quo tempore possit uti jurisdictione, vide num. 1. leg. 3. tit. 15. part. 2.

Rex cuius ætatis debeat esse ut possit uti jurisdictione, & quid in filia Regina, vide num. 3. leg. 3. tit. 15. part. 2.

Rex furiosus cui datus fuerit curator, si filium habilem habeat an tali filio sit committenda Regni administratione exclusis tutoribus, & curatoribus, vide n. 5. dict. leg. 3.

Rex an ad Regni gubernationem admittatur si Regina sit furiosa, & ejus eit Regnum, an verò debeant illi dari curatores per quos ma: ito excluso Regnum regatur, & quid de æquitate, & rigore, vide num. 3. leg. 3. tit. 15. part. 2.

Rex novus an teneatur solvere debita Regis præmortui, & quando, & qualia, vide num. 1. leg. 4. tit. 15. part. 2.

Rex si in figura iustitiae alicui præjudicaret, vel reipublicæ, vel trico, an teneatur ejus successor, vide ibidem.

Rex novus qualiter jurare debet cum sibi conceditur administration Regni, vide num. 2. per text. ibi, leg. 5. tit. 15. part. 2.

Rex non potest alienare Civitates, & Castra Regni sine consensu omnium Principum, & populum, vide num. 2. in princip. leg. 5. tit. 15. part. 2.

Rex donans alicui Civitatem, quid in ea sibi debeat reservare, vide num. 12. per text. ibi, leg. 5. tit. 15. part. 2.

Rex in minoriis quam partem habere debeat, & quæ sive dicantur, quæ verò non, vide num. 15. dict. leg. 5.

Rex dicitur habere triplex patrimonium, vide num. 4. leg. 1. tit. 17. part. 2.

Rex, & Regnum habent fundatam intentionem suam quoad dominium Civitatum, Villarum, & Castrorum, vide num. 1. in princ. leg. 1. tit. 18. part. 2.

Et etiam Castellorum, vide ibidem num. 2.

Rex si tempore pacis faciat in continibus Regni sui aliquod castellum, an pacem rumpere videatur, vide num. 1. leg. 3. tit. 18. part. 2.

Rex frangens pacem, si requisitus damna non refartiat, amittit castra sub fidelitate constituta, & illa alter poterit occupare, vide num. 2. leg. 3. tit. 18. part. 2.

Rex Hispaniæ jam quod terram à Sarrecenis recuperavit, quam habet hodie conquestatam, vide num. 7. leg. 32. tit. 18. part. 2.

Rex eit cor, & anima populi, ipseque eit pater omnium, vide num. 3. leg. 2. tit. 19. part. 2.

Rex debet esse præfens in bello campestri contra inimicos, nisi esset puer, vel æger, vel aliter occupatus sit, vide num. 4. leg. 6. tit. 19. part. 2.

Rex si in bello præfens sit habebit quintum bonorum acquisitorum in bello, & quando, vide dict. num. 4. in fin.

Rex an possit compeliere vassallos ad bellum, & ut illum juvent, & quando suis propriis sumptibus, vide per num. 1. leg. 7. tit. 19. part. 2.

Rex debet subditos suos ubicumque sint defendere, & quid si sint in alienis territoriis, vel in mari, vide num. 2. leg. 8. tit. 20. part. 2.

Rex utrum sumptibus suis bellum indicere, & persecui debeat, & quando non, vide num. 2. leg. 8. tit. 20. p. 2.

Rex sicut tenetur purgare terram malis hominibus, ita debet facere in mari, vide ibidem in fin.

Rex an possit militem facere illum, qui antea nullam habeat nobilitatem, vide num. 6. leg. 22. tit. 21. part. 2.

Rex solus potest milites creare, aliis verò non, nisi de ejus mandato, & quid de jure partitarum, vide num. 1. leg. 11. tit. 21. part. 2. & num. 2. leg. 1. tit. 24. part. 4. Rex

- Rex an possit sine causa aliquem creare nobilem , facere que illum generosum , & immunem à gabellis , vide num. 1. leg. 6. tit. 27. part. 2.
- Et an onus exempti incumbat aliis , & sit maximum , & nulla adfuit causa quare illi nobilitatem concederit , vide per dict. num. 1.
- Rex à Deo missus est in terram in poenam malorum , & laudem bonorum , qui officiales suos debet in officiis meliorare , si primum bene gesserunt , vide num. 2. leg. 2. tit. 1. part. 3.
- Rex si donet alicui partem decimorum , quam ex privilegio habet , si super illa parte sit contentio , an ejus curia valcat cegescere , vide num. 2. leg. 17. tit. 4. part. 3.
- Rex habens plura Regna , an existens in uno possit lites alterius terminare ibidem , vide num. 5. leg. 17. tit. 4. p. 3.
- Rex si mittat inquisitorem in aliqua terra , an ipse eis talarium administrabit , vide num. 2. leg. 7. tit. 17. part. 3.
- Rex non potest alicui in perpetuum donare quæ sunt sui patrimonii in præjudicium successorum , vide num. 2. leg. 10. tit. 18. part. 3. & num. 1. leg. 28. tit. 11. part. 3. & num. 3. leg. 13. & num. 2. leg. 14. tit. 9. part. 6.
- Rex qui percepit redditus Regni , tenetur subditos ab incuria liberare latronum , & quid si in ejus territorio aliqua robaria fiat , an teneatur damnum parti refarcire , si malefactorem non ostendat , vide num. 2. leg. 17. tit. 18. part. 3.
- Rex solus potest aliquibus forensibus instrumentum securitatis dare , vide num. 1. leg. 18. tit. 18. part. 3.
- Rex an teneatur emptorem de evictione pro rebus venditis pro debitis fiscalibus , & quando , vide num. 10. leg. 23. tit. 18. part. 3.
- Rex an ipse solus debeat privilegium suum declarare , & quando non , vide num. 1. & 5. leg. 27. tit. 18. part. 3.
- Rex Hispanæ , Franciæ , & Angliæ Imperatorem non recognoscunt in temporalibus , sed Papam habent pro supreiore , vide num. 3. leg. 17. tit. 23. part. 3. & num. 5. leg. 4. tit. 15. part. 4.
- Rex , & an ad Regem appellari possit omisso medio . & quare valeat appellatio , vide num. 2. leg. 28. tit. 23. part. 3.
- Rex an possit cognoscere in prima instantia in terris magnatum , & an in eorum magnatum terris appelletur ad Regem omisso domino illius terræ , vide num. 2. leg. 18. tit. 23. part. 3.
- Rex an debeat consuli in causis arduis præcipue in ultima sententia in causis magnatum , vide num. 2. leg. 19. tit. 23. part. 3.
- Rex habet duplum portionem , & potest in territorio suæ Civitatis , vel Villæ pasculari pro eo numero quod duo vicini de divitibus talis Villæ , vide num. 9. leg. 9. tit. 28. part. 3.
- Rex quam partem habeat in thesauris de novo inventis , vide num. 7. leg. 45. tit. 28. part. 3.
- Rex dicitur possidere tributum , quod alius pro se colligit , vide num. 6. leg. 6. tit. 29. part. 3.
- Rex an ex causa possit prohibere ingressum per viam publicam , & quando , vide num. 3. leg. 7. tit. 29. part. 3.
- Rex potest tempore guerræ custodes ponere in castris aliorum dominorum , vide num. 1. leg. 20. tit. 32. part. 3.
- Rex , vel ejus consilium debet eligere illos qui intendant in operibus publicis , & quid hodie , vide num. 6. leg. 20. tit. 32. part. 3.
- Rex cum sit cor , & anima populi , debet sedem suam in medio Regni sui habere , vide num. 14. in prol. part. 4.
- Rex utrum possit adjectioni poenarum prohibere , ne matrimonium inter aliquos contrahatur ex causa , vide num. 5. leg. 1. tit. 5. part. 4.
- Rex si carnaliter virginem cognoverit , ipsam per vim semper cognitam esse creditur , & quid miraculi iustus habeat , vide gloss. leg. 7. tit. 9. part. 4.
- Rex nollet non cognoscit superiorem , & ipse , & alii similis legitimare bene poslunt , alii vero non , vide num. 5. leg. 4. tit. 15. part. 4.
- Rex in Regno suo est Imperator Regni sui , & an ipse possit legitimare quoad Baronias , & alia regalia , vel solus Imperator , vide dict. num. 5.
- Rex an possit Clericos , sive in sacris , sive in minoribus ordinibus constitutos legitimare in temporalibus , vide num. 4. ad fin. leg. 4. tit. 15. part. 4.
- Rex est pater omnium subditorum , etiam Clericorum in temporalibus , cui Clerici praestare debent fidelitatem , suntque ejus subditi , vide ibidem.
- Rex semper debet legitimare naturales filios , quotiescumque sibi petitur , vide num. 9. in princ. leg. 4. tit. 15. p. 4.
- Rex bene potest filios Clerici , etiam in sacris constitutos , legitimos facere , vide num. 4. leg. 4. tit. 15. part. 4.
- Rex si sit infidelis , & subditi fideles , an possit agi ad recipiendum pretium , vel commutationem si ibidem adsit periculum vitæ , vel fidelium ipsorum , vide num. 1. per text. ibi , leg. 8. tit. 21. part. 4.
- Et quid si Rex etiam cum subditis ad fidem convertatur , an amittat eorum dominium , & jurisdictionem , & an occupantes principatus infidelium tuti sint quoad Deum , si illud faciant de Papæ voluntate , vide num. 3. ibi.
- Rex si jultitiam facere neglexerit , & nolit malefactum emendare , dicitur Regnum vacare de facto , & de jure , vide num. 7. leg. 5. tit. 24. part. 4.
- Rex , Imperator , vel alius in sua propria causa judices esse non poslunt , vide num. 8. leg. 5. tit. 24. part. 4.
- Rex an possit esse judex in injuria Regno , vel reipublicæ Regni suæ , & an idem sit dicendum in Papa , si hat injuria Ecclesiæ suæ , vide dict. num. 8.
- Rex si donaverit alicui mille vassallos , de quibus intelligi debat , vide num. 1. leg. 2. tit. 25. part. 4.
- Rex osculatur in manu , Papa vero in pede , vide num. 3. leg. 5. tit. 25. part. 4.
- Et in quibus casibus manus Regis osculari debeat , vide ibi num. 4.
- Rex temperari debet ab hoc osculo suæ manus , vide ibid.
- Rex gratis hospitari debet à subditis , alii vero domini feci s , vide num. 2. leg. 6. tit. 25. part. 4.
- Rex numquam presumitur quid facere de plenitudine potestatis , sed decenter , & secundum jus , vide dict. n. 2.
- Rex non imponit vassallis Baronum illis subvenientibus collectam in eodem casu , & quare , vide ibidem.
- Rex an possit remittere poenam , quæ parti offendit debetur , & quid si ad hoc adsit iusta causa , vide num. 8. leg. 11. tit. 25. part. 4.
- Rex an ex causa prohibere possit , ut ejus subditus ad aliud Regnum se transferre possit , vide num. 2. leg. 13. tit. 25. part. 4.
- Rex an cum causa possit magnatem de uno loco ad alium transferre , vide num. 1. quest. 23. leg. 10. tit. 16. part. 4.
- Rex gaudet privilegio minoris , & quare , vide num. 3. leg. 3. tit. 1. part. 5.
- Et ipse solus in isto Regno leges condere potest , vide ibidem.
- Rex si recipiat mutuum , an & quando obligetur , & quid si mutuans probet instantem necessitatem , licet non probet illud non fuisse versum in ipsius utilitatem , an illud iustificat , vel non , vide num. 3. & 7. leg. 3. tit. 1. p. 5.
- Rex an possit hemines suos stipendiarios alterius facere , ita quod illi transeat in ejus dominio , vide num. 3. leg. 9. tit. 4. part. 5.
- Rex si alicui certum locum , vel montem donaverit , & dominarius in loco illo de novo populum ædificet , & illi loco nomine territorii totum locum si datum reputet , an taliter ædificans ibidem jurisdictionem civilem , vel criminalem habeat , & quando , vide num. 4. leg. 9. tit. 4. part. 5.
- Rex si Villam , seu Castrum alicui donet cum omnibus juribus , &c. quid sub hac generalitate donare videatur , vide num. 5. dict. leg. 9.
- Rex an possit alicui concedere regalia , sive ad tempus sive in perpetuum , vide num. 9. dict. leg. 9. per text. ibi , tit. 4. part. 5.
- Rex si ipse solus sit testis alicujus testamenti , an testamentum valeat , & quid in alio domino illius terræ , vide num. 2. leg. 5. tit. 1. part. 6. per text. ibi.
- Rex dicitur filius Regis in vita patris sui , vide num. 4. in princ. leg. 21. tit. 3. part. 6.

Rex habet duplex patrimonium, de quo per num. 2. leg. 13. tit. 9. part. 6.

Et an ea quæ Regi accedunt jure confiscationis suæ sint, & ab eo alienari possint, vide dict. num. 2.

Rex an possit suum patrimonium alienare, vel minuere, vide num. 2. leg. 10. tit. 18. & num. 1. leg. 28. tit. 11. part. 3. & num. 3. leg. 13. & num. 2. leg. 14. tit. 9. part. 6.

Rex potest facere majoriam de rebus habitis extra Regnum in alium filium, quam in majorem, vide num. 3. quæst. 2. leg. 32. tit. 9. part. 6.

Rex an possit patri licentiam dare ad faciendam majoriam in filium spuriom stantibus legitimis, & quando, & qualiter, vide in dict. num. 3. quæst. 8.

Rex non potest filio secundogenito Regnum dare, quod à consuetudine, vel providentia plurimorum constituentium pertinet primogenito, vide num. 2. quæst. 28. leg. 3. tit. 13. part. 6.

Rex potest in integrum restituui adversus lassionem sibi factam, vide num. 2. leg. 10. per text. ibi, tit. 19. part. 6.

Et apud Reges est universa respublica Romanorum, vide num. 2. suprad. in princip.

Rex an post quadriennium restituatur in integrum quando eno: misissimè laesus sit, vide num. 5. & 6. dict. iug. 10.

Et qualiter dominum istud considerari debeat in hac præscriptionis materia, vide ibidem num. 7.

Et quando dominum est enorissimum intra quantum tempus tunc restitutio peti debeat, vide num. 8. dict. leg. 10. per text. ibi, tit. 19. part. 6.

Et quo tempore præscribantur actiones competentes Regi, vel fito, vide dict. num. 8.

Rex nulla præcedente fama publica ad inquisitionem procedere potest, & quid in judicibus, vide num. 1. leg. 5. tit. 10. part. 7.

Rex si capiat Civitatem, an cives ipsius sint servi, vel non, vide num. 9. leg. 1. tit. 2. part. 7.

Rex Ildephonsus legum partitarum conditor fuit in scientia Astronomiæ, vide num. 6. leg. 1. tit. 23. part. 7.

Rex solus crimina indulgere, & remittere poterit, & qualiter, & quando, & qualia, vide gloss. leg. 1. per text. ibi, tit. 32. part. 7.

Rex cum crimen indulget alicujus, quæ per talē remissionem remisisse videatur, & de effectu talis remissionis, & quæ operetur, vide num. 5. leg. 2. per text. ibi, tit. 32. part. 7.

De hoc, vide supra in verbo: REGES, & in verbo: PRINCEPS.

RICHI homines qui dicantur, & quare sic cognominentur, vide num. 1. per text. ibi, leg. 10. tit. 25. part. 4.

Richi homines qualiter puniantur pro ipiorum rapina, vide num. 7. leg. 11. tit. 25. part. 4.

RIEPTUM quid sit, & unde ducatur, & quid prospicit, & an sit in usu, vide num. 1. in proæm. & in leg. 1. per text. ibi, tit. 3. part. 7.

Rieptum per quem fieri possit, vel non, vide gloss. leg. 2. tit. 3. part. 7. per text. ibi.

Rieptum ordinatur ad pugnam, & ideo per proprias personas fieri debet, & an per minorem, vide num. 4. ibid.

Rieptum per quos, & adversus fieri possit, vide gloss. leg. 3. ibidem.

Et ex quibus rieptum concedi debet, & permittitur inter aliquos, & quando, vide n. 1. leg. 4. ibi per illum text.

Et an unus pro alio possit absente reperiare, respondere, & quando, & quis, vide gloss. leg. 5. per text. ibi, tit. 3. part. 7.

RIXA dicitur inter duos tantum, & quid si aliqui rixaverint in domo Regis, vel in curia, vide num. 1. leg. 3. tit. 16. part. 2.

Et quando teneantur omnes se interponere pro sedenda rixa, vide ibi num. 5. per text. illum ibidem.

RIXOSUS homo à Collegiis excluditur, vide num. 2. leg. 14. tit. 10. part. 5.

ROBARIA si fiat mercatoribus, an & quando dominus loci, vel Civitas ad emendam teneantur, vide num. 7. leg. 4. tit. 7. part. 5.

ROBATOR stratae quis dicitur, & qualiter puniatur, & quid si non derobet in publica strata, sed in non confue-

ta, vide num. 12. leg. 3. tit. 8. part. 7.

ROGATIONES an possint legari per tabellionem mortuum, & an ejus hæredes illas habere possint, vide num. 4. leg. 55. tit. 18. part. 3.

ROGATUS, & non potest rogari tabellio nisi tantum de his, quæ sunt in ejus præsentia, vide num. 1. ad fin. leg. 6. tit. 5. part. 5.

Rogatus debet esse testis, tam in testamento in scriptis, quam in nuncupativo, & an hoc probetur per duos testes si notarius illud non attestetur, & quid si se subscribit, & illud testat promisit, an presumatur rogatus, vide num. 7. leg. 1. tit. 1. part. 6.

ROMANA ECCLESIA est caput mundi, aliter dicens est hæreticus, vide num. 3. leg. 2. tit. 9. part. 1.

Roma obtinet principatum, & caput mundi, est enim orbis, vide num. 1. leg. 4. ibidem.

Roma est lecurum morari, vide ibidem num. 2.

ROMULUS si interfecit Remum fratrem illud fecit, quia erat superior, aliás si par esset, non potuisse, vide num. 4. leg. 16. tit. 28. part. 3.

RUPTOR pacis, & treguz æquiparantur, & qualiter illi puniantur, vide gloss. leg. 3. & 4. per text. ibi, tit. 12. part. 7.

RUSTICITAS tantum excusat in casibus in jure expressis, vide num. 3. leg. 6. tit. 14. part. 3.

Rulticitas sancta nihil habet occultum, vide num. 8. leg. 5. tit. 8. part. 5.

Rulticitas non excusat rusticum, sagacem, vide num. 11. leg. 13. tit. 7. part. 6.

RUSTICUS quis propriè dicatur ad hoc, ut excusat juris ignorantia, vide num. 9. leg. final. tit. 1. part. 1.

Rulticus an excusat propter juris ignorantiam eo modo, quo excusat miles, vide num. 9. ibidem supradict.

Rulticus confitens peccata sua Sacerdoti, quem credit habere potestatem confitendi, an falvetur à fide sua, vide num. 6. leg. 21. tit. 4. part. 1.

Rulticitas venit in consideratione respectu tempore injunctæ, vide num. 8. leg. 25. tit. 4. part. 1.

Rulticitati parcendum est, vide num. 9. leg. final. tit. 1. part. 1.

Rulticitati parcitur in casibus tantum à jure expressis, vide dict. num. 9.

Rulticorum vita tutior est, quam quiescentium, deliciorum, divitium, vide num. 8. leg. 25. tit. 4. part. 1.

Rulticus quis propriè dicatur, vide num. 3. leg. 6. tit. 14. part. 3.

Rulticus si sit contumax, an admittatur ad appellandum, vide num. 2. in fin. leg. 9. tit. 23. part. 3.

Rulticus, & de natura rulticorum est cum ditantur superbi, & se in elationem extollere, vide num. 5. leg. 55. tit. 5. part. 5.

Rulticus si renuntiet beneficio, leg. 2. C. de rescindenda venditione, prius de illo certiorari debet, vide num. 12. ad fin. leg. 56. tit. 5. part. 5.

Rulticus si rem suam vendiderit in fraudem tributorum, an venditio teneat, vide num. 1. leg. 59. ibidem.

Rulticus si enormissimè laeditur in transactio, an possit intentare remedium, leg. 2. C. de reicindenda venditione, vide num. 2. leg. 34. tit. 14. part. 5.

Rulticus qualiter testamentum suum facere possit, & quid hodie, vide num. 1. leg. 6. per text. ibi, tit. 1. part. 6.

Rulticus si ab aliquo sit hæres institutus, an ab eo tamquam ab indigno hæreditas tollatur, si necem defuncti non vindicaverit, vide num. 8. & num. 11. leg. 13. per text. ibi, tit. 7. part. 6.

Rulticus, qui sagax est, non excusat prætextu ruficitatis, & qui ventiant rulticorum appellatione, vide dict. num. 11.

Rulticus an possit militem reperire, & ad duellum vocare, vide num. 1. leg. 2. per text. ibi, tit. 3. part. 7.

Res præsumitur libera usque probetur esse censita, vide part. 3. pag. 20. num. 3.

Reus est in possessione, quando actor est sine probatione, vide part. 3. pag. 20. num. 2.

Restitutio est causa impotentiae, vide partit. 3. pagin. 17. num. 5.

Restitutio in integrum potest esse impetrata ab universitate, vide part. 3. pag. 11. num. 1.
Rex dicitur à regendo, seu ab administranda justitia, vide part. 3. pag. 3. num. 4.

S

SABBATI quare consecrentur in honorem Mariæ, vide num. 2. leg. 6. tit. 23. part. 1.
Sabbati non debent jejunari de præcepto, vide num. 1. ibid.
Et in illis non debent commendi carnes, vide ibid. in n. 3.
SACERDOS eo ipso, quod ordinatur, non videtur posse propter id confiteri sine licentia superioris, & quid in parecho, vide num. 1. leg. 21. tit. 4. part. 1.
Sacerdos proprius quis sit, vide num. 5. dict. leg. 21.
Sacerdos parochialis si propter multititudinem non possit omnes confiteri, an alium Sacerdotem convocare possit, vide num. 1. ad fin. dict. leg. 21.
Sacerdos quæ Sacra enta possit administrare, & quæ non, sed relinquuntur Epitropis, vide num. 1. leg. 8. tit. 4. part. 1.
Sacerdos quam debeat infirmis ponere pœnitentiam, & qualiter tunc illis dicere debeat, vide num. 2. leg. 25. tit. 4. part. 1.
Sacerdos tempore confessionis an debeat attendere, an pœnitens sit dives, vel non, & ad quid, vide n. 4. dict. leg. 25.
Sacerdos imponere debet pœnitentiam peccatori secundum peccatorum qualitatem, vide ibidem.
Sacerdos an magis peccet, quam laicus in eodem genere peccati, & an illud quod sit Clericus nec ne veniat in consideratione, vide num. 5. dict. leg. 25.
Sacerdos quæ attendere debeat tempore injunctionis pœnitentiaz, vide num. 13. in med. dict. leg. 25.
Sacerdos potest ex causa minuere pœnitentiam alicui possitam per Papam, vide ibidem.
Sacerdos potest ex causa mutare, dispensare, & minuere pœnitentiam publicam, vide dict. num. 13. in fin.
Sacerdos qualiter te habere debeat erga pœnitentem, & an illum debeat interrogare, vel non, vide num. 1. in princip. leg. 26. ibidem.
Sacerdos pericruxari debet conscientiam pœnitentis, sicut medicus vulnus, vide num. 2. in princ. dict. leg. 26. tit. 4. part. 1.
Sacerdos tria debet attendere tempore confessionis circa interrogationes faciendas pœnitenti, vide num. 2. suprad.
Sacerdos cognoscens carnaliter filiam spiritualem quam pœnam debet sustinere, vide num. 2. leg. 33. tit. 4. p. 1.
Sacerdos non debet confessiones revelare, etiam si excommunicetur, vel aliter compellatur, & etiam si sibi præcipiatur à Papa, vide num. 1. leg. 35. tit. 4. part. 1.
Sacerdos, seu alius qui tempore necessitatis audivit confessionem alicujus, testis contra confitentem esse non potest, vide num. 1. in princ. dict. leg. 35.
Sacerdos quando poterit confessionem revelare de licentia pœnitentis, vide ibidem.
Sacerdos non debet umquam confessionem revelare, etiam si sciat ulationes, & magna aliter posse evenire, vide num. 4. dict. leg. 35.
Sacerdos potest in genere redarguere delictum sibi confessatum, & illud detegere, vide ibidem in fin.
Sacerdos pœnitentias concedere non potest, nisi tempore pœnitentiaz, vide num. 1. leg. 45. tit. 4. part. 1.
Sacerdos eo anno celebrans, scilicet, ut Deus perdat aliquem, an conficiet Corpus Christi, & de poena ipsius, vide num. 2. leg. 51. tit. 4. part. 1.
Sacerdotes curam animarum habentes prædicare debent, vide num. 3. leg. 9. tit. 6. part. 1.
Sacerdos baptizans cum aqua non consecrata necessitate non interveniente peccat mortaliter, num. 2. in princip. leg. 2. tit. 4. part. 1.
Sacerdos respirans, spuens, vel aliud naturale faciens tempore quo baptizat, vel quando verba profert, an propter baptismum vitietur, vide n. 3. dict. leg. 1. tit. 4. p. 1.
Sacerdos quando teneatur viatum propriis manibus querere, vide num. 8. leg. 9. tit. 10. part. 1.

Sacerdos consugientem ad Ecclesiam non defendens cum possit, an teneatur pro illo solvere, vide num. 2. in fin. leg. 2. tit. 11. part. 1.
Sacerdotes quare cum vestibus suis sepeliantur, vide num. 2. leg. 13. tit. 13. part. 1.
Sacerdos non debet arctari ad dicendum quotidie Missam, & qualiter talis conditio in testamento apposita valeat, vide num. 4. leg. 6. tit. 16. part. 1.
Sacerdos recte locat operas suas, & pro spiritualibus aliiquid recipit, si non habeat alias unde vivat, vide num. 6. leg. 3. tit. 17. part. 1.
Sacerdotes majorem habent dignitatem, quam Reges in nova lege, in veteri erat secus, & quare, num. 2. leg. 6. tit. 1. part. 2.
Sacerdoti de altari vivere, non verò luxuriare permittitur, vide num. 4. leg. 12. tit. 28. part. 3.
Et habentes necessaria contenti esse debent, quo l quale sit, secundum qualitatem personarum esse debet, vide dict. num. 4.
Sacerdos an possit filium adoptare, & an possit filium spuriū de rescripto Principis arogare, & cum hæredem facere, vide num. 2. leg. 2. tit. 16. part. 4.
SACER ORDO habet in se annexum votum continenzæ, etiam si illud ordinationis tempore non permiserit, vide num. 3. leg. 32. tit. 6. part. 1.
Sacer locus idem est, quod religiosus locus, & an convertantur, vide num. 1. leg. 1. tit. 12. part. 1. & ibi quando dicetur locus sacer.
Sacer locus utrum esse dicatur ubi quis fuit sepultus, & quid de jure canonico, vide num. 1. leg. 14. tit. 28. part. 3.
SOCIETAS maxima quæ damna secum afficit, vide num. final. leg. 36. tit. 5. part. 1.
SACRAMENTUM unde dicatur, vide num. 1. in proœm. tit. 4. part. 1.
Sacramentum confirmationis quid sit, & ad quid, vide num. 7. in leg. 1. tit. 4. part. 1.
Sacramenti Unctionis virtus, vide ibidem in num. 5.
Sacramentum Eucharistiae tollit venialia peccata, & auget gratiam, vide dict. num. 7. dict. leg. 1.
Sacramentum Baptismi quid sit, & quare fuerit potius institutum in aqua, quam in alio liquorum, vide num. 1. leg. 2. tit. 4. part. 1.
Sacramentum Pœnitentiaz, & Eucharistiae à solis Sacerdotibus administratur, vide num. 1. in med. leg. 8. tit. 4. part. 1.
Sacramentum Confirmationis quare hominibus detur, vide num. 1. leg. 11. tit. 4. part. 1.
Sacramentum Eucharistiae qualiter, & per quos infirmis debeat portari, vide gloss. leg. 61. tit. 4. part. 1.
Sacramentum Extremæ Unctionis à solis Presbyteris recipi debet, non verò à laicis etiam instantे necessitate, vide num. 3. leg. 69. ibidem.
Sacramentum Eucharistiae quo tempore sumi debeat, ut adimplatur præceptum, vide num. 4. leg. 34. tit. 4. part. 1.
Sacramentum Eucharistiae debet infirmis dari, etiam tempore interdicti, vide num. 6. per text. ibi, leg. 15. tit. 9. part. 1.
Sacramenta hæreticorum in forma Ecclesiaz tradita sunt bona, & benevolent, & quare, vide num. 4. leg. 19. tit. 10. part. 1.
Sacramentum Eucharistiae debet condemnatis eis petentibus dari, vide num. 4. per text. ibi, leg. 7. tit. 13. part. 1.
Sacramenta à malis ministris sunt accipienda, quandiu tolerantur, & bene profunt, num. 7. leg. 11. tit. 17. part. 1.
Sacramentum Baptismi, & Pœnitentiaz in necessitate ab infidelibus percipi potest, & an Corpus Domini, vide num. 9. dict. leg. 11.
Et an per Sacramentum Matrimonii imprimatur character, vide num. 9. in prolog. 4. part.
Sacramentum Matrimonii magnum est, & quare, vide num. 10. per text. ibi, in dict. prolog. 4. part.
Sacramentum an possit subtrahi illi de quo judici fuit denuntiatum, si illud soli deuuntianti notum sit, vide num. 16. in dict. prolog.
Sacra-

Sacmenta tribus de causis fuere introducta, vide num. 1. in proem. tit. 4. part. 1.
 Sacmenta quæ necessaria, quæ vero voluntaria sint, vide ibi num. 2.
 Sacmenta talia sunt accipientibus quali corde accipiuntur, vide dict. num. 2.
 Sacmenta non potestib; dari non debent, hoc scilicet, si peccata sunt manifesta, alia secus, vide ibid. in dict. num. 2.
 Sacmenta voluntaria quæ sunt, & ad quid ordinentur, vide num. final. in proem. tit. 4. part. 1.
 Sacmenta non debent dari neque administrari nisi ad illud, ad quod instruenda fuerint, vide num. 1. leg. 12. tit. 1. part. 4.
SACRAE res iusti Papæ possunt fieri profanæ, vide num. 5. in fin. leg. 8. tit. 10. part. 1.
 Sacrae res ad ulum publicum consecratae alienari non possunt, secus si ad ulum privatum, vide num. 1. leg. 13. tit. 28. part. 3.
 Et ad quos consecratio rerum Ecclesiasticarum pertineat, & an illud delegari possit aliis, vide num. 2. leg. 13. tit. 28. part. 3.
 Sacrae res uti capi non possunt, & quare, vide num. 1. leg. 6. tit. 9. part. 3.
SACRILEGIUM an sit crimen Ecclesiasticum, & quis judex cognoscet, vide num. 6. leg. 58. tit. 6. part. 1.
 Sacrilegium an committitur si invadantur bona Clericorum, vide num. 7. ibidem.
 Sacrilegium quid sit, & quæ requirantur tam de jure civili, quam canonico ad hoc, ut dici possit sacrilegium, vide num. 2. leg. 1. tit. 18. part. 1.
 Sacrilegium committitur verberando Clericum, sive personam Ecclesiasticam, vel coeundo cum Moniali, vide num. 3. dict. leg. 1.
 Sacrilegium augetur ex persona ejus in quem committitur, vide ibidem.
 Sacrilegium majus est verberare Clericum in majoribus ordinibus constitutum, quam in minoribus, vide ibid.
 Sacrilegium committitur per solam detentionem rerum Ecclesiasticarum, vide num. 5. leg. 1. tit. 18. part. 1. & num. 1. leg. 3. ibidem.
 Sacrilegium est aliquem offendere in scholis, vide num. 5. leg. 2. tit. 18. part. 1.
 Sacrilegium committitur propter vim turbativam in rebus vel iuribus Ecclesiasticis, vel propter earum detentionem, num. 1. leg. 3. ibidem.
 Sacrilegium committitur extra hendo Monachum à Monasterio, & si Clericus sit extra hens debet deponi, vide num. 2. leg. 6. tit. 18. part. 1.
 Sacrilegium quis puniat, & de ejus poena de jure canonico, & civili, vide num. 3. leg. 6. tit. 18. part. 1. & num. 2. leg. 9. ibidem.
 Sacrifa si non est deputatus ad recipienda deposita, sed tantum ad custodiā vasorum, si depositum nomine Ecclesia receperit, an ex hoc obligetur Ecclesia, vide num. 2. leg. 7. tit. 3. part. 5.
SALIS proprietas quæ sit, & an veniat in legato alimentorum, vide num. 7. leg. 1. tit. 5. part. 1.
 Sal an veniat appellatione victualium, vide num. 6. leg. 10. tit. 18. part. 2.
 Sal in quo pretio per privatos ubi puteus salatus invenitur debeat vendi salinariis, qui conducunt à Rege, vide num. 3. leg. 11. tit. 28. part. 3.
 Sal & an facientes sal possint compelli, ut illud non vendant, nisi fisco tantum, vide per num. 1. leg. 55. tit. 5. part. 5.
 Sal debet dispergi in domo proditoris destructa, vide num. 1. & 2. leg. 2. tit. 2. part. 7.
SALINARIIS qui conducunt à Rege sub certo pretio debet eis vendi sal à privatis, ubi eit puteus salatus, vide num. 3. leg. 11. tit. 28. part. 3.
 Salinarii bene possunt inspicere domus privatorum, si credant ibi esse sal extra Regnum exportatum, vide dict. num. 3. in fin.
SALINÆ in prædiis privatorum inveniuntur sicuti, & metalla, & quid in Regno illo servetur in venditione

salis, vide num. 3. leg. 11. tit. 28. part. 3.
 Salinæ ex puteis, & fontibus salatis pertinent ad Regem, sicuti metalia, & an quilibet possit se de illis intromittere, vide ibidem.
 Et quid si talia illæ sint in prædiis privatorum, vide dict. num. 3.
 Hi tamen privati obligantur per leges hujus Regni vendere sal in certo pretio salinariis conducebantibus à Rege, vide ibidem.
SALARIIUM duplicatum an unus habere possit ratione officiorum, vide num. final. leg. 60. tit. 5. part. 1.
 Salariati à Rege in officio suo à partibus aliquid recipere non debent, etiam si sponte sibi detur, vide num. 4. leg. 8. tit. 9. part. 2.
 Salarium docteris in quo debeat solvi, & quibus privilegiis utatur, & an dotti assimiletur, vide num. 2. leg. 3. tit. 31. part. 2.
 Salaria advocatorum an dicantur bona quasi castræ, vel non, tò quod ex privata causa deicendunt, vide num. 4. leg. 2. tit. 2. part. 3.
 Salaria judicium Regis unde eis solvi debeant, vide num. 1. in med. leg. 2. tit. 4. part. 3.
 Salaria advocatorum, sive in causis civilibus, sive criminalibus quæ sunt, & quid de jure Regni, vide num. 5. leg. 14. tit. 6. part. 3.
 Et an judex sine partis petitione istud taxabit in fine litis, vide ibidem.
 Salaria inquisitorum quando eis dari debeant de camera Regis, & quare, quando vero non, vide per num. 2. leg. 7. tit. 17. part. 3.
 Salaria qualia debeant dari tabellionibus, & quid si salarium non est taxatum, vide num. 3. leg. 13. tit. 19. part. 3.
 Salaria secretariorum Regis, & notariorum consilii, & cancellariae, vide num. 4. ibidem.
 Salaria tabellionorum qualia hodie sunt, & quid si plus recipiant etiam ab sponte solventibus, vide num. 1. & 2. leg. 15. tit. 19. part. 3.
 Et si iudei instrumentum faciant, an minora salaria ab eis debeant percipere, vide num. 3. dict. leg. 15.
 Salaria cancellarii qualia esse debeant, & de quali moneta debeant salaria eis solvi, vide num. 1. & 2. leg. 5. tit. 20. part. 3.
 Salarium an exigi possit à partibus à judice ordinario, & quando, vel à judice delegato perhabendo alicui, vide num. 4. leg. 2. tit. 21. part. 3.
 Salarium assessoris an communiter ab utraque parte solvi debeat, & quando ab una tantum, vide num. 2. leg. 3. tit. 21. part. 3.
 Salaria præliorum, & correctorum, & medicorum, & matritorum ex redditibus publicis solvi debeant, vide num. 3. leg. 10. tit. 28. part. 3.
 Salaria notariorum, procuratorum, arbitrorum, vel mechanicorum, an sit castræ peculium, vide num. 7. leg. 7. tit. 17. part. 4.
 Salarium integrum an debeat habere famulus infirmus, vel non, & quibus expensis curabitur, vide num. 1. leg. 7. tit. 2. part. 5.
 Salarium integrum an debeat dari hereditibus judicium, magistrorum, vel aliorum officialium, si ante annum recesserint, vide gloss. leg. 9. tit. 8. part. 5.
 Et quid in advocate, qui decessit antequam fuiretur causa, vide ibidem in num. 7. 8. & 9. per text. ibi.
 Salarium pro labore, & honore debet magistro dari, vide num. 1. per text. ibi, leg. 11. tit. 8. part. 5.
 Salarium recipiens ab aliquo propter custodium, an ille tunc de levissima culpate teneatur, vide num. 1. leg. 15. tit. 8. part. 5.
 Salarium an debeatur medico, qui elapsi tempore conductionis servivit, & an videatur illum reconducere, si solitam mercedem illi praestiterint, vide num. 1. leg. 20. tit. 8. part. 5.
SALMÆ si deltruuntur propter inordinatam pluviam, si erant salmæ chartarum, aut librorum, an destruatio ad muliones pertineat, vide num. 2. leg. 8. tit. 9. part. 5.
 SALO.

- SALOMON in undecimo anno genuit filium, vide *num. 6. leg. 6. tit. 1. part. 4.*
- SALUS an possit procurari per incantiones, vel simile, vide *num. 4. leg. 3. tit. 23. part. 7.*
- Salus hominis tanquam respublica est tuenda, vide *num. 6. leg. 4. tit. 30. part. 7.*
- SALVUM conductum perpetuum à solo Rege datur, tempore vero à judice dari potest, vide *n. 15. l. 1. tit. 2. p. 7.*
- SANA MENS præsumitur in unoquoque, nisi contrarium fuerit probatum, vide *num. 2. leg. 2. tit. 14. part. 3.*
- Nisi aliquibus indicis contrarium apparuerit, & an tunc credatur notario attestanti de sana mente testatoris, vide *num. 2. supradict.*
- SANCTI nobis patrocinantur in patria, vide *num. 3. in proem. tit. 23. part. 1.*
- Suntque venerandi publice de voluntate Papæ, vel Episcopi, alias non, vide *num. 2. leg. 1. tit. 23. part. 1.*
- Sanctus non dicitur quis ad hoc, ut pro tali veneretur, nisi fuerit per Papam approbatus, nec sufficiunt miracula cum aliquando à malis fiant, vide *num. 3. leg. 66. tit. 4. part. 1.*
- SANGUIS si minuitur in 13. die mensis Februarii ille anno ex febrili diltemperantia non moritur, vide *num. 5. leg. 15. tit. 7. part. 1.*
- Sanguinis effusio injuriosè in Ecclesia causat, ut ea iterum reconcilietur, vide *num. 1. leg. 20. tit. 10. part. 1.*
- Et quid si sine effusione sanguinis homo ibidem occidatur, vide *ibidem.*
- SANGUINOLENTI filii qui dicantur, & quare sic connumerentur, vide *num. 1. leg. 4. tit. 20. part. 4.*
- SANITAS, & an pro conferenda sanitate medicus licet pecuniam recipiat, *num. 8. leg. 10. tit. 8. part. 5.*
- SAPIENTES in rebus dubiis plus alieno, quam proprio iudicio adhærerent, vide *num. 1. leg. 1. tit. 21. part. 3.*
- Sapientes electi ad consulendum, an prius jurare debeant, vide *num. 7. leg. 2. tit. 21. part. 3.*
- Et de istis ad hoc electis, vide supra in verbo: ASSESORES.
- Sapientes electi ad consulendum, si de causa cognoverint, an ad consulendum possint compelli, vide *num. 10. leg. 2. tit. 21. part. 3.*
- Sapiens esse creditur ille, qui magis laboravit, quam ad adeundam scientiam laborare requiritur, vide *num. 3. per text. ibi, leg. 15. tit. 9. part. 4.*
- Sapiens cui ordinatio testamenti alicujus commissa fuit, an addere, vel minuere poterit voluntati testatoris, vide *num. 6. leg. 11. tit. 3. part. 6.*
- SAPIENTIA ibi adest ubi, & labor est, vide *num. 3. per text. ibi, leg. 15. tit. 9. part. 4.*
- SARRACENI si secundum ritum ipsorum cum pluribus uxoribus contraxerint, an teneat ipsorum matrimonium, vide *num. 2. leg. 6. tit. 6. part. 4.*
- Sarraceni, & cum Sarracenis licitum est Christianis manducare, cum Judæis autem non, & quare, vide *num. 2. leg. 8. per text. ibi, tit. 24. part. 7.*
- Sarracenus unde nomen assumptus, & alia, vide *num. 1. leg. 1. per text. ibi, tit. 25. part. 7.*
- Sarracenus qualiter ad Christi fidem converti debeat, & de poena injuriantum, vide *gloss. leg. 2. & 3. tit. 25. part. 7.*
- Et de poena Christianorum, qui efficiuntur Sarraceni, vide *num. 1. 2. & 5. leg. 4. ibi per illum text.*
- Sarracenus si sit aliquis Christianus, quando & ex quibus causis poenam non mereatur, neque sit infamatus, neque bona, vel famam amittat, vide *gloss. leg. 8. per text. ibi, tit. 25. part. 7.*
- Sarracenus qui carnaliter Christianam cognovit qualiter sit puniendus, vide *num. 1. & 2. leg. 10. ibidem per illum textum.*
- Sarraceni per Principem Christianum carcerari possunt, vide *num. 2. leg. 6. per text. ibi, tit. 28. part. 7.*
- SATISDARE an teneatur debitor de solvendo intra tempus dilationis sibi datae à creditoribus, vide *num. 4. leg. 5. tit. 15. part. 5.*
- Satisfiare an teneatur mater, quando est tutrix legitima, vel testamentaria, vide *num. 8. leg. 9. tit. 16. part. 6.*
- SATISDATIO est per debitorem danda creditori, quando per Principes privilegium fuit tempus solutionis prorogatum, vide *num. 2. leg. 33. tit. 18. part. 3.*
- Et an ista satisfatio remitti possit per rescriptum Principis, & quid si debitor satisfare non potuerit, vide *ibidem.*
- Satisfatio quam præstare debet usufructarius, de hac vide supra in verbo: CAUTIO.
- Satisfatio an requiratur, quod præstetur per tutorem legitimum, vel dativum, & quando non, vide *num. 5. leg. 9. per text. ibi, & num. 3. leg. 12. tit. 16. part. 6.*
- Et an præstare possint in alia die, quam datae tutelæ, & an ante administrare possit, vide *dict. num. 5. in princ.*
- Et quid in patre, vel patrono, vide *ibidem.*
- Et quid si tutor multum dives sit, vide *ibi, & num. 3. leg. 12. tit. 16. part. 6.*
- Satisfatio tutoris an debeat augeri, si augeatur patrimonium, vide *dict. num. 5.*
- Satisfatio an debeat fieri à matre, quando est tutrix legitima, vel testamentaria, vide *num. 8. leg. 9. tit. 16. part. 6.*
- Satisfatio propositum malitiosum tutoris non mutat, vide *num. 3. leg. 1. per text. ibi, tit. 18. part. 6.*
- SATISFACTIO nisi per hæredem fiat, & si ipse illam in se suscipiat defunctus non volabit ad patriam cœlestem, vide *num. 13. leg. 2. tit. 15. part. 6.*
- SCALA, & de poena apponentis scalas ad muros, vel ad fenestram alicujus puellæ causa violandæ virginitatis, & an eadem puniatur fur ista faciens, vide *num. 5. leg. 18. tit. 14. part. 7.*
- SCIRE, & ille qui scit, & non prohibet cum facere possit, consentire videtur, vide *num. 1. per text. ibi, leg. 16. tit. 1. part. 5.*
- Et scienti non infertur dolus, neque injuria, vide *num. 9. leg. 14. tit. 5. part. 5.*
- Scire est rem per causas cognoscere, *num. 1. leg. 13. tit. 13. part. 2.*
- Scire præsumitur quis valorem rei suæ, & qualiter istud intelligatur, vide *num. 4. ad fin. leg. 56. tit. 5. part. 5.*
- Scire an dicatur illud, quod quis ab aliquo audivit, & quando, *num. 6. leg. 5. tit. 9. part. 4.*
- Scire præsumitur ille, qui in re aliqua laboravit, *num. 2. leg. 5. tit. 9. part. 4.*
- Scire, vel scire debere idem sunt, vide *num. 7. leg. 1. tit. 9. part. 7.*
- Scire nolens habetur pro scientie, *num. 4. per text. ibi, leg. 3. tit. 3. part. 4.*
- Sciens, & scienti non infertur dolus, vide *num. 1. leg. 6. tit. 19. part. 6.*
- Scienter faciens actum, quod est prohibitum fieri mitius punitur, quam si ignoranter fecisset, & quare, *num. 1. leg. 41. tit. 6. part. 1.*
- SCHISMATICUS eligi non potest in Episcopum, *num. 13. per text. ibi, leg. 22. tit. 5. part. 1.*
- SCRIPTURA an requiratur in donatione quæ excedit quingentos solidos, vide *num. 1. leg. 9. per text. ibi, tit. 4. part. 5.*
- Et quid in Principe donante, vel in donatione quæ à privato sibi fit, vide *ibidem.*
- Scriptura, an & quando requiratur ad validitatem contractus, ita quod sine ea contractus non teneat, vide *num. 1. leg. 6. per text. ibi, tit. 5. part. 5.*
- Et qualiter hoc intelligatur, vide *ibi num. 2.*
- Scriptura an sit nec essentia ad hoc, ut tacita reconductio quæ sit sola voluntate locum habeat, quando prima locatio in scriptis facta fuit, vide *num. 4. leg. 20. tit. 8. part. 5.*
- Scriptura an sit de substantia in contractibus emphyteosis, vide *num. 7. leg. 28. ibidem.*
- Scriptura in motu obligat sicut confessio, & an ex hoc possit condemnari, vide *num. 7. leg. 2. tit. 11. part. 5.*
- Scriptura triuno teste subscripta habet vim publici instrumenti, vide *num. 8. leg. 3. per text. ibi, tit. 13. part. 5.*
- Scriptura publica dicitur illa quæ per tabellionem facta est, vide *num. 4. leg. 3. tit. 2. part. 6.*
- Scriptura an vitietur, si habeat verbum, quod nullo modo

do intelligi potest, vide num. 2. leg. 28. tit. 9. part. 6. Scriptura debiti quæ est penes testatorem, si alieui legetur, an videatur debitum illi legatum, vide num. 1. leg. 47. per text. ibi, tit. 9. part. 6.

Scriptura an necessario intervenire debeat cum sit tregua inter aliquos, vide num. 7. leg. 2. per text. ibi, tit. 12. p. 7. Scriptura an sit de essentia legis, vide num. 1. leg. 4. tit. 1. part. 1.

Scriptura an sit de substantia electionis ex parte eligentium, vide num. 4. leg. 19. tit. 5. part. 1.

Scriptura an sit de essentia, & substantia professionis, vide num. 5. leg. 2. tit. 7. part. 1.

Scriptura feudi, vel emphyteosis, si non sit solemniter confecta, an possit juvari ex dictis testium, num. 1. leg. 3. tit. 14. part. 1.

Scriptura an sit de substantia arbitrii, vel arbitramenti, vide num. 21. leg. 23. tit. 4. part. 3.

Scriptura an requiratur in constitutione procuratoris, vide num. 1. in med. leg. 21. tit. 5. part. 3.

Scriptura ubi in contractibus semper desideratur, an contrarium per testes probari possit, vide num. 2. in fine, leg. 32. tit. 16. part. 3.

Scripturarum usus quare adiumentus fuit, & an sit de jure gentium, vide num. 1. in proœm. tit. 18. part. 3.

Scriptura authentica quæ dicatur, quæ vero publica, quæ vero privata, vide num. 1. leg. 1. tit. 18. part. 3.

Scriptura publica an de necessitate debeat habere signum crucis, & nomen domini, vide num. 2. leg. 2. tit. 18. p. 3.

Scriptura plumbata à privilegio in quo differat. & qualiter constet Principem in modum privilegii concedere velle, vide num. 1. leg. 4. tit. 18. part. 3.

Scripturæ ita valent si factæ sint in papiro, ac si factæ essent in membranis, & an fieri possit in tabulis de ligno, vide num. 1. leg. 5. ibi.

Scripturæ quæ sunt à Principe debent fieri per secretarios Regis, vide num. 3. leg. 16. tit. 18. part. 3.

Scriptura forensis quæ sit in judicio, an exigat testium subscriptionem, vide num. 1. leg. 54. tit. 18. part. 3.

Scriptura quando sumitur de armario publico, an sit necesse quod scriba armarii ponat testes, qui ibidem interfuerunt, vide dict. num. 1. dict. leg. 54.

Scriptura alicujus contractus quid in se habere debeat, vide gloss. dict. leg. 54.

Scriptura quod sumitur de protocollo notarii infirmi, an à notario rogato signari debeat, vide num. 5. leg. 55. tit. 18. part. 3.

Et quid si inter protocolla notarii mortui aliqua charta soluta reperiatur, an exemplari debeat, vide num. 5. dict. leg. 55.

Scriptura duplex requiritur, quando quis se facit columnum perpetuum alterius, vide num. 6. leg. 89. tit. 18. p. 3.

Scriptura an requiratur in emancipatione, vide num. 1. leg. 93. tit. 18. part. 3.

Scriptura an debeat intervenire, quando aliquid solvit minori, num. 4. leg. 4. tit. 14. part. 5.

Scripturæ diversæ ab eodem producuntur, an se impedian, & quid si una esset originalis, alia exemplata, & quid si producantur diversa mandata facta eadem die, vide num. 8. leg. 111. tit. 18. part. 3.

Scripturæ diversæ, si in una adsit rasura in alia vero non, an utile per inutile vitietur, vide dict. num. 8. ad med.

Et quid si scripturæ non essent contraria, sed una est plenior altera cui stabitur, vide ibidem.

Scriptura continens diem, & horam ei debet stari quia continet horam tamquam pleniori, dict. num. 8. ad fin.

Scriptura sigillata Regis sigillo, etiamsi sit in commodum ipsius debet valere, num. 1. leg. 114. tit. 18. part. 3.

Et quid si sigillum perderetur, vide ibidem.

Scriptura sigillata ab aliquo quam fidem pro eo, & contra eum faciet, num. 2. leg. 114. tit. 18. part. 3.

Scriptura sigillata ab aliquo apponendo sigillum ratione officii sui, quam fidem tunc faciat, vide ibidem in num. 3.

Scriptura privata in qua testes scripti sunt ipsis viventibus ipsa nihil probat, sed testes ipsi scripti, vide ibi num. 5.

Scriptura negata nihil probat si ab adversario contrarium

non fuerit probatum, & qualiter in hoc debeant testes deponere, & an duo testes tantum sufficient, vide num. 8. leg. 114. tit. 18. part. 3. & num. 8. leg. 119. ibid. Scriptura privata super rebus mobilibus, vel immobilibus qualiter testes super ea deponere debeant, vide num. 10. dict. leg. 114.

Scriptura si negetur fuile manu tabellionis facta quæ tunc probari debeant, & quid si credens à notario factam aliquas fecit solutiones, vide num. 1. leg. 115. ibidem. Et quid si tabellio omnibus sit notus, vel communiter habitus pro tabellione, vide ibi num. 2. & 4.

Et quid si instrumentum sit multum antiquum, & opponatur, quod faciens non erat tabellio, vide ibidem in 5.

Scriptura negata ab illo, qui dicitur author ipsius quam faciat probationem, vide num. 6. & 7. leg. 115. & num. 6. leg. 118. tit. 18. part. 3.

Scriptura negata an tabellio debeat coram judge venire, etiamsi sit longinquus, vel effectus sit infamis, vide ibi num. 2. & num. 7.

Scriptura cautionis sine causa facta non valet, vide num. 3. leg. 119. tit. 18. part. 3.

Scriptura privata à parte confessa habet vim publicæ, & habet executionem paratam, vide num. 5. leg. 119. supradict.

Scriptura privata à parte negata, an per comparationem litterarum fiat probatio, & an judex posse coquellere negantem, ut de novo aliquid scribat, ut fiat comparatio, vide num. 5. & 6. leg. 119. tit. 18. part. 3.

Scriptura in qua tutor, sive curator fatetur se invenisse plura bona quæ pupillus habeat, an ipsem contra eam venire possit, etiamsi ab eo præcessit in hoc protelatio, vide num. 1. leg. 120. tit. 18. part. 3.

Et an idem sit in rebus mobilibus, seu immobilibus, vide dict. num. 2.

Et an error ei aliquid proficit, & an talem confessionem errore factam revocare possit, vide ibidem in num. 3.

Scriptura privata mercatoris vivi, vel mortui, qui fuit bonus homo, quam fidem faciat, vide num. 1. & 2. leg. 121. tit. 18. part. 3.

Scriptura ab infami tabellione facta, an valeat, vel à forenti, & qui non est de numero, vide num. 5. & 8. leg. 2. tit. 19. part. 3.

Scriptura clandestinè à notario facta, an propter hoc puniatur, vide num. 7. dict. leg. 2. tit. 19. part. 3.

Scriptura super rebus spiritualibus facta à tabellione laico, an valeat, vide ibi num. 10.

Scriptura facta per tabellionem à domino creatum in ejus favorem, an valeat in domini favorem, & quas scripturas isti facere possint, vide num. 6. & 7. leg. 3. ibid.

Scriptura an debeat propria manu à tabellione scribi, vide num. 2. leg. 5. tit. 19. part. 3.

Scriptura per abbreviaturas fieri non debent, & an per abbreviaturas scribens ad interesse, & damna teneatur, vide num. 2. & 4. leg. 7. ibidem.

Scriptura ex quibus vitetur, seu suspecta reddatur, vide num. 2. & 3. per text. ibi, leg. 12. tit. 19. part. 3.

Scriptura an requiratur in causis, sive letigiis pauperum & ad quam solutionem teneantur, & quando, vide num. 3. leg. 6. tit. 22. part. 3.

Scriptura an requiratur, quando partes paciscuntur de non appellando, vide num. 6. leg. 13. tit. 23. part. 3.

Scriptura, sive pretiosior sit, sive non, si scribatur in alieno pergamenio cuja sit, vide num. 3. leg. 36. tit. 28. part. 3.

Scriptura an requiratur in nuntiatione novi operis, vide num. 9. leg. 1. tit. 32. part. 3.

Scriptura qualis esse debeat, quando per illam sit alicujus legitimatio, num. 2. leg. 7. tit. 15. part. 4.

Scriptura facta propria manu æquiparatur instrumento publico, requiriturque in ea subscriptio, vide ibidem.

Scriptura an requiratur in filii emancipatione, vide num. 4. per text. ibi, leg. 17. tit. 18. part. 4.

Et an per instrumentum emancipationis proberetur præsumptivè, quod filius sit legitimus, vide ibidem.

SCRIPTOR qui promisit sua manu librum scribere, an illud

Y y y y

- illud possit facere per alium , & quando , vide num. 2. leg. 75. tit. 18. part. 3.
- Et quid si duebus simul aliquid facere promisit cui prius opera præstandæ sint , vide num. 3. leg. 75. tit. 18. p. 3.
- Scriptor si per eum non stat , sed per dominum quia necessaria ad scribendum non dat , an possit agere contra dominum ad interesse , vide num. 4. *ibidem*.
- Scriptor si librum scribat in pergameno alieno cuius sit liber , vide num. 2. leg. 36. tit. 28. part. 3.
- Scriptor libri in alieno pergameno , si ceciderit à possessione , an competit libi actio ad repetendum , vide ibi num. 4.
- SCRIBERE** promittens librum , an illud per alium facere possit , & quando , num. 2. leg. 75. tit. 18. part. 3.
- SCRIBENS** librum in alieno pergameno cuius sit liber ille . vide num. 2. leg. 36. tit. 28. part. 3.
- SCANDALUM** , ut evitetur judex innocentem punire non debet , vide num. 3. leg. 50. tit. 5. part. 1.
- Scandalum evitari non debet , neque propter illud debet aliquid omitti , si inde peccatum nascitur , vel aliquo modo potest , vide num. 2. *ibidem*.
- Scandalum non debet aliquem impedire , nè veritatem dicat , vide *dicitur* num. 3.
- Scandalum non est iusta causa dimittendi bona spirituallia , vide *ibi*.
- Scandalum , quando provenit ex malitia nihil impedit fieri , neque admitti debet , vide *dicitur* num. 3.
- Scandalum impedit doctrinæ securitatem , vide num. 5. *dicitur* leg. 50. tit. 5. part. 1.
- Scandalizantes non semper peccant mortaliter , sed etiam aliquando venialiter , & quando , vide *gloss. final leg. 52. tit. 5. part. 1.*
- Scandalum facit sœpe , ut crimina , etiam damnabilia tolerentur , & propter illud paratur multitudini , vide num. 1. leg. 50. tit. 18. part. 3.
- SCIENIA** legum consistit in medula rationis non in cortice ipsius , *gloss. fin. leg. 13. tit. 1. part. 1.*
- Scientia Principis utrum requiratur in introducenda de novo contuetudine , & quando , vide *gloss. penult. leg. 3. tit. 2. part. 1.*
- Scientia populi satis probata dicitur , si probetur fama , num. 8. leg. 5. tit. 3. part. 1.
- Scientia qualis desideretur in Episcopis , seu aliis Prælatis , num. 2. in *med. leg. 1. tit. 3. part. 1.* & *gloss. in proæm. tit. 5. part. 1.* & num. 1. leg. 22. *ibidem*.
- Scientia sola facit committi delictum , & an hoc procedat , si delictum non sit prebabile , num. 8. leg. 6. tit. 13. part. 2.
- Scientia est certitudo cuiuslibet rei sensitiva , vel speculativa , quam quis habet per se , vel per alium , vide num. 1. leg. 13. tit. 13. part. 2.
- Scientia , & nota quod tenetur quis de sola scientia , & si non participet in crimen , & quando , vide num. 2. *per text. ibi* , leg. 2. tit. 28. part. 2.
- Scientia illuminat mundum , & ignorantia dicitur tenebra mundi , num. 1. in *proæm. tit. 21. part. 2.*
- Scientia domini an requiratur in præscribenda contra illum servitute , num. 3. leg. 15. tit. 31. part. 3.
- Scientia , & an ex ea sola quis puniatur , si non revelavit crimen læsæ majestatis , vide num. 16. in *proæm. 4. part. 6.* & num. 9. leg. 5. tit. 9. part. 4.
- Scientia præsumitur in illis rebus quæ publicè sunt , num. 1. leg. 5. tit. 9. part. 4.
- Scientia semper præsumitur in laborante , vide num. 3. leg. 15. tit. 9. part. 4.
- Nam ad adeundam scientiam labor requiritur , *dicitur* n. 3.
- Scientia an propriè dicitur , quod ex vehementi opinione scitur , vide num. 7. leg. 2. tit. 6. part. 6.
- Scientia , vel ignorantia , quando præsumatur in testatore , vide num. 4. leg. 10. tit. 9. part. 6.
- Scientia an præsumatur in facto proprio , etiam antiquo , vide num. 3. leg. 11. *ibidem*.
- SCHOLASTICI** in aliquo loco habitantes cui parochio dicentur subjecti , vide num. 5. in *fin. leg. 21. tit. 4. part. 1.*
- Scholares cum privilegia Clericorum habeant , si confus-
- gerint ad Ecclesiam ibi defendendi sunt , vide num. 1. leg. 4. tit. 11. part. 1.
- Scholares in honore viventes possunt ab aliis sociis scholasticis expelli de domo , num. 5. leg. 6. tit. 31. part. 2.
- Scholares sunt de jurisdictione Regis , sunt enim pro majori parte laici , vide num. 6. leg. 6. tit. 31. part. 2.
- Scholaris agens contra scholarem non utitur privilegio suo , & quare , num. 2. leg. 5. tit. 3. part. 3.
- Scholaris conventus à vidua coram potestate , an habeat privilegium authenticæ habita , vide *ibidem*.
- Scholaris non studens privilegium scholiarium studentium non habebit , & quando , vide num. 3. leg. 4. tit. 18. part. 3.
- Scholares sine libris hauriunt aquam cribro , vide num. 10. leg. 6. tit. 1. part. 5.
- Scholaris , qui male versatur in domo , & non potest compesci à tua insolentia , an possit expelli , vide num. 2. leg. 14. tit. 10. part. 5.
- Scholaris si conveniatur à socio pro aliquo debito , an habeat privilegium , scilicet , ut non possint conveniri , nisi in quantum facere possunt , ducendo nè egeant , vide num. 5. leg. 15. tit. 10. part. 5.
- Et qualiter hoc scilicet , in quantum facere possunt , debet intelligi , vide *ibidem in num. 6.*
- Scholaris , qui cessit bonis , si post cessionem libros emerit , an ab illo auferri possint , vide num. 4. leg. 3. tit. 15. part. 5.
- Scholaris addiscens scientiam æquiparatur militi armatae militiæ , vide num. 9. leg. 5. tit. 15. part. 6.
- SECUNDA** accusatio quando committatur contra primam , ut de ea prius sit cognoscendum , num. 2. & 3. leg. 4. tit. 10. part. 3.
- Secunda iusso principalis an debeat spectari , quando aliquid contra ejus jura concedit , etiam si talis concessio fiat motu proprio , vide num. 2. leg. 2. tit. 18. part. 3.
- Secunda accusatio , vide de hac in verbo: ACCUSATIO.
- SECUNDUM** de ista dictione , vide num. 1. leg. 21. tit. 9. part. 6.
- SECUNDUM TESTAMENTUM** , vide de hoc in verbo: TESTAMENTUM , & in verbo: PRIMUM.
- SECRETARI** Regum sunt summè honorandi , habentque Comitum dignitatem , & à tutellis etiam Jam suceptis excutantur , vide num. 2. leg. 7. tit. 9. part. 2.
- SECRETARIUS** Regis revealans ipsius secretum qualiter puniatur , vide num. 1. & 2. leg. 2. per text. *ibi* , tit. 7. part. 7.
- Secretarii Regum dicuntur habere maximam dignitatem , vide num. 3. leg. 16. tit. 18. part. 3.
- Et de ipsorum salariis , vide num. 4. leg. 13. tit. 19. part. 3.
- SECRETUM** revealans male facit , vide num. 7. per text. *ibi* , leg. 5. tit. 9. part. 2.
- Et de poena revealantis Regis secretum , vide *ibid. in n. 8.*
- Secretum domini si revelasset vasallus , an per hoc feudo privari possit , vide num. 4. leg. 8. tit. 26. part. 4.
- Secretum Regis si à scientie reveletur incidit in poenam falsi , & graviter est puniendus , vide num. 1. & 2. leg. 2. per text. *ibi* , tit. 7. part. 7.
- SECURITAS** præstari debet omnibus ad Regis curiam venientibus , vide num. 1. leg. 4. tit. 16. part. 2.
- Securitas intelligitur necdum data ad veniendum , sed ad redeundum , vide *ibidem in num. 2.*
- Et quid si quis occidat , vel percutiat inimicum suum post securitatem Regiam sibi notificatam , vide *ibid. in n. 6.*
- Securitatis instrumentum à nemine , quam à Rege dari potest , vide num. 1. leg. 18. tit. 18. part. 3.
- Et an securitas alicui per Regem data extendatur ad ejus socios , vide *ibidem in num. 3.*
- Securitas alicui data eum non excusat , quin conveniri possit pro debitis , & delictis , vide num. 4. *dicitur* leg. 18. tit. 18. part. 3.
- Securitas est danda creditori , quando debitori suo fuit per Principem concessa solutionis prorogatio , vide num. 2. leg. 3. tit. 18. part. 3.
- Securitas an videatur data omnibus , etiam bannitis venientibus ad nundinas , vide num. 2. leg. 4. tit. 7. part. 5.
- Securitas simpliciter data venientibus ad nundinas , an videatur

- deatur data redeuntibus , vide *ibidem in num. 5.*
 Securitas omnibus per leges data est , & sine causa postulari non potest , & à quo concedatur , vide *num. 15. leg. 1. tit. 2. part. 7.*
 Securitas quando à Rege , quando verò ab alio judice inferiori dari possit , vide *num. 15. dict. leg. 1.*
 Securitas an per Regem dari debeat illi , qui per suam culpam incidit in timorem , vide *num. 4. leg. 4. tit. 4. part. 7.*
 Securitas quid sit , & inter quos detur , & qualiter differat à tregua , vide *num. 2. leg. 1. per text. ibi. tit. 12. part. 7.*
 Securitas quare sic dicta fuit , & ad quid proficit , vide *num. 5. & 6. dict. leg. 1. per text. ibi. tit. 12. part. 7.*
 Securitas à judice data quid proficit , & quare ab eo dari possit , vide *in dict. num. 6.*
 Securitas est triplex , & quæ personæ in securitate facta comprehendantur , & plura in hoc , vide *per gloss. leg. 2. per text. ibi. tit. 12. part. 7.*
 Securitas quibus verbis dari debeat , & quando , vide *num. 6. dict. leg. 2. per text. ibi.*
SED , de illa dictione , vide *num. 6. leg. 15. tit. 3. part. 6. & num. 3. in princ. leg. 1. tit. 11. part. 6.*
SEDERE quis prior , & in meliori loco debeat , & ad hoc quid veniat in consideratione , vide *num. 1. leg. 15. tit. 5. part. 1.*
Sedes alicui designata in aliquo loco tunc ille præferendus est , etiam si aiii sint in majori constituti dignitate , vide *dict. 1. in fin.*
Sedes Regis , & ejus curia debet esse semper in medio Regni sui , & quare , vide *num. 14. in prolog. 4. part.*
SEDE VACANTE an possit Capitulum recipere resignatotem beneficiorum ex causa permutationis , eo casu , quo collatio beneficiorum spectat ad solum Episcopum , vide *num. 6. leg. 2. tit. 6. part. 5.*
 Et quid in Vicario Episcopi , vide *ibidem in dict. num. 6.*
SEDITIONES , vide in verbo : **PRODITIO**.
SEMEL MALUS , vide in verbo : **MALUS**.
SEMIPLENA probatio , vide in verbo : **PROBATIO**.
SEMPER , ista dictio quid importet , vide *num. 8. quest. 3. leg. 10. tit. 4. part. 6.*
 Semper , ista dictio debet semper secundum subjectam materiam accipi , & an requirat tempore durationem perpetuam , vide *num. 1. leg. 11. tit. 31. part. 3.*
SENATORES licet in orbe domicilium habeant ratione officii , habent etiam in loco sui originis , vide *num. 2. leg. 5. tit. 24. part. 4.*
 Senator si propter turpitudinem suam à senatu remotus sit , ad alios honores in loco sui originis non debet admitti , vide *ibidem*.
SENATUS-CONSULTUS Macedonianus quando cesset , vel habeat locum , vide *gloss. leg. 4. per text. ibi. cum leg. sequentib. tit. 5. part. 5.*
Senatus-Consultus Macedonianus an cesset propter dignitatem filii , & etiam si sit de illis , qui liberant filium à patris potestate , vide *ibidem num. 10.*
Senatus-Consultus Macedonianus cessat in pluribus , vide *num. 12. per text. ibi. leg. 4. tit. 1. part. 5.*
SENECA fuit vir sanctissimus , & in omni scibili doctissimus , & cancellarius Neronis Imperatoris , vide *num. 1. leg. 5. tit. 9. part. 2.*
SENEX in ætate decrepita aliviatur jejuniis , & gravatur orationibus , vide *num. 1. leg. 25. tit. 4. part. 1.*
 Senex si habeat pecuniam per eam redimere potest peccatum de non jejunando , vide *dict. num. 1.*
 Senex si judicio careat , an imponatur ei poenitentia , vide *ibidem in fin.*
 Senex an quis sit , vel non , an veniat in consideratione respectu poenitentiae injungendæ , vide *dict. num. 1. & 2.*
 Senex , & plus valet umbra tenis , quam arma juvenis , vide *num. 1. leg. 13. tit. 18. part. 2.*
 Senex in qua ætate ad bellum ire non teneatur , vide *num. 14. leg. 3. tit. 19. part. 2.*
 Senex non debet vocari ad jurandum , sed judex illum mittere debet , & quando hoc habebit locum , vide *num. 1. leg. 22. tit. 11. part. 3.*
 Senex extra suum domicilium virtute rescripti ad hoc im-
- petrati trahi non debet , vide *num. 2. leg. 41. tit. 18. part. 3.*
 In practica tamen servatur contrarium , vide *ibidem*.
 Senex matrimonium contrahere potest , & quid si natura , vel artificio juvari non potest ad hoc , scilicet , ut uxorem carnaliter cognoscere possit , vide *num. 2. leg. 1. tit. 8. part. 4.*
 Senex adeo nemo est quin calefacere non possit ad coitum natura , vel artificio , vide *num. 2. leg. 1. tit. 8. part. 4.*
 Senex major sexaginta annis filios generare non potest , vide *num. 4. leg. 14. tit. 16. part. 4.*
 Senex , & senior debet ultimo votare , vide *num. 2. leg. 7. tit. 15. part. 6.*
 Senior præftri debet cæteris , & quando , & quibus , & in quibus , & alia in hoc , vide *num. 3. dict. leg. 7.*
 Senex quando torqueri , neque poenari possit , sed judex possit alterare poenam , vide *num. 3. leg. 8. tit. 31. part. 7.*
SENECTUS ipsa morbus est , vide *num. 2. leg. 41. tit. 18. part. 3.*
Senectus , & ratione senectutis licet judici poenam alterare , vide *num. 3. leg. 8. tit. 31. part. 7.*
SENTENTIA.
 Judicis , arbitri , vel delegati , vel arbitratoris.
 Ab incompetenti judice.
 Rescinditur , vel retractatur , vel retrahitur ,
 In causa majoriæ .
 Mortis.
 Privationis.
 Declaratoria.
 Confirmatoria.
SENTENTIÆ quæ corroborent consuetudinem , vide *num. 8. leg. 5. tit. 2. part. 1.*
 Sententia an requiratur , quando libertus ex justa causa in servitatem revocatur per dominum , vide *num. 7. leg. 9. tit. 22. part. 4.*
 Sententia ferri debet super toto petito , vide *num. 3. leg. 43. tit. 2. part. 3.*
 Et quid si ita non fiat , & de 14. limitationibus ad istam regulam , vide *ibidem*.
 Sententia in casu , leg. diffamari , C. de ingenuis , & manumissis , qualiter sit ferenda , vide *num. 5. leg. 46. tit. 2. part. 3.*
 Sententia qualiter feratur mortuo domino litis , an in persona procuratoris , vide *num. 4. leg. 23. tit. 5. part. 3.*
 Sententia verba concipi debent contra procuratorem , & quid de jure canonico , vide *num. 1. leg. 27. tit. 5. part. 3.*
 Sententia lata cum advocate prævaricatore non tenet , sed an ipso jure , vel petita restitutione , vide *num. 6. leg. 9. tit. 6. part. 3.*
 Sententia lata contra reum mittetur in executionem contra emptorem illius rei , fierat litigiosa , vide *num. 3. leg. 13. tit. 7. part. 3.*
 Et an in hac sit differentia , an sciens , vel ignorans emerit , vide *ibidem*.
 Sententia an possit dici si lis non fuit contestata , & quando sic , vide *num. 4. per text. ibi. leg. 8. tit. 10. part. 3.*
 Sententia est tanta authoritatis , quod de ente potest facere non ens , & è contra , & de vero filium , & an per eam possit immutari rectitudo naturalis , vide *num. 9. leg. 16. tit. 11. part. 3.*
 Et post sententiam diffinitivam aliquando iterum de causa cognoscitur , vide *num. 11. leg. 12. tit. 14. part. 3.*
 Sententia lata per aliquam præsumptionem tollitur per aliam præsumptionem validiorem , vide *num. 11. d. leg. 12.*
 Sententia lata per judicem dilatione ad consulendum pendente an valeat , vide *num. 3. ad fin. leg. 2. tit. 15. part. 3.*
 Sententia an requiratur quod præcedat in excludendo aliquem à testificando , cù quid falsavit litteras regales , vide *num. 5. leg. 8. tit. 16. part. 3.*
 Sententia non valet si dicta testium describerentur , vide *num. 4. leg. 25. tit. 16. part. 3.*
 Sententia lata ex partium conventione juxta legem , si convenierit , ff. de jurisdictione omnium judicum , an ea judex

- judex possit apponere poenam , vide num. 2. leg. 4. tit. 18. part. 3.
- Sententia licet malè lata sit , si sit contra jus litigatoris valet , etiam si ab ea non sit appellatum , vide num. 7. leg. 27. tit. 18. part. 3.
- Sententia lata super delicto quid in se continere debeat , ut valida sit , vide num. 5. leg. 38. tit. 18. part. 3.
- Sententia super solutione tributi lata non ostensio super hoc privilegio , in quibus privilegiato præjudicet , vide num. 4. leg. 43. tit. 18. part. 3.
- Sententia si non sit lata super iustitia , vel injustitia partis , sed per verba æquipollentia , an valeat , vide num. 3. leg. 110. tit. 18. part. 3.
- Sententia latæ in eadem die , & hora si sint contraria quid tunc debet fieri , vide num. 8. in fin. leg. 111. tit. 18. part. 3.
- Sententia lata an debeat rescindi per falsitatem instrumenti , quam falsitatem jam in causa principali allegavit , & nihilominus sententia lata fuit , vide num. 4. leg. 116. tit. 18. part. 3.
- Sententia an ferri debeat à judice secundum concordiam partium , vide num. 1. leg. 9. tit. 20. & num. 2. leg. 4. tit. 18. part. 3.
- Sententia lata à judice non expectato consilio sui assessoris , an teneat , vide num. 13. leg. 2. tit. 21. part. 3.
- Et qualiter intelligatur cōmissionis facta in aliquem , ut commissarius ferat sententiam ut commissarius dictaverit , vide num. 14. ibidem.
- Sententia ut perfecta dicatur tria debet in se habere , vide num. 1. leg. 1. tit. 22. part. 3.
- Sententia contra jus , sive contra naturam lata non valet , & qualiter istud esse possit , vide num. 2. 3. & 4. dict. leg. 1. tit. 22. part. 3.
- Sententia lata contra bonos mores naturales non valet , sed lata contra bonos mores civiles , sive contra consuetudinem civilem sic , vide ibidem in num. 6. dict. leg. 1.
- Sententia lata à judice contra debitorem , qui dixit se jam solvisset , ut si illud non probet intra octo dies , quod solvat , an valeat , vide num. 2. leg. 2. tit. 22. part. 3.
- Sententia lata super possessione dicitur interloquitoria , & quando , vide num. 4. leg. 2. tit. 22. part. 3.
- Sententia perfecta non dicitur antequam ipsa tota legatur , vide num. 2. leg. 3. tit. 22. part. 3.
- Sententia in qua judex nihil de fructibus , vel expensis dixit , an emendare illam possit , & quando , & quid si de fructibus dixit , sed malè , & illud emendare debet , an possit , & tunc , vide num. 5. leg. 3. tit. 22. part. 3.
- Et an dies in qua sententiam emendare potest , debeat esse dies naturalis , vel judicialis , vide ibidem in num. 6. dict. leg. 3.
- Sententia lata de nocte , an teneat , vide num. 1. leg. 5. per text. ibi , tit. 22. part. 3.
- Sententia partibus ad eam audiendam non citatis an teneat , & qualiter citari debeant , vide num. 2. dict. leg. 5.
- Sententia sine scriptis ferri potest in causis vilibus , seu inter personas viles , & quæ dicantur istæ , vide num. 1. & 2. leg. 6. tit. 22. part. 3.
- Sententia debet ferri etiam super expensis per victorem factus , & piura de hoc , vide per num. 1. leg. 8. tit. 22. part. 3.
- Sententia ferri potest contra actorem contumacem ad instantiam rei præsentis , etiam lite non contestata , vide num. 2. leg. 9. tit. 22. part. 3.
- Sententia judicis lata in causa de qua Principi facta fuit relatio an tenet , si detur antequam ipse respondeat , vide num. 6. leg. 11. tit. 22. part. 3.
- Sententia lata contra eos , qui de jure contradicunt jurisdictioni non tenet , & quid si judex ille revocatus sit , licet illud ipse ignoret , vide num. 3. leg. 12. ibi.
- Sententia etiam data in luponari valet , si de consensu partium detur , vide num. 8. leg. 12. tit. 22. part. 3.
- Sententia contra furiosum lata indefensum non tenet , & quid si pro eo detur , vide num. 11. leg. 12.
- Sententia an sit nulla si unus ex tribus judicibus fuit corruptus pecunia , vel advocatus , vide num. 6. leg. 13. tit. 22. part. 3.
- Sententia lata per falsos testes , vel instrumenta intra quantum tempus possit retractari , vide num. 7. dict. leg. 13.
- Sententia lata sub conditione an teneat , & quid si lata sit secundum consilium sapientis ferendum , vide num. 1. leg. 14. tit. 22. part. 3.
- Sententia ferri non debet per exempla , & sicuti alius fecit , vide num. 2. leg. 14. tit. 22. part. 3.
- Sententia lata pro mortuo , vel contra eum an teneat , & quando valeat , vide num. 4. leg. 15. tit. 22. part. 3.
- Sententia lata sine mediis probationum an teneat , vel si termini non sint assignati ad probandum , & quid si per judicem non tñterit , sed per partes , quæ nullas volunt adducere probationes , vide num. 7. leg. 15. tit. 22. part. 3.
- Sententia in qua dixit judex , quod probatum erat , an teneat , si illud probatum non sit , vide ibidem.
- Sententia debet esse conformis libello in tribus , & an in concomitantibus debeat esse conformis libello , vide num. 1. leg. 16. ibidem.
- Et an alias sit ipso jure nulla , vide ibidem.
- Et quid si in libello sit quis de stupro accusatus , & ei incertum probetur , an pena incesti punietur , vide ibidem.
- Et quid si petat sibi iustitiam fieri , & pro eo lata sit sententia , cum iustitiam non haberet , an rescindatur sententia tanquam contra libellum lata , vide ibidem.
- Sententia an ferri possit super petitio , si actum fuit postfectorio tantum , vel è contra , & quid si Princeps aliud rescribat , vide num. 2. dict. leg. 16. tit. 22. part. 3.
- Sententia super certa specie dari non debet quando petitio fuit generalis , vide num. 3. dict. leg. 16.
- Sententia in qua judex refert se ad instrumentum , quod in actis non inventur , an valeat , vide num. 6. ibidem.
- Sententia lata pro libertate , dote , matrimonio , vel testamento valet si judices sint in hoc partes , vide num. 3. leg. 18. tit. 22. part. 3.
- Et quid si talis sententia sit evidenter iniqua , vide ibidem.
- Et quæ sit in hoc ratio , vide ibidem num. 4.
- Et si causa favorabilis non sit , & judices sint pares tenebit sententia in favorem rei lata , & quid hodie servetur per leges noviores , vide num. 5. ibidem.
- Sententia pro veritate accipitur , & statut sententia , etiam si ex actis appareat ejus iniquitas , vide num. 3. leg. 19. tit. 22. part. 3.
- Sententia , quæ transivit in rem judicatam , an retractetur per instrumenta de novo reperta , vide num. 8. leg. 9.
- Sententia , quæ transivit in rem judicatam , an rescindatur , si postea instrumenta rescissoria reperiantur , si lata sit contra fiscum , minorem , vel Ecclesiam , vel contra privatum , si petat restitutionem ex justa ignorantia , vel justum impedimentum , sive ille actor sit , si ve reus , vide num. 9. leg. 19. tit. 22. part. 3.
- Et quot tempus detur ad hanc restitutionem petendam contra sententiam , vide ibidem num. 11. & 12.
- Sententia lata pro defuncto prodest hæredi , vide num. 14. dict. leg. 19. tit. 22. part. 3.
- Sententia lata per prædecessorem contra prætententem jus ad beneficium , an profit successor in beneficio , vide num. 15. dict. leg. 19.
- Sententia lata pro aliquo quam actionem ipse intentare debeat contra condemnatum , vide num. 18. dict. leg. 19. tit. 22. part. 3.
- Sententia inter aliquos lata alii etiam scienti agitari non præjudicet , nisi ille citatus ad causam fuerit , & quando , vide num. 2. leg. 20. ibidem.
- Sententia contra aliquem lata , an aliis præjudicet , vide num. 4. dict. leg. 20. ubi illud exemplificat diversimodè.
- Et an talis sententia comprehendat complices , sive auxiliantes , & quid in causis criminalibus , vide ibidem.
- Sententia an noceat sequenti vocato ad majoriam , vide dict. num. 2.
- Sententia lata contra hæredem an noceat fideicommissario , & quando , vide dict. num. 4.
- Sententia lata contra prædecessorem in uno casu non præjudicat sequenti vocato , vide ibidem.
- Sententia lata pro aliquo in qua fuerunt ei res adjudicatae , ut bona majoria , an ille dicere possit res illæ ex iusta sententia fuisse sibi datae , & dixit se posse eas alteri relinquere tamquam libera , dict. num. 4. in finalib. verb. Sen-

Sententia lata contra unum ex reis debendi præjudicat alii, & an lata contra unum ex reis credendi noceat alii, vide *ibidem* num. 5. & 6.

Sententia lata ab uno ex correis, an proflit altero, vide num. 7. *ibidem*.

Sententia lata contra reum, qui alicui rem pignoraverat super re pignorata creditore sciente, & non contradicente, an ei præjudicet, vide n. 8. leg. 20. tit. 22. part. 3.

Et quando talis sententia lata contra debitorem super proprietate pignoris præjudicet creditori scienti, & tacenti, vide *ibidem*.

Sententia lata pro uno ad hoc, ut noceat aliis, requiritur scientia illorum quibus nocere potest, etiam si contendantur de libertate, vide num. 18. *ibidem*.

Sententia lata super libertate, vel servitute nocet alii & que principale jus prætendent, si scivit causam agi quomodocumque pronuntiatum sit, vide num. 19. *ibidem*.

Et idem in sententia lata super subjectione contra subiectum ad alicujus petitionem quæ nocet domino, si ille sciverit, vide *ibidem* num. 20.

Sententia lata pro filio contra patrem, vel matrem nolentes illum in filium recognoscere, nocet aliis omnibus de parentela, vide *ibidem* in num. 22.

Sententia lata contra testamentum, an & quando extendenda sit ad legatarios, si per viam querelæ testamentum rescindi petatur, vide *ibidem* in num. 25. dict. leg. 20. tit. 22. part. 3.

Sententia lata pro uno an noceat aliis in servitute constituta, vel in iam constituta, vide num. 2. leg. 21. tit. 22. part. 3.

Sententia lata contra socium in aliqua re, an noceat aliis *ibidem* jus habentibus, vide num. 3. dict. leg. 21.

Sententia lata in favorem accusati de adulterio, an proflit mulieri, quæ dicitur adultera, & quando, vide num. 5. dict. leg. 21.

Sententia lata pro mandatario, an proflit mandanti, vide *ibidem*.

Et an in sententia judex possit reservare sibi potestatem minuendi poenam, quam imposuit, vide num. 4. leg. 22. tit. 22. part. 3.

Sententia in qua est apposita poena dupli, si non solverit, quando valeat, vide num. 5. *ibidem*.

Sententia & si transiverit in rem judicatam ab ea appellari potest per tertium cui intereat, & prætendit jus in re, vide num. 1. leg. 4. tit. 23. part. 3.

Sententia an in isto casu lata pro tertio appellante, an proflit victo, vide *ibidem*.

Et an durante tertii appellatione sententia mittatur in executione contra victimum, vide dict. num. 1. dict. leg. 4.

Sententia an debeat mitti in executionem contra locum non appellantem durante appellatione sui consorciū, vide num. 4. leg. 5. tit. 23. part. 3.

Sententia lata contra plures à qua non fuit appellatum, si unus ex illis sit minor, & se contra eam restitutus, an aliis sociis proflit, vide num. 6. *ibidem*.

Sententia si non feratur in die citationis, sed prolongetur ad alium, an tunc partes iterum sint citandæ, vide num. 3. leg. 9. tit. 23. part. 3.

Sententia à judice lata contra absentem causa reipublicæ, judice hoc sciente, non valet, vide num. 6. leg. 10. tit. 23. part. 3.

Sententia non debet in executionem mitti contra aliquem, si ille ab adversario suo fuit impeditus, vide num. 2. leg. 12. *ibidem*.

Et an pactum à partibus factum, ut à sententia non possit appellari valeat, & de hoc, vide num. 6. leg. 13. tit. 23. part. 3.

Sententia & ab ea appellari non potest, sive sit diffinitiva, sive interloquitoria, quando generaliter à Principe sublata fuit appellatio, vide num. 9. *ibidem*.

Sententia lata in causa appellationis post terminum ad appellandum adversario sciente, neque contradicente, an valeat, vide num. 5. leg. 22. tit. 23. part. 3.

Sententia lata post tempora appellationum de curia, an valeat, vide num. 2. leg. 24. tit. 23. part. 3.

Sententia à qua fuit appellatum si confirmetur, an semper in illo casu debeat fieri condemnatio expensarum, vide num. 3. leg. 27. tit. 23. part. 3.

Sententia si tantum lata sit super confiscatione bonorum, vel parte, an appellationis prosequutio ad hæredes transeat, vide num. 2. leg. 28. *ibidem*.

Et quare in quæstione de bonis appellatio ad hæredes transeat, vide dict. num. 2.

Et quid si in sententia sua judex poenam ordinariam non posuit, sed aliam, vide *ibidem*.

Sententia duæ conformes si præcesserint, an sit locus supplicationi, vide num. 2. leg. 4. tit. 24. part. 3.

Et an in sententia confirmatoria cui una, alia tantum præcessit, possit supplicari, si lata fuit in curia regali, vide *ibidem*.

Sententia, & an supplicari possit à sententia à qua quis appellare noluit, cum potuisse, vide num. 1. leg. 5. tit. 24. part. 3.

Et an in supplicatione, quæ Principi datur, debeat dici per ipsum, non obstanti tali sententia, quæ translivit in rem judicatam, vide *ibidem*.

Sententia contra minorem, seu rem publicam lata, quando fuit nulla ex aliqua causa per restitutionem rescindi non debet, vide num. 5. leg. 1. tit. 25. part. 3.

Et quid si Civitas fuit contumax in creando defensorem, an sententia valeat, vide dict. num. 5.

Sententia lata per instrumenta falsa non valet, etiam si absque dolo partis sunt producta, vide num. 2. leg. 1. tit. 26. part. 3.

Sententia lata ex falsis probationibus dolo producentis contra absentem, minorem, vel Ecclesiam est ipso iure nulla, vide num. 3. *ibidem*.

Sententia lata ex falsis probationibus, si hoc pars velit probare utrum testes producere possint attestations jam publicatae, vide num. 5. dict. leg. 1. tit. 26. part. 3.

Sententia lata per falsos testes, seu per aliam falsitatem, an possit peti quod rescindatur post vigilium annum compellendo victorem per viam denuntiationis Evangelicæ, si fuit falsitatis conscius, vide num. 3. leg. 2. tit. 26. part. 3.

Sententia lata contra legem non tenet, & quid si legis intellectus sit dubius, vide num. 1. leg. 3. *ibidem*.

Sententia si feratur de consensu partium lite non contestata, an valeat, vide num. 2. leg. 5. tit. 26. part. 3.

Sententia lata lite non contestata, an valeat attenta lege ordinamenti, de qua per dict. num. 2. dict. leg. 2.

Sententia lata sine litis contestatione ubi fuit processum summarie, & sine strepitu, & figura judicii, an valeat, vide num. 1. leg. 5. tit. 26. part. 3..

Sententia in uno loco lata, an possit mitti in executionem in alio, scilicet, originis, vide num. 2. leg. 1. tit. 27. part. 3.

Sententia & judicium inferiorum an possint mitti in executionem per judices maiores, vide num. 3. *ibidem*.

Sententia à qua fuit appellatum, si à judice appellationis confirmetur, quis eam in executionem mittet, vide num. 3. leg. 1. tit. 27. part. 3.

Sententia an possit executioni mandari per judicem, qui alias erat judex rei condemnati sine litteris judicis condemnantis, vide num. 5. dict. leg. 1.

Sententia an dicatur habere semper executionem paratam, vide *ibidem*.

Sententia qualiter debeat in executionem mitti, si lata sit contra plures etiam in causa criminali, vide num. 1. & 2. leg. 4. tit. 27. part. 3.

Et quid si lata sit contra duas universitates, vel contra Abbatem, & Capitulum, qualiter teneant, vide dict. num. 2. dict. leg. 4.

Et an tunc possint contra quemlibet insolendum agi, si à principio ita obligati erant, vide num. 3. *ibidem*.

Sententia etiam si lata sit pro aliquo potest omitti, & agi ex actione prima, si pinguis per actionem ei consultetur, vide dict. num. 3.

Sententia intra quantum tempus debeat exequi de omnijure, vide num. 1. per text. ibi, leg. 5. tit. 27. part. 3.

Z z z z z   Et

- Et an judex ex causa possit tempus hoc minuere , sive augere , vide *ibidem*.
- Sententia semper obligat præcisè ad solvendum , & tollit facultatem solvendi interesse , vide num. 3. *ibidem*.
- Sententia lata pro nuntiante aliquod opus tamquam novum , & sibi nocivum si ab ea nuntiatus appelle , & præter cautionem , an edificare possit , vide num. 3. leg. 9. tit. 32. part. 3.
- Sententia si lata sit contra uxorem adulteram , an postea ipsa redintegrationem matrimonii petere possit si probet virum suum pollea fornicasse , & an judicis officio , & an recuperet dotem , quam propter adulterium amisit , vide num. 5. quest. 3. leg. 8. tit. 2. part. 4.
- Sententia divortii licet lata sit propter adulterium si ille , qui non delinquit , velit alteri reconciliari , & an alter etiam invitatus ad hoc cogendus sit , & quid si ambo fuerint fornicati ad paria delicta , &c. vide num. 3. leg. 5. tit. 10. part. 4.
- Sententia si pro aliquo lata sit , ille non solum illi renuntiare poterit , per actum verbi , sed etiam per actum facti , vide num. 2. leg. 6. tit. 10. part. 4.
- Et an videatur renuntiare sententiæ ille , qui de novo petit illud pro quo habebat pro se sententiam , vide dict. num. 2. leg. 6. tit. 10. part. 4.
- Sententia lata ab Episcopo canones ignorante an valeat , & an ipse peccet tunc , & quando , vide num. 3. in fin. leg. 7. tit. 10. part. 4.
- Sententia nobilitatis pro aliquo lata bene extenditur ad ejus fratres , vide num. 9. dict. leg. 7.
- Sententia deportationis in Insulam an fecum afferat bonorum confiscationem , vide num. 8. leg. 2. per text. ibi , tit. 18. part. 4.
- Et an judex in sententia sua possit deportato reservare bona , vide num. 11. dict. leg. 2.
- Sententia lata in judicio summario , quando præjudicet in judicio ordinario , vide num. 4. leg. 7. tit. 19. part. 4.
- Sententia lata in judicio summario alimentorum , & executioni mandata non obstat sententiæ in contrarium postea latæ in judicio plenario , vide dict. num. 4.
- Sententia lata pro servitute matris aliquorum , qui tempore sententiæ in utero existebant , an præjudicet illis , vide num. 1. in fin. leg. 2. tit. 21. part. 4.
- Sententia aliquando ferri potest super non petitis , vide num. 1. per text. ibi , leg. 8. tit. 1. part. 4.
- Sententia lata contra fiscum indefensum , & sine advocate non tenet , & an idem sit si eodem modo detur contra Ecclesiam , vide num. 5. leg. 19. tit. 8. part. 5.
- Sententia lata in favorem rei principalis prodest fidejussioni , & quando , vide num. 4. leg. 15. tit. 12. part. 5.
- Sententia an exigatur super amissione juris creditoris , qui propria autoritate capit rem debitoris , vel ipsum , vide num. 5. in fin. leg. 11. tit. 13. part. 5.
- Sententia an & quando possit exequi in re alteri pignorata , vide num. 5. leg. 38. tit. 13. part. 5.
- Et an condemnatus per sententiam , ut solvat indebitum , si illud solvat , repetere possit , & quando , vide gloss. leg. 33. per text. ibi , tit. 14. part. 5.
- Sententia an teneat non inspectis , neque visis verbis testamenti , vide num. 6. leg. 1. tit. 2. part. 6.
- Sententia an perficiatur ex verbo subauditio , ubi aliud verbum non potest intelligi , salva ratione recti sermonis , vide num. 3. leg. 6. tit. 6. part. 6.
- Sententia lata expressa duplice causa valet , licet una tantum sit vera , vide num. 2. in princ. leg. 8. tit. 7. part. 6.
- Sententia judicis per quam privat executorum testametarium ab officio exequendi , an sit necessaria , ut talis executor nolens voluntatem defuncti adimplere lucrum aliquod ex testamento capere non posset , vide num. 2. leg. 8. per text. ibi , tit. 10. part. 6.
- Sententia an ex indicis indubitatis dari possit aliquem creduliter damnando , vide num. 4. cum aliis ibi , leg. 26. per text. ibi , tit. 1. part. 7.
- Sententia judicis an requiratur quando vidit reum accusatum sine culpa , an verò debeat rem sic indiscussam relinquere , vide num. 9. *ibidem*.
- Et an ante sententiam proditor habeat rerum suarum dominium , & alienare possit , vide num. 2. & 3. leg. 4. per text. ibi , tit. 2. part. 7.
- Sententia non requiritur ubi lex notat factum , vide dict. num. 3. in fin.
- Sententia per quam maritus alicujus mulieris damnatur , ut Regi serviat in triremibus , an debeat executioni mandari , uxore sua reclamante , vide num. 4. leg. 4. tit. 31. part. 7.
- SENTENTIAÆ ARBITRORUM** an sufficient ad corroborandam consuetudinem , vide num. 8. leg. 5. tit. 2. part. 1.
- Sententia arbitri contra jus lata si electus sit , ut judicet secundum jus , an valeat , vide num. 4. leg. 23. tit. 4. part. 3.
- Sententia arbitrorum , vel delegati , vel arbitratoris debet doli carere , quia hoc inest compromisso , licet non dicatur , vide num. 13. in dict. leg. 23.
- Sententia arbitri impediti per partes cognoscere aliqua de causa an teneat , & an sit necessarium ibi opponere dolii exceptionem , vide num. 4. leg. 31. tit. 4. part. 3.
- Sententia judicis delegati , qui in veritate est judex , sed illud ipse ignorat , an teneat , num. 3. leg. 4. tit. 9. part. 6.
- Sententia arbitrorum in diebus feriatis fieri non debet , & quid si partes postea illam ratam habuerint , vide num. 3. leg. 32. tit. 4. part. 3.
- Sententia arbitri corrupti pecuniis tenet , licet obstet exceptio , vide num. 4. leg. 34. tit. 4. part. 3.
- Sententia arbitri , vel arbitratoris debent mitti in executionem per judicem ordinarium , si à partibus petatur , vide num. 7. dict. leg. 35. tit. 4. part. 3.
- Sententia judicis , arbitri qualiter , & quibus servatis debeat fieri , vide num. 1. leg. 107. tit. 18. part. 3.
- Sententia arbitri an transferat dominium , vide num. 1. quest. 41. leg. 10. tit. 26. part. 4.
- Sententia à judice delegato lata ultra diem sibi prefinitum , an valeat , vide num. 3. leg. 37. tit. 11. part. 5.
- Sententia judicis , arbitri an infamet , vel non , & quando , & in quibus , & an de consensu partium , vide num. 11. leg. 5. per text. ibi , tit. 6. part. 7.
- SENTENTIA AB INCOMPETENTI JUDICE** lata , qui pronuntiavit se competentem , an valeat , vide num. 1. leg. 15. tit. 22. part. 3.
- Sententia lata à judice incompetenti quem partes credunt esse suum judicem , & in eo errant , an teneat , vide num. 2. dict. leg. 15.
- Neque refert , an in jure , vel in facto errant ante , vel post litis contestationem unus , vel ambo , vide *ibidem*.
- Et quid si judex habeat in eos jurisdictionem , sed non usum jurisdictionis , vide *ibidem* in num. 3. dict. leg. 15.
- Sententia ab incompetenti judice lata , etiam si sit Rex , vel Imperator , an infamet , vide num. 1. leg. 5. tit. 6. part. 7.
- Et an & quando post sententiam super crimine laram remaneat delinquens infamatus , vide gloss. dict. leg. 5. per text. ibi.
- SENTENTIA RESCINDITUR , VEL RETRACTATUR , VEL RETRAHITUR , VEL REVOCATUR.**
- Sententia lata an debeat rescindi per falsitatem instrumenti , quam falsitatem jam in causa principali allegavit , & nihilominus sententia lata fuit , vide num. 4. leg. 116. tit. 18. part. 3.
- Sententia potest à judice , qui illam dedit revocari , quantum ad multam condemnato impositam , non verò quantum ad aliam penam , vide num. 2. 3. & 4. leg. 4. tit. 22. part. 3.
- Et an istud judex necessariò facere teneatur , an si voluerit , vide dict. num. 3.
- Et an istud procedat etiam si multa sit imposita ratione contumacia , vel delicti , vide num. 4. *ibidem*.
- Sententia lata per falsos testes , sive instrumenta intra quantum tempus possit retractari , vide num. 7. leg. 13. tit. 22. part. 3.
- Sententia lata pro aliquo cum justitiam non haberet , an rescindatur tamquam contra libellum lata , vide num. 1. leg. 16. tit. 22. part. 3.

Sententia, quæ transfivit in rem judicatam, an retractetur per instrumenta de novo reperta, vide num. 8. leg. 19. tit. 22. part. 3.

Sententia, quæ transfivit in rem judicatam, an rescindatur si poltea instrumenta rescistoria reperiantur, si lata sit contra fūcum, minorem, vel Ecclesiam, vel contra privatum si petat restitutioñem ex julta ignorantia, vel iūtūm impedimentum, sive ille actor lit, sive reus, vide num. 9. leg. 19. tit. 22. part. 3.

Et quod tempus detur ad hanc restitutioñem petendam contra sententiam, vide ibidem num. 1. & 12.

Sententia rescissa per integrum restitutioñem consequitur quis rescisionem judici, & an judex aliquid judicare possit super prima causa, vide num. 8. leg. 3. tit. 25. part. 3.

Sententia lata pro libertate concurrendo dolo procuratoris, vel advocati non retractabitur per restitutioñem, & qualiter victo consulatur, vide num. 6. leg. 1. tit. 26. p. 3.

Sententia lata per falsos testes super aliam fallitatem, an possit peti quod rescindatur per vigesimum annum compellendo victorem per viam denuntiationis Evangelicæ, si fuit fallitatis conscius, vide num. 3. leg. 2. tit. 26. part. 3.

Sententia an & quando possit rescindi superveniente probationum copia, vide num. 2. leg. 33. tit. 14. part. 5.

Et quid si sit prolata inter personas, inter quas est prohibita donatio, vide num. 5. ibidem.

SENTENTIA in causa majoriæ, & an sententia noceat sequenti vocato ad majoriam, vide num. 4. leg. 20. tit. 22. part. 3.

Sententia lata pro aliquo in qua fuerunt ei res adjudicatae, ut bona majoriæ, an ille dicere possit res illæ ex iusta sententia sibi fuere datae, etiamsi dicat se posse eas alteri relinquere tamquam libera, vide dict. num. 4. in fin.

Sententia lata contra tenentem rem majoriæ, vel restitutioñi subjectam nocet ejus hæredi, vel successori, vide num. 3. quæst. 4. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Sententia lata contra possessorum majoriæ, an noceat aliis post eum venientibus, vide num. 2. leg. 17. tit. 6. part. 6.

SENTENTIA mortis, intra quantum tempus debeat exequi si est contra aliquem lata, vide num. 5. leg. 5. tit. 27. part. 3.

Sententia mortis contra aliquem lata poterit exequi de nocte, & quando, vide num. 7. leg. 5. tit. 27. part. 3.

Sententia mortis contra aliquem lata quando suspendi debeat, vide num. 4. leg. 11. tit. 31. part. 7.

SENTENTIA privationis necessaria non est ubi quis est ipso jure privatus, & ad quid sic, vide num. 3. leg. 4. tit. 2. part. 7.

SENTENTIA declaratoria an sit necessaria in casibus in quibus contrahitur infamia ex ipso facto, vide num. 18. leg. 4. per text. ibi, tit. 6. part. 7.

SENTENTIA confirmatoria lata per dominos de consilio, an per Regis supplicationem revocari possit, & quando, vide num. 1. leg. 4. tit. 24. part. 3.

Sententia confirmatoria in curia Regis, quando ibidem venit de gradu in gradum, & ibi lis cepta non fuit, si ab ea fuerit Regi supplicatum, an hoc non obstante mandari possit executioni, vide num. 2. leg. 4. tit. 24. part. 3.

Et an à sententia confirmatoria cui una alia tempore celsit, possit supplicari si lata fuit in curia Regis, vide ibidem.

SENTENTIA PRIMA, ET SECUNDA.

Et sententia secunda lata contra primam, quæ jam transferat in rem judicatam, an valeat, vide num. 5. leg. 15. tit. 11. part. 3. & num. 2. leg. 13. tit. 22. part. 3.

Sententia prima si sit condemnatoria, secunda in causa appellationis ab absolucione, vel è contra, qualiter tunc formetur sententia, vide num. 5. leg. 110. tit. 18. part. 3.

Sententia prima, si nulla sit qualiter pronuntiabitur in secunda appellationis, vide num. 5. leg. 110. tit. 18. part. 3.

Sententia prima lata purè, si poltea in eadem sententia apponatur conditio, an valeat talis appositio, vide num. 2. leg. 3. tit. 22. part. 3.

Sententia secunda, an teneat contra primam quæ transfivit in rem judicatam, si ad secundam ex nova instantia fuit revertentum, & quando, vide num. 1. & 2. leg. 13. tit. 22. part. 3.

Quod extenditur, etiamsi secunda sententia proferatur de consensu partium, vide dict. num. 2. in princip.

Et quid si contra primam sententiam quæ transfivit in rem judicatam opponatur de iunctitia ipsius, dict. num. 2.

SENTENTIA definitiva, & post sententiam definitivam aliquando de causa cognoscitur, vide num. 11. leg. 12. tit. 14. part. 3.

Sententia definitiva qualiter, & sub quibus verbis fieri debeat, vide num. 1. & 2. leg. 109. per text. ibi, tit. 18. part. 3.

Sententia mere definitiva quæ dicatur, vide num. 4. leg. 2. tit. 22. part. 3.

Sententia definitiva ferri potest contra reum contumacem, etiam lite non contestata jure Regio, & quid de alio jure, vide num. 2. leg. 10. tit. 22. part. 3. & num. 2. leg. 11. tit. 23. part. 3.

SENTENTIA interlocutoria dicitur omnis jussus judicis pendente lite, vide num. 4. leg. 2. tit. 22. part. 3.

Et an commissio citationis cum tenore ipsius dicatur sententia interlocutoria, vide num. 4. dict. leg. 2.

Sententia interlocutoria dicitur quæ fertur à judice super appellationem ab interlocutoria saltim respectu partium, vide ibidem.

Et idem est in pronuntiatione super defensione appellacionis, seu lata observatione judicij, vide ibidem.

Et an ista habeat vim definitivæ, vide ibidem.

Et quid dicatur sententia interlocutoria diversis modis exemplificat, vide dict. num. 4.

Sententia interlocutoria quæ continet aliquid dari, vel si licet interlocutoria sit habet vim definitivæ, dict. n. 4.

Sententia interlocutoria habens vim definitivæ, an debet regulari secundum naturam definitivæ, vide ibid.

Et an talis interlocutoria dicatur mere definitiva, vide ibidem in dict. num. 4. in fin.

Sententia interlocutoria largè loquendo dicitur definitiva illius articuli, vide ibidem.

Sententia interlocutoria non est necesse, quod feratur in scriptis, vide num. 5. dict. leg. 2. tit. 22. part. 3.

Sententia interlocutoria à judice lata, quandocumque velit ante definitivam sententiam illam poterit revocare, & an in revocatione justa causa debet intervenire, & an post citari debeat, vide num. 6. dict. leg. 2.

Sententia interlocutoria, an & quando ab ea appellari possit, vide num. 1. 2. & 3. leg. 13. tit. 23. part. 3.

Et quid si interlocutoria sit de torquendo aliquo, vide ibidem num. 2.

SENTENTIA inter aliquos lata, & sententia lata pro defuncto prodest hæredi, vide num. 14. leg. 19. tit. 22. part. 3.

Sententia lata per prædecessorem contra prætententem jus ad beneficium, an proposit successori in beneficio, vide num. 15. dict. leg. 19.

Sententia inter aliquos lata alii, etiam scienti agitari non præjudicat nisi ille citatus ad causam fuerit, & quando, vide num. 2. leg. 20. tit. 22. part. 3.

Sententia contra aliquem lata, an alii præjudicet, vide num. 4. dict. leg. 20. ubi illud exemplificat diversimode.

Et an talis sententia comprehendat complices, sive auxiliantes, & quid in causis criminibus, vide ibidem.

Sententia an noceat sequenti vocato ad majoriam, vide dict. num. 4.

Sententia lata contra hæredem, an noceat fideicommissario, & quando, vide dict. num. 4.

Sententia lata contra prædecessorem in uno casu non præjudicat sequenti vocato, vide ibidem in dict. num. 4.

Sententia lata pro aliquo in qua fuerunt ei res adjudicatae, ut bona majoriæ, an ille dicere possit res illæ ex iusta causa sibi fuere datae, & sic dicit se posse eas alteri relinquere, tamquam libera, vide dict. num. 4. dict. leg. 20. tit. 22. part. 3.

Sententia lata contra unum ex reis debendi præjudicat alii, & an lata contra unum ex reis credendi noceat alii, vide ibidem num. 5. & 6. dict. leg. 20.

Sententia lata pro uno ex correis, an proposit altero, vide num. 7. ibidem.

- Sententia lata contra eum , qui alicui rem pignoraverat sub re pignorata à creditore sciente , & non contradicente, an ei præjudicet, vide num. 8. leg. 20. tit. 22. p. 3. Et quando talis sententia lata contra debitorem super proprietate pignoris præjudicet , & creditori scienti , & tacenti , vide ibidem.
- Sententia lata pro uno ad hoc , ut noceat aliis requiritur scientia illorum quibus nocere potest , etiam si contendatur de libertate , vide ibidem in num. 18.
- Sententia lata super libertate, vel servitute nocet alii æque principale jus prætendenti , si scivit causam agi quodcumque pronuntiatum sit , vide num. 19. ibidem.
- Et idem in sententia lata super subjectione contra subiectum ad alicujus petitionem quæ nocet domino , si illud sciverit , vide num. 20. ibidem.
- Sententia lata pro filio contra patrem , vel matrem nolentes illum in filium recognoscere nocet aliis omnibus de parentela , vide ibidem num. 22.
- Sententia lata pro uno , an noceat aliis in servitute constituta , vel in jam constituta , vide num. 2. leg. 21. tit. 22. part. 3.
- Sententia lata contra socium in aliqua re , an noceat aliis ibidem jus habentibus , vide num. 3. dict. leg. 21.
- Sententia in favorem accusati de adulterio , an proposit mulieri quæ dicitur adultera , & quando , vide num. 5. dict. leg. 21.
- Sententia lata pro mandatario , an proposit mandanti , vide dict. num. 5. dict. leg. 21. tit. 22. part. 3.
- Sententia , & si transiverit in rem judicatam ab ea potest appellari per tertium cui interest , & prætendit jus in re , & an in hoc casu sententia lata pro tertio appellante proposit victo , vide num. 1. leg. 4. tit. 23. part. 3.
- Et an durante tertii appellatione sententia mittatur in executionem contra victimum , vide ibidem.
- Sententia lata contra tenentem rem majorię , vel restitutiōni subiectam nocet ejus hæredi , vel successori , vide num. 3. quest. 4. leg. 10. tit. 26. part. 4.
- Sententia lata in favorem rei principalis prodest fidejussori , & quando , vide num. 4. leg. 15. tit. 12. part. 5.
- Sententia lata contra possessorum majorię , an noceat aliis post eum venientibus , vide num. 2. leg. 17. tit. 6. part. 6.
- SENTENTIA** pro libertate, dote, matrimonio, vel pro testamento lata valet , si judices sint in hoc pares , vide num. 3. leg. 18. tit. 22. part. 3.
- Et quid si talis sententia sit evidenter iniqua , vide ibidem.
- Et quæ sit in hoc ratio , vide ibidem in num. 4.
- Et si causa favorabilis non sit , & judices sint pares tenebit sententia in favorem rei lata , & quid in hoc hodie servetur per leges noviores , vide ibidem num. 5.
- Sententia lata super libertate , vel servitute nocet alii æque principale jus prætendenti , si scivit causam agi quodcumque pronuntiasset , vide num. 19. leg. 20. tit. 22. part. 3.
- Et idem est in sententia lata super subjectione contra subiectum ad alicujus petitionem quæ nocet domino , si illud sciverit , vide ibidem in num. 20.
- Sententia lata pro libertate concurrendo dolo procuratoris , vel advocati non retractabitur per restitutiōnem , & qualiter victo consulatur , vide num. 6. leg. 1. tit. 26. part. 3.
- SENTENTIA** pro , vel contra matrimonium lata quæ translavit in rem judicatam , an per secundam sententiam retractari possit , vide num. 4. leg. 12. tit. 22. p. 3.
- Sententia lata pro matrimonio , & tunc in hoc erant appellationes , & judex unam elegit , & postea Papa in hoc decisionem dedit , an revocetur prima sententia , vide ibidem.
- Et an idem sit dicendum in matrimonio spirituali , quod est in carnali , vide ibidem in dict. num. 4.
- Sententia lata pro matrimonio, dote , vel testamento valet , si judices sint in hoc pares , vide num. 3. leg. 18. tit. 22. part. 3.
- Et quid si talis sententia sit evidenter iniqua , vide ibidem.
- Et quæ sit in hoc ratio , vide num. 4. ibidem.
- Et si causa favorabilis non sit , & judices sint pares tene-
- bit sententia in favorem rei lata , & quid in hoc hodie servetur per leges noviores , vide ibidem in num. 5.
- SENTENTIA** excommunicationis; sive iusta , sive injusta debet timeri , & iniuste excommunicatus meretur quoad Deum , vide num. 2. leg. 20. tit. 9. part. 1.
- Sententia excommunicationis lata contra canonem tenet , lata verò contra formam hominis non , vide num. 4. dict. leg. 20.
- Sententia excommunicationis regulariter per appellatiōnem non suspenditur , limita in duobus casibus , de quibus per num. 5. leg. 21. tit. 9. part. 1.
- Sententia excommunicationis ad modicum tempus alicui relaxata (forte , ut testificet) an eo tempore valeat appellare , vide ibidem in fin.
- SENTENTIA** contra Ecclesiam indefensam lata , legitime tamen citata , an teneat , & quid in republica , vel minore , vide num. 5. leg. 1. tit. 25. part. 3.
- Sententia lata ex falsis probationibus dolo producentis contra Ecclesiam , minorem , vel absētentem est ipso jure nulla , vide num. 3. leg. 1. tit. 26. part. 3.
- Sententia lata contra hincum indefensum , & sine advoca-to non tenet , & an idem sit si eodem modo detur contra Ecclesiam , vide num. 5. leg. 19. tit. 8. part. 5.
- SENTENTIA EXEQUITUR** , vel executioni mandatur , vel in executionem mittitur , & sententia lata contra rem mittitur in executionem contra emptorem illius rei , si erat litigiosa , vide num. 3. leg. 13. tit. 7. part. 3.
- Et an in hoc sit differentia , an sciens , vel ignorans emerit , vide ibidem.
- Sententia an debet mitti in executionem contra socium non appellantem durante appellatione sui consocii , vide num. 4. leg. 5. tit. 23. part. 3.
- Sententia non debet mitti in executionem contra aliquem , si iste ab adversario suo comparere fuit impe-ditus , vide num. 2. leg. 12. tit. 23. part. 3.
- Et an pactum à partibus factum , ut à sententia non possit appellari valeat , & de hoc , vide gloss. leg. 13. ibidem.
- Sententia in uno loco lata , an possit mitti in executionem in loco alio scilicet originis , vide num. 2. leg. 1. tit. 27. part. 3.
- Sententia judicium inferiorum , an possint mitti in executionem per judices maiores , vide ibidem in num. 3.
- Sententia à qua fuit appellatum , si à judice appellationis confirmetur quis eam in executionem mittet , vide num. 3. leg. 1. tit. 27. part. 3.
- Sententia an possit executioni mandari per judicem , qui alias erat judex rei condemnati sine litteris judicis con-demnantis , vide num. 5. dict. leg. 1.
- Sententia an dicatur habere semper executionem paratam , vide dict. num. 5.
- Sententia in quibus bonis debeat mitti in executionem , vide gloss. leg. 3. tit. 27. part. 3.
- Sententia qualiter debeat in executionem mitti , si lata sit contra plures , etiam in causa criminali , vide num. 1. & 2. leg. 4. tit. 27. part. 3.
- Et quid si lata sit contra duas universitates , vel contra Abbatem , & Capitulum qualiter teneat , vide dict. num. 2. dict. leg. 4.
- Et an tunc possit contra quemlibet insolidum agi , si à principio ita obligati erant , vide num. 3. leg. 4. tit. 27. part. 3.
- Sententia intra quantum tempus debeat exequi de omni jure , vide num. 1. per text. ibi , leg. 5. tit. 27. part. 3.
- Et an judex ex causa possit tempus minuere , sive augere , vide ibidem.
- Et quid in sententia mortis contra aliquem lata , vide ibidem in num. 5.
- Sententia mortis contra aliquem lata poterit exequi de nocte , & quando , vide num. 7. leg. 5. tit. 27. part. 3.
- Sententia , an & quando possit exequi in re alteri pignora-ta , vide num. 5. & 6. leg. 38. tit. 13. part. 5.
- SENTENTIATUS** ad mortem statim debet talis senten-tia in executionem mitti , quando transit in rem ju-dicatam , vide num. 5. leg. 5. tit. 27. part. 3.

SEPARATIM , si aliqui consentiant in re communi pluribus , ut singulis , an illud valeat , vide num. 3. leg. 10. tit. 31. part. 3.

SEPELIRI an possit mulier prægnans in loco sacro , vel an prius scindi debeat , vide num. 2. leg. 14. tit. 10. p. 1.

Sepeliri in Ecclesia debet quilibet mortuus , & quid de consuetudine , vide num. 7. leg. 1. tit. 11. part. 1.

Sepelire mortuos , an teneant Religioli , & quid si jubente Episcopo loci , vide num. 9. per text. ibi , leg. 2. tit. 12. part. 1.

Sepeliri non debet fidelis in loco privato , etiam eo volente , sed in cœmeterio , vide num. 1. leg. 2. tit. 13. p. 1.

Sepelire mortuos quis teneatur , vide num. 1. 2. & 3. leg. 3. tit. 13. part. 1.

Sepelire mortuos , an possint laici , vide dict. num. 3.

Sepeliri an possit quis in sepulchro alterius eo invito , & quid in necessitate , vide num. 2. leg. 4. tit. 13. part. 1.

Sepeliri ubi debeat quilibet mortuus , vide num. 1. cum aliis ibi , leg. 5. tit. 13. part. 1.

Sepeliri ubi debeat parochianus duarum Ecclesiarum , vide num. 2. dict. leg. 5.

Sepeliri potest quilibet ubi voluerit , sive masculus , sive femina sit , & quid de filiofamilias , vide n. 5. dict. leg. 5.

Sepeliri non debet quis in loco privato , vide num. 13.

& 14. dict. leg. 5.

Sepelientes scienter excommunicatum , vel usurarium , vel aliter ab Ecclesia ejectum qua poena feriantur , vide num. 6. leg. 10. tit. 13. part. 1.

Sepeliri an debeat in Ecclesia contemnens per annum confessionem , & quid si non contemplit , sed sine confessione decepit , vide dict. num. 6.

Et quid si post contemptum ostendit signa contritionis , vide ibidem.

Sepeliri non debet in Regno ille , qui extra Regnum fuit mortuus , si in vita sua ibidem commorare non poterat , vide num. 8. leg. 2. tit. 28. part. 2.

Sepeliri non debent leprosi in cœmeterio aliorum communis , vide num. 9. leg. 7. tit. 2. part. 4.

SEPTENNARII numeri excelentias , vide num. 1. in proœm. prima partite.

Septennium , quod desideratur ad validitatem sponsaliorum , an debeat esse completum , & an ibidem supplet discretio , vide num. 1. leg. 6. tit. 1. part. 4.

SEPULCHRA potest quilibet facere in re sua propria , & tunc extraneus non admittitur , vide num. 4. leg. 1. tit. 13. part. 1.

Sepulchrum , vide in verbo : SEPULTURA.

SEPULTURA an detur mortuis tempore interdicti , vide num. 2. & 3. ad fin. leg. 15. tit. 9. part. 1.

Sepultura quando possit vendi , & quando non , vide num. 3. leg. 1. tit. 13. part. 1.

Sepultura non potest eligi ab aliquo in loco privato , vide num. 1. leg. 2. tit. 13. part. 1.

Sepulturam propriam potest habere quis in aliqua Ecclesia de consensu Episcopi , vide num. 2. leg. 4. tit. 13. part. 1.

Sepultura ubi quibuslibet mortuis danda sit , vide num. 1. cum aliis ibi , leg. 5. tit. 13. part. 1.

Sepultura majorum quæ sit , vide num. 1. dict. leg. 5. tit. 13. part. 1.

Sepultura potest à quocumque in quacumque Ecclesia eligi , & quid in filiofamilias , vide num. 5. dict. leg. 5. tit. 13. part. 1.

Sepulturam quis eligere alibi non potest si in contemptum suæ Ecclesiæ fecerit , qui contemptus semper præsumitur , vide ibidem num. 6.

Sepultura potest de consensu Episcopi eligi in capellis , seu in Ecclesiis non habentibus populum , vide n. 13. dict. l. 5.

Sepultura à fideli eligi non debet in loco privato , vide num. 14. ibidem.

Sepultura an debeat dari , & ubi criminosis , & an ipsi elegere eam possint , vide num. 3. leg. 8. per text. ibi , tit. 13. part. 1.

Sepultura Ecclesiastica quibus denegetur , vide gloss. leg. 8. 9. & 10. & num. 6. dict. leg. 10. tit. 13. part. 1..

Et an in sepultura , vel monumento jam construcio possit per pactum taxari numerus sepeliendorum , vide num. 2. leg. 13. tit. 31. part. 3.

Et quid si antequam cœmeterium construatur , sit per pactum conventum , ut ibi nullus sepelliatur , an valeat pactum , vide dict. num. 2. dict. leg. 13.

Sepultura , & an licet aliquid Ecclesiæ relinquere gratia sepulturæ , vide num. 3. leg. 10. tit. 9. part. 6.

Et de poena frangentium sepulturas , vide gloss. leg. 12. per text. ibi , tit. 9. part. 7.

Sepultura an sit deneganda a cœbitori alicujus mortuo ad petitionem sui creditoris donec sibi satisficiat , & quid si illud faciat cum judicis autoritate , vide num. 1. leg. 13. per text. ibi , tit. 9. part. 7.

SEQUESTER an habeat possessionem rei sibi sequestra te , & quando , vide num. 2. leg. 1. tit. 9. part. 3.

Sequester an possit recipere salarium à partibus cum ab eis rem in sequestrum accipit , dict. num. 2. dict. leg. 1.

Et quid si sequestrum non fiat à partibus , sed per judicem , an sequester sit constitendum salarium , vide ibid.

Sequester debet rem custodire , & ex ea fructus percipere , & exercere utiles actiones , & præsentavit , si jus patronatus sibi fuerit sequestratum , vide num. 3. dict. leg. 1.

Sequester non habet plus potestatis quantum conventio deponentium sibi tribuit , vide ibidem in num. 4. dict. leg. 1. tit. 9. part. 3.

Sequester utrum possit esse ipsummet judex , vide num. 14. in fin. ibidem.

Sequester non potest sequestrum deponere nisi ex justa causa , & judice interveniente , vide num. 1. leg. 2. tit. 9. part. 3.

SEQUESTRATIO facta in castro alicujus dominus cuius est caltrum illud occupare per vim , vel sine vi non potest , vide num. 1. leg. 30. tit. 18. part. 2.

Sequestratio omni jure prohibita est , sive de rebus mobilibus , sive immobilibus , sive juribus , sive in spiritualibus , vide gloss. in proœm. tit. 9. part. 3.

Et quæ sit de hoc ratio , vide ibidem.

Sed an idem sit si pars petat descriptionem fieri , ut sciatur quantitas , vide ibi.

Sequestratio eò quod possidens est suspectus fieri debet præcedente cause cognitione , si tam in fuga institueretur necessaria non est citatio , vide num. 5. leg. 1. tit. 9. part. 3.

Sequestratio an fiat ex eo , quod post appellationem quis consumit fructus rei in proprios usus , vide num. 7. leg. 1. tit. 9. part. 3.

Sequestratio fieri debet in rebus servi cum inter dominum , & servum est lis super statu suo , & quando , vide num. 12. leg. 1. tit. 9. part. 3.

Sequestratio an possit , & debeat fieri penes plures , vel in unum tantum , vide num. 15. dict. leg. 1. tit. 9. part. 3.

Sequestratio cum à judice sit , qui homines ad eam eligendi sint , & quid si à partibus fiat sequestratio , vide num. 14. dict. leg. 1.

Et an judex possit aliquem compellere ad acceptationem sequestrati , & quid si ad sit caula , vide dict. num. 14.

Sequestratio an fieri possit penes ipsum proprium judicem , vide dict. num. 14. in fin. dict. leg. 1. tit. 9. part. 3.

Sequestratio an habeat locum quando usufructarius cave non potest , num. 5. leg. 20. tit. 31. part. 3.

SEQUESTRUM non debet reddi nisi judice jubente , vide num. 2. leg. 2. tit. 9. part. 3.

Et vide de materia sequestrati supra in verbo : SEQUESTRATIO.

SERMONES ubi sint faciendi , gloss. per text. ibi , in leg. 43. tit. 5. part. 1.

Sermones quales esse debeat , id est loquitiones cujuscumque , vide num. 1. & 2. per text. ibi , leg. 1. tit. 4. part. 2.

SERO quando dicatur , vide num. 4. leg. 6. tit. 29. part. 7. & num. 11. leg. 8. tit. 31. part. 7.

SERPENS , & de multis generibus serpentum , vide num. 7. leg. 23. tit. 15. part. 7.

SERVIRE nemo potest duobus dominis , vide num. 6. per text. ibi , in leg. 3. tit. 26. part. 4.

A a a a a SER-

- SERVITIA imposita per Regem debent ab omnibus, & etiam à Baronibus dari, vide num. 3. leg. 22. tit. 13. p. 2.
- Servitium si detur Principi, an possit illud fieri per substitutum, vide num. 6. leg. 4. tit. 20. part. 3.
- Servitium Regium à quo nobiles sunt exempli, an ex redditibus publicis solvi posset, vide num. 3. in fin. leg. 10. tit. 28. part. 3.
- Servitia indebita si à vassallis petantur illa per metum extorta creduntur, vide num. 2. leg. 6. tit. 25. part. 4.
- Servitium an teneatur offerre vasallus domino, si illud à domino sibi non denuntietur, & quando sic, vide num. 2. leg. 9. tit. 25. part. 4.
- Servitium si nolit præstare vasallus, an feudo privari possit, vide num. 4. dict. leg. 9.
- Servitium licet sit extraneum à natura feudi valet tamen, debetque à vasallo adimpleri, vide num. 6. leg. 2. tit. 26. part. 4.
- Servitia si à feudario limitata promittantur tunc speciale juramentum requiritur, & quid si servitia limitata promittantur, an & tunc juretur fidelitas, vide num. 4. leg. 4. tit. 26. part. 4.
- Servitia, & an obsecres teneatur ad aliqua servitia, vide num. 9. leg. 3. tit. 13. part. 5.
- SERVITUS an veniat in consideratione respectu potestentia injungendæ, vide gloss. leg. 25. tit. 4. part. 1. & num. 3. in proem. tit. 5. part. 4.
- Servitus est vilitas mundi, quoad Deum tamen omnis macula servitutis puritate morum abluitur, vide num. 1. in proem. tit. 5. part. 4.
- Servitus quali dicitur non posse à certo loco evadere, vide num. 5. leg. 2. tit. 5. part. 4.
- Servitus, quæ impedit redditionem debiti, in quo maritus seipsum vendendo impoluit, an & quando propter eam uxor maritum à tali servitute extrahere, & liberare possit, vide num. 6. leg. 4. tit. 5. part. 4.
- Servitus mortalitati æquiparatur, num. 1. leg. 2. tit. 34. part. 7.
- Servitus ædificiorum probatur spacio longi temporis, si habet causam continuam, vide num. 3. leg. 29. tit. 16. part. 3.
- Servitus an possit præscribi in illis rebus, quæ sunt in usu publico, vide num. 1. leg. 7. tit. 29. part. 3.
- Servitus non potest imponi in re Ecclesiæ sine licentia Papæ, vel Episcopi, cui Ecclesia tubest, vide ibidem.
- Servitus an possit præscribi in re Ecclesiæ, quando habet causam continuam, vel discontinuam, & per quod tempus, vide dict. num. 1.
- Servitus quando tempore præscribatur si illam habeat Civitas, vel respublica, vide num. 6. in fin. leg. 7. tit. 29. p. 3.
- Servitus prædialis quid sit, & qualiter verba concipi debent, ut intelligatur servitutem esse prædialem, vide num. 1. leg. 1. tit. 31. part. 3.
- Servitus in rebus mobilibus esse non potest, vide ibidem in num. 2.
- Servitus urbana dicitur ex qualitate prædii cui debetur, non ex qualitate ejus, qui servitutem debet, vide num. 3. ibidem.
- Et intellige si domus causa habitandi facta sit, secùs si causa fructuum percipiendorum, vide ibidem in num. 4.
- Servitutes personales sunt quatuor, & quot de ministerio servorum, vide num. 6. leg. 1. tit. 31. part. 3.
- Et an istæ servitutes participes de realibus, ita quod dicantur servitutes mixtæ, vide ibidem.
- Servitus oneris ferendi differt à servitute tigni immittendi, nam illa debens in isto secundo casu parietem reficere non tenetur, quod est secùs in alio, qui aliam debet, vide num. 2. leg. 2. tit. 31. part. 3.
- Et quid si non constet de tali impositione servitutis oneris ferendi an præsumatur imposta, si ita stetit ædificium tempore immemoriali, vide ibidem.
- Servitus oneris ferendi an debeatur si totum ædificium sit diruptum, vide num. 2. dict. leg. 2. tit. 31. part. 3.
- Servitutes urbanæ quæ sint, vide dict. num. 2.
- Servitutes itineris quæ sint, vide num. 2. leg. 3. tit. 31. part. 3.
- Servitutes urbanæ non dicentur, nisi quando sunt in com-
- modum ædificiorum, vide num. 8. leg. 2. tit. 31. part. 3.
- Servitutes rusticæ sunt plures, vide gloss. leg. 3. tit. 31. p. 3.
- Servitutem habens itineris, an possit ambulare cum socio, & qualiter, vide num. 3. & 5. leg. 3. tit. 31. part. 3.
- Et an talis possit æquitare super currum oneratum, vel jumentum oneratum rebus, vide num. 6. ibidem.
- Servitus actus quæ dicatur, vide num. 7. ibidem.
- Servitus aquæductus qualis esse dicatur, vide num. 1. leg. 4. tit. 31. part. 3.
- Servitutem aquæductus si unus habet in alieno fundo, an canales reficere, & purgare teneatur, vide num. 2. leg. 4. tit. 31. part. 3.
- Servitus aquæductus publici, vel privati per quantum tempus præscribatur, vide dict. num. 2.
- Servitus aditus ad fontem concessa, an ibidem veniat haultus aquæ, vide num. 2. leg. 6. tit. 31. part. 3.
- Servitus pecoris ad aquam appulsus quæ dicatur, & quando hæc dicatur servitus realis, vel prædialis, vide num. 3. & 5. leg. 6. tit. 31. part. 3.
- Et qualiter cognoscatur, an aliqua sit servitus realis, vel non, vide num. 6. dict. leg. 6.
- Et in concessione servitutis ea videntur concessa sine quibus servitute uti non potest, vide num. 4. dict. leg. 6.
- Servitus quando prædio debetur, attenditur indigentia prædii talis, cui illa servitus debetur, & non plus, & quare, vide num. 2. leg. 7. ibidem.
- Servitutes cessant cessante commeditate prædiorum ob cujus causam fuerunt concessæ, vide dict. n. 2. dict. leg. 7.
- Servitus an possit imponi à bonæ fidei possessore, vel à marito, vel ususfructuario, vide num. 1. leg. 10. tit. 31. part. 3.
- Et an imponi possit à domino, qui rem obligavit, vel ab illo, qui alias servitutem habet, vel à Prælato, vide ibidem.
- Servitus imposta ab uno ex sociis aliis dissentientibus, si cum ipso consentiunt mortuus sit ille, qui prius consenserat, an novus socius, & hæres defuncti debeat consentire de novo, vide ibidem in num. 5.
- Servitus an possit imponi ab habente utile dominium, vide gloss. leg. 11. tit. 31. part. 3.
- Finito tamen ipsius dominio, qui sicut emphyteota finita, vel aliter finietur servitus, vide ibidem.
- Servitus an videatur esse constituta in re vendita, si adhuc non fuit tradita incontinenti, vide num. 2. dict. leg. 11.
- Servitus non acquiritur per solam promissionem, nisi realiter constitutatur, vide num. 2. leg. 14. tit. 31. part. 3.
- Servitus in invitum locum non habet, & quid dicatur invitatus, vide ibidem in num. 3.
- Servitus an videatur imposta ex eo, quod testator gravavit hæredem, nè altius ædificium extollat, & istud solum de primo hærede intelligitur, vide num. 4. ibidem.
- Servitus altius non tollendi, & qui illam debet, an possit elevare ædes, licet per talen elevationem luminibus vicini non officiatur, & an ex plantatione arborum intelligatur fieri contra istam servitutem, & quando dicatur quem esse in servitutes isti possessionem, vide dict. num. 4.
- Servitus nè altius extollatur in quo casu tacite imposta videatur, vide dict. num. 4.
- Servitus ex quibus quando, & quomodo possit præscribi in rebus alienis, vide num. 2. cum sequentib. leg. 15. tit. 31. part. 3.
- Servitus an constitutatur ex exercitio actus, quod solet de facili gratiore concedi prælente, & sciente eo ad quem pertinet, vide num. 5. ibidem.
- Et an uti præsumatur jure suo, vide ibidem.
- Servitus etiam si haberet causam continuam, si præscribatur contra Ecclesiam debet esse quadraginta annorum, vide num. 7. ibidem.
- Servitus continua dicitur quando aqua, licet actualiter non cadat, potentialiter tamen cadere possit, ut ex hoc minori tempore præscribatur, vide ibidem in num. 8.
- Servitus continua, vel qualis, vel discontinua quæ dicuntur, & quare ita nominetur, vide num. 9. leg. 15. tit. 31. part. 3.
- Servitus si habeat causam discontinuam, an acquiratur lon-

longo tempore , quando quis habet titulum verum à tertio , vide num. 12. dict. leg. 15.

Servitus discontinua quando longo tempore præscribatur , & in quibus casibus , vide ibidem.

Servitus urbana ut possit præscribi quatuor requiruntur , vide remiss. num. 2. leg. 16. tit. 31. part. 3. & ibi n. 3.

Et an in servitute urbana , vel rustica præscribenda requiriatur bona fides , vide dict. num. 3.

Et quid de jure canonico , vide ibidem.

Et quanto tempore præscribatur libertas servitutis habentis causam continuam , vide ibidem in num. 5.

Servitutem in re aliqua habens , an possit novum opus nuntiare , si ei damnum inde sequitur , vide num. 1. leg. 5. tit. 32. part. 3.

Servitus si immoderatè se habeat , an sit sustinenda , sive pacto , sive naturaliter imposita sit , vide num. 2. leg. 14. tit. 32. part. 3.

Servitus morti æquiparatur , & ideo inducit justum metum , quod matrimonium dirimit , vide num. 11. leg. 15. tit. 2. part. 4.

Servitus si una ex pluribus fuerit remissa , & sublata , an alia remissa , & sublata videatur , vide num. 11. ad fin. leg. 4. tit. 15. part. 4.

Servitutes adhærentes rebus immobilibus , an judicentur bona immobilia , vide num. 2. quæst. 1. in fin. leg. 55. tit. 5. part. 5.

Et quid si domus debeat servitutem , & venditor tempore venditionis de servitute nihil dicat , an venditio tenet , vide num. 3. leg. 63. tit. 5. part. 5.

Servitutes rusticæ , sive urbanæ , an possint hypothecari , vide num. 2. in med. leg. 2. tit. 13. part. 5.

SERVUS factus Episcopus statim efficitur liber , vide num. 4. per text. ibi , leg. 65. tit. 5. part. 1.

Servo quæ poenitentia imponi debeat , & an peregrinatio- nis , vide num. 3. leg. 25. tit. 4. part. 1.

Servus ordinari non debeat , & quæ sit de hoc ratio , ponit num. 1. leg. 18. tit. 6. part. 1.

Et quid si servus ordinetur primo ordine sacro , & si fiat subdiaconus , vide ibi num. 6. & 1. leg. 6. tit. 22. part. 4.

Servus ingressus Religionem si à domino fuerit in servitutem revocatus , & postea effectus sit liber , ad Monasterium redire debet , vide num. fin. leg. 6. tit. 7. part. 1.

Servus vovere non debet , neque ejus votum valet , per quod domino sit præjudicium , vide num. 6. leg. 3. tit. 8. part. 1.

Servi communicantes cum domino excommunicato non sunt excommunicati , quod procedit in illis , qui ante excommunicationem illi serviebant , vide num. 9. leg. 34. tit. 9. part. 1.

Servi confugientes ad Ecclesiam propter domini atrocitatem , an & quando possit ipse illos extrahere , vide num. 2. leg. 3. tit. 11. part. 1.

Servus confugientes ad Ecclesiam judicis timore inde extrahi non debet sicuti liber , vide ibidem.

Servus potest sibi ubi voluerit eligere sepulturam , vide num. 5. leg. 5. tit. 13. part. 1.

Servus ex quibus possit facere eleemosynam , vide num. 8. leg. 12. tit. 23. part. 1.

Servus secundum consuetudinem certi loci suspendebatur pro primo furto , ut refert num. 20. in fin. leg. 2. tit. 15. p. 2.

Servus an excusetur uxorem domini sui occidendo de domini mandato , quia credebat illam adulteram , vide num. 7. leg. 6. tit. 18. part. 2.

Servus an teneatur domini salutem præferre suæ , vide num. 6. leg. 2. tit. 19. part. 2.

Servus potest esse in judicio defendendo res domini absen- tis , & an debeat cavere de rato , vide num. 1. leg. 9. tit. 2. part. 3.

Servus pro vindicanda nece domini potest esse in judicio , & hoc facto consequitur libertatem , vide num. 3. ibid.

Servus si de possessione servitutis proclamat in libertatem , lite contestata , poterit per se , vel per procuratorem actiones movere , vide num. 3. leg. 4. tit. 5. part. 3.

Servus dicens se liberum , quando illud probare debeat , & non ejus dominus , vide num. 3. leg. 5. tit. 14. part. 3.

Servus nemo præsumitur , & omnes liberi præsumuntur , & opposita contra testem exceptione servitus debet illud sibi probari , vide num. 1. leg. 12. tit. 16. part. 2.

Servus an testificare possit , & an in casibus in quibus ad-

mittitur debeat prius torqueri , vide num. 5. leg. 13.

tit. 16. part. 3.

Servus an debeat recipi aliis probationibus deficientibus ,

an vero indistincte , vide dict. num. 5. ibidem.

Servus extranei antequam torqueatur , an indicia debeant

præcedere , scilicet , quod servus aliquid scit , vide num.

5. leg. 13. tit. 13. part. 3.

Sed quis emendabit dannum servo factum in tormentis ,

vide ibidem in fin.

Servus an possit appellare à sententia in causa criminali la- ta contra eum , si dominus , vel ejus procurator illud non fecerit , vide num. 4. leg. 2. tit. 23. part. 3.

Servus an possit pro domino suo appellare in sententia lata

contra eum in causa criminali , vide ibidem num. 5.

Servus rem aliquam usucapere , nec præscribere poterit , & quid de rebus peculiaribus suis , vide num. 1. leg. 3.

tit. 29. part. 3.

Servus pro quo tempore suam libertatem præscribere pos-

fit , vide num. 1. leg. 23. tit. 29. part. 3.

Servus si ad iniuriosos se transtulit , & postea revertatur , an libertatem præstam recuperet , vide num. 2. ibidem.

Servus in quo quis habet usum si operas suas locavit , an usurarius mercedem habere debeat , vide num. 3. leg.

21. tit. 31. part. 3.

Servus an admittatur sine mandato , si velit novum opus nuntiare , vide num. 7. leg. 1. tit. 32. part. 3.

Servus pro nihilo reputatur , nec vivere dicitur , & domini salutem propriæ præferre debet , vide num. 2. in

procœm. tit. 5. part. 4.

Et qualis debeat servo injungi poenitentia pro suis peccatis.

Servi contrahere possunt matrimonium , & quid si ambo sint infideles , vide num. 4. cum aliis ibi, leg. 1. tit. 5. part. 4.

Et an Princeps ex causa prohibere possit inter illos , vel inter alios , nè matrimonium contrahatur , vide num.

5. leg. 1. tit. 5. part. 4.

Servus si cum libera ignorante eum esse servum contraxerit matrimonium , an & quando matrimonium teneat , vide num. 9. & 10. per text. ibi , leg. 1. tit. 5. part. 4.

Servus cui potius obediens debeat uxori propriæ , vel domino , si in mandando simul concurrant , vide num. 2.

& 3. tit. 5. part. 4.

Servi , qui matrimonium contraxerunt , si domini sepa- ratim in diversis Provinciis vivant , an Ecclesia unum ex illis emere debeat , vide num. 4. dict. leg. 2. tit. 1. part. 4.

Servus si matrimonium cum serva contranat credendo il-

lam fore liberam , utrum tale matrimonium valeat , vi- de num. 3. per text. ibi , leg. 3. tit. 5. part. 4.

Et quid si liber cum serva , quam liberam esse credit , matrimonium contraxerit , & ab eo , vel serva domino sit super hoc mota quæstio , an ad mandatum Eccle- siae illi debitum redire teneantur , nec ob hoc sibi præ- judicet , vide num. 4. leg. 4. tit. 5. part. 4.

Servi sunt incapaces eorum , quæ sunt juris civilis , vide num. 13. leg. 4. tit. 15. part. 4.

Servi non sunt capaces legitimatis , nisi præcedat ma-

nusssio , vide dict. num. 13.

Servus alterius an efficiatur filius , si à patre propter famis

necessitatem alicui vendatur , & an soluto ab eo pretio ab hac obligatione serviendi liberetur , vide num. 1. per

text. ibi , leg. 9. tit. 17. part. 4.

Servus poenæ efficitur , qui ad poenam perpetuam damnatus sit , secùs si ad tempus , vide num. 3. per text. leg.

2. tit. 18. part. 4.

Et quid si perpetuò ad aliquod officium publicum aliquis

damnetur præter metalli condemnationem , vide ibi n. 4.

Servus poenæ an hodie esse dicatur ille , qui ad poenam

perpetuam fuit damnatus , vide num. 6. dict. leg. 2. tit.

18. part. 4.

Servus poenæ efficitur deportatus in uno casu , quem po-

nit num. 9. dict. leg. 2.

Servus si à domino derelinquatur , & dominus illum ad

portas

- portas Ecclesiæ, vel ad alium locum ejecerit, efficiatur liber, vide num. 6. per text. ibi, leg. 4. tit. 20. part. 4.
- Servus an esse dicatur ille, qui ex matre serva, patre vero libero nascitur, vide num. 1. per text. ibi, leg. 2. tit. 21. part. 4.
- Servi Ecclesiæ an dicantur illi, qui nascuntur ex ministerio Ecclesiæ, & ex matre libera, & quid in nato ex Monacho, & Moniali, vide ibidem.
- Servi Ecclesiæ an esse dicantur filii nati ex Clerico, qui cum esset in sacris constitutus scienter cum aliqua matrimonium contraxit, vide num. 1. leg. 3. tit. 21. part. 4.
- Et an ad hoc sufficiat, quod scienter matrimonium contrahat, licet illud non faciat publicè, nec in facie Ecclesiæ, vide ibidem in num. 2.
- Servi an sint filii, qui tempore sententiæ contra matrem latæ ipsi in eis utero existebant, vide num. 1. in fin. leg. 2. tit. 12. part. 4.
- Servi aliquorum qui ideo in servitatem inciderunt, quia ad hostes arma portabant, an domini ipsorum illos manumittere possint, vide num. 4. leg. 4. tit. 21. part. 4.
- Servi tenentur salutem domini sui anteponere uique ad mortem, vide num. 4. leg. 5. tit. 21. part. 4.
- Et an idem sit dicendum in famulis servientibus, vel in vassallis, vide ibidem.
- Servus si defendendo dominum de morte aliquem occiderit, nullam patietur poenam, vide num. 8. leg. 5. tit. 21. part. 4.
- Servus si de mandato domini sui, qui illud sub poena mortis præcipiebat uxorem domini sui, & dominam suam suspectam de adulterio occiderit, an à poena liberetur, & quid de jure canonico, vide dict. num. 8.
- Servus potest modicè cum causa, vel sine ea à domino castigari, qui illum in propriis vinculis tenere potest, vide num. 1. leg. 6. tit. 21. part. 4.
- Servus non dicitur sine judicis autoritate immodicè, & crudeliter à domino puniri, vide ibidem in num. 2. & 3.
- Servus injuriam non patitur, & pro nihilo reputatur, vide ibidem.
- Servus an efficiatur liber, si dominus sibi alimenta denegaverit num. 5. ibidem.
- Servus à domino impune occidi potest, si ipse illum cum uxore sua in rebus venereis invenerit, vide ibid. in num. 6.
- Et quid si dominus illum cum matre, vel forore, vel cum nepte ex filio, vel cum ipsius concubina invenierit, vide num. 7. dict. leg. 6. tit. 21. part. 4.
- Servus si crudeliter à domino tractetur poterit judicem conquerere, ipseque illum alteri vendet, vide num. 9. per text. ibi, dict. leg. 6.
- Servus iudei an posuit esse Christianus, vel non, vide num. 1. per text. ibi, leg. 8. tit. 21. part. 4.
- Servus Christianus bene potest esse servus alterius Christiani, vide dict. num. 1. leg. 8. tit. 21. part. 4.
- Servus si efficiatur Christianus simul cum domino suo, vel ipse solus per se, an efficiatur liber, vide num. 3. ibidem per illum text.
- Servus cum à domino manumittitur per scripturam, vel coram amicis in tali manumissione debent 5. testes intervenire, vide num. 5. leg. 1. per text. ibi, tit. 22. part. 4.
- Servus duorum dominorum, an efficiatur liber, si unus ex dominis illum liberum fecerit, & an aliis ad idem compellatur, vel ad recipiendam partem pretii, & quid si alias damnum sit minor, & an idem sit si unus ex dominis velit, quod servus ordinetur, vide num. 2. leg. 2. tit. 22. part. 4.
- Et an hoc intelligatur, quando ille qui in libertate non consentit, & compellitur recipere pretium non habet causam contradicendi, & quid si illam habeat, dict. n. 2.
- Servi valorem taxare debet judex in duobus casibus, vide num. 4. ibidem.
- Servus duorum dominorum, quando ab uno liberatur aliis ad recipiendam partem pretii compellendus est, quam taxationem faciet judex, vide dict. num. 4.
- Et talis servus non erit liber usquedum alter dominus partem pretii receperit, vel si nolit de mandato judicis in tuto loco deponatur, vide ibid. num. 5. per text. ibi.
- Servus si acculaverit occisorem domini, an libertatem mereatur, an vero ad hoc requiratur, quod illud probet, & an sufficiat illud per indicia probare per quæ deuentum fuit ad torturam, & ex tortura orta fuit confessio, vide num. 4. leg. 3. tit. 22. part. 4.
- Servus si detegit coniurationem, sive conspirationem in mortem domini, an libertatem mereatur, vide ibidem in num. 5.
- Servus an libertatem consequatur, si proditionem Regi, vel Regno machinatam denuntiet, & an tunc à fisco pretium servi domino debeat dari, vide num. 6. ibidem.
- Servus factus Episcopus quid, & quantum pro se domino praetare teneatur, vide num. 2. leg. 6. per text. ibi, tit. 22. part. 4.
- Servus est peccati, qui peccatum facit, & quibus peccator subjectus, vide num. 3. leg. 8. per text. ibi, tit. 22. part. 4.
- Servus vindicans necem defuncti efficitur liber hoc tamen intelligitur data hæreditis licentia, vide num. 4. leg. 11. tit. 22. part. 4.
- Servus an posuit de feudo investiri, si domino suo placat, vide num. 5. leg. 3. tit. 26. part. 4.
- Servus depositus penes aliquem, si depositario aliquid juraverit qualiter dominus deponens teneatur, vide num. 3. leg. 10. per text. ibi, tit. 3. part. 5.
- Servus donationem facere non potest, etiam si ei concedatur libera peculii administratio, vide num. 4. leg. 1. tit. 4. part. 5.
- Servus ergo iniquus, & sur in eis enim est nequitia servilis ingenii, vide num. 1. leg. 46. per text. ibi, tit. 5. part. 5. & num. 1. leg. 64. ibidem.
- Servus si vendatur alicui sub pacto, ne manumittatur, quando pactum illud valebit, vel non, vide num. 3. cum aliis ibi, dict. leg. 46. tit. 5. part. 5.
- Et an presumatur offensa, si cum tali pacto servus venditus fuerit, vide ibidem.
- Servus an consequatur libertatem occisorem domini sui, & an hoc sit ei de jure permisum, vide num. 7. dict. leg. 46.
- Servus si transmutetur per dominum suum de loco ad locum non iuxto vestigali pro eo, si postea ante motam questionem commissi dominus servum manumisferit, an talis manumissio teneat, vide num. 5. leg. 6. tit. 7. part. 5.
- Servulus si ante ejus nativitatem fuerit alicui promissus, si nascatur quantum tempus debeat ablactari à matre, vide num. 3. leg. 20. tit. 11. part. 5.
- Servus obligatur naturaliter in omnibus in quibus liber homo obligatur civiliter, & naturaliter, vide num. 6. leg. 5. tit. 12. part. 5.
- Servus pignori datus, an à domino manumitti possit, vide gloss. leg. 37. per text. ibi, tit. 13. part. 5.
- Servus alicui si sit solutioni adjectus, quando ei solvi possit, ut debitor per hoc liberetur, vide num. 4. 6. & 8. leg. 5. tit. 14. part. 5.
- Servus, an & quando novationem facere possit, vide gloss. leg. 17. per text. ibi, tit. 14. part. 5.
- Servus dicitur de plebe, vide num. 4. ad fin. leg. 1. tit. 1. part. 6.
- Servus si ab aliquo sit hæres institutus, an institutio vietatur, si ejus dominus postea instituentem impedit, ne voluntatem suam mutet, vide gloss. leg. 28. tit. 1. part. 6.
- Servus alicius an possit inititi hæres, & an institutio teneat, si ejus dominus inititi non poterat, & quid si poltquam sit institutus talis servus à domino sit manumislus, an hæreditatem habere possit, vide num. 8. leg. 2. tit. 3. part. 6.
- Servus testatoris, si ab eo sit hæres institutus valet institutio, & licet expresse ei libertas relicta non sit pro libero tamen habetur, & est liber, & quando non, vide num. 1. 2. & 3. leg. 3. per text. ibi, tit. 3. part. 6.
- Servus dicitur hæres necessarius, alias vero non, vide num. 6. leg. 21. per text. ibi, tit. 3. part. 6.
- Servus daorum dominorum, si ab uno ex eis hæres insti-tua-

- tuar, an institutio teneat, & quid de libertate, vide *gloss. leg. 23. tit. 3. part. 6.*
- Servi omnes testatoris, quando ab eo heredes institui possunt, vel non, vide *num. 2. leg. 24. ibidem.*
- Servus si fit heres ab aliquo institutus, an ipse, vel dominus ejus tempus ad deliberandum petet, vide *num. 7. leg. 1. tit. 6. part. 6.*
- Servus alicujus si fit heres institutus sine domino adire, vel repudiare non poterit, & an domini ratihabitio sufficiat, vide *num. 4. leg. 13. ibidem.*
- Servus, & dominus si concurrant simul in adeundo, vel repudiando, an aliud plus ibi requiratur, dicit *num. 4.*
- Servus si à domino heres intitular, an frater testatoris testamentum querelare possit, vide *num. 3. cum aliis ibi, leg. 3. per text. ibi, tit. 8. part. 6.*
- Et quid si dominum per blandicias induxerit, vide *dicit. num. 3. dict. leg. 3.*
- Servus cui data fuit libertas, an onere pecuniario gravari possit, vide *num. 5. leg. 6. tit. 9. part. 6.*
- Servus alicujus si sit ab aliquo heres institutus, an dominus tunc à testatore legatum habere possit, & quid è contra, vide *gloss. leg. 8. per text. ibi, tit. 9. part. 6.*
- Et an servo tutor dari possit, vide *num. 1. in princ. leg. 1. per text. ibi, tit. 16. part. 6.*
- Servus proprius, vel alienus, an à domino tutor filiorum suorum dari possit, & an per hoc efficiatur liber, vide *gloss. leg. 7. tit. 16. part. 6.*
- Servus minor si à domino manumittatur, an ipse possit esse ejus tutor, vide *gloss. leg. 10. per text. ibi, tit. 16. p. 6.*
- Servus an dominum accipere possit, vide *num. 14. & 15. leg. 2. per text. ibi, tit. 1. part. 7.*
- Et an alium, vide *gloss. leg. 3. per illum text. ibidem.*
- Servus alienus si delinquit, an possit accusari, & qualiter veniat puniendus, vide *gloss. leg. 10. per text. ibi, tit. 1. part. 7.*
- Servus quando de delicto accusatur potest per dominum, vel per domini procuratorem defendi, vide *num. 2. ibid.*
- Servus si à domino non defendatur, an videatur illum habere pro delicto, vide *ibidem.*
- Servus si à domino non defendatur potest in causa criminale stare in judicio, & se defendere, vide *ibidem.*
- Servus cum à domino defenditur, an ita defensio fiat a procuratorio nomine, vel nomine proprio domini, vide *ibidem.*
- Servus si nolit se defendere, vel causam omittat dominus illud facere poterit, & causam accipere potest, vide *ibidem.*
- Servus an possit pecunialiter puniri, vide *num. 3. dict. leg. 10. tit. 1. part. 7.*
- Servus an admittatur ad denuntiationem criminis, vide *num. 1. leg. 27. tit. 1. part. 7.*
- Servi Principis capientis Civitatem, an sint cives illius, vide *num. 9. leg. 1. tit. 2. part. 7.*
- Servi si non juvent dominum qualiter puniantur, vide *num. 16. leg. 9. per text. ibi, tit. 8. part. 7.*
- Servus si injuriatur, an dominus ejus injuriarum actionem intentare possit, vide *num. 4. & 9. leg. 9. per text. ibi, tit. 9. part. 7.*
- Servus alicujus si aliquem injuriaverit qualiter puniri debet, & quid ejus dominus facere teneatur, vide *num. 1. leg. 14. per text. ibi, tit. 9. part. 7.*
- Servus si violentiam cum armis faciat qualiter puniatur, vide *num. 9. leg. 8. per illum text. ibi, tit. 10. part. 7.*
- Servus si rapinam faciat, qualiter puniatur, & an dominus teneatur pro ea, & quando, vide *num. 1. 3. & 4. leg. 4. per text. ibi, tit. 13. part. 7.*
- Servus qui aliquid à domino furavit, an per dominum in judicio accusari possit, vide *num. 4. leg. 4. per text. ibi, tit. 14. part. 7.*
- Servus si furaverit in magna quantitate aliquid, an actione furti per dominum conveniri possit, vide *num. 6. leg. 17. tit. 14. part. 7.*
- Servus aufugians à domino suo facit furtum sui ipsius, & licet ordinetur domino debet restitui, vide *num. 1. leg. 23. tit. 14. part. 7.*
- Et numquam amittit dominus possessionem talis servi, vide *ibidem num. 2. & 5.*
- Servus fugitus, an à domino possit perquiri in dominibus aliorum, & an idem sit in omnibus aliis rebus furatis, vel in delinquentibus, & quando, vide *num. 2. cum aliis ibi, leg. 24. tit. 14. part. 7.*
- Servus si aufugiat in domum minoris, an per hoc ipse minor poenam patiatur, *num. 1. & 2. leg. 25. per text. ibi, tit. 14. part. 7.*
- Et quando receptator servi aliqua poena non ponatur, vide *gloss. leg. 26. ibidem per illum text.*
- Et quid in occultante servum fictilem, vel alicujus Civitatis, vide *gloss. leg. 28. ibidem.*
- Servus si efficiatur deterior alicujus persuasione qualiter persuadens tencatur, vide *num. 3. leg. 29. ibidem.*
- Servus si ad mandatum domini damnum dederit, an ipse, vel ejus dominus ad emendam damni tencatur, vide *num. 2. leg. 5. tit. 15. part. 7.*
- Et mitius punitur servus adimplens domini mandatum, quam alius, vide *num. 5. ibidem.*
- Servus pictor, vel aliud officium habens, si ab aliquo occidatur qualiter occidens ad damnum teneatur, vide *gloss. leg. 19. per text. ibi, tit. 15. part. 7.*
- Servi aliquorum, an in causa adulterii testificare possint, & quando, vide *gloss. leg. 10. per text. ibi, tit. 17. part. 7.*
- Servi si ut in causa adulterii testimonium dicant libere fuerunt manumissi, & poitea adulterium non probetur quis pretium, quod pro eis datum, sicut solvet, vide *num. 7. dict. leg. 10.*
- Servi durante accusatione adulterii à dominis manumitti non possunt, vide *num. 8. & 9. leg. 10. per text. ibi, tit. 15. part. 7.*
- Et qua poena puniatur servus, qui cum ejus domina adulterium commisit, vide *num. 6. 7. & 8. leg. 15. ibidem per text. ibi.*
- Servus, an & quando veniat torquendus contra ejus dominum, vel dominam, vide *gloss. leg. 6. & 7. per text. ibi, tit. 30. part. 7.*
- Servus acrius debet puniri, quam liber, vide *num. 1. leg. 8. per text. ibi, tit. 31. part. 7.*
- SÆVITIA** nimia culpe connumeratur, vide *num. 2. leg. 18. tit. 18. part. 4. & num. 2. leg. 6. tit. 21. part. 4.*
- Si conjunctio inducit conditionem, ut verò modum, vide *num. 2. & 3. per text. ibi, leg. 2. tit. 4. part. 4.*
- Si ita dictio si facit conditionem, & idem est in aliquibus aliis dicti, & verbis, ut per *num. 12. & 13. leg. 1. tit. 4. part. 6. & num. 2. & 3. cum aliis ibi, leg. 2. tit. 4. part. 4. & num. 1. cum aliis ibi, leg. 21. tit. 9. p. 6.*
- Aliquando tamen ita dictio, si importat conditionem, & non conditionem, vide *dict. num. 1. dict. leg. 21.*
- SIGILLUM** est quod verificet litteras Regis, vide *num. 3. leg. 1. tit. 18. part. 3.*
- Sigillum an sit de substantia privilegii, vide *num. 2. leg. 3. tit. 18. part. 3.*
- Et quid si privilegium sit manu notarii factum, an tunc sigillum sit de substantia, vide *ibidem.*
- Sigillum quare ponatur in privilegiis, & quid si signatur cera, vide *num. 3. dict. leg. 3.*
- Sigillum Principis facit actum invalidum pro valido reputati, & quando, vide *num. 1. leg. 15. tit. 18. part. 3.*
- Sigillum potest per Papam, five Episcopum, five Regem alteri commiti, sed cavendum est cui, vide *num. 4. leg. 26. tit. 18. part. 3.*
- Sigillum ubicunque est appositorum semper censetur appositorum de voluntate ejus cuius est sigillum, vide *dict. num. 4.*

- Sigillans aliud præterquamquod sibi mandatur , ut falsarius puniri debet , vide num. 5. leg. 26. tit. 18. part. 3.
- Sigillum scriptura si amittatur quid tunc , vide num. 1. leg. 114. tit. 18. part. 3.
- Et an instrumentum sigillo alicujus sigillatum pro eo , vel contra eum , & qualiter probet , vide num. 2. dict. leg. 114.
- Sigillum ad hoc ut probet contra sigillantem , an requiratur , quod probetur sigillum de ejus voluntate fusile appositum , vide dict. num. 2.
- Sigillum publicum est majoris authoritatis , quam privatum , vide dict. num. 2.
- Sigillum privatum contra sigillantem , quando , & qualiter probet , & ad quid talis sigillatio proficit adversario , vide ibidem.
- Sigillum Comitum , vel aliorum dominorum dicitur privatum , vide ibi num. 3.
- Sigillum authenticum quod dicatur , vide dict. num. 3.
- Sigillum publicum dicitur sigillum Principis non recognoscens superiorem , vel judicis ordinarii , vide ibidem , & num. 6. leg. 1. tit. 30. part. 3.
- Sigillo privati appositi quid operetur , vide num. 6. dict. leg. 114. tit. 18. part. 3.
- Sigillum dicitur mutus , & incertus testis , vide num. 1. in proem. tit. 20. part. 3. & num. 2. leg. 1. ibi.
- Sigillum Papæ utrum faciat scripturam authenticam , si non adsit ipsius subscriptio , vide num. 1. in dict. proem. tit. 20. part. 3.
- Sigillum multum operatur ad faciendam scripturam indubitatam , & an ei statim sit fides adhibenda , vide num. 2. ibidem.
- Sigillum debet habere certos characteres , vel litteras legibiles , vide num. 1. leg. 1. tit. 20. part. 3.
- Sigillum universitatis , si adsit in aliquo instrumento præsumitur , quod universitas illum actum legitimè explicaverit , vide num. 3. dict. leg. 1. tit. 20. part. 3.
- Sigillum qualiter debeat observare , & sub quibus clavibus sit , vide num. 5. dict. leg. 1. tit. 20. part. 3.
- Sigillum Principis fallans , an incidat in crimen læse maiestatis , vide num. 22. leg. 1. tit. 2. part. 7.
- SIGNA contritionis probant per unum testem , vide num. 2. leg. 9. tit. 13. part. 1. & num. 2. in fin. leg. 10. ibidem.
- Signari non debet in facie sua ob delictum , & quare , vide num. 3. leg. 6. tit. 28. part. 2.
- Signum Crucis an sit de substantia instrumenti , vide num. 2. leg. 2. tit. 18. part. 3.
- Signa taciti consensus in minore , qui sponsalia contraxit in etate minori qua sint , vide num. 5. & 7. leg. 3. tit. 1. part. 4.
- Signum tabellionis , an sit de substantia instrumenti , & in quo loco poni debeat , vide num. 5. leg. 54. tit. 18. part. 3. & num. 1. in fin. leg. 9. tit. 19. part. 3.
- Signum tabellionis regatus scripturam deducere de protocollo alterius notariorum infirmi , an in tali scriptura ponit posuit , vide num. 1. leg. 55. ibidem.
- Signum factum ab emptore in re empta , an habeat vim traditionis , ut per illud sibi dominium acquiratur , vide num. 8. leg. 23. tit. 5. part. 5.
- Signa infirmitatis qualia esse possint in pecoribus , ut etiam pereant pâtor non teneatur , vide num. 9. leg. 15. tit. 8. part. 5.
- Signum , & quid si per signa vigentia probetur testatoris voluntas , an illud valeat , vide num. 2. leg. 6. tit. 3. p. 6.
- SYMBOLUM** unde dicitur , vide num. 3. leg. 1. tit. 3. part. 1.
- SIMILE** consuetudinis , an valeat , ut de novo ad aliam porigi possit pro ut est in legibus , vide num. 1. leg. 6. tit. 2. part. 1.
- SIMILITUDO** tunc facit eumdem casum , & pro una re habetur , quando significat idemtitatem speciei , secus si significet propinquitatem , vide num. 2. leg. 52. tit. 4. p. 1.
- Similitudo , & de similibus idem debet esse judicium , vide num. 4. leg. 1. tit. 33. part. 7.
- Et quæ dicantur similia , vide ibidem.
- Et an ad tollendum argumentum à simili sufficiat dare dissimilitudinem , quando est similitudo in eo de quo agitur , vide ibidem.
- SIMONIA** est peccatum magnum , & simoniacus est irregularis , vide num. 2. leg. 32. tit. 5. part. 1.
- Simonia in ordine qualiter committatur , & quis cum tali simoniaco dispensavit , vide num. 2. leg. 63. tit. 5. part. 1.
- Simonia commissa circa sepulturas , vel circa benedictiones vestium , vel circa benedictiones nubentium , & an Episcopus dispenseat , vide ibidem.
- Simonia an sit crimen Ecclesiasticum , & quis judex cognoscet , vide num. 3. leg. 58. tit. 6. part. 1.
- Simonia cum Deo committi non potest , vide num. 3. leg. 7. tit. 8. part. 1.
- Simonia non committitur sine expresso pacto , vide ibidem.
- Simonia an committatur , quando certæ possessiones dantur pro aliqua capella ad sepulturam , & an pœcta ista sint simoniaca , vide num. 3. leg. 1. tit. 13. part. 1.
- Simoniā commituit qui habent sepulturam sibi , & suorum de genere cum extraneo pacificit , ut aliquid dato ille ibi teneatur , vide num. 4. ibidem.
- Simonia quid sit , & an simonia mentalis obliget ad restituendum , seu relinquendum quidquid inde consequitur , vide num. 1. leg. 1. tit. 17. part. 1.
- Simonia committitur si Cardinalis , vel alius procuret beneficium alicui propter donum sibi datum , vide num. 2. leg. 3. tit. 17. part. 1.
- Simonia non committitur propter honestam spem , quam habet quis tantum de beneficio pro honesto servitio , vide ibidem in num. 3.
- Simonia an committatur pro modico dato , pacto præcedente , vel non , vide ibidem in num. 4.
- Simonia non committitur si liberaliter ex sola voluntate aliquid detur tempore receptionis spiritualium , vide num. 5. dict. leg. 3.
- Simonia an inducatur ex precibus carnalibus , vide num. 12. per text. ibi , leg. 3. tit. 17. part. 1.
- Simonia mentalis sola intentione perficitur , & aboletur pœnitentia , vide num. 2. leg. 5. ibidem.
- Simonia committitur emendo jurisdictionem Episcopi , & quid si ematur jurisdictione temporalis , vide num. 2. leg. 8. tit. 17. part. 1.
- Simonia an committatur aliquid pro docendo accipiens magister in Ecclesia beneficiatus , vide num. 3. 4. & 5. leg. 10. tit. 17. part. 1.
- Et quid in scholaribus extraneis divitibus , & quid si redditus sui beneficii ci non sufficient , vide ibid. per text. ibi.
- Simonia an committatur aliquid recipiendo pro Religione habenda , ut est in monialibus , vide num. 3. leg. 13. tit. 17. part. 1. & ubi se refert.
- Simonia an committatur aliquid pro spiritualibus dando , si adsit dandi consuetudo , vide num. 1. leg. 15. tit. 17. part. 1.
- Et quæ requirantur ad hoc , ut hæc dici possit laudabilis consuetudo , & de modo probandi eam , vide ibidem. in dict. num. 1. post med.
- Simonia an committatur aliquid familiaribus Episcopi dando , vide num. 5. leg. 17. tit. 17. part. 1.
- Simonia an committatur si Clerici decimas redemerint à laicis per vim eas occupantibus sine consensu Episcopi , vide num. 5. leg. 23. tit. 20. part. 1.
- Simoniā an incurvant partes , quæ sine Episcopi licentia res spirituales permuntant , vide dict. num. 5. & 8. leg. 2. tit. 6. part. 5.
- SIMONIACUS** est irregularis , vide num. 2. leg. 32. tit. 5. part. 1.
- Simoniacus ignorans , an tale sit nec ne , an cum eo possit Episcopus dispensare , vide num. 2. leg. 63. tit. 5. part. 1. & ibi , vide gloss. magn. in med.
- Simoniaci hodie sunt ipso jure excommunicati , & non possunt ab alio , quam à Papa absolviri , vide dict. num. 2. ad finem.
- Simoniacus an dicatur recipiens pecuniam pro conferenda alicui absolutione ab excommunicatione , vide num. 5. leg. 6. tit. 17. part. 1.
- Et quid in dante , an idem sit , vide ibidem.

Simoniacus est ipso jure suspensus ab ordine recepto , & ab aliis licito modo receptis , vide num. 1. per text. ibi , leg. 11. tit. 17. part. 1.

Simoniacus in ordine privari debet , sive per viam accusationis , sive inquisitionis procedatur , vide ibidem in num. 2.

Et idem est in Episcopo simoniace aliquem ordinante , vide ibidem in num. 3.

Simoniacus , qui propter preces beneficium fuit assequens , an illud resignare teneatur , vide num. 2. leg. 4. tit. 17. part. 1.

Simoniacus in dignitate , vel beneficio curam animarum habente est ipso jure suspensus , vide num. 6. ibidem . Simoniacus non est renuntians beneficium sub spe , quod alii detur , si in pactum illud non fuerit deductum , vide num. 6.

Simoniaci hodie qua pena feriantur , vide num. 1. leg. 12. tit. 17. part. 1. ubi se refert.

SIMPLEX FORNICATIO est peccatum mortale , vide num. 3. in proem. tit. 14. part. 4.

Simplex fornicatio , vide supra in verbo: FORNICATIO.

SIMPLICITAS est duplex , aut contraria dolositati , ut est bona , aut contraria discretioni , ut est mala , vide num. 1. leg. 2. tit. 14. part. 2.

Simulatus contractus non presumitur nisi probetur , & cui incumbat onus probandi , vide num. 6. leg. 40. tit. 11. part. 5.

Et viginti sex presumptioes simulationis , vide in dict. num. 6. in fine.

SIMULTANEUS consensus , vide de hoc in verbo: CONSENSUS.

SYNDICUS , & an valeat processus cum eo factus . & si ipse solus citetur , an valeat sententia in tali causa lata , vide num. 1. leg. 13. tit. 2. part. 3.

Syndici non possunt compromittere sine speciali mandato , nec generale sufficit . vide num. 4. leg. 14. tit. 4. part. 3.

Syndici electi ad inquisitionem criminum quid facere debeant , & quando à denuntiatione excusentur , vide num. 4. leg. 6. tit. 12. part. 3.

Syndicus an teneatur denuntiare crimina non punibilia , an excusetur propter famam , & alia in hoc , vide d.n.4.

Syndicus qualiter ab universitate constituantur , & quibus praesentibus , & an nomina praesentium scribi debeant , vide num. 2. leg. 98. tit. 18. part. 3.

Et an in scriptura constitutionis syndici debeant intervenire testes , vide dict. num. 2. in fin.

Syndicus , qui tenetur solvere collectam pro omnibus decalculo suo , an posuit propria autoritate vendere possessiones non solventium , vide num. 2. leg. 52. tit. 5. part. 5.

Syndicus universitatis potest in integrum restitutionem petere etiam sine alio speciali mandato , vide num. 4. leg. 10. tit. 19. part. 6.

Syndicus universitatis , an & quando per procuratorem aliquem accusare posuit , vide num. 2. leg. 6. tit. 1. part. 7.

SYNODUS quæ propriè dicatur , & pro civilibus etiam negotiis potest celebrari , vide num. 4. leg. 16. tit. 5. part. 1.

Synodus , & quis ad illam venire teneatur , & quando , vide num. final. dict. leg. 16.

Synodus est de lege Diccesana , vide num. 8. leg. 2. tit. 12. part. 1.

SIRENA maris numquam visa fuit , nec est in rerum natura , vide num. 1. leg. 21. tit. 11. part. 5.

SOCER si defenderit rem , quam in dotem dedit genero suo , & fuerit condemnatus , an talis sententia genero præjudicet , vide num. 12. leg. 20. tit. 22. part. 3.

Socer an teneatur nurum suum , & uxorem filii sui alere , si filius illoro indotatam accepit , vide num. 6. leg. 2. tit. 19. part. 4.

Socer , & an & quando bona socii sint tacite hypothecata pro dote uxoris filii sui , vide num. 2. leg. 23. tit. 13. p. 5.

Socer si occidat nurum qualiter puniatur , vide gloss. leg. 12. tit. 8. part. 7. per text. ibi.

Socer an polsit actione injuriarum agere pro injuria illato nro , vide num. 3. leg. 9. per text. ibi , tit. 9. part. 3.

SOCIETAS , & qualiter instrumentum societatis fieri de-

beat , vide gloss. per text. ibi , leg. 78. tit. 18. part. 3. Societas omnium bonorum , licet inter duos contracta sit , tamen si unus proprio nomine aliquid acquirit , tuum erit , competit tamen actio socio ad communicandum , vide num. 2. in quest. 4. leg. 55. tit. 5. part. 5.

Societas viri , & uxoris non est universalis societas , sed tantum lucri , vide ibidem post princ. dict. quest. 4.

Societas quid sit , & quæ propriè dicatur societas , & quæ non , vide num. 1. leg. 1. tit. 10. part. 5.

Societas an esse dicatur inter duos simul habitantes , & quid in materia odiota , vide dict. num. 1. dict. leg. 1.

Et contracta societate inter aliquos neque de lucro , neque de capitali aliquid minui debet per locum , vide ibidem in num. 3.

Societas facta inter aliquos , & eorum heredes , an valeat , & illi ad societatem teneantur , vide ibidem in num. 4. & num. 1. leg. 10. ibidem , & ibi vide quando bene obligetur in societate.

Societas quando possit tacite , vel expressè cum pupillo contrahi , & quid si post pupillarem astatem remaneant , vide ibidem in num. 6. dict. leg. 1. tit. 10. part. 5.

Societas super illicitis facta non valet , neque tenet , vide num. 1. per text. ibi , leg. 2. tit. 10. part. 5.

Societas omnium bonorum non intelligetur facta nisi hoc exprimatur expressè , vide num. 1. leg. 3. tit. 10. part. 5.

Societas si contrahatur per actus tacitos , an videatur universaliter , vel simpliciter , seu in certa negotiatione contrafacta , vide ibidem in dict. num. 1.

Et an in societate omnium bonorum veniant bona futura , si hoc non exprimatur , vide num. 2. dict. leg. 3.

Et si sint plures socii unius negotiationis in diversis locis illi videntur invicem institores , & invicem præpositi alter ab alterutro , vide ibidem num. 3.

Societas si non appareat qualiter sit contracta , videtur contracta secundum consuetudinem Religionis , vide num. 4. ibidem.

Societas non valet quando pactum in ea positum est contra naturam societatis , vide num. 5. ibidem.

Et tervari debet pactum quod socii inter se posuerunt respectu lucrorum , vide num. 6. ibidem.

Et si tempore contractus nihil de lucro dictum fuit æqualiter inter se lucra dividere debent , & qualiter hoc intelligatur , & procedat , vide num. 4. & 7. leg. 5. ibid.

Et si uni ex sociis ipius contemplatione aliquid doretur , an illud sit commune lucrum , vel ipsius tantum , vide ibidem in dict. num. 7.

Et quid si unus posuit in societate milie , alter operas , & major pars capitalis perdita sit , an locutus teneatur ad operas in residuo , vide num. 1. leg. 4. ibidem.

Et si socii pacta inæqualia inter se fecerunt bene valent , quando alter plus contulit opera , vel industria , quam alter , vide num. 2. dict. leg. 4. tit. 10. part. 5.

Et quid si capitalia sint necessaria , vel unus plus contulit , quam alter , an valeat pactum , scilicet , quod partes lucri sint æquales , vide ibidem.

Societas leonini quæ dicatur , vide num. 3. leg. 4. per text. ibi , tit. 10. part. 5.

Et quid si unus ponit pecuniam tantum , alter operam tantum , an tunc lucrum æqualiter debeat dividi inter se , vide num. 4. leg. 5. ibidem.

Et quid si ille , qui tantum operas ponebat ab alio pecuniam habuit , cum qua negotiando aliquid fuit lucratus , an istud cum socio communicare debeat , vide dict. num. 4. dict. leg. 5. tit. 10. part. 5.

Et an in societate generali attendatur , an unus plus lucretur , quam alius , vel plusquam alius expendat , vide num. 1. leg. 6. ibidem.

Et an filia unius ex sociis debeat de communi pecunia daturi , quando sunt socii omnium bonorum , vide d. n. 1. Societate tacite contracta intelligitur tantum super actibus quæstuaris , vide dict. num. 1. in med.

Et damna quæ uni ex sociis veniunt occasione societatis ab illo sui culpa de communi debent resarciri , vide ibid.

Societas simpliciter contracta restringitur ad actus quæstuarios , & quid si dicatur sumus socii in lucris , qualiter

- liter hoc intelligatur , vide num. 1. leg. 7. *ibidem*.
 Societas tacita dicitur illa , quæ ex consensu tantum contrahitur , vide num. 2. *dict.* leg. 7. tit. 10. part. 5.
 Et quæ veniant communicanda in tacita societate unius negotiationis , vel in expressa unius tantum negotiationis , vide num. 2. *dict.* leg. 7.
 Et an eredatur libro socii mercatoris super damnis contingentibus in rebus societatis , vide *ibidem* in num. 4.
 Societas conjugalis si dissolvatur , an lucrum quod ex iusta negotiatione fuit à marito quæsumum , quod cum uxore divisit , si condemnetur ad restitutionem , hoc de communi refarciri debeat , vide num. 2. in fin. leg. 8. tit. 10. part. 5.
 Societas defuncti ex ipsis facto bene transit ad hæredes in aliquibus casibus , vide num. 1. leg. 10. tit. 10. part. 5.
 Et an societate finita hæres teneatur lucra , quæ habuit ex rebus , quæ remanserunt in societate , communicare cum sociis , vide *ibidem* ad fin.
 Societas finitur majori , vel media capitum diminutione , vide num. 2. *dict.* leg. 10.
 Et quid si in societate unus ponat pecuniam , alias operam , & industriam , an si perdatur capitale , & per hoc societas dissolvatur , an ponens operam teneatur ad dimidiam capitalis , & tale damnum inter ipsos debeat communicari , vide num. 5. *dict.* leg. 10.
 Et quid si super hoc fuit factum pactum , scilicet , quod pro ea parte , pro qua ponens operas sustinet lucrum pro eadem sustineat damnum capitalis , & quid si de hoc sit consuetudo regionis inter mercatores , vide *dict.* num. 5.
 Et an dissipata societate possit peti executio pro capitali ab ipso , qui illud posuit , non obstante quod non sit liquidatum , an intervenerit in eo damnum , vel non , vide *ibi* in fin.
 Societas solvit consocii renuntiatione , & qualiter hæc renuntiatio fieri debeat , vide *gloss.* leg. 11. tit. 10. part. 5.
 Et quando talis renuntiatio teneat , si intempestivè fiat , vide num. 3. & 4. *ibidem* per illum. text.
 Societas bene potest esse omnium bonorum quærendorum , licet non quæsitorum , vide num. 1. leg. 12. per text. *ibi* , tit. 10. part. 5.
 Societas à socio renuntietur , qualiter in hac renuntiatione perpendatur dolus , vide num. 2. *dict.* leg. 12.
 Et an ante finitam societatem debeant revideri rationes de anno in annum , sive quandocumque sine malitia ab uno ex sociis petatur , vide num. 1. leg. 13. *ibidem*.
 Et de natura societatis est , ut socii studeant lucro , vide num. 5. *dict.* leg. 13.
 Societas conventionalis in quo differat à societate , quæ est inter conjuges , vide num. 5. *dict.* leg. 13.
 Societas finitur multis de causis , vide *gloss.* leg. 14. per text. *ibi* , tit. 10. part. 5.
 Et an jus societatis possit alicui extraneo cedi , invitatis aliis sociis , vide *ibi* num. 2. in fin.
 Et quas expensas à socio factas de communis ipse deducere possit , & quales non , vide num. 1. & 2. leg. 16. *ibid.*
SOCIUS alicujus societatis honestæ an admittatur contra socium in judicio , vide num. 1. leg. 4. tit. 3. part. 3.
 Socius criminis an admittatur in testem contra socium , vel profocio , vide *ibidem* in num. 4.
 Et qualiter reus debeat excipere , ut non videatur crimen fateri , & an ex solo dicto locii possit formari inquisitio , & an faciat indicium ad torturam , vide num. 1. & 3. leg. 21. tit. 16. part. 3.
 Socii an veniant etiam , si de eis nihil in instrumento aliqui dato dictum sit , vide num. 3. leg. 18. tit. 18. part. 3.
 Socii mercatores , & intra quot tempus socius mercator debeat probare de damno contingente , vde num. 5. leg. 78. tit. 18. part. 3.
 Socius appellatus an ejus appellatio aliis sociis in eadem causa proficit , vide num. 3. leg. 5. tit. 23. part. 3.
 Socius si tacite sententiam contra se latam approbavit , an appellatio alterius socii sibi prolixt , vide num. 3. leg. 5. tit. 23. part. 3.
- Et quid si nescivit socium appellasse , an profit ei victoria , vide *ibidem*.
 Et quid si omnes socii appellaverunt , unus autem appellationem deseruit , an profit ei victoria , vide *ibidem*.
 Et quid si ille qui appellavit se composuit cum adversario suo , an alii qui non appellaverunt possint appellationem suam prosequi , vide *dict.* num. 3.
 Et quid si sententia fuit contra quilibet lata , an supradicta procedant , vide *ibidem*.
 Et an sententia lata contra socios mittatur in executionem contra socium non appellantem , durante consocii sui appellatione , vide num. 4. leg. 5. tit. 23. part. 3.
 Et quid si socius se restituat , an socii qui non appellaverunt ex tali restitutione commodum habeant , vide num. 6. leg. 5. tit. 23. part. 3.
 Socius si nomine tuo rem acquirat dominium rei transit in socium omnium bonorum , etiam in quærendis , vide num. 5. leg. 47. tit. 28. part. 3.
 Socius invito loco , an posit in pariete communis facere fenestrarum , vide num. 4. leg. 2. tit. 31. part. 3.
 Socius qui in imponenda servitute in re communis consensit aliis dissentientibus , si cum ipsis consentiant ipse mortuus fuerit , an hæres ipsius qui est novus socius debet de novo consentire , vide num. 5. leg. 10. tit. 31. p. 3.
 Socius in individuis retinet per socium , quod per se retinere non potest , vide num. 4. leg. 18. *ibidem*.
 Socii an videantur habere inter se reciprocum mandatum , ita ut si unus nomine aliorum nuntiet novum opus aliis consociis illud prolixt , & qualiter illud sit intelligentiam , vide num. 5. leg. 2. tit. 32. part. 3.
 Socius reficiens rem communem an sit ei necessarium illud prius socii nuntiare , vide num. 2. leg. 26. tit. 32. part. 3.
 Et quid si hoc non fecit , sed sumus in dubio , an proprio , vel communis nomine ædificaret , vide *ibidem*.
 Et quid si faciat animo usurpandi sibi partem alterius , vide num. 5. *ibidem*.
 Socii si sint domini in servum quem communiter possident si unus velit illum manumittere , vel quod ad ordines promoteatur , an ad hoc aliis dominus compelli debeat , vel ad quid , & quando , vide num. 2. leg. 2. tit. 22. part. 4.
 Socius si in parte communis Ecclesiam ædificari jusslerit , an aliis sociis compelli debet , ut suam partem vendat , vide *dict.* num. 2. *dict.* leg. 2.
 Socius si committat crimen propter domum communis destrui debeat , an alter socius solvendo pretium , & partem socii possit toram domum liberare à disruptione , & tibi eam retinere , vide *dict.* num. 2. ad fin.
 Socius licet consentiat , non tamen licet socio romovere injuncta de domo communis , vide num. 1. leg. 10. tit. 26. part. 4.
 Socius , qui proprio nomine aliquid acquisivit , illud suum erit , competitamen actio ad communicandum , vide num. 2. quest. 4. in princ. leg. 55. tit. 5. part. 5.
 Socius in domo an veniat appellatione sociorum , vide num. 1. leg. 1. tit. 10. part. 5.
 Socius societate contracta nihil de capitali , vel de lucro minuere potest , vide num. 3. *dict.* leg. 1. tit. 10. part. 5.
 Et valet pactum inter socios factum circa ea , quæ ipsis lucrantur , vide num. 6. leg. 3. per text. *ibi* , tit. 10. part. 5.
 Socius si unus in societate ponat mille , alter operas , si major pars capitalis teneatur , an socius teneatur da operas in residuo , vide num. 1. leg. 4. tit. 10. part. 5.
 Socius si unus plus contulit operæ , vel industria , quam alter , tunc pacta inæqualia inter eos facta bene tolerantur , vide num. 2. *ibidem*.
 Et quid si capitalia sint inæqualia , vel unus plus contulit , quam alter , an valeat pactum , scilicet , quod partes lucri sint æquales , vide *ibidem*.
 Socius magis industriosior , & operosior plus lucri habere debet in societate , quam alius , vide num. 3. leg. 5. & *gloss.* leg. 3. tit. 10. part. 5.
 Socius si unus ponit pecuniam tantum , alter operas tantum , an tunc lucra æqualiter inter se dividant , vide num. 4. leg. 5. *ibidem*.

Socius,

Socius, qui operam tantum posuit, si ab alio pecuniam habuit cum qua fuit negotiatus, & consequtus lucrum, an alter in hoc medietatem habeat, vide *ibidem*.

Socius, & an in generali societate attendatur, an unus plus lucretur, quam aliis, vel plusquam aliis expendat, vide *num. 1. leg. 6. tit. 10. part. 5.*

Et an filia unius ex sociis debeat de communi pecunia datur, quando sunt socii omnium bonorum, vide *dicit. num. 1. dict. leg. 6.*

Et an damna, & onera, quæ uni ex sociis veniunt occasione societatis absque tui culpa de communi debeant resarciri, vide *ibidem*.

Socius omnium bonorum non se intromittit sine alterius socii mandato ubi alter socius habet jurisdictionem, & quare, vide *num. 3. ibi per illum text.*

Socius unius negotiationis si fundum emerit, an cum socio communicate teneatur, vide *num. 2. leg. 7. tit. 10. part. 5.*

Socius si aliquid proprio nomine emerit aliis consentientibus, an tunc illis communicare teneatur, vide *dict. n. 2.*

Socii qualiter damna inter se communicare debeant, & quando, vide *num. 4. dict. leg. 7. tit. 10. part. 5. & num. 4. & 5. leg. 13. ibidem.*

Et an compensetur damnum illatum à socio ex suo dolorem eo, quod lucratum est ex sua diligentia, vide *ibid.*

Socius, & an credatur libro socii mercatoris super damnis contingentibus in rebus societatis, vide *n. 4. d. leg. 7.*

Socius non tenetur communicare lucrum, quod male acquisivit, vide *num. 1. leg. 8. per text. ibi, tit. 10. part. 5.*

Socius si non ex malicio per eum commisso, sed ratione alicujus condemnationis ex maleficio per alium perpetrato aliquid consequutus sit, an hoc debeat inter socios communicare, vide *num. 1. dict. leg. 8.*

Socius si ex illicita negotiatione aliquid acquisivit, & dividit cum sociis, si illud ab eo evincatur, an illi detur actio contra socios ad partem eis datam, vide *num. 3. ibidem.*

Socius non tenetur ad poenam ex maleficio socii, nisi consenserit, vide *num. 5. dict. leg. 8. tit. 10. part. 5.*

Et quid si unus ponat in societate pecuniam, alter operam, & industriam, an si perdatur capitale, & per hoc societas dissolvatur, an ponens operam teneatur ad dimidiam capitalis, & tale damnum inter ipsos communicetur, vide *num. 5. dict. leg. 8. tit. 10. part. 5.*

Et quid si super hoc fuerit factum pactum, scilicet, quod pro ea parte, pro qua ponens operas sustinet lurum, pro eadem sustinet damnum capitalis, vide *dict. num. 5.*

Ubi vide quid si de hoc sit consuetudo regionis inter mercatores.

Socius an cum velit possit renuntiare societati, & qualiter hæc renuntiatio fieri debeat, vide *num. 1. 2. & 3. leg. 11. tit. 10. part. 5.*

Socius si intempestive renuntiet societati, an talis renuntiatio teneat, vide *num. 3. & 4. dict. leg. 11. per text. ibi.*

Socius si renuntiet societati, quando dolosè renuntiasset, vide *num. 2. leg. 12. tit. 10. part. 5.*

Socius si petat quod revideantur rationes de anno in annum, an illud fieri debeat, vide *num. 1. leg. 13. tit. 10. part. 5.*

Socius an teneatur reddere socio partem lucrorum habitatione secundum quod alii mercatores communiter lucrati sunt, vide *ibidem*.

Et de natura societatis est, ut socii studeant lucro, vide *num. 5. dict. leg. 13.*

Socius rixosus à societate expelli potest, vide *num. 2. leg. 14. ibidem.*

Socius an possit cedere jus societatis alicui extraneo invititus sociis, vide *dict. num. 2. in fin.*

Socius contra quem dirigit libellum quando sunt plures socii, & agere vult ratione societatis, vide *num. 1. leg. 15. tit. 10. part. 5.*

Socii si sint negligentes in exigendo suas partes ab uno ex sociis, & ipse postea ob paupertatem solvere non possit sibi imputent, vide *num. 3. dict. leg. 15. tit. 10. part. 5.*

Socius etiam unius negotiationis an habeat privilegium, ut

non conveniatur nisi in quantum facere possit deducto neceget, vide *num. 5. dict. leg. 15. tit. 10. part. 5.*

Et an scholares socii gaudent isto privilegio, ut non convenientur nisi in quantum facere possint deducto necegent, vide *ibidem*.

Et quid si socius promisit integrè solvere, & nullam exceptionem opponere, & illud juraverit, an gaudeat hoc privilegio, vide *ibidem*.

Et qualiter hoc scilicet, in quantum facere possit, debeat considerari, vide *ibidem num. 6.*

Et quid si socius nihil aliud habeat in bonis nisi praedictum debitum societatis, vide *ibidem*.

Et an gaudeat socius de isto beneficio, quando habeat officium, vel unde se alat, vide *num. 8. leg. 15. tit. 10. part. 5.*

Socius quas expensas ab eo factas de communi deducere possit, & quando, & quales non, sive in sociis omnium bonorum, sive certæ negotiationis, vide *num. 1. leg. 16. ibi, & ibi num. 2.*

Socius si ex aliquo exercitio remansit obligatus in centum, an in divisione possit tibi tantum retinere de bonis societatis, & quando, vide *ibi num. 5. dict. leg. 16. tit. 10. part. 5.*

Socius non presumitur animo furandi facere, quando de communi aliquid accipit aliis sociis ignorantibus, vide *num. 1. leg. 17. per text. ibi, tit. 10. part. 5.*

Socius an possit damnum à te datum in societate cum lucro suo compensare, & an illud damnum compenset cum damnis aliorum sociorum, & quando, & qualiter, vide *num. 5. leg. 13. tit. 10. & num. 1. leg. 22. tit. 14. part. 5.*

Et an illud quod debetur societati compensetur cum eo, quod debet unus ex sociis, vide *num. 2. leg. 24. tit. 14. part. 5.*

Socius an & quando socium de delicto accusare possit, vide *num. 13. leg. 2. tit. 1. part. 7.*

Socius honestæ societatis, an socium accusare possit, & an puniatur si illud fecerit, vide *ibi num. 17.*

Socius itineris quis dicatur, & an pro socio reptato respondere possit si ille absens sit, vide *num. 3. leg. 5. per text. ibi, tit. 3. part. 7.*

SODOMITA an possit testamentum facere, & an bona sua debeant confisciari, vide *num. 3. leg. 16. tit. 1. part. 6.*

Sodomita ipso facto est infamis, vide *num. 17. leg. 4. per text. ibi, tit. 6. part. 7.*

Sodomita, sive masculus, sive foemina, qualiter puniatur, vide *num. 1. in proem. tit. 21. part. 7.*

SOL licet nondum exierit, an tunc dies jam judicatur, *num. 4. leg. 6. tit. 29. part. 7. & num. 11. leg. 8. tit. 31. part. 7.*

SOLARIEGOS, & an illi sint de jure communi, vide *num. 1. leg. 3. tit. 25. part. 4.*

Et idem est quod homines de mansata, vide *num. 3. ibid.*

Solariegii, & quæ sit eorum natura, & si illi abinde descerint, possessiones vendere non possunt, vide *ibi n. 4.*

SOLEMNIS, peccitia quæ sit, & à quibus imponatur, & pro quibus peccatis, & an ita detur viris, sicuti foeminis, vide *gloss. leg. 18. tit. 4. part. 1.*

Solemniter peccit an tit de foro Ecclesiastico, & an possit ad ordines promoveri, vide *num. 2. & penult. leg. 19. tit. 4. part. 1.*

SOLEMNITAS debita præcessisse præsumitur ubi intervenit judicis authoritas, vide *num. 8. leg. 60. tit. 18. p. 3.*

Solemnitas legis libellorum, ff. de accusatione, an debeat intervenire in actione criminali civiliter mota, vide *num. 3. leg. 2. tit. 9. part. 4.*

Solemnitas quæ requiritur in alienatione rerum Ecclesiasticarum an eadem debeat intervenire, quando Prelatus rem Ecclesiæ in feudum de novo concedit, vel si in descendentes reinfeudet, vide *num. 4. in princip. leg. 3. tit. 26. part. 4.*

Solemnitas juris in curiis mercatorum servari non debet, sed debet judicari de bono, & æquo, vide *gloss. in proem. tit. 7. part. 5.*

Solemnitas eadem requiritur hodie in testamento facto inter liberos, ac si inter extraneos fieret, vide *num. 2. leg. 7. tit. 1. part. 6.*

- Solemnitates quæ de jure partitarum requirebantur in testamento coeci, an hodie sint sublatæ per leges Tauri, vide num. 4. leg. 14. tit. 1. part. 6.
- Solemnitas semper præcessisse præsumitur in factis antiquis, vide num. 4. ad fin. leg. 5. tit. 5. part. 6.
- Solemnitas si omittatur in confessione inventarii, an illa vitiet illud, vide num. 13. 14. 15. & 16. leg. 5. per text. ibi, tit. 6. part. 6.
- Solemnitas eadem requiritur in actu reparando, quæ in facienda, vide num. 3. quest. 21. leg. 32. tit. 9. part. 6.
- Solemnitas an eadem requiritur in causa criminali de jure canonico, quod requiritur de jure civili, vide num. 6. quest. 5. leg. 14. tit. 1. part. 7.
- SOLENTIA**, & veteres bonum dolum solertiam appellabant, vide num. 1. leg. 2. tit. 16. part. 7.
- SOLDATÆ**, & feudum soldatæ est personalissimum, quod non transit ad hæredes dantis, nec accipientis, vide num. 1. leg. 9. tit. 25. part. 4.
- SOLIDI**, & de quibus debeat intelligi, vide num. 12. per text. ibi, leg. 2. tit. 12. part. 1.
- Solidus, & aurus idem sunt, & de ipsorum valore, vide num. 2. leg. 7. tit. 18. part. 1.
- Solidi 72. faciunt unam libram auri, vide num. 8. leg. 24. tit. 14. part. 7. & num. 4. leg. 28. ibidem.
- SOLITUS** mercari, & lucrari cum pecunia potest agere contra depositarium, si non solvat tempore debito, vide num. 9. leg. 8. per text. ibi, tit. 3. part. 5.
- Solita appendi in contractibus, an intervenisse præsumatur à principio, quando aliquid adjiciunt obligationi, ita quod non sit necessarium probare illa à principio intervenisse, vide num. 8. leg. 32. tit. 5. part. 5.
- SOLONIS** apophthema refert, vide num. 2. leg. 9. tit. 5. part. 2.
- SOLVENTS** post sententiām absolutioriam ductus errore, etiam facti, an repetet, vide num. 8. leg. 16. tit. 11. p. 3.
- Solvens pro carcerato non videtur solvere animo donandi, & repetere poterit, vide num. 2. leg. 6. tit. 14. part. 3.
- Solvens rei æstimationem quia rem amisit, si res ad dominum revertatur, an rem, vel æstimationem repetere poterit, vide num. 4. leg. 19. tit. 22. part. 3.
- Et an ad solutionem æstimationis teneatur, si antequam solvat, res compareat, vide num. 5. dict. leg. 19. tit. 22. part. 3.
- Et quid si dominus ad rem habendam fecit expensas, an uti posset sententia ad recuperationem illarum, vide dict. num. 5. in fin.
- Solvens tributum cùm ad hoc non teneatur tamquam liber, an ex hoc videatur privilegio suo renuntiare, vide num. 1. leg. 42. tit. 18. part. 3. & num. 2. leg. 6. tit. 10. part. 4.
- Solvens debitum nuntio à creditore destinato liberatur, licet postea illud perdatur, vide num. 1. leg. 4. tit. 2. p. 5.
- Et in dubio semper præsumitur pecuniam solutam ipsius solventis, vide num. 1. leg. 40. tit. 5. part. 5.
- Solvens debitum statim petere poterit rem pignoratam sibi restitui, vide num. 6. leg. 21. tit. 13. part. 5.
- Solvens debitum liberat se, & suum pignus, & ejus fidejussorem, vide num. 3. leg. 1. per text. ibi, tit. 14. part. 5.
- Solvens tunc liberatur, quando res perfectè ad creditorem pervenit, vide num. 1. leg. 2. tit. 14. part. 5.
- Solvens pro alio, an illud per actionem negotiorum gestorum recuperare possit, vide num. 6. leg. 3. tit. 14. part. 5.
- Solvens debitum minori quando liberetur, vel non, vide gloss. leg. 4. per text. ibi, tit. 14. part. 5.
- Solvens de mandato judicis minori, an ab isto mandato appellare possit, & quando, vide num. 4. ibidem.
- Et quid si minori solutum calu fortuito pereat, vide num. 6. ibi.
- Solvens minori an necessarium sit, quod de hoc fiat scriptura, vide num. 4. dict. leg. 4. tit. 14. part. 5.
- Solvens de mandato judicis falso procuratori, an liberetur, vide dict. num. 4. in fin.
- Solvens procuratori habenti mandatum ad hoc, an liberetur, & quid si solvat revocato jam mandato, vide num. 3. leg. 5. tit. 14. part. 5.
- Et quid si solvat dum eslet in firmis, & statim mortuus sit, & pecunia soluta perdatur, an etiam tunc liberetur, vide ibidem.
- Solvens adjecto an liberetur, & quando, & qualiter hæc solutio fieri debeat, vide ibi num. 4. & 6. per text. ibi.
- Solvens hæredi adjecti, an liberetur, vide ibidem.
- Solvens procuratori creditoris an libereretur, vide gloss. leg. 7. tit. 14. part. 5.
- Solvens scienter indebitum donare videtur, & quando, vide num. 1. leg. 30. per text. ibi, tit. 14. part. 5.
- Solvens scienter procuratori alicujus revocato, an illud sibi donasse videatur, vide dict. num. 1.
- Solvens sportulas scienter cùm in hoc esset privilegiatus, an illud repetere posse, vide dict. num. 1.
- Et an in dubio creditur aliquem scienter indebitum soluisse, vel per errorem, vide ibidem.
- Solvens legatum in testamento relictum, an possit repetere, & quando, & an quod solvit ex minus solemnissimae voluntate dicatur haberet ex testamento, vide num. 1. & 3. leg. 31. tit. 14. part. 5.
- Solvens debitum conditionale ante conditionis eventum, an & quando repetere possit, vide num. 1. & 3. leg. 32. ibidem per illum text.
- Solvens indebitum per sententiam, an postea possit repetere, & quando sic, vide gloss. leg. 33. per text. ibi, tit. 14. part. 5.
- Solvens aliquid debitori in modum transactionis, an illud ab ipso repetere possit, vide num. 1. cum aliis ibi, leg. 34. ibidem.
- Solvens indebitum repetet sic solutum cum fructibus inde percepti, licet ille sit bona fidei possessor, vide num. 1. leg. 37. tit. 14. part. 5.
- Solvens ob aliquam causam, si illud à recipiente non adimplatur, an solvens datum repetere possit cum omnibus, & interesse, vel unum ex illis tantum, vide num. 2. leg. 43. tit. 14. part. 5.
- Et quando sic datum repeti possit, si causa propter quam datur non adimplatur, vide gloss. leg. 42. 44. & 46. cum aliis leg. & num. ibi, tit. 14. part. 5.
- Solvens ob turpem causam, an repetere possit, sive turpitudine sit ex parte dantis, sive ex parte recipientis, vide num. 1. leg. 47. ibidem.
- Et quid si dederit ob turpem causam de præterito, vide num. 2. dict. leg. 47.
- Solvens aliquid alicui, ut illum à captivitate liberaret, an & quando repetere possit, vide gloss. leg. 48. per text. ibi, tit. 14. part. 5.
- Solvens scienter quod turpiter promiserat, cùm sciret non teneri, an poltea repeatet, & an talis solutio purget viatum, vide gloss. leg. 49. ibidem.
- Solvens aliquid alicui, ne delictum solventis detegat, an ita datum repeti possit, vide num. 1. leg. 54. tit. 14. p. 5.
- Solvens uni ex creditoribus suis antequam cedat bonis, & ipsius bona possideantur ab ipsis, an liberetur, & an solutio teneat, vide num. 1. leg. 9. tit. 15. part. 5.
- Solvens damnum datum, an alii, qui cum eo illud derunt, liberentur, & quando, & qualiter, vide num. 2. leg. 15. per text. ibi, tit. 15. part. 7.
- SOLUTIO** facta creditori per debitorem tempore quo ipse captus est à latronibus, & facta est ad commodum latronum, an liberet debitorem, vide num. 5. leg. 7. tit. 18. part. 2.
- Solutio debiti an probetur per testes, si à principio partes in scriptis contraxerunt, & an in dubio præsumantur in scriptis contraxisse, vide num. 2. leg. 32. tit. 16. part. 3.
- Solutio prorogata per Principem decennium excedere non debet, & quid si juravit solvere, an in prorogatione de isto juramento fieri mentio debeat, vide num. 1. leg. 33. tit. 18. part. 3.
- Et an ille talis cui data fuit prorogatio sit perjurus, quod sic tenet, dict. num. 1. in ejus fin.
- Et an solutione prorogata debitor fidejussorem dare debet, si ab eo petatur, quod ad tempus prorogatum solvet, vide num. 2. ibidem.
- Et quid si satisfare non possit, & quid hodie in istis litteris

- teris servetur de consuetudine, vide dict. num. 2. in fin. & num. 2. leg. 6. tit. 10. part. 4.
- Solutio tributi ab immuni per privilegium facta, an sibi præjudicet, etiam si temel tantum solvisset, vide num. 1. leg. 42. tit. 18. part. 3.
- Solutio per emptorem rei minoris facta tutori, vel curatori, an faciat emptorem securum, si in commodum minoris pecunia non convertatur, vide num. 6. leg. 60. tit. 18. part. 3.
- Solutio pro opere faciendo in quo tempore fieri debeat, si nihil tempore conventionis deductum fuit, vide num. 4. leg. 75. tit. 18. part. 3.
- Solutio an præsumatur si debitor ostendat instrumentum debiti penes se cancellatum, vide n. 2. leg. 11. tit. 19. p. 3.
- Solutio allegata per debitorem in judicio confessato debito, an judex possit ei præcipere, ut infra octo dies solvat, si solutionem non probaverit, vide num. 2. leg. 2. tit. 22. part. 3.
- Solutio in aestimatione quando fit ex causa mutui, an fiat secundum communem aestimationem, vel secundum caretiam, quæ duravit aliquot tempus, vide num. 2. leg. 8. tit. 1. part. 5.
- Solutio facta nuntio creditoris an liberet debitorem, licet res perdatur, vide num. 1. leg. 4. tit. 2. part. 5.
- Solutio facta per commodatarium de pretio rei commoda-
tæ, quæ perdita fuit, si illa poltea appareat, qua
actione commodatario consuletur, vide num. 1. leg.
8. tit. 2. part. 5.
- Et in dubio pecunia semper præsumitur solventis, vide num. 1. leg. 49. tit. 5. part. 5.
- Et si aliquis condonetur ad certam summam dandam fisco, & privato, an totum solvere teneatur fisco, & fiscus quartam suam privato dare teneatur, vide num. 9. leg. 53. tit. 5. part. 5.
- Et promittens solvere in certo loco, si solvere noluerit, à quo judice debeat compelli, vide num. 4. leg. 13. tit. 11. part. 5.
- Solutio si fuit destinata solvi in certo loco, an inspicatur quoad forum locus ubi fuit facta promissio, si in illo loco promittens non habeat domicilium, vide ibidem.
- Et solvere promittens in omnibus annis, vel in quolibet anno, quando, & quo tempore ad præstationem ten-
tatur, vide num. 2. leg. 15. tit. 11. part. 5.
- Et an annus incipiat currere à die præmissionis, vide ibid.
- Et an ille qui habet electionem in solvendo unam rem ex duabus, an liberetur præstamento interesse, quando una ex eis non sui culpa pereat, vide num. 3. leg. 23. tit. 11. part. 5.
- Solutio, & liberatio idem sunt, vide num. 2. leg. 1. tit. 14. part. 5.
- Et per solutionem liberatur debitor, pignus, & fidejusso-
res, vide num. 3. dict. leg. 1. tit. 14. part. 5.
- Solutio tunc perfecta dicitur, quando res ad creditorem perfectæ pervenerunt, vide num. 1. leg. 2. ibi.
- Solutio reconciliatur usucacione, vel ratihabitione, vel aliis modis, vide ibidem.
- Solutio si fiat falso procuratori reconciliatur ratihabitione, vide num. 1. dict. leg. 2.
- Et ibi, vide quid si solvatur negotiorum gestori.
- Et quid si quod uni creditori debeo, solvam de mandato pœnali reipublicæ, vel alii de mandato reipublicæ, vide ibidem.
- Et quid si post solutionem res soluta casu, vel alijs per-
reant, vide ibidem.
- Vel si solutum repeti possit, vide ibi.
- Et an & quando ex solutione non tollatur totaliter obli-
gatio, vide ibidem in fin.
- Solvi non debet unum pro alio invito creditore, & quando sic, vide num. 1. cum sequentib. leg. 3. per text. ibi, tit. 14. part. 5.
- Et quid in adjecto, vel in hærede ipsius, vide num. 4. leg. 5. ibidem.
- Et an in casu ubi potest unum solvi pro alio debitor ad hoc admittatur, si juratum fuit unum certum solvi, vide ibi num. 2.
- Et an cum debitor unum pro alio solvere potest tenetur mediocrem, vel meliorem rem dare, vid: dict. num. 3.
- Et an huic remedio, quod datur debitori, ut possit unum solvere pro alio possit per ipsum renuntiare, vi-
de dict. num. 3.
- Solutio fieri debet in eadem specie, si fieri possit, neque tunc ad fructum obligatus liberabitur præstando interesse, vide num. 4. ibi.
- Solutio facta nomine debitoris illum liberat, etiam illo ignorante, vel contradicente, vide num. 5, & 6. ibi, per illum text.
- Solutio qualiter à debitore minoris solvi sibi debeat, ut solvens liberetur, vide gloss. leg. 4. tit. 14. part. 5. per text. ibi.
- Et quid si judex jubeat solvi minori, an & quando debitor appellare possit, de hoc vide num. 4. ibi.
- Solutio quando fit minori, an debeat fieri interveniente scriptura, vide ibidem.
- Solutio facta falso procuratori de mandato iudicis, & ad hoc coactus liberet solventem, vide ibi.
- Et quid si sibi solutum postea catu fortuito pereat, vide num. 6. ibidem.
- Solutio an fieri possit habenti generale mandatum ad ne-
gotia, vide num. 2. leg. 5. tit. 14. part. 5.
- Solutio facta procuratori an liberet solventem, & quando, & quid si facta fuit revocato mandato, vide ibi num. 3.
- Et quid si solvit habeat mandatum ad recipiendum, sed erat tempore solutionis infirmus, & statim decessit, an si postea pecunia solvatur solvens liberetur, vide ibi.
- Solutio si fiat adjecto, an solvens liberetur, & quid si pro securitate sibi pignus fuerit datum, vide ibidem num. 4. & 6.
- Et quid si adjectus sit servus alicujus, an possit solvi ejus domino, vide ibidem ubi vide plura in hoc.
- Solutus an possit fieri hæredi adjecti, vide ibidem.
- Solutio an possit fieri adjecto servo, si tempore solu-
tionis factus sit liber, vide num. 8. ibidem.
- Et an filio postea effecto sui juris, vide ibi num. 11.
- Solutio potest adjecto, vel alio fieri in pluribus casibus, licet mutatur status ipsius, vide ibi.
- Solutio quando fieri possit accusato de criminis, vide ibi num. 12.
- Solutio si fiat creditori cum illam recipere non possit, an solvens liberetur, vide num. 13. ibi.
- Solutio facta ante revocationem mandati, vel ante certio-
nationem de revocatione, an valeat, vide gloss. ibidem per illum text.
- Solutio an possit fieri procuratori, vel filiofamilias in adventitiis, vide num. 1. leg. 7. tit. 14. part. 5.
- Solutio debet fieri in termino à partibus præfixo, neque requiritur interpellatio ad constitendum debitorem in mora, & quando sic, & quid in eventu condicio-
nis, vel in die tacita inducta à lege, vide num. 1. & 2. leg. 8. ibi. sem.
- Et quid in hora, vel in die paschali, an illa interpelletur, & constituat in mora, vide dict. num. 1.
- Solutio si per debitorem non fiat ad tempus præsumitum, an & quando liberetur oblatione, vel confignatio-
ne, vide ibi num. 4.
- Et quando debitor securus sit absque consignatione, neque incidat in poenam, vide ibi.
- Solutio particularis nihil obstat, quando debitor tacuit, vide num. 1. leg. 10. tit. 14. part. 5.
- Solutio simpliciter à debitore facta pro quibus debitibus fa-
cta videatur, si plura sint, vide gloss. dict. leg. 10.
- Et quid si unum debitum sit antiquius altero, an hoc ve-
niat in consideratione, vide num. 4. ibidem.
- Et an dicatur antiquior inspecto tempore solutionis, vel contractus, vide dict. num. 4.
- Solutio cui ex creditoribus prius facienda sit, & quis ex illis in hoc sit privilegiatus, & quando, & qualiter hoc accidere possit, vide gloss. leg. 11. per text. ibi, & gloss.
leg. 12. tit. 14. part. 5.
- Solutio quando, & qualiter fieri impediatur per nova-
tionem

- tionem obligationis, vide *gloss. leg. 15. per text. ibi, & gloss. leg. 17. & 19. tit. 14. part. 5.*
- Solutio an facta videatur, si quis debitum compenset, & quando, vide *num. 1. cum aliis ibi, leg. 20. tit. 14. p. 5.*
- Et an jurans solvere liberetur per compensationem, ut in perjurium non incidat, vide *dict. num. 1. dict. leg. 20.*
- Et an condemnatus ad solvendum, si ad hoc nullum tempus sit ei datum, an possit opponere compensationem, si offerat se statim liquidaturum, vide *num. 6. dict. leg. 20.*
- Solutio facta an possit filiofamilias fieri, licet vera ei fieri non possit, vide *num. 2. leg. 25. tit. 14. part. 5.*
- Solutio si fiat per errorem non valet, quod accidere poterit pluribus modis, vide *num. 1. & 2. leg. 28. per text. ibi, tit. 14. part. 5.*
- Et quid si solvat per errorem juris, vel si erret in facto proprio, vide *ibidem.*
- Solutio si dicatur facta indebet, an tunc debitor, vel creditor ad illud probandum admittatur, vide *num. 1. leg. 29. ibidem per illum text.*
- Solutio facta per errorem repeti potest, secus si scienter fiat quia tunc donare videtur, quod limitatur pluribus modis, vide *num. 1. leg. 30. ibidem.*
- Solutio si fiat procuratori revocato, si solvens illud sciverit, an illud sibi donasse videatur, vide *dict. num. 1.*
- Solutio si fiat scienter per privilegium super sportulis non solvendis, an solvens illam repetere possit, vide *ibi.*
- Et an in dubio creditur indebitum fuisse scienter solutum, vel per errorem, vide *ibi.*
- Et an solvens indebitum per sententiam repetere possit, & quando, vide *gloss. leg. 33. per text. ibi, tit. 14. part. 5.*
- Et an solvens indebitum repeat sic solutum cum fructibus inde perceptis, etiam si possessor bonae fidei, vide *num. 1. leg. 37. ibi.*
- Solutio facta ob aliquod faciendum, si non fiat, an possit quis datum repetere, & interesse damnorum, vel unum ex illis tantum, vide *num. 2. leg. 43. tit. 14. part. 5. & gloss. leg. 44. & 46. ibidem.*
- Solutio facta ob turpem causam, tam ex parte dantis, quam ex parte recipientis, an repeti possit, vide *num. 1. leg. 47. ibi.*
- Et quid si datum, vel solutum fuit ob turpem causam de praeito, vide *ibidem num. 2.*
- Et quid si aliquid solvatur ab aliquo, ut illum à captivitate liberaret, vide *gloss. leg. 48. per text. ibi, tit. 14. p. 5.*
- Solutio spontanea, an purget vim, vel metum praecedentem, & an reperat, qui taliter solvit illud, quod turpiter promisit, vide *gloss. leg. 49. ibidem.*
- Et an ille, qui debitum solvere non potest teneatur bonis cedere, & quis ad hanc cessionem non admittatur, vide *num. 1. cum aliis ibi, leg. 1. tit. 15. part. 5.*
- Solutio per debitorem uni ex creditoribus facta antequam bona ipsius ab eis possideantur, vel ipse debitor cedat bonis, an valeat, vide *num. 1. leg. 9. tit. 15. part. 5.*
- Solutio prius facienda est creditoribus privilegiatis, quam aliis, & quid si nullus eorum sit privilegiatus, sed inter se æquales sunt, vide *num. 2. & 3. dict. leg. 9. tit. 15. part. 5.*
- Solutio debiti si per hæredem uni ex creditoribus facta sit, an aliis possint petere, quod illa retractetur, & an possint petere se admitti ad communionem cum his quibus facta est solutio, vide *num. 1. leg. 7. tit. 6. part. 6.*
- Et si creditor duplum solutionem ejusdem debiti recepit, committit crimen stelonatus, vide *num. 7. leg. 7. tit. 7. part. 7.*
- Solutio per unum ex illis, qui damnum simul dederunt facta an alias liberet, vide *num. 2. leg. 15. per text. ibi, tit. 15. part. 7.*
- SOLUTUM** minori si postea casu fortuito perdatur, an solvens liberetur, vide *num. 6. leg. 4. tit. 14. part. 5.*
- Solutum per errorem quando dicatur, & non valet, vide *num. 1. & 2. leg. 28. per text. ibi, tit. 14. part. 5.*
- Solutum ob turpem causam, an à solvente repeti possit, vide *num. 1. & 2. leg. 49. ibidem.*
- Solutum alicui ne detegat alicujus crimen, an ab eo re-
- peti possit, vide *num. 1. leg. 54. tit. 14. part. 5.*
- Solutum**, vide supra in verbo : **SOLUTIO.**
- SOLUM** in quo cadit stlicidium, an possit per ejus dominum elevare illud, vide *num. 3. leg. 25. tit. 32. part. 3.*
- SOMNUM**, & aliqua de somnis, vide *num. 1. per text. ibi, in leg. 10. tit. 10. part. 1.*
- SOROR** quando tacite videatur partem suam in fratrem suum renuntiasse, vide *num. 2. leg. 18. tit. 6. part. 6.*
- Soror si partem suam in unum ex fratribus renuntiavit, an illud profit omnibus, vel illi tantum, vide *num. 4. ibi.*
- Soror minoris, an & quando per curatorem, vel tutorum ipsius dotari debeat, & an propter hoc prædia vendi possint, vide *num. 3. leg. 18. tit. 16. part. 6.*
- Soror inops an alimentari debeat per fratrem, & quando, vide *dict. num. 3.*
- Et an ab ipso dotari debeat, & an illam ex redditibus suorum beneficiorum possit dotare, vide *dict. num. 3. in fin. dict. leg. 18. tit. 16. part. 6.*
- SORS**, & quando electio duobus legatariis data est, & ipsi dissentient, an causa illa forte dirimenda sit, vide *gloss. leg. 26. per text. ibi, tit. 9. part. 6.*
- SORTILEGIUM** an sit crimen Ecclesiasticum, vide *gloss. fin. leg. 58. tit. 6. part. 1.*
- SORDICES**, & alia quæ per aquam naturaliter fluentes adducuntur, & congregantur in aliquo fundo, si ex hoc vicini multum graventur, qui ad mundationem tenentur, vide *num. 1. leg. 15. tit. 32. part. 3.*
- SPADO** quis dicatur, & an ipse, vel castratus possint matrimonium contrahere, vide *num. 2. leg. 6. tit. 2. p. 4.*
- SPECIES** derogat generi, & quando, vide *num. 4. leg. 6. tit. 11. part. 6. & num. 2. leg. 3. tit. 13. part. 6.*
- Species corrupta, si cum incorrupta misceatur qualiter miscens puniatur, vide *gloss. leg. 4. per text. ibi, tit. 7. part. 7.*
- SPECTATIVA** si detur ad officium, vel beneficium non vacans, an & quando valeat, vide *num. 5. leg. 13. tit. 5. part. 5.*
- SPECTABILES** personæ quæ dicantur, vide *num. 2. leg. 3. tit. 14. part. 4.*
- SPECIALITAS**, & quod specialiter injungitur plus stringitur, quam generaliter imperatur, vide *num. 4. leg. 2. tit. 18. part. 3.*
- specialitas, etiam si involvatur cum generalitate eo non obstante litteræ dicentur generales, vide *num. 1. leg. 45. tit. 18. part. 3.*
- Specialitas si sequatur post generalitatem, an ei aliquid derogat, vel operetur, vide *nam. 1. leg. 3. per text. ibi, tit. 10. part. 6.*
- SPECIALE MANDATUM** requiritur ad hoc, ut quis possit causam compromittere, vide *num. 4. leg. 24. tit. 4. part. 3.*
- Speciale mandatum requiritur ad hoc, ut procurator possit petere restitucionem pro minori, vide *num. 1. leg. 15. tit. 5. part. 3.*
- Sed an requiratur specificatio causæ, an verò sufficiat si generaliter detur mandatum ad petendam restitucionem, vide *ibi.*
- Speciale mandatum, an requiratur ad hoc, ut procurator possit in judicio confiteri, vide *num. 1. leg. 1. tit. 13. p. 3.*
- Speciale mandatum requiritur in procuratore ad hoc, ut aliquam rem vendere possit, vide *num. 1. leg. 51. tit. 18. part. 3.*
- Et data sibi potestate vendendi, data per consequens videatur potestas recipiendi illius rei pretium, sive solutum, vide *num. 2. ibi.*
- SPERNI** an aliquando possit nuntiatio operis novi, & ea non obstante in opere procedere, vide *num. 2. leg. 8. tit. 32. part. 3.*
- SPES** recipiendi beneficium pro honesto servitio non inducit simoniam, vide *num. 3. leg. 3. tit. 17. part. 1.*
- Spes quid sit, vide *num. 2. leg. 7. tit. 5. part. 2.*
- Spes succedendi in majoria, an veniat in confiscatione bonorum, & quando non, vide *num. 20. leg. 2. tit. 15. p. 2.*
- Spes ususfructus constituendi, an finiatur morte illius qui, &c. vide *num. 2. leg. 24. tit. 31. part. 3.*

Spei certæ renuntiatio, ista talis dicitur donatio, vide num. 3. leg. 5. tit. 11. part. 4. versi. 2. &c.

Spes succedendi alteri dicitur spes, & an & quando talis spes legitima sit, & ex quibus hoc ita esse intelligatur, & de jure nostro qualis dicatur esse iusta spes, vide gloss. leg. 13. tit. 5. part. 5. & num. 7. leg. 19. tit. 3. part. 6. Et quid videatur remitte e ille, qui in aliquo contractu remittit jus, quod habet, vel habere sperat, vide dict. num. 1. dict. leg. 13.

Spes succedendi alicui, an vendi possit consentiente illo cui succedere sperant, vide ibi num. 3.

Spes ad aliquid officium habendum, quod aliquis possidet, quando valeat, vel non, vide ibi num. 5. dict. leg. 13. tit. 5. part. 5.

SPIRITUALIS FILIUS, vide in verbo: FILIUS SPIRITUALIS.

SPIRITUALIS CAUSA, vide in verbo: CAUSA SPIRITUALIS.

SPIRITUALE an impediatur propter scandalum, vide num. 3. in med. leg. 50. tit. 5. part. 1.

Spiritualia in modum violentiae possunt tractari coram iudicibus laicis, vide num. 4. leg. 13. tit. 13. part. 2.

Spiritualia possunt de voluntate Papæ tractari coram laico, etiam foemina, vide ibi.

Spiritualia non debent committi meritis legistis, etiam ut sint afflatores, tive confiliarii, vide num. 3. leg. 2. tit. 21. part. 3.

Spiritualia an possint obligari, seu pignori dari, vide gloss. leg. 3. tit. 13. part. 5.

SPOLIANS suum adversarium lité pendente, si appellaverit vitius appellationi renuntiare, vide num. 5. leg. 26. tit. 23. part. 3.

Spoliatus si contra spoliatorem agentem interdicto recuperandæ opponat exceptionem dominii, an sit admittendus, vide num. 2. & 3. leg. 18. tit. 10. part. 7. per text. ibi. Et quid si talis exceptio dominii non ab ipso spoliatore, sed à tertio apponatur, vide in dict. num. 3. dict. leg. 18. Spoliatio videtur esse probata, si probata fuerit antiqua possessio, vide num. 1. leg. 30. tit. 2. part. 3.

Spoliatus judicis autoritate propter ejus contumaciam, an illi infra termino debito comparenti possit objici quæstio dominii, quam incontinenti missus prebare vult, si antea præscriperat rem cum mala fide per 30. annos, vide num. 7. leg. 21. tit. 29. part. 3.

Spoliatus intentans contra spoliatorem interdictum recuperandæ possessionis, an rejiciatur per spoliatorem exceptione dominii contra eum opposita, & quando, vide num. 2. & 3. leg. 18. per text. ibi, tit. 10. part. 7.

Et quid si talis exceptio dominii non ab ipso spoliatore, sed ab alio tertio apponatur, vide dict. num. 3. dict. leg. 18.

Et de hac materia spoliationum, vide infra in verbo: VIS, & in verbo: VIOLENTIA.

SPONSA per verba de præsenti, si adulteretur punitur pœna mortis, secùs verò si sit sponsa de futuro, vide num. 1. in fin. in proæm. tit. 1. part. 4.

Sponsa de futuro, an per ductionem ad domum sponsi videatur velle cum eo contrahere de præsenti, vide num. 8. quest. 4. leg. 3. tit. 1. part. 4.

Sponsa cognita carnaliter ab sposo mediante ipsius violentia, an possit ingredi Religionem, vide num. 10. leg. 4. tit. 1. part. 4.

Sponsa absens si non expectato triennio contraxerit de licentia judicis, an arras sibi datas amittat, vide num. 3. leg. 8. tit. 1. part. 4.

Sponsa quantum tempus debeat virum vagabundum expectare, vide dict. num. 3.

Sponsa de futuro si carnaliter ab ipso cognoscatur mediante ipsius violentia, an possit ingredi Religionem per id, illa sponsalia transeunt in matrimonium præsumptivum de præsenti, vide num. 9. ibi.

Sponsa violenter rapta, & ab aliquo cognita non potest sponsum compellere, ut cum ea matrimonium contrahat, vide ibi num. 12. per text. illum.

Sponsa de futuro si cum alio fornicietur (cum adhuc integrum, quod judicium Ecclesiæ sponsalia durent) utrum

si tunc sponsus illam carnaliter cognoverit, illa sponsalia transeant in matrimonium de præsenti, vide num. 16. dict. leg. 8. tit. 1. part. 4.

Sponsa de futuro, si antequam cognoscatur carnaliter constituerit esse corruptam eum ante se virginem dixerit, an sponsus illam accipere teneatur, vide num. 6. leg. 10. tit. 2. part. 4.

Et quid si quis cum aliqua contraxit sub ea conditione, scilicet, si te virginem invenero, vide dict. n. 6. dict. leg. 10.

Sponsa si ante dies in quibus nuptiæ prohibentur fieri nuptiæ sit benedicta, an ab sposo possit debitum exigere post primam consumationem, vide num. 7. leg. 18. tit. 2. part. 4.

Sponsa an lucret donationem sibi per sponsum factam, etiam si sponsa de præsenti, & an in dubio donare videatur sponsus, vel ad usum tantum dare, vide num. 1. & 2. leg. 3. tit. 11. part. 4.

Et quid si sponsa sit iam cognita carnaliter, vel ad domum ducta, vide num. 5. ibidem.

Sponsa ab sposo traducta ad domum carnaliter cognita præsumitur, vide num. 5. dict. leg. 3. tit. 11. part. 4.

Sponsa si post osculum ingredieretur Religionem, an debeat restituere sibi ab sposo donata, & quæ, vide ibi num. 6.

Sponsa si aliquid sposo donaverit ipsa mortua sponsus illa non lucrabitur, etiam post osculum, & quare, vide ibi num. 7. & 8. per text. ibi.

Sponsa quæ sposo dotem dedit, si ab eo alatur, an ipse de æquitate faciat suos fructus dotis, vel non, vide num. 2. leg. 28. tit. 11. part. 4.

Sponsam veterem præses Provinciæ durante officio in uxorem ducere bene potest, sed de novo aliquam suscipere non valet, vide num. 12. per text. ibi, leg. 2. tit. 14. part. 4.

Sponsa, & si sponsæ ornamenta donentur per sponsum, an præsumantur donata, vel commodata, vide num. 1. leg. 3. tit. 11. part. 4. & num. 7. leg. 2. tit. 2. part. 5.

Sponsa inops, an in bonis sponsi mortui aliquam partem habere debeat, vide num. 2. leg. 7. tit. 13. part. 6.

Sponsa ex secundis nuptiis, an possit esse tutrix filii sui, vel statim tutelam amittat, vide num. 1. leg. 5. tit. 16. part. 6.

Sponsa, an & quando nutriti, & educari debeat in domum sponsi, vide num. 2. leg. 19. tit. 16. part. 6.

Sponsa de futuro an possit de adulterio accusari, & quid si matrimonium subsistere non potuerat, vide num. 2. leg. 1. tit. 17. part. 7.

Sponsa si per vim ab ejus sposo rapiatur, an ipse in pœnam raptorum incidat, vide num. 5. leg. 3. per text. ibi, tit. 20. part. 7.

SPONSALIA, & matrimonium differunt inter se, & id est statutum de uno ex illis loquens, ad aliud non extendetur, quod ad nobiles quæstiones inducit, gloss. in proæm. tit. 1. part. 4.

Et an idem sit si contrabens sponsalia illa carnali copula consumaverit, vide ibi.

Sponsalia contracta à matre an faciant illi perdere tutelam filii, vide ibidem.

Et an subiiciatur pœnis authenticæ eisdem C. de secundis nuptiis, vide ibidem.

Sponsalia de præsenti sunt illa, quæ puniuntur pœna mortis propter adulterium, vide dict. num. 1. in fin.

Sponsalia an dicantur quando unus dicit (promitto quod te deponiabo) vide num. 1. leg. 1. tit. 1. part. 4.

Sponsalia licet non præcedant potest matrimonium contrahi, vide num. 2. ibidem.

Sponsalia fieri possunt inter absentes, mutua tamen promissione interveniente, vide num. 3. dict. leg. 1. tit. 1. part. 4.

Sponsalia fieri possunt per stipulationem, aliquando vero fiunt nudo pacto, & ad quid non adimplens obligatur, an interesset, vide num. 2. leg. 2. tit. 1. part. 4.

Sponsalia fieri possunt multis modis, de quibus per gloss. dict. leg. 2. per text. ibi.

Sponsalia, in quibus juramentum intervenit, poterunt

- per Ecclesiam juvari , & illum per vim ad contrahendum compellere , vide num. 4. dict. leg. 2. tit. 1. part. 4.
- Sponsalia** non dicuntur contracta per solam annuli immisionem , si ex verbis de mente contrahendi aliter non constiterit , vide num. 7. ibidem.
- Sponsalia** per verba de praesenti , per quae verba contrahi possint , & quid si verba sint obscura , vide num. 8. leg. 2. tit. 1. part. 4.
- Sponsalia** an sint de praesenti , si aliquis dicat , promitto quod ab tunc te habebo pro legitima uxore , si non adsit ibi verbum consentio , vide num. 9. ibi.
- Et quid si verba denotantia executionem adjiciantur sponsalibus de futuro , vide dict. num. 9. in med.
- Et quid si jure dicendo , juro quod non habeo aliam uxorem nisi te , an ex his verbis inducatur matrimonium de praesenti , vide ibi.
- Et quid si diceret , nolo aliam in uxorem nisi te , & alia , vide dict. num. 9.
- Sponsalia** , quae sunt per verba de praesenti , impropriè sponsalia appellantur , quod ad statuta est notandum , vide ibi num. 10.
- Sponsalia** ante septennium non possunt contrahi , neque adveniente pubertate erit matrimonium , licet signa taciti consentius intervenerint , vide num. 3. leg. 3. tit. 1. part. 4.
- Sponsalia** de futuro non transeunt in matrimonium de praesenti adveniente pubertate , datoque osculo , vel amplexu , sive dona , sive alia intervenerint , secus si ista intervenerint in sponsalibus contractis per verba de praesenti , quia in matrimonium transeunt , licet copula non adsit , vide num. 5. dict. leg. 3.
- Sponsalia** ab impubere contracta , adveniente pubertate , per quae signa consentiri videantur , vide num. 7. ibi.
- Sponsalia** utrum transeant in matrimonium de praesenti per carnis copulam , & an super hac presumptione admittatur probatio in contrarium , & an in foro conscientiae interiori creditur dicendi non adfuisse consensum conjugalem ibi , vide num. 8. leg. 3. tit. 1. part. 4.
- Et quid si secreta confessione dicat se dubitare quo animo , & affectu illam cognoverit , quid tunc sit agendum , vide ibidem.
- Sponsalia** de futuro , an transeant in matrimonium à canone presumptum , si sponsus timore mortis coactus sponsam de futuro carnaliter cognoscat , vide dict. num. 8. in quest. 2.
- Sponsalia** de futuro , an transeant in matrimonium , si sponsus sponsa praesente , & consentiente dicat se per coitum nolle matrimonio consentire , vide ibi in quest. 3.
- Sponsalia** de futuro , an & quando transeant in matrimonium de praesenti per ductionem sponsæ ad domum sponsi , vide ibi in quest. 4.
- Sponsalia** inter minores contracta , quae juris interpretatione sunt de futuro , an ad hoc , ut transeant in matrimonium de praesenti per copulam , an illa actualiter desideretur , an verò nitus tantum ad eam sufficiat , vide num. 9. dict. leg. 3. tit. 1. part. 4.
- Et quid si nitus ad copulam esse prope perfectam ætatem , quando sponsalia sunt de futuro juris interpretatione , vide ibidem.
- Et an tunc sufficiat consensus præstitus circa finem decimi quarti anni , & quid si cohabitatio , complexus , & oscula intervenerint ante perfectam ætatem , vide ibidem.
- Sponsalia** contracta ante septennium cum illi proximus sit , & discrecio suppleat ætati , an teneant , vide n. 1. leg. 6. ibi.
- Sponsalia** sive sint jurata , sive non , Ecclesia compellit matrimonium contrahere , sed non ita studiosè si jumentum non adfuit , vide num. 1. leg. 7. tit. 1. part. 4.
- Sponsalia** secunda si sint de praesenti solvuntur prima de futuro , vide num. 4. dict. leg. 7. cum aliis num. ibi anteced.
- Sponsalia** de futuro dissolvuntur in multis casibus , & ex multis causis , quando ipso jure , quandoque aliter , vide omnes gloss. leg. 8. per text. ibi , tit. 1. part. 4.
- Et in sponsalibus inest tacita conditio , si alter conjugum in legem conjugii non peccaverit , vide num. 6. dict. leg. 8.
- Sponsalia** de futuro transeunt in matrimonium presumpti- vum de praesenti per carnis copulam , vide num. 9. leg. 8. tit. 1. part. 4.
- Et quid si sponsalia contrahantur inter jam puberem , & minorem , si pubes postea noluerit contrahere , & minor adveniente pubertate sic , vide num. 14. dict. leg. 8.
- Et an sit distinguendum , an ille major , qui dissentit , contraxerit sponsalia de praesenti , antequam alter ad pubertatem accessisset , vel post , & an idem sit in utroque casu , vide num. 15. dict. leg. 8.
- Sponsalia** de futuro an transeant in matrimonium , si sponsus carnaliter eam cognoverit , posteaquam ipsa cura alio fuit fornicata , si adhuc judicium Ecclesiæ non intervenerit , cum interim sponsalia semper durent , vide num. 16. leg. 8. tit. 1. part. 4.
- Et an idem sit in aliis pluribus casibus in gloss. dict. leg. 8. positis , ex quibus matrimonium impeditur , vide ibi.
- Sponsalia** contracta de futuro cum duobus , sive sorores sint , sive non transeunt in matrimonium presumptum , si una ex eis carnaliter agnosceretur , vide num. 6. leg. 9. tit. 1. part. 4.
- Quod tamen limitatur duobus modis , de quibus per jam dict. num. 6. post med.
- Sponsalia** facta per patrem non tenent filio dissentiente , & si filii sint praesentes , neque contradicant sponsalibus contractis per patrem , tenent sponsalia , vide num. 2. leg. 10. ibi.
- Et ide m est si fuerunt absentes , & ignorantes , & postea ratice ratificaverunt , quod est speciale in patre , secus in tutori , vel alio , vide ibi.
- Sponsalia** etiam de futuro debet in eis fieri publica denuntiatio ut matrimonium clandestinum esse non videatur , & fieri in Ecclesia , vide num. 5. & 6. leg. 1. tit. 2. part. 4.
- Sponsalia** de futuro si sint jurata , an ad unius dictum fieri impedianter , vide num. 3. leg. 18. tit. 9. part. 4.
- Et an dissolvantur si transiverint in matrimonium , si in contrarium adsit unus testis simul cum fama , vide num. 4. ibi.
- Sponsalia** si contrahantur per matrem habentem tutelam filii sui , an per hoc privetur tutela , vide num. 1. leg. 5. tit. 16. part. 6.
- SPONSALITIA LARGITAS** quae sit , & si ab sponsa sponsæ mittatur , an in dubio donare videatur , vel ad usum tantum missa , vide n. 1. per text. ibi , leg. 3. tit. 11. p. 4.
- Et quid si talis donatio fiat sponsæ deprimenti , & quid hodie per leges Tauri , vide num. 2. ibi.
- Et quid si ipse aliqua donaverit consumato jam matrimonio , vel ipsa ducta ad domum , vide ibi num. 5.
- Et quid in donatione facta ab sponsa sponsa etiam post osculum , vide num. 7. & 8. ibi per illum text.
- SPONSOR** quis dicatur , & in quo differat à fidejussore , vide num. 3. leg. 1. tit. 12. part. 5.
- SPONSUS** de praesenti potest sponsam defendere in iudicio etiam sine mandato , vide num. 2. leg. 10. tit. 5. part. 3.
- Sponsus** per verba de praesenti qualiter agat contra sponsam , quae adulterium commisit , vide num. 1. in fin. in proem. tit. 1. part. 4.
- Sponsus** si sponsam de futuro carnaliter cognoverit , an per hoc sponsalia transeant in matrimonium de praesenti , si ipse ad hoc fuerit coactus , vide num. 8. leg. 3. ibi in quest. 2.
- Sponsus** si carnaliter sponsam de futuro cognoverit præsumitur affectu uxorio eam cognovisse , vide ibi.
- Et quid si sponsus sponsa praesente protegetur fe nolle per coitum matrimonio consentire , an illud matrimonium præsumatur , vide ibidem in quest. 3.
- Sponsus** quia adduxit sponsam ad ipsius domum , an & quando illa sponsalia de futuro transeant in matrimonium de praesenti , vide ibi in quest. 4. dict. num. 8.
- Sponsus** si violenter sponsam carnaliter cognoverit , an hoc non obstanti ipsa Religionem intrare posset , vide num. 10. leg. 4. tit. 1. part. 4.
- Sponsus** si noluerit matrimonium contrahere , quam posse excusationem justam dare , ut ad hoc non compellatur , vide num. 2. leg. 7. ibidem.
- Sponsus** ad matrimonium contrahendum compellendus non

non est, quando ex conjecturis grave damnum speratur, vide num. 3. dict. leg. 7. tit. 1. part. 4.

Sponsus per verba de futuro si per verba de praesenti contrahat, potesta ad primam redire non tenetur, vide num. 4. ibi cum num. antecedentibus.

Sponsus vagans si ignoretur, & ubi sit, an & quando ejus sponsa posset cum alio contrahere, & quot tempus debet expectare, vide num. 2. & 3. leg. 8. ibidem.

Sponsus matrimonium contrahere cum sponsa non tenetur, quando violenter rapta, & cognita fuit ab alio, vide num. 12. leg. 8. per text. ibi, tit. 1. part. 4.

Sponsus si cognoscit carnaliter sponsam de futuro, postquam ipsa cum alio fornicata fuit, cum adhuc darent sponsalia interim quod judicium Ecclesiae non intervenit, an per hoc illa transiant in matrimonium de praesenti, vide num. 16. leg. 8. tit. 1. part. 4.

Sponsus qui per verba de futuro cum duabus contraxit, si unam carnaliter cognoscet, visus est consentire in matrimonio, vide num. 6. leg. 9. tit. 1. part. 4.

Sponsus an cum sponsa contrahere teneatur, si ante copulam fuit detectum, quod non erat virgo, vide num. 6. leg. 10. tit. 2. part. 4.

Et an valeat matrimonium sub conditione, scilicet, si te virginem invenero, vide ibi.

Sponsus si mittat aliquid sponsae, an donare videatur in dubio, vel ad usum tantum fuisse sponsa missa, vide num. 1. leg. 3. tit. 11. part. 4.

Et quid si sponsus donet aliquid sponsae de praesenti, an teneat talis donatio, & quid hodie, vide ibi num. 2.

Et quid si ipse ille aliquid donat consumato jam matrimonio, vel ipsa jam ducta ad domum, vide ibi num. 5.

Sponsus si sponsam ad domum traduxerit presumitur copula, vide num. 5. dict. leg. 3. tit. 11. part. 4.

Sponsus mortua sponsa non lucratur ab ipsa sibi donata, etiam post osculum, secus est contra, vide num. 7. & 8. ibidem per illum text.

Sponsus si ante nuptias sponsam aleret, an faciat suos fructus rei dotalis de æquitate, vide num. 2. leg. 28. tit. 11. part. 4.

Sponsi nullus est luctus, & ideo mulier annum luctus habere non tenetur, vide num. 7. per text. ibi, leg. 3. tit. 12. part. 4.

Sponsus si sponsæ ornamenta miserit, an commodasse, vel donasse videatur, vide num. 7. leg. 2. tit. 2. part. 5. & num. 1. leg. 3. tit. 11. part. 4.

Sponsus an in bonis suæ sponsæ partem habere debeat, si post eum morte inops remanserit, vide num. 2. leg. 7. tit. 13. part. 6.

Sponsus an de adulterio sponsam de futuro accusare possit, & quid si matrimonium esse non poterat inter eos, vide num. 2. leg. 1. tit. 17. part. 7.

Et an stantibus sponsalibus sponsus possit sponsam jure mariti accusare, vide ibi.

Sponsus si per vim rapiat sponsam, an in raptorum personam incidat, vide num. 5. leg. 3. per text. ibi, tit. 20. part. 7.

SPONTANEUS consensus, vide in verbo: CONSENSUS.

SPORTULÆ majores solvi debent ab universitate, quando litigat, quam ab alio, vide num. 4. leg. 46. tit. 18. part. 3.

SPURIUS an admittatur ad majoriam à patre suo factam credendo illum fore legitimum, vide num. 10. leg. 2. tit. 15. part. 2.

Spurii an admittantur in feudi successione, vide num. 6. leg. 68. tit. 18. part. 3.

Spurius bene admittitur ad vindicandam injuriam factam cognitioni, vide num. 6. leg. 6. tit. 23. part. 3.

Spurii à patre alii non debent de jure civili, & Regio, secus tamen est de æquitate canonica, vide num. 11. per text. ibi, leg. 3. tit. 14. part. 4.

Spurius illud verbum generale extendens se ad quoscumque natos ex damnatu coitu, & quare sic dicantur, vide num. 6. leg. 1. tit. 15. part. 4.

Spurii an comprehendantur appellatione filiorum, & quid

de naturalibus filiis, & an natus ex concubina, & Clerico in minoribus constituto dicatur spurius, vide ibi.

Et nati ex personis inter quas prohibetur concubitus, licet non matrimonium, an spurii esse dicantur, vide dict. num. 6. leg. 1. tit. 15. part. 4.

Et casus in quo filius censetur sine patre, & neque dicitur spurius, neque legitimus, vide per dict. num. 6. leg. 1. tit. 15. part. 4.

Spurius filius ad dignitates Ecclesiasticas sine dispensatione, etiam quando alii legitimi deficiunt, an admittatur, & an tunc necessaria sit dispensatio, & quid si ad hoc sint per Principem privilegiati, vide num. 2. leg. 2. tit. 13. & num. 2. leg. 3. per text. ibi, tit. 15. part. 4.

Spurius filius an possit à Principe legitimari, & an in legitimatione debeat apponi clausula non obitanter, & an qualitas spuriæ exprimenda sit in impetratio legitimationis, vide num. 8. leg. 4. tit. 15. part. 4.

Spurius non debet vocari legitimatus jam per Principem, vide num. 11. in princip. leg. 4. tit. 15. part. 4.

Spurii indigni sunt Principis clementia, neque legitimari possunt per obligationem parentum, vide num. 1. per text. ibi, leg. 5. tit. 15. part. 4.

Spurii ab omni beneficio excluduntur, neque possunt legitimari in patris testamento, sicuti possunt naturales, vide num. 1. & 2. per text. ibi, leg. 1. tit. 15. part. 4.

Spurii filii an à parentibus debeant alimentari, & an à patre Clerico ex fructibus sui beneficii filius spurius alimentari possit, vide num. 1. leg. 2. tit. 19. part. 4.

Spurius an à patre, an verò à matre ali debeat, vel communibus expensis, vide num. 1. leg. 3. tit. 19. part. 4.

Spurius filius an ab ascendentibus suis per virilem sexum ali debeat, vide num. 5. leg. 5. tit. 19. part. 4.

Et an à matre, vel ab eorum ascendentibus per sexum fœmineum, vide ibi num. 6.

Spurius si ius an teneatur patrem, vel matrem alere, & an teneatur matrem dotare, si illa juvenis sit, vide dict. num. 6.

Spurius an possit succedere in emphyteosi, si de hoc fuit à principio factum pactum, vide num. 6. leg. 28. tit. 8. part. 5. & num. 1. leg. 29. tit. 11. part. 5.

Spurius si per statutum habilitetur ad succedendum, an tale statutum valeat, vide num. 6. in med. dict. leg. 28.

Et quid si Princeps in hoc fecerit constitutionem generalem, an constitutio teneat, vide ibi.

Spurius an possit à patre, vel ab alio extraneo hæres institui, vide num. 11. & 12. leg. 4. tit. 3. part. 6.

Et quid in adulterino, & quando possit aliquid relinquere filio spurio, vide num. 12. ibi, & gloss. leg. 10. & 11. tit. 13. part. 6.

Spurius filius an à patre institui possit cum capax erit, vide num. 7. leg. 19. tit. 3. part. 6.

Et an interim quod est capax debeat habere bonorum possessorum tanquam institutus sub conditione, & possit bona administrare tanquam curator, vide ibi.

Spurius à patre in majoria institui non potest cum legitimabitur, vide dict. num. 7.

Spurius filius an hæreditatis restitucionem impedit, quando quis fuit institutus sub conditione, scilicet, si linea liberis decesserit, vide num. 4. & 8. leg. 10. tit. 4. part. 6.

Spurius filius si alteri testatoris filio fuerit substitutus vulgariter, an tunc talis substitutio vulgaris expresa contineat pupillarem tacitam, vide num. 19. leg. 5. tit. 5. p. 6.

Spurius filius si à patre institutus hæres, vel hæreditatem ex fideicommisso habeat, an illa ab eo tolli possit, & etiam ab hæredie gravato restituere, & quando, & ex quibus in hoc perpendatur, quod fraus intervenit, vide gloss. leg. 13. tit. 7. part. 6. precip. num. 21. 22. & 24. cum aliis ibi.

Et an illa hæreditas applicetur fisco, vel cui, vide ibi num. 22. cum aliis ibidem.

Et an sit aliquis modus relinquendi aliquid filio spurio, vide dict. num. 22.

Et an tunc hæres teneatur in conscientia illam spurio, vel fisco restituere, vel sibi retinere, vide dict. num. 24.

Et an spurius si sibi talia bona restituantur ab hærede possit

- sit illa retinere in foro conscientia, vide *dict. num. 24.*
 Spurius an cum bona conscientia possit retinere res sibi à patre donatas, vel relictas, vide *dict. num. 24.*
 Et an pater facere possit majoriam in filium spurium stantibus legitimis, quando habuit à Rege licentiam faciendi majoriam in filium quem vellet, vide *num. 3. quest. 27. leg. 32. tit. 9. part. 6.*
 Spurius an poscit ex Principis dispensatione ad majoriam admitti, etiam stantibus legitimis eis tantummodo legitima relata, & quando, vide *dict. num. 3. dict. leg. 32. quest. 8. & quest. 12.*
 Spurius cum legitimis non succedunt, & de ratione exclusionis, vide *dict. num. 3. quest. 8. dict. leg. 32. tit. 9. part. 6.*
 Spurius an aliis defcientibus ex Regis facultate ad majoriam admitti possint, & an ad honores admittantur, vide *dict. num. 3.*
 Et quid si facta sit majoria in filium spurium credendo illum legitimum, an valeat majoria, vide *ibi quest. 9.*
 Spurius an possit institui ad majoriam, quando facultas fuit alicui data libera, & ut faciat prout voluerit, vide *dict. num. 3. dict. leg. 32. quest. 20.*
 Spurius filius quis dicitur, & quare sic cognominetur, vide *num. 9. leg. 11. per text. ibi, tit. 13. part. 6.*
 De hoc, vide supra in verbo: **FILIUS SPURIUS.**
STABULARII unde dicantur, & in quo differant à balncatoribus, & de qua culpa teneantur, vide *num. 2. & 4. leg. 26. tit. 8. part. 5.*
 Stabularii an de necessitate teneantur hospites recipere, & quando, vide *dict. num. 4. dict. leg. 26.*
 Et an sint necessarii testes ad probandum, quod hospes illi aliquid servandum dedit, vide *ibi num. 5.*
 Stabularii communiter sunt homines rapaces, & vulgares, vide *ibidem num. 6.*
 Et quid si amicus receperit amicum, an in eo idem, quod in stabulario dicendum est, vide *ibi num. 7.*
 Stabularii qua de culpa teneantur, vide *num. 4. & 9. cum aliis ibidem dict. leg. 26.*
 Stabularii quando teneantur de facto viatorum, & quando de furto, vel facto suorum, vide *ibi num. 10.*
 Stabularii an liberentur à custodia per solam clavum traditionem alio non dicto, & an tunc teneantur de levissima culpa, vide *num. 12. leg. 26. suprad. tit. 8. part. 5.*
 Stabularii si male tractaverint peregrinos qua pena feriantur, & an à judice Ecclesiastico, vide *n. 3. leg. 27. ibid.*
 Stabularii, vide de hoc in verbo: **HOSPITES.**
STATUENTES contra Ecclesiam, seu Ecclesiasticas personas, ita ut aliquod eis præjudicium generetur, qua pena feriantur, vide *num. 2. leg. 19. tit. 9. part. 1.*
 Vice de hoc in verbo: **STATUTA.**
STATUTA à quibus fieri possint, & à quibus leges, vide *num. 1. leg. 12. tit. 1. part. 1.*
 Statuta fieri possunt à populo, etiam jurisdictione carente, vide *ibidem.*
 Statuta live ordinationes populorum fieri possunt sine superioris autoritate, vide *ibidem.*
 Statuta cum pena contravenientium fieri non possunt nisi ab habente jurisdictionem, quod limitat tribus modis, *de quibus per num. 1. dict. leg. 12. tit. 1. part. 1.*
 Statutum factum per illum, qui jurisdictione caret in concorrentibus administrationem rerum suarum, an valeat sine Principis autoritate, vide *ibidem.*
 Statutum factum cum Principis autoritate potest per condentes tolli eo incensufo, vide *dict. num. 1. in med.*
 Statutum per aliquos factum contra leges juris communis, an valeat, vide *dict. num. 1. ad fin.*
 Statuta fieri possunt à magistratibus temporalibus in concorrentibus suum officium pro tempore illo, & ex causa, vide *num. 2. leg. 12. tit. 1. part. 1.*
 Statuere non possunt magistratus perpetui contra jus, vide *dict. num. 2. in med.*
 Statuta inunicipiorum debent approbari per communem Civitatis, vide *gloss. fn. dict. leg. 12. tit. 1. part. 1.*
 Statutum an liget cives alterius Civitatis, si illi habeant possessiones in loco ubi sit statutum, vide *gloss. magn. leg. 15. tit. 1. part. 1.*
- Statutum utrum liget forenses, & in quibus, & quando, vide *ibidem in fine.*
 Statutum contra personas, & res Ecclesiasticas ex quo Ecclesiæ damnum sequitur, non valet, vide *num. 2. leg. 19. tit. 9. part. 1.*
 Statutum an fieri possit super taxatione areorum, vel vestrum tempore mortis alicujus, vide *num. 8. leg. 12. tit. 13. part. 1.*
 Statuta laicorum non possunt infringere laudabilem consuetudinem aliquid Clericis, vel Ecclesiæ dandi, vide *num. 2. leg. 15. tit. 17. part. 1.*
 Statutum laicorum de revocanda eleemosyna, an valeat, vel non, vide *ibidem.*
 Statuta bonorum, seu dominorum terrarum in aliquo præjudicare non possunt juri communi, vel antiquæ consuetudini, vide *num. 2. leg. 22. tit. 13. part. 2.*
 Statutum invalidans actum, si dubitetur an statutum præcesserit actum, an è contra cui incumbat probatio, vide *num. 2. leg. 1. tit. 14. part. 3.*
 Statutum loquens de uxore non habet locum in sponsa, etiam per verba de præsenti, vide *num. 10. leg. 2. tit. 1. part. 4.*
 Statutum laicorum ponens poenam contrahentibus in quarto gradu, secundum quam computationem civilem, vel canonicanam istud intelligi debeat, vide *num. 4. leg. 3. tit. 6. part. 4.*
 Statuta in donatione propter nuptias, an habeant locum in datione arrarum, vide *num. 4. leg. 1. tit. 11. part. 4.*
 Statuta loci contractus matrimonii, vel alterius loci, quæ observanda sint, quæ vero non, vide *num. 1. leg. 24. tit. 11. part. 4.*
 Statuta locorum filios legitimatos non possunt facere, si non interveniat parentum matrimonium, & legitimum, vide *num. 3. leg. 2. tit. 15. part. 4.*
 Statutum loquens de filiis, an comprehendat adoptivos, vide *num. 1. in proem. tit. 16. part. 4.*
 Statutum in morte naturali, an habeat locum in morte civili, vide *num. 1. leg. 2. tit. 18. part. 4.*
 Statuta facta contra concubinas Clericorum debent intelligi de publicis tantum, vide *num. 5. in fin. leg. 3. tit. 21. part. 4.*
 Statuta an fieri possint à dominis terrarum sine populi consensu, vide *num. 5. leg. 12. tit. 1. part. 2.*
 Statutum in Rege, & ejus uxore habet locum in filio ejus primogenito, & ejus uxore, & filiis, vide *num. 2. leg. 1. tit. 15. part. 2.*
 Statutum permittens in festivitatibus posse cognosci de causis civilibus, sive criminalibus, an valeat, vide *num. 7. leg. 34. tit. 2. part. 3.*
 Statutum Principis an polsit limitare jus divinum, vide *num. 1. leg. 19. tit. 18. part. 3.*
 Statutum loquens in infirmitate locum habet in sene, qui pro infirmo reputatur, vide *num. 2. leg. 4. tit. 18. p. 3.*
 Statutum, quod est contra jus commune, an recipiat extensionem activam, seu extentionem passivam, vide *num. 1. leg. 4. tit. 24. part. 3.*
 Statutum an aliquid operetur, quando vult, quod possit currere præscriptio cum mala fide, vide *num. 2. leg. 21. tit. 29. part. 3.*
 Statutum loquens de possessione, an possit intelligi, & extendi ad quasi possessionem, vide *num. 4. leg. 1. tit. 30. part. 3.*
 Statutum permittens acquiri possessionem sine corporali apprehensione, an teneat, vide *num. 2. leg. 6. tit. 30. p. 3.*
 Statutum modo altitudinis ædificiorum taxare potest, vide *num. 4. leg. 25. tit. 32. part. 3.*
 Statutum loquens in sponsalibus ad matrimonia se non extendit, quod ad plura inducit, vide *num. 1. in proem. tit. 1. part. 4.*
 Statutum non punit maleficium factum, & quare, vide *dict. num. 1.*
 Statutum laicorum per quod penas matrimonio clandestino imponunt, an debeat, & possit valere, vide *num. 3. leg. 5. tit. 3. part. 4.*
 Statuta generaliter loquentia non intelliguntur loqui in causa

- causa dotis in dotis præjudicium, vide num. 3. leg. 53. tit. 5. part. 5.
- Statutum disponens, quod non licet rem vendere extra-neo nisi prius requiri oportere, an valeat, vide num. 6. leg. 55. tit. 5. part. 5.
- Statuta poenalia, an fieri possint à prioribus, & consu-libus mercatorum, vide gloss. in proxm. tit. 7. part. 5.
- Statutum per quod filii baltardit, & spuri habilitantur ad succedendum, an valeat, vide num. 6. in med. leg. 28. tit. 8. part. 5. & num. 1. leg. 29. tit. 11. part. 5.
- Et quid si hoc caveatur per constitutionem generalem Principis, an talis constitutio valeat, vide dicitur num. 6.
- Statuta nutritiva peccati, an possint per Episcopum annulari, vide dict. num. 6. ad fin.
- Statutum collegii, quod in eo homines rixosi non admittantur, valet, vide num. 2. leg. 14. tit. 10. part. 5.
- Et illud quod per pictum fieri non potest, neque per statutum, vide num. 9. in fin. leg. 28. tit. 11. part. 5.
- Et non potest firmari per statutum illud, quod est contra bonos mores, vide num. 9. in fin.
- Et damnatur omne statutum per quod datur favor exactioni usurarum, vide num. 1. leg. 22. tit. 12. part. 5.
- Statutum loquens in pignore, an extendatur ad hypothecam, vide num. 1. leg. 1. tit. 13. part. 5.
- Statuta, & an per statutum possit legi derogari, vide num. 4. leg. 14. tit. 1. part. 6.
- Et an per statutum possit legitima filio debita tolli, vel minui, & quid si alia habeat unde se alat, vide num. 3. leg. 7. tit. 5. part. 2.
- Statutum excludens fœminas à successione in majoriis, an sit odiosum, vel non, & de hoc, vide plura per num. 2. leg. 3. tit. 13. part. 6.
- Statuta requirunt casum verum, non fictum, vide num. 4. leg. 2. tit. 31. part. 7.
- STATUS, & an possit quis in duplaci statu constituiri, vide num. 4. leg. 93. tit. 18. part. 3.
- Status alicujus si mutetur, an & quando per hoc impeditatur novatio obligationis conditionalis, vide num. 9. leg. 15. tit. 14. part. 5.
- Status alicujus si mutetur, an per hoc ejus testamentum irritetur, & quid si in melius mutetur, vide num. 2. & 4. leg. 18. tit. 1. part. 6.
- Et si minor mutat suum statum, an adversus talē mutationem restitui possit, vide num. 1. leg. 5. per text. ibi, tit. 19. part. 6.
- STELLIONATUS crimen, vide in verbo: CRIMEN.
- STERILES bene possunt matrimonium contrahere, & qua ratione, vide num. 4. leg. 2. tit. 8. part. 4.
- STERILITAS in quo differat ab exiguitate, vide num. 8. leg. 22. tit. 8. part. 5.
- Sterilitas, an & quando faciat, & inducat remissionem mercedis, si colonus fructus non colligerit ex fundo de qua illud sit intelligendum, & qualiter, & quomodo procedat, vide gloss. d. leg. 22. per illum text. ibi.
- Sterilitas non liberat conductorem, quando ipse non solubat decimas, vide num. 10. dict. leg. 22. tit. 8. part. 5.
- Et quid si in uno anno adlit sterilitas, in præcedenti vero, vel sequenti advenit ubertas, vide num. 2. leg. 23. tit. 8. part. 5.
- STILLICIDIUM licet cadat in publico juxta consuetudinem communem, debet tamen fieri sine præjudicio domus vicini, vide num. 3. leg. 12. tit. 32. part. 3.
- Stillicidium meum si cadat in solo, vel in domo alterius, an ille illam elevare possit altius, vide num. 3. leg. 25. tit. 32. part. 3.
- STYLOS curiae, & etiam tabellionis inspicitur semper in verificationem litterarum, vide num. 2. leg. 4. tit. 20. part. 3.
- Stylus an possit indici per magistratus in derogationem juris communis, vide num. 9. leg. 9. tit. 28. part. 3.
- STIPULATIONIS prætoriae exigunt fidejussores, num. 8. leg. 10. tit. 5. part. 3.
- Stipulatio tacita semper esse fingitur in dote, vide num. 1. leg. 10. tit. 11. part. 4.
- Stipulatio expressa, si interveniat tempore constitutionis dotis, an tunc ad restitutionem faciendam annus dari debeat, vide num. 3. leg. 31. tit. 11. part. 4.
- Stipulatio, & an per stipulationem poenalem novetur actio ex vendito ad revendendum, vide num. 5. leg. 42. tit. 5. part. 5.
- Stipulatio an tollat jus poenitendi ei, qui ex sua parte adimplevit, altero non adimplente, vide num. 1. leg. 3. tit. 6. part. 5.
- Stipulatio requirit consensum, neque verba tantum sufficiunt sine eo, vide num. 1. leg. 1. per text. ibi, tit. 11. part. 5.
- Stipulatio ad hoc, ut valeat, requirit quod sit rei promissa certitudo, vide ibi num. 2.
- Stipulatio propter necessitatem inventa fuit, & pro qua, & quid hodie de jure Regni, an sit necessaria, vide num. 3. dict. leg. 1. tit. 11. part. 3.
- Stipulatio si interveniat in contractu innominato, an ante implementum ex parte sua oriatur actio, vide dict. num. 3. a. l. med.
- Et an hodie stante lege ordinamenti ex nuda pollicitatione, seu promissione alicujus non acceptata per alterum, sed facta inter absentes oriatur actio, seu obligatio, vide dict. num. 3. dict. leg. 1.
- Et quare in stipulatione interrogatio debeat præcederet responsionem, vide ibi num. 5.
- Stipulatio fieri potest per interpretem, & quando, & an unus tantum sufficiat, vide num. 8. ibi.
- Stipulatio an vitetur propter magnum intervallum, seu propter extranea verba interposita, & quid hodie jure Regni, vide num. 1. leg. 2. ibi.
- Et ad validitatem stipulationis requiritur, quod respon-sio fiat sine suspitione voluntatis, vide num. 3. ibi.
- Stipulatio an valeat, si quis respondet inclinando capi-verius pectus, & quid hodie jure Regni, vide num. 4. leg. 2. ibi, tit. 11. part. 5.
- Et an & quando mutus possit stipulatione obligari, & illam facere, vide num. 5. dict. leg. 2.
- Stipulatio an fieri possit inter absentes per nuntium, vel per epistolam, & pro quibus debitibus sic, vide gloss. leg. 3. ibidem.
- Stipulatio, quando vitetur propter impersonalitatem, quando vero non, vide num. 7. dict. leg. 3.
- Et an demens, infans, vel minor obligetur stipulatione, vide num. 1. 2. & 3. leg. 4. ibi.
- Stipulatio à prodigo facta, an teneat si fiat sine curatoris autoritate, & an sufficiat dare sibi curatorem, licet ei non sit interdicta bonorum administratio, vide num. 4. leg. 5. tit. 11. part. 5.
- Et an detur restitutio in integrum prodigo, vel ejus curatori ad alienata ante interdictionem, vide dict. num. 4.
- Et quid si prodigus juret stipulationem adimplere, vide ibidem num. 5.
- Et an possit quis alteri stipulari, & quid si hoc caveatur fieri posse per legem municipalem, vide num. 1. cum aliis ibi, leg. 7. tit. 11. part. 5.
- Stipulatio concepta in persona duorum alternativè, an valeat, si cuiuslibet eorum possit acquiri, vide ibi num. 2. in principio.
- Et an notarius possit stipulari in judicialibus, vel extrajudicialibus, ut publica persona, vide num. 8. dict. leg. 7. tit. 11. part. 5.
- Stipulatio an fieri possit per procuratorem, & qualiter dominio detur actio, quando ipse stipulatus fuit, vide num. 4. leg. 8. ibi.
- Stipulatio facti alieni an valeat, & quare non, & quid jure hodierno, vide num. 1. & 2. leg. 11. tit. 11. part. 5.
- Stipulatio in diem quæ dicatur, & an ex tali promissione statim oriatur civilis, & naturalis obligatio, licet effectus exactionis suspendatur, vide num. 2. leg. 12. ibid.
- Stipulatio conditionalis an transmittatur ad hæredes, si promittens moriatur ante implementum conditionis, & quid si ante eventum conditionis fiat traditio ex contractu conditionali, an tunc transeat dominium, & usucapiendi conditio, vide ibi num. 5.
- Stipulatio si succedat loco alterius promissionis, vel obli-

- obligationis non transmisibilis an transmittatur ad hæredes , vide ibi.
- Et quid si per stipulationem in certo loco solvere promisit , si nolit à quo judice compelli posset , vide num. 4. leg. 13. tit. 11. part. 5.
- Et quid si reus promisit solvere Hispali , & non solvit , an ejus fidejussor posset conveniri in loco domicilii rei principalis , vide ibi.
- Et quid si cùm ille , qui solvere promisit , illud fecit , & tunc ei damna fuerunt petita , an sibi postea peti possint , vide num. 6. ibi.
- Et quid si per protestationem dixit quod remaneat sibi salva petitio interesset , vide ibi.
- Stipulatio an transmittatur contra hæredes , vel in hæredes , sive consistat in dando , sive in faciendo , vide num. 1. leg. 14. tit. 11. part. 5.
- Et qui per stipulationem promisit solvere in omnibus annis , vel in quolibet anno , quando ad prætationem teneatur , vide num. 2. leg. 15. ibi.
- Et an annus intelligatur à die promissionis , vide ibi num. 3.
- Et quid si promisit alicui dare in omnibus annis , an videatur promittere , quod dabit in quolibet anno , vel semel tantum dare in vita sua , vide ibi num. 4.
- Et an quando semel debetur posset simul peti , vel minuatum , vide dict. num. 4.
- Et an ad hoc ut possit agi ex poenali stipulatione exigatur , quod lis contestetur super prima pactione , vel iustificat extrajudicialis interpellatio , vide num. 7. dict. leg. 15. tit. 11. part. 5.
- Stipulatio poenalis an movet primam obligationem , vide ibi in fine.
- Stipulatio facta sub conditione , & in diem , an si conditio adimpleatur , dies speciari debeat , vide num. 1. leg. 17. tit. 11. part. 5.
- Stipulatio facta sub impossibili conditione , an vitiet contractum , & quid si conditio sit negativè posita , vide num. 2. dict. leg. 17.
- Stipulatio purè facta dicitur quando sit sub conditione , qua omnino extitura est , vide ibi num. 3.
- Et quid si res per stipulationem promissa pereat , sive in genere , sive in specie sit promissa , an liberetur promissor , vide num. 1. cum aliis ibi , leg. 18. tit. 11. part. 5.
- Stipulatio circa fructus nascituros , vel partus ancillæ facta , an valeat , vide gloss. leg. 20. per text. ibi , tit. 11. p. 5.
- Et quando talis fructus , vel partus dari debeant per promittentem , vide ibi num. 3.
- Stipulatio an teneat quando quis promisit rem sacram , vel hominem christianum tradere , vel dare , vide num. 1. & 2. leg. 22. tit. 11. part. 5.
- Stipulatio an vitietur ex diversitate responsionis ad interrogationem , & quid hodie jure Regni , vide num. 5. leg. 26. ibi , & num. 1. leg. 27. per text. ibi , tit. 11. part. 5.
- Stipulatio per metum facta , & confirmata juramento an valeat , vide num. 4. leg. 28. tit. 11. part. 5.
- Stipulatio facta in reddendo plus , quām aliquis accepit , an & quando valeat , vide num. 2. leg. 31. tit. 11. part. 5.
- Et quid si plus stipularetur sub nomine interesse , vel interusorio pecunia qua ad tempus carer , vide ibi.
- Stipulatio inter aliquos facta de futura successione ipsorum , an & quando valeat , vide num. 1. cum aliis ibi , leg. 33. tit. 11. part. 5.
- Stipulatio poenalis an novet primam obligationem , & sic permittens sub pena illam solvendo à promisso libetur , vide num. 1. leg. 34. tit. 11. part. 5.
- Stipulations judiciales , & conventionales in quo differant , vide num. 4. leg. 37. per text. ibi , tit. 11. part. 5.
- Et an sit diltingendum , an in obligatione sit datio speciei , vel factum , vide ibidem.
- Et in quibus stipulationibus difficultas impedit mora , & pena commissionem , vide dict. num. 4.
- Et an stipulatus sibi penam dari videatur illud in fraudem usurarum facere , & ex quibus hoc perpendatur , vide num. 2. & 3. leg. 40. tit. 11. part. 5.
- Stipulatio an sit necessaria ad obligandum fidejussorem , & quid hodie jure ordinamenti , vide n. 1. leg. 6. sis. 12. p. 5.
- STRICTUS voto illud faciens , an plus mereatur , quām non strictus illud etiam faciens , vide num. 1. in proœm. tit. 8. part. 1.
- Stricti ad alicujus castri custodiam , si illo dirupto alibi edificetur , an illum custodire teneantur , vide num. 4. in princ. leg. 26. tit. 31. part. 3.
- STUDERE utrum liceat in festivitatibus , & quando , vide num. 1. leg. 1. tit. 23. part. 1.
- Et an aliquod opus servile necessitate instantे , vel pro amico , vide ibidem.
- STUDIA sine remuneratione torpescunt , vide num. 1. leg. 3. tit. 1. part. 1.
- Studia potius convenienter divitibus , quām pauperibus , sed hoc fit contra , vide num. 5. leg. 2. tit. 7. part. 2.
- Studia debent esse in minoribus viginti quinque annis , nam in excedentibus ætatem illam studia non bene cadunt , vide num. 2. leg. 4. tit. 7. part. 2.
- Studia generalia quæ sint , & quid habere debeant , & cuius auctoritate fiant , vide num. 1. & 2. per text. ibi , leg. 1. tit. 31. part. 2.
- Et ubi fieri debeant , vide num. 1. per text. ibi , leg. 2. tit. 31. part. 2.
- STULTUS poena aliquando efficit sapiens , vide num. 1. leg. final. tit. 1. part. 1.
- Stultus tacendo suam itutitiam abscondet , vide num. 2. leg. 5. tit. 4. part. 2.
- Stultus quid sit , & in quo differat à fatuo , vide num. 5. leg. 13. tit. 1. part. 6.
- Stultus si delinquat an acculari , & puniri possit , vide num. 8. & 9. leg. 9. per text. ibi , tit. 1. part. 7.
- STUPRUM committitur cum virgine , neque cum ea tener concubinatus , vide num. 4. per text. ibi , leg. 2. tit. 14. part. 4.
- Stuprum quale sit punibile , vel non in quocumque committente , vide num. 5. leg. 11. tit. 13. part. 7.
- Et an per vim volentis committere stuprum , si ab aliquo occidatur ille sit puniendus , vide num. 1. leg. 3. tit. 8. part. 7.
- Stuprum Monialis an eodem modo puniatur , quod stuprum alterius virginis , & quid hodie , vide num. 2. leg. 2. tit. 19. part. 7.
- Stuprum qualiter puniatur . etiamsi fiat sine vi , & seduta blanditiis , & persuasionibus viri sit mulier , vide num. 3. dict. leg. 2.
- Stuprum per vim commissum à quibus accusari possit , vide num. 2. per text. ibi , leg. 2. tit. 20. part. 7.
- Stuprum an committatur cum puella nondum viri potente , vide num. 5. leg. 2. tit. 31. part. 7.
- Et an & quando conatus sit tantum punibilis , vide dict. num. 5. dict. leg. 2. tit. 31. part. 7.
- STUPRATOR per vim si occidatur , an occidens teneatur de occiso , vide num. 1. leg. 3. per text. ibi , tit. 8. part. 7.
- Et quid si stuprator sit Clericus , & occidatur , vide ibi in fine.
- Stuprator etiam sine vi , qui blanditiis , & persuasionibus mulierem induxit , qualiter puniatur , vide num. 3. leg. 2. tit. 19. part. 7.
- Et an teneatur illam dotare , & qualiter , vide dict. num. 3. in fin. junct. num. 1. in proœm. tit. 20. part. 7. per text. ibi.
- Stuprator per vim à quibus accusari possit , vide num. 1. leg. 2. per text. ibi , tit. 20. part. 7.
- Stuprator puella nondum viri potentis , vel intentantis fieri , an pena stupratorum puniatur , vide num. 5. leg. 2. tit. 31. part. 7.
- Et an & quando conatus , seu affectus tantum sufficiat , vide ibidem.
- SUBHASTATIO , & si in subhastatione alicujus rei persona affirmet pro aliqua re sibi dari decem , cùm ita non sit , imò & dabatur minus , & hoc viso alius offert duodecim , an hoc cognito illud quod in plus dedit repetere possit , vide num. 2. leg. 33. tit. 26. part. 2.
- Subhastatio an requiratur in venditione alicujus rei mobilis , vel immobilis minoris , vide num. 2. leg. 60. tit. 18. part. 3.
- Subhastatio an requiratur quando res mobilis , vel immobilis

bilis venditur pro executione sententia, vel ut tributum solvatur, vide num. 3. leg. 52. tit. 5. part. 5.

Subhaftatio, & an adverfus publicam subhaftationem rei minoris, minor posuit se restituere, quando alius plus pro ea offert, vide num. 3. & 4. leg. 1. per text. ibi, tit. 19. part. 6.

SUBDITI legem superioris servare debent, & ad hoc posunt compelli, vide num. 4. leg. 16. tit. 1. part. 1.

Subditi nolentes legem suscipere legislatore sciente, & consentiente amplius illa lege ligari non debent, vide ibi num. 4.

Subditi posunt excommunicari, non subditi vero minime, vide num. 2. leg. 8. tit. 9. part. 1.

Subditi dominorum excommunicatorum persistentes in ea per annum, eo ipso sunt ab omni debito liberati, vide num. 5. leg. 32. tit. 9. part. 1.

Subditi an subvenire debeant domino excommunicato post annum, si hostes ad devastandum terram veniant, vide ibi ad fin.

Et quid si excommunicatus propter apostasiam à fide, vide ibi in finalibus verbis.

Subditi in quibus debeant Regi obedire, vide num. 4. leg. 16. tit. 13. part. 2.

Subditi an possint excusari, nec obdiant Regi, eò scilicet, quod dicunt alios esse magis idoneus, vide num. 5. leg. 16. tit. 13. part. 2.

Subditi an excusentur propter curam rei familiaris, ne Principi obdiant, vide ibi.

Subditi an teneantur ire ad bellum sumptibus suis, & quid in vassallis, vide num. 3. leg. 17. tit. 18. part. 2.

Subditi an teneantur domini salutem præferre suæ, vide num. 6. leg. 2. tit. 19. part. 2. & num. 5. leg. 4. tit. 27. part. 2.

Subditi, & vassallian juvare debeant Regi intranti per terram inimicorum suis sumptibus, & quando, vide num. 1. leg. 7. tit. 19. part. 2.

Subditi tenentur portare victuallia ad exercitum, etiam si sit extra Regnum, vide num. 1. leg. 8. per text. ibi, tit. 19. part. 2.

Subditi ligantur legibus superioris, & quid in bonis existentibus extra territorium Regni, vide num. 4. leg. 15. tit. 14. part. 3.

Subditi compellendi non sunt subministrare salario inquisitoribus à Rege missis in aliqua terra, & quando sic, vide num. 2. leg. 7. tit. 17. part. 3.

Subditi debent liberari per Regem, sive superiorem ab incursibus latronum, & si in eorum territorio fiat robaria, an ad restitutionem teneantur, vel malefactorem ostendere, vide num. 2. leg. 17. tit. 18. part. 3.

Subditi tantum posunt à Regi ipsorum legitimari, alii vero non quæ, & tenerentur licet fieret extra territorium, & quare, vide num. 6. leg. 4. tit. 15. part. 4.

Subditi si legitimetur ab aliquo, an ejus legitimatio porrigitur extra territorium legitimantis quoad bona existentia extra territorium, sive succedat ex testamento, sive ab intestato, vide dict. num. 6. dict. leg. 4.

Et non subditus si legitimatur extra Regnum, qui habebat bona sua intra Regnum, an legitimatio tenebit respectu bonorum, quæ sunt in Regno, vide ibidem.

Subditi an sint Clerici in minoribus, sive in sacris ordinibus constituti Regi seculari in temporalibus, & an ab ipso, vel alio simili possint in temporalibus legitimari, & an possint juvari beneficio Principis secularis, vide num. 6. ad fin. dict. leg. 4. tit. 15. part. 4.

Subditi an liberentur à domino, & jurisdictione alicujus, vel domini, si ipsi ad fidem fuerunt converti ipso adhuc in infidelitate manente, & quid si ipse etiam postea ad fidem convertatur, vide num. 1. & 3. per text. ibi, leg. 8. tit. 21. part. 4.

Et an propter periculum fidei, vel fidelium posuit Rex, sive dominus infidelis cogi ad recipiendum pretium, vel aliquam commutationem, & quid si Papa conservaret illum in sua jurisdictione, vide dict. num. 1. dict. leg. 8. tit. 21. part. 4.

Subditi respectu jurisdictionis, licet non ratione feudi, dicuntur vassalli, vide num. 1. leg. 2. tit. 25. part. 4.

Subditi an possint sibi eligere rectorem perpetuum, & se altero submittere, & quando, & ad quid, vide num. 8. leg. 3. tit. 25. part. 4.

Subditi ratione jurisdictionis ad aliqua onera non tenentur, neque alia à Baronibus imponi possunt, licet si essent subditi ratione feudi esset secùs, vide num. 2. leg. 6. tit. 25. part. 4.

Subditis non sunt imponenda, vel angaria à dominis, quia icti sunt regalia, solique Principi competunt, Baronibus vero, seu aliis dominis minime, vide dict. num. 2.

Subditi an teneantur hospitare gratis Barones, sive eorum dominos, & an hoc ad solos Reges pertineat, vide dict. num. 2.

Subditi quando potius ex timore, quam ex debito aliquid præstare videantur, vide num. 2. dict. leg. 6. tit. 25. part. 4.

Subditi si indebita servitia prætiterunt illa per metum dominorum ab eis extorta præsumuntur, vide ibi.

Subditi an possint compelli ad excolenda prædia dominorum, & quando sic, vide dict. num. 2.

Subditi tenentur servire dominis suis ore, & opere, non vero ore tantum, vide num. 3. dict. leg. 6. tit. 25. part. 4.

Subditi si extra Regnum à Rege ejiciatur, an Regi guerram facere possit, vide num. 5. per text. ibi, leg. 10. tit. 25. part. 4.

Et an subditi Regis in isto bello ab inferente contra Regem deprædar possint, vide dict. num. 5.

Subditi an possint pugnare contra Regem naturalem suum, si alio Regi serviant, & quando, vide num. 3. leg. 11. tit. 25. part. 4.

Subditi Regis an per Regem alio inferiori dari possint ut ipse in eos dominium habeat, vide num. 3. leg. 9. tit. 4. part. 5.

Subditi an efficiantur delinquentes illius judicis in cuius territorio deliquerunt, vide num. 1. in princ. leg. 15. tit. 10. part. 7.

Subditi si ad mandatum superioris damnum dederunt, quis ad emendam teneatur, vide num. 2. leg. 5. tit. 15. p. 7.

SUBJECTA talia esse dicuntur, qualia & prædicta, vide num. 1. in med. leg. 2. tit. 6. part. 4.

SUBJECTUS, vide supra in verbo : SUBDITI.

SUBSCRIPTIO canonorum utrum necessaria sit in alienationibus rerum Ecclesiasticarum, vide num. 1. leg. 2. tit. 14. part. 1.

Subscriptio tertium in litteris Papæ, sive Regis necessaria non est, vide num. 3. leg. 1. tit. 18. part. 3.

Subscriptio Regis hodie desideratur in privilegiis, & in litteris mercedis, vide num. 2. leg. 26. tit. 18. part. 3.

Subscriptio tertium an sit necessaria, & exigatur in actibus judicialibus, vel extra, vide num. 1. leg. 54. tit. 18. part. 3.

Subscriptio an sit necessaria quando de crimine agitur civiliter, vel quando maritus uxori de adulterio accusat, & quando, vide num. 2. leg. 13. tit. 9. part. 4.

Et an ita subscriptio sit hodie in consuetudine hujus Regni, & an consuetudine stanti, quod quis se non subscribat, cessat poena calumniatoris accusantis, & quater punietur, vide ibi num. 3. dict. leg. 13.

Subscriptio requiritur ad validitatem instrumenti ubi totum est scriptum propria manu, vide num. 2. leg. 7. tit. 15. part. 4.

Subscriptio erronea numquam nocet, sive venditio perfecta sit, sive non, & quando, vide num. 1. leg. 60. tit. 5. part. 5.

Subscriptio si non sit erronea, neque subscribens illud faciat ut testis, an talis subscriptio noceat in jure subscribentis, vide ibi num. 2.

Subscriptio idem operatur, ac si subscribens totum instrumentum manu propria faceret, vide num. 6. leg. 31. tit. 13. part. 5.

Et quando sufficiat si quis se subscribat per alium, ac si se ipse subscripisset, & quando non sufficiat se manu alterius subscribere, vide ibidem num. 6. & 7.

Subscriptio testatoris an sit necessaria in testamento suo nuncupativo, vel in scriptis, vide num. 2. leg. 2. tit. 1. part. 6. per text. ibi.

- Et quid si in testamento suo in scriptis se subscripisset in fine ipsius, vide *ibidem num. 3.*
- Subscriptio operatur, ut videatur totum instrumentum à subscripte factum, vide *dicit. num. 3. dicit. leg. 2.*
- Subscriptio an sit necessaria, quando testamentum est propria manu scriptum, vide *ibi.*
- Subscriptio hæredis an sit necessaria quando fecit inventarium, & quid si illud fecit per procuratorem, an procurator ibidem debeat se subscribere, vide *num. 16. leg. 5. tit. 6. part. 6.*
- Subscriptio testium an requiratur in codicillis, & quando, vide *num. 2. leg. 3. tit. 12. part. 6.*
- SUBMISSIO** unius loci qualiter fieri debeat, quando alicui domino se submittit, vide *num. 8. leg. 3. tit. 25. p. 4.*
- Et an ita submissio teneat, si facta sit in præjudicium dominorum suorum, vide *ibidem.*
- SUBSTANTIA** rei an videatur esse perempta quando forma in quacumque causa mutatur, vide *num. 9. leg. 28. tit. 8. part. 5.*
- SUBSTITUTIO.** Breviloca, vel reciproca.
- Compendiosa. Militaris.
- Pupillaris. Exemplaris.
- Vulgaris. Fideicommissaria.
- SUBSTITUTIO** dicitur conditionalis institutio, vide *num. 2. leg. 11. tit. 6. part. 6.*
- Et dicitur secunda institutio, vide *num. 1. leg. 23. ibidem.*
- Et quid si filius substituatur vulgariter, vel compendiosè, & à primo gradu sit præteritus, an videatur institutus rejecta conditione in qua fuit facta substitutio, vide *dicit. num. 2. dicit. leg. 11.*
- Substitutio facta in aliquo sub pluribus conditionibus, an & quando necessarium sit quod omnes adimplentur, vide *ibi num. 1. dicit. leg. 13.*
- Substitutio non solum fieri potest in hæreditatibus, sed etiam in legis, & in donationibus causa mortis, vide *num. 1. in proem. tit. 5. part. 6.*
- Substitutio quare sic dicatur, vide *num. 2. in dicit. proem. tit. 5. part. 6.*
- Substitutionum plures sunt species, vide *gloss. leg. 1. per text. ibi, tit. 5. part. 6.*
- Substitutio facta inter hæredes per testatorem, si unus repudiet, qualiter alii ad suam portionem admittentur, & an pro virili, vide *num. 3. leg. 3. tit. 5. part. 6.*
- Substitutio si fiat pluribus, an uno tantum adeunte exparet quoad omnes, vide *num. 2. leg. 4. ibi.*
- Substitutio an expiret, si institutus moriatur postquam agnovit usumficiūtūm si in illo tantum institutus fuit, vide *num. 5. dicit. leg. 4.*
- Substitutio si fiat nulla propter incapacitatem substituti, an tunc sub vulgari expressa contineatur tacita pupillaris, vide *num. 19. leg. 5. tit. 5. part. 6.*
- Substitutio facta per patrem naturalem, vel per legitimū filio impuberi an valeat, & in quibus, & quando, vide *gloss. leg. 9. tit. 5. part. 6.*
- Et quid si in testamento apponatur clausula codicillaris, quæ communiter poni solet, vide *num. 19. ad fin. leg. 12. tit. 5. part. 6.*
- Et an si substitutio fiat per hæc verba, quisquis mihi, &c. substitutus excludat matrem, vide *num. 10. leg. 5. ibi per illum textum.*
- Substitutio si fiat post mortem plurium, etiam in tota hæreditate, an substitutus admittatur post mortem cuiuslibet ad illius partem, vide *num. 4. in med. leg. 14. tit. 5. part. 6.*
- Substitutio etiam tacita potentior est quam jus accrescendi, vide *num. 1. in princ. leg. 18. tit. 6. part. 6.*
- Substitutiones an conserventur rupto testamento, in quo datæ fuerunt, vide *num. 8. ad fin. leg. 7. tit. 8. part. 6.*
- Substitutio filii naturalis an valeat, aliis filiis legitimis, & naturalibus non stantibus, vide *num. 3. leg. 32. tit. 9. p. 6.*
- SUBSTITUTIO COMPENDIOSA** si fiat in re certa, an trahatur ad universam hæreditatem, vide *num. 3. quæst. 3. leg. 14. tit. 3. part. 6.*
- Substitutio compendiosa qualiter fiat, & per quæ verba, sive à milite, sive ab alio, & quando, & ad quam partem admittatur mater pupilli, vel ejus substitutus, & an ipse matrem excludat, sive post pupillarem decedat filius, sive ante, vide *gloss. leg. 12. per text. ibi, tit. 5. part. 6.*
- Et quid si filius substituatur compendiosè, & à primo gradu sit præteritus, quid tunc, vide *num. 2. leg. 11. tit. 4. part. 6.*
- Substitutio compendiosa verbis directis facta per militem filio impuberi post pubertatem valet, ut directa militaris, ut substitutus succedat in omnibus bonis patris exclusa matre, etiam à legitima sua, vide *num. 10. leg. 12. per text. ibi, tit. 5. part. 6.*
- Substitutio compendiosa à milite facta post pubertatem filii favore matris obligatur, & valet, ut fideicommissaria, etiam ut directa militaris, vide *ibi num. 11.*
- Substitutio compendiosa facta à pagano per verba directa non valet ultra tempus pubertatis, neque jure fideicommissi, & quid si testator in tali substitutione adjectit verbum sine liberis, vide *num. 19. ibidem.*
- Et quid si in testamento apponatur clausula codicillaris, quæ communiter poni solet, vide *ibi ad fin.*
- Substitutio compendiosa si fiat in testamento puberi à pagano per verba directa est nulla, neque aliquid ex ea habebit substitutus, vide *in fin. dicit. num. 19.*
- Substitutio compendiosa si fiat à pagano per vim, substituto quid operetur, vide *num. 20. ibi.*
- SUBSTITUTIO PUPILLARIS** an firmetur susceptione liberorum, vide *num. 9. leg. 10. tit. 4. part. 6.*
- Substitutio pupillaris an à patre Monacho fieri possit, & an à matre, vide *num. 2. leg. 5. tit. 5. part. 6.*
- Substitutio pupillaris an & quando à patre fieri possit, & qualiter, & quibus filiis substituere possit, & quando non possit, vide *num. 2. & 3. ibidem.*
- Substitutio pupillaris an fieri possit à patre viri, vide *ibi. dem dicit. num. 2.*
- Substitutio pupillaris facta extraneo an contineat tacitam vulgarem, vide *dicit. num. 2.*
- Et an ab avo, vel alio ascendentis fieri possit substitutio pupillaris, & quid hodie, vide *ibi num. 4. in princip. & per totum.*
- Substitutio pupillaris ad hoc, ut à patre fieri possit, quot tempus requiratur quod filius sit sub ejus potestate, vide *num. 5. ibi.*
- Et an fiat à patre hæretico, vel schismatico, & an illi filios suos habeant in potestate, vide *ibi.*
- Substitutio pupillaris an & quando posthumo fieri possit, vide *ibidem.*
- Substitutio pupillaris an possit filio emancipato fieri per militem, vel pagatum, & quando, vide *ibidem.*
- Substitutio pupillaris quando fit filio in potestate patris non existenti an valeat ut fideicommissaria, vide *ibi.*
- Et quid si filius exeat à patris potestate per dignitatem, an à patre sibi pupillariter substitui possit, vide *dicit. num. 5. in fine.*
- Et quæ requirantur ad hoc ut ita pupillaris substitutio locum habeat, vide *ibi num. 6. per illum text.*
- Substitutio pupillaris per quæ verba fieri possit, & quis probabit illum in pupillari ætate decessisse, vide *ibi. num. 7. 8. & 9.*
- Substitutio si fiat nulla propter incapacitatem substituti, an tunc sub vulgari expressa contineatur tacita pupillaris, vide *num. 19. leg. 5. tit. 5. part. 6.*
- Et quæ bona veniant in substitutione pupillari expressa, sive tacita, sive fuerit quis substitutus in re certa alio non dato cohærede, vel si succedatur ex vulgari tacita comprehensa in pupillari expressa, vide *num. 2. leg. 7. tit. 5. part. 6.*
- Et an in pupillari veniat legitima filii cum prælegatis, & an veniant bona per pupillum ante mortem alienata, vide *ibidem dicit. num. 2.*
- Substitutio pupillaris expressa an excludat matrem etiam in suam legitimam, licet ille sit turpis persona, vide *num. 3. dicit. leg. 7.*
- Substitutio pupillaris ex quibus causis expiret, & an pater possit minori tempore taxare metam pupillaris substitutionis, vide *num. 2. cum aliis ibi, leg. 10. tit. 5. part. 6.*

Et

Septem Partitarum.

48 I

Et an per maximam capitum diminutionem expiret tacita vulgaris sub expressa pupillari, vide *ibi num. 3.*

Substitutio pupillaris facta à patre naturali an reconveniet, si arogator moriatur, vide *num. 8. dict. leg. 10.*

Et quid si ex Papæ dispensatione Monasterium intravit, vide *ibi in dict. num. 8.*

Substitutio pupillaris an expiret per dignitatem ipsius filii, vide *ibidem num. 9.*

Et quid si repudiet hereditatem, & an hodie etiam non adita hereditate confirmetur pupillaris substitutio, vide *num. 10. ibidem.*

Substitutio pupillaris an conservetur rupto testamento ex causa præteritionis, vel ex hæreditationis, vide *num. 15. ibidem.*

Substitutio pupillaris an expiret agnatione posthumo, & quare, & an idem sit si pupillus decedat vivo testatore, vide *ibi num. 17.*

Substitutio si sit nulla propter incapacitatem substituti, an tunc sub vulgari expressa contineatur tacita pupillaris, vide *num. 19. leg. 5. tit. 5. part. 6.*

Substitutio pupillaris, vel vulgaris quando sub exemplari comprehendatur, & de ejus effectu, vide *num. 5. leg. 11. tit. 5. part. 6.*

Et in substitutione exemplari solum potest substitui, qui debet succedere ab intestato, vide *dict. num. 5. per text. ibi.*

Et quales debent esse filii, qui faciunt cessare substitutionem exemplarem, vide *ibi num. 6. 7. 8. & 10.*

Et an extincta pupillari expressa, eo quod filius decedit in vita testatoris, extinguitur etiam vulgaris tacita ibi comprehensa, vide *num. 7. leg. 2. tit. 5. part. 6.*

Et quid si pupillaris expressa expiret per filii emancipationem, an etiam tunc extinguitur tacita vulgaris, vide *ibidem.*

Et quid si pupillus efficiatur pubes, vel si pupillaris substitutio fiat majori, vel extraneo, an contineat in se tacitam vulgarem, vide *ibi.*

SUBSTITUTIO VULGARIS facta per patrem in filii sui legitimam, an per hoc in ea filius gravatus esse videatur, vide *num. 1. in fin. & num. 2. leg. 11. tit. 4. part. 6.*

Substitutio vulgaris, & quid si filius substituatur vulgariter, vel compendiosè, & à primo gradu sit præteritus, an videatur institutus rejecta conditione in qua fuit facta substitutio, vide *num. 2. leg. 13. tit. 4. part. 6.*

Substitutio vulgaris quæ sit, & quare sic dicatur, vide *num. 1. leg. 1. tit. 5. part. 6.*

Substitutio vulgaris quibus verbis fiat, & fieri possit per verbum rogo, vide *num. 1. & 2. leg. 2. tit. 5. part. 6.*

Substitutio vulgaris an habeat locum, quando hæres institutus in vita testatoris decessit, vide *ibi num. 3.*

Substitutio vulgaris, si hæres non erit, comprehendit non solum calum voluntatis, sed etiam calum imponentiae, vide *ibi num. 5. & num. 7. ad fin. leg. 41. tit. 5. part. 6.*

Et an talis substitutio facta in unum ex dictis casibus voluntatis, scilicet, & imponentiae comprehendat alium, vide *ibi.*

Substitutio vulgaris tacita quæ sit, & potest comprehendidi sub pupillari expressa, & an sub compendiosa, vel reciproca, vide *num. 7. leg. 2. tit. 5. part. 6.*

Substitutio vulgaris expressa tollit tacitam in filio, & an idem sit per substitutionem vulgarem tacitam, vide *ibid.*

Substitutio qualis sit illa, quæ sit à testatore per verba, scilicet (quisquis mihi hæres erit, sit filio meo impuberi hæres) & an si substitutio per hæc verba sit substitutus excludat matrem, vide *num. 10. leg. 5. per text. ibi, tit. 5. part. 6.*

Substitutio vulgaris expressa an contineat in se pupillarem tacitam, etiam si mater sit in medio, vide *ibi num. 13. & 14.*

Et quando non, vide *ibidem.*

Substitutio vulgaris si fiat personis imparibus, an contineat in se tacitam pupillarem, vide *num. 15. ibidem.*

Et idem est si fiat inter filium, & alium hæredem ex-

traneum, vide *ibi num. 19. per illum textum.*

Substitutio vulgaris si fiat cum dictione taxativa, an in te contineat pupillarem tacitam, vide *num. 19. dict. leg. 5. tit. 5. part. 6.*

Substitutio si sit nulla propter incapacitatem substituti, an tunc sub vulgari expressa contineatur tacita pupillaris, vide *ibidem.*

Et quæ bona veniant in substitutione pupillaris expressa, sive tacita, sive fuerit quis substitutus in re certa alio non dato cohærede, vel si succedatur ex vulgari tacita comprehensa in pupillari expressa, vide *num. 2. leg. 7. tit. 5. part. 6.*

Substitutio facta per patrem naturalem, vel per legitimum si jo impuberi an valeat, & in quibus bonis, & quando, vide *gloss. leg. 9. tit. 5. part. 6.*

Et an per maximam capitum diminutionem expiret tacita vulgaris contenta sub expressa pupillari, vide *num. 3. dict. leg. 9.*

Substitutio vulgaris, seu pupillaris quando sub exemplari comprehendatur, & de ejus effectu, vide *num. 5. leg. 11. tit. 5. part. 6.*

Et in substitutione exemplari solum potest substitui, qui debet succedere ab intestato, vide *ibi num. 5. per textum ibi.*

Et quales debeant esse filii, qui faciunt cessare substitutionem exemplarem, vide *ibi num. 6. 7. 8. & 10.*

Substitutio vulgaris an à patre filio spurio fieri possit, vide *num. 5. in fin. leg. 10. tit. 13. part. 6.*

SUBSTITUTIO BREVILOCA, ET RECIPROCA.

Et substitutio breviloca an enumeretur inter species substitutionum de per se, vide *num. 3. leg. 1. tit. 5. part. 6.*

Et an idem dicendum sit in substitutione fideicommissaria, vide *ibidem num. 4.*

Substitutio breviloca quibus verbis, & qua forma fiat, & inter quos fieri possit, & quæ substitutiones in se contineat, & quid si cum reciproca non jungeretur compendiosa, est tamen ibi clausula codicilaris in testamento, ubi tantum continetur reciproca, & an virtute talis clausulae substitutio reciproca comprehendat fideicommissariam, vide *gloss. leg. 13. per text. ibi, tit. 5. part. 6.*

SUBSTITUTIO MILITARIS, vel alia privilegiata an possit fieri post additionem hæreditatis, & quid in vulgari, vide *num. 1. 2. & 3. leg. 4. tit. 5. part. 6.*

Substitutio pupillaris an fieri possit filio emancipato per militem, vel per paganum, & quando, vide *num. 5. leg. 5. tit. 5. part. 6.*

Substitutio compendiosa verbis directis facta per militem filio impuberi post pubertatem, ut directa militaris, ut substitutus succedat in omnibus bonis patris, exclusa matre etiam à legitima sua, vide *num. 10. leg. 12. per text. illum ibi, tit. 5. part. 6.*

Substitutio directa militaris favore matris obligatur post pubertatem, ut valeat jure fideicommissi, vide *dict. num. 10.*

Et an in substitutione fideicommissaria comprehendatur, legitima filii, vide *ibidem.*

Substitutio compendiosa à milite facta post pubertatem filii favore matris obligatur, & valet ut fideicommissaria, & an ut in directa militaris, vide *ibi num. 11.*

SUBSTITUTIO EXEMPLARIS quæ dicatur, & quæliter, & per quos, & quibus fieri possit, & quando locum habebit, vel non, & ex qua causa substitutus per eam excludatur, vide *gloss. leg. 11. per text. ibi, tit. 5. part. 6.*

Substitutio exemplaris imitatur pupillarem, & etiam ex hæredatis filii fieri potest, vide *num. 2. dict. leg. 11.*

Substitutio pupillaris quando sub exemplari comprehendatur, & de ejus effectu, vide *num. 5. dict. leg. 11. tit. 5. part. 6.*

Et in substitutione exemplari solum potest substitui, qui debet succedere ab intestato, vide *dict. num. 5. per text. ibi.*

Et quales debent esse filii, qui faciunt cessare substitutionem exemplarem, vide *ibi num. 6. 7. 8. & 10.*

Substitutio exemplaris an capiat vires, etiam si furiosus effici-

efficiatur sanx mentis, si postea ad furorem redierit, vide num. 9. dict. leg. 11. tit. 5. part. 6.

SUBSTITUTIO FIDEICOMMISSARIA an enumetur inter species substitutionum de per se, vide num. 4. leg. 1. tit. 5. part. 6.

Substitutione directa militaris favore matris obligatur post pubertatem ut valeat jure fideicommissarii, vide num. 10. leg. 12. tit. 5. part. 6.

Et an in substitutione fideicommissaria comprehendatur legitima filii, vide *ibidem*.

Substitutione compendiosa quæ sit à milite post pubertatem filii favore matris, valet ut fideicommissaria, & an ut directa militaris, vide *ibidem* num. 11.

Substitutione compendiosa facta à pagano per verba directa non valet ultra tempus pubertatis, neque ut fideicommissaria, & quid si testator in tali substitutione adjecit verbum sine liberis, vide *ibidem* num. 19.

Et quid si in testamento apponatur clausula codicillaris quæ communiter ponit solet, vide *ibidem* a fin.

Substitutione compendiosa si sit à pagano per verbum substituo, quod est verbum commune, an tunc intra tempora pubertatis valebit jure directo, & post pubertatem jure fideicommissarii, vel an in omni tempore sit fideicommissaria, vide *ibidem* num. 20.

Substitutione fideicommissaria quæ sit, & quibus verbis frat, & quando, & à quo, & alia plura, vide *per gloss. leg. 14. per text. ibi, tit. 5. part. 6.*

SUBSTITUTUS. Pupillariter, vel Ex reciproca, vel Excludit, vel ex pupilli. breviloqua.

Exemplariter ex Et fideicommissaria, vel per Vulgaris admittit, compendiosa, vel compen- fideicommissio- Incapax. diosa, sum, vel ad.

SUBSTITUTUS dicitur esse ejusdem qualitatis, quod est illum substituens, præcipue in castellanis, vide num. 2. leg. 7. tit. 18. part. 2.

Substitutus an debet poni de scientia judicis, vide num. 6. leg. 4. tit. 20. part. 3.

Substitutus castellani an homagium præstare teneatur, vide num. 5. leg. 4. tit. 25. part. 4.

Substitutus si sit aliquis hæredi incapaci, an talis excludat fiscum, vide num. 4. leg. 22. tit. 3. part. 6. & num. 6. ad fin. leg. 2. tit. 5. part. 6.

Et an excludat cohæredem incapacis, vide *ibidem* num. 5. dict. leg. 22.

Substitutus an excludatur filiorum nativitate gravati, & quando, vide num. 4. & 8. cum aliis ibi, leg. 10. tit. 8. part. 6.

Substitutus si sit aliquis alicui post illius mortem, an excludatur si gravatus ingressus est Religionem, & quid si sit gravatus restituere alteri filio testatoris, vide num. 8. dict. leg. 10. tit. 4. part. 6.

Et an sit aliqua differentia an tales filii, qui nascuntur sint masculi, vel foeminae, vel nepotes ex foemina, vide *ibidem*.

Et an idem sit, sive filii sint jam nati, sive sint nascituri, vide *ibidem*.

Et quid si gravatus decedat cum filiis incapacibus, vel qui hæredes esse nolunt, vel tales filii sint à pupillo habiti, an per eos substitutus excludatur, vide *ibi, & in n. 11. ibi.*

Et quid si filii isti decedant ante mortem ipsius gravati, an per eos substitutus excludatur, vide *ibidem*.

Et an supradicta procedant in substitutione directa vulgariter, vel compendiosa, vel fideicommissaria, vel pupillari, vide *ibi* num. 9.

Et an illud eveniat ex legis fictione, vel ex præsumptione juris, & quis in hoc sit effectus, vide *ibi* num. 10.

Et quid si fideicommissarius decedat ante gravatum, an jus suum ad hæredes transmittat, vide *ibi* num. 12.

Substitutus sub pluribus conditionibus, an ad hoc ut ipse admittatur, necessariò requiratur quod omnes illæ conditions adimplentur, an vero sufficiat unam ex eis tantum impleri, & quando, vide num. 1. leg. 13. tit. 4. part. 6.

Substitutus quando instituto succedit, an debet habere

hæreditatem cum fratribus, vide num. 4. leg. 2. tit. 5. part. 6.

Substitutus, & an substituto filii exhæredati aliquid relinqui possit per patrem, vide num. 4. & 5. leg. 6. tit. 5. part. 6.

Substitutus an succedat in omnibus bonis patris exclusa matre etiam à legitima sua, quando sicut substitutio compendio la verbis directis per militem filio impuberi facta post pubertatem, & an valeat ut directa militaris, vide, num. 10. leg. 12. tit. 5. part. 6.

Substitutus an admittatur etiam post mortem cuiuslibet morientis ad ipsius partem, quando fideicommissum fuit relictum post mortem aliquorum, an vero omnium mois expectanda sit, vide num. 4. leg. 14. tit. 5. part. 6.

Substitutus præfertur conjuncto, vide num. 10. in princ. leg. 18. per text. ibi, tit. 6. part. 6.

Substitutus filio datus si ipse hæreditatem repudiaverit amplius in damnum substituti pœnitere non poterit, vide num. 5. leg. 20. tit. 6. part. 6.

Et an per dationem substituti vulgaris tollatur suitas, vide *ibidem*.

Substitutus datus filio à patre exhæredato, an gravaria aliquo modo possit per testatorem, etiam quando tali filio aliquid legavit, vide num. 8. leg. 3. tit. 9. part. 6.

Substitutus si sit filius naturalis per patrem filio suo legitimo, & naturali, an ad ejus bona admittatur aliis fratribus legitimis, & naturalibus non stantibus, vide num. 3. leg. 32. tit. 9. part. 6.

Substitutus an esse possit filius spurius vulgariter alicui, si pater illud fecit, vide num. 5. in fin. leg. 10. tit. 13. p. 6.

Substitutus, & an quis possit servire per substitutum, quando ejus industria est electa, & quid si iste decedat opere jam incepto, vide num. 3. leg. 2. & num. 10. leg. 9. tit. 8. part. 5.

SUBSTITUTUS EXCLUDIT, VEL EXCLUDITUR.

Et substitutus siccile, si sine liberis deceperit, an excludatur per filium spiritualem, vide num. 7. in proœm. tit. 5. part. 4.

Substitutus an excludatur per legitimatum à Principe, vide num. 11. in princ. leg. 4. tit. 15. part. 4.

Substitutus si sit aliquis hæredi incapaci, an talis excludat fiscum, vide num. 4. leg. 22. tit. 3. part. 6. & num. 6. ad fin. leg. 2. tit. 5. part. 6.

Et an excludat cohæredem incapacis, vide *ibi* num. 5.

Substitutus an excludatur filiorum nativitate gravati, & quando, vide *per num. 4. & 8. cum aliis ibi, leg. 10. tit. 4. part. 6.*

Substitutus si sit aliquis alicui post ejus mortem, an excludatur si gravatus ingressus est Religionem, & quid si sit gravatus restituere alteri filio testatoris, vide num. 8. dict. leg. 10. tit. 4. part. 6.

Et an sit aliqua differentia an tales filii, qui nascuntur sint masculi, vel foeminae, vel nepotes ex foemina, vide *ibidem*.

Et an idem sit sive filii sint jam nati, sive sint nascituri, vide *ibidem*.

Et quid si gravatus de cedat cum filiis incapacibus, vel qui hæredes esse nolunt, vel tales filii sint à pupillo habiti, an per hoc eos substitutus excludatur, vide *ibi* num. 11.

Et quid si filii isti decedant ante mortem ipsius gravati, an per eos substitutus excludatur, vide *ibidem*.

Et an supradicta procedant tam in substitutione directa vulgariter, vel compendiosa, vel fideicommissaria, vel pupillari, vide *ibi* num. 9.

Et an illud veniat ex legis fictione, vel ex juris præsumptione, & quis in hoc sit effectus, vide *ibi* num. 10.

Et quid si fideicommissarius decedat ante gravatum, an jus suum ad hæredes transmittat, vide *ibi* num. 12.

Substitutus vulgaris an excludat fideicommissarium, quando institutus repudiet, vide num. 6. leg. 2. tit. 5. part. 6.

Substitutus pupillariter expressè etiam si turpis persona sit, an excludat matrem instituti, etiam quoad suam legitimam, vide num. 3. leg. 7. tit. 5. part. 6.

Substitutus an excludatur per illum, in quem hæres transmilit

misit jus deliberandi, vide dict. num. 6. leg. 2. tit. 5. part. 6.

Substitutus an excludat patrem, quando filius familiæ fuit institutus, & repudiat, vel ante aditionem moritur, vide ibidem.

Substitutus an excludat matrem, quando substitutio fuit impuberi facta per verba scilicet (quisquis mihi haeres erit sit haeres filio meo impuberi) vide n. 10. leg. 5. tit. 9. part. 6.

Substitutus ex compendiosa substitutione an excludat instituti matrem, & quando, & ad quæ bona admittetur, & quando, sive substitutio ista à milite facta sit, sive à pagano, vide gloss. leg. 12. per text. ibi, tit. 5. part. 6.

Substitutus an excludat matrem etiam à legitima sua, & succedat in omnibus bonis patris quando fuit substitutio compendiosa verbis directis per militem filio impuberi facta post pubertatem, vide ibi num. 10. dict. leg. 12.

Substitutus excludet matrem filii, etiam à legitima sua, quando succedit ex vulgari in compendiosa comprehensa, & quando filius, cui substitutus fuit, haereditatem non adivit, vide ibi.

Substitutus an excludatur per fiscum, quando fiscus auffert haeredi haereditatem tamquam ab indigno, vide num. 2. in med. leg. 17. tit. 7. part. 6.

SUBSTITUTUS VULGARIS an excludat fideicommissarium, quando institutus repudiat, vide num. 6. leg. 2. tit. 5. part. 6.

Et an per dationem substituti vulgaris tollatur suitas, sive expresse, sive tacite detur, vide ibidem num. 7.

Et si plures haeredes instituti sint in diversis temporibus, & unus decebat, vel repudiet, qualiter alii ad ipsius portionem admittantur, & an pro virili, vide num. 3. leg. 3. tit. 5. part. 6.

Substitutus an admittatur ex tacita pupillari comprehensa sub vulgari expressa, etiam si mater pupilli sit in medio, vide num. 13. leg. 5. tit. 5. part. 6.

Substitutus si sit incapax, an tunc sub vulgari expressa contineatur tacita pupillaris, vide ibidem num. 19.

Et an substituto filii exhaereditati aliquid relinqui possit per patrem, vide num. 4. & 5. leg. 6. tit. 5. part. 6.

Substitutus succedit ex vulgari in compendiosa comprehensa, quando filius, cui substitutus fuit, haereditatem non adivit, & excludet tunc matrem filii, etiam à legitima sua, vide num. 10. leg. 12. tit. 5. part. 6.

Substitutus vulgaris si sit à patre filio datus, an per hoc institutus, vel præteritus videatur, vide num. 2. leg. 5. tit. 8. part. 6.

Substitutus an esse posse filius spurius vulgariter alicui, si pater illud fecit, vide num. 5. in fin. leg. 10. tit. 13. part. 6.

Substitutus ex pupillari substitutione, sive expressa, sive tacita, quæ comprehenditur sub expressa vulgari, vel si fuerit substitutus in re certa alio non dato cohærede ad quæ bona admittatur, & an ad omnia patris, scilicet, & filii, vide num. 2. leg. 7. tit. 5. part. 6.

Et an in pupillari veniat legitima filii cum prælegatis, & an veniant bona per pupillum ante mortem alienata, & quando, vide ibidem.

SUBSTITUTUS AN ADMITTATUR ad majoriam, si tempore mortis testatoris vocatus ab eo nondum natus sit, vide num. 6. leg. 10. tit. 31. part. 3.

Substitutus non admittitur si tempore substitutionis non est in rerum natura, vel si decebat ante gravatum, vide dict. num. 6. dict. leg. 10.

Substitutus an admittatur ad deservendum pro filio muto, vel coeco, vel aliter imperfecto ad successionem feudi, vide num. 8. leg. 6. tit. 26. part. 4.

Substitutus sub pluribus conditionibus ad hoc, ut ipse admittatur, necessario requiritur quod omnes illæ conditions adimplentur, an vero sufficiat unam ex eis tantum impleri, & quando, vide num. 1. leg. 13. tit. 4. part. 6.

Et si plures haeredes sint instituti in diversis portionibus, & unus decebat, vel repudiet, qualiter alii ad ipsius portionem admittantur, & an pro virili, vide num. 3. leg. 3. tit. 5. part. 6.

Substitutus admittitur quando haeres haereditatem non adi-

vit, nec jus accrescendi transmisit, vide num. 3. leg. 4. tit. 5. part. 6.

Substitutus an admittatur ex tacita pupillari, quæ sub vulgari expressa continetur, etiam si mater pupilli sit in medio, vide num. 13. leg. 5. tit. 5. part. 6.

Substitutus ad quæ bona admittatur, & an ad omnia patris scilicet, & filii, si substitutus sit ex pupillari substitutione, sive expressa, sive tacita, quæ comprehenditur sub expressa vulgari, vel si fuerit substitutus in re certa alio non dato cohærede, vide num. 2. leg. 7. tit. 5. part. 6.

Et an in pupillari veniat legitima filii cum prælegatis, & an veniant bona per pupillum ante mortem alienata, & quando, vide ibidem in dict. num. 2.

Substitutus pupillaris an admittatur vigore substitutionis, quando pupillus dedit se alio in arogationem, & quid si decelerit arogator, vel ex Papæ dispensatione pupillus ingredetur Religionem, vel à parente tradetur Monasterio, vide num. 8. leg. 10. tit. 5. part. 6.

Substitutus pupillariter an admittatur, etiam si testamentum ex causa præteritionis, vel exhaerationis rumpatur, vel agnatione posthumæ, vide dict. num. 15. & 17. dict. leg. 10.

Substitutus exemplariter an admittatur, quando furiosus pervenit ad sanam mentem, si postea ad furorem redierit, vide num. 9. leg. 11. ibi.

Substitutus ex compendiosa substitutione an excludat instituti matrem, & quando, & ad quæ bona admittatur, & quando, sive substitutio ista à milite facta sit, sive à pagano, vide gloss. leg. 12. per text. ibi, tit. 5. part. 6.

Substitutus admittitur statim quod haeres repudiat, etiam quando institutus possit juvari beneficio restitutionis, vel suitatis, vide num. 6. leg. 2. tit. 5. part. 6.

Substitutus an admittatur excluso patre, quando filius familiæ fuit institutus, & repudiat, vel ante aditionem moritur, vide dict. num. 6.

Substitutus qualiter admittatur ex reciproca, vel breviloca substitutione, vide gloss. leg. 13. per text. ibi, tit. 5. part. 6.

Substitutus ad fideicommissum non admittitur, quando gravatus intravit Religionem, quando ab eo fuit post mortem ipsius gravati relictum, & quando in illo casu statim relitui debeat, vide num. 4. leg. 14. tit. 5. part. 6.

Substitutus an admittitur statim post mortem cuiuslibet morientis ad ipsius partem, quando fideicommissum fuit relictum post mortem aliquorum, an vero omnium mors expectanda sit, vide num. 4. leg. 14. tit. 5. part. 6.

Substitutus fideicommissarius an admittatur statim ad fideicommissum, si haeres haereditatem adire noluerit, an vero necessaria sit coactio, & quid hodie jure Regni, vide num. 12. dict. leg. 14.

Substitutus si sit filius naturalis per patrem filio suo legitimo, & naturali, an ad ejus bona admittatur aliis fratribus legitimis, & naturalibus non stantibus, vide num. 3. leg. 32. tit. 9. part. 6.

SUBSTITUTUS INCAPAX, & si sit aliquis haeredi incapaci substitutus, an talis excludat fiscum, vide num. 4. leg. 22. tit. 13. part. 6. & num. 6. ad fin. leg. 2. tit. 5. part. 6.

Et an excludat cohæredem incapaci, vide ibi n. 5. d. leg. 22. **Substitutus** si sit incapax, an tunc sub vulgari expressa contineatur tacita pupillaris, vide num. 19. leg. 5. tit. 5. part. 6.

Et an substituto filii exhaereditati aliquid relinqui possit per patrem, vide num. 4. & 5. leg. 6. tit. 5. part. 6.

SUBSTITUTUS PUPILLARITER, & an substitutus ex tacita pupillari, quæ sub vulgari expressa continetur, admittatur, etiam si mater pupilli sit in medio, vide num. 13. leg. 5. tit. 5. part. 6.

Substitutus si sit incapax, an tunc sub vulgari expressa contineatur tacita pupillaris, vide ibidem num. 19.

Substitutus ex pupillari substitutione, sive expressa, sive tacita, quæ comprehenditur sub expressa vulgari, vel si substitutus in re certa alio non dato cohærede, ad quæ bona admittetur, & an omnia patris scilicet, & filii, vide num. 2. leg. 7. tit. 5. part. 6.

- Et an in pupillari veniat legitima filii cum prælegatis , & an veniant bona per pupillum ante mortem alienata , & quando , vide ibi .
- Substitutus pupillariter exp̄sē , etiam si turpis persona sit , an excludat matrem substituti etiam quoad suam legitimam , vide num. 3. dīl. leg. 7.
- Substitutus pupilli an teneatur matrem ipsius pauperem alimentare , vide *ibidem in fine*.
- Substitutus pupillaris debet esse capax tribus temporibus , vide num. 4. dīl. leg. 7.
- Substitutus pupillariter quia bonis succedit , an omnia bona pupilli agnoscere debeat , vel in parte pupilli hæreditatem acceptando , & paternam repudiando , vel è contra , & quando , & qualiter hoc procedat , vide *per gloss. leg. 8. per text. ilium ibi , tit. 5. part. 6.*
- Substitutus pupillariter filio arogato , in quam partem succedere possit vigore substitutionis , vide *gloss. leg. 9. ibi.*
- Substitutus si fit aliquis impuberi ex quibus causis ejus substitutione expiret , vide *gloss. leg. 10. per text. ibi , tit. 5. part. 6.*
- Substitutus pupillaris an admittatur vigore substitutionis , quando pupillus dedit se alio in arogationem , & quid si decebat arogator , vel ex Papæ dispensatione pupillus ingredetur Religionem , vel à parente traderetur Monasterio , vide num. 8. dīl. leg. 10.
- Substitutus pupillariter an admittatur , etiamsi testamentum ex causa præteritionis , vel ex hac editione rumpatur , vel agnatione posthumis , vide num. 15. & 17. dīl. leg. 10.
- Substitutus an succedat in omnibus bonis patris matre exclusa etiam à legitima sua , quando fuit substitutione compendiosa verbis directis per militem facta filio impuberi post pubertatem , & an valeat ut directa militaris , vide num. 10. leg. 12. tit. 5. part. 6.
- Substitutus an excludat matrem , quando substitutione fuit impuberi facta per verba , scilicet (quisquis mihi erit , sit hæres filio meo impuberi) vide num. 10. leg. 5. tit. 5. part. 6.
- SUBSTITUTUS EXEMPLARITER** an admittatur , quando furiosus pervenit ad sanam mentem , si postea ad furorem redierit , vide num. 9. leg. 11. tit. 5. part. 6.
- Substitutus quis esse possit filio mentecapto , cum exemplariter pater substituit , & an extraneus , & quando , & iste matrem excludat , vide num. 6.7.8. & 10. dīl. leg. 11.
- SUBSTITUTUS EX COMPENDIOSA** substitutione an excludat instituti matrem , & quando , & ad quæ bona admittatur , & quando , sive substitutione ista à milite facta sit , sive à pagano , vide *gloss. leg. 12. per text. ibi , tit. 5. part. 6.*
- Substitutus an succedat in omnibus bonis patris matre exclusa etiam à legitima sua , quando fuit substitutione compendiosa verbis directis per militem facta filio impuberi post pubertatem , & an valeat ut directa militaris , vide num. 10. dīl. leg. 12. tit. 5. part. 6.
- Substitutus succedit ex vulgari in compendiosa comprehensa , quando filius , qui substitutus fuit , hæreditatem non adivit , & excludet tunc matrem filii etiam à legitima sua , vide *dīl. num. 10. in fine*.
- Substitutus ex compendiosa an debeat habere prælagata , & donationes , quas pater filio fecit , an vero debeant remanere apud matrem , vide num. 12. *ibidem*.
- Substitutus compendiosè cùm sibi restituitur hæreditas , an possit fructus inventos petere , & quos , vide *ibid. num. 13.*
- Substitutus nihil habebit ex substitutione compendiosa facta in testamento puberi per paganum , quia nulla est , vide num. 19. *in fin. dict. leg. 12.*
- SUBSTITUTUS EX RECIPROCA , VEL BREVILOCA** substitutione qualiter admittatur , vide *gloss. leg. 13. per text. ibi , tit. 5. part. 6.*
- SUBSTITUTUS FIDEICOMMISSARIUS** , vel per fideicommissum , vel ad fideicommissum.
- Et quid si substitutus fidei commissarius decebat ante gravatum an jus suum ad hæredes transmittat , vide num. 12. leg. 11. tit. 4. part. 6.
- Substitutus fideicommissarius an excludatur per substitutum vulgarem quando institutus repudiat , vide num. 6. leg. 2. tit. 5. part. 6.
- Et an per dationem substituti vulgaris tollatur suitas five exp̄sē , sive tacitè detur , vide *ibid. num. 7. in fin.*
- Et si plures hæredes sint instituti in diversis portionibus , & unus decebat , vel repudiet , qualiter alii ad ipsius portionem admittantur , & an pro virili , vide *num. 3. leg. 3. tit. 5. part. 6.*
- Substitutus ad fideicommissum non admittitur , quando gravatus intravit Religionem , quando ab eo fuit post mortem ipsius gravati relictum , & quando in isto casu statim restitui debeat , vide *num. 4. leg. 14. tit. 5. part. 6.*
- Substitutus an ad fideicommissum admittatur statim post mortem cuiuslibet morientis ad ipsius partem , quando fideicommissum fuit relictum post mortem aliquorum , an vero omnium mors expectanda sit , vide *num. 4. dīl. leg. 14. tit. 5. part. 6.*
- Substitutus fideicommissarius an statim ad fideicommissum admittatur , si hæres hæreditatem adire noluerit , an vero necessaria sit coactio , & quid hodie jure Regni , vide *num. 12. dīl. leg. 14.*
- Substituere an possit unus tertius pro alio in testamentis , & quando , vide *num. 11. leg. 1. tit. 1. part. 6.* & vide supra in verbo : **SUBSTITUTIO**.
- SUBVENIRE** cui potius teneatur filius patri carnali , vel vel spirituali , vide *num. 1. in proem. tit. 7. part. 4.*
- Subvenire prius tenetur quis sibi ipsi , demum proximo suo , vide *num. 11. in m.d. leg. 4. tit. 3. part. 5.*
- SUCCEDERE** , & in successione Regni debet attendi quis sit de sanguine illo , & ille succedit in Regno , etiam si sit in millesimo gradu , vide *num. 1. leg. 9. tit. 1. part. 2.*
- Succedere an possint simul patri filii legitimati , & filii legitimati , & quando , vide *num. 2. leg. 9. tit. 15. part. 4.*
- Succedere an possit nepos ab avo in filium adoptatum statibus filii legitimis sui avi , & patris adoptivi , & quid hodie jure noviori per leges Tauri , vide *num. 3. leg. 10. & num. 5. leg. 8. tit. 16. part. 4.*
- Succedere an possit filius Clerici matris sue , vide *num. 5. leg. 3. tit. 21. part. 4.*
- Succedere an possit patronus liberto decedenti sine testamento , quando ab eo operas exegerit , & an propter illam operarum exactionem jus patronatus amittat , sicuti amittit per eam jus contratabulandi testamentum liberti , vide *num. 10. leg. 11. tit. 22. part. 4.*
- Succedere in feudo an possit filius masculus ex filia , quæ ad feudi successionem excludebatur , vide *num. 2. leg. 6. tit. 26. part. 4.*
- Succedere qui impedian tur in feudis , vide *num. 8. 9. 10. 11. & 12. leg. 6. per text. ibi , tit. 26. part. 4.*
- Succedere an possit collateralis collaterarii in feudo suo , & quando vide *num. 2. leg. 7. tit. 26. part. 4.*
- Succedere an possit in majoria ingratus possessori , quando ipse est in ulteriori loco , non in primo , vide *num. 1. leg. 10. tit. 4. part. 5.*
- Succedere non potest filius in bonis patris in pluribus casibus , vide *gloss. leg. 4. 5. & 6. per text. ibi , tit. 7. p. 6.*
- Succedere an possit filius catholicus in bonis sui patris hæretici , vide *num. 2. leg. 7. per text. ibi , tit. 7. part. 6.*
- Succedere an possit frater in bonis sui patris , qui fratrem occidit , & an filius in bonis sui patris , si ipse suum patrem , & ipsius avum occidit , vide *num. 12. leg. 13. tit. 7. part. 6.*
- Succedere qualiter possit pater , vel mater filio suo , vel descendenti sine testamento decedentis , & non relictis filiis , & quid si fratrem habet defunctus , & quid hodie jure Regni , vide *gloss. leg. 4. per text. ibi , tit. 13. part. 6.*
- Succedere qualiter possint filii naturales , vel alii matribus suis , vel è contra , vide *gloss. leg. 11. per text. ibi , tit. 13. part. 6.*
- Succedere an possit filius incestuosus , vel ex damnatu coitu natus matris sue , vel consanguineis ex parte matris , vel ipsi ei , vide *num. 5. leg. 10. tit. 13. part. 6.*
- Succedere an possint sibi invicem fratres naturales ex eodem patre tantum , vel ex eadem matrem tantum , & quando , vide *gloss. leg. 12. ibi.*
- Succedere qualiter possit judæus suis parentibus judæis , vide *num. 5. leg. 6. per text. ibi , tit. 24. part. 7.*

SUCCE-

SUCCEDENS in emphyteosim si sit filius non tenetur solvere laudemium, & quare, vide num. 4. leg. 21. tit. 30. part. 6.

Succedentes non hæreditario jure an ad confectionem inventarii teneantur, vide num. 1. leg. 5. tit. 6. part. 6. SUCCESSIO juris patronatus inter hæredes fit in stirpe, & non in capite, & ad quid hoc serviat, vide num. 2. leg. 8. tit. 15. part. 1.

Successio in bonis alicujus non datur per pactum, vide num. 7. leg. 15. tit. 11. part. 3.

Successiones à matrimonio pendent, vide num. 8. leg. 2. tit. 14. part. 4.

Successio patris an eadem detur inter filios legitimos, & legitimatos, vide num. 2. leg. 9. tit. 15. part. 4.

Et quis preferatur in successione filii arogati, an pater naturalis, vel adoptivus, vide num. 3. in fin. leg. 10. tit. 16. part. 4.

Successio an detur in bonis matris, quando ipsa ex Clerico filium suscepit, vide num. 5. leg. 3. tit. 21. part. 4.

Successio an sit perpetua in descendantibus masculis ultra nepotem in rebus feudalibus, vide num. 7. leg. 6. per text. ibi, tit. 26. part. 4.

Successio in majoria si impediatur inobedienti patri, vel possessori ipsis, an ad hoc debet intelligi de illo tantum, qui erat in primo gradu, an verò de illo, qui erat in ulteriori loco, & sperabat succedere, vide num. 1. in fin. leg. 10. tit. 4. part. 5.

Successio habet naturam relationis ad tempus mortis, & inspicitur prioritas, quæ tunc in rerum natura versatur, vide num. 6. in princip. leg. 28. tit. 8. part. 5.

Et an pactum defutura successione valeat, & quando sic, & an tunc statim oriatur obligatio, licet exactio suspendatur, vide num. 1. leg. 33. tit. 11. part. 5.

Et tale pactum est contra bonos mores, neque firmatur juramento, & de rationibus quare non valet, vide ibi num. 2. & 3. per text. ibi.

Et an in militibus, vel in favorem p̄jz causæ, vel libero- rum sit contrarium dicendum, vide ibi num. 5.

Successio ex quibus causis non detur filiis in bonis sui pa- tris, vide gloss. leg. 4. 5. 6. & 7. per text. ibi, tit. 7. part. 6.

Et an filius excludatur à successione ab intestato, vel frater propter ingratitudinem ab eis commissari, si illis probata sit, & pater, vel mater testamentum non fecerunt, vide num. 1. leg. 8. & num. 9. leg. 12. per text. illum ibi, tit. 7. part. 6.

Succelsio inter judæos quando parentibus succedunt, an secundum legem Moysacm, vel secundum jus com- mune sit, vide num. 5. leg. 6. per text. ibi, tit. 24. part. 7.

SUCCESSIO AB INTESTATO, vide supra in verbo: INTESTATUS.

SUCCESSOR. Singularis.
In majoria, vel in feudo, In beneficio, Episcopatu, vel feudi, tu, vel in dignitate.

Regis.
SUCCESSOR favore fisci tenetur illi debitum solvere de quibuscumque bonis à testatore habitis, etiam si hæreditati renuntiet, vide num. 1. leg. 4. tit. 15. part. 2.

Successores an stringantur juramento prædecellorum, ita quod fint perjurii, & quæ obligatio ex hoc juramento resulteret, vide num. 11. leg. 5. tit. 15. part. 2.

Successor an conveniatur ex contractu prædecessoris in loco, in quo prædecessor contraxit, vide num. 10. ver- sic. 4. extens. leg. 31. tit. 2. part. 3.

Successor in officio quando possit de causis prædecessori suo commissis cognoscere, vide num. 8. leg. 47. tit. 18. part. 3.

Successor, qui alienationi rei prohibita consentit, in poenam incidit, sicuti ipse prædecessor, qui illam vendidit, vide num. 1. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Et an in poenam incidat, si alienet in eum, qui proximo loco succedere debet in majoria, vide dict. num. 1. in 7. questione.

Successor impeditus simpliciter permutare, an alienare, vel aliter rem diminuere possit, vide num. 1. quæst. 34. dict. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Successor, qui esse debet, si nolit rem à prædecessore suo alienatam redimere, an alius successor ad hoc admittatur, vide num. 1. quæst. 17. & 18. leg. 10. tit. 26. part. 4. Successores Villarum, & Castellarum etiam jure hæreditario ad homagium Regi præstandum tenentur, vide num. 1. leg. 23. tit. 13. part. 2.

Successores an priventur successione propter prædecessorum delictum malitiosè commissum, vide num. 9. leg. 1. tit. 13. part. 4.

Successor in quibus restitutionibus faciendis gravetur ex pacto cum prædecessore suo factum, vide num. 3. quæst. 4. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Successor in donatione aliqua alicui ad tempus facti, illo elapsi, an dominus, vel nudus minister esse dicatur, vide num. 3. leg. 7. per text. ibi, tit. 4. part. 5.

Successor in Praefatura, Papatu, vel altera dignitate tenet stare locatione prædecessoris, vide num. 4. leg. 2. tit. 8. part. 5.

Et Papa in vita sua non potest sibi eligere successorem, & quare, vide dict. num. 4.

Successor bene potest revocare male gesta prædecessoris sui, & qualiter hoc heri posuit, vide ibi.

Successor an possit infringere divisionem factam inter vas- sallos de aliquibus redditibus, si illam fecerunt authoritate sui domini prædecessoris, vide num. 4. quæst. 2. dict. leg. 2. tit. 8. part. 5.

Successor an teneatur stare facto prædecessoris, vide supra in illo verbo, & num. 11. leg. 24. tit. 13. part. 5.

Successor ab intestato eò quod testamentum non fuit so- lemne, an teneatur naturaliter hæredibus institutis in eo, vide num. 1. ad fin. leg. 31. tit. 14. part. 5.

Successor in dignitate non dicitur eadem persona cum de- functo, vide num. 6. leg. 13. tit. 9. part. 7.

SUCCESSOR in majoria, vel feudi an teneatur stare contractu locationis facto per prædecessorem, vide num. 2. in fin. leg. 9. tit. 17. part. 1.

Successor in majoria an possit majoriam acceptare, & re- pudiare hæreditatem, vide num. 1. leg. 4. tit. 15. part. 2.

Successor in majoria nova à patre facta, si deficerent alia bona, successor tenebitur ad debita facta ante majoriam, vide dict. num. 1.

Successor in majoria an possit à defuncto gravari in fructibus majoriæ, si ejus non fuit heres, quando majoria esset antiqua, vide ibidem ad fin.

Successor in majoria an teneatur ad arras per prædecesso- rem uxoris missas, & an pro eis solvendis debeant ac- cipi bona majoriæ, vide ibidem. in fin.

Successor majoriæ si heres constituentis non sit, an tene- tur solvere pretium rei emptæ per constituentem majoriæ, ut illa res sit in majoria, an verò ipse non, sed heres constituentis, vide num. 1. leg. 4. tit. 15. part. 2.

Successor in majoria an teneatur solvere expensas factas in ea à possesso ipfius majoriæ, vide num. 4. leg. 41. tit. 28. part. 3.

Successor in majoria an damnum recipiat in sua successio- ne, si possidens majoriam studiosè, & sub malitia delictum committat, vel ipse in illam succedere non pos- sit, quando propter delictum majoria perditur, vide num. 9. leg. 1. tit. 13. part. 4.

Successor, qui esse speratur in majoria, si dolosè fecerit aliqua per quæ filius naturalis non possit per subsequens matrimonium possessoris majoriæ legitimari, an tunc possit Princeps illum filium naturalem legitimare, etiam quoad succendum in tali majoriæ, vide dict. num. 9.

Successor in majoria an dicatur aliquis antequam nascatur, licet in matris ventre sit, vide num. 1. leg. 3. tit. 23. part. 4.

Successor, qui alienationi rei prohibita contentit in poenam incidit, sicuti ipse prædecessor qui illam vendidit, vide num. 1. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Et an in poenam incidat si alienet in eum, qui proximo loco succedere debet in majoria, vide dict. n. 1. in q. 7.

Successor majoriæ si à prædecessore rem majoriæ prohibita alienari emerit, an eo defuncto pretium, quod pro illa reddidit, repeteret possit, vel si non dedit, tue- ri se aliqua exceptione, vide ibidem.

Successor vindicare poterit res majoriae alienatas , ut debita testatoris solvantur , & quando , & quid si vendantur pro alimentando possessor majoriae , vel ut redimetur ab hostibus , vide dict. num. 1. quest. 10. & 11. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Successor an possit rem majoriae à judice ex causa alienata redimere , vel non , vide dict. num. 1. quest. 11.

Successor in majoria si illam penes potentem esse desinat , an per hoc illam alienare videatur , vide ibidem quest. 16.

Successor si antequam in majoria succedat illam renuntiet , an renuntiatio teneat , vide num. 1. quest. 26. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Successor si inveniat majoriam penes potentem , neque possit illam ab illo recuperare , neque invenerit iustitiam , si magnam quantitatem illi dedit , ut sibi restitueret , an talis redimens majoriam possit disponere de tali valore in præjudicium sequentis vocati ad majoriam , vide num. 1. quest. 17. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Successor qui esse debet in majoria si nolit rem à prædecessore suo alienatam redimere , an alias successor ad hoc admittatur , vide ibi in quest. 18.

Successor , qui speratur esse in majoria , si consentit possessori ut testetur de majoria , vel aliter de ea disponat , an per hoc ipse ejusque hæredes , vel legitimi successores graventur , vide num. 1. quest. 25. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Successor alienare majoriam videtur prohibitus , si ejus antecessor , qui primò vocatus fuit , illud erat , vide num. 9. quest. 27. leg. 1. tit. 13. part. 4.

Et an ille , qui in spe succedendi in majoria proximior est , si contentiat alienationi in pœnam contra alienantes impositam incidat propter suum consensum , & an ante rei traditionem , locus sit huic pœnæ , vide num. 1. quest. 29. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Successor an possit res majoriae alienare propter famam , vide ibidem in quest. 30.

Successor majoriae si alienare prohibetur , an & pignorare tales rem majoriae possit , vide ibi in quest. 31.

Successor in majoria an rem prohibitam alienare , ipse alienare possit illam in meliorem causam convertendo , vide ibidem in quest. 32.

Successor in majoria si solvit legatum de majoria ab ejus prædecessore factum , an per hos incidat in pœnam alienantis , ut ipse alienasse videatur , vide ibidem in q. 33.

Successor impeditus simpliciter permutare , an alienare , vel aliter rem diminuere possit , vide ibidem in quest. 34.

Successor , qui habet aliud ante se , si & tunc alienationi rei majoriae consentiat , an sibi præjudicet , & quando , vide ibi in quest. 39.

Successor , qui de proximo speratur esse in majoria , si sciat rem majoriae , vel ipsam majoriam alienari , neque contradicat , an per hoc contentire videatur alienationi , vide ibi in quest. 40.

Successor , qui alienationi majoriae , vel rei sua consentit , an pretium petere possit , vide ibidem quest. 42.

Successor in majoria si in ea litigium invenerit , & quem transactiōnem facere possit , vide ibidem in quest. 45.

Successor proximus in majoria an debeat solvere pretium à prædecessore suo factum nomine transactionis , quod dedit ut ipse cum tota majoria remaneret , vide num. 1. quest. 46. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Successores tantum videntur prohibiti alienare rem majoriae , si à conditore talis prohibito fuerit posita , non verò ipsem majoriam faciens & constituens , vide q. 47.

Et in quibus restitutionibus faciendis successor gravetur ex pacto cum prædecessore suo facto , vide num. 3. quest. 4. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Successores in majoria an succedant ex propria persona successivè , sicuti est in agnatis , an verò succedant jure hæreditario , vide dict. num. 3. quest. 4. dict. leg. 10.

Successores feudorum , si in feudis succedere velint , debent juramentum fidelitatis domino feudi præstare , & intra quantum tempus , vide ibi num. 4.

Quod procedit etiamsi prædecessor juraverit , & successoribus suis , vide ibidem.

Successor novus in aliqua majoria , an statim mortuo prædecessore ipsius possit intrare possessionem bonorum majoriae , quando in instrumento majoriae continetur , ut priusquam dictam possessionem intret , faciat juramentum de non alienando , vel simile , vide num. 2. leg. 7. tit. 4. part. 5.

Successor legitimus in bonis majoriae , vel alterius rei , qualiter agat contra intrantem illorum bonorum possessionem , cum ad illum non pertineant , vide num. 2. quest. 9. leg. 7. tit. 4. part. 5.

Successor in majoria dicitur dominus ejus , non usufructarius , vide num. 3. ib idem.

Successor in majoria an teneatur stare locationi prædecessoris sui , vide num. 4. leg. 2. tit. 8. part. 5.

Et quid in successione Prælati , Papæ , vel alterius , vide ibidem.

Et Papa in vita sua non potest sibi eligere successorem , & quare , vide dict. num. 4.

Successor in majoria bene potest revocare malè gesta prædecessoris sui , & qualiter hoc possit fieri , vide ibidem.

Successor in majoratu , si in eo non posuit rem , quam ponere conditor majoriae jussit , an illa pro apposita videatur , vide num. 1. leg. 4. tit. 9. part. 6.

Successor in majoria an agat contra possessorum ipsius ad damnum in rebus majoriae illatum , ut ipse illud resarciat , vide num. 3. leg. 7. tit. 9. part. 6.

Successor in majoratu an teneatur solvere pretium rei emptæ per testatorem , quam testator in majoria posuit , vide num. 3. quest. 4. leg. 10. tit. 9. part. 6.

Successor in majoria quando potere possit rem majoriae venditam de licentia Principis , vide num. 4. quest. 8. leg. 6. tit. 11. part. 6.

Et de alienationibus rerum majoriae , quæ de Principis licentia fiunt , vel fieri possunt , & de validitate , & de effectu , & quando possit revocari , vel non , vide num. 4. dict. leg. 6. tit. 11. part. 6.

Et an beneficium legis finalis , C. de edicto Divi Adriani tollendo , detur successori in majoria , vide num. 1. leg. 2. tit. 14. part. 6.

SUCCESSOR Regis in regno an teneatur ad debita Regis præmortui , vide num. 1. leg. 4. tit. 15. part. 2.

Successor Regis teneatur resarcire d. m. um à suo præcessore factum rei publicæ in forma iustitiae , vide dict. num. 1.

SUCCESSOR singularis an ei profint acta judicii , ut sunt probations à suo præcessore gelatas , vide num. 15. leg. 19. tit. 22. part. 3.

Successor singularis an habeat jus retentionis , & an tale jus ad illum transeat , vide num. 4. ad fin. leg. 9. tit. 2. part. 5.

Successor singularis an teneatur stare colono , vide num. 1. leg. 19. tit. 8. part. 5.

Et quid si successor nolit colonum à re conducta expellere , an colonus teneatur itare locationi cum illo singulari successor , vide num. 2. ibidem.

Successor singularis in re alicui conducta , quando non possit inquilinum expellere ante finitum tempus , vide num. 5. dict. leg. 19. tit. 8. part. 5.

Successor singularis an habeat facultatem solvendi unum pro alio , & quando , vide num. 2. leg. 3. tit. 14. part. 5.

SUCCESSOR in beneficio , in Episcopatu , vel dignitate.

Successionem in Episcopatu quis sibi querere non potest , nisi de licentia Papæ , vide num. 1. leg. 7. tit. 5. part. 1.

Successor in beneficio an teneatur stare contractui locationis facto per prædecessorem , vide num. 3. leg. 9. tit. 17. part. 1. & num. 4. leg. 2. tit. 8. part. 5.

Successori in beneficio an proposit sententia lata pro præcessore contra prætentendum jus ad aliquod beneficium , vide num. 15. leg. 19. tit. 22. part. 3.

Successor in dignitate non dicitur eadem persona cum defuncto , vide num. 6. leg. 13. tit. 9. part. 7.

SUFFICIT pro ratione voluntas in provisionibus beneficiorum per Papam , vide num. 8. leg. 1. tit. 16. part. 1.

SUFFRAGIA vivorum an profint existentibus in Inferno ad diminutionem pœnarum , vide num. 1. leg. 42. tit. 4. part. 1.

Suffragia vivorum an profint defunctis , & quando , vide num. 7. in proœm. tit. 13. part. 1.

SUITAS , & in quibus durent effectus suitatis , etiam hodie cum jam sit sublata differentia patræ potestatis , & emancipationis in successione ab intellecto , vide num. 2. leg. 21. tit. 3. part. 6.

Et filius exhaeredatus amittit jura suitatis , alius vero non , vide ibi num. 4. C. 5.

Suitas an debat inspici tempore mortis patris , vel testamenti , vide num. 1. leg. 22. tit. 3. part. 6.

Suitas tollitur per expressam dationem substituti vulgaris , & an per tacitam , vide num. 7. leg. 2. tit. 5. part. 6.

Suitas an sit sublata de jure partitum in illo , in quibus suitas est favor filiorum tuorum , vide num. 10. leg. 10. tit. 5. part. 6.

Suitas cessat in ascendentibus , vide num. 3. leg. 20. tit. 6. part. 6.

SUM , **ES** , **EST** , istud verbum est substantivum , & importat rei veritatem , non vero fictionem , vide num. 10. leg. 4. tit. 15. part. 4.

Sum , es , est , & quod ita verbum sit substantivum , neque significet ipso jure , vide num. 2. quest. 4. post med. leg. 55. tit. 5. part. 5.

SUMMARIA PROBATIO , quæ requiritur in questione status mota filio , an coram iudice laico fieri possit , vide num. 4. leg. 7. tit. 22. part. 3.

Summaria probatio in questione status filio mota , an habeat locum in bonis feudalibus , vide dict. num. 4.

SUMMAM in quibus calibus procedatur , vide gloss. leg. 7. per text. ibi , tit. 22. part. 3.

Summatim , ictus verbum qualiter intelligatur , vide num. 1. per text. ibi , leg. 7. tit. 19. part. 4.

SUMMUM Sacerdotium tuit iussu Domini institutum , & per Moylem , vide num. 1. leg. 2. tit. 6. part. 1.

SUMPTUS funeris estimatur secundum facultatem , & dignitatem detuncti , vide num. 8. in princip. leg. 12. tit. 13. part. 1.

Et an icti sumptus taxari possint per statutum , & quid hodie in Regno servetur , vide ibidem.

Sumptus belti an ad Regem , vel ad populum spectent , vide num. 2. leg. 8. tit. 20. part. 2.

Sumptus necessarii , & utiles in re à bonæ fidei possessore possella , an compensentur cum fructibus inde perceptis , vide num. 5. leg. 41. tit. 28. part. 3.

Sumptus necessarii à malæ fidei possessore facti , an ipse illos recuperet , & quid si rem instituat antequam sumptus illi sibi restituantur , an & tunc actionem ad eos habeat , vide num. 2. leg. 44. ibi.

Sumptus , quos fecit dominus superioris molendini , in eis dominus molendini inferioris contribuere tenetur , quando una tantum clusa servit duobus molendinis duorum dominorum , vide num. 2. leg. 15. tit. 32. part. 3.

Sumptus factus ab universitate in prosecutione causæ injūstæ , an illi , qui sunt de universitate , solvere teneantur , saltim si illud fieri semper contradixerunt , vide num. 9. leg. 20. tit. 32. part. 3.

Sumptus si sunt ad perpetuam rei utilitatem in re subjecta restitutioni , an possint in totum vocato ad illam imputari , & ab eo repeti , vide num. 1. quest. 46. leg. 10. tit. 26. part. 4.

SUPERBIA esse solet semper vicina potentibus , vide num. 2. in proœm. tit. 17. part. 3.

Superbia solet esse potentibus vicina , vide num. 4. leg. 14. per text. ibi , tit. 14. part. 5.

Superbia est initium omnium peccatorum , vide num. 3. in prolog. 7. part.

SUPERILLUSTRES , & illustres qui dicantur , vide num. 1. & 2. per text. ibi , leg. 3. tit. 13. part. 4.

SUPERIOR debet removere Prælatum , quem populus præsequitur , dato sibi æquivalenti in alio loco , vide num. 14. in prolog. part.

Superior ad condendam legem particularem debet convocare populum , & ante eos propositionem facere , vide num. 1. leg. 12. tit. 1. part. 1.

Superior non potest facere statuta cum poena contrave-

nientium , nisi ille habeat jurisdictionem sine poena sic , num. 1. dict. leg. 12.

Superior compellere potest subditos ad observantiam legis suæ , vide num. 4. leg. 16. tit. 1. part. 1.

Superior potest sine alio requisito absolvere excommunicatum ab inferiori in duobus calibus , de quibus per num. 3. leg. 24. tit. 9. part. 1.

Superior cui devolvitur electio , sive beneficii provisio propter priorum negligentiam , ed quod intra tempus electionem , sive provisionem non fecerunt , an debeant eligere secundum illas qualitates , secundum quas primi electores , seu collatores providere debebant , vide num. 1. leg. 9. tit. 16. part. 1.

Superioris authoritas in omni conventione intelligitur excepta , vide num. 1. leg. 11. tit. 28. part. 2.

Superiores quia à subditis pedagia percipiunt , eos ab incursu latronum liberare debent , & quid si non faciunt , vide num. 2. leg. 17. tit. 18. part. 3.

Superioris authoritas an requiratur in ædificando populo de novo , vide num. 4. leg. 9. tit. 4. part. 5.

SUPERFICIARIUS habet tantum utile dominium in re , vide num. 1. leg. 29. tit. 8. part. 5.

SUPPLEMENTUM legitimæ filiorum , an à legatariis , vel ab hæredibus extraneis fieri debeat , vide num. 10. in fin. leg. 17. tit. 1. part. 6.

Et an frater agat ad supplementum , quando à fratre aliquid sibi fuit reliquit instituta turpi persona , vide num. 5. leg. 12. tit. 7. part. 6.

Et an filius possit agere ad supplementum , quando minus legitimæ fuit sibi reliquit cum prohibitione , nè amplius petere , an vero possit testamentum querelare tanquam inofficium , vide num. 9. leg. 5. tit. 8. part. 6.

Et licet jus agendi ad supplementum successerit in locum querelæ , non tamen finitur quoquānnio , ut est in quærela , vide in dict. num. 9. dict. leg. 5.

Et an ictus jus agendi ad supplementum transmittatur ad hæredes , & quanto tempore finitur , vide ibidem.

Et an supplemento legitimæ fuit ipso jure , vel si petatur à filio , vel ab ejus hæredi , vide ibidem.

Et quid si pater unum filium sibi instituit hæredem universalem , in alium verò fecit majoriam , alium præteriit , an iste præteritus agat , tam contra habentem majoriam , quam contra universaliter institutum , vide dict. num. 9. in fin. dict. leg. 5. tit. 8. part. 6.

Et an tale jus agendi ad supplementum detur etiam fratribus , quando à patre turpis persona fuit instituta , vide dict. num. 9. in princ. & num. 5. leg. 12. tit. 7. part. 6.

Et an hæredes , vel legatarii tencantur , ad supplementum legitimæ filii , vide ibidem in num. 10.

Et an filius agnoscat testamentum patris aliquo modo à querela excludatur , vide gloss. leg. 6. per text. ibi , tit. 7. part. 6.

SUPPLETIO , vide supra in verbo: **SUPPLEMENTUM**.

SUPPLICATIONES , quæ sunt Principi propter ejus mandatum præcedens , sunt bene factæ , conquerere debet Princeps , vide num. 3. leg. 19. tit. 18. part. 3.

Supplicatio prohibetur contumaci , sicut ei prohibetur appellatio , vide num. 2. leg. 9. tit. 23. part. 3.

Supplicatio est Regi offerenda , & sine ejus iussu non potest præfectus prætorio de ea cognoscere , vide num. 3. leg. 19. tit. 23. part. 3.

Supplicatio quando possit Regi fieri , si per auditores Regis duæ sententiae confirmatoria latae sunt , & alia in hoc , vide num. 1. leg. 4. tit. 24. part. 3.

Supplicatio an habeat locum , quando duæ sententiae conformes latae fuerunt , vide num. 2. leg. 4. tit. 24. part. 3.

Et an à sententia confirmatoria in regali curia lata possit supplicari , si tali sententiae una alia tantum præcessit , vide ibidem.

Et quid si sententia confirmatoria lata in curia Regis , & ibidem venit de gradu in gradum , non tamen fuit lis accepta si ab ea fuerit Regi supplicatum , an hoc non obstanti executioni manatur , vide dict. num. 2. dict. leg. 4.

Supplicatio an habeat locum , quando quis appellare noluit , cum potuerit , vide num. 5. leg. 5. tit. 24. part. 3.

Et

- Et an in rescripto Principi super hoc dato debeat dici, non obstanti tali sententia, quæ transivit in rem judicatam, vide *ibidem*.
- Supplicatio**, quæ Principi datur, quando aliquis petit filium suum naturalem ab ea legitimari, qualis esse debeat, vide num. 8. leg. 4. tit. 15. part. 4. & ibi num. 9.
- Et an cum sit talis supplicatio debeat in re dici, quod pater habet alios filios legitimos, & quid si non dicatur, vide *dicit. num. 9.*
- SURDUS** an admittatur in feudis, pro quibus non praestatur servitium, licet præstetur census pecuniarius, vide num. 19. *in fin. leg. 2. tit. 15. part. 2.*
- Surdus tantum, vel surdus mutus, & coecus simul, an possit matrimonium contrahere, num. 5. leg. 5. tit. 2. p. 4.
- Surdus aliquantulum non impeditur quominus in feudo succedere possit, vide num. 8. leg. 6. tit. 26. part. 4.
- Surdus an & quando possit se per stipulationem obligare, & quando æquiparetur furiolo, & infanti, quando vero pupillo, & quando majori, vide num. 6. leg. 2. tit. 11. part. 5.
- Surdus ad omnes contractus admittitur ubi sermone opus non est, vide *dicit. num. 6. in princ.*
- Et qualiter probetur aliquem esse mutum, vel surdum, vide *ibidem*.
- Surdus an possit facere testamentum, & constituere procuratorem, & an possit adire hæreditatem, & matrimonium contrahere, & an possit testificare, vel torqueri, vide *ibidem num. 7.*
- Surdus an possit damnari ex confessione sua, & quando, & qualiter sic, vide *ibidem*.
- Surdus an & quando, & qualiter testamentum facere possit, vide num. 11. & 12. leg. 13. *per text. ibi, tit. 1. part. 6.* & num. 7. leg. 2. tit. 11. part. 5.
- Surdus esse debet necessariò ille, qui mutus est, & an cum muto, & surdo à nativitate possit Princeps dispensare, ut testamentum facere possit, & quando, vide num. 13. *dicit. leg. 13.*
- Et an contra mutum, & surdum à nativitate possit fundari processus, vide *dicit. num. 13. in fine.*
- Et an surdis possit exemplariter substitui per parentes, vide num. 3. *cum aliis ibi, leg. 11. per text. ibi, tit. 5. part. 6.*
- Surdus an & quando tutor alicujus minoris esse possit, vide num. 1. leg. 4. *per text. ibi, tit. 16. part. 6.*
- SUSCIPIENS** aliquem de sacro fonte dicitur ejus fidejusfor, & statim dicitur accepisse officium pedagogi, vide num. 7. leg. 6. tit. 4. part. 1. & num. *fin. leg. 3. tit. 7. part. 4.*
- SUSCEPTIO** ordinis sacri impedit matrimonium contrahendum, & dirimit jam contractum, vide num. 1. leg. 16. tit. 2. part. 4.
- Et an ordinum susceptio dirimat matrimonium carnali copula adhuc non consumatum, vide *ibidem*.
- SUSPENDI** an & quando possit jam mortuus, vide num. 3. leg. 7. tit. 1. part. 7.
- SUSPENSIO** quid sit, vide num. 6. leg. 14. tit. 9. part. 1.
- Suspensio facta ex levi causa non debent subtrahi fructus, secus si ex levi delicto, & quando sic, vide *post med. num. 5. leg. 17. tit. 9. part. 1.*
- Suspensio juris, vel hominis an sit inter has aliquando differentia, vide *dicit. num. 2.*
- Suspensio à beneficio solum refertur ad fructus beneficii, non autem ad facultatem administrandi in spiritualibus, & temporalibus, vide num. 7. *in princ. leg. 17. tit. 9. part. 1.*
- Suspensio si fiat nomine poenæ, potest per appellationem suspendi, & detineri, vide num. 5. *in princ. leg. 21. tit. 9. part. 1.*
- SUSPENSUS** ab officio qui de jure suspenditur an videatur suspensus à beneficio, num. 5. *in princ. leg. 17. tit. 9. part. 1.*
- Suspensus ab homine ab officio si suspensus sit propter crimen grave, an videatur suspensus à beneficio, & quid si crimen sit leve, vide num. 6. *dicit. leg. 17.*
- Suspensus à beneficio non videtur suspensus ab officio, & quæ sit ratio, vide num. 7. *in princ. dicit. leg. 17.*
- Suspensus à beneficio potest interim eligere, & in illo beneficio officiare debet, & ad quid talis suspensio extendatur, vide *ibidem*.
- Suspensus à beneficio debet inde accipere modicum ad suū sustentationem nè egeat, vide *ibidem*.
- Et an suspensus à beneficio in una Ecclesia possit in alia beneficium habere, vide *ibidem*.
- Suspensus**, & an debeat considerari an habeat jurisdictionem, vel non cum suspenditur ab officio, vel beneficio, vide *ibidem num. fin. per text. ibi.*
- Suspensus ab officio privatum debet horas dicere, publicè verò non, vide num. 1. leg. 18. tit. 9. part. 1.
- Suspensus ab officio propter delictum si celebret est irregularis, & quid si propter infamiam, vel alium delictum, puta corporis, vide *ibidem in num. 2.*
- Suspensus à jure si suspendatur ab homine intendeante imponere novam formam suspensionis, si celebret, an sit irregularis, vide *dicit. num. 2.*
- Suspenius ab officio si celebret, alias quam Papaæ, vel ejus delegatus eum non absolvet, nisi in contemptum celebraverit, vide num. 5. leg. 18. tit. 9. part. 1.
- Suspensus ab officio fructus numquam petet, & quid si ad sit necessitas, vide num. 7. leg. 31. tit. 9. part. 1.
- Suspensio ex gravi causa an debeat succurriri de fructibus beneficii, ut vivere possit, vide num. 9. *dicit. leg. 31.*
- SUSPECTUS** de fuga quis sit, neque relinquitur judicis arbitrio, vide num. 5. leg. 1. tit. 9. part. 3.
- Suspectus an dicatur consumens fructus in suos proprios usus ad hoc, ut fiat sequestratio, vide num. 7. leg. 1. tit. 9. part. 3.
- Suspectus tutor quando, & ex quibus esse dicatur, vide *gloss. leg. 1. 2. & 3. tit. 18. per text. ibi, part. 6.*
- Et quis illum de suspecto accusare possit, vide *gloss. d. leg. 2.*
- Et qualiter, & an per procuratorem, vel antequam gerat, vide num. 6. *ibidem*.
- Et coram quo judice tutor de suspecto accusari possit, & debeat, vide *ibidem in num. 7.*
- Et an cum removetur ut suspectus sit infamis, & quando à judice ex officio removeri possit, vide num. 1. leg. 3. tit. 18. part. 6.
- Et an statim quod lis est copta contra tutorem, ut suspectum debeat alius ponì loco ipsius, vide *ibidem num. 2. & 3. per text. ibi.*
- SUSPITIO** sola non probat delictum, & quid si post suspicionem fuerit admonitus, an & tunc requiratur sententia, vel propter illud sit notorium, vide num. 3. leg. 3. tit. 6. part. 1. & num. 5. leg. 12. tit. 14. part. 3.
- Suspicio præcedens, & monitio cui non paretur, an plenè probet delictum, & quando sic, vide num. 5. *dicit. leg. 12. tit. 14. part. 3.*
- Suspicio quæ sufficiat ad hoc, ut ex aliqua rasura instrumentum dici possit suspectum, vide num. 4. leg. 111. tit. 18. part. 3.
- Suspicio fraudis nulla esse potest, ubi Princeps authoratur, vide num. 2. leg. 5. *per text. ibi, tit. 1. part. 6.*
- SUTOR** si pannum, vel aliud suscepit, ut inde aliquid danti faceret, si dicat illud sibi fuisse subreptum, qualiter conveniri possit, vide *gloss. leg. 10. per text. ibi, tit. 14. part. 7.*
- Et an dominium rei compellat, ut agat contra surem ipso nolente, vide *ibidem in num. 5. & 6.*
- SUUS HÆRES**, vide supra in verbo: HÆRES.
- Sal sapientiæ debet habere judex, alias sal erit incipida, vide part. 3. pag. 1. num. 4.
- Sal conscientiæ debet habere judex, part. 3. pag. 1. num. 4.
- Successor majoratus in vita possessoris potest litigare suum jus, part. 3. pag. 4. num. 2.
- Salaria publica quæ dicuntur, part. 3. pag. 4. num. 4. & part. 3. pag. 5. num. 6.
- Salaria publica quando pro quasi castrensi peculio reputantur, part. 3. pag. 4. num. 4.
- Servus quando potest agere in judicio, part. 3. pag. 8. num. 1.
- Syndicus universitatis potest litigare, part. 3. pag. 1. num. 1.

materiarum

TABELLIO per se ipsum debet instrumenta scribere, si per alium scribat, etiam de voluntate partium instru-

instrumentum non valet , vide num. 5. leg. 7. tit. 9. part. 2. Tabelliones Regis quam etatem habere debeant , vide num. 2. leg. 8. tit. 9. part. 2. Tabelliones recipere non debent plusquam salarium, etiam si sponte illis detur , vide num. 4. dict. leg. 8. Tabelliones debent esse veloces , & diligentes , vide num. 5. dict. leg. 8. tit. 9. part. 2. Tabelliones legis abbreviaturas non extendunt, vide num. 6. dict. leg. 8. Tabelliones Regis revelantes secreta Regis, seu aliud contra suum officium faciendo , qua poena debeant puniri, vide num. 7. leg. 8. tit. 9. part. 1. Tabelliones in Provinciis qui vocantur (del adelantamiento) debent dari à Rege consuetudine cessante , vide num. 5. leg. 22. tit. 9. part. 2. Tabellio sine judicis mandato an possit emendare dictum tettis , qui post intervallum vult se corrigeret , vide num. 2. leg. 30. tit. 16. part. 3. Tabellio , qui parti aliquid manifestat antequam acta appearantur , & testes publicentur , punitur de falso , vide num. 3. leg. 9. tit. 17. part. 3. Tabelliones , qui cum inquisitoribus alicujus delicti vadunt , an jurare teneantur , an verò sufficiat juramentum in eorum creatione præstitum , vide ibid. in num. 5. Tabelliones in inquisitione facienda quando cum inquisitore vadunt , quales esse debeant , & an tales inquisitores possint eligere tabellionem naturalem loci ubi inquisitio committitur , vel consanguineum inquisitoris , vide num. 1. leg. 10. tit. 17. part. 3. Tabelliones in inquisitione facienda debent eligi ad voluntatem inquisitoris , & quales esse debeant , & an possint recusari , vide ibidem num. 2. Tabellionum usus an sit de jure gentium , an verò de jure civili , vide num. 1. in proxm. tit. 18. part. 3. Tabellio extra suum territorium positus aliquod instrumentum confidere non potest , vide num. 1. leg. 8. tit. 18. part. 3. Tabellio qualiter de novo per Principem creatur , vide gloss. per text. ibi , leg. 8. tit. 18. part. 3. Tabelliones jurare debent , & qualiter , & quid si non jurant , vide num. 2. leg. 8. tit. 18. part. 3. & num. 5. leg. 4. tit. 10. part. 3. Tabellionis investitura , vide ibidem num. 3. dict. leg. 8. Tabellionis instrumentum an faciat fidem extra Regnum inter homines illius jurisdictionis alibi litigantes , vide num. 4. dict. leg. 8. Tabelliones Regis habent secum dignitatem , vide num. 3. leg. 16. tit. 18. part. 3. & num. 2. leg. 7. tit. 9. part. 2. Tabellio dicens se cancellasse , vel ralurau fecisse , an ei sit credendum , & quando talis attestatio necessaria non sit , vide num. 6. leg. 44. tit. 18. part. 3. Tabellio qualiter scripturam cuiusvis contractus facere debat , vide gloss. omnes leg. 54. tit. 18. part. 3. Tabellio , qui diem in contractu non apposuit , an ei creditur , si dicat se recordari de die , & quid si à principio unus dies pro alio ponatur , & quid si in appositione diei fuit erratum , quando notarius se corrigere possit , vide num. 2. leg. 54. supradict. Tabellio debet cognoscere contrahentes , & qualiter instrumentum conficiet , si contrahentes non cognoscant , vide num. 8. leg. 54. tit. 18. part. 3. Tabellio , qui rogatus est scripturam deducere de protocollo notarii infirmi , an illam signare debeat , & quid dicere debeat , vide ibidem in num. 5. & num. 1. leg. 55. tit. 18. part. 3. Tabellio defunctus an possit legare , vel an heredes ejus aliquid habere debeant , quando deducitur exemplar per alium tabellionem de ejus originali , & quid hodie , vide num. 4. leg. 55. tit. 18. part. 3. Et quid si inter protocolla tabellionis mortui inveniatur charta soluta , an exemplari debeat , vide n. 5. d. leg. 55. Tabellio dicens habuisse in mandatis à testatore , ut non ostendat ejus instrumentum nisi post certum tempus , an ei sit credendum , vide gloss. leg. 103. tit. 18. part. 3. Tabellio & si negetur , quod scribens erat tabellio , quæ

in hoc probanda sint , vide num. 1. & 3. leg. 115. in princ. tit. 18. part. 3. Tabellioni dicenti se tabellionem in instrumento non creditur , nisi ostendat litteras testimoniales , & authenticæ , vide ibidem. Tabellio & si notus sit , si adversa pars neget illum tabellionem , an qui instrumentum manu sua factum presentat , illud probare debeat , vide num. 2. leg. 115. tit. 18. part. 3. Et an qui longo tempore fuit habitus in aliquo loco pro tabellione , si instrumentum fecerit , valeat tale instrumentum , vide ibidem in num. 4. Et quid si instrumentum sit antiquum , & negetur quod faciens fuerit tabellio , an illud probare debeat , vide ibidem in num. 5. Tabellio dicens instrumentum non fuisse à se factum , an ei sit fides adhibenda , & qualiter probetur contrarium , vide num. 6. in dict. leg. 115. & num. 6. leg. 118. tit. 18. part. 3. Et quid si dicat à se factum , sed falso instrumentum scripsisse dicat , an ei fides sit adhibenda , vide dict. num. 6. & num. 5. leg. 118. ibidem. Tabellio si contradicat testibus , an ei illis rejectis sit standum , vide num. 7. dict. leg. 115. & num. 6. dict. leg. 118. ibidem. Tabellio , qui est in longinquio , an debeat venire ad vocationem judicis , quando super factione alicujus instrumenti , quod dicitur à se factum fuisse dubitatur , vide num. 2. leg. 118. tit. 18. part. 3. Et quid si effectus fuerit infamis , vide ibidem in num. 7. dict. leg. 118. Tabellio , & an officium tabellionatus sit dignitas , vel minus , & an sit officium vile , & quid in tabellione Regis , vide num. 2. in proxm. tit. 19. part. 3. Tabelliones habent autoritatem publicam , & quare , vide num. 1. leg. 1. tit. 19. part. 3. Tabelliones , qui præsumt in regalibus cancellariis , habent dignitatem , vide num. 2. dict. leg. 1. & num. penult. & final. leg. 16. tit. 18. part. 3. Tabellio debet esse christianus , & quid de judeo facto christiano , an illud esse posse , vide num. 4. leg. 2. tit. 19. part. 3. Tabellio christianus conficiens instrumentum inter iudeos , an in eo debeat nomen Domini invocare , vide dict. num. 4. Tabellio an illud esse possit infamis , & quid si post creationem factus fuerit infamis , vide ibidem in num. 5. Tabellio quid scire debeat , & an leges , vide num. 6. dict. leg. 2. Tabellio qui non scit formulas , & notas an teneatur parti de imperitia , vide dict. num. 6. Tabellio debet habere notitiam illarum rerum , de quibus à jure instrumenta confici prohibentur , vide ibidem. Tabellio si conficiat instrumentum contra juramentum ab eo tempore assumptionis præstitum , alia instrumenta postea per eum confecta , non tenentur , vide ibidem. Tabelliones tenentur ad secretum secundum quod eis à partibus injungitur , & quando , vide num. 7. dict. leg. 2. tit. 19. part. 3. Tabellio quando puniatur si faciat instrumentum clandestinum , vide ibidem in dict. num. 7. Tabelliones debent esse vicini locorum ubi instrumenta facere volunt , & alii illud officium concedi non debet , vide num. 8. dict. leg. 2. Tabelliones forenses instrumenta , sive testamenta , vel alias scripturas facere minimè possunt , vide dict. num. 8. Tabellio laicus quando à laico est constitutus si faciat instrumentum super spiritualibus , an instrumentum nullud valeat , vide num. 10. dict. leg. 2. Tabelliones creare , an possit in hoc privilegiatus , & an consuetudo istam potestatem dare possit , & quid si esse debeat , an immemorialis , vel quadraginta annorum , vide num. 2. leg. 3. tit. 19. part. 3. Tabelliones olim ponebantur per civitates sui loca , sive talis electio ad communitatem terrarum pertinebat , vide num. 5. ibidem.

Index materiarum

- Tabellio ab aliquo domino creatus si faciat instrumentum in domini favorem , an tale instrumentum valeat , vide num. 6. leg. 3. tit. 19. part. 3.
- Et an illi testamento sive instrumenta venditionum , vel cæterorum contractuum confiscere possint , vide ibidem num. 7.
- Tabelliones generales solus Princeps illos facit , vide num. 8. ibidem.
- Tabelliones creare possunt domini terrarum qui judices in terris suis creare possunt , & quid illi facere possint , vide dict. num. 7.
- Tabelliones personaliter comparere debent ut examinentur , neque in hoc potest interesse procurator , vide num. 1. leg. 4. tit. 19. part. 3.
- Et quid si creetur sine examinatione , an licet idoneus sit debeat tamen removeri , vide dict. num. 1.
- Tabelliones à quibus examinentur , & quid in curia Romana , vide num. 3. dict. leg. 4.
- Et an debeant afferre litteras testimoniales illius loci unde sunt , vide ibi num. 4.
- Tabelliones non debent facere instrumenta super contrahibus à jure reprobatis , vide ibidem num. 5.
- Tabellio puniri debet criminaliter si faciat instrumentum illicitum , vide dict. num. 5.
- Nec faciet instrumentum in fraudem usurarum sub poena privationis officii , & perjurii , vide dict. num. 5.
- Non tamen punietur poena falsi , licet conficiat instrumentum illicitum , vide ibidem.
- Tabellio jurare debet cum creatur , & quæ debeat jurare , vide num. 5. dict. leg. 4. per text. ibi.
- Tabellio cum fuerit requisitus instrumenta facere debet sub poena perjurii , quia propter hoc dicitur servus publicus , vide num. 7. dict. leg. 4. tit. 19. part. 3.
- Tabellio an debeat instrumenta propria manu scribere si ve sit protocolum , sive indeumptum , vide num. 2. leg. 5. tit. 19. part. 3.
- Tabellio si sit multum infirmus ita quod signare non possit , quid fieri debeat , vide num. 3. dict. leg. 5.
- Tabelliones non debent instrumenta sua facere per abbreviaturas , & de poena contrarium facientium , vide num. 1. & 2. leg. 7. tit. 19. part. 3.
- Et quid si tales abbreviaturæ sint significativæ numeri , & in communis usu , vide dict. num. 2. dict. leg. 7.
- Et qualiter istud de abbreviaturis debeat intelligi , vide dict. num. 2.
- Tabelliones debent annos domini ponere in instrumento extensè non per abbreviaturas significativæ numeri , vide ibidem in num. 3.
- Et si instrumentum vitiatur culpa , seu imperitia tabellionis , an ad damnum sive interesse teneatur , vide ibid. n. 4.
- Tabelliones domus Regis debent registra tervare , & si illud celant puniuntur poena falsi , vide num. 2. leg. 8. tit. 19. part. 3.
- Tabellio debet habere registrum omnium scripturarum quod exhibere cogitur , quando ei fuerit petitum , vide num. 1. leg. 9. tit. 19. part. 3.
- Et quid si protocolum non appareat , vel probetur fuisse amissum , an instrumentum inde sumptum probet aliquid , vide dict. num. 1.
- Tabellio debet torqueri si dicat se protocolum amissile , & qualiter plus puniri debeat , vide dict. num. 1.
- Et quid si instrumentum erat antiquum , & tabellio jam sit mortuus , an instrumentum sumptum probet , vide dict. num. 1. ad finem.
- Tabellio nihil scribere potest nisi rogatus sit à partibus , & qui non rogavit notarium , an illum cogere possit ut sibi detur instrumentum , & quod ipsi volunt , vide num. 2 dict. leg. 9.
- Et an presumatur rogatus , vide ibidem.
- Tabellio , an possit instrumentum extendere servata rei substantia , & quid hodie , vide ibi num. 4. & 6. leg. 8. tit. 9. part. 2.
- Tabellio an possit objicere petenti instrumentum quod sua non interest ex aliqua causa , & an possit implorare ut pars , quæ de sua editione laderetur , citetur , & quid si nolit , hoc agere , vide num. 5. dict. leg. 9. tit. 19. part. 3.
- Tabellio potest edere instrumentum etiam si pars contradicat , & quid pars laesa tunc facere debeat , vide d.n. 5.
- Et quibus expensis edi debeat , vide ibidem.
- Tabellio , an possit cancellare protocollum postquam ex eo dedit instrumentum sumptum , vide ibi num. 6.
- Tabellio reficere potest scripturam si pars illam amisit , etiam amissione non probata , neque citata altera parte , vide num. 2. leg. 10. tit. 10. part. 3.
- Et quando tabellio ad hanc refectionem non teneatur , & quid si reficerit quando reficere non debuerat , vide num. 3. & 4. ibidem.
- Tabelliones ut plurimum sunt inhumani in salariis exigendis , quæ salario taxari debent de jure communi , vide num. 3. leg. 13. tit. 19. part. 3.
- Tabellio non potest facere libi satisficeri propria autoritate ubi quantitas taxata non est , sed cum taxatione judicis , vide ibidem.
- Tabelliones , & de ipsorum salariis , & quid si plus receperint etiam ab ipso solventibus , vide num. 1. & 2. leg. 15. tit. 19. part. 3.
- Et qua pœna teneantur si plus receperint , quam esset eis taxatum , vide dict. num. 1. dict. leg. 15.
- Et qualiter hodie fiat taxatio , an pro valore rei , vel pro quantitate scripturæ , vide dict. num. 2. dict. leg. 15.
- Tabelliones minoris salario percipere debent à judicis , quam à christianis , & quare , vide num. 3. dict. leg. 15. tit. 19. part. 3.
- Tabelliones Regis si falsitatem faciant , debent mori , vide num. 2. leg. 16. tit. 19. part. 3.
- Et quid in aliis tabellionibus Civitatum , vide ibidem in num. 4. dict. leg. 16. & num. 6. ibi.
- Tabellio dicens quod Titius instrumentum produxit realiter , an puniatur tanquam falsarius , sinita non sit , sed verbo tantum allegavit , vide dict. num. 6.
- Tabellio falsarius à quolibet de populo accusari potest , ut manus ei amputentur , vide dict. num. 6.
- Et quid si instrumentum falsum , quod fecit , sit alijs in se nullum , an tabellio eadem poena puniatur , vide dict. n. 6.
- Et quid si instrumentum sit verum in principali , fallum tamen in accessoris , ut in appositione pœnz , vel alibi , vide ibidem.
- Tabellio constitutus super præda si ibi falsitatem commitat , qualiter puniatur , vide ibidem.
- Tabellio an possit instrumenta confiscere pendente accusatione falsi , vide dict. num. 6. in finalibus verbis.
- Tabellio damnatus de falso , & si ei manus dextera mansit officium tabellionatus exercere non poterit , vide ibi in num. 7.
- Et an judex in sententia possit ei reservare instrumentum confessio , vide dict. num. 7.
- Et an instrumenta per eum facta ante condemnationem ex quo in officio toleratur valeant , vide ibidem.
- Et quid si esset damnatus ex alio crimine , vel de falso in alio , quod in officio suo , vide dict. num. 7. in fine.
- Tabellionis stylus in comparandis litteris temper inspicieundus est , quod euam exemplificat , vide num. 2. leg. 4. tit. 20. part. 3.
- Tabelliones à pauperibus aliquid exigere non debent , & quid si perveniant ad pinguiorem fortunam , vide num. 3. leg. 6. tit. 22. part. 3.
- Tabellio si sit infamatus ex eo , scilicet , quia negavit depositum , an instrumenta confiscere possit , vide num. 4. leg. 8. tit. 3. part. 5.
- Tabellionis præsentia an sufficiat , & testium , ut donatio , quæ excedit quingentos aureos , si de ea fiat publicum instrumentum , non sit necessarium quod insinuerit , vide num. 16. leg. 9. tit. 4. part. 5.
- Tabellio si sit judex , & tabellio , an sufficiat coram eo insinuationem donationis excedentis facere , vide num. 16. supradictum.
- Tabellio non potest rogari nisi tantum de his , quæ in ejus præsentia sunt , vide num. 1. ad fin. leg. 6. tit. 5. part. 5.
- Tabellio navis si instrumenta fecerit , qualem vim faciant , vide

Septem Partitarum.

491

- vide num. 3. leg. 1. per text. ibi, tit. 9. part. 5.
Tabellio qualiter debeat confidere instrumentum de contractu muti, vel surdi, vide num. 7. in fin. leg. 2. tit. 11. part. 5.
Et si Monachus prohibitus exercere officium tabellionatus faciat instrumentum de novo, an illa valeant, vide num. 7. leg. 28. tit. 11. part. 5.
Tabelliones quatuor si sint testes alicujus testamenti, an illud sufficiat, vide num. 4. ad fin. leg. 1. tit. 1. part. 6.
Tabellio an necessario intervenire debeat in testamentis factis in scriptis, vide num. 9. dict. leg. 1. tit. 1. part. 6.
Tabellio si interfit factio testamenti in scriptis, an tunc possit aperiri sine aliquibus juris tolemnitatis, vide num. 4. leg. 3. tit. 2. part. 6.
Tabellio si faciat aliquod instrumentum, tunc publicatio non est necessaria, vide dict. num. 4. dict. leg. 3.
Tabellio eo ipso, quod aliquam scripturam facit, illa dicitur scriptura publica, vide *ibidem*.
Tabellio qualiter confidere debeat instrumentum publicationis alicujus testamenti, vide *ibidem*.
Tabelliones qualiter scripturas reddere teneantur, & an & quando sine die, & couliz, vide num. 3. leg. 5. *ibidem*, & gloss. leg. 11. tit. 18. part. 3.
Tabelliones numeri debent facere testamenta ibidem morientium, non vero alia, vide num. 4. leg. 11. per text. ibi, tit. 3. part. 4.
Tabelliones aliquid recipere non debent, quando faciunt scripturam pro captivorum redēptione, vide num. 7. leg. 5. per text. ibi, tit. 10. part. 6.
Et an infamis officium tabellionatus exercere possit, vide num. 10. leg. 7. tit. 6. part. 7.
Tabellio si faciat instrumentum tanquam tabellio, si numquam fūllēt creatus, qualiter puniatur, & quid si fuit creatus tabellio, sed privatus fuit, vide num. 1. & 2. leg. 1. tit. 7. part. 7.
Tabellio an & quando veniat puniendus, vel non ex instrumento falso ab ipso facto, & quando, & ex quibus excusetur, & quam plura de hoc, vide per num. 1. & 2. leg. 1. per text. ibi, tit. 7. part. 7.
Tabellio si puniatur de falso, quando instrumentum, quod confidit, erat in se nullum, vide d. n. 2. dict. leg. 1.
Et quid si instrumentum nondum erat perfectum, ut quia indigebat subscriptione, vide *ibidem*.
Tabellio, qui ante publicationem dicta testium manifestavit, vel legere pallus fuit, an puniatur poena falsi, vide num. 5. dict. leg. 1.
Et an qui se falso gerit pro tabellione puniatur poena falsi, vide num. 3. leg. 2. tit. 7. part. 7.
Tabelliones falsati puniuntur amissione manus, vide num. 5. leg. 6. per text. ibi, tit. 7. part. 7.
TABERNA, & in ministrans tabernam, & dans vinum potantibus sit p̄fona vilis, & quid de domina caponaz, vide num. 5. leg. 3. tit. 14. part. 4.
TABULÆ pupilli res confirmantur existentia sui hæredis, vide num. 10. leg. 10. & num. 5. & 6. leg. 8. tit. 5. part. 6.
TACERE posse, quām loqui difficultius est, vide num. 10. leg. 4. tit. 4. part. 2.
TACENS an videatur consentire, & quando, & plura ad hoc, vide per num. 1. leg. 33. per text. ibi, tit. 3. 4. part. 7.
TACITURNITAS eorum qui redderent Principem difficultorem ad aliquid concedendum, non semper vitiat, vide num. 1. leg. 36. tit. 18. part. 3.
Taciturnitas alicujus qualitatis qua expressa, etiam illud fieret, an actum vitiet, vide dict. num. 1. in fin.
Taciturnitas habetur pro consentiu ratione conjunctionis, vide num. 2. per text. ibi, leg. 1. tit. 16. part. 4.
TACITUS consensus qualiter colligatur in illo, qui in minori aetate sponsalia contraxit, si cum esset pubes consentit, vide num. 5. & 7. leg. 3. tit. 1. part. 4.
Tacitum, & exp̄ssum, & quando sit pars virtus taciti, & expressi, & quando tacitum sit majoris potentia, quām exp̄ssum, vide num. 5. leg. 2. tit. 1. part. 5.
Tacitus consensus ex quibus colligatur, ut videatur aliquis domum reconducere, vide num. 4. leg. 20. per text. ibi, tit. 8. part. 5.

- TALLIONIS POENA**, vide in verbo: POENA TALLIONIS.
TAUROS permittere an licet, & utrum rectores Civitatum illud permittentes peccent mortaliter, vide num. 2. leg. 57. tit. 5. part. 1.
Tauri, & ex equa, & tauro, velex tauro & equa numquam fuit vilum animal, vide num. 1. leg. 21. tit. 11. part. 5.
TAXATIO judicis an prius fieri debeat, quām juretur in item, vel è contra, & non potest taxare ultra duplum interesse communis, vide num. 4. leg. 5. tit. 11. part. 3.
Taxatio expensarum testium qualiter, & quibus concurrentibus fieri debeat, vide num. 17. leg. 26. tit. 16. part. 3.
Taxatio collectarum an per as, & libram, vel qualiter inter homines fieri debeat, vide num. 8. leg. 20. tit. 32. part. 3.
Taxatio alimentorum quando alicui relinquuntur, an modo redditum, an verò pro modo valoris reddituum fieri debeat, vide num. 7. leg. 2. tit. 19. part. 4.
Taxatio judicis requiritur in servi venditione in duobus casibus, de quibus per num. 4. leg. 2. tit. 22. part. 4.
TEMPERANTIA quid sit, vide num. 3. junct. text. in leg. 8. tit. 5. part. 2.
TEMPIUS decem, vel viginti annorum est sufficiens ad introducendam consuetudinem, vide num. 4. leg. 5. tit. 2. part. 1.
Tempus, quod debet duplicari propter petitionem factam ante tempus, quod esse debeat, vide num. 3. leg. 45. tit. 2. part. 3.
Tempus, quod attendatur ad faciendam estimationem rei sive in juramento affectionis, sive veritatis, vide num. 8. leg. 11. tit. 11. part. 3.
Tempus intra quod sententia lata per falsos testes, sive instrumenta debeat retractari, vide num. 7. leg. 13. tit. 22. part. 3.
Tempus intra quod fiscus possit se restituere contra sententiam contra se latam dolo procuratoris sui quale sit, vide num. 12. leg. 19. tit. 22. part. 3.
Tempus decem dierum, quod datur ad appellandum, an à die scientiae, vel sententiae currere incipiat, vide num. 16. leg. 2. tit. 23. part. 3. & num. 2. leg. 10. *ibid.*
Tempus ad appellandum præfixum quale sit, vide num. 18. leg. 2. tit. 23. part. 3. & num. 5. leg. 22. tit. 23. p. 3.
Tempus ad appellandum datum an possit de consensu partium prolongari, vide num. 5. leg. 22. tit. 23. part. 3.
Tempus datum ad prosequendam appellationem quale sit, & quando appellatio deserta erit, & quid in criminalibus, vide num. 1. leg. 25. *ibidem*.
Tempus intra quod appellatio fieri debet quale sit, vide num. 4. leg. 23. tit. 23. part. 3.
Tempus intra quod sententia, quæ valida est, debeat mitti in executionem, quale sit, vide num. 1. leg. 5. tit. 27. part. 3.
Et an tempus hoc possit ex causa per judicem augeri, vel minui, vide *ibidem*.
Tempus per quod merum imperium præscribatur, quale sit, vide num. 3. leg. 6. tit. 29. part. 3.
Tempus, cuius initii non extat memoria, an sufficiat ad præscribendas res omnibus communes, vide num. 1. leg. 7. tit. 29. part. 3.
Tempus in quo res communes Civitatum possint præscribi quale sit, vide num. 6. leg. 7. supradict.
Tempus quot requiratur, quando res dotales præscribuntur matrimonio jam soluto, vide num. 6. leg. 8. tit. 29. part. 3.
Tempus quod requiratur ad hoc, ut possit præscribi res, in cuius titulo erratur, quando verus titulus creditur, vide num. 3. leg. 14. tit. 29. part. 3.
Tempus in quo hæres rem possedit, an possit jungi cum tempore in quo testator possedit, & quando non proficit ad usucacionem, vide num. 2. leg. 16. *ibidem*.
Tempus quod requiratur ad hoc, ut emens à malæ fidei possessore rem præscribere possit, vide num. 1. leg. 19. tit. 29. part. 3.

Tempus

- Tempus præscriptionis quando Ecclesia succedit privato, qualiter computari debeat, vide num. 2. leg. 20. tit. 29. part. 3.
- Tempus per quod obligationi personali, & etiam ipsi actioni præscribatur, etiam contra Ecclesiam, quale sit, vide num. 1. leg. 22. tit. 29. part. 3.
- Tempus quod detur ad petendam restitucionem propter præscriptionem contra absentem factam, vide num. 4. leg. 28. tit. 29. part. 3.
- Tempus quale requiratur in præscriptione servitus contra Ecclesiam, vide num. 7. leg. 15. tit. 31. part. 3.
- Tempus immemorale quod dicatur, & an tempus centum annorum immemorale sit, vide num. 11. leg. 15. tit. 31. part. 3.
- Tempus in quo præscribitur libertas servitus habentis causam continuam, quale sit, vide num. 5. leg. 16. tit. 31. part. 3.
- Tempus quo sponsa sponsum vagabundum expectare debeat, quale sit, & quid si eo non elatio de licentia iudicis contraxit, an amittat arras, vide num. 3. leg. 8. tit. 1. part. 4.
- Tempus in quo nuptiae fieri non debeant, vide num. 9. per text. ibi, leg. 18. tit. 2. part. 4.
- Tempus in quo impotens debeat filiumflare cum uxore, antequam ab ea separetur, quale sit, vide num. 4. leg. 5. tit. 8. part. 4.
- Et an in hoc sufficiet tempus interpolatum, vel continuum, vide num. 6. ibidem.
- Et quid si mulier per certam probationem ostendat viri sui frigiditatem, vide num. 4. & 5. leg. 6. tit. 8. part. 4.
- Tempus intra quod dotem pro muliere promittens illum solvere debeat, vide num. 5. leg. 11. & num. 2. leg. 12. tit. 11. part. 4.
- Tempus nuptiarum, an expectetur si mulieri ab aliquo fuerit dos relicta, an vero statim debeatur, vide diff. num. 2.
- Tempus longissimum, an sufficiat ad hoc, ut dominus feudo privari possit, si feudatarius illum in alium transiuerit, vide num. 3. per text. ibi, leg. 10. tit. 26. part. 4.
- Tempus, & an pauperes tempore necessitatis possint dientes compellere ad sibi mutuandum, & quando, & qualiter, vide num. in proœm. tit. 1. part. 5.
- Tempus intra quod minor tenetur petere pretium rei sua, quam vendidit Rex quale sit, & an illo tempore elatio admittatur, vel non, vide num. 3. leg. 53. tit. 5. part. 5.
- Tempus intra quod debeat intentari remedium deceptionis ultra dimidiā jutii pretii quod sit, vide num. 4. in princip. leg. 56. tit. 5. part. 5.
- Tempus contraetus an prælens iniipi debet, quando aliquis vult intentare remedium, leg. 2. C. de rei cindenda venditione, vide ibidem in num. 5.
- Et an in brevi tempore præsumatur mutatio valoris alicuius rei, vide num. 6. in princip. ibidem.
- Tempus quod dicatur modicum, & quod non modicum, vide num. 7. leg. 19. tit. 8. part. 5.
- Et quo tempore debeat fieri solutio quando quis solvere promisit in quolibet anno, vel in omnibus annis, vide num. 2. leg. 15. tit. 11. part. 5.
- Tempus quod duret facultas solvendi unum pro alio quod sit, vide num. 2. leg. 3. tit. 14. part. 5.
- Tempus quod debeat iniipi, an mortis testatoris, vel testamenti respectu capacitatis filii instituti, vide num. 1. leg. 22. per text. ibi, tit. 3. part. 6.
- Tempus intra quod hæres conditione in adimplere debeat, ut hæres esse possit quod sit, vide num. 4. leg. 12. per text. ibi, tit. 4. part. 6.
- Tempus ad deliberandum, an detur fideicommissario universali in quem transeunt omnia onera, vide num. 3. leg. 1. tit. 6. part. 6.
- Tempus ad deliberandum peti debet ab hærede coram iudice ubi est major pars hæreditatis, vide num. 4. leg. 1. tit. 6. part. 6.
- Tempus ad deliberandum peti debet per Abbatem quando ejus Monachus fuit hæres institutus, vide ibidem in num. 7.
- Tempus ad deliberandum peti potest per adultum, & quid si habeat curatorem, vide ibidem in num. 8.
- Tempus ad deliberandum quod debeat dari hærcibus etiam si sint de liberis testatoris, vide num. 2. 3. & 4. leg. 2. per text. ibi, tit. 6. part. 6.
- Sed an post lapsum termini assignati poterit si achuc vivat adire sive terminus assignetur ad petitionem filii exhereditati sive ad petitionem creditorum, vel etiam si hæres sit de liberis testatoris, vide num. 3. dict. leg. 2. tit. 6. part. 6.
- Et quid si dilatio perita sit motu proprio ipsius hæredis, & non ad instantiam alterius, vide ibidem.
- Tempus ad deliberandum à lege hæredi datum, an ex causa per judicem minui possit, vide ibidem in num. 4. & 7. in fin. leg. 13. tit. 7. part. 6.
- Et quid si hæres sit per decem menses quibus neque adiuit neque repudiavit, qui intra duos menses qui restabant ad complendum annum petit à judice dilationem ad deliberandum, qui dedit novem menses, an infra istum terminum à judice præfixum licet annus legatis sit elapsus transmittat istud jus adeundi ad suum hæredem, vide num. 5. dict. leg. 6. tit. 6. part. 6.
- Tempus à judice datum defuncto ad deliberandum utrum adeat, vel non, illud tamen quod superest habebit ejus hæres, & non plus, vide num. 6. ibidem.
- Et quid si post finitum tempus hæredi datum ad deliberandum decepit sine additione hæreditatis, an illam ad hæredes suos transmittat, vide ibidem num. 7. & 8.
- Tempus ad deliberandum si hæredi detur interim ipsa bona hæreditaria debeat esse penes eum, vide num. 1. leg. 4. per text. ibi.
- Et qualia bona restituere teneatur hæres, quando hæreditatem repudiat, qualia vero non, vide num. 2. dict. leg. 4.
- Tempus ad confciendum, & perficiendum inventarium, quod sit, vide gloss. leg. 5. per text. ibi, tit. 6. part. 6.
- Tempus confectionis inventarii, an currat ante aditam hæreditatem, vide num. 5. dict. leg. 5.
- Tempus non currit executoribus testamentariis, interim quod de morte testatoris certi non sunt, vide num. 1. leg. 14. tit. 6. part. 6.
- Tempus intra quod filius, sive suus, sive emancipatus pœnitere possit, si hæreditatem patris sui repudiavit, vide num. 2. & 3. leg. 20. ibidem.
- Tempus commissæ ingratitudinis per filium contra patrem ab hærede deprobari debet, non à patre cohæredante illum, vide num. 15. leg. 4. tit. 7. part. 6.
- Tempus iutra quod hæres tenetur querelare mortem defuncti occisi, sive à familia, sive per extrancos occidatur, quod sit, vide num. 7. leg. 13. tit. 7. part. 6.
- Tempus ad querelandum testamentum de inofficio, quale sit, vide num. 3. leg. 4. per text. ibi, tit. 8. part. 6.
- Tempus certæ ætatis, si apponatur per testatorem relinquente legatum alicui, an per hoc legatum sit conditionale, vel non, ut etiam si ante decedat ad hæredes transmittat, & quando non, vide num. 2. leg. 31. per text. ibi, tit. 9. part. 6.
- Tempus an per testatorem hæredi præfigi possit ad adeundam hæreditatem, vel post illud hæres excludatur, vide num. 1. in fin. leg. 32. tit. 9. part. 6.
- Tempus intra quod executores testamenti voluntatem defuncti adimplere teneantur, quod sit, vide num. 2. 3. & 4. leg. 6. per text. ibi, tit. 10. part. 6. & num. 1. leg. 8. ibi.
- Tempus datum in favorem alicuius ad aliquid agendum non in ipsius odium, an currat ignorantia, & impedito, vide dict. num. 4. in med.
- Et à quo tempore annus executori testamenti datus currere incipiat, vide dict. num. 4. dict. leg. 6. & num. 1. leg. 8. tit. 10. part. 6.
- Tempus quod inspiciatur, ut hæres ratione damnorum datorum in rebus legatis possit quartam falcidiam deducere, vel non, vide gloss. leg. 3. per text. ibi, tit. 11. p. 6.
- Tempus quod inspiciatur ad cognoscendum, an ex fructibus hæreditatis ipsius possessor sit effectus locupletior, vel non, vide num. 3. leg. 4. tit. 14. part. 6.
- Tempus intra quod mater vel alii consanguinei minoris ei tuto-

tutorem petere debeant quale sit, vide num. 4. in princ. leg. 12. tit. 16. part. 6.
Tempus intra quod Ecclesia, fiscus, vel res publica possunt petere restitucionem in integrum, quando damnum sibi datum sicut enim missum, vide num. 8. per text. ibi, leg. 10. tit. 19. part. 6.
Tempus intra quod actioni injuriarum per injuriatum contra injuriantem proponi debet, vide num. 1. & 2. leg. 22. tit. 9. part. 7.
Tempus intra quod maritus tenetur uxorem suam accusare de adulterio, vide num. 3. in fin. leg. 2. tit. 17. part. 7.
Et qualiter quinquennium, vel aliud tempus currat in hac accusatione adulterii, vide num. 9. leg. 3. ibidem.
Et quod tempus detur marito ad accusandum adulterum de adulterio, vide num. 1. 2. & 4. leg. 4. tit. 17. part. 7.
Tempus gratia quod conceditur ab inquisitoribus quod dicatur, vide num. 3. in princip. leg. 2. tit. 26. part. 7.
TEMPORE INTERDICTI, an posint horae in Ecclesiis dici, & mortuis dari sepultura, vide num. 2. leg. 15. tit. 9. part. 1.
ENELI in quibus vinum servatur dicuntur ita, id est a tenendo, vide num. 3. leg. 8. tit. 8. part. 5.
TENENTES aliquod fortalitium si gravamina vassallis inferant debent puniri, vide num. 6. leg. 22. tit. 13. p. 2.
Tenentes castellum si contumaces sint in veniendo ad Regis mandatum quomodo puniantur, vide num. 8. dict. leg. 22.
Tenentes castellum, an teneantur de levissima culpa, vide num. 10. leg. 1. tit. 18. part. 2.
Et quid si illud perdant propter violentiam inimicorum, & quid si tunc aliqua praecelerit culpa ipsorum, vide ibidem.
Tenentes fortalitia debent esse nobiles ex utroque parente, liberales, fortes, & sapientes, vide num. 1. cum sequent. leg. 6. per text. ibi, tit. 18. part. 2.
Tenentes castellum potius debent omnia mala pati, quam in malo consentire, vide num. 6. leg. 6. tit. 18. part. 2.
Tenentes castellum, an habeant jurisdictionem in alias custodes castri delinquentes in eorum officio, vide num. 6. leg. 9. tit. 18. part. 2.
TERMINI sunt de jure gentium, & debent esse tales quod tempore non consumantur, vide num. 7. leg. 2. tit. 1. part. 1. & num. 11. leg. 2. tit. 18. part. 3.
Termini ferè semper dividuntur per rivos, & in dubio si aliter non conficit flumen videtur dividere, vide dict. n. 2.
Terminus frustra dabitur ei qui non vult corrigi, vide num. 4. leg. 23. tit. 13. part. 2.
Terminus an debeat in citatione exprimi, & an sine tali præfinitione citatio valeat, vide num. 1. leg. 11. tit. 7. p. 3.
Terminus ad deliberandum super responsione, an sit testi dandus, vel parti cum positionibus responditur, vide num. 2. & 5. leg. 11. tit. 21. part. 3.
Termini possunt per judicem limitari, vel ampliari, licet a lege politi sint, vide num. 4. leg. 6. tit. 16. part. 3.
Termini ad testes producendos elapsi si jus adversarii non fuit factum deterius, an postea testes recipi possint, vide num. 3. leg. 34. tit. 16. part. 3.
Terminorum appositi, an sit de substantia instrumenti, scilicet, privilegii, vide num. 5. leg. 2. tit. 18. part. 3.
Termini per flumina, rivos, per Castella, & per Villas solent distingui, vel per montes, non vero per vias privatas, & quare, vide num. 7. dict. leg. 2. tit. 18. part. 3.
Termini in dubio præsumuntur divisi per flumina, si aliter de divisione non constaret, vide num. 7. leg. 2. tit. 18. part. 3.
Terminus si præfixus non sit in mutuo quando fit, quando ille qui recepit restituere debeat, vide num. 3. leg. 70. tit. 18. part. 3.
Terminus parti datus si in eo probationes non adduxerit, an judex in causa illa sententiare possit, vide num. 7. leg. 15. tit. 22. part. 3.
Terminus ad appellandum datus, an possit de partium consensu prorogari, vide num. 5. leg. 22. tit. 23. p. 3.
Terminus qualis detur ad appellationem prosequendam in quibusunque causis, vide num. 1. leg. 23. tit. 23. part. 3.

Terminus ad finiendam appellationem qualis esse debeat, vide num. 4. dict. leg. 23.
Terminus ad petendos apóstolos a quo tempore currat, vide num. 2. leg. 26. tit. 23. part. 3.
Terminus debet prætigi appellanti per judicem a quo intra quod se præsentet coram judge ad quem, & quid si a judge non fuerit terminus præfixus, vide num. 1. leg. 23. & num. 4. leg. 26. tit. 23. part. 3.
Termini, & montes sunt communes Civitatum in cuius territorio sunt, & in hoc Civitas habet fundatam intentionem suam, vide num. 6. leg. 9. tit. 28. part. 3.
Termini paucorum ita pertinent pauperibus, sicuti divitibus, & quilibet secundum quod indigebit de eis utetur, vide num. 9. dict. leg. 9.
Et quid si divites plures greges habeant ex quo pauperes damnificantur, vide dict. num. 9. leg. 9. tit. 28. part. 3.
Et an dominus illius terræ fruatur terminus sive ibi inhabitaverit, sive non, vide dict. num. 9.
Et quid si sit Monasterium, vel Ecclesia, vide ibidem.
Termini Civitatum, an possint ab aliquibus præscribi licet via publica, exitus, & fossæ publicæ, & alia omnibus communia præscribi minime possint, vide num. 1. leg. 7. tit. 29. part. 3.
Termini publici, & quid de istis fiat si cives alibi se conferant moraturos, vide num. 4. leg. 26. tit. 31. part. 3.
Terminus dari non debet maleficato si uxor quæ matrimonii dissolutionem petit, per certam probationem ostendat ejus frigiditatem, vide n. 4. & 5. leg. 6. tit. 8. p. 4.
Terminus qualis debeat accusato dari ad componendum rem familiarem, vide num. 4. leg. 10. tit. 25. part. 4.
Termini publici peti possunt a civibus alicuius loci, ut ibi vineas, & oliveta plantare possint unde percipient alimenta, vide num. 6. ibidem.
Terminus si non apponatur quando res mutuatur intra quod tempus mutuans mutuum reperere possit, vide num. 6. leg. 2. per text. ibi, tit. 1. part. 5.
Terminus, & terminorum probatio qualiter fiat, & quid de terminis antiquis, vide num. 8. leg. 10. tit. 15. part. 6.
Et de pena evellentis terminos sine licentia Regis, vel judicis, sive civiliter, sive criminaliter agatur, vide num. 5. 6. & 7. leg. 30. per text. ibi, tit. 14. part. 7.
Terminus præfixus actioni, an censeatur præfixus exceptioni, vide num. 3. leg. 7. tit. 25. part. 7.
Terminus ad deliberandum, vide in verbo : **TEMPUS AD DELIBERANDUM**, quod supra ponitur in verbo : **TEMPUS**.
TERTIA pars bonorum filii si alicui sit de filii voluntate restituta per patrem ut jure Regni fieri potest, an tunc pater possit ex ea deducere quartam trebellianicam, & quid in filio restituente quintam partem, vide num. 23. leg. 12. tit. 5. part. 6.
TERTIUS adhærens liti homini suscepit quid facere possit, vide num. 3. leg. 7. tit. 23. part. 3.
Tertius an admittatur si velit opponere exceptionem defectus dominii contra spoliatum, vide num. 3. leg. 18. per text. ibi, tit. 10. part. 7.
TERTIUS POSSESSOR quando poterit præscribere rem emptam alteri prius pro pignore obligatam, & quando, vide num. 2. leg. 27. tit. 29. part. 3.
Tertius possessor qui rem possedit quam creditor dicit sibi pignoratam si ipse possidens illud neget qui tunc ipse creditor probare teneatur ad hoc ut illam rem recuperare possit, vide num. 1. leg. 18. tit. 13. part. 5.
TERRA, & terræ sive loca inculta prælumuntur esse illius Regis, sive Civitatis intra cujas territorium sint, vide num. 5. leg. 7. tit. 20. part. 3.
Terra infidelium si convertatur ad fidem Regis eorum adhuc manente in infidelitate, an subditi ab ejus dominio, & jurisdictione liberentur, & an ipso conversio ad fidem dominium recuperet, vide num. 1. per text. ibi, leg. 8. tit. 21. part. 4.
Et an talis Rex possit cogi ad recipiendum pretium, vel commutationem si esset periculum fidei, vel ipsorum fidelium subditorum, vide ibidem.
TERRITORIUM habet se ad caltrum sicuti accessorium

se habet ad principale , vide num. 10. leg. 68. tit. 18. part. 3.

Et an concessio territorio simul cum castro videantur concessi montes steriles , & loca incultivata , vide diff. num. 10.

Territorium idem est quod eminet super aquas , & quod emergitur aquis , vide num. 1. leg. 6. tit. 28. part. 3.

TERKOR armorum inducit justum metum etiam si portantes de eis non utantur , & etiam si illa deposuerint est tamen illis facultas utendi quando voluerint , vide num. 9. leg. 15. tit. 2. part. 4.

Terror officii , an sit justus metus , & per hoc matrimonium metu contractum esse dicatur , & an ipse adjuvet alias probationes metus , vide num. 12. leg. 2. tit. 14. part. 4.

THESAURUS , & licitum est Regibus thesaurizare, imo & debent hoc facere , & quomodo , vide num. 1. leg. 4. tit. 1. part. 2.

Thesaurus quid sit , & quid si reperiatur in loco qui nullius est , vide num. 1. leg. 45. tit. 28. part. 3.

Thesaurus & cui incumbat probatio scilicet quod est propriè thesaurus cuius dispositionis non extat memoria , vide num. 2. dict. leg. 45.

Et quid si pecunia inveniatur an presumatur esse alterius , & quod non sit thesaurus , vide ibidem.

Et quid de marito , vel usufructuario qui thesaurum invenit in fundo uxoris , cuius sit thesaurus , vide num. 3. dict. leg. 45. tit. 28. part. 3.

Thesaurus non erit inventoris quando ad illum inveniendum dominus illum conduxit , ut fodiat in fundo suo , vide num. 6. dict. leg. 45. tit. 28. part. 3.

Thesauri qui inveniuntur , non omnes ad Regem pertinent , & quid hodie jure ordinamentorum , vide num. 7. dict. leg. 45.

TESTAMENTUM. Patris, vel matris. Ad pias causas Nuncupativum. Filii, vel fratri. In scriptis. Minus solemne, Querelari, vel Primum, & secundum. vel imperfectum. querelatur, Annulatur, vel rum- Militis. vel impugnatur, pitur, vel vitiatur, Rusticorum. vel relictur, vel Inter liberos, vel irritatur. inter filios.

TESTAMENTUM , & de forma testamenti nuncupati- vi , & in scriptis , vide num. 1. leg. 103. tit. 18. part. 3.

Testamentum facere potest hodie filius familias , si habeat æratem legitimam , vide num. 8. leg. 11. tit. 4. part. 5.

Testamentum , an à surdo , vel muto fieri possit , vide num. 7. in princip. leg. 2. tit. 11. part. 5.

Testamentum fieri potest per adulturn etiam curatore contradicente , vide num. 5. leg. 4. tit. 11. part. 5.

Testamentum usurarii manifesti , an reconvalescat per cautionem ex intervallo præstitam , vide num. 2. leg. 22. tit. 11. part. 5.

Et an si relictum in testamento imperfecto solvatur legatario per hæredem postea repeti possit , vide num. 1. leg. 31. tit. 14. part. 5.

Et an quod solvit ex tali minus solemnni voluntate dicitur haberi ex testamento , vide dict. num. 1. dict. leg. 31.

Testamentum si non fuit solemniter factum , an tunc succedens ab intestato ex ista causa teneatur naturaliter hæredibus institutis in eo , vide ibidem.

Et an ex testamento non solemnni competit jus retinendi , vide ibidem.

Testamentum , an possit à meretrice fieri de rebus sibi datis libidinis causa , sive promissum adimpleverit , sive non , vel an teneatur ad restitucionem saltim in foro animæ , vide num. 2. 3. & 4. leg. 53. per text. ibi , tit. 14. in part. 5.

Testamentum , & condito testamento quiescit testantis cor , vide num. 2. in proœm. 6. part.

Testamentum sine hæredis institutione , an teneat , & quid hodie jure Regni , vide num. 2. leg. 1. tit. 1. part. 6.

Testamentum si fiat coram quatuor tabellionibus , an sufficiat , vide num. 4. ad fin. leg. 1. tit. 1. part. 6.

Testamentum an vitetur , si testator ante ipsius perfectio-

nem ad alios extraneos contractus se diverterit , vide gloss. leg. 3. tit. 1. part. 6. per illum text. ibi.

Testamentum qualiter fieri debeat quando ex indulgentia Principis aliquis illud facit , cum alias esset prohibitus facere , vide num. 1. leg. 5. tit. 1. part. 6.

Testamentum in quo solus Rex est testis , vel alius dominus terræ ubi fit , an valeat licet in eo alius testis non intervenerit , vide num. 2. ibidem per illum text.

Testamentum in quo fuerunt testes legatarii , vel hæredes testatoris , vel ejus consanguinei , an valeat , vide gloss. leg. 11. per text. ibi , tit. 1. part. 6.

Et quid si unus ex testibus testamentariis sit inhabilis , an ejus defectus suppleatur ex integritate aliorum , vide num. 4. dict. leg. 11. tit. 1. part. 6.

Testamentum ubi scribi posse , & an possint scribi plures chartæ testamenti ejusdem tenoris , & quid si una sit defectuosa , alia non , vide num. 1. leg. 12. tit. 1. part. 6. & num. 1. leg. 21. ibidem.

Testamentum à quibus fieri possit , vel non possit , & quando , & qualiter , vide gloss. leg. 13. cum gloss. altern. leg. ibi , tit. 1. part. 6.

Testamentum tempest præsumitur factum à pubere , & contrarium afferenti incumbit onus probandi , vide ibidem in num. 3.

Testamentum majoris 14. annorum qui imbecillitatem habebat , bene valet , & quare , vide num. 5. in princ. dict. leg. 13.

Testamentum in dubio , an credatur factum à furioso tempore furoris , vel tempore dilucidi intervalli , vide num. 6. ibidem.

Testamentum factum ab eo cui bonis interdictum est non valet , & quid si testetur ad piæ causas , vel si ante interdictionem factum fuit , vide num. 7. ibi per illum text.

Et quid si sunt ei bona sua à lege interdicta , vide ibidem in num. 8.

Testamentum factum ab eo qui fuit effectus intestabilis si factum sit antequam sic intestabilis efficeretur , an tecneat , vide ibi num. 9.

Testamentum muti , vel surdi , an & quando valeat , vide num. 11. & 12. leg. 13. per text. ibi , tit. 1. part. 6.

Testamentum cœci qualiter ab eo fieri debeat , vide gloss. leg. 14. per text. ibi , tit. 1. part. 6.

Et an solemnitates quæ de jure partitarum requirebantur sint sublatæ per leges Tauri , vide num. 4. dict. leg. 14.

Testamentum , an fieri possit per damnatum ad mortem civilem , vel naturalem , & qualiter , vide num. 2. leg. 15. per text. ibi , tit. 1. part. 6. & num. 6. leg. 5. tit. 31. part. 7.

Et quid si ille talis ita condemnatus sit miles , vide ibidem in num. 4. & 5. per illum text.

Testamentum , an possit fieri ab oblide dato , vel condemnatis per quocunque crimen , & quando , vide num. 1. & 3. leg. 16. per text. ibi , tit. 1. part. 6.

Testamentum fieri non potest ab hæretico nec à receptoribus , vel fautoribus , vide num. 3. dict. leg. 16.

Et an valeat testamentum eorum antea factum , vide ibidem.

Testamentum , an fieri possit ab infami ex aliquo criminis , vel à damnato ob famosum carmen , vel à committente delictum sodomiticum ; vide num. 3. dict. leg. 16.

Testamentum , an possit fieri per Monachum , & quando , & qualiter , & de quibus bonis , vide gloss. leg. 17. tit. 1. part. 6.

Et an per cremitam , vide ibi num. 2.

Testamentum damnati ad mortem civilem si antequam damnaretur illud fecerit , non rumpetur , neque irritabitur poltea , vide num. 2. leg. 18. tit. 1. part. 6.

Testamentum invalidum per supervenientem capitis diminutionem qualiter reconvalescat recuperato statu , vide num. 1. & 2. leg. 19. ibidem.

Testamentum si rumpatur præteritione posthumum , an tunc legitima in eo relicta ad piæ causas debeantur , & quando , vide num. 3. leg. 20. tit. 1. part. 6.

Testamentum potest per testatorem mutari usque ad ipsius mortem , vide num. 1. leg. 25. per textum ibi , tit. 1. part. 6.

Et de pena prohibentis aliquem ne faciat testamentum, vide num. 1. & 2. leg. 26. per text. ibi, tit. 1. part. 6.

Testamentum in quo quis fuit institutus hæres per vim quam ipse testator fecit, an sit ipso jure nullum, vel an valeat, ut à tali hæreditas abdicetur, & applicetur fisco, vide num. 4. leg. 27. ibidem.

Et an debeantur legata ex testamento factò per vim, vide dict. num. 4. ad fin.

Et quid si non intervenit metus sed dolus, vide ibidem.

Et quid si prohibitio fuit facta in alterius damnum, an tunc læso succurratur, vide ibidem in num. 5.

Et quid si aliquis per blanditias, vel data pecunia se hæredem instituit, vide ibidem in num. 6.

Et quid si filius impedit patrem, vel matrem ne testentur, vel ipsi impedierint filium, vide ibi num. 8. & 9. per text. illum ibidem.

Et quid si in instituto tertio alicujus dominus instituentem prohibuerit postea ne voluntatem suam mutet, an tunc servus à domino manumissus hæres sit, vel contanguinei defuncti, vel fiscus, & quid si tertius illud impedit, an noceat instituto, vide gloss. leg. 28. tit. 1. part. 6.

Testamentum an pereat si unus ex testibus in eo necessariis ante ipsius publicationem mortuus sit, vide num. 4. leg. 4. tit. 2. part. 6.

Testamentum si petatur edi per hæredem, vel per filium ex hæredatum, vel per alium, an & qualiter ediri debet, vide num. 1. 2. & 3. leg. 5. ibidem.

Testamentum originale si perdatur, an tunc detur fides exemplo per judicem authenticato, vide num. 6. leg. 3. tit. 2. part. 6.

Testamentum si jubeatur non aperiri usque ad certum tempus quæ causæ ad hoc testatorem movisse credatur, vide gloss. leg. 6. per text. ibi, tit. 2. part. 6.

Et quid si testator in suo testamento verbis non expresserit hæredem, sed alius coram testatore exprimat nomen hæreditis, & testator ita agnoscat profitendo verbis quod sic, an talis institutio teneat, & quando, vide num. 1. leg. 6. tit. 3. part. 6.

Testamentum nutu factum, vel per signa urgentia, an valeat si fiat ad pias causas, & an in aliis extra pias causas, vide num. 2. ibidem.

Testamentum in quo testator hæredis institutionem in alterius arbitrium posuit, an valeat, & quando, vide num. 2. leg. 11. per text. ibi, tit. 3. part. 6.

Testamentum potest jure hodierno per alium fieri, & quid de jure antiquo, vide num. 2. leg. 11. tit. 3. part. 6.

Testamentum debet fieri per tabellionem numeri illius loci, & quid si desit, vide num. 4. ibid. per illum text.

Testamentum in quo testator nominavit hæredem, & legata relinquit si jussit ordinari consilio sapientis, an tale testamentum tencat, vide num. 6. ibidem.

Et an talis sapiens cui ista commissa sunt poterit addere, vel minuere ad relictum à testatore factum etiam filio spurio, vide ibidem.

Testamentum, an & quando vitietur si testator in institutione hæredis erraverit, & quando non videatur errasse, vide gloss. leg. 13. per text. ibi, tit. 3. part. 6.

Testamentum an vitietur ex eo, quod testator in nomine hæredis, vel in alio erraverit, vide gloss. dict. leg. 13. per text. ibi.

Testamentum in quo hæres non fuit universaliter institutus, sed in re certa an valeat, & an iste in omnibus hæres institutus videatur, num. 2. & 3. leg. 14. ibi.

Testamentum in quo filius est institutus sub conditione casuali, vel mixta, & in cuius defectu non est ex hæredatus, an sit nullum, vel an teneat rejecta conditio-ne, per legem quoniam in prioribus, C. de inofficio so testamento, vide num. 3. leg. 9. per text. ibi, tit. 4. part. 6.

Et nemo ex proprio testamento obligatur ad non alienandum, vide num. 2. in fin. leg. 7. tit. 5. part. 6.

Testamentum cui necessariò fieri debet, & hæredis institutio, ut fideicommissum relinquat per testatorem, vide num. 2. leg. 14. tit. 5. part. 6.

Testamentum si fiat cum clausula derogatoria, an possit revocari per generalem revocationem testatorum, etiam si ibi de clausula derogatoria intentio non fiat, vide num. 4. leg. 3. tit. 7. part. 6.

Testamentum in quo fuit hæres gravatus de restituendo incapacit, si illud fecit, & hæremitas pervenit ad filium, an prælegata, & libertates ibidem relictæ debeantur, vide num. 25. leg. 13. tit. 7. part. 6.

Testamentum in quo deficit filii institutio est nullum, vide num. 3. leg. 5. tit. 8. & num. 2. & 3. leg. 10. tit. 7. part. 6.

Et quid si filius fuit tunc relictus executor testamenti, & illud acceptavit, an per hoc excludatur à querela, vide num. 4. dict. leg. 5. tit. 8. part. 6.

Et quid si legatum tibi relictum sine protestatione acceptavit, vel simile, vide dict. num. 5. & num. 6. ibi.

Et quid si minus legitima fuit tibi relictum, vide ibidem num. 8. & 9.

Testamentum in quo executores dati fuerunt intra quantum tempus adimpleri debet, & qualiter, & a qua die annus quod executoribus datur ad adimplendum incipiat currere, vide gloss. leg. 6. per text. ibi, tit. 10. part. 6.

Testamentum, & codicillus in quo differant, & an qui decelsit cum codicillis videatur decedere testatus, vide num. 1. leg. 3. tit. 12. part. 6.

Testamentum an comprehendat codicillum lato sumpto vocabulo, vide num. 1. dict. leg. 3. tit. 12. part. 6.

Testamentum si ab hærede iudicio ostendatur, & sit perfectum debet hæres in possessionem rerum hæreditariarum mitti ex beneficio Divi Adriani, vide num. 1. cum aliis ibidem leg. 2. tit. 14. part. 6.

Et quibus aliis hoc beneficium competit, vide num. 1. cum sequentib. dict. leg. 2.

Et an hæres teneatur tunc ostendere originale, testamentum, vel ejus exemplum, vide num. 3. ibi in principio dict. leg. 2.

Et an idem dicendum, sive in testamento in scriptis, sive nuncupativo, vide dict. num. 3.

Et an sufficiat hæredi testamentum ostendere, licet non probet testatoris mortem, vide ibi.

Et quid si apparent duo testamenta eadem die facta, neque apparent de prioritate, vel posterioritate, vide ibi.

Et qualis rasura, sive cancellatio vitiet testamentum, vide ibidem num. 5.

Testamentum an habeat executionem paratam quantum ad dictam missione, & an aliqui citandi sint, vide n. 7. ibi.

Et in quibus rebus, seu bonis testatoris talis missio fieri debeat, vide ibidem num. 8. & 9.

Et qualis exceptio possit opponi contra tale testamentum, & admittenda sit prius, quām fiat missio, vide num. 13. ibi per illum text. dict. leg. 2. tit. 14. part. 6.

Et quid si duo prætendant se hæredes ex uno, eodemque testamento, vide gloss. leg. 3. per text. ibi, tit. 14. p. 6.

TESTAMENTUM NUNCUPATIVUM.

Et de forma testamenti nuncupativi, & in scriptis, vide num. 1. leg. 103. tit. 18. part. 3.

Testamentum nuncupativum, quod testes aequales in se habere debet, & an debeant esse omni exceptione maiores, vide num. 4. leg. 1. tit. 1. part. 6.

Et an istud felicit, quod sint omni exceptione maiores procedat, ubi propter penuriam hominum non possunt haberi ultra tres testes, vide ibidem.

Testamentum nuncupativum fieri potest per scripturam tabellionis, & qualiter nomina testium scribi debeant in eo, vide ibi num. 5.

Et an sive in testamento in scriptis, sive in nuncupativo requiratur quod testes sint rogati, vide ibi num. 7.

Et quid si sint infantes saltim infamia facti, ibidem num. 8.

Testamentum in scriptis an dicatur, vel nuncupativum quando testes sciunt contenta in tali testamento, an veò ex hoc vitietur, vide num. 1. in princip. leg. 2. tit. 1. part. 6.

Testamentum nuncupativum an requirat testatoris subscriptionem ad ipsius validitatem, vide num. 2. ibidem.

TESTAMENTUM IN SCRIPTIS.

- Et de forma testamenti in scriptis, vide num. 1. leg. 103. tit. 18. part. 3.
- Et an sive in testamento in scriptis, sive nuncupativo requiritur, quod testes sint rogati, vide num. 7. leg. 1. tit. 1. part. 6.
- Testamentum in scriptis an possit fieri sine tabellione, & quid hodie jure Regni, vide num. 9. dict. leg. 1.
- Testamentum in scriptis, an dicatur vel nuncupativum quando testes sciant contenta in tali testamento, an vero ex hoc vitietur, vide num. 1. in princip. leg. 2. tit. 1. part. 6.
- Testamentum in scriptis si ex defectu alicujus solemnitatis vitietur, non valebit, ut nuncupativum, nisi illud a testatore dictum sit, vide *ibidem*.
- Testamentum potest fieri in scriptis, & sine scriptura, vide dict. num. 1.
- Testamentum in scriptis factum quando debeat aperiri, & ad quorum petitionem, & interesse petentis probetur per juramentum, vide num. 1. 2. & 4. leg. 1. tit. 2. part. 6.
- Et an sit credendum notario afferenti testatorem aperturam sui testamenti ad certum tempus prohibuisse, vide dict. num. 2. dict. leg. 1. tit. 2. part. 6.
- Et an pactum, transactio, vel sententia teneat non inspectis, neque visis verbis testamenti, vide num. 5. & 6.
- Et an aperio testamento sufficiat, quod legatarii *ibidem* contenta sciant per relationem notarii, vel testium, licet verba testamenti non inspiciantur, vide *ibi* num. 7.
- Et quid si ex relatione ita perpendetur error, an translatione facta teneat, vide num. 7. *supradict.*
- Testamentum in scriptis factum sub qua forma, & coram quibus publicari, & aperiri debeat, vide gloss. leg. 3. & 4. tit. 2. part. 6.
- Et an procedat etiam si testamentum in scriptis factum, sit cum tabellione factum, vide *ibi* num. 4. dict. leg. 3.
- Testamentum in scriptis factum coram tabellione, an coram judice publicari debeat, vide num. 4. dict. leg. 13.
- Testamentum in scriptis factum, si ejus originales perdatur, an tunc datur fides exemplo per judicem authenticato, vide *ibi* num. 6.
- Testamentum si non fiat in scriptis, qualiter coram judice publicari debeat, & qualis judex esse debeat, & an canticis partibus, & quibus aliis intervenientibus, vide num. 1. & 2. *cum alius ibi*. leg. 4. per text. *ibi*, tit. 2. part. 6.
- TESTAMENTUM PRIMUM, ET SECUNDUM.**
- Et testamentum secundum derogat primum, & si clausula derogatoria primi testamenti non adsit, vide num. 5. leg. 103. tit. 18. part. 3.
- Testamentum primum quando per secundum revocetur & quid si ex secundo testamento non adeatur haereditas, & alia plura, vide per num. 1. leg. 21. tit. 1. part. 6. per text. *ibi*, & gloss. leg. 22. & 23. *ibidem*.
- Et an & quando majoria facta in primo testamento revocetur per secundum testamentum non perfectum, & quanto, vide dict. num. 1.
- Testamentorum primum an irritetur, si testator nullo alio facto testamento coram septem testibus dixit, quod nolebat primum testamentum valere, vide *ibi*.
- Et quid si testator non utatur verbis in rumpendo primum testamentum, sed facto illud rumpendo, vel scindendo, vide num. 1. dict. leg. 21. tit. 1. part. 6.
- Et quid si secundum testamentum fuit nullum, potest tamen convalescere ex aliquo jure, vel si in eo sit institutus haeres incapax, vide *ibidem*.
- Et quid si in secundo testamento invalido adsit clausula derogatoria, scilicet causans, & irritans omne aliud testamentum, an per hoc revocetur primum, vide num. 2. *ibidem*, dict. leg. 21. tit. 1. part. 6.
- Et quid si testator ad faciendum secundum testamentum ex fallacia motus fuit, & illam exprimit in testamento, vel coram duobus, vel septem testibus, vel eam in mente retinuit, an tunc primum testamentum revocetur, vide *ibi* num. 3. & 4.
- Et an quando quis errore ductus fecit secundum testamentum, debeat legata, tam in eo, quam in primo testamento facta, vide *ibidem* num. 5. & 6.
- Testamentum primum tollitur per secundum semper, quando ex conjecturis judici constare possit, quod testator voluit secundum valere, & quare, & ex quibus hoc perpendatur, vide num. 2. leg. 22. tit. 1. part. 6.
- Et quid si in secundo testamento sit appositum juramentum, vide *ibidem* num. 3.
- Et quid si in secundo testamento facta coram quinque testibus sint consanguinei instituti, an per hoc revocetur primum testamentum in quo extraneus erat institutus coram septem testibus, vide num. 4. & 5. *ibi*.
- Et quid si in primo testamento pater majoriam fecit in uno ex filiis, & postea in secundo testamento filios aequaliter instituit, & in eo praeterit illum, in quem in primo testamento majoriam fecerat, an talis majoria in primo testamento facta videatur revocata per secundum testamentum, vide num. 4. dict. leg. 22.
- Et quid si pater in primo testamento de Principiis licentia majoriam in filium primogenitum fecerit, si postea in secundo testamento aliam de tertio, & quinto bonorum in alium filium fecerit, an per eam videatur prima revocata per secundum testamentum, vide dict. num. 4. dict. leg. 22.
- Testamentum primum si fiat coram septem testibus, an tollatur per secundum factum coram quinque, si in eo sint instituti venientes ab intellecto, & quid stanti lege ordinamenti, vide num. 5. & 6. *ibi*.
- Testamentum primum an tollatur per secundum imperfatum, etiamsi fiat ad pias causas, vel si testetur inter liberos, vide num. 1. leg. 23. tit. 1. part. 6.
- TESTAMENTUM ANNULLATUR**, rumpitur, vel vitiatur, vel irritatur, & testamentum si annuletur, ita quod ex eo haereditas adiri non possit, an legata debeat ita, ut victo haerede legatarii possint appellare, vide num. 2. leg. 7. tit. 23. part. 3.
- Testamentum in scriptis, si ex defectu alicujus solemnitatis vitietur, non valebit, ut nuncupativum, nisi illud a testatore dictum sit, vide num. 1. in princip. leg. 2. tit. 1. part. 6.
- Testamentum an vitietur, si testator ante ipsius perfectio- nem ad alios extraneos actus se diverterit, vide gloss. leg. 3. tit. 1. part. 6.
- Testamentum non rumpitur, quando mutatur status hominis testantis in melius, vide num. 4. in fin. leg. 18. tit. 1. part. 6.
- Testamentum damnati ad mortem civilem, si astequam damnaretur illud fecerit, non rumpetur, neque irritabitur postea, vide num. 2. dict. leg. 18.
- Testamentum filiis familias an irritetur, si postea emancipatur, vel sui juris efficiatur, vide num. 4. dict. leg. 18.
- Testamentum patris an rumpatur posthum nativitate, & an anteaquam nascatur, vide num. 3. leg. 20. tit. 1. part. 6.
- Et an posthumus possit postea patris testamentum approbare in quo ipse fuit praeteritus, vel non, vide dict. n. 3.
- Testamentum si rumpatur praeteritione posthum, an tunc legata in eo relicta ad pias causas debeat, & quanto, vide *ibi*.
- Testamentum an rumpatur per ingressum Monasterii, & quando, vide num. 5. dict. leg. 20.
- Testamentum si per testatorem rumpatur, vel radatur, vel signum notarii tollatur, an videatur illum revocare, sive sit in scriptis, sive nuncupative factum, vide gloss. leg. 24. tit. 1. part. 6.
- Et an ipso jure, & quid de legatis *ibidem* relictis, vide *ibi* num. 2.
- Testamentum an & quando vitietur; si testator in institutione haereditis erraverit, & quando non videatur errasse, vide gloss. leg. 13. per text. *ibi*, tit. 3. part. 6.
- Testamentum an vitietur ex eo, scilicet, quod testator in nomine haereditis, vel in alio erraverit, vide gloss. dict. leg. 13. per text. *ibi*.
- Testamentum an vitietur ex eo, scilicet, quod testator in eo instituit ad certam diem, vel incertam, vel ex die, vide num. 1. leg. 15. per textum *ibi*, tit. 5. part. 6.
- Testamentum si rumpatur ex causa praeteritionis, vel ex-

exhæredationis, an substitutio pupillaris in eo facta conservetur, vide num. 15. leg. 10. per text. ibi, tit. 5. p. 6. Et an idem sit si testamentum, in quo erat pupillaris substitutio, fuit agnatione posthumum ruptum, vide ibi n. 17. Testamentum ita rumpitur ex præteritione filii emancipati, sicuti fuisse tuus, & idem si sine causa exhæredetur, vide num. 2. leg. 10. tit. 6. part. 6.

Testamentum si rumpatur exhæredatio in eo contenta nulla est, vide num. 2. leg. 2. per text. ibi, tit. 7. part. 6.

Et quid sit hodie dicendum per legem ordinamenti, an valeat exhæredatio, licet non audeatur hæreditas ex testamento, vide ibi num. 3.

Testamentum fratri si per fratrem ex justa causa rumpatur, an legata ibidem relicta debeantur, vide num. 4. leg. 12. tit. 7. part. 6.

Et an tunc rumpatur quoad legitimam fratri, vel etiam quoad omnia, vide ibi num. 5. dict. leg. 12.

Testamentum an rumpatur, quando filius in vita patris legitimam habuit, vel quando non fuit ei titulo institutionis relicta, vide num. 1. & 2. leg. 5. tit. 8. part. 6.

Testamentum si rumpatur per querelam, an iegita, & libertates, & donationes, tive habitationes ibidem relictae debeantur, & an filius, qui institutus fuerat, debet habere suam legitimam, vide gloss. leg. 7. per text. ibi, tit. 8. part. 6.

Et quid si in testamento fratri turpis persona instituta sit, an idem sit dicendum, num. 5. dict. leg. 7.

Et quid si filius sit præteritus, quia parentes ignorabant illum habere, vide ibi num. 6. dict. leg. 7.

Et quid si testamento non rescindatur per querelam, sed per jus dicendi nullum, vide ibi num. 7.

Et quid si pater filium præterit, & neminem hæredem instituit, an tunc legata debeantur, vide dict. num. 7.

Et an institutio conteretur, saltim quoad quintam partem, quam testator extraneo relinquare poterat, vide ibidem.

Et an legata relicta filio sibi debeantur, quando ipse testamentum rumpit, vide ibi num. 8. in princ.

Testamentum si rumpatur, an conservetur fideicommisum universale, vide dict. num. 8. ad fin.

Testamentum an rumpatur, cõ quod in codicillis fuit à testatore hæres institutus, vide num. 1. leg. 2. tit. 12. p. 6.

Et licet testator suum testamentum appelleret, codicilium non per hoc definit esse testamentum, vide dict. num. 1. dict. leg. 12.

Testamentum patris per filium naturalem annullari non potest, nec contra illud aliquid objicere poterit, vide num. 8. leg. 8. tit. 13. part. 6.

Testamentum patris, vel matris, & testamentum patris in quo filium instituit hæredem in re sacra, vel religiosa, vel simili, an per filium posse querelari, vide num. 6. leg. 19. tit. 3. part. 6.

Testamentum patris in quo filius est institutus sub conditione casuali, vel mixta, & in cuius defectu non est exhæredatus an sit nullum, vel an teneat rejecta conditione per legem quoniam in prioribus, C. de inofficio testamento, vide num. 3. leg. 9. per text. ibi, tit. 4. part. 6.

Et nemo ex proprio testamento obligatur ad non alienandum, vide num. 2. in fin. leg. 7. tit. 5. part. 6.

Testamentum patris an rumpatur posthumum nativitate, & an anteaquam nascatur, vide num. 3. leg. 20. tit. 1. part. 6.

Et an posthumus possit postea patris testamentum approbare, in quo ipse fuit præteritus, vel non, vide dict. numerum 3.

Testamentum patris, vel matris in quo filius, vel filia iustè exhæredatur sit nullum, & potest querelari, vide num. 2. leg. 1. tit. 7. part. 6.

Testamentum patris si nullum sit, an tunc si ab eo sit filius exhæredatus, probata causa ingratitudinis excludetur à successione intellati, & quid in fratre, vide num. 1. leg. 8. tit. 7. part. 6.

Testamentum in quo pater filio rem alienam relinquit jure institutionis, an à filio possit impugnari, vide num. 7. leg. 10. tit. 9. part. 6.

Et quid si aliquis non potest facere testamentum, & impetrat licentiam ad faciendam majoriam, an per hoc videatur habilitatus per Principem ad testamenti factio-nem, & quando, vide num. 3. quæst. 12. leg. 32. tit. 9. part. 6.

Testamentum patris per filium naturalem annullari, & impugnari non potest, neque contra illud aliquid ob-jicere poterit, vide num. 8. leg. 8. tit. 13. part. 6.

TESTAMENTUM FILII, VEL FRATRIS.

Et testamentum filii de rebus castrenis suis factum in quo patrem suum præterivit, vel exhæredavit, an subjaceat querela, vel non, & quid hodie per legem sextam Tauri sit dicendum, vide num. 8. leg. 6. tit. 17. part. 4.

Et quid in patre testante in castrenis, vide ibi in fin.

Testamentum facere potest hodie filius amplus, si habeat ætatem legitimam, vide num. 8. leg. 11. tit. 4. part. 5.

Testamentum filii familiæ an irritetur, si postea emancipiatur, vel sui juris efficiatur, vide num. 4. leg. 18. tit. 1. part. 6.

Testamentum filii in quo pater fuit præteritus, vel exhæredatus non valet, & quando sic, vide gloss. leg. 11. per text. ibi, tit. 7. part. 6.

Testamentum fratri præterito, vel exhæredato an valeat, & quid si turpem personam instituerit sibi hæredem, vide gloss. leg. 12. ibidem.

Testamentum fratri si per fratrem ex justa causa rumpatur, an legata ibidem relicta debeantur, vide num. 4. dict. leg. 12. tit. 7. part. 6.

Et an tunc rumpatur quoad legitimam fratri, vel etiam quoad omnia, vide ibidem num. 5. dict. leg. 12.

Testamentum filii naturalis per matrem querelari potest si legitima sibi non relinquatur, & qualis ista esse debeat, vide num. 3. leg. 11. tit. 13. part. 6.

TESTAMENTUM MINUS solemne, vel imperfectum, & testamentum si sit minus solemne, & in eo pater filium suum naturalem legit. maverit, an teneat legitimatio, vide num. 3. leg. 6. tit. 15. part. 4.

Testamentum imperfectum usurari manifesti, an recon-valescat per cautionem ex intervallo politam, vide num. 2. leg. 22. tit. 11. part. 5.

Et an si relictum in testamento imperfecto solvatur legato-rio per hæredem, postea repeti possit, vide num. 1. leg. 31. tit. 14. part. 5.

Et an quod solvit ex tali minus solemni voluntate dica-tur haberi ex testamento, vide dict. num. 1. dict. leg. 31.

Testamentum si non fuit solemnis factum, an tunc suc-cedens ab intellectu ex ista causa teneatur naturaliter hæ-redibus institutis in eo, vide ibidem.

Et an ex testamento non solemni competit jus retinendi, vide ibidem.

Testamentum imperfectum propter defectum testium an possit per Principem confirmari, vide num. 4. ad fin. leg. 1. tit. 1. part. 6.

Testamentum imperfectum factum in terris infidelium, vel in portu maris juxta terram sarracenorum, an va-leat, & quando, vide num. 1. leg. 7. tit. 1. part. 6.

Testamentum militis qualiter fieri possit, & de privile-giis ipsorum in testando, vide gloss. leg. 4. per text. ibi, tit. 1. part. 6.

Et an ex testamento militis deduci possit quarta trebellia-nica, saltim quando mater relituit hereditatem substi-tuto filii, vide num. 12. leg. 12. tit. 5. part. 6.

TESTAMENTA RUSTICORUM qualiter fieri de-beant, vide num. 1. leg. 6. per text. ibi, tit. 1. part. 6.

TESTAMENTUM INTER LIBEROS, vel FILIOS. Testamentum de juve hodierno non eodem modo, & cum eisdem solemnitatibus fieri debet inter filios, quod inter extraneos, vide num. 2. leg. 7. tit. 1. part. 6.

Et an testes debeat esse masculi, etiam quando testatur inter liberos, vide num. 3. dict. leg. 7.

Et quid si in eo filii sint inæqualiter instituti, vel sint eis legata relicta extraneis hæredibus institutis, vide num. 6. ibidem.

Testamentum factum inter liberos semper censetur habe-
Kkkkkk re

re clausulam, ut valeat meliori modo quo potest, vide dict. num. 6.

Testamentum factum inter liberos qualiter, & quando revocetur per secundum testamentum, vide gloss. leg. 8. per text. ibi, tit. 1. part. 6.

Et quid si aliud testamentum non fecerit sed tantum deroger primo, vide ibidem num. 2.

Testamentum inter liberos, an videatur habere clausulam derogatoriam ad praecedentia testamenta, sicuti intelligitur habere ad sequentia, vide ibidem num. 3. & num. 2. in fin. leg. 22. tit. 1. part. 6.

Testamentum primum, an tollatur per secundum imperfectum, etiam si fiat ad pias causas, vel si testetur inter liberos, vide num. 1. leg. 23. tit. 1. part. 6.

TESTAMENTUM AD PIAS CAUSAS factum, vel tempore pestis, vel in mari, an cum minori numero testium fieri possit, vide num. 8. leg. 7. tit. 1. part. 6.

Testamentum ab eo cui bonis interdictum est factum non valet, & quid si testetur ad pias causas, vel si ante interdictionem factum fuit, vide num. 7. per text. ibi, leg. 13. tit. 1. part. 6.

Et quid si sunt ei bona sua à lege interdicta, vide ibidem num. 8.

Testamentum primum an tollatur per secundum imperfectum, etiam si fiat ad pias causas, vel si testetur inter liberos, vide num. 1. leg. 23. tit. 1. part. 6.

Testamentum nutu factum, vel per signa urgentia, an valeat si fiat ad pias causas, & an in aliis extra pias causas, vide num. 2. leg. 6. tit. 3. part. 6.

Testamentum si rumpatur præteritione posthumus, an tunc legata in eo relata ad pias causas debeantur, & quando, vide num. 3. leg. 20. tit. 1. part. 6.

TESTAMENTUM QUERELARI, vel querelatur, vel impugnatur, vel querelam rescinditur.

Testamentum filii de rebus castrenis suis factum in quo patrem suum præterivit, vel exhaeredavit, an subjeciat querelæ, vel non, & quid hodie per legem 6. Tauri sit dicendum, vide num. 8. leg. 6. tit. 17. part. 4.

Et quid in patre testante in castrenis suis, vide ibidem in fin.

Testamentum patris in quo filium instituit hæredem in res sacra, vel religiosa, vel simili, an per filium possit querelari, vide num. 6. leg. 19. tit. 3. part. 6.

Testamentum patris, vel matris in quo filium injustè exheredit, est nullum, & potest querelari, vide num. 2. leg. 1. tit. 7. part. 6.

Testamentum an possit querelari per nepotem, vel alium præteritum à testatore, qui in successione non obtinet primum locum, vide num. 4. leg. 1. tit. 7. part. 6.

Et an exhaeredatio debeat fieri in testamento, vel in codicillis, & an ibidem facta valeat, vide num. 1. leg. 2. tit. 7. part. 6.

Testamentum querelæ in quo filius fuit præteritus non valet, & quando dicetur præteritus, & quid si in vita patris habuit legitimam suam, si postea pater illum prætebeat, rumpatur testamentum, vide num. 2. & 3. leg. 10. tit. 7. part. 6.

Testamentum in quo filius fuit præteritus, an possit dici per ipsum filium nullum post annum, vide dict. num. 3. dict. leg. 10.

Et an ille filius præteritus possit illud approbare in præjudicium fratrum, quibus est aperta via, vide ibidem.

Testamentum in quo filius est sine expressione causa exhaeredatus, an sit ipso jure nullum, vel rescindatur per querelam, vide num. 5. dict. leg. 10. & num. 8. leg. 1. tit. 8. part. 6.

Testamentum an sit nullum quando in eo filius fuit ex causa præteritus, si illa probetur postea, vide num. 7. dict. leg. 10. tit. 7. part. 6.

Testamentum per quem possit querelari de inofficio, vide num. 1. leg. 1. per text. ibi, tit. 8. part. 6.

Et an per fratrem quando instituitur turpis persona, & quid si libertum instituit hæredem per ipsius liberti blanditias, an verò ultra hoc requiratur quod sit ingratius, ut fratrem non excludat, vide num. 3. leg. 2. per text. ibi, tit. 8. part. 6.

Testamentum an possit ab exhaeredato querelari post elapsum quinqueonum, vide num. 2. leg. 4. tit. 8. part. 6.

Testamentum in quo deficit filii institutio est nullum, & potest querelari, vide num. 3. leg. 5. tit. 8. & num. 2. & 3. leg. 10. tit. 7. part. 6.

Et quid si filius fuit tunc relicitus executor testamenti, & illud acceptavit, an per hoc excludatur à querela, vide num. 4. dict. leg. 5. tit. 8. part. 6.

Et quid si legatum sibi relictum sine protellatione acceptavit, vel timile, vide dict. num. 5. & 6. ibi.

Et quid si minus legitima fuit sibi relictum, vide ibidem num. 8. & 9.

Testamentum per filium præteritum approbatum amplius querelari non potest, vide gloss. leg. 6. tit. 8. part. 6.

Testamentum si rumpatur per querelam, an legata, & libertates, & donationes, sive subiti tuti ones ibidem relictae debeantur, & an filius, qui institutus fuerat, debeat habere suam legitimam, vide gloss. leg. 7. per text. ibi, tit. 8. part. 6.

Et quid si in testamento fratris fit turpis persona instituta, an idem sit dicendum, vide num. 5. dict. leg. 7.

Et quid si filius sit præteritus, quia parentes ignorabant illum habere, vide ibi num. 6.

Et quid si testamento non rescindatur per querelam, sed per jus dicendi nullum, vide ibi num. 7.

Et quid si pater filium præteriit, & neminem hæredem instituit, an tunc legata debeantur, vide dict. num. 7.

Et an institutio conservetur saltim quoad quintam partem, quam testator extraneo relinquere poterat, vide ibidem.

Et an legata relicta filio sibi debeantur quando ipse testamentum rumpit, vide ibidem num. 8. in princip.

Testamentum in quo pater filio rem alienam relinquit jure initiationis, an à filio possit impugnari, vide num. 7. leg. 10. tit. 9. part. 6.

Et quid si aliquis non potest facere testamento, & impetrat licentiam ad faciendam majoriam, an per hoc videatur habitatus per Principem ad testamenti factorem, & quando, vide num. 3. quest. 12. leg. 32. tit. 9. part. 6.

Testamentum patris per filium naturalem annullari, & impugnari non potest, neque contra illud aliquid objicere poterit, vide num. 8. leg. 8. tit. 13. part. 6.

Testamentum filii naturalis per matrem querelari potest si legitimam sibi non relinquatur, & qualis ista esse debeat, vide num. 3. leg. 11. tit. 13. part. 6.

TESTARE an possit Clericus de rebus intuitu Ecclesiæ quæfisit, & quis succedat ab intellecto, vide num. 1. leg. 53. tit. 6. part. 1.

Testare an possit adultus curatore suo contradicente, vide num. 5. leg. 4. tit. 11. part. 5.

Testare an possit mulier honesta, vel meretrix de rebus sibi datis libidinis causa, sive promissum adimpleverit, sive non, vel an tenetur ad restitutionem saltim in foro animæ, vide num. 2. leg. 53. per text. ibi, tit. 14. part. 5.

Testare debet secundum jus commune, & secundum loci consuetudinem ille qui ex indulgentia Principis testatur, vide num. 1. leg. 5. per text. ibi, tit. 1. part. 6.

Testare an possit filius in bonis suis adventitiis, & qualiter, vide num. 2. leg. 13. per text. ibi, tit. 1. part. 6.

Testare non potest impubes, neque alii plures, de quibus per gloss. dict. leg. 13. per text. ibi, & per gloss. leg. 14. & 15. ibidem.

Testare an possit imbecillitatem habens, si sit major 14. annorum, vide num. 5. dict. leg. 13.

Testare non possunt hæretici neque ipsorum receptatores, vel fautores, vide num. 3. leg. 16. tit. 1. part. 6.

En an valeat ipsorum testamentum antea factum, vide ibidem.

Testare an possit infamis ex aliquo crimine, vel damnatus ob famosum carmen, vel committens delictum sodomiticum, vide dict. num. 3. dict. leg. 16.

Testare an possit Monachus, & quando, & de quibus, & qualiter, vide gloss. leg. 17. per text. illum ibi, tit. 1. part. 6.

Et qua pena puniatur ille qui aliquem testare prohibuit, vide num. 1. leg. 26. per text. ibi, tit. 1. part. 6.

Et

Et quid in patre prohibente; vel in matre, vel in filiis, vide num. 8. & 9. cum aliis ibid. leg. 27. tit. 1. part. 6.
Et quid in domino servi instituti prohibentis instituentem voluntatem suam mutare, vide num. 2. & 3. per text. ibi, leg. 28. tit. 1. part. 6.
Et an coactio, vel dolus tertii compellentis testatorem alium instituere, an noceat instituto, si sit sine culpa, vide num. 4. ibidem.
TESTATIO omnis presumitur prudens, & ita debet conjecturari, vide num. 1. in proxm. part. 6.
Et de his materia, vide supra proxime in verbo : TESTARE.
TESTATOR non potest gravare Clericum quem sibi hæredem instituit, vel coram laico judice respondere teneatur, vide num. 5. leg. 57. tit. 6. part. 1.
Testator an possit uni ex hæredibus adjudicare totum jus patronatus, vide num. 1. leg. 12. tit. 15. part. 1.
Testator jubens solvere debita sua de quibus debitis istud intelligi debeat, vide num. 2. leg. 103. tit. 18. part. 3.
Testator si dicat Tuum debere sibi centum cum deberet sibi viginti, an hæredes illa viginti petere possint, vide num. 3. 5. & 6. leg. 12. tit. 18. part. 3.
Testator si relinquat alicui fructus alicujus fundi, an illud intelligatur legare, ut usumfructum perpetuum ibidem habeat, an vero ut fructus unius anni tantum percipiat, vide num. 1. leg. 20. tit. 31. part. 3.
Testator an possit facere quod usufructuario remittatur cautio ab ejus hærede, vide num. 5. leg. 20. tit. 31. part. 3.
Testator qui permisit usufructuario vendere de bonis usufructus usque ad certam quantitatem, an finito usufructu ipse, vel hæres ejus teneatur ad pretium rerum venditarum, vide num. 7. dict. leg. 20.
Testator si vocet descendentes per lineam masculinam, an feminæ ibidem comprehendantur, & quid si ipse citatur aliis terminis non dicendo ex linea, vel per lineam, sed aliter, an feminæ veniant, vide num. 1. ad fin. leg. 2. tit. 6. part. 4.
Testator si alicui leget quod uxori suæ donaverat matrimonio constante, an legatum valeat, vide num. 7. leg. 4. tit. 11. part. 4.
Testator si possessor majoriae legatum relinquat cum gravamine aliquo per quod fit maximum praedium majoriae, an ipse legatum consequetur rejecto gravamine, & quando non, vide num. 1. quest. 19. leg. 10. tit. 26. part. 4.
Testator si rem prohibitam alienari alicui legaverit ejusque successor illam legatario solverit, an per hoc successor alienationi consentire visus sit, ut in peccatum alienantis incidat, vide num. 1. quest. 33. leg. 10. tit. 26. part. 4.
Testator licet ex illa infirmitate non decebat, tamen si hæredem fecerit institutio non vitiatur, vide num. 1. leg. 11. tit. 4. part. 5.
Et an sola voluntate testatoris transferatur dominium rei legatae, seu alias reliqua absque traditione, vide num. 1. leg. 44. tit. 5. part. 5.
Testator si prohibuerit rei alienationem sine expressione causa, an prohibitio alienationis valeat, num. 2. & 3. dict. leg. 44.
Et an & quando licet causa non sit à testatore expressa, pro expressa habeatur, vide ibidem.
Testator si prohibuerit vasallorum alienationem sine expressione causa, an prohibitio alienationis teneat, vide ibidem.
Testator si relinquens rem pluribus si vetat eos alienare, an eo ipso videatur fideicommissum relinquere vicisim si contingat alter eorum, sine alterius consensu alienare, vide num. 3. dict. leg. 44. tit. 5. part. 5.
Testator si prohibuerit alienationem per verbum subjunctivum, licet tunc prohibitus alienet, valebit alienatio, vide ibidem num. 4.
Testator si uxori suæ, vel cuiilibet alio quintam partem bonorum reliquerit, si talis legatarius fundum hæreditarium emere velit, an consanguinei testatoris admittantur ad retractum, & illud habere possint pro tanto, vide num. 2. quest. 3. leg. 55. tit. 5. part. 5.

Testator an possit prohibere nè competit hypotheca pro legatis ab eo relicitis, vide num. 8. leg. 26. tit. 13. p. 5.
Testator, & condito testamento quicicit testantis cor, vide num. 2. in proxm. 6. part.
Testator quando in scriptis, quando vero nuncupative testare dicitur, vide gloss. leg. 1. & 2. per text. ibi, tit. 1. part. 6.
Et quid si testes sciant contenta in testamento in scriptis, an ex hoc testamentum vitietur, vide num. 1. in princ. dict. leg. 2.
Testator si non dixit expressè ut si ejus testamentum in scriptis non valeret, valeret ut nuncupativum, an ita valeat, vide ibidem.
Testator an debeat se subscribere in testamento suo nuncupativo, vide num. 2. dict. leg. 2.
Et quid si se subscribat in testamento in scriptis in fine scripturæ testamenti sine eo quod testamentum in alio papyro involveretur, vide ibi in num. 3. dict. leg. 2. tit. 1. part. 6.
Et dicitur subscriptionis, & an subscriptio sit necessaria ubi testator testamentum manu propria scripsit, vide ibidem.
Testator si donaverit alicui ita, ut si revocaverit testamentum ex nunc donat inter vivos, an adhuc possit revocari tanquam impeditivum liberi arbitrii, vide num. 1. leg. 3. tit. 1. part. 6.
Testator si sit miles qualiter testare possit, & de privilegiis ipsius, vide gloss. leg. 4. ibidem. per illum text.
Testator quando dicatur revocare primum testamentum per secundum, & quid si in primo sit facta majoria, an & quando istud revocetur per secundum minus perfectum, vide num. 1. leg. 21. & gloss. leg. 22. & 23. tit. 1. part. 6.
Testator si in primo testamento aliquid sub aliquo onere alicui reliquerit, an si secundo testetur, & illud sibi in secundo testamento simpliciter legaverit, an tunc videatur onus repetitum, vide num. 1. leg. 21. tit. 1. part. 6.
Testator an videatur velle revocare primum testamentum eò quod coram septem testibus dixit velle non valere sine aliqua scriptura, vide ibidem.
Testator si non utatur verbis in revocando testamentum primum sed facto rumpendo illud, vel scindendo, an illud revocasse videatur, vide ibidem.
Et an testetur verbo testatoris circa causam ab eo insertam cur aliquid faciat, & quando, vide ibidem num. 3.
Testator si secundum testamentum fecerit propter falsam causam, an & quando primum revocare videatur, & quid si causa sit in mente retenta, vel sit expressa coram septem, vel coram duobus testibus, vide num. 4. dict. leg. 21. tit. 1. part. 6.
Testator si relinquat alicui tanquam pauperi qui in veritate erat dives, sed illud ignorabat testator, an tunc ita sibi reliquum debeatur, vide dict. num. 4. in fin.
Testator si duo testamenta fecerit, an tunc hæres legata primi, vel secundi solvere teneatur, vel amborum, vide num. 5. & 6. dict. leg. 21.
Testator si dixerit hæredem indignum, & nihil ab hærede probetur, an ab eo hæreditas tollatur ut testator voluit, vide num. 3. leg. 23. tit. 1. part. 6.
Et an in exhortatione hæredis extranei sit necessaria causa, & quid si tantum dixit testator eum esse indignum, an videatur illum ab hæreditate removere, vide num. 4. dict. leg. 23.
Et quid si tunc alium non instituisse hæredem, vel instituit, vide ibi num. 5. & 6.
Testator si fregerit testamentum, vel cordulam, vel sigillum, vel radat signum, an videatur testamentum revocare, sive in scriptis, sive nuncupative factum, vide gloss. leg. 24. tit. 1. part. 6.
Et an ipso jure, & quid de legatis ibidem relicitis, vide ibidem num. 2.
Testator potest testamentum suum mutare usque ad mortem, vide num. 1. leg. 25. per illum text.
Testator si per vim coactus aliquem instituerit hæredem, an ab ipso fiscus hæreditatem vindicare possit, vel an talis

talis institutio sit ipso jure nulla , vide num. 4. leg. 27. tit. 1. part. 6.

Testator si vi , vel metu perturbetur semper tamen præsumitur scire quæ agat , vide dict. num. 4. dict. leg. 27. tit. 1. part. 6.

Et quid si non intervenit metus , sed dolus , & an ex tali testamento debeantur legata , vide dict. num. 4.

Et quid si prohibitus fuit in damnum alterius , quem testator instituere volebat , an tunc succurratur læso , vide num. 5. ibi.

Et quid si per blandicias , vel data pecunia faciat se quis hæredem institui , an institutio teneat , vide ibi num. 6.

Et quid in domino servi instituti , si prohibuerit per vim , ne quis voluntatem suam mutet , an tunc ejus servus hæreditatem habere debeat , vide gloss. leg. 28. tit. 1. part. 6.

Et an coactio , vel dolus tertii compellentis alium instituere , noceat instituto , vide num. 4. dict. leg. 28.

Testator , qui in ictis suum fecit testamentum , tunc illud ante ejus mortem aperiens non debet , & quid si aperturam ad tempus prohibuerit , vide num. 1. 2. & 4. leg. 1. tit. 2. part. 6.

Et quid si notarius dicat testatorem prohibuisse aperturam usque ad certum tempus , an ei credendum sit , vide num. 2. ibi.

Testator ex quibus causis possit prohibere nè testamentum suum usque ad certum tempus aperiatur , vide gloss. leg. 6. per text. ibi, tit. 2. part. 6.

Testator potest suum servum hæredem facere , & an per hoc videatur sibi data libertas , vide gloss. leg. 3. per text. ibi, tit. 3. part. 6.

Testator an possit instituere sibi hæredem aliquem hæreticum , judæum , vel paganum , & itis aliquid legare possit , vide num. 5. leg. 4. tit. 3. part. 6.

Et an possit sibi instituere hæredem natum ex damnato coitu , vel rebaptizatum , vel reordinatum , vide num. 6. & 11. ibidem.

Testator mortuo similis est , quando oppresus infirmitate articulatim loqui non potest , vide num. 1. leg. 6. ibi.

Testator quando dicatur non loqui articulatè , vide dict. numerum 1.

Testator verbis expressis hæredem instituere debet , & quid si alias coram testatore exprimat nomen hæredis , & ipse testator ita agnoscat profitendo verbis , quod sic , an talis institutio teneat , & quando , vide num. 1. cum aliis ibidem , leg. 6. tit. 3. part. 6.

Testator si nuta testatur ad pias causas , vel per signa vi gentia , an ejus testamentum valeat , & quid in aliis extra pias causas , vide num. 2. dict. leg. 6. tit. 3. part. 6.

Et an voluntas testatoris debeat , & perfici possit sub audiendo aliquod verbum , vide ibidem num. 3.

Testator potest hæredem multis , & diversis modis intituere , vide gloss. dict. leg. 6. per text. ibi, tit. 3. part. 6.

Testator si habeat duos amicos , & unum sub nomine amici instituerit hæredem , quis eorum hæres sit , vide num. 1. & 2. leg. 10. tit. 3. part. 6. per illum text. ibi.

Testator ipse per se hæredem instituere debet , non tamen illud in arbitrio tertii ponit debet , neque licet , & quando hoc ita sit , vide num. 2. leg. 11. tit. 3. part. 6.

Testator jure hodierno bene commitit factiōnēm testamenti alteri , vide dict. num. 2.

Testator si non per verba importantia arbitrium boni viri , sed liberæ voluntatis dixit extremam suam voluntatem committere in voluntatem Titii , qualiter tunc commissarius testare poterit , & quid si non fuit dictum ad pias causas , vide dict. num. 2. quest. 1.

Testator debet testamentum suum facere coram tabellione numeri illius Civitatis , & quid si desit , vide ibi n. 4.

Testator si dicat velle aliquem esse suum hæredem ad ordinationem , & dispositionem sapientis , an talis testatio teneat , vide num. 6. ibidem.

Et an talis sapiens , cui ista commissa sunt , poterit addere ad relictum à testatore factum etiam filio spurio , vel minuere , vel mutare , vide ibidem.

Testator si instituat aliquem amicum suum hæredem nominando illum fratrem , & videatur errasse , ut institu-

tio non teneat , vide num. 2. leg. 13. tit. 3. part. 6. per textum ibi.

Testator si extraverit in nomine hæredis , an & quando , vel in alio , an & quando per hoc vitiabitur institutio , vide num. 2. 3. & 4. dict. leg. 13.

Testator si instituat aliquem hæredem in re certa , alio adeunte hæreditatem , iste tunc dicetur legatarius , vide num. 2. leg. 14. tit. 3. part. 6.

Testator instituens aliquem in re certa , alio non dato co hærede , illum in omnibus suis universaliter hæredem instituisse dicitur , & quando non , vide n. 3. dict. leg. 14.

Et quid si testator prohibuit sic institutum , nè plus caperet de bonis suis , vide dict. num. 3. dict. leg. 14.

Testator semper velle præsumitur , quod & lex vult , vide dict. num. 3.

Testator quando dividit hæreditatem suam per partes qualiter hoc facere possit , vide num. 1. leg. 16. tit. 3. part. 6. per text. ibi.

Testator si instituat suum hæredem sub certa , vel incerta die , vel ad diem , an institutio talis valeat , vide num. 1. 2. & 6. leg. 15. tit. 3. part. 6.

Et quid si sunt plures instituti , unus usque ad certum tempus , alius usque ad aliud , & quid si unum instituit usque ad Patcham , & nullo alio instituto prohibuit expressè quod sic institutus amplius non esset hæres , neque ad diem , neque ad tempus , vide ibi lem.

Testator si in pœnam hæredis scripti post tempus alium instituat hæredem , an institutio ita valeat , vide ibidem quest. 2.

Testator si ad certum tempus hæredem fecerit , & post illud tempus alium hæredem non instituerit , cui tunc applicetur hæreditas , vide ibidem ad fin.

Testator si aliquem instituat cum ipse intitutus moriatur , an talis institutio teneat , & qualiter hoc sit intelligendum , & quid operetur ista talis institutio , & cujus effectus sit apud testatorem , vide num. 6. dict. l. 15. tit. 3. p. 6.

Testator si timeat hæredis sui dilapidationem , qualiter possit hæredibus , & descendantibus suis consulere , vide dict. num. 6. in fin.

Testator si unum instituat in totum , alium in parte , tunc pars illa data secundo videtur adempta à primo , vide num. 1. leg. 19. tit. 3. part. 6.

Testator ex conjecturis videtur velle excedere alsem , vide num. 2. dict. leg. 19.

Testator si aliquem instituat in reliquo , vel residuo si nihil est , an talis institutio teneat , vide n. 6. dict. leg. 19.

Testator si instituat pauperes alicujus loci , illos instituere videtur in rebus mobilibus , vel immobilibus , & omnia debent vendi , vide num. 1. leg. 20. tit. 3. part. 6.

Et per quos talis hæreditas , & pretium rerum venditatum libi dabatur , vide num. 2. dict. leg. 20.

Et inter quos pauperes hæreditas dividi debeat , & qualiter , & quibus plus , vel minus , & vide gloss. d. leg. 20.

Testator si nominationem pauperum commissario com misset , quos tunc ipse eligere teneatur , vide ibi num. 7.

Testator non videtur sine hærede decedere , si filium suum fecit hæredem , etiam si se abstineat ab hæreditate , vide num. 2. leg. 21. tit. 3. part. 6.

Testator quando non possit omnes servos suos hæredes sibi facere , vide num. 2. leg. 24. per text. ibi, tit. 3. p. 6.

Testator si aliquem instituerit hæredem sub conditione per verba futuri temporis apposita , si tempore testamenti talis conditio exstabat , an tunc illa institutio reputetur pura , vel non , vide num. 2. leg. 2. tit. 4. part. 6.

Testator si hæredem instituerit sub conditione , vel modo impossibili de natura , vel de jure , vel de facto , an per hoc vitietur institutio , vide gloss. leg. 3. & 4. per text. ibi, tit. 4. part. 6.

Et an illud quod sic relinquitur sub conditione impossibili , vel modo de jure debeat converti in aliud , quod sit honestum , & justum , vide ibi num. 5.

Testator si in institutione hæredis , vel in institutione majoræ hæredem gravet aliqua turpi conditione , vel in honesta , an illa debeat rejici , & institutio valebit , vide num. 8. ibi.

- Testator si perplexè loquutus fuit, an per hoc vitietur institutio, vide num. 1. leg. 5. tit. 4. part. 6.
- Testator si aliquid hæredi relinquat sub conditione, ut juret quid facturum, an talis conditio rejici debeat, & quando, vide num. 2. & 7. leg. 6. tit. 4. part. 6.
- Testator si gravet hæredem ut restituat post ejus mortem, an iōidea subintelligatur tacita conditio, scilicet, si sine liberis deceperit, vide num. 3. 4. & 8. cum aliis ibidem. leg. 10. per text. ibi, tit. 4. part. 6.
- Et quid si iste gravatus filios adoptivos arrogatos, vel spuriros relinquat, vide ibi num. 4. & 8.
- Et quid si de morte instituti tub verba conditionis nihil dictum sit, sed post ejus mortem aliis directo sit hæres institutus, vide ibidem num. 5.
- Et an supradicta locum habeant, quando universaliter institutes gravatur post ejus mortem ad restitutionem rei certæ, vide ibidem num. 6.
- Et an isti locum habeant quando huic gravato restituere post mortem suam fuit substituta Ecclesia, vel alia pia causa, vide ibidem num. 8.
- Et quid si ita gravatus Religionem ingressus sit, an per hoc substitutus excludatur, etiam si sit de filius testatoris, vide ibidem.
- Et an sit aliqua differentia an isti filii sint masculi, vel feminæ, & quando, vel si sint nepotes, vel nepotes ex filia, vide ibidem quest. 3.
- Et an idem sit, sive filii jam nati sint, sive nascituri, vide ibidem in dict. quest. 4.
- Et quid si gravatus cum filiis incapacibus decedat, vel qui hæredes esse nolunt, vel tales filii sint à pupillo habiti, an per eos substitutus excludatur, vide ibi quest. 4. & num. 11. ibidem.
- Et quid si filii illi decendant ante mortem ipsius gravati, an per eos substitutus excludatur, vide ibidem.
- Et an istud eveniat ex legis fictione, vel ex juris præsumptione, & quis sit effectus in hoc, vide ibi num. 10.
- Testator filiis suis legitimis sine aliquo onere, vel gravamine relinquere tenetur, & sine conditione, & quando hoc procedat, & quando aliquo onere posuit filius gravari, & ex qua causa, & alia in ita materia, vide per n. 1. cum aliis ibid. in leg. 11. per illum text. tit. 4. p. 6.
- Testator si non apposuisset tempus ad implementum conditionis, quando hæres illam adimplere teneatur, vide num. 4. leg. 12. tit. 4. part. 6.
- Testator si in institutione hæredis plures conditions posuerit, quando hæres omnes illas adimplere teneatur, vel illæ omnes exitere debeat, quando vero sufficiat unam adimplere, vide num. 1. & 2. leg. 13. per text. ibi, tit. 4. part. 6.
- Testator si hæredem sub potestativa conditione instituerit, an illa habeatur pro impleta, si faciendo quod in se est impleta non potest, vide num. 1. & 2. leg. 14. tit. 4. part. 6.
- Et quid si conditio sit, scilicet, si servum manumisserit, & ille ab aliquo tertio occidatur, an tunc conditio habeatur pro impleta, vide dict. num. 3.
- Testator si instituat sibi hæredem mulierem sub conditio-ne, si altero nubat, & ipse nolit, an habeatur pro impleta, & an debeatur sibi hæreditas, vide num. 3. & 4. dict. leg. 14.
- Et an ipse nolens pœnitere possit, vide ibidem num. 6.
- Et quid si talis conditio casualis in totum, vel pro parte aliquo casu defecerit, vide ibidem num. 4. dict. leg. 14.
- Et quid si ab alio tertio impediatur, vel in legato ad pias causas, vel alimentorum, vel libertatis, vide dict. n. 4.
- Testator si plures hæredes fecerit, & illos invicem substituerit, & unus ex eis repudiatur, vel decedat pro qua parte ei succedere possint, & an pro virili, & quando, vide num. 3. & 4. leg. 3. per text. ibi, tit. 5. part. 6.
- Testator an possit substitutum filii sui ex hæredati aliquo modo gravare, vide num. 4. & 5. leg. 6. tit. 5. part. 6.
- Testatoris verba debent impropriari, ut voluntas testatoris observetur, vide num. 19. in med. leg. 12. tit. 5. part. 6.
- Testator potest fideicommissarium gravare statim, vel post tempus, & quid si interim gravatus deportetur, & ejus bona publicentur, vide num. 4. leg. 14. tit. 5. part. 6.
- Testator an possit hæredi remittere confectionem inventarii, vide num. 1. leg. 5. tit. 6. & num. 1. leg. 32. tit. 9. part. 6.
- Testator si aliquid hæredi suo debeat, an facto ab ipso inventario illud petere possit, & quando non, vide num. 3. leg. 8. tit. 6. part. 6.
- Et quid si inventarium non fiat ab hærede, an ipse detrahat quod defunctus sibi debebat, etiam à fideicommissario universali vide ibi.
- Testator si decedat sine testamento relicto posthumo, an tunc venientes ab intellecto hæreditatem possint adire, v. ide num. 16. leg. 6. tit. 6. part. 6.
- Et quid si posthumus sit cum alio hæres institutus, an co-hæres ejus adire possit, & pro qua parte, vide ibi.
- Et quid si testamentum fecit, illum tamen præteriit, vel ex hæredavit, vel si seiebat uxorem suam prægnantem, vide ibi & in num. 3.
- Testator si occidatur per familiam, vel per extraneos, quæ hæres facere, & probare debeat, antequam hæreditatem aeat, num. 1. 5. & 6. cum aliis ibidem in leg. 13. per illum text. tit. 7. part. 6.
- Et quid si sit ab ipso hærede occisus, vide num. 8. ibidem jun. 7. num. 12. per illum text.
- Testator si rogaverit hæredem, ut hæreditatem incapaci restituat, an & quando per hoc ab hærede talis hæreditas tamquam ab indigno auferri debeat, & quando, & ex quibus ita fraudulenter factum fuisse credatur, vide ibi, num. 21. 22. & 24. per text. ibi.
- Et quid si testator, qui rogavit restituere indigno, sit Clericus, hæres vero, qui restituit, sit laicus cui, fisco, an Ecclesiæ, vel Regis bona applicentur, vide num. 25. dict. leg. 13. tit. 7. part. 6.
- Testator instituens hæredem suum libertum per ipsius blanditiæ, an hoc line ipsius ingratitudine sufficiat ad hoc scilicet, ut fratres testatoris per quarelam testamentum fratris non rumpant, vide num. 3. leg. 2. tit. 8. part. 6.
- Et quid si eodem modo institutus testator servus, vide num. 3. leg. 3. ibidem per illum text.
- Testator in plus hæredem, sive legatarium gravare non potest, quam valet, quod eis reliquit, vide num. 5. leg. 3. per text. ibi, tit. 9. part. 6.
- Testator quando videatur aliquid reliquisse animo compensandi cum debito, vide dict. num. 5.
- Testator an possit gravare substitutum filii sui ex hæredati impuberis, etiam quando filio ex hæredato aliquid legaverit, vide num. 8. dict. leg. 3.
- Testator si roget hæredem hæredis sui, ut liquid faciat, illud ipse facere tenebitur, licet hæres illud sibi non rogaverit, vide num. 1. leg. 4. tit. 9. part. 6.
- Testator an possit nominatum relinquere fideicommissum à persona non honorata, licet poltea ille in hæreditate succedat, vide num. 2. dict. leg. 4.
- Testator an possit rogare hæredem, ut filium suum cum filiis ipsius hæredis instituat, vide gloss. leg. 7. per illum text. ibi, tit. 9. part. 6.
- Testator an possit aliquid servo suo, vel hæredi legare, saltim ad alimenta, vide num. 1. leg. 8. tit. 9. part. 6.
- Testator si faciat servum alterius suum hæredem, an domino aliquid legare possit, & quid è contra, vide num. 2. dict. leg. 8. per text. ibi.
- Testator si aliquid alicui legit, & sunt duo ejusdem nominis, quis ad legatum admitti debeat, vide num. 1. leg. 9. per text. ibi, tit. 9. part. 6.
- Testator an possit rem hæredis legare, sive in ea aliquod jus habeat, sive non, & an ipso jure dominium tui hæredis legatæ transeat, sicuti quando legatur res propria, vide num. 2. leg. 10. tit. 9. part. 6.
- Testator an possit rem hæredis sui obligare, vide dict. num. 2. dict. leg. 10.
- Testator an possit prohibere alienationem rei hæredis, sicuti propriæ, vide dict. num. 2. in fin.
- Testator si alienam rem alicui legaverit, an hæres illam emere, vel ipsius aëttimationem solvere teneatur, & an hoc idem procedat de jure canonico, quando res aliena

- aliena fuit Ecclesiæ legata , vide num. 3. leg. 10. per text. ibi , tit. 9. part. 6.
- Testator an posuit aliquid Ecclesiæ relinquere gratia sepulchri , an verò illud prohibitum sit , vide ibidem.
- Testator si leget alicui res majoriæ , an ejus hæres aestimationem ipsius solvere tencatur , vide dict. num. 3. & num. 1. quest. 19. leg. 10. tit. 26. part. 4.
- Et quid si leget rem dotaliæ , furtivam , vel feudalem , an tunc aestimatio debeatur , vide dict. num. 3. dict. leg. 10. tit. 9. part. 6. quest. 5. & 6.
- Testator si legat jus suum quod morte finitur , tunc inutili est legatum , vide in dict. quest. 6.
- Testator numquam videtur legare , nisi jus quod habet in re , vide dict. num. 3. in dict. quest. 6.
- Testator quod sciverit rem esse alienam , quis probare teneatur , vide num. 4. ibidem.
- Et quando valeat , vel non legatum de re aliena factum sciens illud testator , vel ignorans , vide num. 6. & 7. cum aliis ibi.
- Testator si rem ab eo pignoratam alicui legaverit , an & quando hæres illam redimere , & legatario dare teneatur , vide gloss. leg. 11. ibi per illum text. tit. 9. part. 6.
- Testator quales res legare possit , & an sumptu hæredis perquiri debeat legatum , & legatario dari , vide num. 2. leg. 12. per text. ibi , tit. 9. part. 6.
- Testator quas res legare non posuit , & quid de eis , quæ sunt sibi patrimonio Regis , vide num. 2. cum aliis ibi , leg. 13. per text. ibi , tit. 9. part. 6.
- Et an & quando legari non potuerunt tales res , debeatur earum aestimatio , vide num. 5. dict. leg. 13.
- Et an si legavit rem , quam legare non poterat , tunc ejus hæredes ad rei aestimationem tenentur , vide dict. num. 5. & melius ibi num. 8. & 10.
- Et quid si legat incorporalia , an legatum valeat , vel non , vide gloss. leg. 15. ibi per illum text.
- Testator si pignus sibi obligatum legaverit alicui , an per hoc sibi debitum remittisse videatur , & quando non , & an legatum valeat , vide gloss. leg. 16. tit. 9. part. 6.
- Et quid si illam sibi legavit credens esse propriam ipsius testatoris , vide ibi num. 2.
- Testator si alicui legavit rem alienam , quæ est alteri obligata , an legatum valeat , vide dict. num. 2. in fin.
- Testator si filiæ , vel alicui viginti legaverit in dotem , si postea illam maritaverit datis decem , an filiæ detur recursus ad residuum , vide num. 3. q. 4. leg. 16. tit. 9. p. 6.
- Quid verò si testator primò filiam dotavit , & postea legavit , vide ibidem in quest. 5.
- Et an & quando illud sibi animo compensandi reliquise videatur , vide ibi in quest. 6. 7. & 8.
- Testator si rem mobilem , vel immobilem legaverit , & postea illam alienaverit , an & quando per hoc videatur revocasse legatum , vide num. 1. & 2. leg. 17. per text. ibi , tit. 9. part. 6.
- Et quid si tantummodo alienavit usumfructum illius rei , vide ibidem dict. num. 2.
- Et quid si rem legatam pignoravit , an per hoc extinguatur legatum , vide dictum num. 2.
- Testator si jussit Ecclesiam fieri in domum suam , quam postea vendidit , & aliam emit , an ibidem fieri debeat , vel videatur revocasse legatum , vide dict. num. 2.
- Testator si alicui legat centum quæ se sit in arca , an illa debeantur si ibi absunt , & quid si in minori , vel majori quantitate , vide num. 1. & 2. leg. 18. per text. ibi , tit. 9. part. 6.
- Testator si dixit ex decem quæ legavit Titio lego quinque scio , an per hoc videatur aliquid legatum fuisse Titio , vide dict. num. 1. in fin.
- Et an inspiciat tempus testamenti , vel mortis testatoris , vide dict. num. 2. dict. leg. 18.
- Testator si aliquid legat alicui tanquam ipsius debitori , cum ipse illud non sit , an legatum teneat , vide gloss. leg. 19. per text. ibi , tit. 9. part. 6.
- Testator si ad aliquid legandum motus sit ex falsa causa , an legatum teneat , vide num. 1. leg. 20. per text. ibi , tit. 9. part. 6.
- Testator si legaverit alicui sub conditione , causa , vel modo , an illud sibi debeatur , & quando , & qualiter , vide gloss. leg. 21. tit. 9. part. 6.
- Testator si alicui aliquid in genere legavit , an & quando electio pertineat ad hæredem , vel ad legatarium , vide gloss. leg. 23. tit. 9. part. 6.
- Testator si dedit legatario , vel hæredi electionem , an tunc ipse meliorem eligere possit , vide ibi num. 6. per textum ibi.
- Et quid sit dicendum in causis piis , vide ibi.
- Testator si legavit domum suam cum unam tantum habet , an legatum valeat , & an filii legatarium excludant , vide num. 13. dict. leg. 23. tit. 9. part. 6.
- Testator si de domo sua fecerit majoriam , an ibidem ve-niant domus aliae , quæ erant appendices istius domus , vide dict. num. 13.
- Testator si legavit alicui unam ex dominibus suis cum nullam haberet , an valeat legatum , & quid si habitacionem tantum illi legavit , vide num. 14. ibidem per illum text.
- Testator si legaverit alicui alimenta qualiter illa dare debeat hæres , vide gloss. leg. 24. per illum text. tit. 9. part. 6.
- Testator si rem duabus leget cum electione , & in eligendo dissentiant , an ad fortē tunc sit recurrendum , vide gloss. leg. 26. per text. ibi , tit. 9. part. 6.
- Testator si aliquid leget Titio , & hæredi suo , an illud ad alios hæredes transmittatur , vide num. 3. leg. 27. tit. 9. part. 6.
- Testator si leget per verba obscura , an legatum teneat , & quibus verbis legare posuit , vide gloss. leg. 28. tit. 9. part. 6.
- Testator per quæ verba videatur legatum ponere in arbitrio hæredis , & an & qualiter tale legatum valeat , vide num. 1. & 2. leg. 29. per text. ibi , tit. 9. part. 6.
- Testator an posuit legatum ponere in liberam voluntatem hæredis , & an valeat sic relatum , vide num. 4. & 5. dict. leg. 29.
- Testator si dationem legati contulit in voluntatem hæredis , & hæres in vita sua illud non dedit , an ejus hæres ad hoc teneatur post ipsius mortem , vel non , vide num. 3. leg. 30. per text. ibi , tit. 9. part. 6.
- Testator facere non potest quominus leges in suo testamento locum non habeant , vide num. 1. leg. 32. per text. ibi , tit. 9. part. 6.
- Testator an posuit remittere tacitam hypothecam quæ est pro legatis , & quare , vide dict. num. 1. dict. leg. 32.
- Testator potest dare licentiam legatario capiendi rem propria autoritate , vide dict. num. 1.
- Testator si hæredi jussit ut legata in certo loco solvere , sit dolus , vel mora ibi non adsit , an alibi coveniri possit , vide dict. num. 1.
- Testator an posuit præfigere tempus hæredi ad adeundam hæreditatem ut post illud mero jure excludatur , vide dict. num. 1. in fin.
- Testator si prohibeat leges in testamento suo locum non habere , an talis prohibitus habeat effectum clausulæ codicillaris , vide num. 2. dict. leg. 32.
- Testator si bona sua jubeat inter pauperes distribui , an executores testamenti inimicum testatoris eligere possint , vide num. 3. dict. leg. 32. tit. 9. part. 6.
- Testator qui cum esset inhabilis ad faciendum testamen-tum impetravit licentiam ad faciendam majoriam , an per hoc videatur habilitatus ad faciendum testamen-tum , & quando , vide dict. num. 3. quest. 12. dict. leg. 32. tit. 9. part. 6.
- Testator si jubeat bona sua distribui inter pauperes , an executor unum tantum pauperem eligere possit , vide ibidem in quest. 13. ad fin.
- Testator si aliquid in honestum , vel injustum de se fieri præcipiat sub pena amissionis hæreditatis , vel legati , an obediri debeat , vide num. 6. leg. 32. per text. ibi , tit. 9. part. 6.
- Testator si unam rem pluribus leget , an valeat legatum , & qualiter divident inter se , vide gloss. leg. 33. per text. ibi , tit. 9. part. 6.

Septem Partitarum.

503

- Testator an possit in legatis sua voluntate tollere jus accrescendi , vide num. 6. ad fin. leg. 33. tit. 9. part. 6. Testator si aliquid legat alicui , & huic legato aliquid accrescat per testatorem , vel aliter , an illud cedat legato , & totum legatario debeatur , vide num. 1. leg. 37. per text. ibi, tit. 9. part. 6.
- Testator si alicui leget rem pro qua est ad aliquod onus obligatum , an per hoc videatur quod tale onus simul cum tali re legitam transeat in legatarium , vide dict. num. 1. dict. leg. 37.
- Testator si legat domum alicui , an veniat in tali legato area si ipsa destruenda sit , vide num. 2. dict. leg. 37.
- Testator potest revocare legatum expressè , vel tacite si ve in testamento , sive in codicillis , vide num. 1. & 2. leg. 39. tit. 9. part. 6.
- Testator si legat rem alicui legitam donet , an per hoc videatur revocare legatum , & quid si alienet , vel pignori det , vide num. 1. leg. 40. & num. 1. & 2. leg. 17. tit. 9. part. 6.
- Testator si legaverit alicui quadrigam , quæ duobus mulis vehebatur si unus moriatur , an pereat legatum , vide num. 1. leg. 42. tit. 9. part. 6.
- Et quid si simpliciter legavit currum , an veniat ibi mulus , qui eum vehebat , vide dict. num. 1.
- Testator si plures alicui rem legat qualiter ab herede legatum debeatur , vide num. 2. leg. 45. per text. ibi, tit. 9. part. 6.
- Et quid si fundum legavit Titio , & postea idem fundum legavit servo ipsius , an videatur multiplicare legatum , vide ibidem.
- Et quid si legavit alicui partem fundi , & postea eidem legatario legaverat totum fundum , vide d. num. 2. ad fin.
- Testator si chyrogaphum debiti quod habet alicui leget , cuius effectus illud sit , vide num. 1. leg. 47. per text. ibi, tit. 9. part. 6.
- Testator si jubeat debitori suo solvere quod ipse testator debeat alicui , an tunc creditor contra illum debitorem testatoris agere possit , vide num. 3. ibi per illum text.
- Testator an possit prohibere ne s. p. c. opus se intronit contra executores testamentarios male agentes officium suum , vide num. 3. in princ. leg. 1. tit. 10. part. 6.
- Testator si non fecit sibi-executores , an à judice , vel ab statuto loci dari possint , vide dict. num. 3.
- Testator si sibi non dedit executorem in causis piis ab eo relicta , quis illud erit , vide ibidem.
- Testator an possit nominare pro executoribus sui testamenti Monachos , & quando , & in quibus , & qualiter tunc convenientantur , vide num. 4. leg. 2. per text. ibi, tit. 10. part. 6.
- Testator si specialiter aliquid legaverit alicui , & postea nominet sibi executores testamentarios , ut dividant bona sua , an ipsi illa dividere possint etiam inter illos , quibus aliquid fuerat specialiter relictum , vide num. 1. leg. 3. tit. 10. part. 6.
- Testator si jubeat bona sua distribui inter pauperes qualiter hæc distributio fieri debeat per executorem testamenti , vide num. 2. dict. leg. 3.
- Testator si relinquat legata in redemptionem captivorum , vel aliter ad pias causas , & executorem testamentarium non fecit quis tunc legata exequetur , & qualiter se habere debeat executor , & alia in hoc , vide per gloss. leg. 5. per text. ibi, tit. 10. part. 6.
- Testator debet nominare executorem , & an possit talis nominationem executoris alii committere , vide num. 2. dict. leg. 5.
- Testator si præfixit terminum executoribus ad executionem suæ voluntatis , an executores intra illud tempus voluntatem suam adimplere teneantur , vel an possint prævenire diem à testatore præfixum , & antea solvere , vide num. 2. leg. 6. tit. 10. part. 6.
- Et quid si tempus non præfixit eis , num. 3. & 4. d. leg. 6.
- Testator si plures executores sui testamenti nominavit , an & quando unus admittatur tantum , & quando non , vide num. 5. dict. leg. 6.
- Testator si prohibuit heredi detractionem falcidie ver-
- bis expressis , vel quasi , an ipse illud observare debat , vide num. 3. dict. leg. 6. per text. ibi, tit. 11. part. 6.
- Et an etiam possit testator detractionem quartæ trebellianæ prohibere , vide dict. num. 3. in fin.
- Et an idem facere possit in filiis suis primi gradus , vide num. 1. in fin. & num. 9. ibi in leg. 8. tit. 11. part. 6.
- Testator si rerum suarum majoriam facit , & prohibuit alienare , an haeres quartam falcidiam , vel trebellianam deducere possit , vide num. 4. in princip. leg. 6. per text. ibi, tit. 11. part. 6.
- Testator si prohibeat rerum suarum alienationem , an tunc filia in quam bona devenerunt possit res illas alienare etiam ex causa dotis , etiam si legitima portio non sufficeret , vide num. 4. quest. 5. leg. 6. tit. 11. part. 6.
- Testator licet testamentum suum appellat codicillum , non per hoc definit esse testamentum , vide num. 1. leg. 2. tit. 12. part. 6.
- Testator quando deceperit intestatus videatur , vide num. 1. leg. 1. tit. 13. part. 6. vide supra in verbo : INTESTATUS.
- Testator , an & quando foeminas videatur excludere à successione suæ majoriæ , & quando illud facere possit , vel non , & quid præsumetur in dabo vocatis filiis , & an statutum , vel præceptum de excludendis foeminis sit odiosum , & alia infinita in hoc , vide per num. 2. leg. 3. tit. 13. part. 6.
- Et quid si semper vocavit masculos , an per hoc videatur excludere foeminas cum extarent masculi , vide ibidem in question. 21.
- Et quid si testator exclusit foeminas à majoriæ successione propter masculos , an ipse illis exclusis in ea succedere possit virtute rescripti Principis ipsius foeminas dati , ut in eam succedant masculis exclusi , vide ibid. quest. 28.
- Testatoris verba secundum jus commune debent interpretari , vide num. 7. ad fin. leg. 3. tit. 13. part. 6.
- Testator an possit remittere juramentum quod tutores prælare tenentur , vide num. 7. leg. 9. tit. 16. part. 6.
- Testator si plures tutores filio dederit , & ipsi ad invicem se impediunt , an & quando judex unum eligere poterit , & illi administrationem concedere , vide gloss. leg. 11. tit. 16. part. 6.
- Testator an possit debitorem sui minoris sibi curatorem dare , vide num. 6. leg. 14. per text. ibi, tit. 16. part. 6.
- Testator si jubeat heredi ut vestiat uxorem suam , an intelligatur semel , vel toto tempore vitæ luce , vide num. 8. leg. 8. tit. 33. part. 7.
- Testator quantum ad facendas majorias , vide supra in verbo : PATER , & in verbo : MAJORIA , & in verbo : LICEN TIA.
- TESTATORIS VOLUNTAS , vide infra in verbo: VOLUNTAS.
- TESTIFICATIO an valeat de illis rebus , de quibus quis recordatur factus major , etiam si eo tempore minor fuisset , vide num. 3. leg. 9. tit. 16. part. 3.
- Testificare quando possint impediti alias , vide num. 1. leg. 11. tit. 16. part. 3.
- Testificare an possint homines universitatis in causa suæ universitatis , & qualis fides sit eis tunc adhibenda , vide num. 6. leg. 18. tit. 16. part. 3.
- Testificare an teneatur ille , qui aliquid scit in secreto , si contra eum non præcesserit infamia , vide num. 1. leg. 34. tit. 16. part. 3.
- Testificare an teneatur aliquis illud quod ab aliquo auditum si ille est levis opinionis , vide num. 6. leg. 5. tit. 9. p. 4.
- Testificare an possit aliquis in illa causa in qua fuit accusator , vide num. 3. leg. 14. tit. 9. part. 4.
- Testificare an possit mutus , vel surdus , vide num. 7. in princ. leg. 2. tit. 11. part. 5.
- TESTIMONIUM , & accusatio in criminalibus judicantur à pari , vide num. 1. leg. 9. tit. 16. part. 3.
- Testimonium consanguineorum , an debeat admitti quando tractatur de dissolvendo matrimonio propter consanguinitatem , vide num. 2. leg. 15. tit. 9. part. 3.
- Et quid si tractetur de illo faciendo , & unus illud præcessere , negat , vide num. 1. leg. 16. ibidem.

Terti-

Testimonium de auditu in factis antiquis bene, & plenè probat, vide num. 1. leg. 20. tit. 9. part. 4.

Testimonium de auditu, an sufficiat ad dirimendum matrimonium propter consanguinitatem, vide num. 1. 2. & 3. dict. leg. 20. tit. 9. part. 4.

Testimonium de eo quod auditur lite jam mota non valet, & qua ratione, vide num. 4. dict. leg. 20.

Testimonium proferre dignitas est, vide num. 2. leg. 3. tit. 15. part. 4.

T E S T I S.

In causa criminali.	Punitur.	litur.	vel in testamento.
In causa civili.	Publicatis atte-		In cœla matri-
Potest esse, vel non.	stationibus.		monii, pro,
Repellitur.	Testium renun-		vel contra
Falsus.	tatio.		matrimo-
De auditu, vel cre-	Contrarius.		nium.
dulitate.	Torquetur.	Rogatus.	
Interrogatur.	Varians, vel va-	Lite non con-	
Absens.	cillans.	testata.	
Cogitur, vel compel-	Testamentarius,		

TESTIS dictum benignè debet interpretari, nec calumniari debet, vide num. 1. in fin. leg. 13. tit. 1. part. 1.

Testis qualiter deponere debeat super præscriptione immemoriali, vide num. 5. in princ. leg. 12. tit. 22. part. 1.

Testis deponens aliquem esse filium Titui simpliciter intellegitur depositum esse legitimum, & quando, vide num. 1. in præm. tit. 7. part. 2.

Testis cum adducitur non debet habere expensas, quas domi fecisset, vide num. 2. leg. 21. tit. 2. part. 3.

Testis integra fides non est adhibenda, licet propter publicam utilitatem cum ferris declarat, vide num. 3. leg. 4. tit. 6. part. 3.

Testis dicendo se esse præsentem intelligitur etiam, & intelligentem, vide num. 2. leg. 8. tit. 6. part. 3.

Testes ante litis contestationem recipi non possunt, & 80. casus, in quibus bene possunt recipi, vide remissione per num. 2. & 3. leg. 8. tit. 10. part. 3.

Testes an possint petere dilationem ad deliberandum quid respondeant, vide num. 2. leg. 11. tit. 11. part. 3.

Testes an possint respondere per verbum credo, vel non credo, vel simile, vide num. 3. & 4. leg. 11. tit. 11. part. 3.

Testis unus cum aliis indicis an plenè probet in criminalibus, vide num. 3. leg. 12. tit. 14. part. 3.

Testis adductus pro aliquo in uno articulo, potest adversarius in alio articulo illum producere pro se, vide num. 1. leg. 1. tit. 16. part. 3.

Testes sicut ex parte rei an admittantur ante litis contestationem, vide num. 1. leg. 2. tit. 16. part. 3.

Testes quando possint recipi in privato, vide ibidem.

Testis si ante litis contestationem recipiatur ex aliqua causa, citari debet ante adversarios, vide num. 5. leg. 2. tit. 16. part. 3.

Testes quando recipi possint ante litis contestationem in causa inquisitionis, vide num. 2. leg. 3. tit. 16. part. 3.

Testes possunt ad æternam rei memoriam recipi, quando negotium est tale, quod posset oblivioni tradi, & hoc etiam lite non contestata, vide num. 1. leg. 4. tit. 16. part. 3.

Et tunc testes indifferenter admittuntur non considerato, an senes, vel valetudinarii sint, vide num. 2. ibi.

Testes cum recipiuntur ad æternam rei memoriam, an adversarius citari debeat, & qualis debeat esse citatio, vide num. 3. leg. 4. tit. 16. part. 3.

Testes recipi possunt lite non contestata in causa inquisitionis contra officiales Regis in tangentibus administrationem officii sui, vide num. 1. leg. 8. tit. 16. part. 3.

Et in aliis casibus, vide num. 4. leg. 7. ibi.

Et hoc potest fieri etiam nulla præcedente infamia, & ex tali inquisitione generali potest sequi condemnatio contra partem, vide dict. num. 1. dict. leg. 6.

Et cum proceditur contra officiales Regis per modum inquisitionis, non est necessaria citatio officialium, vide dict. num. 1. in ejus fin.

Et in aliis casibus, vide num. 4. leg. 7. ibidem.

Et hoc procedit etiam si per modum querelæ aliquo impetrante fiat talis inquisitio, secundum num. 2. dict. leg. 6. licet contra per gloss. fin. leg. 3. ibidem.

Testes impediti testificare ut sunt uxores, vel, &c. an aliis deficientibus debeant ad hoc compelli, vide num. 1. leg. 11. tit. 16. part. 3.

Ipsis tamen voluntibus admittendi sunt, faciuntque probationem, vide ibi num. fin.

Testes quam ætatem habere debeant, vide num. 1. & 2. leg. 9. tit. 16. part. 3.

Testes de universitate, an admittantur in causa suæ universitatis, seu Ecclesiæ, sive Monasterii, vide num. 6. leg. 18. tit. 16. part. 3.

Et an illi in casu in quo admittuntur, integri testes sint, vide ibi.

Testis inimicus quando, & ex quibus à testimonio repellatur contra suum inimicum, vide num. 2. & 3. leg. 22. tit. 16. part. 3.

Testes antequam recipientur debet pars adversa citari, & qualis hæc citatio esse debeat, vide num. 2. leg. 23. ibi.

Testis juratus semper esse debet, & quid si in actis inventatur quod fuit juratus, an ex hoc solo constet de suo juramento, & an presumatur quod debito modo fuit juratum, & an presumatur partem fuisse præsentem, vide num. 3. leg. 23. tit. 16. part. 3.

Testis si non apparet juratus quam probationem faciet, vide num. 3. leg. 23. tit. 16. part. 3.

Testis non juratus à judice arbitrariè procedente recipi non debet, ut ex ejus dicto possit condemnare, vide ibidem.

Et ex teste non jurato informatio sumi non potest, vide illi.

Testis de consuetudine jurat super Crucem, vide num. 1. leg. 24. tit. 16. part. 3.

Testis an debeat jurare quod dictum suum tenebit in secreto, an verò præcedens juramentum illos liget, vide num. 5. dict. leg. 24.

Testis secundus si dicat se dicere idem quod primus non valet ejus dictum, sed de per se illum dicere debet, vide num. 4. leg. 26. tit. 16. part. 3.

Testis titubatio, seu vultus pallor facit, ut ei minor fides adhibeatur, ideo judec ad faciem ipsius inspiciet, vide num. 5. ibidem.

Testis interrogatus qualiter scit, quam rationem reddere debeat, vide plur. per num. 8. leg. 26. tit. 16. part. 3.

Testes reddentes caulam, & rationem sui dicti præferuntur non redditibus, & si pars petat, ut testes de causa interrogentur, ita fieri debet, alias ejus dictum non valebit, vide num. 10. ibidem.

Testes non reddentes causam sui dicti in criminalibus non probant, vide num. 13. ibidem.

Testes à quibus expensas, quas fecerunt, recipere debeant, & quæ ibidem venire debeant in taxandis expensis, vide num. 17. dict. leg. 26.

Testes qui sunt extra jurisdictionem judicantis, qualiter cogi debeant, & quid si pars sit in hoc negligens, an judec ad alia procedere possit, vide num. 4. leg. 27. tit. 16. part. 3.

Testes differentes in tempore redduntur singulares, & suspecti, & de eorum fine, vide num. 2. leg. 28. tit. 16. p. 3.

Et quid si de tali diversitate non contaret, an presumuntur contestes, vide ibidem.

Testes, si unus dicit de loco commissi criminis, alius de loco non recordatur licet de facto sic, an valeat eorum dictum, vide num. 3. ibidem.

Testis si de facto principali deponit per sensum corporeum, de loco verò dicit iudicio meo, &c. an valeat ejus dictum, vide ibidem.

Testes non contrarii in facto principali, licet in accessoriis sic, an valeat eorum dictum, & an minus eis credendum sit, vide dict. num. 3.

Aliquando tamen discordia eorum in aliquibus levibus facit eos veriores, & non suspectos, vide dict. num. 3.

Et etiam modica diversitas, & contrarietas in facto principali non vitiat dictum testis, vide ibidem in fin.

Testis si in actu capescibili per visum de auditu testificat,

- an valeat ejus dictum , & quando non , vide num. 4. leg. 29. tit. 16. part. 3.
- Testis , qui depositus de veritate per sensum corporeum , si ex post facto dicat se credere , an vitietur ejus dictum , vide num. 5. *ibidem*.
- Testis quando dicatur se corrigeret incontinenti , & an tunc tabellioni liceat illud facere sine judicis mandato , vide num. 2. leg. 30. tit. 16. part. 3.
- Testis si velit corrigeret dictum tuuum metu tormentorum , an valeat ejus secundum dictum , etiamsi a judice discessisset , vide dict. num. 2. dict. leg. 30. ubi ponit limitat.
- Testis quando ad mandatum judicis dictum suum declarat , an debeat iterum jurare , & an partes debeant esse praesentes , & citari debeant , vide num. 3. dict. leg. 30.
- Testes an possint per litteras disponere non ore , & quid in muto sciente litteras , vide num. 1. leg. 31. tit. 16. part. 3.
- Testis ab una parte pro se adductus , si iterum contra illum adducatur , an & quando possit illum rejicere , vide num. 4. dict. leg. 31.
- Testis testificans ultra articulum sibi interrogatum non valet ejus dictum , neque sibi creditur , vide num. 6. dict. leg. 31.
- Testis dictum bene valebit si deponat de his , quae ad causam faciunt , licet articuli sint male concepti , vide *ibid.*
- Testes , qui sufficient ad probandam solutionem , quando partes contraxerunt in scriptis , vide num. 2. leg. 32. tit. 16. part. 3.
- Et an in dubio credatur partes in scriptis contrahere velle , si non dicatur , vide *ibid.* ubi declaratur lex de Toledo.
- Et quid si de natura contractus erat , ut *ibidem* interveniret scriptura , ut in emphyteolis , &c. vide *ibidem* in fin. dict. num. 2.
- Testes quot in qualibet causa debeant recipi , & usque ad quem numerum , vide num. 6. fin. dict. leg. 33. tit. 16. p. 6.
- Testes producere volens , qui sunt ultra mare , quam dilationem ad hoc habere debeat , vide num. 2. leg. 33. tit. 16. part. 3.
- Testis subrahens se a depositione tenetur parti lèse ad interesse litis , & an tales incident in crimen falli , vide num. 1. leg. 35. tit. 16. part. 3.
- Testis si ab eo exigatur testimonium in occultis de quibus infamia non praesensit , an ad testificandum teneatur , vide dict. num. 1.
- Et quid si præceptum superioris ibi adfit , & qualiter istud fieri possit , vide *ibidem*.
- Testes quando publicè , & utraque parte audiente recipiuntur , an tunc requiratur publicatio , vide num. 2. leg. 37. tit. 16. part. 3.
- Testes qualiter publicentur , vide *ibidem*.
- Et an sine publicatione valeat sententia , & quid in criminalibus , & quando proceditur sine figura judicii , vide dict. num. 2. dict. leg. 37.
- Testes post publicationem temper eisdem articulis produci non possunt , & quando sic , & quid in criminalibus , vide num. 3. dict. leg. 37. tit. 16. part. 3.
- Et hoc sive agatur per viam accusationis , sive inquisitionis ex officio judicis , vide *ibidem*.
- Testes publicatis attestationibus an possint produci super falsitate dictorum , & quando , & qualiter , vide num. 4. dict. leg. 37. tit. 16. part. 3.
- Testes producti coram arbitro an faciant fidem si causa ad judicem ordinarium devolvatur , vide num. 1. leg. 38. tit. 16. part. 3.
- Et quid si partes a principio convenerint , ut eorum dicta valerent , ac si testificantur coram ordinario , ut sic iterum non debeant deponere , vide n. 3. dict. leg. 38.
- Et quid si pars eligat quod iterum testes deponant coram ordinario , & postea reintegra pœnitentia , vide num. 4. dict. leg. 38.
- Testes coram arbitro deponentes , si iterum coram ordinario deponant , debent prius jurare , vide dict. num. 4.
- Testes si in secunda depositione coram ordinario contrarium dicant ejus quod prædictum dixerant , vide dict. num. 4.
- Testis cum secundò testificat , an possit petere quod legalitur primum dictum , vide *ibidem*.
- Et an sufficiat dicere ei , scilicet , dico pro ut jam dixi in prima testificatione , vide *ibidem*.
- Testes si sunt pares quid judex facere debeat , & quid si duo sint notarii , alii vero non , vide num. 2. leg. 40. tit. 16. part. 3.
- Testes si pares sunt , & contrarii , nec diversificant in tempore , quid tunc faciet judex , an eos puniet , vide *ibidem*.
- Testes minores numero aliquando aliis multis præferuntur , & quid si numerus multum excederet , vide num. 8. *ibidem*.
- Et data æqualitate testium stare debemus juri communi , quod est , non tamen in materia redditionis , vide num. 4. dict. leg. 40. tit. 16. part. 3.
- Testes reddentes rationem dicti sui præferuntur aliis rationem non reddentibus , & pari ratione reddentes meliorem rationem sunt præferendi , vide *ibidem*.
- Et data paritate probationum vincere debet , qui habet pro se , & contra adversarium aliquam præsumptionem , vide *ibidem*.
- Testes si sunt æquales in numero , & fama , judex tunc proununtiare debet pro reo , & quid si testes actoris sunt aliquantulum idoneiores , vide num. 5. dict. leg. 40. tit. 16. part. 3.
- Testis si aliquid extra judicium dixit , & postea juratus contrarium dicat , cui dicto statu debeat , vide num. 3. leg. 41. tit. 16. part. 3.
- Et an in aliquo debilitetur fides ejus propter mendacium , & quando stetur potius dicto ipsius non jurato , vide *ibidem*.
- Testis , qui falsum dixit coram judice delegito , sive causarum civilium , an ab eo judice puniri possit , sicut extra ordinariè , vide num. 3. leg. 42. tit. 16. part. 3.
- Testis Clericus si deponens coram judice laico falsum dixerit , an ab eo puniri possit , vide dict. num. 3. in fin.
- Testes viles dato quod non vacillent , an prius sint torquendi , vide num. 4. *ibidem*.
- Testes non debent nominari in causa hæresis , quando eorum copia partibus datur , quod etiam fit in aliquibus aliis casibus , vide num. 2. leg. 11. tit. 17. part. 3.
- Testes possunt recipi lite non contestata , si de eorum vita dubitetur , & actor potentiam adversarii timeat , qui postea fidem facient , vide dict. gloss dict. leg. 11.
- Testes deponentes de præscriptione immemoriali debet de vitu deponere per quadraginta annos , vide *ibidem* num. 5. leg. 12. tit. 22. part. 1.
- Testium subscriptio in litteris Papæ , sive Regis non est necessaria , vide num. 3. leg. 1. tit. 18. part. 3. & num. 1. leg. 54. *ibidem*.
- Testes utrum scribi debeant in actis judicialibus , vel extra , & quando , & qualiter , vide num. 1. leg. 54. tit. 18. part. 3.
- Testes non est necessè quod sint tabelliones , neque servatut nisi in Civitate Hispanensi , vide num. 9. dict. leg. 54. tit. 18. part. 3.
- Testes an priusquam sint testes debeant cognoscere contrahentes , vide *ibidem*.
- Testes an necessariò debeant cognoscere contrahentes , & quando sic , vide *ibidem*.
- Testes non est necesse quod in instrumento , in quo interfunt , scribant sua nomina , vide num. 6. leg. 54. & num. 6. leg. 55. tit. 18. part. 3.
- Testes , & quales ponit debeant in constitutione syndici ab universitate facta , vide num. 2. leg. 98. tit. 18. part. 3.
- Testes , qui super falsitate instrumenti producuntur , an coram judice personaliter venire debeant , vide num. 3. leg. 112. tit. 18. part. 3.
- Testes qualiter deponere debeant , quando adducuntur ad probandam scripturam negatam , vide num. 8. leg. 114. tit. 18. part. 3.
- Et an in hoc testes sufficient , vide *ibidem*.
- Et hoc sive super rebus mobilibus , sive immobilibus , vide dict. num. 8. junct. num. 10. *ibidem*.
- Testes si contradicant tabellioni super validitate instrumenti , cui standum sit , vide n. 7. leg. 115. tit. 18. part. 3.

- Testes non tantum probant in antiquis, quantum instrumenta, vide num. 8. dict. leg. 115.
- Testes qui requirantur, & quales in reprobatione alij instrumenti, vide num. 2. leg. 117. tit. 18. part. 3.
- Testes interessentes falso instrumento, vide num. 6. leg. 16. tit. 19. part. 3.
- Testes utrum recipi debeant contra actorem contumacem reo in hoc instante, etiam lite non contestata, vide num. 2. leg. 9. tit. 22. part. 3.
- Testes recipi possunt, lite non contestata, etiam contra reum contumacem ad instantiam actoris, vide num. 2. leg. 10. tit. 22. part. 3.
- Testis si pecuniam receperit ut justum testimonium dicat, an ab eo repeti possit, & an valeat dictum testis, qui pecuniam recepit, ne testimonium diceret, si illud diccat in præjudicium dantis, vide num. 4. leg. 27. tit. 23. part. 3.
- Testes an possint produci post publicatas attestations, si quis instrumentum contra se adductum velit de falso redargere, vide num. 5. leg. 1. tit. 26. part. 3.
- Testis si dicat aliquem vivere, & causa scientia interrogatus dicit, se illum vidisse, & plures sunt menses transacti, an probet, vide num. 2. in fin. leg. 26. tit. 31. part. 3.
- Testis unus simul cum tama non facit plenam probationem in causa matrimoniali, vel criminali, vide num. 4. leg. 2. tit. 3. part. 4.
- Testis unus dictum an sufficiat ad hoc, ut propter illud mulier certa esse dicatur de morte primi viri, & cum secundo liceat contrahere, vide num. 2. leg. 8. tit. 9. part. 4.
- Testis, & accusator an possit esse unus, & idem, & quid in causa matrimoniali, vide num. 3. leg. 14. tit. 9. part. 4.
- Testes qui super probanda consanguinitate adducuntur, debent distinguer gradus, ex utroque latere, aliter vero non probant, vide num. 1. leg. 17. tit. 9. part. 4.
- Et de modo, & practica probandi consanguinitatem, vide remissive per dict. num. 1.
- Et an testes taliter deponentes ab stirpe debeant incipere, & an sufficiat quod unus deponat de uno gradu, alias de alio, vide ibi.
- Testes qualiter deponere debeant in probatione filiationis, paternitatis, vel fraternitatis, vide ibidem.
- Testis si in judicio plenario dixerit contrarium ejus quod dixit in summario, an valeat ejus dictum, & remissive de testibus vacillantibus, vide num. 3. 4. & 5. leg. 17. tit. 9. part. 4.
- Testis unus, & si non sit consanguineus an sufficiat ad dirimendum matrimonium, & quas secum debeat habere qualitates, vide num. 1. leg. 18. tit. 9. part. 4.
- Et quid si sponsalia essent jurata, & an tunc unus testis sufficiat, vide ibidem num. 3.
- Testes licet in fine dicti sui dicant credere vera esse omnia supradicta, non ex hoc vitiatur eorum dictum, istud tamen necessario dicere debent in fine dicti sui, quando testificant contra matrimonium, vide num. 3. leg. 19. tit. 9. part. 4.
- Testes non debent testificare de his, quæ cognoverunt late jam mora, & quare, vide num. 4. leg. 20. tit. 9. part. 4.
- Testes idonei an sint nutrices in causis alumnorum, vide num. 1. in proem. tit. 20. part. 4.
- Testes quinque an necessario intervenire debeant, quando dominus per scripturam, vel coram amicis servum manumittit, vide num. 5. per text. ibi, leg. 1. tit. 22. part. 4.
- Testes quot debeant intervenire in donatione causa mortis, & an illi non interveniant præsumatur velle donare inter vivos, vide num. 7. leg. 11. per text. ibi, tit. 4. part. 5.
- Testes si deponant contra venditorem, vel contra tertium de recepto pretio, neque amplius dictum suum declarant, an dictum eorum valeat, vide num. 1. leg. 1. tit. 5. part. 5.
- Testes deponentes super valore rei, et si non interrogentur, an debeant reddere rationem dicti sui, vide num. 6. in fin. leg. 56. tit. 5. part. 5.
- Testes an sint necessarii ad probationem rerum, quas hospes dicit recepisse hospitatem, vide num. 5. leg. 26. tit. 8. part. 5.
- Testis si tempore depositionis erat inhabilis, an convalescat ejus dictum, si postea fiat habilis, vel idoneus, vide num. 2. leg. 22. tit. 11. part. 5.
- Testis quando debet se subscribere in instrumento, an sufficiat, si aliis pro eo se subscribat, & quando non, vide num. 6. & 7. leg. 31. tit. 13. part. 5.
- Testes si studiosè, & malitiosè se subtrahunt nè ab aliquo producantur, & nè examineantur, ad postea ad interesse teneantur, si propter hoc aliquis condemnatus fuerit, vide num. 3. leg. 34. tit. 14. part. 5.
- Testis obiectus an propter hoc dicatur non esse majorem omni exceptione, vide num. 4. ad med. leg. 1. tit. 1. part. 6.
- Testis infamis infamia juris, vel facti an admittatur, & fidem faciat in testamentis, & quid in causis criminalibus, vide num. 8. dict. leg. 1.
- Testis an debeat subscribere in testamento, & an quando aliquis possit illud nomine ipsius facere, vide ibi n. 11.
- Testes si sint duo non omni exceptione maiores, tunc habentur loco unius tantum, vide num. 4. leg. 11. tit. 1. p. 6.
- Testes qui requirantur, quando testamentum invalidum confirmatur, vide num. 2. leg. 19. tit. 1. part. 6.
- Et quid si fiat jus testibus, an ex hoc testamentum sit nullum, vide num. 4. leg. 27. tit. 1. part. 6.
- Testes si vi, vel metu perturbentur, tunc presumit lex eos non intelligere quæ agant, & quid in testatore, vide dict. num. 4. dict. leg. 27.
- Testes an debeant esse præsentes, quando testamentum in scriptis coram eis factum aperitur, vide gloss. leg. 3. per text. ibi, tit. 2. part. 6.
- Testes optimæ opinionis si per statutum requirantur, an debeat probari quod sint tales, vel an illud ita præsumatur, vide num. 3. leg. 3. tit. 2. part. 6.
- Et an hæc procedant, si testamentum in scriptis fiat cum tabellione pro ut hodie accidit, vide ibi num. 4.
- Testes an debeant jurare etiam in causis summariorum, vide num. 5. ibidem.
- Testis unus de necessariis si moriatur ante publicationem testamenti nuncupativi, vel in scriptis, an testamentum pereat, vide num. 4. leg. 4. tit. 2. part. 6.
- Testes in quibus casibus debeant cognoscere contrahentes, seu personas de quibus testificantur, vide num. 12. leg. 5. tit. 6. part. 6.
- Testes licet interveniant in aliquo instrumento, si tamen rogantur ut secreto teneant, an tunc illud dicatur fieri clam, vel palam, vide num. 21. leg. 13. tit. 7. part. 6.
- Testes an possint esse aliqui ex accusatoribus, qui electo uno ex pluribus ad accusandum aliquem repulsi fuerunt, vide num. 3. leg. 13. tit. 1. part. 7.
- Testes si sint jam torti, an postea partes devenire possint ad concordiam per abolitionem, vide num. 5. leg. 19. per text. ibi, tit. 1. part. 7.
- Testis si postquam testificaverit, fuerit ei objectum crimen, vel aliquid propter quod ejus dictum non valet an à judice puniri possit, vide num. 1. & 2. leg. 29. per text. ibi, tit. 1. part. 7.
- Et an ex illo infamatus remaneat, vide ibidem in dict. num. 2. per text. ibi.
- Testis si cum testificaret pro aliquo dixerit se homicidam, an puniendus sit, vide num. 4. ad fin. leg. 29. per text. ibi, tit. 1. part. 7.
- Testes quando requirantur quod sint generosi, vide num. 10. leg. 4. per text. ibi, tit. 3. part. 7.
- Et an infamis possit objicere testi, quod est infamis, vide num. 1. leg. 3. tit. 5. part. 7.
- Et quando incurritur infamia ipso facto, qualiter tunc possit objici testi, quod est infamis, vide num. 18. leg. 4. tit. 6. part. 7.
- Testis unus non sufficit quacumque præfulgeat dignitate in facto alieno, in proprio tamen sic, concurrentibus aliis indicis, vide num. 3. leg. 26. tit. 14. part. 7.
- Et si statutum puniat producentem testem fallum in centum, an pro quolibet teste sic producto patiatur poena centum vide num. 4. leg. 30. tit. 14. part. 7.

Testis

Testes quales esse debeant ad probandum adulterium, vide *gloss. leg. 10. per text. ibi, tit. 17. part. 7.*
Testes recepti lite non contestata, & parte absente, neque citata valent eorum dicta in crimine assassinatus, & quare, vide *num. 6. leg. 3. tit. 27. part. 7.*
 Et unius testis dictum sufficit ad dandam alicui torturam, & quando, vide *num. 3. leg. 3. tit. 30. part. 7.*
Testis quando recipi non debeat contra aliquem si sit ejus inimicus, & quando ita esse dicetur, vide *num. 7. 8. & 9. leg. 6. per text. ibi, tit. 33. part. 7.*
TESTES IN CAUSA CRIMINALI si propter eorum dicta aliquis occidatur, sunt irregulares, vide *num. 1. leg. 17. tit. 6. part. 1.*
Testis unus cum aliis indicis an bene probet in criminalibus, vide *num. 3. leg. 12. tit. 14. part. 3.*
Testis in criminalibus debet torqueri, quando presumuntur quod scit ve itatem, vide *num. 4. leg. 42. tit. 16. part. 3.*
 Et plus statutum dicto testis torti, quam ei quod dixit non tortus, vide *ibidem.*
Testis deponens falsum in causa criminali puniri debet, sicut in militidine supplicii, vide *num. 2. leg. 53. tit. 18. part. 3.*
Testis, qui in causa criminali falsum testimonium dixit, qualiter puniatur, vide *num. 3. leg. 11. per text. ibi, tit. 8. part. 7.*
Testis si parte non citata deposituit in criminalibus punitur de falso, vide *dicit. num. 3. dict. leg. 11.*
Testes non redentes causam sui dicti in criminalibus non probant, vide *num. 13. leg. 26. tit. 16. part. 3. & vide in vers. sequenti.*
TESTES IN CAUSA CIVILI, & testes absentes in causis civilibus magnis per judicem causae, an debeant examinari, vide *num. 1. & 4. leg. 27. tit. 16. part. 3.*
 In levibus vero secus, & an tunc causa committatur, vide *ibidem.*
 In causis vero criminalibus istud ita non fiet, vide *num. 3. dict. leg. 27.*
 Si tamen causa criminalis esset levis, sive de ea ageretur civiliter, tunc secus, in Papa tamen omnia fallunt, vide *dict. num. 3.*
 Et quid si testes existerent extra Regnum, an venire debeant coram judice in causis criminalibus quod non, vide *dict. num. 3. in fin.*
Testis in causa civili si variaverit, an torqueri possit, vide *num. 1. in fin. leg. 8. tit. 20. part. 7.*
TESTIS POTEST ESSE, VEL NON; VEL REQUIRITUR, vel debet esse.
 Et testis non potest esse Sacerdos in causa sui paenitentis, si de criminis interrogetur, quod procedit in quoconque in necessitate confiteente, vide *num. 1. leg. 35. tit. 4. part. 1.*
Testes an esse possint infames infamia juris, vide *num. 2. leg. 8. tit. 16. part. 3.*
 Et quare non, vide *ibi.*
 Sed an sufficiat probare illum esse infamem, & si non probetur quod tempore testificationis erat infamis, vide *ibi.*
 Et quid de infami infamia facti, vide *ibi.*
Testes an possint esse infames infamia facti, & de eorum fide, vide *num. 2. leg. 8. tit. 18. part. 3.*
 Et an admittantur aliis deficientibus, vide *ibi.*
 Et ubi requiruantur testes integri, infames infamia facti non admittuntur, vide *ibidem.*
 Et quid in criminalibus, vide *ibi.*
Testes an possint esse accusati de crimen pendente accusatione, vide *ibidem.*
 Et quid si le purgaverit, & quid si se emendaverit, vide *ibidem.*
 Et quis probabit hanc emendationem, & cui onus incumbar, vide *ibidem.*
Testis an esse possit falsificans sigillum Principis, & an sit necesse quod de hoc crimen sit per sententiam condemnatus, vide *num. 5. leg. 8. tit. 16. part. 3.*
Testis esse non potest apostata, vide *num. 11. dict. leg. 8.*
 Et ibi alias glossis, & in textu ponuntur aliae multæ personæ, nec pauperes, & quando, vide *ibi.*
Testes an possint esse facti maiores de illis rebus quas in minori aetate viderant, vide *num. 3. leg. 9. tit. 16. part. 3.*

Testis an esse possit uxor, seu vir contra uxorem, vel consanguinei, seu alii, & quando sic, vide *num. 1. leg. 11. tit. 16. part. 3.*
Testis an possit esse mulier in crimen capitali, vide *num. 1. leg. 17. tit. 16. part. 3.*
Testis an possit esse servus, & quæ suo testimonio praecedere debeant, vide *num. 5. leg. 13. tit. 16. part. 3.*
Testis an possit esse maritus contra uxorem, vel è contra frater contra fratrem, vel è contra, vide *gloss. leg. 14. & 15. ibi.*
Testis an esse possit filius, vel servus, seu aliæ impediti ad probandum innocentiam, vide *num. 5. leg. 18. tit. 16. part. 3.*
Testes de universitate an possint esse in causa sue universitatis, sive Ecclesiæ, sive Monasterii, vide *num. 6. leg. 18. tit. 16. part. 3.*
 Et an isti in cœtu in qua admittuntur integri testes sint, vide *ibidem.*
Testis an esse possit venditor in re vendita, vide *num. 1. leg. 19. tit. 16. part. 3.*
Testes quot requirantur in codicillis, vide *num. 3. leg. 104. tit. 18. part. 3.*
Testes qualiter in testamento esse possint, & an cognomina ipsorum debeant exprimi, vide *num. 3. leg. 103. tit. 18. part. 3.*
Testis esse non potest leprosus, bene tamen possunt alii testes dicere noli secum interesse, vide *num. 9. leg. 7. tit. 2. part. 4.*
Testes utrum esse possint cognati quando tractatur de dissolvendo matrimonio, & dicuntur suspecti si sit disparitas in nobilitate, vide *num. 2. leg. 15. tit. 9. part. 4.*
Testis an possit esse spurius ubi ipsi requiruntur maiores omni exceptione, vide *num. 2. leg. 3. tit. 15. part. 4.*
Testes idonei an sint nutrices in causis alumnorum, vide *num. 1. in proæm. tit. 20. part. 4.*
Testes an esse possint muti, vel surdi, vide *num. 7. in princ. leg. 2. tit. 11. part. 3.*
Testes quot, & quales requirantur in testamento nuncupativo etiam hodie jure, vide *num. 4. leg. 1. per text. ibi, tit. 1. part. 6.*
 Et an etiam tunc requiratur quod sint omni exceptione maiores quando in loco ubi testamentum fit propter pecuniam hominum non possunt haberi ultra tress, vide *ibidem.*
Testis debet esse vicinus illius loci in quo testamentum fit, & an in dubio presumantur vicini si de alio non constet, vide *dict. num. 4. ad finem.*
Testis an esse possit familiaris testis in testamento, & quid si tale testamentum fiat coram quatuor tabellionibus, vide *dict. num. 4. ad fin.*
Testes optimæ opinionis si per statutum requirantur an debeat probari quod sint tales, vel an illud ita presumatur, vide *num. 3. leg. 3. tit. 2. part. 6.*
 Et an hæc procedant si testamentum in scriptis, fiat cum tabellione prout hodie accidit, vide *ibi num. 4.*
Testes qui requirantur ad probationem scripturaræ publicationis testamenti si postea casu perierit, vide *ibi num. 5. dict. leg. 3. tit. 2. part. 6.*
Testis an esse possit aliquis ex accusatoribus qui electo uno ex pluribus ad accusandum alii repulsi fuerunt, vide *num. 3. leg. 13. tit. 1. part. 7.*
Testes quando requirantur quod sint generosi, vide *num. 10. leg. 4. per text. ibi, tit. 3. part. 7.*
 Et an infamis possit objicere testi quod est infamis, vide *num. 1. leg. 3. tit. 5. part. 7.*
 Et quando incurritur infamia ipso facto, qualiter tunc possit objici testi quod est infamis, vide *num. 18. leg. 4. tit. 6. part. 7.*
Testes quales esse debeant ad probandum adulterium, vide *gloss. leg. 10. per text. ibi, tit. 17. part. 7.*
TESTIS REPELLITUR, & testis quoconque casu fit corpore vitiosus repellitur à testificando, vide *num. 1. leg. 25. tit. 6. part. 1.*
Testis inimicus quando, & ex quibus à testimonio repellatur

- latur contra suum inimicum , vide num. 2. & 3. leg. 22. tit. 16. part. 3.
- TESTIS FALSUS** qualiter puniatur , & quid si non sit utilis producenti , & nec noceat adversario , vide num. 2. leg. 26. tit. 11. part. 3.
- Et quid si dictum illius sit in se nullum , & falsum juret an puniatur pena falsi , vide dict. num. 2. in fin.
- Testis falsus pro cuius dictis quis venit occidendum , vel saltim veniebat occidendum , si ejus falsitas non detegetur, qualiter puniatur , vide num. 3. leg. 62. tit. 11. p. 3.
- Testis qui fallum dixit coram judge delegato , sive causarum civilium , an ab eo judice puniri possit , saltim extraordinariè , vide num. 3. leg. 42. tit. 16. part. 3.
- Testis Clericus si deponendo coram judge laico falsum dixerit an ab eo puniri possit , vide dict. num. 3. in fin.
- Testis deponens fallum in criminali causa puniri debet, limitudine supplicii , vide num. 2. leg. 53. tit. 18. p. 3.
- Testis falsus an ad accusandum admittatur , & an sufficiat hoc sibi probatum fuisse , licet condemnatus non sit , vide num. 7. leg. 2. tit. 1. part. 7.
- Testis qui in causa criminali falsum testimonium dixit qualiter puniatur , vide num. 3. leg. 11. per text. ibi, tit. 8. p. 7.
- Testis si parte non citata depositum in criminalibus est falsus , & tanquam falsus punitur de falso , vide ibi.
- TESTES DE AUDITU** , vel credulitate bene recipiuntur in inquisitione , vide num. 2. leg. 25. tit. 16. part. 3.
- Testes de auditu licet plene non probent , faciunt tamen aliquam præsumptionem , vide num. 1. leg. 28. tit. 16. part. 3.
- Testes de auditu an plene probent in factis antiquissimis , vide num. 1. leg. 20. tit. 9. part. 4.
- Testis si in actu capescibili per vitium de auditu testificat , an valeat ejus dictum , & quando non , vide num. 4. leg. 29. tit. 16. part. 3.
- Testes de auditu in antiquis qualiter probent , vide num. 2. leg. 29. tit. 16. part. 3.
- Testis de credulitate , an & quando probet , & de ejus validitate , & quid si dicat credo firmiter , vide num. 5. dict. leg. 29. & num. 3. leg. 19. tit. 9. part. 4.
- Testes de auditu an sufficient ad dirimentum matrimonium , & an illi sufficient si ageretur de consanguinitate , vel affinitate probanda , vel ad alium effectum an testes de auditu probent , vide num. 1. 2. & 3. leg. 20. tit. 9. part. 4.
- Testes de auditu an plene probent in factis antiquissimis memoriam hominum excedentibus , vide dict. num. 1. dict. leg. 20.
- Et an tunc cum illis sit fama sibi simul necessaria , vide dict. num. 1.
- Testes de auditu simul cum fama plene probant in causa nobilitatis , alijs tamen , & sine fama secus , vide dict. num. 1. in fin. dict. leg. 20. tit. 9. part. 4.
- TESTIS INTERROGATUR** , & testis non potest esse Sacerdos in causa sui poenitentis si de criminis interrogatur quod procedit in quocunque in necessitate confitente , vide num. 1. leg. 35. tit. 4. part. 1.
- Testis qualiter debeat interrogari , & plura in hoc , vide gloss. leg. 26. tit. 16. part. 3.
- Et an aliqui ibi praesentes esse debeant , vide ibi num. 2.
- Et dicta testium debent scribi , alijs non valebit sententia , vide num. 4. dict. leg. 26. tit. 16. part. 3.
- Testes reddentes causam , & rationem dicti sui præferuntur non redditibus , & si pars petat ut testes de causa interrogentur ita fieri debet , alijs eorum dicta non valebunt , vide num. 10. dict. leg. 26.
- Testis interrogatus qualiter scit quam rationem reddere debeat , vide plura per num. 8. leg. 26. tit. 16. part. 3.
- Testes si non interrogentur de causa valebunt eorum dicta etiam si Princeps examineratori de causa queri jubeat , vide num. 10. leg. 26. tit. 16. part. 3.
- Testis si tempore productionis de causa non sit interrogatus , an postea ad hoc sit compellendus , vide num. 12. dict. leg. 26.
- Testis debet interrogari de circumstantiis , vide num. 5. leg. 28. tit. 16. part. 3.
- Testis testificans ultra articulum sibi interrogatum non valet ejus dictum , neque sibi creditur ; vide num. 6. leg. 31. tit. 16. part. 3.
- TESTES ABSENTES** in causis civilibus magnis per judicem causæ an debeant examinari , vide num. 1. & 4. leg. 27. tit. 16. part. 3.
- In levibus vero secus , & cui tunc causa committatur , vide ibidem.
- In causis vero civilibus istud ita non fiet , vide num. 3. dict. leg. 27. tit. 16. part. 3.
- Si tamen causa criminalis esset levis , seu de ea ageretur clementer tunc secus , in Papa autem omnia fallunt , vide dict. num. 3.
- Et quid si testes existerent extra Regnum , an venire debeant coram judge in causis criminalibus quod non , vide dict. num. 3. in fin.
- Testes producere volens qui sunt ultra mare absentes , quam dilationem ad hoc habere debeat , vide num. 2. leg. 33. tit. 16. part. 3.
- TESTIS COGITUR , VEL COMPELLITUR.**
- Et testis si tempore productionis de causa non sit interrogatus , an postea ad hoc sit compellendus , vide num. 12. leg. 26. tit. 16. part. 3.
- Testes qui sunt extra jurisdictionem judicantis qualiter cogi debeant , & quid si pars in hoc sit negligens , an judex ad alia procedere posse , vide num. 4. leg. 27. ibi.
- Testis qualiter compelli debeat si testimonium reddere noluerit , vide num. 2. leg. 35. tit. 16. part. 3.
- TESTIS PUNITUR** , & qualiter puniatur testis falsus , & quid si non sit utilis producenti , nec noceat adversario , vide num. 2. leg. 26. tit. 11. part. 3.
- Et quid si dictum illius sit in se nullum , & falsum juret , an puniatur pena falsi , vide dict. num. 2. in fin.
- Testis qui falsum dixit coram judge delegato , sive causarum civilium , an ab eo judice puniri possit , saltim extraordinariè , vide num. 3. leg. 42. tit. 16. part. 3.
- Testis Clericus si deponendo coram judge laico falsum dixerit , an ab eo judice puniri possit , vide dict. num. 3. in fin.
- Testis si cum testificaret pro aliquo dixerit se homicidam , an puniendus sit , vide num. 4. ad fin. leg. 29. per text. ibi , tit. 1. part. 6.
- Testis an puniatur pena falsi si ob dicendum verum testimonium pecuniam accepit , vide num. 12. leg. 1. tit. 7. part. 7.
- Testis qui in causa criminali falsum testimonium dixit qualiter puniatur , vide num. 3. leg. 11. per text. ibi, tit. 8. part. 7.
- Testis si parte non citata depositum in criminalibus punitur de falso , vide dict. num. 3. dict. leg. 11.
- Testis deponens falsum in causa criminali puniri debet limitudine supplicii , vide num. 2. leg. 53. tit. 18. part. 3.
- TESTIUM RENUNTIATIO** non excludit quoniam alios testes adduci possint si non sint didicita testificata , vide num. 1. leg. 34. tit. 16. part. 3.
- Et an pars possit petere a judge quod non faciat testium publicationem , eò quod habet testes infirmos , vel ex alia causa , & an idem sit in actore , quod in reo , vide num. 2. dict. leg. 34.
- Et quid si jam quod termini sunt elapsi , jus tamen adversarii non est factum deterius , vide num. 3. dict. leg. 34. tit. 16. part. 3.
- TESTES PUBLICATIS ATTESTATIONIBUS** , vel post publicationem attestationum.
- Et testes quando publicè , & utraque parte præsente recipiuntur , an tunc requiratur publicatio , vide num. 2. leg. 37. tit. 16. part. 3.
- Et an sine publicatione valeat sententia , & quid in criminalibus , etiam quando proceditur sine figura judicii , vide dict. num. 2.
- Testes post publicationem super eisdem articolis produci non possunt , & quando sic , & quid in criminalibus , vide num. 3. dict. leg. 37.
- Et hoc sine agitur per viam accusationis , sive inquisitionis ex officio judicis , vide ibi dict. num. 3.
- Testes publicatis at testationibus an possint produci super fal-

falsitate dictorum : & quando , & qualiter , vide num. 4. dict. leg. 37.

Testis an possit produci post publicatas attestaciones si quis instrumentum contra se adductum veit de falso redargere , vide num. 3. leg. 1. tit. 26. part. 3.

TESTIS CONTRARIUS , & testes non contrarii in facto principali licet in accessoriis sic , an valeant eorum dicta , & an minus eis sit credendum , vide num. 3. leg. 28. tit. 16. part. 3.

Aliquando tamen discordia eorum in aliquibus levibus facit eos veriores , & non suspectos , vide dict. num. 3.

Et etiam modica diversitas , & contrarietas in facto principali non vitiat dictum testis , vide ibidem in fin.

Testis in dicto suo contrarius an ejus testimonium valeat , si possit aliquo modo juvari ejus dictum , seu aliqua interpretatione benigna conguente negotio , vide num. 4. leg. 41. tit. 16. part. 3.

Testis si in diversis locis diversa dicit quid tunc , vide dict. num. 4. dict. leg. 41.

TESTIS TORQUETUR , & testes viles dato quod vacillent , au prius sint torquendi , vide num. 4. leg. 42. tit. 16. part. 3.

Testes quando torqueri debent sufficit quod torqueantur duo , vel tres factum scientes , vide ibi.

Testis si convincatur de mendacio an debeat torqueri , vide ibi.

Testis in criminalibus debet torqueri quando presumitur quod sciverit veritatem , vide ibi.

Et plus statur dicto testis torti , quam ei quod dixit non tortus , vide ibidem in dict. num. 4. dict. leg. 42. tit. 16. part. 3.

Testes si sint juri torti an postea partes devenire possint ad concordiam per abolitionem , num. 5. leg. 19. per text. ibi , tit. 1. part. 7.

Testis si in reddendo testimonio vacillaverit coram judice , an & quando torqueri possit , & quid in Clerico , & quando dicatur vacillare , & an tunc prius super indicis disputandum sit , vide num. 1. leg. 8. per text. ibi , tit. 30. part. 7.

Testes quando torquendi sunt sufficit quod tantum duo , vel tres torqueantur , & quare , vide dict. num. 1. dict. leg. 8.

Testis potest torqueri si nolit dicere veritatem quam scit , vide ibi.

Testis tortus debet postea ratificare dictum suum , ibidem.

Testis in causa civili si variaverit an torqueri possit , vide dict. num. 1. in fin.

Testium tortura qualis esse debeat , vide num. 2. dict. leg. 8. tit. 3. part. 7.

TESTIS VARIANS, VEL VACILLANS.

Testes viles dato quod non vacillent an prius sint torquendi , vide num. 4. leg. 42. tit. 16. part. 3.

Testis quando dicatur variare , seu vacillare , vide num. 4. in fin. verbis.

Testis si in reddendo testimonio vacillaverit coram judice , an & quando torqueri possit , & quis , & quid in Clerico , & quando dicatur vacillare , & an tunc prius super indicis disputandum sit , vide num. 1. leg. 8. tit. 30. part. 7.

Testis in causa civili si variaverit an torqueri possit , vide dict. num. 1. in fin.

TESTES VILES dato quod non vacillent an prius sint torquendi , vide num. 4. leg. 42. tit. 16. part. 3.

Testes etiam viles admittuntur cum per modum inquisitionis de statu Ecclesiæ inquiritur , vide num. 4. leg. 9. tit. 17. part. 3.

TESTES TESTAMENTARII , vel in testamento , vel in codicillis.

Et testes qualiter in testamento esse possint , & an cognomina ipsorum debeant exprimi , vide num. 3. leg. 103. tit. 18. part. 3.

Et quod requirantur de jure partitarum , & quid de jure noviori , vide ibidem.

Testes quod requirantur in codicillis , vide num. 3. leg. 114. tit. 18. part. 3.

Testes quot , & quales requirantur in testamento nuncupativo , etiam hodie jure Regni , vide num. 4. leg. 1. per text. ibi , tit. 1. part. 6.

Et an etiam tunc requiratur quod sint omni exceptione maiores , quando in loco ubi testamentum fit propter penuriam hominum non possunt haberi ultra tres , vide ibidem.

Testis debet esse vicinus illius loci ubi testamentum fit , & an in dubio presumantur vicini si de alio non constet , vide ibidem.

Testis in testamento an esse possit familiaris testantis , & quid si tale testamentum fiat coram quatuor tabellionibus , vide dict. num. 4. ad fin. dict. leg. 1. tit. 1. part. 6.

Et qualiter nomina testium per tabellionem scribi debeant in testamento nuncupativo , vide num. 5. dict. leg. 1.

Testis an debeat esse rogatus , sive in testamento in scriptis , sive nuncupativo , & an derogatus probetur per duos testes , licet notarius illud non dixerit , vide num. 7. dict. leg. 1.

Testis infamis infamia juris , vel facti an admittatur , & siem faciat in testimentis , & quid in causis criminalibus , vide num. 8. dict. leg. 1. tit. 1. part. 6.

Testis an debeat se subscribere in testamento , & an quando alias possit illud nomine ipsius facere , vide num. 11. dict. leg. 1.

Testes si sciunt contenta in testamento , an tale testamentum possit in scriptis dici , vel non , vide num. 1. in princ. leg. 2. tit. 1. part. 6.

Testes an eodem modo requirantur in testamento rustici , quod in alio ab altero facto , vide num. 1. leg. 6. per text. ibi , tit. 1. part. 6.

Testes an debeant esse masculi , etiam quando testatur quis inter liberos , vide num. 3. leg. 7. tit. 1. part. 6.

Testes debent esse rogati quando pater , vel avus dividunt hereditatem inter filios , vel nepotes , vel testatur in scriptis , vide num. 4. & 9. ibidem.

Testes in quo numero esse possint si testamentum fiat a tria causas , vel tempore pestis , vel in mari , vide num. 8. dict. leg. 7.

Testes qui possint , vel non possint esse in testimentis , vide gloss. leg. 9. 10. & 11. per text. ibi , tit. 1. part. 6.

Et quid in legaturis , vel in herede , vel in consanguineis testatoris , vide gloss. dict. leg. 11.

Et quid si unus ex testibus sit inhabilis , an ejus defectus suppleatur ex integritate aliorum , vide num. 4. dict. leg. 11.

Testes qui requirantur quando testamentum invalidum confirmatur , vide num. 2. leg. 19. tit. 1. part. 6.

Et quid si fiat vis testibus , an ex hoc testamentum nullum , vide num. 4. leg. 27. tit. 1. part. 6.

Testes an debeant esse praesentes quando testamentum in scriptis coram eis factum aperitur , vide gloss. leg. 3. per text. ibi , tit. 2. part. 6.

Testes optimæ opinionis si per statutum requirantur , an debeat probari quod sint tales , vel an illud ita præsumatur , vide num. 3. leg. 3. tit. 2. part. 6.

Et haec procedant si testamentum in scriptis cum tabellione fiat , pro ut hodie accidit , vide ibi num. 4. dict. leg. 2.

Testis unus de necessariis si moriatur ante publicationem testamenti nuncupativi , vel in scriptis , an testamentum pereat , vide num. 4. leg. 4. tit. 2. part. 6.

Testes qui requirantur ad probationem scripturæ publicationis testamenti , si postea causa perierit , vide num. 5. ibi.

Testes an debeant esse rogati in codicillis , vide num. 5. leg. 1. per text. ibi , tit. 12. part. 6.

Testes an se subscribere debeant , quando codicillus fit in scriptis , & quid si fiat nuncupative , & quid hodie de jure Regni , vide num. 2. leg. 3. tit. 12. part. 6.

TESTES IN CAUSA MATRIMONIALI , pro , vel contra matrimonium.

Et testes qui in matrimonio intersunt , licet rogati non sint , non tamen propter hoc matrimonium dicetur clandestinum , vide num. 2. leg. 1. tit. 3. part. 4.

Testis , & accusator an possit esse unus , & id. m. & quid in causa matrimoniali , vide num. 3. leg. 14. tit. 9. part. 4.

Testis unus simul cum fama non facit plenam probationem

in causa matrimoniali, vide num. 4. leg. 2. tit. 3. part. 4.
 Testes in causa matrimoniali quales esse debeant, vide num. 1. per text. ibi, leg. 15. tit. 9. part. 4. & num. 1. leg. 19. per text. ibi, cum sequentib. tit. 9. part. 4.
 Testes utrum esse possint cognati quando tractatur de disolvendo matrimonio, & dicentur suspecti, si sit disparitas in nobilitate, vide num. 2. dict. leg. 15. tit. 9. part. 4.
 Et quid erit quando tractatur de conjungendo matrimonio, & unus illi contradicit, & praecessisse negat, vide num. 1. leg. 16. tit. 9. part. 4.
 Testes qui super probanda consanguinitate adducuntur, debent distinguer gradus ex utroque latte, aliter vero non probant, vide num. 1. leg. 17. tit. 9. part. 4.
 Et de modo, & practica probandi consanguinitatem, vide remissive per dict. num. 1.
 Et an testes aliter deponentes ab stirpe debeant incipere, an vero sufficiat quod unus deponat de uno gradu, alias de alio, vide ibi.
 Testes consanguinei aliquando sunt idoneores aliis, quando stant pro matrimonio jam contracto, vide num. 3. 4. & 5. leg. 17. tit. 9. part. 4.
 Testes si sint aequales illi praefueruntur, qui stant pro matrimonio, vide num. 5. dict. leg. 17.
 Testis unus, & si non sit consanguineus, an sufficiat ad dirimendum matrimonium, & quas secum habere debet qualitates, vide num. 1. leg. 18. tit. 9. part. 4.
 Et quid si sponsa ea essent jurata, an & tunc unus testis sufficiat, vide ibidem num. 3.
 Testis simul cum fama dato quod impedit matrimonium contrahendum etiam juratum, non tamen dirimit jam contractum, vide num. 4. dict. leg. 18.
 Testes quales esse debeant ad hoc, scilicet, ut per ipsorum dicta matrimonium dissolvatur, vide ibi num. 5.
 Testes licet in fine dicti sui dicant credere vera esse omnia supradicta, non ex hoc vitiatur eorum dictum, iltud tamen necessariò dicere debent in fine dicti sui, quando testificant contra matrimonium, vide num. 3. leg. 19. tit. 9. part. 4.
 Testes de auditu an sufficiant ad dirimendum matrimonium, & an illi sufficiant si ageretur de consanguinitate, vel affinitate probanda, vel ad alium effectum, an testes de auditu probent, vide num. 1. 2. & 3. leg. 20. tit. 9. part. 4.
TESTIS ROGATUS, & testes qui in matrimonio interfunt, licet rogati non sint, non tamen propter hoc matrimonium dicetur clandestinum, vide num. 1. leg. 1. tit. 3. part. 4.
 Testis an debeat esse rogatus, sive in testamento in scriptis, sive in testamento nuncupativo, & an derogatus probetur per duos testes, licet notarius illud non dixerit, vide num. 7. leg. 1. tit. 1. part. 6.
 Testis an videatur, vel presumatur rogatus si se subscripsisset, vel illud testator permisit, vide dict. num. 7.
 Testes debent esse rogati quando pater, vel avus dividunt hereditatem inter filios, & nepotes, vel testantur in scriptis, vide num. 4. & 9. leg. 6. tit. 1. part. 6.
 Testes an debeant esse rogati in codicillis, vide num. 5. leg. 1. per text. ibi, tit. 10. part. 6.
TESTES LITE NON CONTESTATA, VEL ante litis contestationem recipi non possunt, & 80. casus, in quibus bene possunt recipi, vide remissive per num. 2. & 3. leg. 8. tit. 10. part. 3.
 Testes saltim ex parte rei an admittantur ante litis contestationem, vide num. 1. leg. 2. tit. 16. part. 3.
 Testes si ante litis contestationem recipiantur ex aliqua causa, citari debet antea adversarius, vide num. 5. leg. 2. tit. 16. part. 3.
 Testes quando recipi possint ante litis contestationem in causa inquisitionis, vide num. 2. leg. 3. tit. 16. part. 3.
 Testes recipi possunt lite non contestata in causa inquisitionis contra officiales Regis in tangentibus administrationem officii sui, vide num. 1. leg. 6. tit. 16. part. 3.
 Et in aliis casibus, vide num. 4. leg. 7. ibidem.
 Quod procedit etiamsi per modum querelæ aliquo impe-

trante fiat talis inquisitio, secundum num. 2. dict. leg. 6. licet contra per num. fin. leg. 3. ibidem.
 Et hoc potest fieri etiam nulla precedente infamia, & ex tali inquisitione generali potest sequi condemnatio contra partem, vide num. 1. dict. leg. 6. tit. 16. part. 3.
 Et cum proceditur contra officiales Regis per modum inquisitionis non est necessaria citatio officialium, vide dict. num. 1. in ejus fine.
 Testes possunt recipi lite non contestata, si de eorum vita dubitetur, & actor potentiam adversarii timeat, qui pollea fide in facient, vide num. 2. leg. 11. tit. 17. part. 3.
 Testes utrum recipi debeant contra actorem contumacem reo in hoc instanti etiani lite non contestata, vide num. 2. leg. 9. tit. 22. part. 3.
 Testes recipi possunt lite non contestata etiam contra reum contumacem ad instantiam actoris, vide num. 2. leg. 10. tit. 22. part. 3.
 Testes recepti lite non contestata, & parte absente, neque citata valent eorum dicta in criminis assassinatus, & quare, vide num. 6. leg. 3. tit. 27. part. 7.
 Et unus testis dictum sit indicium, & sufficiat ad damnam alicui torturam, & quando, vide num. 3. leg. 3. tit. 30. part. 7.
TESTICULI pul vericati non est necesse quod Clericus habeat eos ad hoc, ut possit celebrare, vide num. 3. leg. 25. tit. 6. part. 1.
TIMENS si iuste timeat ne occidatur ab aliquo, an debat ire ad jurandum coram judge, & an ei sit subveniendum, vide num. 3. leg. 22. tit. 11. part. 3.
TIMOR perdendi rem inducit conservationem rei amatae, & sine timore res per seculè non amatur, vide num. 1. leg. 3. per text. ibi, tit. 2. part. 2.
 Timor servilis introducit charitatem, vide num. 5. leg. 15. tit. 13. part. 2.
 Timor si vocatum ad Regis curiam impedit propter inimicos, qualiter eis debet fieri intimidatio, vide num. 7. leg. 4. tit. 16. part. 2.
 Timor reverentialis huius an vitiet matrimonium contractum per ipsam cum aliquo de patris voluntate, vide num. 3. leg. 10. tit. 1. part. 4.
 Timor mortis, vel amissionis bonorum an faciat aliquem non peccare, si aliquod crimen committerit, vide num. 1. leg. 4. tit. 24. part. 4.
TYRANNUS unde dicitur, & quae sit ejus pena, vide num. 1. leg. 10. tit. 1. part. 2.
 Tyrannorum coniugaudines, & quales desiderent subditos, vide num. 4. 5. & 7. dict. leg. 10.
 Tyrannus minus propriè quis dicatur, & quis dicatur tyranus, vice dict. num. 7.
 Tyrannus si cognoverit virginem carnaliter, presumitur illud vi facre, vide quid ad istud dicit gloss. leg. 7. tit. 9. part. 4.
 Tyrannus si faciat aliquem occidere tertium, an occidens puniatur, vel non, vide num. 2. leg. 1. & num. 3. leg. 8. tit. 8. part. 7.
TITULUS non est necessarius in bonæ fidei possessore, quantum ad fructuum acquisitionem, vide num. 2. leg. 39. tit. 28. part. 3.
 Titulus, ff. pro derelicto, licet assimiletur donationi collatae in incertam personam, non tamen est propriè donatione, vice num. 1. leg. 49. tit. 28. part. 3.
 Et sic leges loquentes de donatione insinuanda non habent locum in re habita pro derelicto vide ibidem.
 Titulus nullus, an & quando juvet ut capionem, quando vero non, vide num. 3. leg. 14. tit. 29. part. 3.
 Titulus non est necessarius in præscriptione longissimi temporis, quando ibi accedit bona fides, vide dict. num. 3.
 Titulus putativus si possideatur ab uno, possessio vero rei ab alio, an procedat ut capio, vide num. 2. leg. 15. tit. 29. part. 3.
 Titulus verus, sive putativus si adsit in præscriptione, an faciat ibidem præsumi bonam fidem, vide num. 2. leg. 18. tit. 29. part. 3.
 Titulus, & qualis an sit necessarius in initio præscriptio-

Septem Partitarum.

511

- nis longi temporis, & an ad præscriptionem requiratur, quod icivsem de titulo in ipso initio possessionis, si poitea illum habuisse appareat, vide num. 1. leg. 18. tit. 29. part. 3.
- Titulus nullus** an præstet justam causam præscribendi, & quid si superveniat defectus tituli, an interrumpatur præscriptio, vide num. 3. leg. 18. tit. 29. part. 3.
- Et an sufficiat probare justissimam credulitatem tituli, vide *ibidem*.
- Titulus** licet invalidus an juvet præscriptionem continuari, & valere in rebus majoriæ, vide num. 3. quest. 4. leg. 10. tit. 26. part. 4.
- Titulus** an requiratur in præscriptione longissimi temporis, vide *ibidem*.
- Titulus** invalidus etiam errore juris admixtus cum quadragenaria præscriptione, an præstet securitatem, vide *ibidem*.
- Titulus** an debeat necessariò ostendi ab illo, qui est in possessione regalium, & an si non ostendat compellatur ad restitutionem, vide num. 9. leg. 9. tit. 4. part. 5.
- Titulus** requiritur in præscribente, & an petitio hæreditatis detur contra titulo possidentem, vide num. 1. leg. 7. tit. 14. part. 6.
- Et an error jultus habeatur pro titulo, etiam ad exclusiōnem petitionis hæreditatis, vide dict. num. 1.
- Titulus putativus** pro hærede, an habeatur pro non titulo, vide dict. num. 1. dict. leg. 7.
- Titulus universalis** an & quando oblitet agenti petitione hæreditatis, vide dict. num. 1.
- TORCULAR** pro uvis si sit in aliqua vinea, an illa simpliciter vendita in tali venditione veniat torcular, si de illo tempore venditionis nihil dictum fuit per contrahentes, vide num. 3. leg. 31. tit. 5. part. 5.
- TORMENTUM**, vide infra in verbo : **TORTURA, ET TORTUS.**
- TORNEAMENTUM** unde dicatur, & an ibidem decedentes debeat in loco sacro sepeliri, vide num. 1. leg. 10. tit. 13. part. 1.
- Et an idem sit in illis, qui venerunt ibi causa videndi, vide *ibidem*.
- TORQUERE**, & si aliquis injustè fuit tortus per judicem, per hoc potest eximi ab ejus jurisdictione, vide num. 1. leg. 6. tit. 7. part. 3.
- Torquere non debent quern judices de facili, sed præcedentibus indiciis, vide num. 1. leg. 5. tit. 13. part. 3.
- Torqueri an debeat servus ante quam testificet, & an debeat præcedere aliqua præsumptio contra servum, scilicet, quod aliquid scit, vide num. 5. leg. 13. tit. 16. p. 3.
- Torqueri quando debeat testes, & in quibus casibus, & de eorum fide, vide num. 4. leg. 42. tit. 16. part. 3.
- Torqueri debet tabellio, si dicat se protocolum amilisse, ut veritas eruatur, vide num. 1. leg. 9. tit. 19. part. 3.
- Torqueri possunt concubinæ pro eruenda veritate, quando ad eis coram eas præsumptio quod omnia, quæ habent, sunt ex bonis amisi, vide n. 1. in proem. tit. 4. p. 4.
- Torqueri an debeat custos quando res, quas custodiebat, non reperiuntur, vel locus custodiae reperitur fractus, vide num. 4. leg. 25. tit. 8. part. 5.
- Torqueri an possit mutus, vel surdus, vide num. 7. leg. 2. tit. 11. part. 5.
- Torquere debet judex criminosos consueto modo, non vero novis tormentis, num. 2. leg. 1. tit. 29. part. 7.
- Torqueri non debet aliquis nisi ad judicis ordinarii mandatum, vide num. 1. & 2. leg. 1. tit. 29. part. 7.
- Et an parti sit danda indiciorum copia, & quando, vide dict. num. 2.
- Torqueri non debet quis ex processu informativo, vide d. num. 2.
- Torqueri non debet minor, vide num. 3. ibi per illum text.
- Torqueri non debent milites, & nobiles, & quando sic, num. 4. dict. leg. 2. per text. ibi.
- Torqueri quæ personæ possint, vel non, vide gloss. leg. 2. per text. ibi, tit. 30. part. 7.
- Torqueri an possit quis propter præcedentem famam, & quando, vide num. 1. leg. 3. tit. 30. part. 7.
- Torqueri quibus præsentibus debeat quis, vel non, vide num. 6. leg. 3. per text. ibi, tit. 30. part. 7.
- Torqueri non debet ille contra quem crimen est plenè probatum, vide num. 8. leg. 4. tit. 30. part. 7.
- Torqueri an d. beat ille, qui in tormentis confessus, postea perseverat in negando, & an ex sua confessione oriatur semiplena probatio, & quid si ei crimen per testes, vel aliter probetur, vide num. 8. leg. 4. tit. 30. part. 7.
- Torqueri pro quibus criminibus debeat aliquis, & an pro levibus, & quid in causa civili, vide num. 10. d. leg. 4.
- Torqueri iterum an debeat reus, qui legitimè tortus negavit, & quando, vide num. 11. d. leg. 4. per text. ibi, tit. 30. part. 7.
- Torqueri quis prius debeat quando plures sunt torquendi, vide num. 2. leg. 5. per text. ibi, tit. 14. part. 7.
- Torqueri debet quis ita, scilicet, nè moriatur, vel debilitetur, vide num. 3. d. leg. 5. per text. ibi.
- Torqueri an & quando debeat famulus, vel servus contra dominum, vel dominam suam, & quando non, vide gloss. leg. 6. & 7. per text. ibi, tit. 30. part. 7.
- Torqueri an & quando possit testis, qui in reddendo testimonio vacillat, & qualis, & quid si judex illum torqueri jubeat, & quando dicatur vacillare, & an prius super indiciis sit disputandum, & plura de hoc, vide per num. 1. leg. 8. per text. ibi, tit. 30. part. 7.
- Torqueri debet testis, qui non vult dicere veritatem, cum illam sciat, vide d. num. 1.
- Torqueri qualiter debeat testis vacillans, vide num. 2. d. leg. 8.
- Torqueri an debeat senex, & quid si creditur moriturum, vide num. 3. leg. 8. tit. 31. part. 7.
- TOKTUKA** Clericorum pro suis excessibus per quem fieri debeat, an per Clericos, an per laicos, vide num. 10. in fin. leg. 56. tit. 5. part. 1.
- Tortura non habet locum ubi notoriè de crimine constat, sed tantum in subdium, & deficientibus probationibus, vide num. 3. leg. 20. tit. 9. part. 2.
- Et an judices in isto calu reum torquentes forte nè appellant tanquam confessi bene, vel maleficiant, vide dict. num. 3. in medio.
- Et ad torturam non est procedendum nisi præcedentibus legitimis indiciis, vide num. 1. leg. 5. tit. 13. part. 3.
- Tortura facta præcedentibus indiciis facit confessionem valere, scilicet è contra, vide num. 2. leg. 5. tit. 13. part. 3.
- Tortura semper refrenanda est quantum esse potest, vide num. 4. in med. leg. 42. tit. 16. part. 3.
- Tortura qua testi adhibetur qualis esse debeat, & an in dicto testi torti requiratur perseverantia, vide ibid.
- Et an condamnati ad torturam appellare possint, vide num. 2. leg. 13. tit. 23. part. 3.
- Tortura, & an ex indiciis possit judex devenire ad torturam, & ex quibus, vide num. 4. leg. 26. tit. 1. p. 7.
- Et an si accusatus de crimine habet malam famam ex hoc per se, vel cum aliis indiciis ipse torqueri possit, vide num. 6. dict. leg. 26. per illum text.
- Et ex quibus præsumptionibus possit devenire ad torturam, & quando, vide dict. num. 6. & 7. cum aliis ibi, dict. leg. 26. tit. 1. part. 7.
- Et quid si reus in tortura negavit an probationes contra eum factæ elidantur, vide num. 8. dict. leg. 26.
- Tortura debet infligi assenso ut mandatorem ostendat, vide num. 2. leg. 3. tit. 27. part. 7.
- Tortura quid sit, & an propriè dicitur pena, & quadrupliciter sit, vide num. 1. & 2. leg. 1. per text. ibi, tit. 30. part. 7.
- Et an judex possit ad novum torquendi modum ex causa devenire, vide dict. num. 2. dict. leg. 1.
- Et ex repetita tortura causatur dolor intolerabilis, vide ibidem.
- Tortura esse potest multis modis, vide num. 3. leg. 1. per text. ibi, tit. 30. part. 7. cum aliis gloss. & legibus ibidem.
- Tortura non debet dari nisi ad judicis ordinarii mandatum, vide num. 1. per text. ibi, leg. 2. tit. 30. part. 7.
- Et ad torturam deveniri non debet nisi præcedentibus indiciis,

Index materiarum

diciis, & præsumptionibus, & qualibus, vide num. 1. & 2. dict. leg. 2.
 Et an parti sit danda indiciorum copia, & quando, vide ibidem.
 Et judex ad torturam devenire non debet ex processu informativo, vide dict. num. 2. dict. leg. 2.
 Tortura si detur non præcedentibus legitimis indicis, an confessio ibidem facta valeat aliquid, vide ibidem.
 Et an super inferenda tortura judex sententiam proferre debeat, & ab ea posse appellari, vide ibidem.
 Tortura præcedens sine indicis an confirmetur illis postea supervenientibus, vide ibidem ad fin.
 Et quæ dicantur indicia sufficientia ad torturam, & quæ dubitata, quæ vero indubitate, vide dict. num. 2. in fin.
 Tortura minoribus 14. annorum dari non debet, & quælis sit, vide num. 3. dict. leg. 2. per textum ibi, tit. 30. part. 7.
 Et an nobiles possint torqueri, & quando, vide num. 4. dict. leg. 2. per text. ibi, tit. 30. part. 7.
 Et an ipsi possint istud privilegium renuntiare, vide num. 1. leg. 34. tit. 34. part. 7.
 Et qui alii torqueri possint, vel non, vide gloss. dict. leg. 2. per text. ibi, tit. 30. part. 7.
 Et an & quando sola fama depergit sufficiat ad dandam torturam, vide num. 1. leg. 3. ibidem.
 Et quid in dicto unius testis, vide ibidem in num. 3.
 Et an ultra indicia ut quis subjiciatur torturæ concurrent debent quod quis sit male famæ, seu vilis, vide d. n. 3.
 Et quis dicatur utilis persona in materia torturæ, vide num. 4. dict. leg. 3. tit. 30. part. 7 per text. ibi.
 Tortura debet fieri præsente judge ordinario, neque causam illam delegare poterit, vide num. 5. leg. 3. tit. 30. part. 7.
 Tortura infert injuriam, vide num. 6. ibidem.
 Tortura quibus præsentibus dari debet, vel non, vide dict. num. 6. per text. ibi.
 Et quæ judex torto interrogare debet cum illum torquet, & qualiter, vide num. 7. dict. leg. 3. per text. ibi.
 Et quantum tempus post torturam tortus quietere debet ut confessionem ratificet, vide num. 1. leg. 4. per text. ibi, tit. 30. part. 7.
 Et quando dicatur quis perseverare in confessione facta in tormentis, vide ibidem num. 3. & 4. per illum text.
 Et quid si postea appareat contrarium ejus, quod in tortura confessus fuit, vide ibid. num. 6. & 7. per illum text.
 Tortura non debet dari nisi in tubsidiū, & in defecū probationum, alias judex malefacit, vide num. 8. dict. leg. 4. tit. 30. part. 7.
 Et an ex confessione facta in tormentis oriatur semiplena probatio, ita ut postea negans iterum torqueri possit, vel non, vide dict. num. 8. dict. leg. 4.
 Tortura ex quibus iterum, atque iterum repeti possit, vide dictum num. 8. & ibi num. 9. 10. 11. & 14. per illum textum ibi.
 Et quid si reus perseveret in negando, an si per testes delictum probetur reus damnari debet, vide ibidem.
 Tortura habet locum in omnibus criminibus, & quid in levibus, vel in causa civili, vide num. 10. leg. 4. tit. 30. part. 7.
 Tortura non debet imponi pro finali poena delicti, vide num. 14. in princ. dict. leg. 4.
 Tortura non debet alicui imponi pro finali poena delicti, vide dict. num. 14. in principio.
 Et qualiter puniatur judex qui injustè aliquem ad torturam posuit, sive illum occidat, sive non, vide dict. num. 14.
 Et quid si judex justè iussit torquere, excessit tamen modum in torquendo, sive dolose, sive culpabiliter qualiter tunc veniat puniendus, vide dict. num. 14. d. leg. 4.
 Et quid si judex servavit modum in torquendo, sed tortus debilitate naturæ sustinere non potuit, & mortuus fuit, an & quando tunc judex teneatur, & puniri possit, vide d. num. 14. in fin.
 Et quando plures sunt torquendi à quibus incipiendum fit, vide num. 2. leg. 5. per text. ibi, tit. 30. part. 5.

Tortura ita dari debet nè recipiens moriatur, vel debilitetur, vide num. 3. d. leg. 5. per text. ibi.
 Tortura servorum, vel famulorum contra dominos quando licita sit, vel non, & an torqueatur servus mariti contra uxorem, vide gloss. leg. 6. & 7. tit. 30. part. 7.
 Tortura est refrenanda, vide num. 1. in med. leg. 8. tit. 30. part. 7.
 Et quando testis vacillans in reddendo testimonio torquetri debeat, & per quem judicem, & qualis debeat esse testis ut torqueri possit, vide ibidem.
 Et an tunc prius super indicis sit disputandum, & plura in hoc, vide per dict. num. 1. d. leg. 8. per illum text. ibi, tit. 30. part. 7.
 Et an teltis qui scit veritatem si illam nolit dicere an veniat torquendus, vide ibidem.
 Tortura tertium an habeat locum in causis civilibus, vide dict. num. 1. in fin.
 Tortura tertium qualis debeat, vide num. 2. d. leg. 8.
 Tortura an senibus danda sit quando creditur quod ad primam moriatur, vide num. 3. dict. leg. 8. tit. 30. part. 7. per text. ibi.
 TORTUS si negaverit in tortura, an probationes contra eum factæ elidantur, vel non, vide num. 8. leg. 26. tit. 1. part. 7.
 Tortus non præcedentibus indicis legitimis, an si ibidem confiteatur confessio valeat, vide num. 2. in med. leg. 2. tit. 30. part. 7.
 Et an condemnatus per sententiam ad torturam appellare possit, vide ibidem.
 Tortus habet similitudinem cum teste, & quibus præsentibus torqueri debeat aliquis, vide num. 6. leg. 3. tit. 30. part. 7.
 Tortus qualiter à judge interrogari debeat cum torqueatur, vide num. 7. dict. leg. 3. per textum ibi, tit. 30. part. 7.
 Tortus quot tempus debeat quiescere post torturam, ut confessionem ratificet, vide num. 1. leg. 4. tit. 30. part. 7.
 Tortus quando in confessione sua in tormentis facta perseverare videatur, vide num. 3. & 4. dict. leg. 4. tit. 30. part. 7.
 Tortus postquam confessus fuit delictum, & confessio suam ratificavit, an sibi aliqua dilatio dari debet, vide num. 5. dict. leg. 4. tit. 30. part. 7.
 Et quid si postea appareat contrarium ejus, quod in tortura confessus fuit, vide num. 6. & 7. ibidem per illum textum.
 Tortus si perseveret in negando, & ejus delictum per testes, vel aliter plenè probetur an damnari debet, vide num. 8. dict. leg. 4.
 Et quid si semel in judicio delictum confessus fuit, si postea perseveret in negando, an iterum torqueri possit, & an ex sua confessione oriatur semiplena probatio, vide ibidem.
 Tortus temel atque iterum torqueri debet, & quando, vide num. 11. dict. leg. 4. per text. ibi, tit. 30. part. 7.
 Tortus si in tormentis decedat qualiter judge teneatur si illum insultè torqueri fecit, sive moriatur, sive non, vide num. 14. dict. leg. 4. per text. ibi, tit. 30. part. 7.
 Et quid si judge iussit aliquem torqueri iussit, excessit tamen modum in torquendo, sive dolose, sive culpabiliter qualiter tunc veniat puniendus, vide num. 14. supradict. leg. 4.
 Et quid si judge servavit modum in torquendo, sed tortus debilitate naturæ sustinere non potuit, & mortuus fuit, an & quando judge teneatur, & puniri debeat, vide dict. num. 14. in fin.
 Et quando plures sunt torquendi à quibus incipiendum fit, vide num. 2. leg. 5. per text. ibi, tit. 30. part. 5.
 Et ita tortura dari debet nè tortus recipiens moriatur, vel debilitetur, vide num. 3. dict. leg. 5. tit. 30. part. 7.
 TRABES si per alluvionem nobis accrescant an nostræ sint, & quid in aliis rebes, vide num. 2. leg. 26. tit. 28. part. 3.
 TRADERE, & verbum dare idem significant, & in quo differant, vide num. 1. leg. 13. tit. 11. part. 4.
 TRA-

Septem Partitarum.

513

TRAEDENS rem in dubio videtur habuisse fidem de pretio , vide num. 4. leg. 46. tit. 28. part. 3.

Tradens idem instrumentum , vel aliud de novo factum , & simile an in hoc aliqua adsit differentia , vide num. 2. leg. 8. tit. 30. part. 3.

TRADITIO rei emptae non facit emptorem rei nisi premium fuerit ab eo solutum , vide num. 2. leg. 46. tit. 28. part. 3.

Et quid si venditori fuerit facta fides de pretio intra decem dies , si tunc non solvatur , an rem quam tradidit vindicare possit , vide num. 3. ibidem.

Et an assignatio rerum emptarum habeatur loco traditionis , vide num. 3. leg. 47. tit. 28. part. 3.

Traditio an requiratur in donatione uxori facta matrimonio constante ad hoc , ut per matrimonium confirmetur , vide num. 1. leg. 9. tit. 30. part. 3.

Traditio clavium ad hoc , ut per eam transferatur possessio , an debit fieri in conspectu domus , vel horrei cuius sunt claves , vide num. 1. leg. 7. tit. 30. part. 3. & vide num. 2. leg. 66. tit. 18. part. 3.

Et debent tradi claves principales rei , & per ipsum possessorem , vide d. num. 1. d. leg. 7.

Traditio clavium quid operetur quando non sit in conspectu rei , vide d. num. 1. d. leg. 7. tit. 30. part. 3.

Quod procedit quando possessio erat vacua , vide ibidem.

Traditio possessionis an inducatur in usufructu ex retentione proprietatis , & quid si illam habens constituant se nomine alterius possidere , vide num. 1. leg. 9. tit. 30. part. 1.

Traditio instrumenti quando operetur , ut & videatur tradita possessio rei de qua ibi fuit mentio , vide num. 1. leg. 8. tit. 30. part. 3.

Et quid si istud tale instrumentum de voluntate donantis incindatur , an per hoc videatur translata possessio in donantem , vide ibidem.

Et an idem sit sive tradantur instrumenta rerum corporalium , vel incorporealium , vide d. num. 1. d. leg. 8.

Et quid si ei non tradatur instrumentum per quod ei fuit acquisita res , sed aliud de novo , vide ibidem in num. 2.

Traditio facta presumitur simulata ubi est suspicio fraudis , vide num. 1. leg. 9. tit. 30. part. 3.

Traditio an sit necessaria ad hoc scilicet , ut in donatione causa mortis dominum transferatur , vide num. 3. leg. 11. tit. 4. part. 5.

Traditio an requiratur ad hoc , ut periculum rei emptae ad emptorem transeat , vide num. 8. leg. 23. tit. 5. part. 5.

Traditio an sit necessaria ad hoc scilicet , ut dominium in emptorem transeat , vide d. num. 8.

Et quid si vendor rem tradat eo pacto , ut dominium ad emptorem non transeat , nisi premium integraliter solverit , & an tale pactum teneat , vide num. 1. leg. 28. tit. 5. part. 5.

Et an ante rei traditionem venditor illam colere teneatur vel non , & quando sic , vide d. num. 1. d. leg. 28.

Traditio an sit necessaria ad hoc ut dominium rei legatee in legatarium transeat , vide num. 1. leg. 44. tit. 5. part. 5.

Traditio clavium an liberet hospitatem ut non teneatur neque de levissima culpa , vide num. 12. leg. 26. tit. 8. part. 5.

Traditio si fiat ex contractu conditionali ante eventum conditionis , an ex hoc transeat dominium , & usucapiendi conditio , vide num. 5. leg. 12. tit. 11. part. 5.

Traditio instrumenti , donationis , vel emptionis nomine pignoris quid operetur , vide num. 1. leg. 14. tit. 13. part. 5.

TRANSACTIO an & quando locum habeat in bonis majoriae , num. 1. quæst. 45. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Et an idem sit in rebus feudalibus , vide ibidem.

Transactio & quid si in transactione adsit deceptio ultra dimidiarii justi pretii , an transactio vitietur , vide num. 4. in princ. leg. 56. tit. 5. part. 5.

Transactio an possit intervenire super decimis sine Papæ licentia , vide num. 5. in fin. leg. 2. tit. 6. part. 5.

Transactio an sit contractus innominatus , vide num. 1. leg. 5. tit. 6. part. 5.

Et an dolus , vel calumnia actoris litigantis vitiet transactionem ipso jure , vide num. 8. leg. 33. tit. 14. part. 5.

Transactio cum debitore rco facta tenet , & debet obliterari , neque sibi datum poterit per conditionem indebiti repeti , vide num. 1. leg. 34. tit. 14. part. 5.

Transactio an rescindatur si in ea sit enormissima lœso , & quando per leg. 2. C. de rescindenda venditione , vide num. 2. dict. leg. 34.

Et quid in muliere , & rustico enormissimè lœso in transactione , vide ibidem.

Et an per transactionem purgetur dolus , vide per num. 3. dict. leg. 34.

Transactio non tenet nisi inspectis , & visis verbis testamenti , vide num. 5. & 6. leg. 1. tit. 2. part. 6.

Et quid si hæres transfigit cum debitarius hereditariis non viso testamento , vide dict. num. 6. dict. leg. 1. tit. 2. part. 6.

Et quid si transactio fiat per errorem , ut quia verba testamenti non fuerunt bene relata , seu cognita , vide num. 7. ibidem.

Transactio inter accusatum de crimine , & ejus accusatorem facta an valeat , & illum à poena liberet , & quando , & qualiter , & an ex hoc crimen fieri videatur , & puniri possit . & quando , vide gloss. leg. 22. per text. ibi , tit. 1. part. 7.

Et quid si de delicto nondum accusatus fuit , sed timeat accusari , & transfigat , vide ibidem in num. 1. d. leg. 22.

Et in quibus criminibus talis transactio locum habeat , & quando , vide ibidem in num. 3. 4. & 5. cum sequent.

Transactio super vulneribus facta , an extendatur ad mortem , vide ibi in dict. num. 5. dict. leg. 22. tit. 1. part. 7.

Et an in tali transactione omnium hæc sum consensus requiratur , vel non , vide ibidem in num. 6.

Transactio locum non habet post rem iudicatam , vide ibidem in num. 10. per text. ibi.

Et an talis transactio pro sit accusato quominus ab alio nunquam acculari possit de tali delicto , vide ibidem in num. 11. quest. 2.

Et an idem sit dicendum in pacto gratuito quod in transactione , vide ibidem in num. 5. & 7. & in num. 11.

Et an transactioni locus sit quando quis accusatur de crimen adulterii , vel rapti , vide ibidem in num. 12. & 13. per illum textum.

Transactio super crimen facta , an & quando infamer transigentem , vide num. 4. & 6. cum aliis ibidem leg. 5. tit. 6. part. 7.

Et quid si dedit causa redimendi vexationem , vide ibidem in num. 7.

Transactio non habet locum super crimen adulterii , & quare , vide num. 1. in proœm. tit. 17. part. 7.

Transactio si fiat retinendo rem majoriae , & dando aliquid , an tale premium repeti debeat ab eo , qui succedere debet in majoria , an vero aliqua exceptione removeri possit , vide num. 1. quest. 46. leg. 10. tit. 26. part. 4.

TRANSFUGA si redat , & decedat non est ei danda lepultra in loco sacro , vide num. 5. leg. 38. tit. 9. part. 1.

Et idem est in portantibus arma inimicis , vel alieci eos adjuvando , vide ibidem in num. 2. cum aliis.

Transfuga eo ipso est excommunicatus majori excommunicatione quem solus Papa absolvit , vide ibidem in num. 3. & 5.

Transfuga quis dicatur , vide num. 2. leg. 9. tit. 29. part. 2.

Et an ille qui propter lucrum , & non animo prodendi patriam ad hostes translit , vide num. 2. leg. 13. tit. 25. part. 4.

Transfuga commitit præditionem , & eamdem committunt vassalli illum sequentes , vide num. 1. per textum ibi , leg. 13. tit. 25. part. 4.

Transfuga si cum se defendet ab aliquo occidatur , an occidens puniatur ut homicida , vide num. 8. leg. 3. per text. ibi , tit. 8. part. 7.

TRANSLATIO quæ fit de una re ad aliam , an tunc statuta retranslatæ durent , vide num. 3. leg. 27. tit. 7. part. 1.

Translatio corporis mortui de una Ecclesia ad aliam sine licentia Episcopi fieri non debet , vide num. 3. leg. 11. tit. 13. part. 1.

Oooooo

TRANS-

Index materialium

- TRANSGRESSOR** juramenti an dicatur ille qui facit contra juramentum suum, quando ex conventione ad illud jurandum non tenebatur, licet illud jura sunt, vide num. 3. leg. 4. tit. 26. part. 4.
- TRANSEUNTES** an per officialem de nocte perscrutari possint si quererat utrum secum afferant arma probibita, & quid si resistat huic scrutinio, vide num. 4. leg. 17. tit. 9. part. 6.
- TRANSIRE** de uno Monasterio ad aliud non licet, et si ibi sit strictior regula, si illa actu non servetur, vide num. 3. in princ. leg. 9. tit. 7. part. 1.
- Transire aliquando licet ad Religionem laxiorem si ibi regula servatur, & in primo Monasterio non, vide per dict. num. 3. post principium.
- Transire an liceat omnibus per viam publicam, & hoc possit a Rege impediri ex ea causa, vide num. 3. leg. 7. tit. 29. part. 3.
- TRANSMITTERE** potest perpetuò hereditatem suis heredibus filius, vel alias descendens a testatore, & quid in extraneo, vide num. 7. 8. 9. & 10. leg. 2. tit. 6. part. 6.
- TRANSMUTATIO** sedis Episcopalis sine licentia Papae fieri non debet, vide num. 1. leg. 7. tit. 10. part. 1.
- TRANSVERSALES**, vide de hoc in verbo: CON-SANGUINEI.
- TREBELLIANICA**, vide de hoc in verbo: QUAR-TA TREBELLIANICA.
- TREGUA** inter aliquos facta, & jurata, licet unus eam frangat, alter contra eam frangat, alter contra eam venire non debet, & quid si tregua frangatur vulnerando unus alterum, vide num. 6. & 7. leg. 28. tit. 11. part. 3.
- Et quid si unus ex illis, qui treguam fecerunt, offendatur ab extraneo alio cum quo facta fuit tregua praesente, & quid si filius, frater, aut uxor offendatur, vide ibid.
- Tregua quid sit, vide per num. 1. leg. 38. per text. ibi, tit. 18. part. 3.
- Tregua, & an tempore treguae, vel pacis liceat deferre victualia Saracenis, vide num. 3. leg. 22. tit. 5. part. 5.
- Tregua, & an facta tregua inter bellatores stipendum promissum pro equis debeatur, vide num. 1. leg. 1. tit. 12. part. 7.
- Tregua, & securitas in quo differant inter se, vide num. 2. dict. leg. 1. per text. ibi.
- Tregua quare sic appellatur, vide num. 3. 5. & 6. dict. leg. 1. per text. ibi.
- Et can finita tregua sive aliqua nova diffidatione unus alium aggredi possit, vide d. num. 1. leg. 2. tit. 12. part. 7.
- Tregua quotuplex sit, & quae personae in ea includantur, & plura in hoc, vide per gloss. d. leg. 2.
- Tregua quibus verbis ponit possit, & debeat, vide num. 6. dict. leg. 2. per text. ibi, tit. 12. part. 7.
- Et an cum sit tregua necessaria intervenire scriptura, vide num. 7. ibidem per illum text. in d. leg. 2.
- Et de poena frangentis treguam aliquem occidendo, vel percutiendo, vel qui ad hoc aliquem adjuvaverit, vide num. 3. leg. 3. per text. ibi, tit. 12. part. 7.
- Et quid si cum causa aliquis frangit treguam, ut quia adversarius primò rupit, vide d. num. 3. ad fin.
- TRESMILLE** passus facient unam leucam, & quid de jure noviori, vide num. 10. leg. 3. tit. 16. part. 2.
- TRIBUTA** solvere non debent Clerici, vide num. 4. leg. 51. tit. 6. part. 1.
- Tributum an solvi debeat si Ecclesia loco tributario sit constructa, vide num. 4. ad fin. leg. 1. tit. 15. part. 1.
- Tributum marzadge quale sit, & qua ratione sic appellatur, vide num. 1. leg. 23. tit. 18. part. 3.
- Et an exactori tributorum, si hoc sibi mandatum fuisset, ostendatur, debeat sibi tradi liber tributorum, vide num. 5. & 6. d. leg. 23.
- Tributa imposita per Principem omnes subire tenentur, vide num. 6. leg. 11. tit. 28. part. 3.
- Tributa, & redditus regales an aliquo tempore praescribi possint, & an rebus sacris aequiparentur, vide num. 4. leg. 6. tit. 29. part. 3.
- Et an in hoc aliquid aduersetur contraria consuetudo, tam in futuris, quam in præteritis, vide d. num. 4.
- Tributa possidentur a Rege, licet alius pro eo illa colligat, neque debitor tributi poterit unquam praescribere, vide ibidem in num. 6. d. leg. 6.
- Tributa an debeantur ab usufructuario rei persolvi, vide num. 5. per text. ibi, leg. 22. tit. 31. part. 3.
- Tributa, & superindicta, quæ cives loci deterti praestare solebant, a quibus in polterum solvi debeant, vide num. 4. in fin. leg. 26. tit. 31. part. 3.
- Tributum si solvatur ab illo, qui illud solvere non tenetur, an ex hoc privilegio suo viuis sit renuntiare, vide num. 2. leg. 6. tit. 10. part. 4.
- Tributa indebita si a vassallis, & subditis solvantur, illa per metum extorta esse creduntur, vide num. 2. leg. 6. tit. 25. part. 4.
- Tributa quæ, & qualia à dominis terrarum vastallis imponi possint, & quando, & ex quibus causis, & quando in hoc domini juventus consuetudine, vel praescriptione immemoriali, vel & qualis ista esse debeat, & quæ sint necessaria ad ipsius validitatem, vide num. 2. leg. 6. tit. 25. part. 4.
- Tributum, & an si non solvatur tributum, exactores ipsius possint vendere possessiones non solventium, & quid hodie, & an istic teneantur legem municipalem, & consuetudinem loci servare, quando commissio fuit eis generaliter data, vide num. 2. leg. 52. tit. 5. part. 5.
- Et contractus factus in fraudem tributorum quicumque sit, non valet, vide num. 1. leg. 56. per text. ibi, tit. 5. part. 6.
- Tributum si debeatur ex aliquo praedio, si vendens illud praedium emptorem non admonuerit de tributo, an tenet venditio, vide num. 3. leg. 63. tit. 5. part. 5.
- Ei quid si vendor sit ignorans, an & quando ignorantia illi prospicit, vide d. num. 3.
- Tributa portoria quæ dicentur, vide num. 2. leg. 5. tit. 7. part. 5.
- Tributum quod dicitur almocharifago quale sit, & quæ leges de illo mentionem faciunt, vide ibi in num. 4.
- Tributum quis solvere non tenetur de rebus adductis sui, & suorum causis, & an & quando in hoc stetur ipsorum juramento, & in qua quantitate pedagia solvere debeant si res aliquas vendant, & quid si sui, & suorum causa aliquid adduxerit ex qua usus fuit, si postea mutato proposito vendiderit, an ad solutionem tributi teneatur, vide num. 4. 6. & 8. d. leg. 5. tit. 7. part. 5.
- Et an tributum debeatur de his, quæ adducuntur pro domo facienda, vel reficienda, vide ibidem in num. 9.
- Tributum ex quibus rebus non debeatur solvi, licet ab aliquibus sponte, vide gloss. dict. leg. 5. tit. 7. part. 5.
- Et quid si mercatores a certo, & solito itinere deviant, ut evitarent solvi tributa consueta, vide ibi in num. 13.
- Tributa portoria si a mercatoribus non solvantur, an omnes res suæ confilcentur, & quando sic, vide num. 1. leg. 6. tit. 7. part. 5.
- Et sic occultantes perdant res suas ipso jure, vel post sententiam, vide ibidem in num. 5.
- Et si istic tributa non solvantur an si postea res pereat, tenetur dominus rei extimationem dare, vide ibidem numerum 8.
- Tributa de novo imponi quot modis dicatur, vide num. 1. leg. 9. tit. 7. part. 5.
- Tributum a solo Rege constitui potest, vel de ejus mandato, vide ibidem in num. 2.
- Tributa de novo institui non debent sine maxima causa, & an peccent aliter imponentes, vide num. 6. dict. leg. 9.
- Tributum si ab exactore ipsius exigatur fine investigatione cause, sed tantum quia est imposta, an peccet, vide dict. num. 6.
- Et an quando impetratur rescriptum Principis ad imponeendum vectigal de novo in aliqua Civitate, debeat sibi mentio de aliis vectigalibus, quibus Civitas est onerata sub poena subceptionis, vide ibidem in num. 7. dict. leg. 9. tit. 7. part. 5.
- Et an consuetudo immemorialis aequipolleat privilegio in impo-

Septem Partitarum.

515

imponendis vestigalibus de novo in aliquo loco , vide dict. num. 7.

Tributum est nomen generale , & quare sic dicatur , & an idem sit quod census, vide num. 2. leg. 25. tit. 13. part. 5.

Tributa si ab aliquo colligi debant , an sint omnia bona sua Regi propter hoc obligata , vel prædium tributarium tantum, qualitercumque tributum Regi debeatur, vide dict. num. 2. cum aliis ibi, dict. leg. 25. tit. 13. part. 5. Et an fiscus propter tributa præferatur cuicunque creditori , vide dict. num. 2. in fin.

Tributum quod dicatur , & hodie in majori quantitate extorquetur, vide num. 2. leg. 7. per textum ibi , tit. 33. part. 7.

TRIBUTARIUS an omnia bona sua , vel prædium tributarium tantum obliget Regi pro suo tributo , vide num. 2. leg. 25. tit. 13. part. 5.

TRIENNIIUM quod datur judicibus arbitris ad cognoscendum de causâ , à quo tempore incipiat currere , vide num. 5. leg. 27. tit. 4. part. 3.

Triennium quod datur dicenti maritum esse frigidæ naturæ non datur quando mulier aliâs per certam probationem viri frigiditatem ostendit , vide num. 4. leg. 6. tit. 8. part. 4.

TRINA citatio requiritur ad privationem Clerici propter delictum, seu aliquid malegustum, nec unum peremptorium sufficiet , & quando , vide num. 2. leg. 49. tit. 6. part. 1. & num. 6. leg. 3. tit. 9. part. 1.

TRISTITIA multos occidit , neque est utilitas in ea , & ante tempus senectutem adducit , impeditque rationis bonum , vide num. 2. leg. 11. tit. 5. part. 2. & num. 2. leg. 1. tit. 25. part. 2.

TRITICUM corruptum cum incorrupto an & quando liceat commulgere , vide num. 2. leg. 1. tit. 7. part. 5.

Et de hoc , vide supra in verbo : FRUMENTUM.

TURBA unde dicitur , & quæ requirantur simili esse, ut turba dici possit, vide num. 3. leg. 2. tit. 10. part. 7.

TURPIS PERSONA quæ dicatur , & an illa à fratre inituita hærede, eus frater possit testamentum rumpere , vide gloss. leg. 12. per text. ibi, tit. 7. part. 6.

TURPITUDO versatur in reprehendente aliquem , si ipse reprehendens magis posset reprehendi , vide num. final. leg. 58. tit. 5. part. 1.

Turpitudo sive si ex parte aliquid dantis , sive ex parte recipientis , an sic datum , & illa mediante repeti possit , vide num. 1. leg. 47. per text. ibi , tit. 14. part. 5.

Et quid si datum , vel solutum sit ob turpem causam de præterito , vide ibidem in num. 2.

Turpitudo si adsit in promissione , sic ea non obstante , quis sic promissum solverit , an repetere possit , & an per talen solutionem purgetur vis , dolus , vel metus præcedens , vide num. 1. & 2. leg. 49. tit. 14. part. 5.

Et an mulieri honestæ , vel meretrici datum ob turpem causam repeti possit , sive ipsa promissum adimpleat , sive non , & quam partem fiscus in talibus habere possit , & quando , vide num. 3. & 4. leg. 53. per text. ibi , tit. 14. part. 5.

Et an tunc mulier teneatur ad restitutionem saltim in foro animæ , & an de tali testare possit , vide ibidem.

Turpitudo an sit ex parte aliquid dantis alicui nè crimen ipsius detegat , & an ab eo ita receptum repeti possit , vide num. 1. 2. & 3. leg. 54. per text. ibi, tit. 24. part. 5.

Turpitudo quando adest tam ex parte dantis , quam recipientis , tunc sic datum applicatur fisco , aliâs verò non , vide num. 5. ibidem.

TURRIS Ecclesiæ potest à laicis fortificari , & in castellari pro sustentatione loci contra infideles , vide num. 2. leg. 8. tit. 10. part. 1. & num. 1. leg. 20. tit. 32. part. 3.

Turris Ecclesiæ , velejus domus an possit capi pro defensione reipublicæ , vide num. 2. leg. 13. tit. 31. part. 3. & dict. num. 1. dict. leg. 20.

Turris si prohibeat alienari à testatore sine expreßione causæ , an talis prohibitus valeat , vel non , vide num. 2. leg. 44. tit. 5. part. 5.

Et quando causa habeatur pro expressa , quando verò non , vide ibidem .

TUTELA Regis minoris durat usque ad vigesimum annum , & an minus durare possit , vide num. 3. leg. 3. tit. 15. part. 2.

Tutela an finiatur per contractum matrimonii , vide num. 4. leg. 3. tit. 15. part. 2.

Tutela utrum valeat , si non præcedat obligatio expressa bonorum tutoris , vide num. 6. leg. 94. tit. 18. part. 3.

Tutelam filii si non petierit mater intra quatuor menses , an postea ei via præcludatur , vide num. 2. leg. 95. tit. 18. part. 3.

Tutelam filii utrum amittat mater , si sponsalia tantum contraxit , vide num. 1. in proœm. tit. 1. part. 4.

Et an subiiciatur poenis authenticæ eidem , C. de secundis nuptiis , vide ibidem.

Tutelam filiorum amittit mulier , quæ in corpore suo peccavit , vide num. 6. leg. 3. tit. 1. part. 4.

Tutela si detur in testamento , quod potesta rumpitur ex aliqua causa , an datio teneat saltum per legem ordinamenti , vide num. 3. leg. 2. tit. 7. part. 6.

Et an filius adoptivis competat legitima tutela , vide num. 2. leg. 2. tit. 16. part. 6.

Tutela an decernatur uni tantum , quando plures sunt tutores legitimi , vide dict. num. 2.

Et nulla cura est legitima nisi falso , licet in tutela sic , vide ibidem.

Tutela minorum quibus dari non debeat , vide gloss. leg. 4. & 5. per text. ibi, tit. 16. part. 6.

Tutela an & quando ad matrem pertineat , & quando illam amittet , vide num. 7. cum sequent. dict. leg. 4. & num. 1. cum sequent. leg. 5. tit. 16. part. 6.

Et an exclusa matre à tutela propter secundas nuptias locus sit tutori dativo , vel legitimo , vide num. 3. dict. leg. 5.

Tutela an debeat dari alicui per judicem quam mater petierit , vide dict. num. 3. ad fin.

Tutela dari potest per judicem uni ex tutoribus per testatorem filio dati , & quando , & plura in hoc , vide gloss. leg. 11. per text. ibi, tit. 16. part. 6.

Et autem mater , vel consanguineus , qui minori non petunt tutorem , non solum prædictant successionem ipsius , sed etiam ipsius tutelam , neque illam habere possint , vide num. 5. in fin. leg. 12. tit. 16. part. 6.

Tutela finitur pubertate , vel morte minoris , & an pro gestis per tutorem finita pubertate ejus fidejussione teneatur , vide num. 14. dict. leg. 12. per text. ibi, tit. 16. part. 6.

Et promissum ad tempus quando finiretur tutela habet locum etiam si finiatur morte minoris , vide d. n. 14. in fin. Et quis ad minoris tutelam admittatur , vel non , vide gloss. leg. 14. per text. ibi, tit. 16. part. 6.

Tutela quando finiatur , vide gloss. leg. 21. per text. ibi, tit. 16. part. 6.

Tutela Regis an finiatur pubertate , vide num. 1. in fin. dict. leg. 21. tit. 16. part. 6.

Et quando quis possit le ex casuare à tutela , vide gloss. leg. 2. per text. ibi, tit. 17. part. 6.

Et an à tutela repellantur indigni , & infames , vide num. 8. leg. 7. per text. illum ibi, tit. 6. part. 7.

TURTUK est avis pudica , & de ejus natura , vide num. 2. leg. 38. tit. 5. part. 1.

TUTOR Sufspectus. detur.

Testamentarius. Obligat , hypo-

Dativus. thecat , vel pi-

Legitimus. gnorat. contra eum.

Emens, vendens, Authoratur. Agit , accusat, vel

vel alienans. convenitur.

Quis , & à quibus Excusatur.

TUTOR qui sibi aliquid retinet in bonis minoris dicitur prædo , vide num. 4. leg. 4. tit. 29. part. 2.

Tutor an debeat præstare fidejussionem , vide num. 6. ad fin. leg. 3. tit. 15. part. 2.

Tutor an in die feriata possit in judicio aliquid allegare , sive ante , sive post tutelæ susceptionem , vide num. 3. leg. 35. tit. 2. part. 3.

Tutores , & similes habent liberam bonorum administrationem , vide num. 8. in fin. leg. 19. tit. 5. part. 3.

Tutores tenentur ad juramenta quæ non respiciunt voluntatem

- tatem solam , sed credulitatem , seu rei veritatem , vide num. 9. leg. 5. tit. 11. part. 3.
- Tutores non reddentes rationem puniuntur vi falsarii , & contra eos juratur in item , vide num. 1. leg. 6. tit. 11. part. 3.
- Tutor licet à principio fecerit inventarium , si omnia bona minoris non scripta , juratur contra eum in item , vide num. 3. leg. 6. tit. 11. part. 3.
- Et propter culpam tutoris juratur contra eum in item , vide num. 5. leg. 6. tit. 11. part. 3.
- Et an in illo casu juretur secundum interesse singulare , & affectionis , vide ibidem in num. 6.
- Et an juretur contra ejus hæredes , vide ibidem in num. 8. dict. leg. 6.
- Tutor an possit in judicio facere confessionem super re minoris , vide num. 1. in fin. leg. 1. tit. 13. part. 3.
- Tutor qualiter premium rei venditæ minoris recipere debeat , quia ejus confessioni super recepto non creditur , vide num. 5. leg. 60. tit. 18. part. 3.
- Tutor sub qua forma constitutus procuratorem , ut in judicio res minoris petat , vide num. 1. cum sequent. leg. 96. tit. 18. part. 3.
- Et an in hac constitutione procuratoris causa intervenire debeat , saltim generalis , vide ibid. num. 2. dict. leg. 96.
- Et an illum ad unum actum tantum constitutum possit , vel ad ea quæ sunt voluntariae jurisdictionis , vide ibidem in numero 3.
- Tutor qualiter facere debeat inventarium in rebus minoris , vide num. 1. & 2. leg. 99. tit. 18. part. 3.
- Et an debeat res inventas altimare , & qualiter illæ describi debeant in inventario , vide num. 3. leg. 99. tit. 18. part. 3.
- Tutor an debeat ponere inventario quod debetur pupillo , si de eo non adsit instrumentum , vide dict. num. 3.
- Et an ponere debeat res , quæ sive non sunt , vide ibidem.
- Tutor faciens inventarium , si nihil est in bonis , quid faciet , vide dict. num. 3.
- Tutor à minore liberatus an iterum rationes reddere debeat , si primæ sufficienter redditæ non sunt , vide num. 2. leg. 102. tit. 18. part. 3.
- Et quid si à minore dolus tutoris fuerit remissus , an talis remissio doli aliquid operetur , vide num. 3. d. leg. 102.
- Tutor si in instrumento plura bona apposuit , quæ non erant in bonis minoris etiam cum protestatione , scilicet , quod siqua appoluit non ponenda , vult haberi pro non appolitis , an ad solutionem omnium illarum rerum tenetur , licet ita fuisse in veritate , vide num. 1. leg. 120. tit. 18. part. 3.
- Et an illud solum habeat locum in rebus mobilibus tantum , vide ibidem in num. 2.
- Tutor ponens in inventario rerum minoris rem suam illam sibi donare videtur , vide dict. num. 2. in fin.
- Tutor an possit minori suo mouere questionem status , vide ibidem.
- Tutor si velit probare rem non fuisse minoris , licet sit in inventario rerum suarum apposita , an ad hoc admittatur , vide num. 3. leg. 120. tit. 18. part. 3.
- Et an allegatio erroris aliquid ei proficit , vide ibidem.
- Et an istud sit speciale , vide ibidem.
- Tutor an possit audiri contra inventarium à se factum , vide dict. num. 3.
- Tutor etiamsi ad eum res revertatur , aliquando propter hoc res non definit esse furtiva , vide num. 2. leg. 4. tit. 29. part. 3.
- Tutor , vel similis an possit tradere possessionem per actus fictos , vide num. 4. leg. 9. tit. 30. part. 3.
- Tutor si contraxit sponsalia pro minore absente , an requiratur minoris expressus consensus , & ratificatio , vide num. 2. leg. 10. tit. 1. part. 4.
- Tutor necessariò consentire debet quando minor vult donationem propter nuptias facere rerum immobilia , vel earum rerum si velit arras dare , vide num. 4. post med. leg. 1. tit. 11. part. 4.
- Tutor si pecuniam ab aliquo receperit , ideo ut puellam , quam sub se habet , cum aliquo in matrimonium col-
- locet , an illud ipsa puella repeteret possit , vide num. 7. leg. 9. tit. 11. part. 4.
- Tutor an possit dotem minori dare sine judicis consensu de rebus immobiliis ipsius minoris , vide num. 1. leg. 14. per text. ibi , tit. 11. part. 4.
- Et an idem sit dicendum in rebus mobilibus quæ servando servari possunt , vel in pecunia , vide ibid. in num. 2.
- Tutor an possit adoptare sive arrogare minorem quem sub sua potestate habet , vide num. 1. per text. ibi , leg. 6. tit. 16. part. 4.
- Tutor quod detur tiliis patroni illud libertus facere potest , & tenetur etiam suis sumptibus , vide num. 13. leg. 8. tit. 22. part. 4.
- Tutor si sit minus legitimè constitutus , an sufficiat tunc decretum judicis cum tali minus legitimo tute , vide num. 10. leg. 4. tit. 5. part. 5.
- Tutor in quibuscumque contractibus ultra motuum debet probare pecuniam esse versam in utilitatem minoris , vide num. 4. leg. 8. tit. 13. part. 5.
- Tutor si cum pupillo expensas fecerit an pro eis bona pupilli sint ei tacite obligata , & an possit bona pupilli retinere quoisque illud sibi solvatur , vide num. 4. in fin. leg. 23. tit. 13. part. 5.
- Tutor si finita tutela illexerit blanditiis suum minorem an ita factum teneat , vide num. 6. leg. 27. tit. 1. part. 6.
- Tutor pupilli si blando sermone attraxerit testatum ut libi , non pupillo aliquid relinquit , an sic relictum consequatur , vide ibidem.
- Tutor si se gerat pro hærede an hæreditatem adire præsumatur , vide num. 5. in fin. leg. 11. tit. 6. part. 6.
- Tutor , & curator dicuntur domini minorum , & rerum eorum quod non est cum minorem spoliant , vide num. 6. leg. 1. tit. 16. part. 6. & num. 2. leg. 5. tit. 14. part. 7.
- Tutor à matre filio suo datus , an & quando per judicem confirmari debeat , & an præcedente inquisitione , vel non , vide num. 2. 3. & 4. leg. 6. tit. 16. part. 6.
- Et an cum tutor à matre datur , requiratur saltim datio ipsius , vide dict. num. 2. in fin. dict. leg. 6.
- Et an tutor confirmatus à judice præferatur legitimo , vel admittat tutorem dativum secum , vide num. 4. d. leg. 6.
- Tutor an possit filio sub conditione relinquiri , & quid in tute dativo , vide num. 4. leg. 8. per text. ibi , tit. 16. part. 6.
- Tutores plures à testatore dati si ad invicem se impediant , an judex possit uni , & eidem administrationem dare , vide gloss. leg. 11. per text. ibi , tit. 16. part. 6.
- Tutor per quem judicem minori dari debeat , & plura in hoc , vide num. 2. leg. 12. per text. ibi , tit. 16. part. 6.
- Tutor si à judice datus sine inquisitione , an datio teneat , vide num. 3. leg. 12. & num. 5. leg. 9. tit. 16. part. 6.
- Tutor à judice datus debet esse dives , vide num. 5. leg. 9. & num. 3. leg. 12. tit. 16. part. 6.
- Tutor si non petatur per matrem , vel per consanguineos minoris , qualiter puniatur , vide num. 4. & 5. dict. leg. 12.
- Tutor intra quantum tempus per matrem , vel per consanguineos peti debeat ut in poenam non incidat , vide dict. num. 4. in principio.
- Tutor à matre , vel consanguineo , an peti possit per procuratorem , & cuius sumptibus , vide d. n. 4. post princ.
- Et an mater , vel alii teneantur stante tute testamento , vel legitimo , vide ibidem.
- Tutor debet puniri si inventarium non fecerit , vide dict. num. 4. & num. 7. leg. 9. ibidem.
- Et quando tales non petentes tutorem excusat in poena , vide ibidem in num. 5. dict. leg. 12.
- Tutor si per matrem transiuntem ad secunda vota filii petitus non sit , qualiter ipsa puniatur , vide dict. num. 5. dict. leg. 12. in fin.
- Tutor quando per judicem ad petitionem cujuslibet de populo , vel nemine petente dari possit , vide num. 7. dict. leg. 12. tit. 16. part. 6.
- Tutores à quibus judicibus dari debeant , vide num. 9. 10. 11. 12. & 13. dict. leg. 12.
- Tutores in quo loco peti debeant , & possint , vide ibidem in num. 11. & 12.

Et finitur officium tutoris adveniente pubertate, vide ibidem in num. 14.
Tutor finita tutela tenetur admonere minorem, ut petat curatorem, vide dict. num. 14.
Tutor qui sponte potest pubertatem aliqua gesit, an pro illis fidejussor ipsius teneatur, vide ibidem.
Tutor, & curator inventarium facere tenentur, & qualiter, & quibus servatis, & de quibus rebus, & quando, & an cum judicis autoritate, & an antequam faciat administratio sibi concedenda sit, vide num. 1.2. & 3. leg. 15. tit. 16. part. 6.
Tutor si noluerit facere inventarium qualiter puniatur, vide dict. num. 2. 6. & 7. per text. ibi.
Et quae in tali inventario poni possint, & debeant, vide ibidem num. 4. & 5.
Tutor qui bona fide opus fecit, vel perfecit, an excusat, & expensas ibidem factas repeatat, vide ibidem in num. 9.
Tutor an teneatur servare frumentum, vel vinum minoris sui in tempus caritiae, vide dictum num. 9. dict. leg. 15.
Et an teneatur mittere in alium locum ut carius vendatur, vide ibidem.
Tutor in rationibus suis tenetur ponere tempus venditionis, aliis in ejus præjudicium præsumitur venditum tempore cariori, vide ibidem.
Tutor an debeat minori pecuniam dare ad licitum quantum, vide ibidem.
Tutor debet facere ne minor incidat in poenam contractus, vide ibidem.
Tutor an teneatur de fructibus percipiendis, & ita contra eum libellus formari possit, vide ibidem.
Tutor quam diligentiam præstare teneatur, vide ibidem.
Et an imputetur tutoli damnum datum in re pignorata, vide ibidem in fin.
Tutor debet instruere, & docere minorem, & eum alimentare, vide gloss. leg. 16. tit. 16. part. 6.
Tutores si plures sint qualiter unus, vel omnes admittantur in judicio, ut minorem defendant, vide num. 2. & 3. leg. 17. per text. ibi, tit. 16. part. 6.
Tutor si non fuerit utiliter authoratus tenetur, & facta per minorem sine ejus autoritate non valent, vide num. 5. leg. 17. tit. 16. part. 6.
Et an cum minor respondit de veritate exigatur tutoris authoritas, vide dict. num. 5.
Et an debeat ista authoritas intervenire quando per creditores minorum res minorum venduntur, vide ibidem in fin.
Tutor an & quando teneatur dotare sororem pupilli sui, & plura de hoc, vide num. 3. leg. 18. per text. ibi, tit. 16. part. 6.
Tutor ubi pupillum educare debeat, vide gloss. leg. 19. per text. ibi, tit. 16. part. 6.
Tutor quem pupillo dare teneatur ad alimenta ipsius, & an si redditus non sufficiant ad alimenta possit ipse manus extendere ad proprietatem, vide gloss. leg. 20. per text. ibi, tit. 16. part. 6.
Tutor si de suo aliquid consumpsit pro alimentando minore, an sibi solvi debeat, vide num. 4. ibid. per illum text.
Tutor quando definit esse tutor, vide gloss. leg. 21. per text. ibi, tit. 16. part. 6. juxta ibi leg. 12.
Tutor rationem reddere tenetur aliis punitur, vide num. 5. dict. leg. 21. per text. ibidem.
Et bona fidejussorum, & heredum tutoris sunt tacite obligata ipsi minori, vide num. 8. dict. leg. 21. per textum ibi.
Tutor si authoravit factum minoris, an minor si Iesus sit possit in integrum restituui, vide num. 2. leg. 2. tit. 19. part. 6.
Et an cum minor se restituit contra tutorem sint tutori cedendæ actiones, & ei competit beneficium restitutionis, vide dict. num. 2. dict. leg. 2.
Tutor qualiter, & quando aliquem possit nomine sui minoris acculare, vide num. 2. & 3. leg. 6. per text. ibi, tit. 1. part. 7.

Et si in absentia tutoris a judice procurator minori datus sit legitimè, & ad quid datio teneat, vide num. 2. in fin. leg. 6. tit. 1. part. 7.
Tutor potest per vim stuprante pueram suam occidere, vide num. 1. leg. 3. tit. 8. part. 7.
Tutor qui rem pupilli dolose subtraxit, an actione furti conveniri possit, vide num. 1. leg. 5. per textum ibi, tit. 14. part. 7.
Tutor si in dominio sui minoris servum fugitivum aliquis occultavit qualiter puniatur, vide num. 2. leg. 26. per text. ibi, tit. 14. part. 7.
Tutor contrahendo matrimonium cum ejus minore committit adulterium, vide num. 1. leg. 6. per text. ibi, tit. 17. part. 7.
****TUTOR TESTAMENTARIUS** excludit matrem a tutela filii sui, vide num. 3. leg. 95. tit. 18. part. 3.**
Tutor datus in testamento an in codicillis vetari possit, vide num. 2. leg. 104. tit. 18. part. 3.
Tutor an possit dari in codicillis, vide num. 1. leg. 2. tit. 16. part. 6.
Et quid si sit spes tutoris testamentarii, an perveniat ad legitimum, vel dativum, vide dictum num. 1. dict. leg. 2.
Tutor legitimus si designetur in testamento, an per hoc efficiatur tutor testamentarius, & definit esse legitimus, vide num. 2. leg. 2. tit. 16. part. 6.
Et datus tutoris dativi nulla est ubi judici narratum non fuit quomodo alii proximiors cessabant in petendo, cum essent citati, vide ibidem in num. 3.
Et an in tutele testamentarie requiratur decretum judicis, vide num. 1. leg. 3. tit. 16. part. 6.
Tutor a matre, vel consanguineo an peti possit per procuratorem, & cujus sumptibus, vide num. 4. post medium leg. 12. tit. 16. part. 6.
Et an mater, vel alii teneantur stante tutele testamentario, vel legirimo, vide ibidem.
****TUTOR DATIVUS**, & quid si sit spes tutoris testamentarii, an perveniat a dativum, vel legitimum, vide num. 1. leg. 1. tit. 16. part. 6.**
Tutor dativus si deficit esse an perveniat ad legitimum, & è contra, vide num. 2. leg. 2. tit. 16. part. 6.
Et an filii adoptivis competit legitima tutela, vide ibidem.
Et an habenti tutorem legitimum possit dari dativus, vide ibidem.
Tutor dativus, vel legitimus quis in tutela præferatur, quando mater exclusa fuit propter secundas nuptias, vide num. 3. leg. 5. tit. 16. part. 6.
Tutor an a judice dari debeat quem mater elegerit, quæ ad secundas nuptias transire vult, & an dativus petitus a matre præferatur legitimino, vide dict. num. 3.
Et an tutor confirmatus a judice præferatur legitimino, vel admittat tutorem dativum secum, vide num. 4. leg. 6. tit. 16. part. 6.
Tutor an possit filio sub conditione relinquiri, & quid in tutele dativo, vide num. 4. leg. 8. tit. 16. part. 6. per text. ibi.
Tutores dativi, vel legitimini an satisfare teneantur, & quando sic, vel non, vide num. 5. leg. 9. per textum ibi, & num. 3. leg. 12. tit. 16. part. 6.
Et an talis satisfactio præstari possit in alia die quam date tutelæ, & an antea bona administrare possit, vide ibidem in principio.
Et quid in patre dato tutele, an satisfare teneatur, vide ibidem.
Et quid si tutor magistrum divites sit, vide ibidem.
Et augeri debeat satisfactio si multum augeatur minoris patrimonium, vide ibidem.
****TUTOR LEGITIMUS** utrum debeat satisfare, & qualiter fidejussor tutoris se obligare possit, & an fieri executio in fidejussorem istum sine eo quod prius tutor debeat conveniri, & quando, vide num. 6. leg. 94. tit. 18. part. 3.**
Tutor si sit legitimè constitutus an sufficiat tunc decretum judicis cum tali minus legitimo tutele, vide num. 10. leg. 4. tit. 5. in part. 5.

Pppppp

Et

Et quid si sit spes tutoris testamentarii an perveniat ad tutorem legitimum, vel dativum, vide num. 1. leg. 1. tit. 16. part. 6.

Tutor legitimus quis sit, & an si desit esse perveniat ad dativum, vide num. 2. leg. 2. tit. 16. part. 6.

Tutores legitimi si plures sint an decernatur tutela uni ex eis tantum, vide dict. num. 2.

Et an habentii tutorem legitimum possit dari dativus, vide ibidem.

Tutores legitimi an dentur filiis bastardis, vide ibidem.

Et ubi de tutore mentio fit intelligitur de legitimo, vide ibidem ad fin.

Tutor legitimus si designetur in testamento, an per hoc efficiatur tutor testamentarius, & definit esse legitimus, vide ibidem in fin.

Et datio tutoris dativi nulla est ubi judici narratum non fuit quomodo alii proximiores cessabant in petendo, cum essent citati, vide ibidem in num. 3.

Tutor legitimus, vel dativus quis in tutela præferatur, quando mater exclusa fuit propter secundas nuptias, vide num. 3. leg. 5. tit. 16. part. 6.

Et an tutor confirmatus à judice præferatur legitimus, vel admittat tutorem dativum secum, vide num. 4. leg. 6. tit. 16. part. 6.

Tutores legitimi, vel dativi an satisfare teneantur, & quando sic, vel non, vide num. 5. leg. 9. per textum ibi; & num. 3. leg. 12. tit. 16. part. 6.

Et an talis satisfactio præstari possit in alia die, quam data tutelæ, & an antea bona administrare possit, vide ibidem in principio.

Et quid in patre dato tutori an satisfare teneatur, vide ibidem.

Et quid si tutor multum dives sit, vide ibidem.

Et augeri debeat satisfactio si multum augeatur minoris patrimonium, vide ibidem.

TUTOR emens, vendens, vel alienans, & tutor emens de pecunia minoris debet de meliori emere, & minus subiecta corruptioni, vide num. 5. leg. 10. tit. 18. part. 3.

Tutor si non vendat tempore congruo antequam corrumpatur tenebitur pupillo, vide ibidem.

Tutor qualiter pretium rei venditæ minoris recipere debeat quia ejus confessioni super recepto non creditur, vide num. 5. leg. 60. tit. 18. part. 3.

Tutor an possit quomodo velit res minoris alienare, vel qualiter illud facere teneatur, vide num. 2. cum sequentibus leg. 4. tit. 5. part. 5.

Tutor quales res minoris vendere possit, vel non, vide num. 3. dict. leg. 4.

Tutor ex quibus caulis possit vendere res minoris, vide num. 4. & 5. leg. 4. tit. 5. part. 5. & num. penult. leg. 60. tit. 18. part. 3. & gloss. leg. 18. tit. 16. part. 6.

Et an res ipsius minoris immobiles tutor vendere possit pro magna utilitate minoris, vel non, vide num. 5. dict. leg. 4. tit. 5. part. 5.

Tutor vendere non potest res minoris immobiles etiam cum causa sine judicis decreto, & qualis ista causa cognitio esse debeat, & an in dubio quando decreto judicis interpositum invenitur præsumatur omnes solemnitates adhibitas fuisse, vide ibidem in dict. num. 5.

Tutores neque publicè, neque clam res minores emere possunt, & an possint cum autoritate contutoris, vel judicis, vide ibidem in num. 9. dict. leg. 4. tit. 5. part. 5.

Tutor an ipso authorante possit res minoris sui emere bona fide, vide dict. num. 9. ad fin.

Tutoris authoritas, an requiratur simul cum judicis decreto quando ipse, vel alijs tutor res immobiles minoris emunt, vide ibidem in num. 10.

Tutor an teneatur possessiones, vel alias res emere cum pecunia sui minoris, vide num. 4. leg. 49. tit. 5. part. 5.

Tutor in rationibus suis tenetur ponere tempus venditionis, alias in ejus præjudicium præsumitur venditum tempore cariori, vide num. 9. leg. 15. tit. 16. part. 6.

Tutor quando possit res minoris sui alienare, & qualiter, vide gloss. leg. 18. per textum ibi, tit. 16. part. 6.

TUTOR SUSPECTUS, vel accusatus de suspecto, an accusans se subscribere teneatur ad poenam talionis, vide num. 2. leg. 13. tit. 9. part. 4.

Tutor condemnatus de suspecto est infamis, & an tunc se subscribere teneatur, vide dict. num. 2. dict. leg. 13.

Tutor suspectus, & si satisfare velit removendus est, vide num. 3. leg. 1. per text. ibi, tit. 18. part. 6.

Tutor suspectus quis, & ex quibus esse dicatur, vide gloss. leg. 1. 2. & 3. tit. 18. part. 6.

Et quis illum de suspecto accusare possit, vide gloss. dict. leg. 2.

Et qualiter, & an per procuratorem, vide num. 6. ibid.

Tutor an possit accusari de suspecto antequam gerat, vide dict. num. 6. in fin. dict. leg. 2.

Tutor coram quo judice de suspecto accusari debeat, & possit, vide num. 7. dict. leg. 2.

Tutor quando accusatur de suspecto, an possit se defendere per procuratorem, vide num. 8. dict. leg. 2.

Tutor si ut suspectus removeatur an sit infamis, & an judex ex officio suo removere possit illum, vide num. 1. leg. 3. tit. 18. part. 6. & gloss. leg. 4. ibidem per illum textum.

Et an statim quod contra tutorem lis coepita fuit alius loco ipsius dari debeat, vide ibidem in num. 2. & 3. per textum ibi.

TUTOR obligat, hypothecat, vel pignorat.

Tutor an teneatur expressè obligare bona sua pro rebus minoris conservandis, vide num. 7. leg. 94. tit. 18. part. 3.

Tutor an possit generaliter obligare bona minoris sine judicis decreto pro observantia contractus liciti, vide num. 2. leg. 4. tit. 5. part. 5.

Et an possit quomodo velit res minoris alienare, vel qualiter illud facere teneatur, vide ibidem cum gloss. sequentibus.

Tutor an possit hypothecare res minoris sicuti illud Prælato facere licet, vide dict. num. 2. leg. 4. tit. 5. part. 5.

Tutor an possit pignorare mobilia ad utilitatem minoris, vide num. 3. in fin. dict. leg. 4.

Tutor an possit obligare bona immobilia sui minoris quæ servari potuerant sine judicis decreto, vide num. 3. leg. 8. tit. 13. part. 5.

Tutor an videatur bona sua tacite obligare pro administratione rerum sui minoris, vide num. 4. leg. 23. per text. ibi, tit. 13. part. 5.

Et an bona tutoris dati ad litum sint tacite obligata minoribus, vide dict. num. 4.

Et an bona hæredum tutorum sint tacite obligata minoribus, vide ibidem.

Tutor si cum pupillo expensas fecerit an pro eis bona pupilli sint ei tacite obligata, & an possit bona pupilli retinere quounque illud libi solvatur, vide dict. num. 4. in fin. dict. leg. 23.

Et an bona fidejusorum, & hæredum tutoris sint tacite obligata ipsi minori, num. 8. leg. 21. per textum ibi, tit. 16. part. 6.

TUTOR AUTHORATUR, & an tutor ipso authorante possit res minoris sui bona fide emere, vide num. 9. ad fin. leg. 4. tit. 5. part. 5.

Tutoris authoritas an requiratur simul cum judicis decreto quando ipse, vel alijs tutor res immobiles minoris emunt, vide num. 10. ibidem dict. leg. 4.

Tutor debet authorari quando pupillus cum aliquo vult contrahere societatem, & quando ejus authoritas non sufficiat, vide num. 6. leg. 6. tit. 10. part. 5.

Tutor quando possit authorari in stipulatione sui infantis, vide num. 2. leg. 4. tit. 11. part. 5.

Tutor si non fuerit utiliter authoratus tenetur, & facta per minorem sine ejus authoritate non valent, vide num. 5. leg. 17. tit. 16. part. 6.

Et an cum minor respondit de veritate exigatur tutoris authoritas, vide dict. num. 5.

Et an debeat ista authoritas intervenire quando per creditores minorum res ipsorum vendunt, vide ibidem in finem.

Tutor per se non per alium authoratatem præstare teneatur,

Septem Partitarum.

§ I 9

- tur, & quibus verbis, & an possit authorare, & ex intervallo, vide num. 7. *ibidem*.
Tutor si authoraverit factum minoris, an minor si læsus sit possit in integrum restituui, vide num. 2. *leg. 2. tit. 19. part. 6.*
Et an cum minor se restituit contra tutorem sint tutori cedendæ actiones, & ei competat beneficium restitutioonis, vide *dicit. num. 2.*
TUTOR QUIS, CUI, ET A QUIBUS DETUR: Et tutores esse possunt etiam infantes, vide num. 7. *leg. 3. tit. 6. part. 3.*
Eo scilicet, quia illud est onus, non honor, vide *ibidem*.
Tutor dari non potest servo, neque ei qui est sub alterius potestate, vide num. 1. *leg. 1. per textum ibi, tit. 16. part. 6.*
Et an laicus possit esse tutor Clerici, & quid in Clerico in minoribus ordinibus constituto, vel si fuit per judicem Ecclesiasticum confirmatus, vide *dicit. num. 1.*
Tutor dari potest nato, & adhuc non nato, puberi autem non, vide num. 2. *leg. 1. tit. 16. part. 6.*
Tutor non solum datur rebus minoris, sed & personæ, & an cum minore habitare teneatur, vide *n. 6. dicit. leg. 1.*
Tutor an possit dari in codicillis, vide num. 2. *leg. 2. tit. 16. part. 6.*
Tutor potest à patre, vel ab avo filiis, vel nepotibus natis, vel non natis dari, & an hoc liceat patronis, vide *gloss. leg. 3. tit. 16. part. 6.*
Et quid si pater, qui vult tutorem dare minor sit virginis quinque annis, vide num. 1. *in princ. dicit. leg. 3.*
Et an in tutori testamento requiratur decretum judicis, vide *ibidem*.
Tutor filiis in potestate, & nepotibus dari debet, non emancipatis, & an filio ex hac edato dari possit, vide num. 2. *dicit. leg. 3. per text. ibi.*
Tutor à patre filius datus, etiam filiabus datus videtur, tam natis, quam nascituris, vide num. 3. *leg. 3. tit. 16. part. 6.*
Tutor quis esse possit, vel non, vide *gloss. leg. 4. per text. ibi, tit. 16. part. 6.* & *gloss. leg. 5. ibi: per illum text.*
Tutor an à judice dari debet quem mater elegit, quæ ad secundas nuptias transtire vult, & an dativus petitus à matre præferatur legitimo, vide *dicit. num. 3.*
Tutor cum à judice datur, an prius cognati, & agnati citari debeant, vide *dicit. num. 3. ad fin.*
Tutor à matre filio suo datus an & quando per judicem confirmari debat, & an præcedente inquisitione, vel non, vide num. 2. 3. & 4. *leg. 6. tit. 16. part. 6.*
Et an cum tutor à matre datur requiratur satisfactio ipsius, vide *dicit. num. 2. in fin. dicit. leg. 6.*
Et an tutor confirmatus à judice præferatur legitimo, vel admittat tutorem dativum secum, vide num. 4. *dicit. leg. 6.*
Tutor an esse possit servus alienus, vel proprius, & an per hoc sibi videatur data libertas, vide *gloss. leg. 7. per text. ibi, tit. 16. part. 6.*
Tutor an possit per patrem filio suo naturali, vel spuriō dari, vide num. 1. *leg. 8. per text. ibi, tit. 16. part. 6.*
Et quid si pater naturalis dedit unum tutorem, mater vero alium, an concurrent, vel unus præferatur alio, vide *dicit. num. 1.*
Tutores qui esse non possint, quando à patre filiis suis dati non fuerunt, vide *gloss. leg. 9. per text. ibi, tit. 16. part. 6.*
Tutores plures à testatore dati, si ad invicem se impedian, an judex eligere possit unum, & eidem administracionem dare, vide *gloss. leg. 11. per text. ibi, tit. 16. part. 6.*
Tutor per quem judicem dari debat, & plura in hoc, vide num. 2. *leg. 12. per text. ibi, tit. 16. part. 6.*
Tutor principaliter datur pupillo, non rebus suis, vide *dicit. num. 2. ad fin.*
Tutor si sit à judice datus sine inquisitione, an datio teneat, vide num. 3. *leg. 12.* & *num. 5. leg. 9. tit. 16. part. 6.*
Tutor à judice datus debet esse dives, vide num. 5. *leg. 9. & num. 3. leg. 12. tit. 16. part. 6.*
Tutor quando per judicem ad petitionem cuiuslibet de

- populo, vel nomine petente dari possit, vide num. 7. *dicit. leg. 12.*
Tutores à quibus judicibus dari debeant, vide num. 9. 10. 11. & 13. *dicit. leg. 12. tit. 16. part. 6.*
Tutor dari potest ultima die pubertatis, & in quo different tutor, & curator, vide num. 15. *dicit. leg. 12.*
Tutor quis esse possit, vel non, vide *gloss. leg. 14. per text. ibi, tit. 16. part. 6.*
Tutor an possit esse infamis, vel indignus, vide num. 8. *leg. 7. per text. ibi, tit. 6. part. 7.*
TUTOR JURAT, VEL JURATUR CONTRA EUM.
Tutores tenentur ad juramenta, quæ non respiciunt voluntatem solam, sed credulitatem, seu veritatem, vide num. 9. *leg. 5. tit. 11. part. 3.*
Tutores non reddentes rationem puniuntur, ut falsarii, & contra eos juratur in litem, vide num. 1. *leg. 6. tit. 11. part. 3.*
Tutor licet à principio fecerit inventarium, si omnia bona minoris non scripsit, juratur contra eum in litem, vide num. 3. *leg. 6. tit. 11. part. 3.*
Et propter culparum tutoris juratur contra eum in litem, vide num. 5. *ibidem*.
Et an in illo casu juretur secundum interesse singulare, & affectionis, vide *ibidem in num. 6.*
Et an juretur contra ejus hæredes, vide *ibidem in num. 8.*
Tutor quid jurare, & promittere debeat, & alia, vide num. 5. *per text. ibi, leg. 9. tit. 18. part. 3.*
Tutor an teneatur jurare, & quid, & an facta per eum, nullo praestito juramento teneant, & quid si non fecit inventarium, vide num. 7. *leg. 9. tit. 16. part. 6.*
Et an juramentum possit remitti per testationem, vide *ibidem*.
Et an mater teneatur satisfacere, vide *ibidem in num. 8.*
TUTOR AGIT, ACCUSAT, VEL CONVENITUR.
Tutor ad hoc, ut agere possit in judicio nomine pupilli debet copiam inventarii ostendere, non tamen totum inventarium dare debet, num. 3. *leg. 1. tit. 3. part. 3.*
Tutor sub qua forma constituat procuratorem, ut in judicio res minoris petat, vide num. 1. *cum sequent. leg. 96. tit. 18. part. 3.*
Et an in hac constitutione procuratoris causa intervenire debeat, sicut generalis, vide num. 2. *ibidem.*
Et an illum ad illum actum tantum constitueret possit, vel ad ea quæ sunt voluntariae jurisdictionis, vide *ibidem. 3.*
Tutor an possit agere contra actorem constitutum ad rem pupilli petendam in judicio, vide *dicit. num. 3. in fin.*
Et an talis actor constitutatur periculo tutoris, vide *ibidem*.
Tutor legitimus an debeat satisfacere, & qualiter ejus fiducijs oritur et possit obligare, & an fieri executio in fideijs forem istum sine eo, quod prius tutor debat conveneri, & quando, vide num. 6. *leg. 94. tit. 18. part. 3.*
Tutor qualiter, & quando possit nomine sui minoris aliquem criminaliter accusare, num. 2. & 3. *leg. 6. tit. 1. part. 7. per text. ibi.*
Et si in absentia tutoris à judice procurator minori datus sit legitimè, an & ad quid datio teneat, vide num. 2. *in fin. leg. 6. tit. 1. part. 7.*
Tutor qui rem pupilli dolosè subtrahit, an actione furti conveniri possit, num. 1. *leg. 5. per text. ibi, tit. 14. part. 7.*
TUTOR EXCUSARI quando possit, vide num. 6. *cum sequentib. leg. 13. per text. ibi, tit. 16. part. 6.*
Tutor an excusat si possit factorem communis opinione diligenter, & fidelem, num. 8. *leg. 15. tit. 16. part. 6.*
Tutor qui bona fide opus fecit, vel perfecit, an excusat, & expensas ibidem factas repetat, vide *ibidem in num. 9. dicit. leg. 15.*
Tutor ex quibus causis excusari possit, nè tutelam administraret, vide *gloss. leg. 2. per text. ibi, tit. 17. part. 6.*
Tutor si se malitiosè excusaverit, an teneatur ad damnum interim proveniens, vide num. 1. *dicit. leg. 2.*
Tutor intra quantum tempus se excusare teneatur, vide num. 1. *leg. 4. per text. ibi, tit. 17. part. 6.*
TUTRIX an possit esse mater, vel avia, & quando, & quid in alia muliere, vide num. 6. 7. & 8. *leg. 4. per text. ibi, & gloss. leg. 5. tit. 16. part. 6.*

Et

- Et quibus ipsa in tutelæ susceptione præferatur, & quid si luxuriosè vixit, vel si minor sit viginti quinque annis, vide *dict. num. 7.*
- Et quid si mater fuit in testamento patris tutrix nominata, & postea pater revocavit illam particulam testamenti, an postea ipsa admittatur tanquam tutrix legitima, vide *num. 9. leg. 4. tit. 16. part. 6.*
- Et quid mater permittere, & siccere debet quando filii tutelam suscipit, vide *ibidem in num. 10. 11. 12. & 13.*
- Tutrix testamentaria si sit mater alicujus, etiam tunc tenetur renuntiare secundis nuptiis, & vellejano, vide *dict. num. 11.*
- Et quæ mater renuntiare tenetur, & de effectu talis renuntiationis, vide *ibi num. 12. & 13.*
- Tutrix an possit esse mater, & cæteris præserri quando filio succedere non potest ex aliqua causa, vide *dict. num. 13. dict. leg. 4. tit. 16. part. 6.*
- Et quid si mater nuptias contraxit, vide *dict. gloss. dict. leg. 4.*
- Et quid in sponsa, vide *num. 1. leg. 5. ibidem.*
- Et an mater quæ propter secundas nuptias fuit à tutela exclusa, an si videtur illam reassumere possit, vide *num. 2. leg. 5. tit. 16. part. 6.*
- Et an exclusa matre à tutela propter secundas nuptias, locus sit tutori legitimo, vel dativo, vide *n. 3. dict. leg. 5.*
- Tutrix si sit mater testamentaria, vel legitima, an tunc satisfare teneatur, *num. 8. leg. 9. tit. 16. part. 6.*
- TUTUS** an sit in conscientia qui præscriptione jam completa scit rem esse alienam, *num. 1. leg. 12. tit. 29. part. 3.*
- Tutus an sit in conscientia qui bona fide ignorans debitum illud præscriptis legitimo tempore, vide *ibidem.*
- Timor poenæ facit desistere à malo, *part. 3. pag. 3. num. 3.*
- Timor poenæ facit assumere bonam consuetudinem, *part. 3. pag. 3. num. 3.*
- Titulum majoræ debet exhibere possessor majoratus ad fratri petitionem, *part. 3. pag. 13. num. 1.*

V

- VACCA** si suretur, & fidei possessor vendat, & patiat, quando fructum suum talis bonæ fidei possessor faciat suum, vide *num. 2. leg. 5. tit. 29. part. 3.*
- VACILLARE**, & an testis vacillans coram judge torqueri debeat, & qualis, & quando, & an idem sit in causa civili, vide *plura per num. 1. 2. & 3. leg. 8. per text. ibi, tit. 30. part. 7.* vide infra in verbo: **VARIARE.**
- VAGABUNDUS** ubi de criminibus ab eo commisis conveniri possit, vide *num. 7. leg. 15. per text. ibi, tit. 1. part. 7.*
- VALOR** beneficii non debet considerari secundum distributiones quotidianis, *num. 9. leg. 19. tit. 16. part. 1.*
- Valorem rei suæ unusquisque scire præsumitur, & qualiter hoc intelligatur, vide *num. 4. ad fin. leg. 56. tit. 5. part. 5.*
- Et in tempore non præsumitur mutatio valoris, vide *ibi in num. 6. in princ.*
- Et ad valorem rei debet fieri æstimatio cum qualitatibus ipsius, vide *dict. num. 6.*
- Et testes deponentes super valorem rei an debeant reddere rationem dicti sui, et si non interrogentur, vide *ibid.*
- Valor legitimæ filiorum referri debet ad tempus mortis patris, vide *num. 10. in fin. leg. 17. tit. 1. part. 6.*
- VALBASORES** qui dicantur, vide *num. 2. leg. 13. per text. ibi, tit. 1. part. 2.*
- VANÆ** voces populi non sunt audiendæ, nisi justè acclamaverint, vide *num. 17. in proæm. part.*
- VARIARE** an liceat pro non præsentando aliquem, & an semel, vel pluries sibi liceat, vide *num. 1. leg. 6. tit. 15. part. 1.*
- Variare ubi permittitur pro una tantum vice debet inteligi, vide *dict. num. 1.*
- Variatio dicitur quædam temeritas, vide *ibidem.*
- Variare quando non possit licere patronis, vide *ibidem in num. 2. in princ.*
- Variatio an licita sit lite pendente inter præsentatos, si ter-
- tius præsentetur, & quid si unus de præsentatis, vide *ibi.*
- Variare qualiter liceat patrono, vide *ibidem in num. 3. dict. leg. 6. tit. 15. part. 1.*
- Variatio in malum, & prius non admittitur, sed in meliore, vel æquè idoneum, vide *ibidem in num. 4. dict. leg. 6.*
- Variare potest patronus laicus in præsentando, interim quod Episcopus tam confirmaverit, Clericus vero patronus non, vide *num. 1. & 3. leg. 7. ibidem.*
- Quod in Clerico patrono procedit, quando illud jus sibi tanquam Clerico competit, secùs si ratione partitioni, qui tunc sicut laicus poterit variare, vide *num. 2. dict. leg. 7. tit. 15. part. 1.*
- Variare an possit unus ex patronis, si ambo simul in unum à principio consenserunt, vide *ibidem in num. 3.*
- Variare in judiciis est odiosum, vide *num. 2. leg. 10. tit. 7. part. 3.*
- VARIATIO**, & an & quando ille cui electio data fuit possit variare, & quid in ultimis voluntatibus, vel in contractibus, sive electio valeat, vel non, & an quando variatio permititur, possit quis plusquam semel variare, vide *num. 1. & 2. leg. 25. tit. 9. part. 6.*
- Variatio non habet locum postquam fuit alicui jam jus quæsumum, vide *dict. num. 1. in fin.*
- VARIANS**, vide supra proxime in verbo: **VARIARE.**
- VASSA** an veniant vino alicujus legato, vide *num. 9. leg. 5. per text. ibi, tit. 33. part. 7.*
- VASSALLI** debent personaliter dominum juvare, quando ex interventu sue personæ magnum auxilium paratur domino, vide *num. 5. leg. 52. tit. 6. part. 1.*
- Vassalli, & subditi excommunicatorum ipso factio post annum sunt absolti ab omni obdientia dominorum, vide *num. 5. leg. 32. tit. 9. part. 1.*
- Vassalli an debeant succurrere domino excommunicato, si hostes bacchio armato veniant ad devastandum terram, vide *ibidem.*
- Et quid si dominus esset excommunicatus propter apostasiam à fide, vide *ibidem.*
- Vassalli ratione leudi an debeant dominum defendere sumptibus suis, vide *num. 3. leg. 17. tit. 18. part. 2.*
- Vassalli an teneantur salutem domini sue propriæ præferre, vide *num. 6. leg. 2. tit. 19. part. 2. & num. 3. leg. 4. tit. 27. part. 2.*
- Vassalli an teneantur Regi suo suis propriis sumptibus j�are ad bellum, quando intrat in terram inimicorum, & quando, vide *num. 1. leg. 7. tit. 19. part. 2.*
- Vassalli an possint compromissum facere de causa feudali, vide *num. 2. leg. 24. tit. 4. part. 3.*
- Vassalli an possint esse telles contra dominos, vide *num. 3. leg. 18. tit. 16. part. 3.*
- Vassallus curare debet, ne castrum veniat in manibus inimicorum domini, alijs dicetur perdere castrum, vide *num. 16. leg. 68. tit. 18. part. 3.*
- Vassallus si non vult domino suo fidelitatem jurare, denegatur ei investitura, vide *num. 18. dict. leg. 68.*
- Vassallus jurare debet quod exaltabit dominum suum, quantum in se fit, vide *ibidem in num. 19.*
- Sed an contra Regem, vide *ibidem in num. 20. dict. leg. 68.*
- Vassallus si ex torrente, vel fossato domini duxerit aquam in proprium prædium per longissimum tempus, an præscribat, vide *num. 5. leg. 15. tit. 31. part. 3.*
- Vassallus cognoscens concubinam, vel uxorem domini privatuer feudo, vide *num. 1. in proæm. tit. 14. part. 4.*
- Vassallus an domini salutem propriæ saluti anteponere teneatur, vide *num. 4. leg. 5. tit. 21. part. 4. & num. 1. leg. 4. tit. 24. part. 4.*
- Vassalli si liberentur per dominum adulcum à fidelitate, quam ei præstat tenentur, an talis liberatio teneat, vide *num. 7. leg. 1. tit. 22. part. 4.*
- Vassallus dominum inopem alere tenetur, & an de redditibus feudi, vel de propriis bonis illud facere debeat, vide *num. 14. leg. 8. tit. 22. part. 4.*
- Et an valeat argumentum de vassallis ad liberos, & è contra, vide *ibidem.*
- Vassallus amittit feudum, si mortem domini fuerit machinatus,

natus, vide num. 5. leg. 5. tit. 24. part. 4.
 Et quid si dominus concubuerit cum uxore, vel concubina vassalli, an propter hoc jus naturalitatis, quod in eo habet, amittat, vide ibi num. 6.
Vassallos soli nobiles illos habere possunt, vide num. 3. per text. ibi, leg. 1. tit. 25. part. 4.
Vassallus propriè quis dicatur, & an subditus ratione jurisdictionis ita dicatur, vide num. 1. leg. 2. tit. 25. part. 4.
Vassalli si à Rege alicui donentur, de quibus intelligi debet, vide dict. num. 1.
Vassallum alterius potest quis seipsum constituere sine expressione causæ, vide num. 1. leg. 4. tit. 25. part. 4.
Vassalli in quibus casibus teneantur oculare manus Ducibus, Marquionibus, & Baronibus, vide num. 2. leg. 5. per text. ibi, tit. 25. part. 4.
Vassallus tenetur parere domino in 34. casibus, de quibus vide remissive per num. 1. leg. 6. tit. 5. part. 4. & ibi num. 2.
Vassalli in pluribus casibus dominis servi: e tenentur, quos ponit num. 2. per text. ibi, leg. 6. ibidem.
Vassalli qui feudum à dominis obtinent in quibus gravari, onerarique possint à dominis, sive Ducibus, sive Baronibus, vide ibidem.
Et quando ad idem teneantur vassalli Burgenses, seu alii subbiti ratione jurisdictionis, ut ad aliqua onera teneantur, vide ibidem.
Et vassallis non possunt collectæ, vel angariæ imponi à dominis, quia ista sunt regalia, folique Principi competunt, vide ibidem.
Et an domini collectas imponere possint de novo, quando fuit eis concessum caltrum sub eorum protectione, & regimine cum mero, & mixto imperio, an vero jus collectandi remaneat apud eos, quibus primò comperebat, vide dict. num. 2.
Vassalli an teneantur gratis hospitia dominis dare, seu Baronibus, & an hoc solis Principibus pertineat, vide dict. num. 2.
Vassalli Baronum quando subveniunt eorum dominis, tunc Rex non imponit eis collectam in eodem casu, & quare, vide ibidem.
Vassalli quando ad onera compellantur, si domini ad hoc juventur consuetudine, & quando talis consuetudo per vim, & metum, violentiamque introduita esse dicatur, & ex quibus istud colligi valeat, & cuius effectus sit, & tunc, & qualiter talis extraordinaria, & injulta possefio eos tueri possit, & quid si contra consuetudinem adsit memoria hominum, & quid si sit immemorialis, & per quot tempus possessor in possessione tueatur in talibus impositionibus, & quid in petitorio, vide d. n. 2.
Et quæ debeant domini probare, & deducere in articulis, cum juvantur immemoriali, vide ibi.
Et an in dubio judicandum sit pro subditis, quia presumuntur inviti præstite, vide dict. num. 2.
Vassalli si indebita servitia præstiterint dominis suis, illa per metum extorta presumuntur, vide dict. num. 2.
Vassalli tenentur dominis servire non ore tantum, sed opere, & ore simul, vide num. 3. leg. 6. tit. 25. part. 4.
Vassallus intra annum alendus est sumptibus domini, qui à domino discedere non potest intra annum, vide num. 1. & 2. per text. ibi, leg. 7. tit. 25. part. 4.
Et quando, vide ibi in num. 4.
Vassallus an à servitio liberari possit renuntiando feudo, quandcumque ipse voluerit, & quando non habeat locum talis renuntiatio, & quid in feudo francho, vel litigio, vide num. 5. leg. 7. tit. 25. part. 4.
Vassallus si velit feendum, & dominum deferere, quare ipse in propria persona istud facere debeat, neque alius pro eo, vide num. 6. ibidem.
Et quando aliis ad hoc admittatur ex qua causa, vide ibidem in num. 7.
Vassallus quando dominum deferere vult, tunc feendum, quod habet, in manibus domini refutari debet, non aliter, vide num. 8. dict. leg. 7. per text. ibi.
Vassallus duorum an possit esse unus in uno, eodemque tempore, & quando sic, & in quo, vide num. 1. leg. 8. tit. 25. part. 4. per text. ibi.

Vassallus licet desinat esse vassallus alicujus, non tamen debet dominum offendere, & quare, vide ibidem in num. 2. per text. ibi.
Vassallus cui potius juvare debeat, an dominum antiquum, vel novum, & quid si primo domino non relicto, alium dominum accedit, cui juvare debet si ambo rixentur, vide ibidem in num. 3.
Vassallus licet dominum juvet, excusatitur tamen in uno casu, ut propter hoc feudum non amittat, vide ibidem in num. 4.
Vassallus non tenetur offrire domino servitium nisi sibi denuntietur à domino, & quando, & in quibus sic, vide num. 2. leg. 9. tit. 25. part. 4.
Vassallus tunc propriè vocari dicitur, quando dominus proprius, vel per litteras ejus, vel per suum procuratorem illum vocat, vide ibidem in num. 3.
Et quales debeant esse litteræ per quas ipse vocatur si potest vassallus non venerit ita quod feudo privari possit, vide ibidem.
Et an sufficiat unica interpellatio, vel tripla monitio requiratur, & an sufficiat mitti proclama generalis per terras, & loca domini requirentis, vide ibidem.
Vassallus si recusat servitium quod promisit ita erit iustior causa, quam alia, ut feudo privari possit, vide num. 4. ibidem.
Vassallus si dimittat feendum, an possit jurisdictionem domini declinare pro præteritis, vel pro futuris, vide dict. num. 4.
Et ad quid teneatur ipse si declinet domini sui jurisdictionem, & an ad duplum, vel interesse, vide ibidem.
Vassallus feudo privari non potest nisi de culpa vincatur, vide num. 5. ibidem.
Vassallus an feudo privari possit quandocunque domino suo placuerit etiam sine justa causa, vide dict. num. 5.
Vassallus ejectus à Rege extra Regnum tuum, an illi guerram inferre possit, vide num. 5. per text. ibi, leg. 10. tit. 25. part. 4.
Vassalli Regis, an in isto bello deprædarri possint ab inférrente bellum contra Regem, vide ibidem.
Vassallus dominum adjuvare debet etiam contra Regem in uno casu, non obstante quod juravit illum non juvare contra Regem, vide ibidem in num. 11.
Vassalli si dominum adjuvando contra Regem aliquid lucherent, illud Regi dare debent, vide ibi num. 12.
Et an dicta in vassaliis habeant locum in domesticis, vide ibidem in num. 13.
Vassalli dominum sequi possint si velint quando à Rege extra Regnum ejiciuntur ad hoc tamen non possunt compelli, vide num. 2. leg. 11. tit. 25. part. 4.
Vassallus alterius Regis an possit pugnare contra Regem naturalem in cuius servitio non est, vide n. 3. dict. leg. 11.
Vassallus an per solam mansionem cum domino qui à Rege extra Regnum ejectus fuit propter suum delictum in poenam aliquam incidat, vide ibidem in num. 6.
Vassallus qui cum Barone expulso à Rege propter prodictionem vadit tenetur redire, quidam citius possit, vide num. 1. leg. 12. tit. 25. part. 4.
Vassallus qui cum domino suo expulso à Regno propter prodictionem suam exivit, si cum possit non redeat à crimen prodictionis non excusatur, etiam propter solam ipsorum mansionem cum domino, vide num. 2. & 3. leg. 12. per text. ibi, tit. 25. part. 4.
Vassallus si juvent dominum proditorem, an ipsi, & ejus filii in prodictionem incident, vide gloss. dict. leg. 12. per text. ibi.
Vassalli sequentes dominum trans fugam ipsi, & ille prodictionem committunt, vide num. 1. per text. ibi, leg. 13. tit. 25. part. 4.
Vassallus qui recepit feendum si anchum ad quid tencatur, vide num. 5. leg. 2. tit. 26. part. 4.
Vassallus si pro feudo servitium extraneum à natura feudi promittat illud adimplere tenetur, vide num. 6. leg. 2. tit. 26. part. 4.
Vassallus duorum, an possit aliquis esse, & quando, vide num. 6. per text. ibi, leg. 3. tit. 26. part. 4.
 Qq qq qq Vassal.

- Vassallus quando feudum à domino recipit debet juramentum fidelitatis præstare, & an illud facere possit per procuratorem, vide num. 3. per text. ibi, leg. 4. tit. 26. part. 4.
- Vassallus si ex conventione ad fidelitatis juramentum non teneatur ad quid ipse, & tunc teneatur domino, & quid si postea cum obligatus non esset juramentum præstitum, an contraveniendo incidat in perjurium, vide dict. num. 3. dict. leg. 4.
- Vassallus an ad juramentum fidelitatis teneatur quando servitia fuerunt limitata, vide ibidem in num. 4.
- Vassallus, qui feudum conditionatum recepit, & sic certum servitium, an teneatur ad aliud ultra expressum, & an teneatur, & tunc ad ea quæ veniunt sub juramento fidelitatis, vide num. 1. leg. 5. tit. 26. part. 4.
- Vassallus dominum prælantem adjuvare non tenetur quando notoriè de ejus injustitia constat, secùs si de hoc dubitetur quia tunc adjuvare tenetur, vide ibidem in num. 3. dict. leg. 5.
- Et quid si cognoscat injustitiam domini, & adversarii sui justitiam, vide ibidem in num. 4.
- Vassalli omnes qui in uno feudo successerunt, an omnes fidelitatem præstare teneantur, & quid si unus ex eis nolit, an ipsius culpa aliis noceat, ut feudo privari possint, vide num. 5. leg. 6. tit. 26. part. 4.
- Vassallus an possit feudum servire per substitutum quando ipse ad hoc habilis non est, vide num. 8. leg. 6. tit. 26. part. 4.
- Vassallus an ex feudo alii debeat, quando successit illi impedimentum per quod fuit privatus, vide dict. num. 8. & ibi num. 10.
- Vassallus an feudum amittat eo ipso quod religionem fuit ingressus licet infra annum exiverit, vide num. 11. ibid.
- Vassallus potest feudo privari ex pluribus causis, vide gloss. leg. 8. per text. ibi, tit. 26. part. 4. & gloss. leg. 9. ibi.
- Vassallus, & an procedat sive accusat, & probetur, sive accusat tantum, vide num. 3. leg. 8. tit. 26. part. 4.
- Vassallus si revelet secreta domini, vel contra dominum advocaverit, an feudo privari possit, vide ibid. num. 4.
- Et an sufficiat manus elevatio contra dominum, licet illam in dominum non imponat, & quid si per alium faciat dominum vulnerari, vide ibidem in num. 10. per textum ibidem.
- Vassallus an teneatur dominum de carcere dederit si propter delictum sit carceratus, & an illud de sua pecunia solvere teneatur sub poena privationis feudi, vide ibi num. 12.
- Vassallus si occidat filium, vel nepotem, vel fratrem domini, an per hoc feudo privari possit, vide num. 1. per text. ibi, leg. 9. tit. 26. part. 4.
- Et quid si vassallus interficiat fratrem suum, vel proditorie alium extra fratrem, vide ibidem.
- Vassallus privatur feudo si cum uxore domini volente, vel invita vidua, vel non vidua concubina, vel sponsa nondum traducta concuburit, vide num. 2. dict. leg. 9.
- Vassallus si fuerit leno, & consentiat ut alias cum uxore domini commisceatur, an per hoc feudo privari possit, vide num. 4. ibidem.
- Vassallus an feudo privari possit si concubuerit cum matre, vel sorore sui domini in domo domini manente, vide dict. num. 4.
- Vassallus an feudum vendere possit, vel se cum tyranno componere qui res feudales possidet, vide num. 1. in princ. per text. ibi, leg. 10. tit. 26. part. 4.
- Vassallus si feudum altero vendat, & ipse emens longissimi temporis spatio posse derit, an ex hoc ejus dominus, vel agnati ad feudum illum antiquum vocati præjudicentur, vide num. 3. quest. 1. & 2. per text. ibi, leg. 10. tit. 26. part. 4.
- Et an ex præscriptione gravetur vassallus, ut illa contra illum teneat licet non contra dominum, vide dictum num. 3.
- Vassallus si cum domino suo litiget in causa feudali quis tunc erit judex, & an hodie judex ordinarius de istis cautis etiam feudalibus cognolcat excluso domino feu-
- di, & pares curiae, vide num. 1. & 2. leg. 11. tit. 26. part. 4.
- Vassallus si sit Clericus, an pares curiae possint esse judices, vel non, vide ibi in num. 3. in princ.
- Vassallus vendens feudum ignorante eo non privatur, sed restituetur ad eum, vide num. 4. ad finem leg. 9. tit. 2. part. 5.
- Et an tunc emptor possit sibi feudum retinere quoisque à venditore satisfiat de interesse, vide ibi in dict. num. 4.
- Vassalli Regis, an de Regis voluntate in alium transferri possint, ut ipse in eos dominium habeat, vide num. 3. leg. 9. tit. 4. part. 5.
- Vassalli alicujus si prohibeantur alienari sine expressione cause, an talis prohibitio teneat, vide num. 2. in fin. leg. 44. tit. 5. part. 5.
- Vassalli potius tenentur vendere dominis suis res quas habent venales, quam alii extraneis, vide num. 1. leg. 55. tit. 5. part. 5.
- Vassalli si interveniente autoritate domini sui redditus inter se diviserunt an successor sui domini possit talam divisionem infringere, vel non, vide num. 4. quest. 2. leg. 2. tit. 8. part. 5.
- Vassallus an poterit alteri infundare sub pacto incrementi sicut ipse habebat, vide num. 1. leg. 35. tit. 13. p. 5.
- Vassallus, & an habere vassallos sit dignitas cui jurisdictio inest, & quid hodie, vide num. 3. leg. 32. tit. 9. part. 6.
- Vassallus qui seipsum occisit, an amittat feudum, vide num. 10. leg. 24. tit. 1. part. 7.
- Vassallos habere est quædam dignitas cui, & jurisdictio inest, vide num. 10. leg. 2. tit. 2. part. 7. & num. 3. leg. 32. tit. 9. part. 6.
- Vassallus quando propter delictum privatur feudo, feudum semper revertitur ad dominum, vide dict. num. 10.
- Vassallus si ab aliquo injurietur, an ejus dominus actionem injuriarum intentare possit, vide num. 1. leg. 10. tit. 9. part. 7.
- Vassalli si à domino vendantur, & ipsi velint redimere libertates suas, & pretium empori solvere an admittantur, vide num. 3. leg. 4. tit. 13. part. 7.
- Vassallus si ad mandatum domini damnum dederit, an ipse, vel mandans ad emendam teneatur, vide num. 2. leg. 5. tit. 15. part. 7.
- Vassallus an possit occidere dominum cum uxore sua turpiter inventum, & quid in liberto, vide num. 1. 6. & 7. leg. 13. tit. 17. part. 7.
- Vassallus, & libertus æquiperantur, vide dict. num. 6. dict. leg. 13.
- Vassallus Regis pro eo mortem subire tenetur cum fuerit necesse, vide num. 1. leg. 4. tit. 1. part. 7.
- VASSALLAGIUM** quod dicatur in Italia, & quid istud cognominetur in Francia, & apud Nos, & an iustum nomen notum sit ab antiquis Imperatoribus, vel à nobis inventum, vide gloss. in proœm. tit. 25. part. 4.
- Vassallagium ignorantia quod dicatur, vide num. 1. leg. 2. tit. 25. part. 4.
- UBERTAS** unius anni, an debeat compensari cum sterilitate alterius, vide num. 2. leg. 23. per text. ibi, tit. 8. part. 5.
- Ubertas quando dicatur, vide num. 4. dict. leg. 23.
- UBI** de vita hominis tractatur quæ omnibus aliis rebus est præferenda, ibi cautius agendum est, vide num. 2. leg. 4. tit. 17. part. 3.
- Ubi major numerus ibi minor intellectus, num. 15. in proœm. partit.
- Ubi habet locum pactum ibi habet locum consuetudinum, vide num. 1. leg. 3. tit. 2. part. 1.
- VECTIGALIA** solvent Clerici negotiatores si ter admoniti non defiant à negotiatione, vide num. 3. leg. 49. tit. 6. part. 1.
- Vectigalia solvere non debent Clerici ex rebus quas sine negotiatione vendunt, vide num. 3. leg. 50. ibidem.
- Vectigalia quæ ex portibus deducuntur sunt de regalibus, vide num. 11. leg. 11. tit. 28. part. 3.
- Vectigalia ratione portagii in qua quantitate solei debeat, & de illo vectigli, vide num. 4. cum aliis ibi, leg. 5. tit. 7. p. 5.

Vectigalia solvi non debent de illis rebus quas aliquis adducit sibi, & suorum causa, & an credatur juramento ipsius, & quando, vide num. 6. *ibidem*.

Et quid si modo supradicto emerit, si postea mutato proposito rem vendat, an aliquid solvere teneatur, vide *ibidem in num. 8.*

Vectigalia an solvi debeant de his, quae portantur pro domo facienda, vel reficienda, vide *ibidem in num. 9.*

Vectigal ex quibus rebus non debeatur, vide *gloss. dict. leg. 5. tit. 7. part. 5.*

Et quid de mercatoribus deviantibus à certo, & consueto itinere, ut vectigalia defraudarent, vide *ibi num. 13.*

Et an debeant omnes res sua confiscari, & quando, vide num. 1. *leg. 6. ibidem.*

Et an & quando ista procedant in miroribus 25. annorum, vide *ibi num. 3. & 4.*

Et an sic occultantes rem illam perdant ipso jure, vel post sententiam, vide *ibi num. 5.*

Vectigal si non fuerit solutum si postea res, de qua debebatur, pereat, an dominus ad estimationem teneatur, vide num. 8. *dict. leg. 6. tit. 7. part. 5.*

Vectigalia si de novo imponantur in aliqua Civitate, an Civitas illam possit prætendere tertiam partem pro suis necessitatibus, vide num. 2. *leg. 7. per textum ibi, tit. 7. part. 5.*

Vectigal de novo imponi dicitur, sive de novo imponatur, sive ultra solitum augeatur, vide num. 1. *leg. 9. tit. 9. part. 5.*

Vectigalia à solo Principe de novo constitui possunt, vide num. 2. *dict. leg. 9.*

Vectigalia nova sine maxima causa institui non debent, & an peccent Reges aliter imponentes, vide num. 6. *ibi.*

Vectigalia si ab exactore ipsorum exigantur sine causa, sed tantum quia sunt imposita, an peccet, vide *dict. num. 6.*

Et an quando imperatur rescriptum Principis ad impennendum vectigal de novo in aliqua Civitate debeat sibi fieri mentio de aliis vectigalibus quibus Civitas est onerata sub pena subreptionis, vide *ibidem in num. 7.*

Vectigal, & an consuetudo immemorialis æquipolleat privilegio in imponendis vectigalibus de novo in aliquo loco, vide *dict. num. 7.*

Vectigal an possit imponi mulieribus in lupanari existentibus, vide num. 2. *leg. 2. tit. 22. part. 7.*

VELLE præsumitur quis illud quod est confutum fieri, vide num. 13. *in med. leg. 2. tit. 15. part. 2.*

Velle non creditur qui obsequitur imperio patris, vel domini, vide num. 1. *leg. 9. per text. ibi, tit. 34. part. 7.*

VENARE non licet Episcopis, sive Clericis, & quando sic, vide num. 10. *leg. 57. tit. 5. part. 1.*

Venare an possit Clericus in minoribus ordinibus constitutus, vide num. 10. *leg. 47. tit. 6. part. 1.*

Venare an possit quilibet in quibuscumque locis, & an dominus istud prohibere possit, vide num. 4. *leg. 6. tit. 28. part. 3.*

Venare licet omnibus, & est justè, & quare, & qualiter acquirant dominium ferarum quas capiunt, vide num. 2. *leg. 17. tit. 28. part. 3.*

Venare non potest quis in fundo alieno post domini fundi prohibitionem, aliàs quod capit erit ipsius domini, vide num. 3. *dict. leg. 17.*

VENATOR si insequatur feram vulneratam, & illa ab alio capiatur, an sua sit, num. 1. *leg. 21. tit. 28. part. 3.*

Venatores de rebus venatis, an solvant decimam, & cui Ecclesiæ, vide num. 4. *leg. 3. tit. 20. part. 3.*

Venatores, & de bonis venationis, vide num. 1. *per text. ibi, leg. 20. tit. 5. part. 2.*

VENDITIO. immobilis. Prohibita. Sub pena dupli. Nominis debitoris. Retractatur, vel Cum clausula. Villæ, vel Civitatis. rescinditur.

Rei minoris. Rei dotalis. Rei alienæ.

Rei mobilis, vel Majorie, vel feudal. Pignoris.

VENDITIO alicujus rei pro debito fiscalis, an emptor habeat fiscum sibi obligatum pro evictione, vide num. 1. *leg. 23. tit. 18. part. 3.*

Venditio alicujus rei semper præsumitur esse libera, &

quod talis res quidquam non debet, vide num. 11. *dict. leg. 56. tit. 18. part. 3.*

Venditio prædiis minoris an fieri debeat præcedente subastaione, & quid in rebus mobilibus, vide num. 2. *leg. 60. tit. 18. part. 3.*

Et an in tali alienatione decetum judicis sit necessarium, & quando, vide num. 8. *ibidem.*

Venditio facta per patres prædicatores, seu alios mendicantes extra fratres minores qualiter facienda sit, vide num. 5. *leg. 63. tit. 18. part. 3.*

Venditio dicitur quando ibidem adfuit rei estimatio, & pretium, aliàs dicetur permutatio, vide num. 1. *leg. 66. tit. 18. part. 3.*

Venditio an fieri possit de re in feudum data, & quando, vide num. 15. *leg. 88. tit. 18. part. 3.*

Venditio salis sub quo pretio fieri debeat per privatos apud quos sal inventum fuit salinariis à Rege conductibus, vide num. 3. *leg. 11. tit. 88. part. 3.*

Venditio rei cum traditione non sufficit ad transferendum dominum, nili pretium fuerit solutum, vide num. 2. *leg. 46. tit. 28. part. 3.*

Et quid li venditori sit facta fides de pretio intra decem dies, an si tunc non solvat rem quam tradidit vindicare posse, vide num. 3. *ibidem.*

Et an in venditione gabellæ fructuum, an veniat ususfructus hominum, qui nascuntur, vide num. 3. *leg. 23. tit. 31. part. 3.*

Venditio facta Ecclesiæ, an fortior naturam contractus mutui, vide num. 2. *leg. 3. tit. 1. part. 5.*

Venditio si nulla est sine pretio, & an sufficiat confessio venditoris de recepto si non declaretur, vide num. 1. *leg. 1. tit. 5. part. 5.*

Et an idem ei si testes contra venditorem ita deponent, vel contra tertium, vide *ibidem.*

Venditio an teneat quando venditor confitetur se vendisse justo pretio ex quo pretium non declaratur, vide *dict. num. 1. leg. 1. tit. 5. part. 5.*

Sed an in illo casu dabitur actio prescriptis verbis si emperor, vel locator fructus est re, vide *ibidem.*

Et an tunc succedit arbitrium boni viri in declarando pretio ex qualitate rei, & quando, vide *ibidem.*

Venditio rei facta invito domino quando valeat, vel non, vide *plures casus per num. 1. leg. 3. per text. ibi, tit. 5. part. 5.*

Venditio an & quando non teneat eo quod scriptura non intervenit, vide num. 1. *leg. 6. per text. ibi, tit. 5. part. 5.*

Et qualiter hoc intelligatur, vide num. 2. *ibidem.*

Venditio in qua arra intervenit, an teneat si venditor pro ea nolit stare, si perdat arram, vide num. 1. *leg. 7. tit. 5. part. 5.*

Et an tunc emptor possit contra venditorem agere ad interesse, vel non, vide *dict. num. 1.*

Venditio rei si in omnibus sit perfecta tunc emptor ad pretium, venditor vero ad tradendum compelluntur, vide num. 4. *dict. leg. 7.*

Et an in venditione requiratur quod simul praefitur consensus ementis, & vendentis, vel ex intervallo, vide num. 1. *leg. 8. tit. 5. part. 5.*

Venditio fieri potest etiam si res quae venditur non sit praefens, vide num. 2. *leg. 8. per text. ibi, tit. 5. part. 5.*

Venditio an valeat, si pretium ponatur in voluntate alterius contrahentium; & quando, vide num. 2. *leg. 9. per text. ibi, tit. 5. part. 5.*

Et quid si pretium ponatur in manu tertii an tunc venditio teneat nominato ab illo pretio, & quando non, vide num. 3. & *ibidem per illum text.*

Et quid si nominando pretium uni ex contrahentibus multum latet quid tunc fieri debeat, vide *ibidem in num. 5.*

Et quid si antequam nominet pretium moriatur ipse tertius, vel aliquis ex contrahentibus, vel bona venditoris, an declarationem arbitrii confiscentur, vide *ibidem in num. 6.*

Venditio quæ deficit in substantialibus venditionis non tenet secùs si in accidentalibus, vide num. 2. *leg. 10. tit. 5. part. 5.*

- Venditio an teneat quando fit sine re quæ venditur, & quando, & qualiter hoc intelligatur, vide num. 1. & 2. leg. 11. per text. ibi, tit. 5. part. 5.
- Venditio fructuum ex aliqua re valet si ex tali re fructus percipi solent licet in pauca quantitate, vide num. 3. & 4. ibi per illum text. ibi.
- Venditio quæ consilit in sola spe, an valeat, vide ibidem in num. 5. per text. ibi.
- Venditio spei, quam quis habet succedendi, quando valeat, vel non, & an justa sit, vide num. 1. 2. 3. & 4. leg. 13. tit. 5. part. 5.
- Venditio rei combustæ, vel destructæ non valet, licet vendens credat non destructam, neque combustam, vide num. 1. leg. 14. tit. 5. part. 5.
- Et quid si vendantur fructus ex aliqua re, qui tempore exemptionis erant devastati, vide ibidem in num. 2.
- Venditio rei, quæ non est tempore exemptionis nula est, neque vakt, vide num. 4. & 7. cum aliis ibi per illum text. in dict. leg. 14. tit. 5. part. 5.
- Nulla facta distinctione scientiaz, vel ignorantiaz, vide ibidem.
- Venditio si tenuit, & ex aliqua causa competit actio exempto juratur tunc in item, vide num. 6. ibi.
- Venditio an tenere possit pro parte, vide num. 8. ibidem.
- Venditio an teneat in totum, quando vendor, & emptor scierunt quod res erat in totum perempta, licet tunc vendor illud emptori non dixerit, vide num. 9. dict. leg. 14.
- Venditio facta de rebus publicis Civitatis, quæ sunt in usu publico, & comercio ex quocumque titulo habitis, an & quando teneat, vide num. 2. leg. 15. tit. 5. part. 5.
- Et quando ibidem sufficiat licentia Regis, vel præsidis Civitatis, ita ut per talem licentiam venditio teneat, vide ibidem.
- Et an idem sit dicendum, sive Civitas rem, quam vendidit, habuerit ex titulo donationis, vel legati, vel ex alio quocumque titulo, vide dict. num. 2.
- Venditio rei prohibitæ Civitatis valet, & tenet de licentia præsidis, & aliorum, dummodo non sit in usu publico, vide dict. num. 2.
- Venditio juris patronatus cum universitate quando teneat, & quando non, vide num. 4. dict. leg. 15. & num. 8. leg. 8. tit. 15. part. 1.
- Venditio facta de affixis domus non tenet, aliquando vero sic, vide num. 1. cum aliis ibi per illum text. leg. 16. tit. 5. part. 5.
- Venditio unius metallis, vel alterius rei una pro alia, an teneat, vide gloss. leg. 21. per text. ibi, tit. 5. part. 5.
- Venditio perfecta qualis esse dicatur, vide num. 3. & 4. leg. 23. tit. 5. part. 5.
- Et si nomen vendatur cuius erit periculum, vide dict. num. 4. in fin.
- Venditio an sit perfecta, licet traditio rei non interveniat, & quid si res empta signetur, vide ibidem in num. 8.
- Venditio facta in genere vini, vel alterius speciei, an ibi cadat tractatus de peremptione, vide num. 1. leg. 24. tit. 5. part. 5.
- Venditio an videatur facta in specie, vel ad mensuram, & qualis sit in hoc ratio differentiaz, quando generaliter dictum fuit, vide num. 2. ibidem.
- Venditio rei non ad mensuram ad quem tunc pertineat damnum, vel lucrum, an vendori, vel emptori, vide num. 1. per text. ibi, leg. 25. tit. 5. part. 5.
- Et quid erit si venditio facta sit sub conditione, vide num. 1. & 2. per text. ibi, leg. 26. tit. 5. part. 5.
- Venditio domus simpliciter facta, an videatur facta de puto communii inter duas domus venditam, scilicet, & aliam, vide num. 3. leg. 28. tit. 5. part. 5.
- Venditio facta de aliquo oliveto, vel vinea, an in tali venditione veniat molendinum pro oleo, vel torcular pro uvis, quod ibi est in tali re vendita, vide num. 3. leg. 31. tit. 5. part. 5.
- Venditio an sit, vel locatio qualiter illud cognoscatur, vide num. 4. in fin. leg. 34. tit. 5. part. 5.
- Venditio si fiat sub pacto adjectionis in diem, si alius meliorem conditionem attrulerit, an tunc primus emptor admittatur contra secundum volens rem eodem pretio, & melioratione, vide num. 1. leg. 40. tit. 5. part. 5.
- Venditio facta sub pacto adjectionis in diem, an debeat fieri in rem, vel in personam, vide dict. num. 1.
- Et an venditione prohibita per venditorem emptori, an videatur prohibita donatio, vel permutatio, vide num. 2. leg. 43. tit. 5. part. 5.
- Venditio sub pacto ne ab emptore manumittatur quando valeat, vide num. 3. leg. 46. tit. 5. part. 5.
- Venditio procuratoris an valeat si facta sit, postquam fuit a domino revocatum mandatum, vide num. 4. leg. 51. tit. 5. part. 5.
- Et an requiratur quod emptor de revocatione mandati certiorescatur, & quando sic, vide ibidem.
- Venditio rei a judice facta pro executione sententiae, an valeat, ita ut emptor sit dominus, ita ac si dominus illam rem sibi vendidisset, vide num. 1. cum aliis, leg. 51. tit. 5. part. 5.
- Venditio an possit fieri per exactorem tributorum de propria ipius autoritate, & quid hodie, vide ibidem in numero 2.
- Et an tunc requiratur quod prius res subhalteretur, sive res, quæ venditur, sit mobilis, sive immobilis, vide ibidem in num. 3.
- Venditio si sit valida, & solemnis facit dominium rei emptor in emptorem transire, alias non, vide num. 6. in fin. leg. 54. tit. 5. part. 5.
- Et quid si venditio a Principe facta sit de re communii, quam sic habet cum alio, & quid si illam pignoraverit, sive res sit dividua, sive individua, vide per num. 7. dict. leg. 53.
- Venditio rei communis valet, licet fiat in quocumque extraneo, vide num. 1. leg. 55. tit. 5. part. 5.
- Venditio an possit a vero domino ratificari, quando res, quæ ab alio sunt vendita, jam est prescripta, vel sunt mortua, vel est ipius rei facilis persequitio, & an verus dominus possit agere ad rem prescriptam, quando vendens non est solvendo, vide num. 4. leg. 54. tit. 5. part. 5.
- Venditio si fiat ex rei proprietate, quam aliquis habet ex aliqua re, an ususfructarius tanquam habens partem in illa re, possit illam retrahere, vide num. 2. quæst. 1. leg. 55. tit. 5. part. 5.
- Et quid in usurario, vel ususfructario, qui vendit partem, quam habet in ususfructu, an consors illius juris admittatur ad retractum, vide ibidem.
- Et quid in vendente actionem suam, quocumque sit, si habeat consortes in illa re, an ipsi admittantur ad partem consorts, vide ibidem in fin.
- Et quid si dominus directi dominii illud vendat, an habens utile habeat jus retrahendi, vide dict. num. 2. in quæst. 2.
- Venditio, & an verbum istud comprehendat quacumque alienationem, vide num. 4. dict. leg. 55.
- Venditio mera in quo differat a datione in solutum, vide dict. num. 4. dict. leg. 55.
- Et quid si res detur in solutum pro pecunia debita, vide ibidem.
- Venditio si fiat ex aliqua re, an consors in minima parte admittatur ad retrahendum, vide ibidem in num. 5.
- Venditio an potius omnibus consortibus fieri debeat, quam uni ex eis tantum, & quare, & quando vendens ad hoc teneatur, vide ibidem.
- Venditio si fiat cum pretio excessivo, & ultra justum valorem, an consors, qui vult retrahere, illud dare teneatur, vide num. 7. ibidem.
- Et quid si venditio fiat extraneo, an vicinus habeat istud jus retrahendi, vide ibidem in num. 8. dict. leg. 55. tit. 5. part. 5.
- Et quid si venditio facta sit Clerico, vel Ecclesiæ, vide ibidem.
- Venditio non valet ubi fuit deceptus emptor ultra dimidiacionem justi pretii, & an idem sit in contractibus locationis, vel permutationis, vel in contractibus invenientiarum, vel in feudo, & emphyteora, vel in similibus, vide

Septem Partitarum.

525

vide num. 4. leg. 56. per text. ibi, tit. 5. part. 5.
Et intra quantum tempus debeat remedium iudicium intentari, vide dict. num. 4. in princ.
Et quando non posset allegari, nec habeat locum talis exceptio ultra dimidiam, vide ibidem post medium cum aliis gloss. illius leg.
Et quod tempus debeat inspici in hac deceptione, an tempus contractus, vel praetens, vide ibidem in num. 5.
Et quæ veniant in consideratione quando de hac exceptione tractatur, vide ibidem in num. 6.
Et qualiter in hoc concipiatur libellus, & quid si primus emptor alienavit in alium, contra quem tunc agatur, vide num. 7. ibidem.
Et si emptor, qui decepit venditionem ultra dimidiam, eligat rem restituere, an cum fructibus restituere debeat, vide ibi num. 8.
Et quid si induxerit vendentem, ut sibi venderet minus iusto pretio, an tunc teneatur rem restituere, vel tenetur ad pretii supplementum, vide dict. num. 8.
Venditio si sit perfecta, an vendor posset agere ad supplementum veri pretii, quando ultra dimidiam fuit deceptus, vide ibidem in num. 10.
Et an idem sit in emptore decepto, quod in venditore dicendum sit, vide dict. num. 10. ibidem.
Et quid si ibidem intervenerit juramentum, vide num. 11. dict. leg. 56. tit. 5. part. 5.
Venditio nulla est quando dolus dedit causam contractui, vide num. 1. leg. 57. tit. 5. part. 5.
Et quid si dolus non dedit formam contractui, sed modo contrahendi, an tunc contractus sit ipso jure nullus, vide ibidem in num. 2.
Et quid si deceptus velit stare contractui, quando in contractu dolus intervenit, vide dict. num. 2. dict. leg. 57.
Et quid de dolo danti causam constitutioni dotis, vel matrimonio spirituali, vel carnali, vel transfectioni, vide ibidem.
Venditionem factam arguit premium confessatum, vide num. 1. leg. 59. tit. 5. part. 5.
Venditio sive sit perfecta, sive non, tunc erronea subscriptione non nocet, & quare, vide num. 1. leg. 60. tit. 5. part. 5.
Venditio an & quando teneat, si vendor tempore venditionis nihil emptori dixit se de servitute, vel tributo, quod illa res debebat, vide gloss. leg. 13. tit. 5. part. 5.
Et an sit in electione emptoris itare emptioni, vel agere ad interesse, vide ibidem num. 4.
Venditio servi, vel animalis non detecto ejus vitio, an teneat, gloss. leg. 64. & 65. tit. 5. part. 5.
Et quid si vitium sit patens, & quid si emptor supine ignoravit, & vendor scivit, vide num. 1. leg. 66. tit. 5. part. 5.
Venditio si resolvatur ex causa necessaria, vel ex causa voluntaria, an tunc pignus alicui datum teneat, & quando non, vide num. 1. leg. 67. per text. ibi, tit. 5. part. 5.
Venditio an dicatur quando una res datur pro alia, si ibidem pecunia intervenit, vel an sit permutatio, vide num. 1. leg. 1. tit. 6. part. 5.
Venditio æqualis debet esse curiali, & incolis locorum, vide num. 1. leg. 27. tit. 8. part. 5.
Venditio facta per emphyteotam de re emphyteotica quando valeat, vide gloss. leg. 29. per text. ibi, tit. 8. part. 5.
Venditio facta pro valde minori pretio, an presumatur in creditorum fraudem facta, vide num. 4. leg. 7. tit. 15. part. 5.
Venditio rerum proditoris per ipsum facta an valeat, vel non, vide num. 2. & 3. leg. 4. per text. ibi, tit. 2. part. 7.
Venditio facta de re propria in ipsummet vendentem nulla est, & qui de causa, vide num. 1. leg. 18. tit. 5. part. 5.
VENDITIO SUB POENA DUPLI, & venditiones quasi semper sunt sub poena dupli, & an habeant tacitam conditionem si evincantur, vide num. 12. leg. 56. tit. 18. part. 3.
Venditio sub poena dupli est multum assidua fieri, & quid si de duplo nihil dictum fuerit, & an si nplum computetur in duplo, vide dict. num. 12. dict. leg. 56.

VENDITIO CUM CLAUSULA facta, scilicet (cum omnibus iuribus, & pertinentibus, & cum accessoriis) quid clausula illa importent, vide num. 4. 5. & 6. leg. 56. tit. 18. part. 3.
Venditio facta cum clausula, scilicet (& toties poena solvatur quoties, &c.) quid verba illa importent, vide num. 13. dict. leg. 56.
VENDITIO REI MINORIS, & an venditio prædicti minoris fieri debeat piæcedente subhastatione, & quid in rebus mobilibus, vide num. 2. leg. 60. tit. 18. part. 3.
Et an in tali alienatione decretum judicis sit necessarium, & quando, vide ibi num. 8.
Venditio de re minoris facta præsumitur iustè facta, si ibi authoritas judicis adsit, & quando non teneat, vide num. 8. leg. 60. tit. 18. part. 5.
Et qualiter solutio tutori facienda sit, & an confessioni suæ tantum standum sit de recepto, vide num. 5. dict. leg. 60. tit. 18. part. 3.
Venditio rei minoris, ut alia res magis utilis emuntur, valeat, & tenet, vide num. 9. dict. leg. 60.
Venditio rerum minoris, sive mobilium, sive immobiliū à tute facta, an valeat, vide num. 3. leg. 4. tit. 5. part. 5.
Et debet fieri cum judicis decreto, & quæ in ista cognitione debeant intervenire, vide ibidem in num. 6. & 7.
Et quid si decretum judicis inveniatur fusile interpositum, an præsumatur fusile omnes solemnitates adhibitas, vide ibidem.
Venditio, & an adversus venditionem rei minoris, facta, vel Ecclesiæ, vel reipublicæ habeat locum restitutio, quando alius plus pro alia re offert, si illa publicè subhastata fuit, & quando, vide num. 3. & 4. per text. ibi, leg. o. tit. 19. part. 6.
Venditio rei minoris, vel Ecclesiæ, à Principe facta, an teneat cum causa, vel sine ea credens illam rem suam, vel sciens alienam, vel faciens de plenitudine potestatis, & quid præsumetur in dubio, & quid si talis res deneretur Ecclesiæ, vide num. 3. leg. 53. tit. 5. part. 5.
VENDITIO REI MORILIS, VEL IMMOBILIS, & venditio rei immobilis Ecclesiæ, quibus intervenientibus valida sit, vide num. 1. & 5. leg. 65. tit. 18. part. 3.
Venditio rerum mobilium, seu immobilium minoris à tute facta, an valeat, vide num. 3. leg. 4. tit. 5. part. 5.
Et debet fieri mentio, cum judicis decreto, & quæ in ista cognitione debeant intervenire, vide ibidem in num. 6. & 7.
Et quid si decretum judicis inveniatur fusile interpositum, an præsumatur fusile omnes solemnitates adhibitas, vide ibidem.
VENDITIO NOMINIS debitoris an ipso sciente, & de ejus consensu fieri debeat, vide num. 2. leg. 64. tit. 18. part. 3.
Et an in tali venditione nominis titulus venditionis exprimendus sit, vide ibidem in num. 3.
Et an ille in quem actio cessa fuit expensas, damna, & poenam petere posset, vide ibidem in num. 6. dict. leg. 64.
Venditione nominis facta cujus sit periculum, vide num. 4. in fin. leg. 23. tit. 5. part. 5.
VENDITIO VILLÆ, vel Civitatis, seu castri, an ibidem jurisdictione data videatur, & an jus patronatus, vide num. 8. leg. 68. tit. 18. part. 3.
Venditio Villæ, seu castri cum suo territorio an intelligatur facta cum montibus iteribus, & sylvestribus, vide num. 10. dict. leg. 68.
Venditio facta de rebus publicis Civitatis, quæ sunt in usu publico, & commercio ex quocumque titulo habitis, an & quando teneat, vide num. 2. leg. 15. tit. 5. part. 5.
Et quando ibidem sufficiat licentia Regis, vel præsidis Civitatis, ut per talēm licentiam venditio teneat, vide ibi.
Et an idem sit dicendum, sive Civitas rem, quam vendit, habuerit ex titulo donationis, vel legiti, vel ex aliquo titulo, vide dict. num. 2.
Venditio rei propriæ Civitatis valet, & tenet de licentia præsidis, & aliorum, dum modo non sit in usu publico, vide ibidem in dict. num. 2.

Rrrrrr

Ven-

Venditio juris patronatus cum universitate quando teneat, & quando non, vide num. 4. dict. leg. 15. & num. 8. leg. 8. tit. 15. part. 1.

Venditio Villæ, vel castræ ubi adest jus patronatus, ante jus patronatus translatum statim, licet de eo nihil dictum sit, vide num. 5. dict. leg. 15.

VENDITIO REI DOTALIS estimata per maritum quando valeat, quando vero non, vide num. 4. leg. 7. tit. 11. part. 4.

VENDITIO MAJORIAE, vel feudalis, & an fieri possit venditio de re in feudum data, & quando, vide num. 15. leg. 68. tit. 18. part. 3.

Venditio rei majoriae prohibita alienari licita est, quando in meliorem commutat vendens, vide num. 1. quest. 32. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Venditio an prohibita videatur, si in majoria simpliciter permuttero fuerit prohibita, vide ibidem in quest. 34.

VENDITIO PROHIBITA, & venditio facta alicujus rei prohibita ne vendatur extra familiam, an & quando valeat, licet extra familiam alienetur, vide num. 1. quest. 6. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Venditio rei majoriae prohibita alienari licita est, quando in meliorem commutat vendens, vide ibidem in q. 32.

Venditio an prohibita videatur, si in majoria simpliciter permuttero fuerit prohibita, vide ibidem in quest. 34.

VENDITIO RETRACTATUR, vel rescinditur, & venditio an & quando rescindi debeat, si res in plus, quam valet, vendatur, vide num. 3. per text. ibi, leg. 16. tit. 11. part. 4. & gloss. leg. 56. per text. ibi, tit. 5. p. 5.

Venditio si retractetur per legem 2. C. de rescindenda venditione, an premium quod deficit, suppleri debeat per fratres illius in quem facta sunt majoria, vide num. 1. quest. 37. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Venditio rescinditur si debitor, vel Regis tributarius fraudulenter rem suam vendiderit, & quid in iusticis vendentibus res suas dominis suis, & quid de incolis, seu assumentibus ordinem, vel abitum in fraudem tributorum, vel de donatione facta in fraudem ipsorum, sive a patre in filium, sive ab alio extraneo fiat, vide num. 1. leg. 56. tit. 5. part. 5.

VENDITIO DE RE ALIENA scienter facta an valeat, & quid si res sit furtiva, & an tunc vendor tenetur tradere, & an tunc emptor possit ex tali titulo uscicapere, vide num. 3. leg. 19. tit. 5. part. 5.

Et quando possit vendire res aliena, sine vicio furti, vide ibidem remissive.

Venditio facta de re aliena dicendo illam esse Titii, tunc vendens non suo, sed procuratorio nomine vendere videtur, vide dict. num. 1.

Venditio si sit facta de re aliena, & postea illa res evincatur ab emptore, qui sciens illam alienam emit, cui tunc premium illud applicabitur, sive quando contractus est a jure prohibitus, sive quando ita non est, vide num. 3. dict. leg. 19.

Et quid si sint duo emptores rei alienæ, & unus ex eis sit sciens, alius vero sit ignorans, vide ibidem.

Et quid si emptor fuit stipulatus sibi reddi premium reevicta, an si sciens rem illam esse alienam emit, & postea evincatur, an sibi restituetur premium, & quid in contractibus a jure interdictis, vide ibidem in num. 4. dict. leg. 19. per text. ibi.

Venditio de re aliega a Principe facta cum causa, vel si ne ea credens illam rem esse suam, vel sciens alienam faciens tamen de plenitudine potestatis, an talis venditio teneat, & quid presumetur in dubio, vide num. 3. leg. 53. per text. ibi, tit. 5. part. 5.

Et quid si res sit Ecclesiæ, vel minoris, & quid si talis res donetur Ecclesiæ, vide ibidem in num. 3.

VENDITIO PIGNORIS quando fieri potest per creditorem, an tunc fieri possit nulla prius facta defuntatione debitori, & quid si per pactum a principio hoc fuerit renuntiatum, vide n. 2. & 5. leg. 41. tit. 13. part. 5.

Venditio pignoris per creditorem an fieri debeat habita fide de pretio, vel praesente pecunia, vide num. 3. leg. 43. tit. 13. part. 5.

VENDERERE prohibetur quis extra locum ubi fructum collegit, si ibi inest necessitas, vide num. 4. leg. 15. tit. 1. part. 1.

Venderet sua quo pretio possit privatus, saltem salinariis a Rege constitutis, vide num. 3. leg. 11. tit. 28. part. 3.

Venderet compulsus an cogatur fidem habere de pretio, vide num. 4. in fin. leg. 46. tit. 28. part. 3.

Venderet an possit usurarius fructus, quos ipse jam ex usu percepit, & quando, vide num. 10. leg. 20. tit. 31. part. 3.

Venderet an possint cives possessiones, quas habent in aliquo loco, quando alibi se conferunt, vide num. 4. leg. 26. tit. 31. part. 3.

Venderet an possit pater filium suum propter necessitatem famis, & an extra item calum liceat patribus filios vendere, & quid si hoc aliqua coniunctudine juvetur, vide num. 1. leg. 8. tit. 17. part. 4.

Venderet an possit pater filium suum Presbyterum propter famis necessitatem, vide num. 2. leg. 8. tit. 17. part. 4.

Et an liceat filio, sicuti parti licet, vide ibidem in d. n. 2.

Ex tali tamem venditione filius non fuit factus servus emptoris, sed illy servire obligatus, & dando pro se pretium quod ab emptore datum fuit ab hac obligatione liberatur, vide num. 1. leg. 9. tit. 17. part. 4.

Venderet proprium patrimonium an teneatur filius, ut ex eo pater alimentetur, & quando istud facere teneatur, vide num. 12. leg. 2. tit. 19. part. 4.

Venderet partem suam locis an compeliatur, quando alius in loco communis Ecclesiam construxisset, vide num. 2. leg. 2. tit. 22. part. 4.

Venderet compellitur dominus in uno casu, quem ponit num. 3. dict. leg. 2. per text. ibi.

Venderet extra familiam si aliquis fuerit prohibitus, an & tunc vendere possit si requisiti alii de familia illud emere nolint, vide num. 1. quest. 6. leg. 10. tit. 16. part. 4.

Venderet prohibitus rem majoriae, an pignorare possit, vide num. 1. quest. 31. dict. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Venderet prohibitus bene illud facere potest quando in meliorem causam illud commutat, vide ibid. quest. 32.

Venderet res majoriae bene potest conditor ipsius licet in ea venditionem illarum rerum majoriae fieri prohibuerit quia illud in successionibus tantum habet locum, vide num. 1. quest. 47. leg. 10. tit. 26. part. 4.

Venderet an & quando quis compellatur rem suam, vide plures casus per num. 1. leg. 3. tit. 5. part. 5.

Venderet an compellatur vicinus domum suam Religiosis, qui non habent locum ad habitandum congruentem, ibi.

Venderet compellitur quis solum solum suum ad erectionem furcae, vide dict. num. 1. in fin. leg. 3. tit. 5. part. 5.

Venderet non potest tutor rem minoris sui sine judicis decreto, & quando sic, & qualiter istud facere possit, vide num. 2. cum aliis ibi, leg. 4. tit. 5. part. 5.

Et an possit generaliter obligare res minoris pro observantia contractus liciti etiam sine judicis decreto, vide dict. num. 2.

Venderet an possit tutor res minoris, sive mobiles, sive immobiles fuerint, vide num. 3. leg. 4. tit. 5. part. 5.

Venderet res minoris quando, & ex quibus causis tutor illud facere poterit, vide num. 4. & 5. dict. leg. 4. & num. penult. leg. 60. tit. 18. part. 3.

Venderet an possit tutor res immobiles minoris pro ejus magna utilitate, vel tantum pro debito solvendo, vide num. 5. dict. leg. 4.

Et quid in Civitate an pro commodo suo possit suas res immobiles vendere, licet debitum non sit, vide ibidem.

Et quando tutor talia bona minoris vendit, debet illud facere cum judicis decreto, & qualis ita causa cognitio esse debeat, vide ibidem in num. 6.

Et an presumatur quod omnes solemnitates intervenient, ubi appareat judicis decretum interpositum, vide ibidem.

Venderet an possit judex res suas in loco illo ubi jurisdictionem habet, & qualiter hoc intelligatur, vide num. 9. leg. 5. per text. ibi, tit. 5. part. 5.

Et cum res venditur, an in venditione consensus vendentis,

dentis, & euentis simili præstari debeat, vide num. 1. leg. 8. per text. ibi, tit. 5. part. 5.

Vendere an possit quis rem incertam ita ut emptio teneat, & quando, vide num. 1. & 2. leg. 11. per text. ibi, tit. 5. part. 5.

Vendere bene potest quis fructus rei si ex tali refractus nasci solent, vide ibidem in num. 3. & 4. per illum text.

Vendere an possit quis ipsam quan habet succedendi alii cui, & quando sic, & quando talis ipsa legitima dicitur, vide num. 1. 3. & 4. leg. 13. tit. 5. part. 5.

Vendere an possit civitas ea quae sunt in usu publico, & in omnium commercio, & quando sic de licentia Regis, vel præsidis Civitatis, vide num. 2. leg. 15. tit. 5. part. 5.

Et an idem sit dicendum sive Civitas habuit rem illam quam vendicat titulo donationis, vel legati, vel ex quocumque titulo, vide ibi loc.

Vendere potest Civitas propter ipsius Civitatis de licentia præsidis si illa non sunt in usu publico, vice dict. num. 2.

Vendere an possit aliquis jus paternatus quod habet cum universitate, & quando talis venditio teneat, vide num. 4. & 5. ibidem, & num. 8. leg. 8. tit. 15. part. 1.

Et an jus patronatus translatum statim quod venditur Villa, cui adhaeret, sicut aliud non sit dictum, vide num. 5. dict. leg. 15.

Vendere non potest quis ædibus affixum nisi quando demus minaretur ruinam, vide num. 1. cum aliis ibi, leg. 16. tit. 5. part. 5.

Vendere non potest quis sibi ipsi rem suam propriam, & qua de causa, vide num. 1. leg. 18. tit. 5. part. 5.

Vendere non debent Christiani arma, neque viætulia hostibus fidei, & quid tempore pacis, vide num. 1. 3. & 4. leg. 22. per text. ibi, tit. 5. part. 5.

Vendere non debet aliquis rem donibus, & de hoc vide num. 1. cum aliis ibi, leg. 50. per text. ibi, tit. 5. part. 5.

Vendere an possit exactor tributorum res alterius propria ipsius auctoritate, & sine justice, & quid hodie, vide num. 2. leg. 52. tit. 5. part. 5.

Et quid in syndico Villæ, vel cætri qui tenetur solvere collectam pro omnibus de Villa, vel cæstro suo, vide ibi.

Et an cum res venditur in casu supradicto requiratur quod prius fiat subhæstatio rei mobilis, vel immobilis, vide num. 3. ibidem.

Vendere an possit Rex rem alienam sive credit illam esse suam sive lecens eam esse alienam, si illud faciat de plenitudine potestatis, vel si est res communis inter ipsum Regem, & alium, an venditio teneat, vide num. 2. leg. 53. ibidem per illum text.

Et quid si res aliena sit Ecclesiæ, vel alicujus minoris, & quid si donetur Ecclesiæ talis res aliena, vide ibi num. 3.

Vendere an possit Rex, vel donare rem quam habet communem cum alio, sive sit res dividua, sive individua, sive ex tali venditione Rex ipse perciperet aliam utilitatem, sive non, vide num. 7. dict. leg. 53.

Vendere potest quis rem quam habet communem cum alio, sive res sit mobilis, vel se movens, vide num. 1. leg. 55. tit. 5. part. 5.

Vendere debet colonus frumentum, & alios fructus fundi domino potius, quam extraneo, vide dict. num. 1. dict. leg. 55.

Vendere si velit dominus proprietatis suam proprietatem, an usufructarius tanquam habens partem in illa re possit illam retrahere, vide ibidem in num. 2. quest. 1.

Et an istud verbum vendere comprehendat quemcunque alienationem, vide num. 4. ibidem.

Vendere, an debeat quis rem omnibus suis consortibus, quam uni tantum, vide num. 5. d. leg. 55. tit. 5. part. 5.

Vendere an teneatur quis eodem pretio curialibus, quo & incolis locorum, vide num. 1. leg. 27. tit. 8. part. 5.

Vendere cogi non potest quis res suas pretio minus jatko, vide dict. num. 1. dict. leg. 27.

Vendere an possit creditor fructus rei sibi pignoratae, ut compenset in fortis, vide num. 4. leg. 2. tit. 13. part. 5.

Vendere an possit creditor pignus quod habet habita fide de pretio, vel præsente pecunia, vide num. 3. leg. 43. tit. 13. part. 5.

V E N D E N S. majoriam, vel rem feudalem.

Rem Ecclesiæ, minoris, vel fisci. Rem alienam.

Rem majoriae, vel prohibiti alienari, vel ipsam Rem communem.

V E N D E N S rem pro dictum tibi plicet eiusdem debet statim acceptare, potest non poterit, vide num. 8. leg. 6. tit. 11. part. 3.

Vendens agrum dicens ibi esse 10. jugera si non sint nisi 8. vel hinc plura quid tunc agi debet, vide num. 3. leg. 56. tit. 18. part. 3.

Vendens rem cum accessionibus suis quid verba illa operentur, vide num. 4. leg. 56. tit. 18. part. 3.

Vendens usumfructum rei (qui sine accessu per aliquem locum est inutile) tunc etiamque nihil dicatur de accessu, venit in venditione, vide ibidem.

Vendens rem aliquam cum omnibus suis juribus quid verba illa importent, num. 5. leg. 56. supradict. inferens ad questionem.

Et quid si cum haberem fundum integrum, dimidia pars propter gitteram fuit mihi occupata, & vendito fundo nulo, mihi pars illa sic occupata, & sola fuit recipita, an venditori, vel emptori accretat, vide dict. num. 5. leg. 56. tit. 18. part. 3.

Vendens rem specialiter alicui hypothecatam, an committat furtum, vide num. 9. ad fin. leg. 70. tit. 18. part. 3.

Venient actionem an possit fidem habere de pretio, vice num. 4. leg. 46. tit. 28. part. 3.

Et quid in procuratore, vide ibidem.

Vendens cum ad hoc facit compulsionem, an compellatur si item habere de pretio, vide dict. num. 4.

Vendens rem si retinet eam loco pignoris pro pretio, an ex hoc videatur translata possesio, vide num. 1. leg. 9. tit. 30. part. 3. in fin.

Vendens de permisso testatoris aliquid de bonis ususfructus, an eo finito ipse, vel haeres ejus teneatur premium rerum alienatarum, vide num. 7. leg. 20. tit. 31. part. 3.

Vendens rem credens illam integrum, & sanam, cum ita non sit, an tunc teneat venditio, vide num. 1. leg. 14. tit. 5. part. 5.

Vendens rem affixam domui quam poenam habere debeat, vice num. 2. leg. 16. tit. 5. part. 5.

Vendens arma, sive viætulia hostibus fidei qualiter puniatur, vide num. 1. 3. & 4. leg. 22. per text. ibi, tit. 5. part. 5.

Vendens vinum, vel simile quod degustari solet in genere ad quem periculum pertineat, an ad emptorem, vel venditorem, vide num. 1. leg. 24. tit. 5. part. 5.

Vendens vinum in genere, an tunc dicatur venditum in specie, vel ad menturam, & quid operetur hec diversitas, an uno, vel alio modo vendatur, vide num. 2. dict. leg. 24.

Vendens alicui fundum, an post venditionem ad culturam teneatur, & quando, vide num. 1. leg. 28. tit. 5. part. 5.

Vendens domum, an videatur vendere puteum communem inter duas domos venditam, scilicet, & aliam, vide ibidem in num. 3.

Venient vineam, vel olivetum, an videatur vendere molendinam pro oleo, vel torcular pro uvis, quod sit in tali re vendita, vide num. 3. leg. 31. tit. 5. part. 5.

Vendens rem in ludo, an & quando teneatur emptori de evictione, vide num. 9. leg. 36. per text. ibi, tit. 5. part. 5.

Vendens rem duobus ad quid teneatur, & an venditio teneat, vide num. 1. cum aliis ibi, leg. 50. tit. 5. part. 5.

Vendens rem pro executione tentativa, vel pro solutione tributi, an ad subhæstationem tencatur, sive res sit mobilis, sive immobilis, vide num. 3. leg. 52. tit. 5. part. 5.

Vendens proprietatem rei quam habet, an tunc usufructarius tanquam habens partem in illa re possit illam retrahere, vide num. 1. quest. 1. leg. 55. tit. 5. part. 5.

Et quid in usurario, vel usufructuario si vendat partem suam,

Index materiarum

suam, an consors illius juris admittatur ad retractum, vide *ibidem*.
Vendens actionem quam habet in rem extraneo, an admittantur consores illius juris, & actionis ad partem confortis, vide *in dict. quest. 1. in fin.*
Vendens rem suam fraudulenter, & ut evitetur onera, an venditio valeat, vide *num. 1. leg. 59. tit. 5. part. 5.*
Vendens simpliciter nunquam ad evictionem se obligasse videtur in modo tacite videtur agi ne de evictione teneatur, vide *num. 6. leg. 50. tit. 13. part. 5.*
Vendens rem duobus committit falsitatem, & de ipsius poena, vide *num. 6. & 7. leg. 7. per textum ibi, tit. 7. part. 7.*
Et cui tradere teneatur si nondum nemini dedit, vide *num. 8. ibidem*.
Vendens venenum, an debeat poena mortis puniri, & quando, vide *num. 2. cum aliis ibi, leg. 7. per textum ibi, tit. 8. part. 7.*
VENDENS REM ECCLESIAE, minoris, vel fisci, vel si cum sit creditor vendit pignus, an possit fidem habere de pretio, vide *num. 4. leg. 46. tit. 28. part. 3.*
VENDENS REM MAJORIAE, vel prohibitam alienari, vel ipsam majoriam, vel rem feudalem.
Vendens rem majoriae sua cum Regis facultate, an talis venditio teneat si postea detegatur illum non esse verum majoriae possessorem, sed alium, vide *num. 1. quest. 4. leg. 10. tit. 26. part. 4.*
Vendens rem majoriae prohibitam alienari in illum qui de proximo in tota majoria succedere speratur si emens pretium solvat, an illud repeatat, vel si non solvat posset se aliqua exceptione tueri, vide *num. 1. quest. 7. leg. 10. tit. 26. part. 4.*
Vendens rem majoriae de licentia Regis, & de consensu filii qui in majoria successor erat, an premium illius rei venditae ad filium debeat pertinere, & in aliam rem converti, & quando non, & quid in dubio, vide *dict. num. 1. quest. 8.*
Vendens rem majoriae ut debita testatoris solvantur, an incidat in poenam alienantium res majoriae, vide *in dict. num. 1. quest. 11.*
Vendens rem majoriae illi qui de proximo speratur in majoria succedere, an talis vendens in poenam incidat, si ab eo premium recepit, vide *num. 1. quest. 12. leg. 10. tit. 26. part. 4.*
Et quid si alienatio ex aliqua causa non tenuit, an alienans adhuc in poenam incidat, vide *ibi quest. 13. dict. num. 1.*
Et quid si alienans sit primae tonsuræ, an in eandem pennam incidat si alienaverit, vide *ibidem in quest. 15.*
Et quid si non alienet sed consentiat alium esse in ipsius possessione, vide *ibidem in quest. 16.*
Vendens rem minimam majoriae, an per hoc in poenam incidat, vide *num. 1. quest. 22. leg. 10. tit. 26. part. 4.*
Et an venditioni rei majoriae contentiens cum esset proximior ad succedendum sibi in hoc aliquid præjudicet, & an huic poenæ locus sit ante rei traditionem, vel post, vide *ibidem quest. 29.*
Et an idem sit si remotior vocatus alienationi consentiret, & postea proximior consenserit, an & quando ex tali consensu remotiori aliquid præjudicium generetur, vide *ibidem in quest. 39.*
Vendens rem majoriae propter famem, an in poenam incidat, vide *ibidem in quest. 30.*
Vendens rem prohibitam alienari ut meliorem emat propter hoc in poenam non incidit, vide *ibid. in quest. 32.*
Vendens rem majoriae an in poenam alienantis rem prohibitam incidat si in majoriae constitutione tantum permutatio sit prohibita, vide *ibidem in quest. 34.*
Vendens majoriam, vel in hoc consentiens, an premium petere possit, & quando sic, vel non, vide *ibi in q. 42.*
Vendens rem feudalem sine consensu domini non tenetur illam præcisè tradere, vide *num. 1. ad fin. leg. 19. tit. 5. part. 5.*
VENDENS REM ALIENAM scienter, an venditio teneat, & an teneatur rem tradere, & quando, vide *num. 1. leg. 19. tit. 5. part. 5.*

Vendens rem alienam dicendo illam esse Sempronii tunc non videtur vendita nomine vendentis, sed procuratoris, vide *ibidem*.
VENDENS REM COMMUNEM si vendor sit Rex, an & quando talem venditionem facere possit, vide *num. 7. leg. 53. tit. 5. part. 5.*
Vendens rem communem, an potius teneatur illam omnibus consortibus vendere quam uni tantum, & ex eis, & quare, vide *num. 5. leg. 55. tit. 5. part. 5.*
VENDENS SUUM DIRECTUM dominium quod habet in re, an ibidem habens utile dominium admittatur ad retrahendum, vide *num. 2. quest. 2. leg. 15. tit. 5. part. 5.*
Vendens suum directum dominium, an prius debeat emphyteotam requirere, an ipse velit habere aequali pretio, vide *ibidem in dict. quest. 2.*
VENDOR. Sub pacto adjectionis in diem Caitri, Vilia, vel Civitatis. vel legis commissorie. Teneatur de evictione. Deceptus ultra dimidiam. An teneatur de peccato. Rei alienæ.
Vendor teneatur emptoris forum sequi, vide *num. 1. leg. 57. tit. 6. part. 1.*
Vendor, & qui exprimens sub involucre, & generalitate verborum vitium equi, an liberetur, vide *num. 1. leg. 45. tit. 18. part. 3.*
Vendor agri dicens ibi esse centum jugera cum sint 20. vel 9. tantum en tencatur aliquid restituere si minus ibidem inveniatur, vel petere plus si majus, & quid in donatione, & quid si diversa sit mensura, vide *num. 3. leg. 56. tit. 18. part. 3.*
Et quid si vendat rem cum ejus accessibus quid verba ista importent, vide *num. 4. leg. 56. tit. 18. part. 3.*
Vendor an teneatur emptori reficere expensas etiam quando obtinuit in lite si promisit illam salvam facere, vide *num. 10. dict. leg. 56.*
Vendor si tempore venditionis nihil fuit dictum, an videatur rem venditam liberam tradere, & vendere, vide *num. 11. leg. 56. tit. 18. part. 3.*
Vendor, qui cum omnibus vitiis suis si sciebat vitium, & non dixit an teneatur, vide *num. 3. leg. 65. tit. 18. part. 3.*
Et quid si per industriad venditoris renuntiasset emptor actiones sibi competentes, vide *num. 5. ibidem*.
Vendor rei specialiter pro debito hypothecatae commitit furtum, secus si generaliter hypothecata sit, vide *num. 9. leg. 70. tit. 18. part. 3.*
Vendor tradens rem emptori sub nomine pretii non transfert in eum dominium, pretio non soluto, vide *num. 2. leg. 46. tit. 28. part. 3.*
Et quid si habuerit fidem de pretio ad certum terminum, & in eo libi non solvatur, an rem vindicare possit, vide *num. 3. ibidem*.
Vendor rem tradendo in dubio videtur habuisse fidem de pretio, vide *num. 4. leg. 46. tit. 28. part. 3.*
Vendor qui per vim ad hec fuit compulsus, an compellatur fidem habere de pretio, vide *num. 4. ad fin. leg. 46. tit. 28. part. 3.*
Vendor, qui confessus fuit se recepisse premium, si postea appareat instrumentum promissionis pretii, quid tunc, vide *dict. num. 4. in fin.*
Vendor habens malam fidem in re vendita, facit ut ab emptore præscribi non possit minori tempore, quam 30. annorum, vide *num. 1. leg. 19. tit. 29. part. 3.*
Vendor rei in majori pretio, quam res valet, an ad pretii restitucionem teneatur, vide *num. 3. leg. 16. per text. ibi, tit. 11. part. 4. & gloss. leg. 56. per text. ibi, tit. 5. part. 5.*
Vendor si per instrumentum confiteatur se recepisse premium, si illud non deciat, an valeat confessio, vide *num. 1. leg. 1. tit. 5. part. 5.*
Et an idem erit si telles ita deponerent contra venditorem, vel contra alium tertium, vide *ibidem*.
Vendor si confiteatur se vendidisse justo pretio rem aliquam si premium non declaretur, an teneat venditio, vide *ibidem*.
Et an isto casu detur actio præscriptis verbis, si emptor, vel

vel locator frutus est re, & an tunc succedat arbitrium boni viri in declarando pretium ex qualitate rei, vide *ibidem*.

Vendor qui pro re vendita arram recepit si postea nolit rem vendere, & perdat arram, an venditio tunc teneat, vel non, vide *num. 1. leg. 7. per text. ibi, tit. 5. part. 5.*

Et an emptor possit, & tunc agere ad interesse contra venditorem, vide *dicit. num. 1.*

Vendor praeclse tenetur ad tradendum si habet facultatem rei tradendæ, etsq; perfecta venditio, vide *num. 4. leg. 7. tit. 5. part. 5.*

Vendor & emptor an simul consentire debeant, & quando possint ex intervallo, vide *num. 1. leg. 8. per text. ibi, tit. 5. part. 5.*

Et an possit convenire, ut pro re pretium detur quod aliquis tertius nominaverit, & quid si nominando lœdat, vide *ibidem in num. 3. 4. & 5.*

Et quid si tertius iste moriatur, vel aliquis ex contrahentibus, vel bona venditoris ante declarationem arbitrii confiscentur, vide *num. 6. ibidem*.

Vendor si tempore venditionis rei ipse, & emptor sciebant rem quam emebant esse destruttam, an venditio teneat licet vendor tempore venditionis illud non dixisset, vide *num. 9. leg. 14. tit. 5. part. 5.*

Vendor si propter rem venditam sit consequitus poenam non ex ipsa re, sed ex contemptu commodum quod ex eo procedit accrescat emptori vel venditori, vide *num. 7. leg. 23. tit. 5. part. 5.*

Vendor an possit iterum vendere quando emptor non vult venire ad degutandum, vel mensurandum, & an illud sibi permittatur fieri ad sui commodum, vel ad minus incommodum emptoris non venientis, vide *num. 6. leg. 24. tit. 5. part. 5.*

Et an contractus inter eos gestis adhuc duret ipso emptore non veniente, vel pro disoluto habeatur, vide *ibid.*

Vendor quibus concurrentibus possit rem venditam effundere, & perdere emptore non veniente ad diem constitutum, vide *num. 8. dicit. leg. 24.*

Et quid si res empta ante mensurationem augeatur ita, quod plus valeat quam tempore venditionis, an augmentum illud ad emptorem pertineat, vel ad venditorem, vide *ibidem in num. 11.*

Et an lucrum, vel damnum pertineat ad venditorem, quando res venditur sine mensura, & pondere, vide *num. 1. & 2. leg. 25. per text. ibi, tit. 5. part. 5.*

Et quid si res vendatur sub conditione, an damnum, vel lucrum quod ei accrescit ad emptorem pertineat, vide *num. 1. leg. 26. per illum text. tit. 5. part. 5.*

Vendor an teneatur ad traditionem rei, si sibi prius non offeratur pretium, vide *num. 1. leg. 27. tit. 5. part. 5.*

Vendor quando constituantur in mora ex parte emptoris non tradendo rem venditam, vide *num. 2. dicit. leg. 27.*

Et quid fieri quando ipsi non confidunt de se, vide *in dicit. num. 2. dicit. leg. 27.*

Vendor ante pretii numerationem si rem tradat emptori sub pacto, ut ad eum dominium non transeat donec pretium solvat, an illud pactum teneat, vide *num. 1. leg. 28. tit. 5. part. 5.*

Vendor an teneatur colere fundum jam alteri venditum, & sic ipse ad culturam teneatur, vide *dicit. num. 1. dicit. leg. 28.*

Vendor tenetur restituere fructus, quos percepit ex re vendita, antequam illam traderet, vide *num. 2. dicit. leg. 28. tit. 5. part. 5.*

Et quid in puto communis domui, scilicet, emptæ, & aliæ, an empta domo videatur emptus puto communis, vide *num. 3. ibidem*.

Vendor si in vinea vendita habeat torcular, vel in oliveto molendinum pro oleo, an vinea, vel oliveto vendito, videatur venditum molendinum, vel torcular, & quando, vide *num. 3. leg. 31. tit. 5. part. 5.*

Vendor an possit opponere contra emptorem quod sibi non denuntiavit, quod super re vendita inquietabatur, quando ipse erat absens, vel constatbat, quod sibi non

inte erat denuntiationem fieri, ed quod res notoriè constabat esse alienam, vide *num. 4. leg. 32. tit. 5. part. 5. in prim.*

Et an emptor possit rem restituere, non expectata sententia, quando constat illam non esse venditoris, vide *ibidem in num. 4.*

Et an sufficiat denuntiari principali, licet non denuntiatur fidejussori, vide *dicit. num. 4. in quest. 1.*

Vendor qualiter requiri debet per emptorem, qui in re empta inquietatur, vide *ibidem in quest. 7.*

Vendor, qui emptorem non defendit, tenetur ad sumptus litis, & ad interesse, & alia damna, vide *num. 6. & 7. per text. ibi, dicit. leg. 32.*

Vendor, qui emptorem non defendit, ad duplum non tenetur, si à principio non se obligavit, vide *ibidem in num. 8. per illum text.*

Vendor quando emptori res evincitur, an teneatur invitatos illam defendere si nolit, quando in instrumento nihil dictum fuit, vide *num. 2. leg. 33. tit. 5. part. 5.*

Vendor potest assumere defensionem rei venditæ, invito actore, vide *num. 3. leg. 33. tit. 5. part. 5.*

Et an illam defendere debet in foro emptoris, vel venditoris, vide *ibidem*.

Vendor quando assunxit defensionem rei suæ, qualiter se habere debet, & an admittatur animo novandi, vide *ibidem*.

Et quid si persona emptoris sit legator, & actor dicat interesse sua cum eo potius, quam cum venditore litigare, an audiatur, vide *ibidem*.

Vendor si nolit rem defendere, tunc emptor illud facere teneatur, quia alijs etiam denuntiasset, non ageret de evictione, vide *num. 4. dicit. leg. 33. tit. 5. part. 5.*

Vendor tenetur testes, & instrumenta emptori defensori causam dare, vide *num. 5. dicit. leg. 33.*

Vendor hereditatis tenetur si tota hereditas, vel dimidia pars evincatur, sed non de evictione rei singularis, vide *num. 2. per text. ibi, leg. 34. tit. 5. part. 5.*

Vendor an possit appellare emptore damnato ex contumacia, & quando sic, vide *num. 6. in fin. leg. 36. tit. 5. part. 5.*

Vendor si tempore sententia non sit praesens, & emptor sic, an emptor appellare teneatur, vide *num. 8. leg. 36. tit. 5. part. 5.*

Vendor an lucretur arras, vel partem pretii solutam, quando stetit per emptorem, ut contractus non adimpleretur, si hoc non fuit deductum in pactum, vide *num. 4. leg. 38. tit. 5. part. 5.*

Vendor viri cum sciret non duraturum emptorem non admonuit, an periculum ad ipsum pertineat, etiam quando in specie venditum fuit, vide *num. 2. leg. 39. tit. 5. part. 5.*

Vendor intra quantum tempus premium reddere debet emptori, quando fuit factum pactum, ut ipso reddito, res ad venditorem redeat, vide *num. 1. leg. 42. tit. 5. part. 5.*

Et an jus competens venditori ex tali pacto possit per ipsum alii cedi, vide *ibidem in num. 2.*

Et quid si in principio non sit dictum, nisi quod teneatur reddere redditio sibi pretio, non tamen fuit dictum, quod teneatur revendere, an tunc cogitur, vide *num. 4. ibidem*.

Et an tunc emptor liberetur praestando interesse, & quando sic, vide *in dicit. num. 4.*

Vendor si velit rem sibi restitui, & nolit agere ad pœnam positam in contractu si emptor non restituerit, an admittatur, vide *ibidem in num. 5.*

Vendor an possit agere contra secundum emptorem, ut sibi reddatur res ipso offrente pretio sicuti poterat contra primum emptorem, vide *num. 7. & 10. ibid.*

Et an emptor ad reddendum cogatur quando rem à pluribus venditoribus emit si unus ex eis partem suam velit reemere, vel quando ille unus paratus sit totum reemere, & refundere totum premium, vide *num. 7. dicit. leg. 42. tit. 5. part. 5.*

Et quando res ab emptore reemitur praecedente pacto,

Ssssss

tunc

- tunc res ex necessitate transit ad venditorem , vide dict. num. 7. ad fin.
- Venditore recente vigore pacti resolvitur jus pignoris quando emptor illam alicui obligavit **ex aliqua causa**, vide *ibidem*.
- Et quid si sint plures hæredes emptoris , & unus possidet rem illam solummodo , vel communiter cum aliis , an condemnetur ad restitucionem , vide *ibidem*.
- Et quid si emptor propter suam culpam rem non possit restituere , & quid si ex necessitate diltraxit , vide *ibidem in num. 9.*
- Venditor si prohibeat venditionem fieri , an videatur prohibita donatio , vel permutatio , & quando sic , vide num. 2. leg. 43. tit. 5. part. 5.
- Venditor si prohibeat rei alienationem , an per pactum prohibere possit quod alienatione rei sequuta res ad ipsum redeat quando dominium fuit jam in emptorem translatum , vide num. 4. leg. 43. tit. 5. part. 5.
- Et an à venditore prohibita alienatione per pactum dominium in emptorem transeat , & quando , vide dict. num. 4. & 5.
- Venditor quando poterit propria autoritate manus in servum ejicere quando fuit venditus sub pacto manus injectionis , vide num. 1. leg. 47. tit. 5. part. 5.
- Et an tunc ante manus injectionem transeat dominium in venditorem , vide *ibidem in fin.*
- Et an venditor legem sportationis possit remittere , & renuntiare istam manus injectionem , vide *ibidem*.
- Et quid si nihil de manus injectione dictum fuit , an tunc fiscus admittatur , vide *ibi in num. 2.*
- Venditor qui procuratorem constituit ad aliquid vendendum , an possit poenitere post emptoris consensum si procurator male verba conciperet , vide num. 1. leg. 48. tit. 5. part. 5.
- Venditor vendens rem duebus ad quid teneatur , & an venditio valeat , vide num. 1. cum aliis *ibi* , leg. 50. per text. *ibi* , tit. 5. part. 5.
- Venditor si juret non venire contra contractum venditionis , an possit agere remedio leg. 2. C. de rescindenda venditione , vide num. 11. leg. 56. tit. 5. part. 5.
- Venditor si minor sit 14. annorum , & faciat juramentum de non veniendo contra venditionem , an ligetur , vide num. 2. *ibidem*.
- Et quid si tunc laesio sit enormissima , an tunc juramentum aliquid oblitus , vide dict. num. 12.
- Venditor an possit renuntiare remedio l. 2. C. de rescindenda venditione , vide dict. num. 12. in medio.
- Venditor si in venditione dolum fecerit , an contractus venditionis teneat , vide num. 2. leg. 57. per text. *ibi* , tit. 5. part. 5.
- Venditor si per errorem se subscribat venditioni nihil minus tamen potest venditionem rescindere , vide num. 1. leg. 60. tit. 5. part. 5.
- Venditor si promiserit rem vacuam tradere , an illud adimpleat si vicinus in domo vendita haberet injuncta , vel alijs servitus esset notoria , vide num. 1. leg. 63. tit. 5. part. 5.
- Venditor si sciat rem quam vendidit tributum , vel servitatem debere , & illud emptori non dixerit , an venditio valeat , & quid si illud ignoraverit , vide num. 3. dict. leg. 63. tit. 5. part. 5.
- Et an sit in electione emptoris stare venditioni , vel agere ad interesse , vide *ibid. in num. 4. dict. leg. 63.*
- Et quando venditor teneatur ad damna , vide *ibidem in num. 5.*
- Venditor qui ignorabat servum suum esse furem ad nihilum tenetur , vide num. 1. leg. 64. per text. *ibi* , tit. 5. part. 5.
- Et quid si illud sciverit , & non dixit , an conveniatur actione redibitoria , vide *ibidem in num. 3.*
- Et an idem sit in venditore alicujus animalis , vide gloss. leg. 65. tit. 5. part. 5.
- Et an istæ actiones sint perpetuae , vel temporales , & quando sint perpetuae , vide *ibidem in num. 10.*
- Venditor an teneatur dicere tempore venditionis vitium patens rei venditæ , & quid si emptor supinè ignoravit , & venditor scivit , vide num. 1. leg. 66. tit. 5. p. 5.
- Venditor an juvetur ex eo , scilicet quod omnia vita rei empta exceptit , vide num. 2. dict. leg. 6.
- Venditor tritici , vel alterius rei , an possit commiscere corruptum cum incorrupto , & quando , vide num. 2. leg. 1. tit. 7. part. 5.
- Venditor vini post degustationem , an teneatur si ibi aliquod periculum acciderit , & quando , vide num. 3. leg. 24. tit. 5. part. 5.
- Venditor frumenti si in summitate saccorum ponat bonum frumentum , & intus malum , & corruptum , qualiter puniatur , vide *ibidem*.
- Venditor domus quam alicui ad tempus conduxerat si propter hoc conductorem expellat , an ad interesse teneatur , vide num. 4. leg. 19. per text. *ibi* , tit. 8. part. 5.
- Venditor rerum suarum si præditionem jam commisserit , an venditio teneat , vide num. 2. & 3. per text. *ibi* , leg. 4. tit. 2. part. 7.
- Venditor veneni qualiter puniatur , vide gloss. leg. 7. per text. *ibi* , tit. 8. part. 7.
- VENDITOR CASTRI, VILLÆ** , vel Civitatis , & venditor castrorum pertinentiis ipsius , an in tali venditione res particularis ipsius venditoris veniat , vide num. 1. in fin. leg. 26. tit. 2. part. 3.
- VENDITOR TENETUR DE EVICTIONE** , & venditor si non tenetur de evictione , an possit esse testis in re vendita pro ipso emptore , vide num. 1. leg. 19. tit. 16. part. 3.
- Venditor si teneatur de evictione tunc emptor contra eum poterit agere ad premium sibi datum ; & ad interesse , vide num. 5. leg. 19. tit. 5. part. 5.
- Venditor tenetur emptori de evictione licet de hoc nihil sit dictum neque promissum , vide num. 2. per text. *ibi* , leg. 32. tit. 5. part. 5.
- Venditor in tribus casibus tenetur de evictione , licet ab empto e sibi non denuntietur , qui quod rem emptam defendat dummodo alijs venditor sciat item motam absque emptoris denuntiatione , vide dict. num. 4. dict. leg. 32.
- Venditor præcise tenetur emptorem defendere alijs tenebitur de evictione , vide *ibidem in num. 5.*
- Venditor qui emptorem non defendit tenetur ad sumptus litis , & ad interesse , & alia damna , vide *ibidem in num. 6. & 7. per text. ibi.*
- Venditor quando res evincitur emptori , an teneatur invitus rem illam defendere si nolit quando in instrumento nihil dictum fuit , vide num. 2. leg. 33. tit. 5. part. 5.
- Venditor si nolit rem defendere tunc emptor illud facere tenetur quia alijs etiam si denuntiasset non ageret de evictione , vide num. 4. dict. leg. 33.
- Venditor hæreditatis tenetur si tota hæreditas , vel dimidia pars evictatur sed non de evictione rei singularis , vide num. 2. per text. *ibi* , leg. 34. tit. 5. part. 5.
- Venditor domus , navis , vel gregis tenetur de evictione partis talis rei venditæ , vide gloss. per text. *ibi* , leg. 35. tit. 5. part. 5.
- Venditor an teneatur de evictione quando emptor à quo res petitur consentit in judicem non suum , vel in arbitrum , vide num. 3. leg. 36. tit. 5. part. 5.
- Et quid si ex forma statuti compellatur ad compromittendum , & an tunc venditor citari debet , vide dict. num. 3.
- Et quid si venditor noluit causam defendere coram arbitro postquam fuit sibi denuntiatum , vide *ibidem*.
- Et quid si in instrumento venditionis sit dictum quod qualitercumque res evinceretur venditor teneatur de evictione , vide *ibidem*.
- Et quid si emptor fuit contumax , an tunc emptor teneatur de evictione , & quando , vide *ibidem in num. 6. in principio.*
- Venditor an teneatur de evictione circa sumptus , & melioramenta quæ emptor in re empta fecit quando ipse emptor non exceptit de eis , vide num. 7. dict. leg. 36.
- Venditor si tempore sententiaz non sit præsens , & emptor sic,

Septem Partitarum.

531

- SIC**, an emptor appellare teneatur, & quando, vide *num. 8. dict. leg. 36. tit. 5. part. 5.*
- Vendor an teneatur de evictione quando rem in ludo alicui vendidit, vide *num. 9. per text. ibi, dict. leg. 36.*
- Et quid si emptor sit aliquis tertius qui non iudebat, an tunc vendor de evictione teneatur, vide *ibidem in num. 11. dict. leg. 36.*
- Vendor an teneatur de evictione quando, Rex rem venditam abstulit ab emptore, & quando sic, vide *num. 2. leg. 37. tit. 5. part. 5.*
- Vendor non tenetur de evictione, quando de facto extrajudicialiter, & violenter res empta auferitur ab emptore, vide *ibidem.*
- Vendor an teneatur de periculo quod in re vendita succedit, & quando, vide *num. 3. 4. 7. & 8. leg. 23. per text. ibi, tit. 5. part. 5.*
- Vendor nominis si periculum succedat cuius sit periculum, vide *dict. num. 4.*
- Vendor vini post degustationem, an teneatur si ibi aliquid periculum acciderit, & quando, vide *num. 3. leg. 24. tit. 5. part. 5.*
- Vendor vini si cum sciret non duraturum emptorem non admonuit, an periculum ad ipsum pertineat etiam quando in specie venditum fuit, vide *num. 2. leg. 39. tit. 5. part. 5.*
- VENDITOR SUB PACTO** adjectionis in dicto, vel legis commissoriae, & an in pacto legis commissio:iae ad diem rescindatur venditio, priori adhuc non soluto, & per quæ verba pactum istud fieri debeat, & quæ requirantur ad hoc, ut pactum legis commissoriae operetur transactionem dominii, vide *num. 3. leg. 38. tit. 5. part. 5.*
- Vendor si pretium petierit post diem solutioni statutum, an videatur renuntiare pacto legis commissoriae, vide *num. 5. leg. 38. tit. 5. part. 5.*
- Vendor quando vendidit rem sub pacto adjectionis in diem, an tale pactum debeat fieri in rem, vel in personam, & quid si primus emptor velit rem empiam sibi eodem pretio, & melioratione, an admittatur contra secundum emptorem, vel non, vide *num. 1. leg. 40. tit. 5. part. 5.*
- Et quid si pactum fiat sine adjectione diei, an tunc possit usque in perpetuum afferri melior conditio, vide *ibidem num. 2.*
- Et quid si secundus emptor non solvat statim pretium, vendor tamen illum approbet, vide *ibidem in num. 3.*
- Vendor sub pacto adjectionis in diem, an a primo emptore fructus recuperet, quando alias pro illa re plus dedit, & illud plus fuit a primo emptore vendori oblatum, vide *ibi num. 7.*
- Vendor inta quantum tempus pretium reddere debeat emptori, quando fuit factum pactum, ut ipso redditio, res ad venditorem redeat, vide *num. 1. leg. 42. tit. 5. part. 5.*
- Et an jus competens venditori ex tali pacto possit per ipsum alii cedi, vide *ibidem num. 2.*
- VENDITOR DECEPTUS** ultra dimidiam justi pretii si sit, qualiter illi consulatur, & qualiter deceptio pendatur, & quot tempes inspiciatur, & quæ prius debent considerari, & de conceptione libelli in hoc, vide *num. 4. 5. 6. & 7. leg. 56. tit. 5. part. 5.*
- Vendor si sit ultra dimidiam deceptus, si emptor eligat rem restituere, an teneatur etiam fructus restituere, vide *num. 8. dict. leg. 56. tit. 5. part. 5.*
- Et an istud procedat non solum in foro animæ, sed etiam in foro contentioso, vide *ibidem.*
- Vendor si inducatur ab emptore, ut rem sibi vendat minus justo pretio, an tunc præcisè teneatur rem restituere, vel si velit possit pretium supplere, vide *dict. num. 8. in fin.*
- Vendor, qui fuit ab emptore deceptus ultra dimidiam justi pretii, si possit consequi supplementum justi pretii, si res vendita fuerit desperdita, vel deteriorata, vide *num. 10. dict. leg. 56. tit. 5. part. 5.*
- VENDITOR REI ALIENÆ** an illam tradere teneatur emptori, vide *num. 1. leg. 19. tit. 5. part. 5.*
- Et an venditori applicetur pretium, quod ab emptore scienter rem esse alienam recuperatur, & quid si contractus sit a jure prohibitus, vide *ibidem in num. 3.*
- Et quid si sint duo emptores rei alienæ, & unus ex eis sit sciens, aliis vero sit ignorans, vide *ibidem.*
- VENENUM** si ab aliquo ematur ea intentione, ut alicui daret, si non dedit, an eodem modo puniatur, ac si disset, vide *num. 1. leg. 17. tit. 5. part. 5.*
- Venenum si alicui vendatur, an & quando vendor incurrat poenam mortis, vide *num. 2. leg. 7. per text. ibi, tit. 8. part. 7.*
- Et in materia venenati, vide *num. 3. & 4. ibidem.*
- VENIALIA PECCATA** an & quando teneatur quis confiteri, vide *num. 2. in med. leg. 23. tit. 4. part. 1.*
- Venialia peccata efficiuntur mortalia ex frequentatione, & ex contemptu, vide *ibidem.*
- Venialia peccata quæ lat, & an haec impediant alicui promoveri ad Episcopatum, vide *gloss. per text. ibi, leg. 34. tit. 5. part. 1.*
- VENIENS** ad curiam Regis an pro debito proprio capi posse, & quid jure ordinamenti, vide *num. 3. leg. 4. tit. 3. part. 3.*
- Et an possit ingressus impediri venientibus, & quando, vide *num. 3. leg. 7. tit. 29. part. 3.*
- VENIENTES** ab intestato an & quando præferantur filio, quando haereditas ab aliquo tanquam ab indigno auferitur, vide *gloss. leg. 27. & 29. & num. 4. & 5. leg. 28. tit. 1. part. 6.*
- Et quando præferantur si institutio habeatur pro non scripta, vide *num. 1. leg. 4. tit. 3. part. 6.*
- Venientes ab intestato an exclaudant filium in successione haeredis incapacis, vide *num. 4. & 5. leg. 22. tit. 3. part. 6.*
- Venientes ab intestato an admittantur, quando testator decelit sine testamento, si reliquerit uxorem prægnantem, vide *num. 1. leg. 16. tit. 6. part. 6.*
- Et quid si posthumus sit cum aliquo haeres institutus, an tunc ejus cohæres adire possit, & pro qua parte, vide *ibidem.*
- Venientes ab intestato an admittantur si velint probare filium causam ingratitudinis commississe, ut illum a patris successione exclaudant, quando ejus pater nullum condidit testamentum, vide *num. 8. leg. 10. tit. 7. part. 6.*
- Venientes ab intestato semper presumuntur venire ex tacita voluntate defuncti, vide *num. 3. leg. 5. tit. 9. part. 6.*
- Venientes ab intestato an exclaudantur per conjunctum in portione conjuncti, & quando, vide *num. 6. leg. 33. tit. 9. part. 6.*
- Et an venientibus ab intestato competit beneficium legis finali, C. de dicto D. Adriani tollendo, vide *num. 1. in med. leg. 2. tit. 14. part. 6.*
- VENTER** uxoris an possit ex rescripto Principis emancipari, vide *num. 1. leg. 16. tit. 18. part. 4.*
- Et qui in ventre uxoris est in commodosis omnibus progeminatus habetur, vide *num. 1. per text. ibi, leg. 3. tit. 23. part. 4.*
- Venter an debeat in possessionem mitti etiam in majoriis, stantes in hoc leges Tauri, vide *dict. num. 1.*
- Venter uxoris defuncti mariti an debeat mitti in possessionem rerum sui patris, & non alii consanguinei, vide *gloss. leg. 16. per text. ibi, tit. 6. part. 6.*
- Venter uxoris qualiter custodiri debeat per consanguineos, & quibus hoc fieri permittatur, & sub qua forma fiet, vide *gloss. leg. 17. per text. ibi, tit. 6. part. 6.*
- VERBA** concurrent debent in baptizando, vide *num. 3. leg. 2. tit. 4. part. 1.*
- Verba quæ requirantur ad hoc, ut quis dicatur verè baptizatus, vide *num. 1. in princ. leg. 3. tit. 4. part. 1.*
- Verbum aestimare denotat arbitrium boni viri, eti ad aliquem actum directè referatur, vide *num. 2. in fin. leg. 54. tit. 6. part. 1.*
- Verba debent intelligi secundum qualitatem personæ, cui referuntur, vide *num. 1. leg. 17. tit. 9. part. 1.*
- Verba obscura posita in instrumento vitiant instrumen-

tum , vide num. 3. leg. 3. tit. 4. part. 5.
 Verba jocosa licet in alium proferantur , non competit illi
 actio injuriarum , si animus injuriandi absit , vide num.
 5. leg. 30. tit. 9. part. 2.
 Et judex arbitrabitur quo animo verba illa dicta fuerint ,
 vide *ibidem*.
 Verba ubi naturaliter valent intelligi , non debent accipi
 civiliter , vide num. 1. leg. 2. tit. 15. part. 2. & num.
 10. dict. leg. 2.
 Verba testatoris debent intelligi secundum consuetudinem ,
 vel statutum lociubi disponitur , vide *ibidem*.
 Verbum debet importat necessitatem , aliquando tamen
 importat honestatem , vide num. 1. leg. 2. tit. 29. part.
 2. & num. 3. leg. 9. tit. 4. part. 3.
 Verba composita favus mellis , & illi melius audiuntur ,
 vide num. 4. leg. 7. tit. 6. part. 3.
 Et cavendum est verbis superfluis , vide *ibidem* num. 6.
 Verbum debet quod importet necessitatem , vide num.
 5. leg. 22. tit. 11. part. 3.
 Verba debent restringi ad cogitata , vide num. 10. leg.
 27. tit. 11. part. 3.
 Verba privilegii inspici debent , ut secundum ejus tenorem
 judicetur , vide num. 1. leg. 11. tit. 18. part. 3.
 Verba generalia dicuntur , etiam si ibi aliqua specialitas
 conjugatur , vide num. 1. leg. 45. tit. 18. part. 3.
 Verba assertoria minoris pesita in venditione quam facit ,
 scilicet , quod fuit factum ad utilitatem suam , an talis
 assertio etiam jurata teneat , vide num. 2. leg. 59.
 tit. 18. part. 3.
 Verba an sint necessaria in nuntiatione operis novi , quae
 fit per iactum lapidis , vide num. 12. leg. 1. tit. 32. part. 3.
 Verba obscura si proferantur à contrahentibus matrimoniu-
 mium , qualiter sint intelligenda , & per quae verba ma-
 trimonium contrahatur , vide num. 8. leg. 2. tit. 1. part. 4.
 Et per quae verba matrimonium dicatur contractum per
 verba de praesenti , vide *ibidem* in num. 9.
 Verba an sint necessaria ad validitatem matrimonii in va-
 lentibus loqui saltim quoad Ecclesiam , vide num. 7.
 leg. 5. tit. 2. part. 4.
 Et quid si filia cum esset præsens nihil dixit , & passa fuit
 se sub barrari , si pater pro ea loqueretur , an teneat ma-
 trimonium , vide *ibidem*.
 Verba qualia , & quomodo proferri debeant quando pro-
 curator alicujus contrahit matrimonium nomine alterius , vide num. 8. *ibidem*.
 Verba generalia restringuntur ex adjuncto praecedenti , vi-
 de num. 1. leg. 2. tit. 6. part. 4.
 Verba testatoris verificari debent secundum juris disposi-
 tionem , vide num. 9. leg. 1. tit. 13. part. 4.
 Verbum toties de quo vicibus intelligatur , vide num.
 13. leg. 56. tit. 18. part. 3.
 Verbum experiri ponitur pro defendere in casu leg. sæpe ,
 ff. de re judicata , vide num. 12. leg. 20. tit. 22. part. 3.
 Verbum perpetuo facit rem durare ultra centum annos ,
 vide num. 1. leg. 26. tit. 31. part. 3.
 Verbum tradere , & verbum dare idem significant , & in
 quo differant , vide num. 1. leg. 31. tit. 11. part. 4.
 Verbum sum est verbum substantivum , importatque rei
 veritatem , non vero fictionem , vide num. 10. leg. 4.
 tit. 15. part. 4.
 Verbum summatum qualiter intelligatur , vide num. 1.
 per text. *ibid.* leg. 7. tit. 19. part. 4.
 Verba contractus qualiter formari debeant quando ali-
 quis emit rem , ut negotiorum gestor , velut procu-
 rator , vide num. 1. leg. 48. tit. 5. part. 5.
 Verbum habeat non significat ipso jure , vide num. 2.
 quest. 4. leg. 55. tit. 5. part. 5.
 Verbum sum , es , est , & quod sit substantivum , ne-
 que significet ipso jure , vide *ibid. post med. illius quest.*
 Verbum vendere an comprehendat quamcumque aliena-
 tionem , vide *ibidem* in num. 4.
 Verba accipiuntur secundum subjectam materiam , vide
 num. 50. leg. 23. per text. *ibid.* tit. 8. part. 5.
 Verbum debet regulariter importat necessitatem , vide
 num. 1. leg. 2. tit. 9. part. 5.

Verba si interponantur ante responsonem , an per hoc
 vitietur stipulatio , & quid jure Regni , vide num. 1.
 leg. 2. tit. 11. part. 5.
 Verba enuntiativa instrumenti , an & quando probent , &
 quoad quid , vide num. 2. leg. 32. tit. 11. part. 5.
 Verba an requirantur in mandato , & qualia , vide *gloss.*
 leg. 24. per text. *ibid.* tit. 12. part. 5.
 Verbum habeat , & verbum relinquat adjectis universita-
 ti bonorum inducunt institutionem , vide num. 9. leg.
 6. tit. 3. part. 6.
 Verba testatoris debent impropriari , ut voluntas ipsius
 servetur , vide num. 19. in med. leg. 12. tit. 3. part. 6.
 Verba sunt adaptanda personis cum quibus loquimur se-
 condum qualitates personarum , vide num. 8. leg. 5. tit.
 8. part. 6.
 Verbum semel positum aliquando propriè , aliquando
 vero impropriè sumitur , vide num. 7. in princip. leg.
 7. tit. 8. part. 6.
 Verba quæliter desiderentur in legatis , & quid si erretur
 in nomine rei legatae , vide *gloss. leg. 28. per text. ibi.*
 tit. 9. part. 6.
 Verba si sunt ita obscura quod nullum intellectum pos-
 sit subtiliueri , an valeat scriptura , vide *ibid. in num. 2.*
 Verba quæliter important liberum arbitrium , vide num. 1.
 leg. 29. tit. 9. part. 6.
 Et an legata possint ponit in arbitrio hæredis , & quid in
 contractibus , vide dict. num. 1. dict. leg. 29. tit. 9. part. 6.
 Verba taxativa impediunt jus accrescendi , vide num. 6.
 leg. 33. tit. 9. part. 6.
 Verba impropriantur ut deseruant intentioni , vide num.
 1. leg. 2. tit. 12. part. 6.
 Verba conditionalia sunt propriè intelligenda , vide num.
 1. leg. 3. tit. 12. part. 6.
 Verba generalia certam notitiam , & cognitionem non in-
 ferunt , vide num. 2. leg. 3. tit. 13. part. 6.
 Verba testatoris secundum juris dispositionem debent in-
 terpretari , vide num. 7. ad fin. leg. 3. tit. 13. part. 6.
 Et quibus verbis tutor , vel curator factura sui minoris
 authorare debeat , vide num. 7. leg. 17. tit. 16. part. 6.
 Verbum potest importat necessitatem , quando lex ubi est
 tendit ad punitionem delictorum , vide num. 5. in me-
 dio leg. 18. tit. 1. part. 7.
 Verbum volumus , & verbum decernimus inducunt jus
 de novo , vide num. 9. leg. 22. per text. *ibid.* tit. 1. p. 7.
 Verbum universale debet limitari , & restringi ex con-
 sideratione debitum circumspectiarum , vide num. 5.
 leg. 2. tit. 2. part. 7.
 Verbum sunt inducit privationem ipso jure , vide num. 3.
 post. princ. leg. 4. tit. 2. part. 7.
 Verbum dubium qualiter , & a quibus declarari debeat ,
 vide *gloss. leg. 2. 3. 4. & 5. per text. ibi.* tit. 33. part. 7.
 Verbum habens duas significationes propriam , scilicet ,
 & impropria cui stare debeamus , vide num. 1. leg. 5.
 tit. 33. part. 7.
 Et quid si habeat duas significationes proprias , vide *ibid.*
 Verba privilegiorum latè sunt interpretanda , vide *gloss.*
 leg. 28. per text. *ibid.* tit. 34. part. 7.
VERBORUM OBLIGATIO , vide de hoc supra in
 verbo : STIPULATIO.
VERBERARE an possit Episcopus , seu alius Prælatus
 aliquem propriis suis manibus , vide num. 5. leg. 56.
 tit. 5. part. 1.
 Verberare Clericum non potest laicus , etiam de mandato
 Prælati sub excommunicationis pena , vide num. 9.
 dict. leg. 56.
 Verberatio Clericorum non potest fieri per conversum
 alicujus ordinis , vide dict. num. 9.
 Verberatio Clericorum est canonibus odiosa , vide *ibidem* in fine.
VERECUNDIA impedit nobis facere aliqua , vide num.
 13. in proem. part.
 Verecundia est maxima pars pœnitentiae , & dicitur pœ-
 na , vide num. 4. in princip. leg. 23. tit. 4. part. 1.
 Verecundia non est causa dividendi confessionem , vide
ibidem.

Septem Partitarum.

533

Verecundia, & honestas sororiant, vide num. 1. leg. 37. tit. 6. part. 1.

Verecundia bene excusat ut aliquid non fiat, vide num. 2. leg. 16. tit. 13. part. 2.

Verecundia plus stimulat nobiles, quam ignobiles, vide num. 2. per text. ibi, leg. 6. tit. 18. part. 2.

Verecundia, & aliquando parcit verecundiae, vide num. 3. leg. 2. per text. ibi, tit. 11. part. 7.

VERITAS debet semper dici etiam si inde scandalum oriatur, vide num. 3. leg. 50. tit. 5. part. 1.

Veritas quid sit, vide num. 1. leg. 3. tit. 4. part. 2.

Veritas major est fictione, vide num. 1. in proœmio, tit. 1. part. 4.

Veritas plus valet, quam opinio, & quid in delictis, vide num. 1. leg. 31. per text. ibi, tit. 12. part. 5.

Veritas potest à judice investigari tribus viis, vide num. 7. in prologo 7. part. per text. ibi.

VERUS peccit quis dicatur, vide num. fin. in princ. leg. 25. tit. 4. part. 1.

Verus contumax, sive factus, qui esse dicatur, vide num. 8. & 10. leg. 4. tit. 22. part. 3.

Et an illi appellare possint petita, vel non petita restitutio-
ne in integrum si verius in judice adhuc pro tribunali
sedente, vide dict. num. 9. & 10. ibidem.

Verus contumax quis dicatur, & quare ad appellandum
non admittatur, & quid si de facto admittatur, vide
num. 2. leg. 9. tit. 23. part. 3.

Et an ille excludatur ab appellatione taxationis expensa-
rum, vide ibidem.

Et de qua contumacia istud intelligatur, vide ibidem.

Et quid si ille talis esset rusticus, minor, vel mulier, vide
dict. num. 2. in fin.

VESTIS SACRA cum servire non potest debet concre-
mari, neque ex ea aliquid fieri potest, vide num. 6.
leg. 64. tit. 4. part. 1.

Vestimenta Sacerdotalia benedici debent, vide num. 1.
leg. 14. tit. 5. part. 1.

Vestis lugubris an dicatur impensa funeris necessaria, vi-
de num. 8. post princ. leg. 12. tit. 13. part. 1.

Et an statibus legibus Tauri istæ velles deducantur de
quinta parte bonorum, & quales, vide ibidem.

Velles lugubres uxoris, & filiorum, & etiam quæ dan-
tur famulis necessariò secundum consuetudinem patræ
deduci debent de quinta bonorum, vide ibidem.

Vestes Sacerdotales significant virtutes, & ipsorum bona
opera, ideo cum vestibus Sacerdotes sepeliuntur, vide
num. 2. leg. 13. tit. 13. part. 1.

Vestes honorabiles, & pretiosæ possunt in festivitatibus
poni, & indui magis, quam in aliis diebus, vide num.
1. per text. ibi, leg. 2. tit. 23. part. 1.

Vestis quæ fuit sua prima, & secunda causa, & aliquæ
de vestibus, vide num. 1. leg. 4. tit. 5. part. 2.

Vestes ornatas licet portare si ad finem jaſtantæ non fiat,
vide num. 2. leg. 8. tit. 7. part. 2.

Vestes fieri debent secundum consuetudinem regionis,
vide num. 5. leg. 18. tit. 21. part. 2.

Vestes festivales, & de excusa, & quales alia ab uxore
reddi debeant hæredibus mariti matrimonio soluto,
vide num. 9. leg. 23. tit. 11. part. 4.

Et quid de annulis, gemmis, & alijs ornamentijs, & an
maritus ista uxori suæ dare teneatur, vide ibid. in fin.

Vestis, & est apud Deum abominabile, si mulier utatur
veste virili, & quando sibi licet, vide num. 10. leg.
3. tit. 12. part. 5.

Vestis, & an vestes luctuosæ quæ dantur tempore mortis
teltatoris dicantur impensa funeris, & sint privilegia, vide
num. 4. leg. 2. tit. 11. part. 6.

Vestes viduæ datæ uxori, an dicantur impensa fune-
ris, ut de quinto bonorum deducantur, vide ibidem.

Et tales vestes uxori viduæ tradite imputentor hæredi,
& non in summa dotis, & quid si uxor postea nubat,
an illas teneatur restituere, & quales esse debeant, vi-
de dict. num. 4. dict. leg. 2. tit. 11. part. 6.

Vestis appellatione quæ veniant sive in legatis, vel alibi,
vide num. 8. leg. 8. per text. ibi, tit. 33. part. 7.

Et si quis vult vestes debet resignare veteres, vide dict.
num. 8. in fin. dict. leg. 8.

VETULA quæ parere non potest si matrimonium con-
trahat, valet, & tenet, vide num. 4. leg. 3. tit. 2. part. 4.

VIA publica utrum vendi possit, sive ab aliquo præscri-
bi, vide num. 2. & 3. leg. 7. tit. 29. part. 3.

Vix sunt omnibus communes jure naturæ, & legibus
gentium, & propter hoc prohibentur occupari, vide
ibi num. 3.

Via publica quare via Regia nominetur, & an aliquibus
possit impediri, & quare, vide dict. num. 3.

Et an Rex ex causa possit prohibere ingressum, & transi-
tum per viam publicam, vide dict. num. 3.

VICARIUS Episcopi potest dare licentiam alicui sibi sub-
ditu ut confiteatur cum alieno Sacerdote, vide num. 7.
leg. 21. tit. 4. part. 1.

Vicarium constitutus curam animarum tradit, vide num.
3. leg. 8. tit. 17. part. 1.

Vicarius alicujus Rectoris Ecclesiæ ad tempus ibi posi-
tum, an oblationes sibi factas suas faciat, vel non,
vide num. 2. leg. 6. tit. 19. part. 1.

Vicarium alicujus offendens alicui, an puniatur eadem
peccata, ac si offendisset verum dominum, vide num. 5.
leg. 18. tit. 1. part. 2.

Et an possit extendere manus ad insolita, vide ibidem.
Vicarius a Rege potestati datus si delinquat à potestate
non debet puniri, sed a Rege tantum, vide num. 3.
leg. 4. tit. 24. part. 2.

Vicarius Episcopi habet ordinarium jurisdictionem, vi-
carii vero aliorum judicem secularium non, vide
num. 1. leg. 2. tit. 4. part. 3.

Vicarius an possit cognoscere de causa suo majori commis-
sa tub nomine dignitatis, vide num. 8. leg. 47. tit.
18. part. 3.

Vicarius an ponit possint per inferiores Praelatos quando ex
causa se absentant, & qualiter, vide num. 6. leg. 4.
tit. 20. part. 3.

VICE-REX, & de ejus potestate, & quid si offendatur,
an castigetur illum offendens, ac si Regem, sive domi-
num offendisset, vide num. 5. leg. 13. tit. 1. part. 2.

Et an possit extendere manus ad insolita, vide ibidem.
VICINIA an teneatur contribuere ad reparationem do-
mus delictæ ut ignis mitigaretur, vide num. 2. leg.
12. tit. 15. part. 7.

VICINUS & de jure forum vicini tenebantur partem,
fructuum viliori pretio vendere pro commodis publicis
vide num. 1. leg. 10. tit. 28. part. 3.

Vicinus si in damnum vicini aquam à fundo suo ejecerit
nè sibi noceat, neque aliqua servitute tenetur, non po-
test aliqua actione teneri, vide num. 5. leg. 13. tit.
32. part. 3.

Vicinus & qui sint illi vicini qui teneantur ad reparationem
pontium, vel ad ejus constructionem, vide num. 3.
leg. 20. tit. 32. part. 3.

Vicini Villarem, sive calitorum quæ subsunt civitati qua-
liter teneantur contribuere ad refectionem mariorum
Civitatis, vide num. 4. leg. 5. tit. 15. part. 4.

Vicinus an habeat jus retrahendi rem à vicino alicui extra-
neo venditam ratione coavincitatis, vide num. 8. leg.
55. tit. 5. part. 5.

Vicinus an presumatur quis illius loci in quo testimonium,
vide num. 4. leg. 1. tit. 1. part. 6.

Vicinus si ob timorem ignis domum vicini destruat,
& quando à pena liberetur, vel non, vide num. 2. leg.
12. per text. ibi, tit. 15. part. 7.

Et an tunc Civitas, vel vicinia teneantur contribuere ad
reparationem domus delictæ isto modo. vide d. n. 2.

Vicinus quando judicii petere possit quod jubeat vicino
suo, ut arbor scindatur, vel tollatur ab ipsius persona,
si sibi maximum damnum prævenerit, & quando
hoc ita erit, vide num. 14. 15. & 16. cum sequentibus,
leg. 28. per text. ibi, tit. 15. part. 7.

Et an tunc vicino hoc petenti obstat præscriptio 30.
vel 40. annorum, vide num. 17. dict. leg. 28. tit.
15. part. 7.

Tertia

VICTUA-

Index materiarum

- VICTUALIA an licet deferre inimicis tempore belli, five pacis, & quid si affiantur pro redemptione captivorum quando aliter fieri non potest, vide num. 2. leg. 38. tit. 9. part. 1.
- Victualia non licet deferre sarracenis tempore belli, & an tempore pacis, vel treguae, vide num. 3. leg. 22. tit. 5. part. 5.
- Victualia an debeant vendi hostibus fidei quando veniunt causa legationis, vide num. 4. dict. leg. 22. tit. 5. part. 5.
- VICTOR an necessitetur ad appellandum si in sententia fuit gravatus, si vixus appellaverit, vide num. 1. leg. 9. tit. 23. part. 3.
- Et quid si contumax fuerit antea, & qualis in illo casum eo servetur, & quare, vide ibidem in num. 2.
- Et de qua contumacia istud intelligatur, & quid si de facto admittatur ad petendum, vide dict. num. 2.
- Et quid si iste talis esset rutticus, minor, vel mulier, vide ibidem in fin.
- Et quid si veniat judice adhuc sedente, vel habuit justam causam non veniendi, yide num. 4. dict. leg. 9. tit. 23. part. 3.
- Victor qui fuit fallitatis conscius si fuerit pro eo sententia lata, an si transacti sint 20. anni possit peti rescissio illius sententiae, vide num. 3. leg. 2. tit. 26. part. 3.
- VICTUS victori an teneatur ad expensas, quas victor in domo sua facere debuerat, vide num. 2. leg. 21. tit. 3. part. 3.
- Victus qualiter, & sub qua cautione beat rem victori restituere si timeat quod aliis eam rem sibi in judicio petet, vide num. 2. leg. 6. tit. 10. part. 3.
- Victus debet a judice in expensis condemnari etiam si causa sit criminalis, vide num. 1. leg. 8. tit. 22. part. 3.
- Et an fiat condemnatio dannorum in rebus victoris illatorum, vide ibidem.
- Et qualiter fiet condemnatio victualium, vide dict. num. 1. ad ejus finem.
- Victus an sit condemnandus in interesse quod victor praetendit, eò quod avocatus fuit a suis negotiis, vide num. 1. leg. 8. tit. 22. part. 3.
- Victus an in expensis condemnetur si ab amico fuit victor hospitatus, vel habuit gratum patrocinium, vide ibidem.
- Victus victori debet condemnari in expensis in qualibet articulo incidenti, vel emergenti, vide dict. n. 1. in fin.
- Victus victori expensas solvere non debet, quas fecit ultra quam debebat, vide dict. num. 1. in finalibus verbis.
- Victus in expensis an debeat condemnari, si in principio litis juramentum calunniae præstitit, vide num. 2. leg. 8. tit. 22. part. 3.
- Victus in expensis non debet condemnari si justam habuit litigandi causam, vide num. 3. leg. 8. tit. 22. part. 3.
- Et quid si in certa parte judicij habuit certam causam litigandi, in reliqua vero non, & quid si liti celsit, vide dict. num. 3. in fin.
- Et an sententia lata pro tertio qui appellavit, quia jus ad rem praetendebat, proficit victo non appellanti, vide num. 1. leg. 4. tit. 23. part. 3.
- Victus appellans an haec appellatio victori proficit, neque appellare necesse debeat, vide num. 1. leg. 9. tit. 23. part. 3.
- VICUS sequitur Civitatem, & qualiter illius vicini ad refectionem murorum Civitatis cui subsunt contribuere teneantur, vide num. 4. leg. 5. tit. 15. part. 4.
- VIDUA quæ propriè dicatur, & an illa quæ numquam habuit maritum, vide num. 2. leg. 5. tit. 3. part. 3.
- Et an causæ viduarum sint de casibus curiæ, & de quibus viduis hoc sit intelligendum, vide ibidem.
- Vidua si timeat se ab aliquo per vim cognosci, talis timor inducit justum metum, vide num. 12. leg. 15. tit. 2. part. 4.
- Viduae an possint dari arræ, sicuti illis potest fieri donatio propter nuptias, vide num. 4. ad finem leg. 1. tit. 11. part. 4. & num. 2. leg. 87. tit. 18. part. 3.
- Vidua, quæ unico matrimonio est contenta, est exemplar honestatis, & pudicitiae, vide num. 1. leg. 1. tit. 12. part. 4.
- Vidua per quas causas impediatur secundò nubere intra annum luctus, vide num. 3. leg. 3. tit. 12. part. 4.
- Et si nubat, an & quando propter illud pœnas sustinet, vide num. 3. supradict.
- Vidua an post matiti mortem ab hereditibus de adulterio accusari possit, vide num. 8. leg. 3. tit. 17. part. 7.
- Vidua filia an a patre occidi possit impunè, si illam turpiter cum alio invenerit, vide num. 2. leg. 14. per text. ibi, tit. 17. part. 7.
- Et de poena inducentis viduam ad fornicationem per vim vel sine vi, vide num. 3. leg. 2. tit. 19. part. 7. per illum text. ibi, & gloss. leg. 3. tit. 20. part. 7.
- VILLA, seu castrum an possit facere statuta pœnalia, si jurisdictione caret, vide num. 1. leg. 12. tit. 1. part. 1.
- Villa, seu castrum sunt nomina universitatem designantia, vide num. 8. leg. 68. tit. 18. part. 3.
- Villa, seu castrum si unitur Civitati an amittat privilegia sua, & transeat in Civitatem, vide num. 3. leg. 7. tit. 20. part. 3.
- Villa quid significet in Italia, & Francia, & quæ dicatur Villa, & Villa magna equiparatur Civitati, vide num. 4. dict. leg. 7.
- Villa, seu Civitas an habeat fundatam suam intentionem in montibus, & vallibus sibi propinquis, vide num. 6. leg. 9. tit. 28. part. 3.
- Villæ, & castra faciunt collectam sub Civitate cui substant, & qualiter debeant contribuere in contributione murorum, seu fossororum Civitatis, vide num. 4. leg. 5. tit. 15. part. 4.
- Villæ, & castra sunt nomina quæ in se continent jurisdictionem, honorem, & delictum, & etiam jus patronatus, vide num. 3. leg. 9. tit. 4. part. 5.
- Villæ propriæ dicuntur ædificia sine muris, vide dict. num. 3. dict. leg. 9. tit. 4. part. 5.
- Villæ, & castra an à quocumque ædificari possint de novo in proprio ipsius loco, vide num. 4. leg. 9. tit. 4. part. 5.
- Et an Villæ sic ædificatae subsunt Civitati, vel an dominii ædificantes ibidem aliquam habeant jurisdictionem, vide ibidem.
- Villæ quando generaliter alicui donantur cum omnibus iuribus, &c. quid in tali venditione veniat, vide num. 5. dict. leg. 9. per text. ibi.
- Villæ, & castra an & quando ad emendam damni teneantur, quando mercatores spoliantur in itineribus, & confiniis suis, & quid si illi, qui fecerunt violentiam sunt fortiores, vel maleficium frat de nocte, vide num. 7. & 8. leg. 4. tit. 7. part. 5.
- Villa, & an quælibet Villa gaudeat reipublicæ privilegiis, vide num. 3. in fin. leg. 10. tit. 19. part. 6.
- VILIS persona si producatur in testem an prius torqueri debeat, & an per talem torturam purgetur ejus infamia, vide num. 4. leg. 42. tit. 16. part. 3.
- Vilis causa quæ dicatur quantum ad hoc, ut possit iudex in ea sine scriptura sententiare, vide num. 1. leg. 6. tit. 21. part. 3.
- Vilis persona an dicatur illa, quæ ministrat, & dat vinum potantibus, & quid de domina cauponæ, & quæ alias viles personæ nominentur, vide num. 5. leg. 3. tit. 14. part. 4.
- Vilis persona quæ dicatur, vide num. 2. leg. 12. tit. 7. part. 6. & num. 4. leg. 3. tit. 30. part. 7.
- Vilis cùm pœnam mortis meretur debet infurcari, vel concremari, non decapitari, vide num. 6. leg. 6. tit. 31. part. 7.
- Vilis vita non facit quem immunem, nec solutum legibus, vide num. final. leg. 16. tit. 1. part. 1.
- VINCULATUS, vide de hoc in verbo : C A R C E S R A T U S.
- VINEA simpliciter vendita si in ea adsit aliquod torcular pro uvis, an illud torcular veniat cum vinea, si de eo tempore celebrati contractus nihil dictum sit, & quando non, vide num. 3. leg. 31. tit. 5. part. 5.
- VINUM plus debet esse in quantitate, quam aqua ad consecrationem faciendam, vide num. 8. leg. 52. tit. 4. part. 1.
- Vinum ad consecrationem debet esse de vitibus, si tamen in ea Provincia non coligatur, debet ibi portari, vide num. 8. supradict.

Septem Partitarum.

535

- Vinum est nutrix, & fomes omnium vitiorum, vide num. 3. leg. 36. tit. 5. part. 1.
- V. num laetificat cor hominis, vide num. 2. leg. 15. tit. 10. part. 1.
- Vinum est luxuriosa res, vide num. 1. leg. 6. tit. 7. part. 2.
- Et quinque vini ciatis duo adderentur aquæ, vide ibidem in num. 2.
- Vinum purum antiqui bibebant, & usquequo, vide num. 2. dict. leg. 6.
- Vini portio immoda mutilem quem reddit ad coitum, & quare, vide num. 3. leg. 6. tit. 7. part. 2.
- Vinum dans potantibus in taberna, illud officium exercendo, si mulier sit dicitur vilis persona, & quid de domina cauponæ, vide num. 5. leg. 3. tit. 14. part. 4.
- Vinum ab aliquo emprum si ab emptore signetur, an per hoc videatur habere iplius vini dominium, vide num. 8. leg. 23. tit. 5. part. 5.
- Viduum si vendatur in genere si ante degustationem pereat, cuius periculum pereat an emptoris, vide num. 1. leg. 24. tit. 5. part. 5.
- Et quid operetur si in genere vendatur, in specie, vel ad mensuram, vide num. 2. dict. leg. 14.
- Vinum si vendatur sine mensuratione, an ad emptorem, vel ad venditorem damnum, vel lucrum pertineat, vide num. 3. leg. 25. per text. ibi, tit. 5. part. 5.
- Vinum si alicui vendatur etiam in specie, & postea deterioratur, an periculum ad venditorem pertineat, quando ipse sciebat vinum non duraturum, & de hoc emptorem non admonuit, vide num. 2. leg. 39. per text. ibi, tit. 5. part. 5.
- Vinum minoris an tutor, vel curator in tempus caritatem servare debeat, vide num. 9. leg. 15. tit. 16. part. 6.
- Et an teneatur mittere in alium locum, ut carius vendatur, vide ibidem.
- Et debet ponni in rationibus tutorum tempus venditionis, ne contra ipsum presumatur venditum tempore cariori, vide ibidem.
- Vinum si alicui legetur an veniant in tali legato vasa, & quando, & qualia, vide num. 9. leg. 5. tit. 33. part. 7.
- VIOLANS** interdictum irregularis est, vide num. 6. leg. 18. tit. 9. part. 1.
- Violans muros, vel violator fossarum circa muros qualiter puniatur, vide num. 2. leg. 15. tit. 28. part. 3.
- VIOLENTIA** data in se immobili an purgetur, si res ad dominum revertatur, vide num. 2. leg. 4. tit. 29. part. 3.
- Violentia si committatur adepta jam possessione in ipsa defendenda, an faciat rem vitio violentiae affici, vide ibidem.
- Violentia qualis esse debet, ut per eam uxor alicujus ab adulterio excusat, & quid si maritus præmonuit, ut fugeret, ne vi hostium opprimeretur, & ipsa noluit, vide num. 1. per text. ibi, leg. 7. tit. 9. part. 4.
- Violentia semper præsumitur in tyranno, vel Rege cogniente virginem, vide ad quid iſtud moveat, & dicit dict. num. 1. dict. leg. 7.
- Violentia semper præsumitur in potente, & ex quibus colligitur, vide num. 2. leg. 6. tit. 25. part. 4.
- Violentia propriè quæ dicatur, & quid si impetus in aliun non est factus, vide gloss. leg. 1. per text. ibi, tit. 10. part. 7.
- Violentia infertur multis, & diversis modis, vide gloss. leg. 2. 3. 4. & 5. cum aliis leg. ibidem tit. 10. part. 7.
- Violentia infertur ab illo, qui se defendere intendit, vide num. 2. & 3. leg. 7. tit. 10. part. 7. per text. ibi.
- Violentia cum armis an possit fieri per mulierem, vide num. 1. leg. 8. tit. 10. part. 7.
- Et de pena inferentis violentiam cum armis, vel sine armis, vide gloss. leg. 8. 9. & 10. tit. 10. part. 7.
- Violentia illata per aliquem circa rem propriam, vel alienam an & quando punibilis sit, vide num. 1. leg. 10. per text. ibi, tit. 10. part. 7.
- Violentia illata facit quem teneri, etiam de fructibus percipiendis, vide num. 2. dict. leg. 10. per illum text.
- Violentia creditoris circa recuperationem sui debiti, qua-
- liter puniatur, vide num. 1. & 2. leg. 14. per text. ibi, tit. 10. part. 7.
- Violentia per creditorem facta alteri de loco debitoris sui, qui sibi aliquid non debet, qualiter sit punienda, vide gloss. leg. 15. per illum text. ibi, tit. 10. part. 7.
- Violentia commissa per dominum in expellendo per vim fructuarium, vel feudatarium qualiter puniatur, & quid è contra, vide num. 2. leg. 16. per text. ibi, tit. 10. part. 7.
- Violentia si inferatur per Prælatum communicato consilio, an illa præjudicet Ecclesiæ, ut ipsa incidat in poenam, legis si quis in tantam, C. unde vi, & quando sic, & plura de hoc, vide per num. 2. leg. 17. tit. 10. part. 7.
- Et quid si fiat per rectorem universitatis, vel per ipsam universitatem, vide ibidem in num. 5. & 6.
- Violentia facta meretrici qualiter puniatur, vide num. 7. leg. 2. per text. ibi, tit. 19. part. 7.
- Violentia per aliquem illata mulieri honestè viventi à qualibet de populo illam inferens acculari potest, & quando, vide num. 1. & 2. per text. ibi, tit. 20. part. 7.
- Violentia major dicitur illa quæ in persona fit, quam illa quæ fit rebus, vide dict. num. 1.
- Violentia facta mulieri nuptæ, viduæ, vel virginis qualiter puniatur, & quando, vide gloss. leg. 3. per text. ibi, tit. 20. part. 7.
- Et an folius rapius violentus sine commixtione sufficiat ad incurriendim poenam legis, vide ibi num. 2.
- Violentia si ab sponto interatur ipso se, illam rapiendo, qualiter puniatur, vide num. 5. dict. leg. 3. per text. ibi, tit. 20. part. 7.
- Violentia an excusat christianum, si ore tantum fidem Christi abnegaret, vide num. 1. leg. 4. tit. 25. part. 7.
- Et de poena eximentis aliquem à carcere per violentiam, vide per num. 1. leg. 14. per text. ibi, tit. 29. part. 7.
- VIOLENTER** factum quod dicatur, vide gloss. leg. 2. 3. 4. 5. & 6. cum legib. ibidem sequent. tit. 10. part. 7.
- Violenter factum per Prælatum, vel per rectorem universitatis qualiter debeat puniri, & quando damnum ad Ecclesiæ, vel ad universitatem pertineat, vel non, vide gloss. leg. 17. per text. ibi, tit. 10. part. 7.
- VIOLENS** possessor qui rem suam per violentiam occupavit an puniatur propter hoc, & an teneatur illam restituere in foro conscientiæ, etiam si sua sit, vide num. 1. leg. 10. per text. ibi, tit. 10. part. 7.
- Violentus possessor tenetur, etiam de fructibus percipiens, vide ibidem num. 2.
- VIOLENTIUM** simpliciter quod dicatur, vide num. 5. leg. 15. tit. 2. part. 4.
- VIR**, & uxor ad paria judicari debent, vide num. 2. leg. 7. tit. 2. part. 4.
- Vir licet leprosus sit, in reditione tamen debiti magis imminet periculum si mulier leprosa sit, quam mulier si vir illud esset, vide num. 7. dict. leg. 7. tit. 2. part. 4.
- Vir si maxima sit agiitudine detentus, ita quod sine periculo persona uxori petenti debitum non possit reddere, an ad illud teneatur, vide ibidem.
- Vir uxorem suam de adulterio accusare potest coram iudice seculari, non tamen illud uxori licbit, vide num. 4. leg. 8. tit. 2. part. 4.
- Vir si postquam uxori suæ adulterium remisit, ipse adulterium fecit, an uxor illum acculare possit, vide ibidem in num. 5.
- Vir si habet membrum aridum, sive carnosum, an propter hoc matrimonium fieri impediatur, sicutumque dirimatur, vide num. 5. leg. 17. tit. 2. part. 4.
- Vir an teneatur in certo loco babitare cum ejus uxore, si tempore contractus matrimonii illud promisit, vide num. 5. leg. 2. tit. 5. part. 4.
- Vir si non potest uxorem virginem carnaliter cognoscere, & cum corruptis carnaliter committatur, an possit aliquo actu medicinali claustra pudoris uxoris frangere, & an illud sit contra naturam, vide num. 6. leg. 2. tit. 8. part. 4.
- Vir si dicat uxorem carnaliter cognovisse, ei credendum est, nisi per certa signa de ejus frigiditate constiterit, vide num. 3. leg. 6. tit. 8. part. 4.

Vir

Index materiarum

- Vir si uxori suæ dederit licentiam intrandi Religionem, an ipse tacite videatur continentiam vovere, vide num. 3. leg. 2. tit. 10. part. 4.
- Vir si committat adulterium amittit donationem propter nuptias, quam fecit uxori, vide num. 1. leg. 23. tit. 11. p. 4.
- Et quid si pater, vel alius, qui dotem dedit, fuit stipulatus, ut illa ad se redeat soluto matrimonio, vide ibidem.
- Vir naturaliter diligit uxorem suam, vide num. 3. per text. ibi, leg. 4. tit. 27. part. 4.
- Vir uxoris uxore donare non poterit, etiam in tempus, cum vidua erit, vide num. 7. leg. 19. tit. 3. part. 6.
- Viri non debent adesse in partu mulierum, sed tantum sceminae, vide num. 5. leg. 17. per text. ibi, tit. 6. part. 6.
- Vir si leget uxori mancipia, quæ aëstimata in dotem sibi dederat, an ipsa tunc illa, & earum aëstimationem habere debeat, vide num. 3. quest. 2. leg. 16. tit. 9. part. 6.
- Vir, & uxor unum corpus sunt, vide num. 7. leg. 1. tit. 9. part. 7.
- Et qualis sit poena viri sine vi inducentis mulierem ad libidinem, vide num. 3. leg. 2. tit. 19. part. 7.
- Et de hac materia, vide supra in verbo: HOMO, & in verbo: MARITUS.
- VIRGO**, & virgines maritare, & est opus pium, & in hoc remissive aliqua tangit num. 7. leg. 12. tit. 28. p. 3.
- Et an teneat matrimonium si aliqua dicat se virginem, cum illud ita non sit, & an valeat matrimonium sub conditione, scilicet, si te virginem invenero, & quando talis conditio licita sit, vide num. 6. leg. 10. per text. ibi, tit. 2. part. 4.
- Virgo si sit uxor alicujus, & hac de causa à marito cognosci carnaliter non potest, an ipse possit frangere claustra pudoris uxoris suæ aliquo actu medicinali interveniente, & an istud sit contra naturam, vide num. 6. leg. 2. tit. 8. part. 4.
- Virgo si concepit ex tyranno uxorato, vel ex Rege, vel ex eo habuit filium, an possit illum filium sibi hæredem instituere, vel an quoad matrem ex accusabili amplexu natus esse dicatur, vide num. 1. leg. 7. tit. 9. part. 4.
- Virgo an possit in concubinam haberi sine pena stupri, vide num. 4. per text. ibi, leg. 2. tit. 14. part. 4.
- Virgo, & injuria facta virgini, quæ incedebat in abitu meretricum, vel in lupanari publico erat, pro nulla habetur, neque contra injuriantem agere poterit aliquo modo, vide num. 2. & 3. leg. 18. per text. ibi, tit. 9. part. 7.
- Virgo si sit filia an ejus pater illam occidere possit, si turpiter cum aliquo invenerit, vide num. 2. leg. 14. per text. ibi, tit. 17. part. 7.
- Et de poena inducentis virginem ad libidinem, vide num. 3. leg. 2. per text. ibi, tit. 19. part. 7.
- Virgo si stupretur per vim, & erat minor duodecim annorum, non amittit virginitatem, vide num. 5. leg. 2. tit. 31. part. 7.
- Et ideo illam stuprante non punitur poena stupratorum, vide ibidem.
- VIRGINITAS** non perditur licet minor duodecim annorum per vim cognoscatur, & ideo illam per vim cognoscens non punitur ut stuprator, vide num. 5. leg. 2. tit. 31. part. 7.
- VIRTUS** animi pro satisfactione, vide num. 4. leg. 61. tit. 5. part. 1.
- Virtus vera non est sine charitate, vide num. 1. leg. 2. tit. 2. part. 2. per text. ibi.
- Virtus præmiari debet, vide ad hoc num. 5. leg. 51. tit. 18. part. 3.
- Virtus lenta est, & omnium percuntatrix, iniquitas autem omnium precipitat, vide num. 2. leg. 16. tit. 8. part. 5.
- Virtus, & non sufficit habere unam virtutem tantum, ut salvari possit, licet possit habere opus virtutis; sed debet alias habere accessoriæ, vide num. 3. in proœm. tit. 19. part. 7.
- VIS** si fiat alicui sponsato per verba de futuro, ut sponsam carnaliter cognoscat, an faciant illa transfire in matrimonium de presenti, vide num. 8. quest. 2. leg. 3. tit. 1. part. 4.
- Vis fit corpori, non animæ, vide num. 1. leg. 28. tit. 11. part. 5.
- Vis si per aliquem inferatur testatori, ut ipsum hæredem instituat, an talis institutio sit ipso jure nulla, vel an valeat, & hæreditas applicetur fisco, vide num. 4. leg. 27. tit. 1. part. 6.
- Vis superveniens an annulet actum ipso jure, vide diff. num. 4. dict. leg. 27.
- Vis si fiat testibus reddit testimonium nullum, vide d. n. 4.
- Vis si fiat testatori per aliquem tertium nè tetetur, an talis vis, vel dolus noceat hæredi instituto, vide num. 4. leg. 28. tit. 1. part. 6.
- Vis dicitur inferri ab aliquo multis modis, vide gloss. leg. 2. 3. 4. 5. & 6. cum aliis ibi, tit. 10. part. 7.
- Vis numquam infertur ab illo, qui se defendit, vide num. 2. leg. 7. per text. ibi, tit. 10. part. 7.
- Vis an possit inferri per mulierem armatam, vide num. 1. leg. 8. tit. 10. part. 7.
- Et de poena inférantis violentiam cum armis, vel sine armis, vide per gloss. leg. 8. 9. & 10. tit. 10. part. 7.
- Vis illata circa recuperationem rei alienæ, vel propriæ quando damnetur, vel non, & an occupans rem propriam propria authoritate tutus sit in foro conscientiæ, vel non, vide num. 1. leg. 10. per text. ibi, tit. 10. part. 7.
- Vis si inferatur meretrici, an & quando punibilis sit, vide num. 7. leg. 2. per text. ibi, tit. 19. part. 7.
- Vis major dicitur quæ in persona sit, quam illa quæ sit in rebus, vide n. 1. leg. 2. tit. 20. part. 7. per text. illam ibi.
- Vis si inferatur mulieri nuptæ, virgini, vel viduae, qualiter puniatur, vide gloss. leg. 3. per textum ibi, tit. 20. part. 7.
- Et quid si carnaliter non cognoscatur post raptum, vide num. 2. dict. leg. 3.
- Vis qualiter Christianum excusat si fidem Christi negaverit ore tantum, vide num. 1. leg. 4. tit. 25. part. 7.
- Et de eximenti aliquem à carcere per vim qua poena puniatur, vide num. 1. leg. 14. per text. ibi, tit. 29. part. 7.
- VISITATORES** ordinum deponere non possunt prælatum, sed superiori licet illud rescribere, vide num. 2. leg. 20. tit. 7. part. 1.
- Visitator Abbatem, seu Prælatum exemptum non removet, & quid si à Papa tales visitatores dati sint, vide ibidem in fin.
- Visitatores an possint in pecunia recipere victualia quæ sibi debent dari, vide num. 9. leg. 2. tit. 22. part. 1.
- Visitatores Ecclesiæ an se intromittant in laicos eos etiam visitando, vide num. 3. leg. 4. ibidem.
- VISITARE** locum ubi est indulgentia concessa pro una tantum vice intelligitur nisi ibi sit dictum quod quotidiecumque, &c. vide num. 2. in fin. leg. 46. tit. 4. part. 1.
- Visitare debet Episcopus Ecclesiæ sibi subjectas personaliter nisi ex una causa, vide num. 4. leg. 1. tit. 22. part. 1.
- Visitare an possint Archidiaci, Abbates, seu alii jurisditionem habentes, vide ibidem in num. 6. dict. leg. 1.
- Visitare an possit Episcopus plures in anno, vide gloss. leg. 2. tit. 22. part. 1.
- Visitare possunt simul Episcopus, & Archiepiscopus, & quando, vide num. 2. leg. 5. tit. 22. part. 1.
- VISIO** ocularis judicis aliquando requiritur, vide num. 7. & 8. leg. 10. per text. ibi, tit. 15. part. 6.
- VITA** canonicari volentis debet primitus inspici postea alia de quibus, per num. 4. leg. 65. tit. 4. part. 6.
- Vita alicujus, & qualiter debet probari quem vivere si aliquis in ejus vita se fundet, vide num. 2. in fin. leg. 14. tit. 14. part. 3.
- Et an sufficiat presumptione juris quod vivat usque ad centum annos, vide ibidem.
- Vita hominis omnibus aliis rebus temporalibus præferri debet, & ibi cautius est agendum, vide num. 2. leg. 4. tit. 17. part. 3.
- Vita hominis durare presumitur usque ad centum annos, quod aliquibus modis limitatur, vide num. 2. leg. 26. tit. 31. part. 3.
- VITIUM** qualiter reprehendi debeat per prædicatorem, & quando publicè teneatur reprehendere nè dicatur cum eo

Septem Partitarum.

537

- eo assentire, vide num. 4. leg. 45. tit. 5. part. 1.
 Vitium furtitatis afficit rem, & an vitium purgetur si res ad dominum revertatur, vide num. 2. leg. 4. tit. 29. part. 3.
 Et quid in vitio violentiae rei immobilis, an purgetur si res ad dominum expulsum revertatur, vide dict. num. 2. dict. leg. 4.
 Et non sufficit quod redeat in potestatem domini nisi sciat fuisse furatam, vide ibidem ad fin.
 Vitium clandestinitatis an afficit re nitio reali, seu violentiae, vide dict. num. 2. in medio.
 Vitium an purgetur si res redeat in potestatem tutoris, & quando non, vide dict. num. 2. ad fin.
 Vitium an purgetur si res redeat in potestatem procuratoris mei, vide dict. num. 2. in fin.
 Vitium naturale non excusat præcedente culpa, vide num. 1. leg. 11. per text. ibi, tit. 15. part. 7.
VITIATUS CORPORE, vide supra in verbo : CORPORE VITIATUS.
VITRICUS habens privignum, an & quando expensas in hoc factas deducere possit, & quid in dubio præsumatur, & credatur animo donandi fecisse illud, & quando non, vide num. 1. leg. 37. per text. ibi, tit. 12. part. 5.
 Vitricus an teneat cavere de restituendis bonis filiis primi matrimonii, vide num. 7. leg. 26. tit. 13. part. 5.
 Vitricus repellitur ab educatione filiorum uxoris suæ, & quando non, vide num. 5. leg. 19. tit. 16. part. 6.
VIVERE, si quis dicat aliquem vivere qualiter illud probare beat, & an sufficiat præsumptio legis quæ est quem vivere usque ad 100. annos, quod limitatur aliquibus modis, vide num. 2. per text. ibi, leg. 26. tit. 31. part. 3. & num. 2. ad fin. leg. 14. tit. 14. part. 3.
 Vivere præsumitur quis usque ad 100. annos quod limitatur aliquibus modis, vide gloss. supra dict.
 Vivere non dicitur servus, & ideo domini sui salutem propria præferre debet, vide num. 2. in proæmio, tit. 5. part. 4.
VIVUS an præferatur mortuo in eleemosyna sibi danda, vide num. 3. leg. 42. tit. 4. part. 1.
 Vivus mortuum plorare non debet, vide num. 1. & 2. per text. ibi, leg. 43. tit. 4. part. 1.
VIVA vox majoris est authoritatis, & aëltimationis, quam mortua, vide num. 2. in proæmio, tit. 18. part. 3.
ULTIMA opinio doctoris in dubio sequenda est, quia cum ea remansisse ereditur, vide num. 8. in fin. leg. 7. tit. 7. part. 4.
 Ultima pœnitentia semper inspici debet, vide num. 5. leg. 4. tit. 11. part. 4.
ULTIMUS possessor majoriae bene potest vendere, vel quomodo velit rem majoriae alienare, quia in eo non durat prohibitus alienationis, vide num. 1. quest. 42. leg. 10. tit. 26. part. 4.
UNCTIO-Extrema à solis Sacerdotibus confertur, vide num. 1. leg. 8. tit. 4. part. 1.
 Unctionis Sacramentum, & ejus virtutes, vide num. 5. leg. 1. tit. 4. part. 1.
 Unctio in Regibus quid operetur, vide num. 1. leg. 13. tit. 4. part. 1.
 Unctio-Extrema, & de ejus materia, vide supra in verbo: **EXTREMA-UNCTIO**.
UNGERE an liceat oculos coeci ut videat cum sacra unctione, vide num. 1. leg. 12. tit. 4. part. 1.
 Ungi ubi debeat Rex, vide num. 1. leg. 13. tit. 4. part. 1.
UNIO Ecclesiarum facta ex falsa causa, servata tamen iuris ordine an teneat, vide num. 7. in fin. leg. 13. tit. 5. p. 1.
 Unio Ecclesiarum fieri non debet contra voluntatem patrornorum, vide num. 10. ibidem.
 Unitas à nullo procedit, omnis autem numerus ab unitate, vide num. 2. in proæm. tit. 3. part. 1.
 Uniri possunt duas Ecclesias in unam ex causa, & quæ erit sufficiens, vide num. 7. in princ. leg. 13. tit. 5. part. 1.
 Unio Ecclesiarum facta an illa quæ unitur censeatur eodem jure quod illa cui unitur, & quando, vide num. 3. leg. 27. tit. 7. part. 1.

- Uniri possunt Ecclesias ex causa, & quæ sit, vide num. 3. cum aliis ibi (& in legibus præcedentibus) leg. 8. tit. 10. part. 1.
 Unio Ecclesiarum fieri potest triplici modo, vide num. 1. 2. & 3. per text. ibi, leg. 4. tit. 13. part. 1.
 Unio Monasteriorum diversæ Religionis, an possit fieri de consensu Episcopi, vide num. 7. dict. leg. 4. tit. 12. part. 1.
 Unio locorum (id est Aldeas) an Princeps hanc facere possit solus, & non aliis, vide num. 3. in princ. leg. 7. tit. 20. part. 3.
 Unio & si facta sit unio castri cum aliqua Civitate, an castrum omnia jura sua quæ anteab habebit imittat, & transerant in Civitatem cui unitur, vide n. 3 leg. 7. tit. 20. p. 3.
UNA pars populi, puta unum quaternum, an possit introducere consuetudinem, & in quibus, vide num. 3. in med. leg. 5. tit. 2. part. 1.
UNICA contraventione an tollatur privilegium, vide num. 3. leg. 5. tit. 20. part. 1.
UNIVERSITAS si litiget majores sportulas debet solvere, quam alius, vide num. 4. leg. 46. tit. 18. part. 3.
 Universitates si sint condemnatae quælibet in eas fieri execu-tio, vide num. 2. leg. 4. tit. 27. part. 3.
 Universitas etiam reprobata potest possessionem acquirere, & an ei per unum possit acquiri possesso, vide num. 3. leg. 4. tit. 30. part. 3.
 Universitas an & quando tacito mandato possit possessionem per alium acquirere, vide ibidem.
 Universitas ad hoc, ut possit acquirere sibi possessionem per alium, an debeat fieri communicatio contilio, vide dict. num. 3.
 Universitas ubi nobiles, & generosi degunt si litiget super aliquibus terminis quibus ipsi gaudebunt habita victoria, an tales generosi contribuere teneantur lite pendente, ut victoria consequi possit, vide num. 9. leg. 20. tit. 32. part. 3.
 Et quid si universitas velit item prosequi injuriam, & aliquid de universitate illud contradicant, an ipsa condemnata ipsi ad partem expensarum teneantur, vide ibidem.
 Universitas, & an pro universitatis debito bona particu-larium, & jumenta sua capi debeant, vide num. 3. leg. 13. tit. 2. part. 3.
 Et an pro tali debito universitatis possint capi rectores, & contulores ipsius, vide ibidem in num. 4.
 Universitas an possit, & quando homines suæ universitatis in testes pro se adducere, vide num. 6. leg. 18. tit. 16. part. 3.
 Universitas an possit de redditibus suis eleemosynam face-re, vide num. 3. leg. 10. tit. 28. part. 3.
 Universitas an possit pignorari, & an translat sub pignore universali, vide num. 2. leg. 2. tit. 13. part. 5.
 Universitas an admittatur si velit cedere bonis, vide num. 1. leg. 1. tit. 15. part. 5.
 Et an pro debito universitatis ejus rectores capi possint, vide num. 1. in fin. leg. 4. ibidem.
 Universitas potest delinqueret, & præjudicatur in jure suo, & si alicui violentiam fecerit incidit in pœnam leg. si quis in tantam, C. unde vi, & quasitor, vide num. 5. & 6. leg. 17. per text. ibi, tit. 10. part. 7.
 Et delictum universitatis censetur illud quod à rectoribus ipsius committitur, & quando non, vide num. 6. dict. leg. 17.
 Universitas an & quando in integrum restitui possit si la-datur in aliquo, vide num. 3. leg. 10. per text. ibi, tit. 10. part. 7.
 Et an post quadriennium possit restitutionem in integrum petere si enormissime laudatur, vide num. 6. dict. leg. 10.
 Universitas an actione injuriarum agere possit pro injuria facta alicui de universitate, vide num. 1. leg. 10. tit. 9. part. 7.
 Universitas si aliquid debet illud singuli de universitate non debent in totum, sed pro parte, vide num. 2. leg. 15. tit. 10. part. 7.
 Universitas si efficiatur non solvendo an reliqui qui sunt solvendo compellantur solvere ultra debitas ratas eorum.

- in collectis deficientium portiones, vide num. 4. dict. leg. 15. tit. 10. part. 7.
- UNUS actus an sufficiat ad inducendam consuetudinem, vide num. 2. leg. 1. tit. 2. part. 1. & num. 4. leg. 3. tit. 26. part. 4.
- Unus tantum debet esse Baptizans, vide num. 1. in med. leg. 7. tit. 4. part. 1.
- Unus minister an sufficiat ad adjuvandum Misere, vide num. fin. leg. 50. tit. 4. part. 1.
- Unus non debet occupari duobus officiis, vide gloss. fin. leg. 60. tit. 5. part. 1.
- Nec potest duas habere dignitates, vide ibidem.
- Unus punitur propter alium in casu quo civitas interdictur, vide num. 5. leg. 14. tit. 9. part. 1.
- Unus testis sufficit ad ostendendam aliquius contritionem, vide num. 3. leg. 9. & gloss. fin. in fin. leg. 10. tit. 13. p. 1.
- Unus de Capitulo aliquando iustificatur ad electionem faciendam, vide num. 1. leg. 10. tit. 14. part. 1.
- Unus solus sufficiat ad contradicendum actus consistentes in voluntate, vide num. 4. per text. ibi, leg. 10. tit. 14. part. 1.
- Unus melius regit Regnum, quam plures, vide num. 5. leg. 7. tit. 1. part. 2.
- Unus testis cum aliis indicis an faciat plenam probationem, vide num. 3. leg. 12. tit. 14. part. 3.
- Unus testis, sive nuntius an sufficiat, ut mulier ex dicto suo certa reddatur de morte primi viri, ut cum secundo possit contrahere, vide num. 2. leg. 28. tit. 9. part. 4.
- Unus pro alio iustum est quod capiatur, neque pro universitatis debito, vide num. 1. & 2. leg. 15. per text. ibi, tit. 10. part. 7.
- Et istud est contra jus divinum, naturale, civile, & Regni, vide num. 3. cum sequent. dict. leg. 15. per text. ibi.
- VOCANS uxorem aliquius adulteram, & virum suum cucurbitam, an teneatur actione injuriarum, & an admittatur si velit probare se verum dixisse, & an tunc teneatur se dedicere, vide num. 7. quest. 1. 2. & 3. leg. 1. tit. 9. part. 7.
- Vocans meretricem mulierem jam nuptiam quae antea illud fuit an teneatur injuriarum, & quid si natum ex legitimo matrimonio vocavit filium meretricis, eò quod cum vidua fuit, mater meretrix erat, vide dict. num. 7. in fin. dict. leg. 1.
- VOCARI in jus an posuit patronus Ecclesiae venia prius non petita a presentato, vide num. 14. leg. 1. tit. 15. part. 1.
- Vocare qualiter debeat dominus vassallum suum, & an per litteras, vel per proclama generale, ita quod si non veniat possit feudo privari, vide num. 3. leg. 9. per text. ibi, tit. 25. part. 4.
- VOCATUS ad curiam si timeat inimicum qualiter illi debeat fieri intimidatio per judicem, vide num. 7. leg. 4. tit. 16. part. 2.
- Vocati ad electionem si venire noluerint an electio sine eo facta valebit vide gloss. penult. in med. leg. 19. tit. 5. part. 1.
- Vocati ad bellum per Regem an teneantur ire, & an Rex illis debeat damna refarcire, & quando, vide num. 1. leg. 7. tit. 19. part. 2.
- Vocatus ad majoriam si sit prohibitus alienare, an haec prohibitio alienationis in sequentibus vocatis locum habeat, ut sine poena eis alienare non licet, vide num. 1. quest. 27. leg. 10. tit. 26. part. 4.
- Vocatus coram pari, vel minori judice an venire debeat, vide num. 2. leg. 2. tit. 7. part. 3.
- VOLUNTAS habetur pro facto, & quando, vide gloss. penult. leg. 4. tit. 4. part. 1.
- Voluntas potest declarari tribus modis, vide num. 4. leg. 26. tit. 9. part. 2.
- Voluntas testatoris servanda semper est si ex aliquibus conjecturis colligeretur, vide num. 1. leg. 21. tit. 3. 1. p. 3.
- Voluntas testatoris deperse sola an faciat transire dominium in legatarium absque traditione, vide num. 11. leg. 44. tit. 5. part. 5.
- Voluntas nulla est in homine mortuo, vide num. 3. leg.
45. per textum ibi, tit. 5. part. 5.
- Voluntas eadem semper durare presumitur nisi constet de contrario, vide num. 4. in fin. leg. 20. tit. 8. part. 5.
- Voluntas aliquis an colligatur si quis moverit caput, vide num. 4. leg. 2. tit. 11. part. 5.
- Voluntas ultima immobilis post mortem perseverat, vide num. 2. in proem. tit. 1. part. 6.
- Voluntas ultima testatoris per eum usque ad mortem mutari potest, vide num. 1. leg. 25. per text. ibi, tit. 1. part. 6.
- Voluntas captatoria an dicatur quando electio ponitur in voluntatem tertii, vide num. 3. leg. 25. tit. 9. part. 6.
- Voluntas conjecturata tantum valet, quantum expressa, vide num. 6. leg. 28. tit. 9. part. 6.
- Voluntas testatoris, etiam tacita, sufficit in ultimis voluntatibus, vide num. 6. leg. 34. tit. 9. part. 6.
- Voluntas testatoris, vide de hac supra in verbo: TESTAMENTUM.
- Voluntas coacta, vide supra in verbo: COACTA.
- VORACITAS an impedit matrimonium ne contrahatur, vide num. 3. in fin. leg. 6. tit. 2. part. 4.
- VOTUM.
- Cattiratis, vel continentiae.
- Religionis, vel Monachorum.
- Commutari.
- Ultra marinum.
- VOTUM, & juramentum judicantur a pari, & prima gratia voti est celeritas solutionis, vide num. 1. in proem. tit. 8. part. 1.
- Votum faciens an plus mereatur, quam non strictus votato, si fecerit, vide ibidem.
- Votum est actus Religionis ex quo in Dei cultum ordinatur, vide num. 2. in dict. proxm. tit. 8. part. 1.
- Votum quid sit, & quid si fiat de re mala, & aliquid male promittendo, vide num. 1. leg. 1. tit. 8. part. 1.
- Et idem si fiat de vanis rebus, vide ibidem.
- Votum, quod fit facilitate animi potius, quam ex arbitrio discretionis non obligat, vide num. 2. leg. 1. tit. 8. part. 1.
- Votum emissum calore iracundiae non obligat, & quando, vide ibidem.
- Votum tria in le habere debet, vide ibidem.
- Et ibi, vide an sit necessarium illud ore exprimere.
- Votum an liget minores, & quos, & quando, vide num. 4. leg. 3. tit. 8. part. 1. vide ibi melius num. 5.
- Votum servorum per quod ministratur domini servitium non valet, vide num. 6. dict. leg. 3. tit. 8. part. 1.
- Votum an tollatur, & ejus obligatio ex impedimento supervenienti, vide remissive per num. 3. leg. 4. tit. 8. p. 1.
- Votum sub conditione emissum non ligat ante implementum conditionis, vide num. 2. leg. 7. tit. 8. part. 1.
- Et quid si sanitatem Deo patierit, & propter eam habendum aliquod votum emitat, an istud erit simoniacum, vide ibi item in num. 3.
- Voti obligatio morte non tollitur in duabus casibus, de quibus per num. final. leg. 7. tit. 8. part. 1.
- Votum quando heres implere debeat, vide ibidem, & num. 4. leg. 9. tit. 8. part. 1.
- Vota qualia obligent uxores, & qualia non, vide num. 11. & 12. leg. 7. tit. 2. part. 4.
- Et quid si fiat votum non petendi debitum, an tale votum teneat, vide dict. num. 12.
- Votum a conjugibus pariter emissum illos bene obligat, neque proles postea nata erit legitima, vide ibidem in num. 13.
- Et quid si unus ex eis postea fornicetur, an alias possit illum repetere, vide num. 5. quest. 4. leg. 8. tit. 2. part. 4.
- Votum solemnizatum per receptionem sacre ordinis impedit, & dirimit matrimonium jam contractum, vide num. 4. per text. ibi, leg. 1. 1. tit. 2. part. 4.
- Votum ab aliquo simpliciter factum an dirimat matrimonium jam contractum, & quid si contrahat cum eo, qui eodem modo voverat, vide num. 5. leg. 11. tit. 2. part. 4.

Et qualiter tali casu unus alii debitum reddere possit,
cum propter hoc nullus ex eis exigere possit, vide *ibid.*
Et qui scienter contrahit matrimonium cum eo, qui simpliciter vovit, peccat mortaliter, vide *ibidem.*
Et an Episcopus possit dispensare in illo voto simplici, ut vovens debitum exigere possit, vide *ibidem.*

Votum quod fecit maritus, qui remansit in saeculo, quando ejus uxor intravit Religionem, utrum illi impedit ut uxore mortua matrimonium contrahere non possit, & quid si de facto contrahat, vide num. 10. leg. 2. tit. 10. part. 4.

Votum, & semper senior debet ultimo votare, vide num. 2. leg. 7. tit. 15. part. 6.

VOTUM CASTITATIS, VEL CONTINENTIAE est annexum ordinis sacrae, quae recipitur, etiam si eodem tempore non dicatur, vide num. 3. leg. 32. tit. 6. part. 1.

Votum continentiae Clericorum an sit ex constitutione Ecclesie, an verò à principio ipsi illud voverunt, & an Papa cum eis potest dispensare, ut matrimonium possint contrahere, vide num. 1. leg. 39. tit. 6. part. 1.

Votum castitatis emissum in Religione non intelligitur de castitate conjugali, & quare, vide num. 1. in princip. leg. 1. tit. 7. part. 1.

Votum continentiae est voluntarium, quod intellige cum num. 4. leg. 1. tit. 8. part. 1.

Votum continentiae, sive peregrinationis per impuberem doli capacem factum an illum obliget cum sui juris sit, & an possit commutari, vide num. 5. leg. 3. tit. 8. part. 1.

Votum continentiae per maritum factum in uxoris praedictum non valet, vide num. 8. leg. 3. tit. 8. part. 1.

Et quid si vovit de eo non exigendo, vide *ibidem.*

Votum continentiae uxor sine marito non valet, vide num. 9. *ibidem.*

Et ibi, vide quid si vovat pro subsidio Terræ Sanctæ.

Votum castitatis an possit commutari si simplex sit, & si solemne, an Papa illud facere possit, vide num. 4. leg. 4. tit. 8. part. 1.

VOTUM RELIGIONIS, VEL MONACHORUM, & vota Religiosorum sunt substantia Religionis, vide num. 3. leg. 26. tit. 7. part. 1.

Votum est actus Religionis ex quo in Dei cultum ordinatur, vide num. 2. in proem. tit. 8. part. 1.

Votum Religionis non valet nisi precedat deliberatio, vide num. 2. leg. 1. tit. 8. part. 1.

Votum Religionis obligat impuberis doli capaces, si simplex sit, votum vero solemne non, vide num. 5. in fin. leg. 3. tit. 8. part. 1.

Votum Monachorum an valeat, sive ante Monachationem, sive postea emissum sit, vide num. 10. leg. 3. tit. 8. part. 1.

Vota Monachorum temporalia mutantur propter Religionis observationem, vide *ibidem.*

Votum Monachorum pro subsidio Terræ Sanctæ an valeat, vide *ibidem* in med. num. 9.

Votum Religionis est ita arctum ut alia omnia vota in illum possint commutari, vide num. 10. in med. leg. 3. tit. 8. part. 1. & vide ibi num. 7.

Vota de substantia Religionis quæ sint, vide num. 6. leg. 88. tit. 18. part. 3.

VOTUM COMMUTARI, & votum ultra marinum alias citra Papam non comutat, sive sit emissum in subsidium, sive visitationis tantum causa, vide num. 11. leg. 5. tit. 5. part. 1.

Votum Jacobinum Episcopus non potest commutare, sed solus Papa, vide num. 12. dict. leg. 5.

Votum commutare potest exceptis duobus, non tamen poterit à voto quem liberare, sicut potest Papa, vide *ibid.*

Votum Religionis est ita arctum, ut alia omnia vota in illum possint commutari, vide num. 10. in med. leg. 3. tit. 8. part. 1. vide etiam num. 7.

Votum commutari potest ex sola causa majoris utilitatis, etiam sine necessitate, vide num. 3. leg. 4. *ibid.*

Votum castitatis an possit commutari, si simplex sit, & si solemne, an Papa illud facere possit, vide num. 4. leg. 4. tit. 8. part. 1.

Vota omnia commutare potest Episcopus exceptis duabus, vide num. 1. leg. 5. tit. 8. part. 1.

Votum an possit quis propria autoritate in melius commutare, vide dict. num. 1. in fin. & gloss. leg. 4. *ibid.* per illum text.

Votum Jacobinum, vel alterius Sancti Episcopus commutare potest, vide num. fin. dict. leg. 5. tit. 8. part. 1.

Votum debet commutari in alia re æquali, vide num. 5. dict. leg. 5.

Et in tali commutatione tria sunt attendenda, vide num. 1. leg. 6. tit. 8. part. 1.

VOTUM ULTRA MARINUM alius citra Papam non commutat, sive sit emissum in subsidium, sive visitationis tantum causa, vide num. 11. leg. 5. tit. 5. part. 1.

Votum ultra marinum an possit maritus sine consensu uxoris emittere in subsidium Terræ Sanctæ, & quid in voto peregrinationis, vide num. 8. leg. 3. tit. 8. part. 1.

Votum ultra marinum defuncti ejus haeredes redimere tenentur, etiam si pro eo nihil illi liget defunctus, vide num. 5. leg. 9. tit. 8. part. 1.

VOTUM SIMPLEX impedit matrimonium contrahi, si tamen contrahatur de facto matrimonium tenet, vide num. 2. leg. 2. tit. 8. part. 1.

Votum Simplex Religionis obligat impuberis, votum vero solemne non, vide num. 5. in fin. leg. 3. tit. 8. part. 1.

Votum simplex castitatis an possit commutari, si vero sit solemne, an Papa illud facere poterit, vide num. 2. leg. 4. tit. 8. part. 1.

VOTUM SOLEMNE hodie quale sit, vide num. 1. leg. 2. tit. 8. part. 1.

Votum solemne non obligat impuberis doli capaces, votum vero simplex sic, vide num. 5. in fin. leg. 3. tit. 8. part. 1.

Votum solemnis castitatis an possit Papa commutare, & quid in simplici an possit ab alio, quoniam à Papa commutari, vide num. 2. leg. 4. tit. 8. part. 1.

Votum solemnis matrimonii per receptionem sacre ordinis impedit, & diuinitat matrimonium, vide num. 4. per text. ibi, leg. 11. tit. 2. part. 4.

VOTUM TERRÆ SANCTÆ, & an in subsidium terræ Sanctæ votum peregrinationis, vel ultra marinum maritus sine consensu uxoris possit emittere, vide num. 8. leg. 3. tit. 8. part. 1.

Votum continentiae uxor sine marito non valet, vide *ibidem* in num. 9. & ibi, vide quid si vovat pro subsidio Terræ Sanctæ.

Votum Monachorum pro subsidio terræ Sanctæ an valeat, vide num. 10. leg. 3. tit. 8. part. 1.

Votum Terræ Sanctæ an liget filium familias, & quid si vovit de cattrenibus, vide num. 4. leg. 3. tit. 8. part. 1.

Votum visitationis terræ Sanctæ per maritum contradicente uxore fieri non potest, neque ex qui tenetur, scilicet si pro subsidio, vide num. 2. leg. final. tit. 8. part. 1.

VOTUM PER EGRINATIONIS, seu continentiae per impuberem doli capacem factum an illum obliget, cum juris sui sit, & an possit commutari, vide num. 5. leg. 3. tit. 8. part. 1.

Votum peregrinationis maritus emittere non potest sine consensu uxoris, & quia in ultra marino in subsidium Terræ Sanctæ, vide num. 8. dict. leg. 3.

Votum Clericorum peregrinationis longè, vel si propter ejus absentiam datum pareatur Ecclesiæ, non valet, vide num. 10. in med. leg. 3. tit. 8. part. 1.

Et quid in voto Religionis emissio contradicente Episcopo, vide *ibidem.*

Et etiam ibi, vide quid in voto ultra marino, vel aliis in præjudicium sue Ecclesiæ.

VOTUM JACOBINUM Episcopus non potest commutare, sed solus Papa, vide num. 12. leg. 5. tit. 5. part. 1.

Votum Jacobinum, vel alterius an etiam Episcopus commutare potest, vide num. fin. dict. leg. 5. tit. 8. part. 1.

VOTUM IMPEDIT, VEL DIRIMENT MATRIMONIUM, & votum simplex imponit matrimonium contrahi, si tamen contrahatur de facto matrimonium, tenet, vide num. 2. leg. 2. tit. 8. part. 1.

Votum

- Votum solemnizatum per rescriptionem sacræ ordinis impedit, vel dirimit matrimonium jam contractum, vide num. 4. per text. ibi, leg. 11. tit. 2. part. 4.
- Votum ab aliquo simpliciter factum an dirimat matrimonium, & quid si contrahatur cum eo qui eodem modo voverat, vide num. 5. leg. 11. tit. 2. part. 4.
- Et qualiter tali casu unus alii debitum reddere possit, cum propter hoc nullus ex eis exigere possit, vide *ibidem*.
- Et qui scienter contrahit matrimonium cum eo, qui simpliciter voverat, peccat mortaliter, vide *ibidem*.
- Et an Episcopus possit dispensare in illo voto simplici, ut vovens debitum exigere possit, vide *ibidem*.
- Votum quod fecit maritus qui remansit in saeculo, quando uxor ejus intravit Religionem, utrum illi impediat, ut uxore mortua matrimonium contrahere non possit, & quid si de facto contrahat, vide num. 10. leg. 2. tit. 10. p. 4.
- VOVENS** si voluerit contrahere matrimonium debet illud ibi impediri, vide num. 3. leg. 2. tit. 8. part. 1.
- Vovens si fiat Episcopus debet intrare Religionem, & ad hoc potest compelli, vide *ibidem*.
- VOX**, & vocem in Capitulo solus Canonicus habet, non verò aliis etiam si ibi dignitatem habeat, vide num. 4. leg. 3. tit. 6. part. 1.
- Vox unius patroni tantum valet, quantum vox plurium filiorum alterius mortui patroni, vide num. 2. leg. 8. tit. 15. part. 1.
- Vox viva majoris est authoritatis, quam mortua, vide num. 2. in fin. proem. tit. 18. part. 3.
- Vox, & voces sunt notæ opinionum, & voluntatum, vide num. 4. leg. 4. tit. 12. part. 7.
- URSUS** quare sic dicitur, & de ejus fortitudine, vide num. 4. leg. 23. tit. 15. part. 7.
- USUARIUS** sylvae remota an vendere possit fructus, quia alias res esset inutilis, vide num. 10. leg. 20. tit. 31. part. 3.
- Usuarius potquam percepit fructus ex usu, an possit illos vendere vide *ibidem*.
- Usuarius domus an teneatur *ibidem* recipere heredem testatoris, si domus est ampla, vide num. 1. leg. 21. & num. 6. leg. 22. tit. 31. part. 3.
- Usuarius an debeat habere mercedem servi, in quo ipse habet usumfructum, si servus locavit operas suas, vide num. 3. dict. leg. 21.
- Usuarius rem locare, neque commodare potest, vide num. 1. leg. 27. tit. 31. part. 3.
- Usuarius si cum haberet in usu suo consortes vendiderit partem suam, an conlors illius juris admittatur ad retractum, vide num. 2. quest. 1. leg. 55. tit. 5. part. 5.
- USUCAPIO** an habeat locum in actione ad exhibendum contra rei vindicationem, vide num. 2. per textum ibi, leg. 22. tit. 2. part. 3.
- Ulucapio fuit propter bonum publicum introducta, & an ei possit renuntiari per pactum, vide num. 1. leg. 1. tit. 29. part. 3.
- Et an alicui possit concedi per privilegium, ut contra eum non currat ulucapio, seu præscriptio, vide dict. num. 10. dict. leg. 1.
- Usucapio non habet locum in refurtiva nisi vitio purgato, et si res ad dominum revertatur, & de ratione, vide num. 2. leg. 4. tit. 29. part. 3.
- Et quando, vide *ibidem* ad fin.
- Et an ad vitii purgationem sufficiat quod res revertatur in potentiam alterius cui subrepta fuit, si ipse vet s dominus non sit, vide *ibidem*.
- Sive vitium sit causa furtivitatis, sive violentiae in re immobili datæ, vide *ibidem*.
- Et quando res efficiatur vitio reali, vel violentiae, vide dict. num. 2.
- Ulucapio an possit habere locum si præcesserit crimen expilatae hereditatis, vide *ibidem*.
- Et an res efficiatur vitio violentiae si expulsus erat praeda, vide *ibidem*.
- Usucapio quando habeat locum in fructibus rei furtivæ, & quando non, vide num. 4. leg. 4. tit. 29. part. 3.
- Ulucapio an procedat in fructibus rei furatae, & vendita
- alteri alicui, & quando, vide num. 2. & 3. leg. 5. tit. 29. part. 3.
- Et an idem sit in factu animalium, quod in partu ancillæ, vide dict. num. 2.
- Usucapio est necessaria in fructu ancillæ edito penes bonæ fidei possessorum, in fructu vero animalium tunc sine usucapione sit bonæ fidei possessoris, vide dict. num. 3.
- Usucapio non habet locum in rebus sacris, & quare, vide num. 1. leg. 6. tit. 29. part. 3.
- Usucapio rerum communium quando valeat, & an immemorialis præscriptio sufficiat, vide num. 1. leg. 7. tit. 29. part. 3.
- Usucapio an habeat locum in rebus pupilli furiosi, vel prodigi, quando ab eo aliqua res emitur, & quando, vide num. 1. leg. 11. tit. 39. part. 3.
- Usucapio an pro sit domino habenti malam fidem, si servus, qui illam rem emit, bonam fidem habeat, vide num. 2. leg. 13. tit. 29. part. 3..
- Usucapio an teneat quando quis ignorabat quasi titulo rem possideret si postea apparuerit non sua, vide gloss. leg. 14. tit. 29. part. 3.
- Et quid si titulum habebat si postea appareat nullus, an res usucapi posset, & quanto tempore, vide num. 3. leg. 14. tit. 29. part. 3.
- Et quantum tempus requiratur ad validitatem præscriptionis in supradicto casu, vide dict. num. 3.
- Usucapio an procedat si titulus putativus habeatur ab uno, & possessio ab alio, vide num. 2. leg. 15. tit. 29. part. 3.
- Usucapio trium annorum excludit petitionem hereditatis perpetuam, vide num. 3. dict. leg. 15.
- Ulucapio rei an teneat si tempus quo haeres illam possedit, jungatur cum tempore quo testator possedit, & quando non, vide num. 2. leg. 16. tit. 29. part. 3.
- Usucapio perfecta ab herede putativo an pro sit vero heredi, vel perfecta ab herede scripto, aut etiam pro sit venientibus ab intestato, vide dict. num. 2. d. leg. 16.
- Et quid si possessio sit injusta, an impedit extrema conjugi, vide dict. num. 2.
- Usucapio rei alteri pro debito obligata, an teneat in damnum juris creditoris, cui in pignus data fuit, vide num. 2. leg. 17. tit. 29. part. 3.
- Usucapio an interrumpatur per solam citationem, an vero per litis contestationem, & quid in præscriptione, vide num. 2. leg. 29. tit. 29. part. 3.
- Usucapio an interrumpatur, eò quod aliquis fuit perpetuo deportatus, & an usucaptionem, sive præscriptionem incipere possit in re aliqua, vide num. 11. leg. 2. per text. ibi, tit. 18. part. 4.
- Usucapio, vel præscriptio an videatur prohibita, ubi rerum alienatio simpliciter prohibita fuit, vide num. 3. quest. 4. leg. 10. tit. 26. part. 4.
- Ulucapio non habet locum quando emptor rei alienæ scit illam esse alienam, vide num. 2. leg. 54. per text. ibi, tit. 5. part. 5.
- Ulucapio. vide de hac materia supra in verbo: PRÆSCRIPTIO.
- USURA** an sit crimen Ecclesiasticum, vide num. 2. leg. 58. tit. 6. part. 1.
- Usuræ sunt reprobatae per leges partitarum, sicuti per jus canonicum, & divinum, vide num. 2. leg. 3. tit. 1. part. 5.
- Usura quæ dicatur, & ex quibus colligatur contractum esse usurarium, vide num. 2. leg. 31. tit. 11. part. 5.
- Et quid in cambiis stipulantes, & exigentes interusurum de nundinis in nundinas, an ejus contractus sit usurarius, vide *ibidem*.
- Et quid si poena adjiciatur dationi pecuniae, vel alterius rei in qua conditum muruum, vel si adjiciatur dationi, an præsumatur posita loco usurarum, vide num. 2. leg. 40. tit. 12. part. 5.
- Et an idem sit dicendum in contractu transactionis, si poena adjiciatur dationi quantitatis, vide *ibidem*.
- Et an talis poena præsumatur adjecta in fraudem usurarum, quando ille, qui poena stipulatus fuit, folitus erat, vel non erat fenerari, vide num. 3. dict. leg. 40.
- Usura

Septem Partitarum.

54 I

Ufura dicitur quando poena apponitur dationi per dijnumerationem mentium , vel annorum, etiam in non solito fenerari , vide dict. num. 3.

Ufura ad hoc ut ita sit requiritur, quod aliquid accedat fortii , & sic quod plus detur , quam recipitur , vide ibidem.

Et contractus non presumitur usurarius nisi probetur, vide num. 6. dict. leg. 40.

Usuræ an permittantur Judæis , & an Papa ex aliqua causa posuit in hoc dispensare , vide num. 1. leg. 22. tit. 12. part. 5.

Usuræ an veniant in judicio divisorio inter hæredes , & an transeat in dominium usurarii , vide num. 10. leg. 2. per text. ibi , tit. 15. part. 6.

Et quibus restituì debeant res per usuras quælibet quando ignoratur cuius sint , vide num. 12. dict. leg. 2. per text. ibi , tit. 15. part. 6.

Et quid de compositione quæ per hæredem usurarii fit cum aliis quibus restituì debuerant , vide ibidem.

Et an Papa possit liberare , & absolvere à restitutione incertorum , et si restitutio non fuit integre , vide ibid.

Usuræ omnes sunt prohibitæ tam de jure canonico , quam Regni , vide num. 15. leg. 4. tit. 6. part. 7.

Et usuraria acquisitio pecuniarum est maxima præter naturam teste philopho , vide dict. num. 15. in fin.

USURARIUS manifestus quis dicatur , & de poena repellentium eos , vide num. 1. leg. 9. tit. 13. part. 1.

Usurarius si mandet usuras restituì an debit in facro loco sepeliri , & an illud sufficiat , vide ibidem.

Usurarii non patiuntur à vicinia consueverunt domos ad menlam tantum conducere , vide num. 2. leg. 14. tit. 10. part. 5.

Usurarii sunt infames , vide num. 2. leg. 12. tit. 7. part. 6. & num. 15. leg. 4. per text. ibi , tit. 6. part. 7.

Usurarius sive publicus , sive occultus est infamis ipso facto , occultus tamen debet per sententiam declarari , vide dict. num. 15. dict. leg. 4. tit. 6. part. 7.

Usurarii sunt in magno periculo , & etiam post peractam penitentiam , & post restitutionem sunt infames , vide dict. num. 15.

USUS respectu consuetudinis quid sit , vide de hoc gloss. leg. 1. tit. 2. part. 1.

Usus inducitur per publicos actus , non per tacitos , vide num. 2. leg. 2. tit. 2. part. 1.

Usus legum fori cui incumbat probatio an alleganti , vel excipienti , vide num. 4. in med. leg. 7. tit. 2. part. 1.

Usus impossibile est illum probari de re , quæ nunquam accidit , vide dict. num. 4. in fin.

Usus copulæ carnalis abstrahit quem à servitio Dei , & hoc dupliciter , vide num. 1. leg. 1. tit. 7. part. 1.

Usus non dicitur ex uno actu tantum , vide num. 6. leg. 18. tit. 13. part. 2.

Usus scripturarum qua de causa adinventus fuit , & an usus tabellionum sit de juregentium introductus , vide num. 1. in proxim. tit. 18. part. 3.

Usus instrumenti renuntiatus , eò quod de falso fuit redargutus , an tale instrumentum in alio judicio fidem faciat , & quid si tempore renuntiationis fuit protelatus quod non intendit illum fateri falsum , vide num. 2. leg. 116. tit. 18. part. 3.

Usus communis omnibus animalibus aliquarum rerum ut est aer , &c. an jus gentium in eo aliquid immutavit , vide num. 1. leg. 3. tit. 28. part. 3.

Usus communis rerum Civitatum ita pauperibus , sicuti ditibus pertinet , & quid si ex multitudine ovium dititis pauperes damnificantur , vide num. 9. leg. 9. tit. 28. part. 3.

Et an talis pertinet ad dominum terræ ibi habitantem , vel non , vide dict. num. 9.

Usus sylvæ Civitati concessus an illud dicatur usus , vel ususfructus , vide num. 1. leg. 26. tit. 31. part. 3.

Usus , & habitatio in quibus differant inter se , vide num. 1. leg. 27. tit. 31. part. 3.

Usus , & ille qui usui aquæ fontis renuntiat , si ad ejus reflectionem aliqua sit necessaria , an collectari possit , vi-

de num. 8. leg. 20. tit. 32. part. 3.

Usus facit præsumtum conventionem præcisè secundum eum , vide num. 5. leg. 3. tit. 25. part. 4.

Usus ratione cuius res fuit alicui commodata prius explici debet , quam commodator rem commodatam repetere possit , vide num. 1. leg. 9. tit. 2. part. 5.

Aliquando ramen contra , vide ibidem num. 2.

Usus , & de usu domus , fundi , servi , pecoris , bobum , equi , & armenti , vel aquæ , vel ministerii , & operarum servi , vide num. 9. leg. 20. tit. 31. part. 3.

Ulus domus uxori relicta an ipsa cum secundo marito ibidem commorari possit , vide num. 1. leg. 21. tit. 31. part. 3.

Usus fundi non facit quem dominum fundi , quod bene est si cum proprietate stringatur , vide num. 2. question. 1. leg. 55. tit. 5. part. 5.

USUFRUCTUARIUS , & an incrementum alluvionis ad usufructuarium pertineat , & an æquiparetur emphyteotæ , vel feudatario , vide num. 2. leg. 30. tit. 28. part. 3.

Usufructuarius an habeat dominium thefauri per eum inventi in loco , & fundo , in quo usumfructum habet , vide num. 3. leg. 45. tit. 28. part. 3.

Usufructuarius possidet naturaliter sibi , & si expellatur , vel alii tradat possessionem , an dominus perdat suam civilem possessionem , quam ibi habet , vide num. 3. leg. 13. tit. 30. part. 3.

Usufructuarius an possit servitutem imponere in re illa , in qua habet usumfructum , vide num. 1. leg. 10. tit. 31. part. 3.

Usufructuarius an debeat caveri , & quando non , & an illa cautio sit de tubitantia , nisi petatur caveri , & quid si usufructuarius agat cautione non praestita , an teneat judicium , vide num. 5. leg. 20. tit. 31. part. 3.

Usufructuarius si cautionem praettare non possit , an res sit sequestranda , & an habeat locum cautio in eo , qui donavit servato libi usufructu , & quid in hærede sit dicendum , & an testator illam jussicerit remitti , & quid si ususfructus alicui relinquatur pro se , & hærede suo , vide ibidem in dict. num. 5. dict. leg. 20. tit. 31. part. 3.

Usufructuarius qui habuit à testatore ut de rebus , & bonis usufructus , durante usufructu , possit vendere aliquid usque ad certam quantitatem , an finito usufructu teneatur ipse , vel hæres ejus ad pretium rerum venditarum , vide ibidem in num. 7.

Usufructuarius an possit uti bobus aratoriis fundi , & an ei videatur legatus ususfructus feminis , seu frumenti ad feminandum deputati , vide ibidem in num. 8.

Usufructuarius an possit facere depingere , vel sculpere arma sua in domo , in qua habet usumfructum , vide dict. num. 8.

Usufructuarius domus ad quam expensam teneatur , & an istud arbitrio judicis relinquatur , & quid si velit renuntiare usufructui , vide num. 1. leg. 22. tit. 31. part. 3.

Usufructuarius an teneatur ad refectionem , si ædificia vultate corruerint , & quando , vide num. 2. leg. 22. tit. 31. part. 3.

Usufructuarius an teneatur decimare , seu tributa solvere ex re , ex qua percipit usumfructum , vide ibid. in n. 5.

Usufructuarius licet omnes fructus faciat suos , non tamen ita erit in partu servi , in quo usumfructum habet , vide num. 3. leg. 23. tit. 31. part. 3.

Usufructuarius si consentiente proprietario usumfructum alienat , cuius mors inspicatur ad hoc , ut iniatur ususfructus , vide num. 2. leg. 24. tit. 31. part. 3.

Usufructuarius creditor si vendat jure credi i rem , in qua habet usumfructum , an possit , & an talis ususfructus possit reverti ad illius dominum , vide num. 5. ibidem.

Usufructuarius jus agri , vel sylvæ , vel bonorum omnium , an illud eile definit per destructionem totius proprietatis , num. 1. leg. 25. tit. 31. part. 3.

Usufructuarius semper videtur habere mandatum à domino in concernentibus custodiā rei , vide num. 1. leg. 4. tit. 32. part. 3.

Usufructuarius cui gregis ususfructus legatus est , an ad supplationem teneatur , si ex grege aliqua pecora præmoriantur , vide num. 2. leg. 21. tit. 11. part. 4.

Usufructuarius an excusat à saitulatione , quam præstare

tene-

Xxxxxx

- tenetur propter paupertatem , vide num. 5. leg. 20. tit. 31. part. 3. & num. 1. leg. 4. tit. 19. part. 4.
- Uſuſructarius an dicatur ſuccellor in majoria , vel ejus dominus , vide num. 3. leg. 7. tit. 4. part. 5.
- Uſuſructarius an admittatur li velit retrahere rem , quam dominus proprietatis vendit , & pro tanto illam accipere , vide num. 2. queſt. 1. leg. 55. tit. 5. part. 5.
- Uſuſructarius li cu n haberet in ſuo uſuſructu conſortem vendiderit partem ſuam , an consors illius juris admittatur ad retractum , vide ibi.
- Uſuſructarius li ſolvat preium , & pensionem totius anni , & poitea moriatur , an dominus proprietatis illud reddere teneatur , vel ad quid , vide num. 2. leg. 3. per text. ibi, tit. 8. part. 5.
- Uſuſructarius omnium bonorum an teneatur ad confeſſionem inventarii , vide num. 1. leg. 5. tit. 6. part. 6.
- Uſuſructarius an agit contra ſurem furantem rem in qua ipſe utuſructum habet , vel an dominus proprietatis admittatur , vide num. 6. & 7. leg. 12. per text. ibi, tit. 14. part. 7.
- Uſuſructus** & uſumfructum emens cum bona ſide an faciat fructus fuos , vide num 3. leg. 39. tit. 28. p. 3.
- Uſuſructus rerum filii li patri non queratur , an filius ſine patre agere poſit , & an tunc contra eum currat praecriptio , vide num. 4. leg. 8. tit. 29. part. 3.
- Uſumfructum an poſſit quis conſtituere in parte tua , quara poſſidet pro indiviſo , vide num. 2. leg. 10. tit. 31. part. 3.
- Uſuſructus an videatur relictus in quolibet anno illi , cui à teſtatore ſimpliciter fuerunt reliquias eius talis fundi , an verò intelligendum ſit de fructibus unius anni tantum , vide num. 1. leg. 20. tit. 31. part. 3.
- Uſuſructus alicui relictus an debeat ſequestrari , ſi ab eo ſuſſiciens cauio non praetetur , vide num. 5. leg. 10. tit. 31. part. 3.
- Uſuſructus alicui relictus à teſtatore cum potestate vendendi de bonis uſuſructus uſque ad certam quantitatem , an finito uſuſructu ipie , vel ejus haeres preium rerum venditarum reſtituere teneatur , vide ibid. in n. 7.
- Uſuſructus alicui relictus an ipſe poſſit uti bobus aratoris fundi , & an videatur legatus fructus feminis , ſeu frumenti ad feminandum deputati , vide num. 8. leg. 20. tit. 31. part. 3.
- Uſuſructus finitur . etiamſi fructuarius conduxifit uſumfructum , vel ipſius morte , & an ſpes uſuſructus conſtituendi finiatur morte , vide num. 2. leg. 24. tit. 31. p. 3.
- Et quid li uſuſructus relinquatur Monacho , vide dict. num. 2. dict. leg. 24.
- Et quid li proprietorio conſentiente uſuſructarius illum in aliū alienavit cujus mors inspiciatur , vide ibidem.
- Uſumfructum habens in pignore , an poſſit illum vendere jure crediti , & an tunc talis uſuſructus poſſit ad dominum reverti , vide num. 3. dict. leg. 24.
- Uſuſructus finitur per deſtructionem totius proprietatis , vide num. 1. leg. 25. tit. 31. part. 3.
- Uſuſructus Civitati relictus durat centum annis , & aliquando plus , & an idem ſit in emphyteota , vel feudatio , vel in anno legato Civitati ſacto , vide num. 1. leg. 26. tit. 31. part. 3.
- Et quid li tunc ibi aderit in conſeſſione verbum perpetuū , vide dict. num. 1.
- Et quid li Civitati concedatur uſus ſylvæ , an li uſuſructus uſus , vel uſuſructus , & an tunc ſpiret centum annis , vide ibidem in dict. num. 1.
- Uſuſructus , & habitatio in quo diſſerant inter ſe , vide num. 1. leg. 27. tit. 31. part. 3.
- Uſuſructus li cum proprietate conſolidetur , & ipſa proprietas ab uxore marito fuerit in dotem data , an talis conſolidatio , & commodum ipius ad ſolam uxorem pertineat , an verò tanquam commune lucrum cum marito diuidi debeat , vide num. 1. leg. 18. tit. 11. part. 4.
- Uſuſructus gregis li ſit alicui legatus an uſuſructarius debeat gregem ſupplere ſi aliqua p̄emoriantur , vide num. 2. leg. 21. tit. 11. part. 4.
- Uſumfructum an habeat pater in beneficio Ecclesiastico , quod poſſidet filius , vel in rebus à filio male quæ-
- sitis , vide num. 5. leg. 5. tit. 17. part. 4.
- Uſuſructus an patri exhaeredato queratur per nepotem , cui ſuit delata hereditas , vide dict. num. 5.
- Et ibi ille numerus remiſſivè notat alios caſus , in quibus patri uſuſructus non queratur.
- Uſuſructus an extinguitur , ſi pater illud poſſidens ingrediatur Religionem , vide dict. num. 5. in med. dict. leg. 5.
- Uſuſructus conſolidatur cum proprietate , quando pater illum habens illius capax non eſt , vide dict. num. 5. dict. leg. 5. tit. 17. part. 4.
- Uſuſructus rei in qua pater filio poſſidenti ſuccedere non poeteſt , numquam patri queritur , vide dict. num. 5.
- Uſuſructus in bonis majoricatus an ad patrem pertineat , & quid li à conditore dictum ſit , quod vult quod bona denuntioli filio in quem majoriam fecit , an tunc ejus pater in talibus bonis utum fructum habeat , vide ibidem.
- Uſuſructus debeat pater in rebus filii ingredientis Religionem , ſive bona ſint majoriae , vel non , ſive etiam filius in hoc diſponat , ſive non diſponat , vide d. num. 5.
- Uſumfructum non habet pater in dote adventitia filii , neque de jure antiquo , neque de novo , vide ibidem ad fin.
- Uſuſructus an patri queratur ex dote , quam filius ſuit lacrauſ propter injuriam violati thori , vide ibidem.
- Uſuſructus licet non poſſit haberi per patrem in rebus filii an tamen habere debeat commodiſatatem illius juris , vide ibidem.
- Uſuſructus in rebus adventitiis filii an filio debeat , cum exiit à patris potestate per emancipationem , vel per contraſtum matrimonii , vide num. 6. leg. 15. tit. 18. p. 4.
- Uſuſructus omnium bonorum per filium de cætero acquirendorum , an poſſit pater ſibi reſerveare , quando illum emancipat , vide ibidem in num. 7.
- Uſuſructus an debeat pater in bonis majoricatus , vel in bonis ſeudalibus filii , vide num. 1. leg. 7. tit. 26. part. 4.
- Uſuſructus eſt diuersum jus à proprietate , quæ eſt pars domini integralis , ſive legalis , non tamen prædicativa , ſive ſubjectiva , & habens uſumfructum in re poſſit retrahere pro tanto proprietatem , quam dominus alii vendit , vide num. 2. queſt. 1. leg. 55. tit. 5. part. 5.
- Uſuſructus diſſert à dominio , vide dict. num. 2. dict. queſt. 1. dict. leg. 55.
- Et junctus cum proprietate facit plenum dominium , vide ibidem.
- Uſuſructus quando non acquiritur patri in bonis filii , tunc ſuſſimilias vice patrum ſimilias funguntur , vide num. 2. leg. 6. tit. 11. part. 5.
- Uſuſructus rei legatæ li alienetur per teſtatore , an per hoc videatur revocare legatum , vide num. 2. leg. 17. tit. 9. part. 6.
- Et an in uſuſructu locus ſit juri accreſcendi , etiam inter coniunctos coniunctione legali , vide num. 6. leg. 33. tit. 9. part. 6.
- Uſuſructus rerum majoriae an poſſit publicari in vita delinquentis , vide num. 4. in princ. leg. 6. tit. 11. part. 6.
- Uſuſructus an poſſit uni haeredum adjudicari , & alteri proprietas , quando inter eos haereditas diuiditur per judicem , vide num. 1. leg. 10. tit. 15. part. 6.
- Et quid li cu n aliquis haberet uſumfructum in aliqua re , aliquis rem illam furaverit , an ipſe uſuſructarius , vel dominus proprietatis admittatur contra ſurem , vide num. 6. & 7. leg. 12. per text. ibi. tit. 14. part. 7.
- UT , ita dictio quid importet , vide num. 1 & 7. leg. 21. per text. ibi, tit. 9. part. 6. & num. 2. cu n aliis ibi, leg. 2. tit. 4. part. 4.
- UTENS** calidis , ut cu m uxore copulam habere poſſit , utrum mortaliter peccet , vide num. 5. leg. 9. per text. ibi, tit. 2. part. 4.
- UTILE DOMINIUM** , vide ſupra in verbō : D O M I N I U M .
- UTILITAS** publica p̄aſſeri debeat privatæ , vide num. 2. per text. ibi, leg. 8. tit. 28. part. 3.
- Utilitas an ſit in donatione alicui facta respectu donatoris , ſi donatio ſiat in remunerationem ſervitorum , vide num. 7. leg. 53. tit. 5. part. 5.
- Utilitas communis ſi adlit in deltruendo ædificio alicujus , tunc

Septem Partitarum.

543

tunc onus debet communiter contribui, vide num. 1. leg. 3. tit. 9. part. 5.

VULGARIS SUBSTITUTIO, vide supra in verbo:
SUBSTITUTIO VULGARIS.

VULNUS, & quid si creditor vulneravit debitorem fūgientem cū velit illum propria autoritate capere, & quid si debitor se defenderit, vide num. 1. leg. 10. tit. 15. part. 5.

Vulnus quid dicetur, & quid veniat appellatione vulneris, vide num. 3. leg. 6. tit. 9. part. 7.

Vulnus, sive lethale sit, sive non, qualiter illud dans puniatur, si ignoretur quis illud dederit, cū ibidem plures in vulnerando concurrerint, vide num. 1. leg. 15. tit. 15. part. 7. per illum text. ibi.

Et quid si ignoretur quis primò, vel ultimò percusserit, vel ex quo vulnerare periret, & quid si nullum vulnus erat lethale, & nihilominus vulneratus mortuus fuit, & alia plura in hoc, vide in dict. num. 1. dict. leg. 15. tit. 15. part. 7.

Et an quando non constat quis fuerit principalis in vulnerando, contra alios ut auxiliantes procedi possit ad condemnationem, vide ibidem.

UXOR. ingrediens. vel petit.

Adultera. Facit eleemosynam. Arcta, vel

Clerici, vel promoti ad Testatur, vel disponit. lata.

sacras ordines. Accusatur, accusat. Donat.

Vovens. Separatur. Renuntians.

Infidelis, vel infidelium. Testificatur.

Religionem. Inops.

Uxor post revocationem mariti de Monasterio ipsa Religionem intrare non potest, antea verò sic, vide num.

5. leg. 12. tit. 7. part. 1.

Uxor communicans cum marito excommunicato peccat, si inter eos sit carnale commercium interdictum, vide num. 5. leg. 34. tit. 9. part. 1.

Uxor cognita carnaliter à viro in Ecclesia, an propter hoc Ecclesia soluta sit, vide num. 2. leg. 20. tit. 10. part. 1.

Uxor qualis eligi debeat, & quæ secum uxor eligenda habere debeat, vide num. 1. leg. 1. tit. 6. part. 2.

Et ibi quid in marito eligendo.

Uxor una tantum esse debet, non duæ illud enim est peccatum contra naturam, probat num. 1. leg. 2. tit. 6. part. 2.

Uxor est socia divinæ, & humanæ domus, vide num. 1. per text. ibi, leg. 5. tit. 2. part. 3.

Uxor quæ diu nupta est definit esse civis propriæ originis, & in quibus, & quid in uxore Clerici an in criminibus gaudeat privilegio fori mariti, vide num. 7. leg. 32. tit. 2. part. 3.

Uxores non possunt defendere viros in judicio sine mandato ipsorum sicut ei licet, nam uxores, &c. vide num. 2. leg. 10. tit. 5. part. 3.

Uxor negans res suisse mariti sui an illud probare debeat, & quid in Regno isto obseretur, vide num. 3. leg. 2. tit. 14. part. 3.

Et quid si talis uxor adulterium committat, vel res aliquas emat ex pecunia sibi tradita à consanguineis quam itatum sibi reddidit, vide num. 4. ibidem.

Uxor tabellensis mortui relicta usufructuario an aliquid habere debeat de exemplaribus quæ deducuntur ex originalibus mariti quæ per alium tabellionem deducuntur, vide num. 4. leg. 55. tit. 18. part. 3.

Uxor si decedat sine filiis an ejus hæredes succedere possint in arris per maritum illi datis, vide num. 2. leg. 87. tit. 18. part. 3.

Uxor hominis mei, & qui mihi servitatem debet an sit scēmina mea, vide num. 3. leg. 89. tit. 18. part. 3.

Uxor defendens rem quam marito in donem dedit in judicio i. lo sciente, & non contradicente si condamnetur an sententia illa præjudicet marito, vide num. 2. leg. 20. tit. 22. part. 3.

Uxor an habeat dominium in thesauro invento in fundo

ipius per maritum, vide num. 3. leg. 45. tit. 28. part. 3.

Uxor an possidere possit rem sibi donatam à viro suo licet talis donatio sit nulla, vide num. 1. leg. 7. tit. 29. part. 3.

Uxor cui fuit relictus à marito usus domus an ibi possit habitare cum secundo marito, vide num. 1. leg. 21. tit. 31. part. 3.

Uxores an plus diligendæ sint, quam patres, sive matres, vide num. 8. in prolog. 4. part.

Uxor, & ejus vir ad paria judicari debent, vide num. 2. leg. 7. tit. 2. part. 4.

Uxor si propter fornicationem fuit à marito exclusa, & ipse lacras ordinis suscepisset, & in eas fornicasset an matrimonium debeat reintegrari, vide num. 4. quejt. 2. leg. 8. tit. 2. part. 4.

Uxor si à viro carnaliter cognoscatur non propter id peccat, imo aliquando meretur, vide num. 1. & 2. per text. ibi, leg. 9. tit. 2. part. 4.

Uxor quæ prius cum uno clandestinè contraxit matrimonium, potea cum alio publiè contraxit cum quo commoratura, an sine peccato mortali reddere, & exigere possit ab eo debitum conjugale, & quid si non redens ponat se in periculo vita, vel scandalum, sive peccatum generetur, vide num. 1. leg. 2. tit. 3. part. 4.

Uxor potest à servitute in qua manus eiusdem vendendo posuit, illum extrahere, & an tunc ipsa retractante venitiorum pretium emptori restituere tenetur, vide gloss. leg. 4. tit. 5. part. 4.

Uxor si vendat eiusdem in ancillam nolente viro, an in ea idem sit dicendum, quod in marito, dict. num. 6. in fin.

Uxor an possit impedire nè maritus suis creditoribus cum cingulo ferreo ad collum tradatur, vide num. 7. leg. 4. tit. 5. part. 4.

Uxor carnaliter cognita ad eam bene extenditur cognitio spirituitalis, & an ad concubinas, vide num. 6. & 7. leg. 1. tit. 7. part. 4.

Uxor alicujus si fit multum arcta, vel ita lata quod à viro carnaliter cognosci non possit, vel habeat aliud impedimentum, ita quod cognosci non possit, an matrimonium dissolvatur, vide num. 5. leg. 2. tit. 8. part. 4.

Uxor alicujus si à viro cognosci carnaliter non possit quia est virgo, an ipse mediante aliquo actu medicinali possit clausa pudoris sui frangere, & an itud sit contra naturam factum, vide num. 6. leg. 2. tit. 8. part. 4.

Uxor quæ corrupta cum aliquo matrimonium contraxit si petat matrimonium separari ob viri frigiditatem intra quantum tempus illud petere debeat, & quid in virgine, vide gloss. leg. 6. ibidem.

Uxor, & vir continentiam vovere possunt nisi illud matitiosè fecerint, tunc enim occurret Episcopus, vide num. 3. leg. 1. tit. 9. part. 4.

Uxor an debeat à viro alimentari si ipsa in peccato perseveraverit, vide num. 7. leg. 2. tit. 9. part. 4.

Uxor qualiter certificari debet de morte primi viri antequam contrahat cum secundo, vide num. 1. leg. 8. tit. 9. part. 4.

Et an tuticiat probatio per famam, vide ibidem.

Uxor potest dare licentiam marito intrandi Religionem, ipsa manente in seculo, si de incontinenzia non fuit suspecta, vide num. 1. leg. 2. per text. ibi, tit. 10. part. 4.

Secùs tamen erit si maritus velit iste Episcopus, quia tunc debet intrare Religionem neque vovere sufficiet, vide ibidem.

Uxor si nolt dare licentiam marito, vel si per vim ad hoc fuerit compulsa, tunc maritus Religionem intrare non poterit, vide num. 2. leg. 2. tit. 10. part. 4.

Uxor si dederit viro licentiam ingrediendi Religionem, an per hoc tacite videatur vovere continentiam, & quando, vide ibidem in num. 3.

Uxor à viro sine autoritate Ecclesiæ separari non debet, & quid si fornicatio sit notoria, vide num. 6. leg. 2. tit. 10. part. 4.

Et an uxor quæ remansit in seculo, & continentiam promisit mortuo viro possit matrimonium contrahere, vide ibidem in num. 10. dict. leg. 2.

Uxor

Uxor à viro propter adulterium per sententiam divortii separata, si nolit postea virum suum repetrere, quia cum alia fuit fornicatus, an tale matrimonium debet judicis officio redintegrari, vide num. 1. leg. 6. tit. 10. part. 4.

Uxor debet mitti in possessionem rerum sibi à marito donatarum propter nuptias, vide num. 1. leg. 7. tit. 11. part. 4.

Uxor si soluto matrimonio pretium rei dotalis acceperit, quam maritus vendidit cum prius non esset estimata, an ex hec alienatio confirmetur, vide num. 4. leg. 7. tit. 11. part. 4.

Uxor an dicatur habere dominium bonorum paraphernalium, vel ejus maritus, & quando, vide num. 2. & 3. leg. 17. tit. 11. part. 4.

Uxor an marito potente teneatur cavere de evictione rei dotalis, vide num. 1. leg. 12. tit. 11. part. 4.

Uxor soluto matrimonio quas velles, & ornamenta hæreditibus mariti reddere debeat, vide num. 9. leg. 23. tit. 11. part. 4.

Uxor quæ contraxit in uno loco, & postea per maritum fuit in alium translatæ qualis locus sit attendendus ut pactiones inter ipsam, & maritum factæ observentur, an locus contractus, vel habitationis, vel domicilii mariti, vide num. 1. leg. 24. tit. 11. part. 4.

Uxor an potius credatur alimentari à marito quia est ejus uxor, vel quia secum attulit dotem, vide num. 5. leg. 25. tit. 11. part. 4.

Uxor an teneatur recipere idoneam cautionem quam sibi dat maritus de non dilapidando dotem, vide num. 4. leg. 29. tit. 11. part. 4.

Uxor an possit dotem à marito exigere si ipse ad inopiam pervenerit, tamen non sui culpa, vide num. 6. leg. 29. tit. 11. part. 4.

Quod procedit etiam si maritus esset pauper tempore contractus matrimonii, vide ibidem.

Uxor debet statim donationem propter nuptias restituere, si statim ei restituatur dos non expectata aliqua dilatatione, vide num. 4. leg. 31. tit. 11. part. 4.

Uxor alicuius si tertio nubat de incontinentia notabitur, & illud est abominabile apud homines, vide num. 1. leg. 1. tit. 12. part. 4.

Et quid si maritus uxori legatum fecerit si castè vixerit, & illa secundò nubat, an illud consequetur, vide dict. num. 1.

Et quid si ab extranco tale legatum fiat, scilicet, si castè vixerit, & ipsa tertio nubat, an illud consequetur, vide ibidem.

Uxor alicuius eo ipso quod peccat in corpore perdit omnia privilegia mariti, & tutelam filiorum, vide num. 6. leg. 3. tit. 12. part. 4.

Uxor, & concubina parum inter eas resert nisi in honore, & vasallus qualemcumque ex ipsis cognoscens privabitur feudo, vide num. 1. in proxim. tit. 14. part. 4.

Et contra uxorem non presumitur quod omnia quæ habet sint de bonis maij, sicuti presumuntur contra concubinam quæ potest torqueri ad eruendam veritatem, vide ibidem.

Uxor alicuius an esse presumatur illa quæ non publicè, sed secretè fuit ab aliquo in concubinam recepta si ipse per longum tempus cum ea cohabitavit, vide num. 8. per text. ibi, leg. 2. tit. 14. part. 4.

Uxor de novo an possit à præside officio durante recipi, & quid in hoc sit de jure canonico, vide num. 12. per text. ibi, leg. 2. tit. 14. part. 4.

Uxor filii indotata an à patre filii ipsa, & liberi ejus ali debeat, vide num. 6. leg. 2. tit. 19. part. 4.

Uxor si in ventre filium habeat an debeat propter hoc mitti in possessionem rerum etiam si sint majoria, vide num. 1. leg. 3. per text. ibi, tit. 23. part. 4.

Uxor vasallus si à domino cognoscatur an per illum concubitum dominus iura naturalitatis quæ in illo habet amittat, vide num. 6. leg. 5. tit. 24. part. 4.

Uxor preditoris an puniatur propter delictum sui mariti, vide num. 4. leg. 12. tit. 25. part. 4.

Uxor an possit retinere bona mariti sui pro dote, vide

num. 4. ad medium leg. 9. tit. 2. part. 5.

Uxor an vindicet rem emptam à marito, vel extranco cum pecunia iplius uxoris, vide num. 8. leg. 49. tit. 5. p. 5.

Uxor an habeat jus retrahendi fundum, quod maritus vendidit extranco, si maritus illud fundum vendidit, matrimonio constante, vide num. 2. quest. 4. leg. 53. tit. 5. part. 5.

Uxor an ipso jure, & statim quod à marito matrimonio constante res empta fuit, habeat dominium medietatis, sive in re illa empta, an vero postea mediante aliqua actione, vide dict. num. 2. in dict. quest. 4.

Uxor, & maritus non dicuntur habere universalem societatem, sed tantum respectu lucri, vide ibidem.

Uxor constante matrimonio non potest agere, neque aliquid petere ex lucro, vide ibidem in fin. dict. num. 2. in dict. quest. 4.

Uxor an possit petere medietatem donationis à Rege marito suo factam tanquam communem lucrum, vide num. 7. leg. 3. tit. 10. part. 5.

Uxor an possit petere ut illud, quod suus maritus perdidit sui cuius compenſetur cum lacris ab eo qualis, vide num. 5. leg. 13. tit. 10. part. 5.

Uxor in bonis mariti habet tacitam hypothecam, & praefertur ceteris creditoribus, vide num. 1. leg. 23. tit. 13. part. 5.

Et quid facere possit virtute hujus tacitæ hypothecæ, vide ibidem in num. 2. usque ad fin.

Uxor an teneatur in actione primipilarii, vel sit pro ea dos obligata sua, vel pro tributis solvendis Regi cum ejus maritus eorum sit collector, vel quando maritus fallit, id est (seala) vide num. 2. leg. 25. tit. 13. part. 5.

Uxor soluto matrimonio non recepit dotem in uno casu, & an tunc dos cedat lucro mariti, vel applicetur fisco, vide num. 1. leg. 50. tit. 14. part. 5.

Et quid si ambo sciebant impedimentum, & quid si adhuc carnalis copula non fuit sequuta, vide gloss. leg. 51. tit. 14. part. 5.

Uxor alicuius an suum hæredem facere possit, vel illum manumittere, & quando non, vide gloss. leg. 3. per text. ibi, tit. 3. part. 6.

Uxor si dedit facultatem marito ut ad majoriam possit unum ex filiis suis eligere, an si ipse intra annum non eligat, potest admiratur, & an possit eligere quem in sua potestate habet, vide num. 2. leg. 25. tit. 9. part. 6.

Uxor reliqua executrix in testamento mariti an amittat executionem, si contrahat secundas nuptias, vide num. 4. in fin. leg. 2. tit. 10. part. 6.

Uxor an ab hærede suo sumptu vestes lugubres habere debeat, & quales, & quando illas restituere teneatur heredi, si postea nubat, vide num. 4. leg. 2. tit. 11. part. 6.

Uxor quam partem in bonis mariti habere debeat si inops remaneat, & quando, & quibus concurrentibus, & qualiter, & quid in viro uxore præmoriente, vide num. 1. 2. 3. & 4. cum aliis ibi, leg. 7. per text. ibi, tit. 13. part. 6.

Et quid inter sponsos si adhuc uxor ad dominum ducta non fuit, vide dict. num. 2.

Et an condito testamento talis pars uxori, vel marito debeatur, vide ibidem in num. 5. dict. leg. 7. tit. 13. part. 6.

Et an tunc uxor teneatur victimum manibus suis, & industria sua lucrari, vide ibidem num. 6.

Et an tunc cogatur uxor vendere proprietatem domus, vel alterius rei, vide dict. num. 6.

Et an amittat illam quartam partem quam habet in bonis mariti, si postea efficiatur dives, vide ibidem.

Uxor si habet patrem divitem an possit petere quartam partem in bonis sui mariti, vide ibidem.

Uxor an in omnibus bonis mariti succedat filii repudiantibus, & quando non, & quid inter se succedere ex testamento, vel ex lege, vide num. 7. dict. leg. 7. tit. 13. part. 6.

Et an uxor ut possit suam quartam partem habere, possit donationes mariti in vita sua factas revocare, vide ibidem in num. 8.

Et an hodie uxor istam quartam partem habere debeat, stan-

stantibus filiis ; & quid si maritus de quinta parte jam disposeat , vide num. 9. ibidem.

Uxor si luxuriosè vivat post mortem mariti , an amittat istam quartam , vide dict. num. 9. in fin. dict. leg. 7. tit. 13. part. 6.

Uxor legitima alicujus non impedit , quin ipse possit filium suum naturalem hæredem instituere , vide gloss. leg. 9. per illum text. ibidem, tit. 13. part. 6.

Uxor alicujus si ex adulterio pariat filium , an ille matri suæ succedat , vide num. 5. question. 1. & 2. leg. 11. tit. 13. part. 6.

Uxores diligunt secundos maritos ultra filios , vide num. 14. leg. 4. & num. 6. leg. 19. per text. ibi, tit. 16. part. 6. Uxor quæ contraxit matrimonium scienter cum hæretico , vel proditore , an amittat dotem , & quando , vide num. 3. leg. 2. tit. 1. part. 7.

Uxor si partum alienum marito supponat , an poena mortis puniatur , vide num. 4. leg. 6. tit. 7. part. 7.

Uxor de supposito partu accusari potest per maritum perpetuò , & an per aliquem alium , vide num. 1. leg. 3. per text. ibi, tit. 7. part. 7.

Uxor si sui , & mariti , vel alterius culpa abortum faciat , an & quando maritus , vel alias propter hoc puniendi sint , & qualiter , vide gloss. leg. 8. tit. 8. part. 7.

Uxor si occidat maritum suum qualiter puniatur , vide gloss. leg. 12. ibidem per illum text.

Uxor , & maritus unum corpus sunt , vide num. 7. leg. 1. tit. 9. part. 7.

Uxor alicujus si vocetur adultera , & verum dictum fuit , an dicens teneatur actions injuriarum si velit probare se verum dixisse , & an si verum dixit teneatur se dedicere , vide dict. num. 7. dict. leg. 1. in quest. 1. 2. & 3.

Uxor alicujus si vocetur meretrix , & illud antequam nubaret tuit , an vocans teneatur injuriarum , vide dict. num. 7. in fin.

Uxor quæ furtum marito fecit , an ab ipso accusari possit in judicio , vide num. 3. & 5. leg. 4. per text. ibi, tit. 14. part. 7.

Et quid si furtum sit in magna quantitate , vide num. 6. leg. 17. ibidem.

Et qualiter maritus illam recuperabit , si illam penes alium invehitur , vide num. 7. 8. & 9. cum sequent. leg. 4. supradict.

Uxor alicujus potest per maritum perquiri in quibuscumque domibus velit perquirere eam , & quando , vide num. 2. cum aliis ibi , leg. 24. tit. 14. part. 7.

Uxor si ad mandatum viri damnum dedit , an ipsa , vel maritus ad emendam damni teneatur , vide num. 2. leg. 5. tit. 15. part. 7.

Uxor si negaverit se damnum dedisse , qualiter puniatur , si contrarium probetur per testes , vel aliter , vide num. 4. leg. 16. per text. ibi, tit. 15. part. 7.

Uxor an possit per judicem Ecclesiasticum compellere maritum , ut dimittat concubinam , vide num. 5. leg. 1. tit. 17. part. 7.

Uxor alicujus si sub specie famuli teneatur ab aliquo invito ejus marito , an ex hoc probetur adulterium , vide num. 3. leg. 13. tit. 17. part. 7.

Uxor si vivente adhuc primo marito cum alio matrimonium contrahit , qualiter puniatur , vide num. 1. leg. 16. per text. ibi, tit. 17. part. 7.

Et an inquilitores hæreticæ pravitatis de isto crimine cognoscere possint , vide ibidem.

Et qua poena puniatur maritus , qui recepto pretio , vel non recepto , lenocinium fecit , vide num. 6. & 7. leg. 2. per text. ibi, tit. 22. part. 7.

Uxor si ad infidelitatem transeat amittit dotem , & qualiter plus puniatur , vide num. 2. & 3. leg. 6. per text. ibi, tit. 25. part. 7.

Et an uxore reclamante maritus possit à judice damnari , ut Regi in tritembus deserviat , vide num. 4. leg. 4. tit. 31. part. 7.

Uxor pro delicto mariti puniri non debet , neque è contra , vide gloss. leg. 9. per text. ibi, tit. 31. part. 7.

Uxor appellatur domestica , vide num. 6. leg. 6. tit. 33. part. 7.

Et ideo non testificat contra maritum , vide num. 1. leg. 15. tit. 16. part. 5.

Et si testator jubeat hæredi ut vestiat uxorem suum , an intelligatur lemel , vel toto tempore vita sua , vide num. 8. leg. 8. tit. 33. part. 7.

Uxor an in dote sua præferatur creditoribus , qui ob emendam , vel reficiendam rem pecuniam suam dederunt , & quando , vide num. 1. leg. 28. tit. 13. part. 5.

Uxor si propter vergentiam viri ad inopiam constante matrimonio agat ad dotem , an tunc creditoribus competit jus offerendi sibi , vide num. 2. leg. 34. tit. 13. part. 5.

UXOR ADULTERA , & uxor alicujus illi faciens adulterium , an ex eo insurgat dubitatio de filiis eorum , vide num. 5. leg. 1. tit. 14. part. 2.

Uxor adultera an poscit post viri reconciliationem illum de adulterio accusare , vide num. 5. leg. 28. tit. 2. part. 4.

Uxor à marito accusata de adulterio si ab illo debitum petierit lite pendente , an sibi reddi debeat , vide num. 2. leg. 8. tit. 2. part. 4.

Uxor à marito accusata de adulterio coram judice sæculari non potest eum coram eodem accutare super eodem criminis , vide num. 4. ibidem.

Uxor si propter fornicationem fuit à marito exclusa , & ipse factas ordines suscepisset , & in casu fornicasset , an matrimonium debeat redintegrari , vide ibid. in quest. 2.

Uxor à viro propter adulterium separata potest petere matrimonii redintegrationem si probet maritum suum poltea fornicasse , & an per judicis officium , & an dotem , quam amiserat propter adulterium , recuperet , vide dict. num. 4. quest. 3. dict. leg. 8. tit. 2. part. 4.

Uxor si de adulterio accusetur ab ejus marito , an ei crimen adulterii objicere possit , ut accusatio non teneat , vide num. 2. leg. 6. tit. 9. part. 4. & num. 1. leg. 9. tit. 17. part. 7.

Et quid si ei crimen lenocinii objiciatur in foro Ecclesiastico , vel sæculari , vide dict. num. 4. dict. leg. 6.

Uxor an possit accutari à marito de adulterio , si per vim fuit coacta , & quid si vis non fuit præcisa , sed conditionalis , & quid si maritus illi præbuit , ut aufugeret , & ipsa noluit , vide num. 1. per textum ibi , leg. 7. tit. 9. part. 4.

Uxor an possit de adulterio carnali à marito hæretico accusari , & an illæ duæ fornicationes debeant compensari , vide num. 5. leg. 8. tit. 9. part. 4.

Et quid si maritus revertatur ad fidem , an compensatio locus sit , vide num. 6. ibidem.

Uxor quæ adulterium commisit debet marito dotem , & donationem propter nuptias reddere , vide num. 4. per text. ibi, leg. 12. tit. 9. part. 4.

Uxor si à marito de adulterio accusetur , an petere possit , quod maritus obligetur ad poenam talionis , vide num. 2. & 3. leg. 13. tit. 9. part. 4.

Uxor à viro propter adulterium per sententiam divorci separata si nolit poltea virum suum repetrere , quia cum alia fuit fornicatus , an tale matrimonium debeat officio judicis redintegrari , vide num. 1. leg. 6. tit. 10. part. 4.

Uxor propter adulterium amittit dotem , & quid si patet , vel alias qui dotem dedit fuit stipulatus sibi reddi soluto matrimonio , vide num. 1. leg. 23. tit. 11. part. 4.

Et an maritus tunc teneatur ad onera hæreditaria , vide ibid.

Uxor si luxuriosè vivat post mortem mariti , an amittat quartam , quam si erat inops ex bonis mariti habere debet , vide num. 9. in fin. leg. 7. tit. 13. part. 4.

Uxor alicujus si ex adulterio pariat filium , an ille matri suæ succedat , vide num. 5. quest. 1. & 2. leg. 11. tit. 13. part. 6.

Uxor adultera per maritum occidi potest , & quo jure illud sibi fieri permittatur , vide ibidem.

Uxor si accutetur per maritum de adulterio , si ipsa contra eum excipiat de lenocinio , & illud probet , an ipsa liberetur , & maritus veniat ex tali exceptione sic probata puniendus , & quando , vide num. 4. & 5. leg. 29. per text. ibi, tit. 1. part. 7.

Et an dos , vel lucra uxoris veniant confiscanda propter viri sui prodicionem , & quando , vide num. 3. leg. 2. per text. ibi, tit. 2. part. 7.

Y y y y y

Uxor

Index materiarum

- Uxor alicujus si vocetur adultera, & verum dictum fuit, an dicens teneatur actione injuriarum, si velit probare se verum dixisse, & an si verum dixit teneatur se deducere, vide num. 7. leg. 1. tit. 9. part. 7. in quest. 1. 2. & 3.
- Uxor à marito, non ab extraneo potest de adulterio accusari per leges hujus Regni, vide d. num. 7. in dict. q. 2.
- Uxor alicujus si vocetur meretrix, & illud ante aquam numeret fuit, an vocans teneatur actione injuriarum, vide dict. num. 7. in fin.
- Uxor à solo marito de adulterio accusari poterit, & quid si adulterium sit cum incertu mixtum, vide num. 3. leg. 2. tit. 17. part. 7.
- Et an iudex inquirendo, vel volens Provinciam purgare admittatur, & possit tales adulteras castigare, vel illas expellere, saltim quando sunt publicæ, vide dict. num. 3. dict. leg. 2. tit. 17. part. 7.
- Uxor adultera intra quantum tempus à marito accusari possit, vide dict. num. 3. in fin.
- Uxor potest à marito de adulterio accusari, etiam soluto matrimonio inter eos, & intra quantum tempus illam accusare, & adulterium probare teneatur, & an si intra tempus constitutum non probet, excusetur, vide num. 1. 2. & 4. leg. 3. per text. ibi, tit. 17. part. 7.
- Uxor an post mortem mariti ab ejus heredibus de adulterio accusari possit, & quid hodie, vide num. 8. dict. leg. 3.
- Uxor si de adulterio accusetur, & sibi non probetur, qualiter maritus puniatur, & quando excusatetur à præsumpta calunnia, vide num. 12. dict. leg. 3. tit. 17. part. 7.
- Et an ille, qui cum uxore alicujus dormivit, committat adulterium, si credidit illam non esse nuptam, & quando excusatetur, vide num. 1. leg. 5. per text. ibi, tit. 17. part. 7.
- Uxor quæ accusatur de adulterio qualiter excipere possit, & quales exceptiones ipsius admittantur, vel non, & quando sint profonendæ, & qualiter, vide gloss. leg. 7. per text. ibi, tit. 17. part. 7. cum gloss. aliarum leg. ibi.
- Uxor etiam si exceptionem lenocinii opponat potest litis contestationem absolvetur, vide num. 4. leg. 17. tit. 17. part. 7.
- Uxor alicujus si sub specie famulæ teneatur ab aliquo invito ejus marito, an ex hoc probetur adulterium, vide num. 3. leg. 13. tit. 17. part. 7.
- Uxor adultera amittit dotem, & in quo plus veniat punienda, vide num. 3. cum aliis ibi, leg. 15. per textum ibi, tit. 17. part. 7.
- Uxor, quæ cum proprio servo, vel famulo adulterium commisit, qualiter puniatur, vide num. 6. 7. & 8. dict. leg. 15. per text. illum ibidem.
- UXOR CLERICI**, vel promoti ad sacras ordines si ipsa sciens consentiret, continentiam promittere debet, neque potest viri mortem potest matrimonium contrahere, & an necessè sit quod de hoc à principio certificetur, vide num. 3. leg. 40. tit. 6. part. 1.
- Uxores Clericorum cum eis scienter contrahentes matrimonium qua pœna feriantur, vide num. 4. leg. 41. tit. 6. part. 1.
- UXOR VOVENS** continentiam, eò quod maritus intret Religionem si postea, ante professionem exeat, an votum non obstante illud revocet, vide num. 9. leg. 11. tit. 7. part. 1.
- Uxor si vovens castitatem, eò quod maritus intret Religionem si propter ipsius uxoris incontinentiam postea fuerit de Monasterio extractus, & ipsa postea decendant, an possit maritus matrimonium contrahere, vide num. 3. leg. 12. tit. 7. part. 1.
- Uxor continentiam vovere non potest marito contradicente, vide num. 9. leg. 3. tit. 8. part. 1.
- Et quid in voto ultra marino emisso pro subsidio Terræ Sanctæ, an eo nolente exequi possit, vide ibidem.
- Uxor si velit maritum sequi in implementum voti pro subsidio Terræ Sanctæ emitti debet ipse illum secum portare, vide num. 2. leg. fin. tit. 8. part. 1.
- Uxor non potest exequi votum etiam pro subsidio Terræ Sanctæ viro invito, vovere tamen bene potest, vide ibidem in num. 3.
- Uxor votum marito præjudiciale adimplere non tenetur, vide num. 11. leg. 7. tit. 2. part. 4.
- Uxor an possit se ipsum obligare per votum castitatis, vel aliud, sibi tamen præjudicium, vide num. 12. leg. 7. tit. 2. part. 4.
- Uxor, & maritus si simul continentiam voverint obligantur, & observare tenentur, vide ibidem in num. 31.
- Uxor si dederit viro licentiam ingrediendi Religionem, an per hoc tacite videatur vovere continentiam, & quando, num. 3. leg. 2. tit. 10. part. 4.
- Uxor, & maritus simul si continentiam voverunt, & potesta unus fornicietur, an alius possit illum repetere, vide num. 5. quest. 4. leg. 8. tit. 2. part. 4.
- Si tamen fornicationes sint diversæ una, scilicet spiritualis, alia carnalis supradicta non procedunt, vide ibidem.
- Uxor, & vir continentiam vovere possunt nisi illud malitiosè fecerint, tunc enim occurret tempus, vide num. 3. leg. 1. tit. 9. part. 4.
- UXOR INFIDELIS, VEL INFIDELIUM.**
- Uxor infidelis etiam ante latam sententiam potest intrare Religionem nec ipse postea reversus illum educet, vide num. 2. leg. 13. tit. 7. part. 1.
- Uxor si ad infidelitatem translatam amittit dotem, & qualiter plus puniatur, vide num. 2. & 3. leg. 6. per text. ibi, tit. 25. part. 7.
- Et an uxore reclamante maritus possit à judice damnari, ut Regi in tritemib⁹ deserviat, vide num. 4. leg. 4. tit. 31. part. 7.
- UXOR RELIGIONEM INGREDIENS.**
- Et uxor post revocationem mariti de Monasterio ipsa Religionem intrare non poterit, antea vero sic, vide num. 5. leg. 12. tit. 7. part. 1.
- Uxor infidelis etiam ante latam sententiam potest intrare Religionem, nec ipse postea reversus illum educet, vide num. 2. leg. 13. tit. 7. part. 1.
- Uxor si dederit viro licentiam ingrediendi Religionem, an per hoc tacite videatur vovere continentiam, & quando, vide num. 3. leg. 2. tit. 10. part. 4.
- Uxor si fuerit Religionem ingressa, an statim maritus dotem lucretur ex pacto de dote lucranda inter ipsos facto in principio matrimonii, an vero expectetur ejus mors naturalis, vide num. 6. leg. 23. tit. 11. part. 4.
- UXOR FACIT ELEEMOSYNAM**, & uxor vivente marito de quibus rebus possit facere eleemolynam, vide num. 5. leg. 12. tit. 23. part. 1.
- UXOR TESTATUR, VEL DISPONIT.**
- Et uxor potest libere disponere de arris sibi datis est enim ipsius lucrum, vide num. 6. leg. 7. tit. 11. part. 4.
- Uxor an possit in vita mariti de bonis matrimonio constante acquisitis disponere sola voluntate sua, vide num. 5. leg. 12. tit. 23. part. 1.
- Uxor alicujus, an suum servum heredem facere possit, vel illum manumittere, & quando non, vide gloss. leg. 3. per text. ibi, tit. 2. part. 6.
- UXOR ACCUSATUR, ACCUSAT, VEL AGIT.**
- Uxor constante matrimonio non potest à marito accusari criminaliter, etiam pro magno surto, vide num. 4. leg. 5. tit. 2. part. 3.
- Uxor adultera, an possit post viri reconciliationem illum de adulterio accusare, vide num. 5. leg. 28. tit. 11. part. 3.
- Uxor potest maritum de adulterio accusare quoad thori separationem tantum, vide num. 12. leg. 2. tit. 9. part. 4.
- Uxor si velit maritum de impotencia accusare, qualiter, & sub qua forma istud facere debeat, vide num. 2. per text. ibi, leg. 10. tit. 9. part. 4.
- Uxor potest maritum de adulterio accusare in foro Ecclesiæ, non in seculari, vide num. 4. & 5. per text. ibi, leg. 13. tit. 9. part. 4.
- Uxor qualiter contra maritum ager ad dotis recuperationem si dixerit illum dilapidatorem, & dissipatorem dotis, vide num. 1. leg. 29. tit. 11. part. 4.
- Uxor constante matrimonio non potest agere, neque aliquid

- aliquid petere ex lucris , vide num. 2. quest. 4. leg. 55. tit. 5 part. 5.
- Uxores** an possint accusare occisores maritorum , vide num. 3. leg. 2. tit. 1. part. 7.
- Uxor post ejus mortem accusatur de morte viri , & bona tunc applicabuntur fisco , vide num. 4. & 5. leg. 8. per text. ibi , tit. 1. part. 7.
- Uxor de supposito partu accusari potest per maritum perpetuo , & an per aliquem alium , vide num. 1. leg. 3. per text. ibi , tit. 6. part. 7.
- Uxor quæ furtum marito fecit , an ab ipso accusari possit in judicio , vide num. 3. & 5. leg. 4. per textum ibi , tit. 14. part. 7.
- Et quid si furtum sit in magna quantitate , vide num. 6. leg. 17. tit. 14. part. 7.
- Et qualiter maritus illam recuperabit si illam penes alium invenerit , vide num. 7. 8. & 9. cum sequent. dict. leg. 4. tit. 14. part. 7.
- Uxor an possit matrimonium criminaliter accusare de adulterio , & quare non , & an agat actione injuriarum aduersus maritum , & an agat ad thori separationem , vide num. 5. leg. 1. per text. ibi , tit. 17. part. 7.
- UXOR SEPARATUR** , & uxor quæ corrupta cum aliquo matrimonium contraxit si perat matrimonium separari ob viri frigiditatem intra quantum tempus illud petere debeat , & quid in virgine , vide gloss. leg. 6. tit. 8. part. 4.
- Uxor à viro propter ejus frigiditatem separata si postea ipse aliam carnaliter cognoverit , ita quod primum matrimonium reviviscat , an prima uxor petere possit thori separationem propter viri adulterium cum alia factum , vide num. 2. leg. 7. tit. 8. part. 4.
- Uxor à viro propter adulterium separata potest petere matrimonii redintegrationem si probet maritum suum postea fornicasse , & an per judicis officium , & an dominum quam amiserat propter adulterium recuperet , vide num. 5. leg. 8. tit. 2. part. 4.
- Uxor à viro sine autoritate Ecclesiæ separari non debet , & quid si fornicatio sit notoria , vide num. 6. leg. 2. tit. 10. part. 4.
- Et an uxor quæ remansit in saeculo , & continentiam promisit mortuo viro possit matrimonium contrahere , vide num. 10. ibidem.
- Uxor à viro propter adulterium per sententiam divortii separata si nolit postea virum suum repetrere qui cum alia fuit fornicatus , an tale matrimonium debeat iudicis officio redintegrari , vide gloss. leg. 6. tit. 10. part. 4.
- UXOR TESTIFICAT** , & uxor non potest testificare contra maritum , vide gloss. leg. 15. tit. 16. part. 3.
- UXOR INOPS** si remaneat quam partem in bonis mariti habere debeat , & quando ; & quibus concurrentibus , & qualiter , & quid in viro exore præmoriente , vide num. 1. 2. 3. & 4. cum aliis ibi , leg. 7. per text. ibi , tit. 13. part. 6.
- Et quid inter sponsos si adhuc uxor ad domum ducta non sit , vide dict. num. 2.
- Et an condito testamento talis pars uxori , vel marito debeatur , vide ibidem in num. 5.
- Et an tunc uxor teneatur victum manibus suis , & industria sua lucrari , vide ibidem in num. 6. dict. leg. 7. tit. 13. part. 6.
- Et an tunc cogatur uxor vendere proprietatem domus , vel alterius rei , vide dict. num. 6. dict. leg. 7.
- Et an amittat istam quartam partem quam habet in bonis mariti si postea efficiatur dives , vide ibidem.
- Uxor si habet patrem divitem , an possit petere quartam partem in bonis sui mariti , vide ibidem.
- Uxor an omnibus bonis mariti succedat filii repudiantibus , & quando non , & quid intersit succedere ex testamento , vel ex lege , vide numer. 7. leg. 7. tit. 13. part. 6.
- Et an uxor ut possit suam quartam partem habere donationes mariti , in vita sua factas possit revocare , vide num. 8. ibidem.
- Et an hodie uxor illam quartam partem habere debeat stantibus filiis , & quid si maritus de quinta parte jam dispositus , vide num. 9. ibidem.
- Uxor alicujus inops an ab hereditibus viri alimentari debeat , vide num. 9. leg. 8. tit. 13. part. 6.
- UXOR DENEGAT DEBITUM** , VEL PETIT.
- Uxor an possit denegare debitum marito incestuoso , vide num. 9. leg. 13. tit. 2. part. 4.
- Uxor ad domum viri traducta an licet ei debitum petere in diebus feriatis , & in quibus nuptiæ fieri prohibentur , vide num. 7. leg. 18. tit. 2. part. 4.
- Uxor , quæ prius cum uno clandestinè contraxit matrimonium , postea cum alio publicè contraxit , cum quo commoratur , & an sine peccato mortali reddere , & exigere possit ab eo debitum conjugale , & quid si non reddens ponat se in periculo vitæ , vel scandalum sine peccato generetur , vide num. 1. leg. 2. tit. 3. part. 4.
- Uxor servi si ei debitum petat , & dominus servi eodem tempore aliquid illi mandet quid servus prius facere debeat , vide num. 2. leg. 2. tit. 5. part. 4.
- Uxor an teneatur reddere debitum viro cum alia fornicianti , vide num. 7. leg. 2. tit. 9. part. 4.
- UXOR ARCTA** , VEL LAETA , & uxor alicujus si sit multum arcta , vel ita lata quod à viro carnaliter cognosci non possit , vel habeat aliud impedimentum ita , quod cognosci non possit , an matrimonium dissolvatur , vide num. 5. leg. 2. tit. 8. part. 4.
- Uxor alicujus si à viro cognosci carnaliter non possit , quia est virgo , an ipse mediante aliquo actu medicinali possit claustra pudoris sui frangere , & an itud sit contra naturam factum , vide num. 6. leg. 2. tit. 8. part. 4.
- Uxor alicujus si propter ejus arctitudinem à primo viro cognosci non potuit , & ab eo separata à secundo viro cognoscatur , an illo dimisso ad primum redire debeat , & quid si ex usu secundi facta fuit cognoscibilis primo , gloss. leg. 3. per text. ibi , tit. 8. part. 4.
- UXOR DONAT** , & uxor marito non potest constante matrimonio , & an alios contractus facere , & quid si adsit juramentum , vide num. 1. leg. 4. tit. 11. part. 4.
- Uxor an licet percipiat , & faciat ususfructus ex re sibi donata per maritum matrimonio contante , & quid si sibi fructus donentur , vide dict. num. 1. dict. leg. 4.
- Uxor si ex avaritia non consumpsit fructus sibi à viro donatos , quos si vir habuisset , cum sit prodigus , jam consumpsisset , an vir illos ab ea repetere possit , si ipse non est effectus pauperior , vide dict. num. 1. ad fin. dict. leg. 4.
- Uxor debet mitti in possessionem rerum sibi à marito donatarum propter nuptias , vide num. 1. leg. 7. tit. 11. part. 4.
- UXOR RENUNTIANS** , & an possit uxor matrimonio constante renuntiare lucris querendis pro sua parte , & an talis renuntiatio valeat , vide num. 3. leg. 5. tit. 11. part. 4.
- Et an ante matrimonium uxor hanc renuntiationem faciens , talis renuntiatio valeat , vide ibidem.
- UXOR DOTANS** , VEL PRO DOTE , & uxor defendens rem quam marito in dotem dedit in judicio ipso sciente , & non contradicente , si condemnetur an illa sententia præjudicet marito , vide num. 12. leg. 20. tit. 22. part. 3.
- Uxor si soluto matrimonio premium rei dotalis acceperit quam maritus vendidit cum prius non esset extimata , an ex hoc alienatio confirmetur , vide num. 4. leg. 7. tit. 11. part. 4.
- Uxor si debitum quod sibi debetur in dotem dederit cuius expensis à marito exigi debeat à debitore , vide num. 2. leg. 15. tit. 11. part. 4.
- Uxor si proprietatem rei marito in dotem dedit cum ususfructus sit penes alium , & postea fiat ususfructus consolidatio , an sit ad ejus tantum commodum , vel mariti , et si debeat tanquam commune lucrum dividi , vide num. 5. leg. 18. tit. 11. part. 4.
- Uxor si à marito in dotem dederit gregem pecorum sub illo nomine universal , an ipse in locum mortuorum de postea natis gregem supplere debeat , & an ad hoc tenetur,

- neatur, si non sub nomine gregis illa sibi dederunt, sed numeri tantum, scilicet, decem, vide num. 2. leg. 21. tit. 11. part. 4.
- Et quid si non nascantur ex illis, an maritus teneatur supplice de aliis, & quando, vide *ibidem in num. 4.*
- Uxor an marito petente teneatur cavere de eyictione rei dotalis, vide num. 1. leg. 22. tit. 11. part. 4.
- Uxor à qua fuit evicta dos, quam marito dedit per judicis sententiam, an iterum se dotare teneatur, si habeat multa bona paraphernalia, & hac de causa maritus illam alere non vult, vide num. 3. leg. 22. tit. 11. part. 4.
- Uxor propter adulterium amittit dotem, & quid si pater, vel alias qui dotem dedit fuit stipulatus sibi reddi soluto matrimonio, vide num. 1. leg. 23. tit. 11. part. 4.
- Et an maritus tunc teneatur ad onera hæreditaria, vide *ibidem.*
- Uxor si fuerit Religionem ingressa, an statim maritus dotem lucretur ex pacto de dote lucranda inter ipsos facto in principio matrimonii, an vero expectetur ejus mors naturalis, vide num. 6. leg. 23. tit. 11. part. 4.
- Uxor qualiter contra maritum ager ad dotis recuperationem, si dixerit illum dilapidatorem, & dilipato rem dotis, vide num. 1. leg. 29. tit. 11. part. 4.
- Uxor an teneatur recipere idoneam cautionem quam sibi dat maritus de non dilapidando dotem, vide num. 4. dict. leg. 29.
- Uxor an poscit dotem à marito exigere si ipse ad inopiam pervenerit tamen non sui culpa, vide num. 6. leg. 29. tit. 11. part. 4.
- Quod procedit etiam si maritus esset pauper tempore contractus matrimonii, vide *ibidem.*
- Et intra quantum tempus uxori sit reddenda dos matrimonio soluto, & an interim à marito alenda sit, vide num. 2. & 3. leg. 31. tit. 11. part. 4.
- Et quid si uxori per maritum fuerit dos legata, an tunc hæredes habeant annum ad restituendum dotem, vide dict. num. 3.
- Et an idem sit dicendum in fructibus rerum mobilium qui post annum debent restitui, & quid de ipsorum pretio, vide dict. num. 1. ad finem.
- Et an cum premium istorum fructuum restituitur debeant computari alimenta sibi praestita annali dilatione pendenti, vide *ibidem in fin.*
- Uxor debet statim donationem propter nuptias restituere si statim ei restituatur dos non expectata aliqua dilatione, vide num. 4. dict. leg. 11. tit. 11. part. 4.
- Uxor potest alienare dotem suam invitatis filiis quia ipsa vivente filiis in illa quidquam non habent, vide *ibidem in numero 7.*
- Uxor an poscit retinere bona mariti sui pro dote, vide num. 4. ad med. leg. 9. tit. 2. part. 5.
- Uxor an in dote sua præseratur creditoribus qui ob emendam, vel reficiendam rem pecuniam suam dederunt, & quando, vide num. 1. leg. 28. tit. 13. part. 5.
- Uxor soluto matrimonio non repetit dote in uno casu, & an tunc dos cedar lucro mariti, vel applicetur fisico, vide num. 1. leg. 50. tit. 14. part. 5.
- Et quid si ambo sciebant impedimentum, & quid si adhuc carnalis copula non fuit sequuta, vide *gloss. leg. 51. tit. 14. part. 5.*
- Et an dos, vel lucra uxoris veniant confiscanda propter viri sui præditionem, & quod, vide num. 3. leg. 2. per text. ibi, tit. 2. part. 7.
- UXOR ALIENAT**, & uxor potest alienare dotem suam invitatis filiis quia ipsa vivente filii in illa quidquam non habent, vide num. 7. leg. 31. tit. 11. part. 4.
- UXORATA** si sit inhonestæ vitæ an poscit re, & verbo personaliter ad judicem citari, vide num. 2. leg. 3. tit. 7. part. 3.
- Uxorata si sit tutrix, an ex debitis inde contractis personaliter capi possit, vide num. 2. dict. leg. 3. tit. 7. part. 3.
- UXORATUS** qui se, & suis de die Monasterio si per uxorem revocetur, an illi debeant bona, quæ dedit relitti, vide num. 1. leg. 11. tit. 7. part. 1.
- Uxoratus an poscit de licentia uxoris intrare Religionem, & qualiter illud fieri debeat, & quid si velit esse Episcopus, vide num. 1. leg. 2. tit. 10. part. 4.
- Invita tamen uxore illud facere non poterit, neque valebit licentia sibi per metum data, vide *ibidem in num. 2.*
- Et an qui remantit in saeculo, qui continentiam vovit, mortuo alio, poscit matrimonium contrahere, vide *ibidem in num. 10.*
- Uxoratus si propriam servam cogoverit, an talis coitus sit punibilis, vide num. 5. leg. 1. tit. 14. part. 4.
- Ufusfructus bonorum filii pater amittit, quando iste dilapidat bona, part. 3. pag. 5. num. 14.
- Uxor est socia divinæ, & humanæ domus, part. 3. pag. 6. num. 1.
- Universitas habet restitutionem in integrum, partit. 3. pag. 11. num. 1.
- Ufucatio procedit post litem contestatam in actione ad exhibendum, part. 3. pag. 16. num. 2.

Laus Deo, honor, & gloria, & cum
his remanet finitum hoc nostrum
copiosissimum Repertorium,
latiné compositum.

